

༡༡། །དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་
རིམ་རྣམ་བཤད་འདོད་འཇོ་དང་ཇོགས་
རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཐོ་སྒྲིང་སྤྱལ་སྤྱོད་ལྷན་ཚོགས།

1998

༡། །དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་

རིམ་རྣམ་བཤད་འདོད་འཇོ་དང་ཇོགས་

རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

ཐོག་མའི་ལུ་ལྷ་མོ་ཆོགས་།

1998

༡༥ གླེང་བརྗོད། ༧

༡༦ བཙུམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ༡

༡༧ དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རྟོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
ནམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ། ༣༧

༡༨ པར་བྱང་སྟོན་ཆོག ༣༧

མེད་བཟོད།

དེ་ཡང་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་སྐབས་འདིར་ཀྱང་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྟེང་མི་བཟད་པས་རང་རེའི་
པོད་ཀྱི་ལོ་པའ་དུ་མས་དཀའ་བ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་དར་སྤེལ་མཛད་པའི་རྩ་ཆེའི་རིག་གཞུང་སྟེང་
བྱུང་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིགས་གཞུང་ནམས་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་སྟོར་བཅོམ་བེན་ནའང་ཡགོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོས་
སྟོན་རིགས་གཞུང་རིམ་འཇུགས་བཀྱིན་ཆེ་བའི་མཆོན་སྟན་དང་གཟེ་འོད་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་སུ་བྱུང་
བཞིན་པའི་དུས་བཟང་འདིར་ཀྱང་མཆོ་ལ་ཚུ་ཐིག་ཙམ་ཞིག་སྟོན་སྟེང་འདི་ག་འབྲས་སྟུངས་སྟོ་གསལ་
སྒྲིང་གི་སྟུལ་སྟུ་ནམས་ནས་རྩ་ཆེའི་དབང་རྗེས་ལུང་འབྲིད་མན་ངག་དང་བཅས་པ་མི་ཉམས་རྒྱུན་
འཛིན་དར་སྤེལ་གྱིས་མཆོན་རྩ་ཆེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་ཞིག་བསྐྱབ་སྟེང་འབྲས་སྟོ་སྒྲིང་སྟུལ་སྟུ་རྟན་
ཆོགས་འདི་ཉིད་གསར་འཇུགས་ཞུས་ནས་ཆོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནང་གསལ་དབང་ལུང་མན་
ངག་རྒྱུན་འཛིན་ཆེད་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་གསུང་ཆོས་རིམ་པ་ཞུས་པ་དང་འདི་ལོ་ཡང་རི་ལྷོ་གསོལ་
བ་བཏབ་དོན་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་
བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་འབྲིད་ཟབ་མོ་སྟེ་བརྩལ་བསྐྱངས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་སྟེ་སྟོན་ལེགས་
ཐོབ་བྱུང་བའི་སྐལ་བཟང་གོ་སྐབས་སྟོན་མེད་པ་དང་སྐབས་དེར་ཆོས་ཞུ་བ་ནམས་ཀྱི་གཟེགས་དཔེའི་
དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་རྗེའི་གསུང་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ནམ་བཤད་འདོད་འཇོ་
དང་རྗེགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་གཉིས་འདི་གའི་ལྷན་ཆོགས་ནས་དེབ་གངས་ ༡༣༠༠ / ཆོ་འཕུལ་
ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་བཅུ་ཉིན་པར་བསྐྱུན་ཞུས་པའོ། །

༡༡། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་ལུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་

དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

ཁྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ་

ཞེས་བྱ་བ།

རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་ལ་གྲུས་པས་
ཕུག་འཆལ་ལོ། ཁྱ་ཆེན་མཆོན་པ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་བཞིན་ཏེ། དམིགས་མེད་བརྩེ་བས་འགོ་ལ་
འབྱུང་པ་བཞིན། གང་གི་དྲིན་གྱི་སྒོ་མིག་བསྐྱེད་པ་ཀུན། འཇོམས་མཛད་འཇམ་དབངས་སྒྲ་
མས་རྗེས་སུ་སྐྱོངས། བདེ་བའི་མཆོག་གྱུར་ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་པུ་ཉིད། དམ་ཆོག་སྐྱ་གསུང་བྱགས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རབ་འབྱམས་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ཆོགས་སུ། སྐྱལ་མཛད་ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཞབས་
ལ་འདུད། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེ། ཁྱས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི།
བསྐྱབ་ཕྱིར་ཉིད་སྐྱ་ཡིད་འཕྲོག་མཛས་མའི་སྐྱར། སྐྱལ་པའི་རྗེ་བཙུན་མ་ཡིས་རྟག་ཏུ་སྐྱོངས། མཁའ་
འགོ་བྱེ་བའི་བྱགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་བཙུད། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་བདེ་ཡིས་ལེགས་བཅིངས་པས། ཆེ་
བའི་སྒོས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཀལ་དཀའ་ཞིང་། དངོས་གྲུབ་རྒྱབས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྲིགས་གྱུར་པའི། བདེ་
མཆོག་ཁྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སུ་ཡིས་བགྱོད། འོན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་དང་། རང་
ཉིད་གོམས་དང་སྐལ་མཉམ་གཞན་གྱི་ཕྱིར། ལམ་འདི་འགྲེལ་ལ་མི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཡིད། སྒྲོམ་
པས་གདུངས་བ་ཚུ་སྐྱང་འགྲམ་སོན་པས། རྒྱ་དེ་མ་ལུས་འཐུང་བར་མི་རྣམས་ན། སྤྱོགས་གཅིག་
ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་མི་སེལ་ཞེས། སྐྱ་བ་ཤེས་ལྷན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ནམ། འཕགས་པའི་ཡུལ་
ཀྱི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། བདེ་མཆོག་དགོངས་འགྲེལ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལུ་ཨི་
པ་ཡི་ལྷགས་སུ་གྲགས། དེ་ཕྱིར་ཁྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་བགྱོད་པའི། སྐྱ་བསྐྱར་དམ་པ་རིན་
ཆེན་བཟང་པོ་སོགས། སྐད་གཉིས་སྐྱ་བའི་བཤད་སྟོན་བཙུ་བཞི་ཡིས། ལྷགས་དེ་གངས་རིའི་
ཁྲིད་དུ་གསལ་བྱས་ཞེས། སྤྱོགས་འདེའི་བདེ་མཆོག་མང་དུ་བློས་ནམས་སྐྱ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་

བསྐྱེད་པའི་གནད་ཡིན་མོད། (༥ གྱི་རྩི་ཆེ་འོད་འགོས་དང་ཟངས་དཀར་དང་། མལ་གྱི་མར་དོ་ལོ་ཆུང་
དུ་ལོ་དང་། རྫོན་གྱི་མར་ལོ་ཕྱ་ལོ་ལོ་ཙུ་དང་། བ་རི་མང་ནད་ཅ་མི་འཛིམ་ལོའི་ལུགས། འདི་མཆན་ཡིན།)
འོན་ཀྱང་ལུ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་ནི། རྒྱ་རོ་ཏ་པའི་ལུགས་འཛིན་མཁས་པ་ནི། འདྲ་རྒྱ་རྩི་ཏ་
དང་མི་མཐིང་མཆེད། སྤུ་མ་ཏི་དང་ཀ་ཤིལ་རྣམ་གཉིས་ལས། བརྒྱད་བའི་མལ་གྱི་མར་དོ་ལོ་ཆུང་
སོགས། འཕྲི་ལྷན་གྱི་པའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལས། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་འཆད་པའི་བཤད་སྟེན་
མཆོག་ དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བཤད་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕུག་གཞུང་མཆོག་འདིར་
བཤད་བྱ། ཅུ་བཤད་ལེགས་པར་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི། གནད་དོན་ཀྱན་གསལ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་པ་ནི། གསལ་བར་འཆད་ཕྱིར་གྲུབ་ཐོན་སྐྱབ་མིན་པས། དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་
པའི་ལམ་གྱིས་ནི། བཤོད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པ་རྣམས། དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཅེ་གཅིག་
ཡིད་གྱིས་ཉོན། འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་ལྷ་ཁྱིམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ནི། གང་བཤད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་འཆད་པའི་ཆུ་ལ་ལ་གཉིས། བདེ་མཆོག་སྤྱིར་རྣམ་གཞག་དང་། སྐྱབ་ཐབས་
གྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་འདི་གང་ལས་བདུས་པའི་གཞི་ཅུ་བ་
དང་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་ལྷར་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་བདུས་པའི་གཞུང་འདིས་ཅུ་རྒྱ་དེ་དོན་ཅི་
ལྷར་འཆད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་པའི་གཞུང་གཞན་ཅི་
ལྷར་བྱུང་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། བཤད་རྒྱ་དེ་ལྷ་
རྒྱ་དེ་ལྷར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
ནཱ་ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ནི་རྒྱ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡར་བྱེན་གྱི་ཐེག་པ་
དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྤྱི་མ་ནི་བྱེད་པ་དང་སྤྱི་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་ན་
མེད་པའི་རྒྱ་བཞིར་གྱུར་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་དེས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། དོ་རྩེ་
འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། འབྲི་པ་དང་ཨ་བྱུ་ཀ་རས།
འདུས་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱ་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་
སྤྲོ་ལྷར་བཤད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མའི་རྒྱ། སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་དུ་མི་བཞེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན། གྱུར་

ལས་དྲུག་རྣམས་ལྟར་མེད་དེ་ལྟག་ལཱ་ལོ། །ཞེས་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟག་མ་སྟེ་གོང་མ། རྣམ་
འབྱོར་སྒྲ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། དྲི་མེད་འོད་ལས། གསང་འདུས་དང་གྱི་རྟོག་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་
ཀྱང་དྲི་མེད་ལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་
ལྟར་མི་བྱའི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བྱའོ། །ཤམ་མཐེང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་
ལ་དྲུག་སྒྲ་མ་མལ་གྱི་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཤམ་མེད་དང་། མ་སྒྲ་མེད་དང་། མའི་ཡང་མ་སྒྲ་མེད་
གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་པ་ནི། གྱི་རྟོག་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པར་འཆད་
ཅིང་དྲི་མེད་རྒྱུད་སྟེ་དུག་བྱེད་པ་ཡང་ལྷ་བ་པའི་དགོངས་པར་འཆད་མེད་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་
པར་ཡང་མི་སྟངས་ལ། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱིས་གཞི་དཔེ་པས་མི་ལེགས་སོ། །ཅུ་རྒྱུད་ལས། མདོ་
སྟེ་བྱ་བ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ནི་དྲི་མེད་པས་བྱ་སྟོན་རྣམས་འབྱོར་
གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དང་། གསང་བས་རྣམས་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དང་། གསང་མཐའ་མ་སྒྲ་མེད་དང་། དབྱེ་
བས་མའི་ཡང་མ་སྒྲ་མེད་བརྟན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་མ་ནི་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་རྣམས་
སུ་དབྱེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས། ཐ་མའི་བཤད་པ་གཞུང་ལ་མ་ཞུགས་ལ། གསང་མཐའི་
དོན་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་བྱག་སྒྲ་མེད་སྟོན་པས། རྒྱུད་བཞིར་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱེད་
དང་དྲི་མེད་འབྲེལ་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་མར་དོན་སྒྲ་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ལ་ཤམ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟར་
ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་གྲུ་ལས། རྟོག་མཁའ་འགྲོ་དང་། རྟོག་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་
ལོ་བདེ་མཆོག་རྣམས་རྣམས་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྟོག་གཞན་རིམ་པར་ཡང་
སྟོམ་འབྱུང་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མདོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། གསང་བའི་དེ་ནི་དྲི་མེད་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་།
དེ་ནས་རྣམས་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི། །རིམ་པ་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་མཆོམས་སྐུར་ནས།
བདེ་མཆོག་གི་དོན་རྣམས་བཤད་པས། བདེ་མཆོག་ནི་རྣམས་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དོ། །ཡང་དེ་ལས།
གོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཞིར་བཤད་པའི་གཉིས་སྟོན་དམ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རྣམ་འབྱོར་
དང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་རྟོག་ཏེ་འབྲེལ་པ་ལས། ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལེན་
འབྱུང་པ། རྒྱུད་བྱི་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟོག་འབྱུང་པ། བྱི་མའི་བྱི་མ་ལེན་ལྟ་བུ་ཅུ་གཅིག་

སྒྲིག་བདུན་བརྒྱ་པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །མཁའ་
འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་ངེས་བཞིན་འབྲུམ་གསུམ་ལས། །ཕྱང་བ་བདེ་མཚོག་ཉུང་ངུ་སྟེ། །ཨ་
ཡིག་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་མཐར། །ལེའུ་ནམས་ཇི་ལྟའི་རིམ་པ་ཡིས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྡན་པར་སྒྱུར།
ཞེས་ཨུ་ལེ་ཀྱི་ལེ་ལྡ་བརྒྱ་དག་པའི་ལེའུ་ལྡ་བརྒྱ་པ་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད། མངོན་བཞིན་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་
པ་ལས་ཕྱང་བར་བཤད་དོ། །ལེའུ་ང་གཅིག་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྡ་བརྒྱ་སྟེའི་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་སྒྱུར་བའི་
དོན་དུ་བྱའོ། །ཀུན་སྒྲིད་ལས། འབྲུམ་དུ་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །བདེ་མཚོག་བདུས་པར་གྱུར་
པ་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་མཉམ་པའི་རྒྱུད། །འབྲུམ་གཅིག་ནའང་འདི་དག་བཤད། །ཅིས་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་མཐུན་ལ། འབྲུམ་
སྤྱག་གཅིག་པའི་མངོན་བཞིན་ལས། བདེ་མཚོག་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད་བདུས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
བཤད་པ་ནི། དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། འབྲུམ་སྤྱག་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་ལས་བཤད། །རྒྱུད་ཀྱི་
སྟོང་པོ་བརྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མངོན་བཞིན་རྒྱས་པ་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ་པ་
དང་། བརྒྱས་པ་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་པར་བཤད་པས། མི་འགལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
དེ་གཉིས་ཀ་ལས་བདུས་པའོ། །ཅ་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཇི་བཞིན། །དཔའ་པོས་མདོར་
བརྒྱས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་དཔའ་པོ་
ནི་རྗེས་རྒྱུད་ཆེན་པོར་བཤད་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་ཅ་རྒྱུད་འབྲུ་སྤྱག་གཅིག་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནམས་
ལས་ད་ལྟའི་སྟེ། སྤྱགས་འདིར་ཉུང་ངུའི་ཅ་རྒྱུད་ང་གཅིག་པ་ཁོ་ནའོ། །བཤད་རྒྱུད་མང་བ་ཡང་རང་
རང་གི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བརྒྱས་པའི་བརྒྱས་རྒྱུད་ཡིན་པས། བརྒྱས་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཅ་རྒྱུད་མིན་ཡང་།
ང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཅ་རྒྱུད་དོ། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ནི། མི་བྱལ་སྒྲ་བས། མཁའ་འགོ་འབྱུང་བ་
ཀུན་སྒྲིད་དང་། །དེ་བཞིན་མཚན་མཚོག་སྒྲ་མའི་རྒྱུད། །ཁ་སྒྲོར་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི། །བཤད་
པའི་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པའི་མཁའ་འགོ་ནི་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་དང་། སྒྲ་མ་ནི་མངོན་
བཞིན་སྒྲ་མ་དང་། ཁ་སྒྲོར་ནི་སྐྱེ་བུ་ཁ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་སྒྱུར་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་། སྤྱག་
མི་མངོན་འབྱུང་དང་། སྒྲ་མ་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན་བཤད་རྒྱུད་ལྡོད་པས་
རྒྱུད་དང་ཞེས་པའི་དང་ནི་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དང་དུ་བྱའོ། །རྗོ་བོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་རྒྱུད་བཞིར་

བཤད་པའི་གསུམ་ནི། འབྱུང་བ་དང་མངོན་བརྗོད་དང་། རྟོག་མཁའ་འགྲོར་བཤད་ལ། བཞི་པ་
 ནི་ཀུན་སྐྱོད་ལ་བྱེད་པ་དགོངས་པའོ། །མལ་གྱོའི་རྗེས་འབྱུང་དག །ཤམ་མཐིང་བ་སོགས་སྐྱུ་ལ་
 དཀའ་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་བཤད་རྒྱུ་རྩུ་བྱེད། པོ་ཏ་ཐང་ཆུ་བའི་བླ་མ། ལྷ་རྩ་པའི་
 རྩེ་བ་མ་སྐྱུ་གར་དུ་རི་ཀ་པ་ནི། ལྷ་ལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་སྐྱོར་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྐྱུ་མཆོ་གཉིས་
 རྩེ་ལྷེང་དུ་བསྐྱེད་ནས། བཤད་རྒྱུ་བདུན་དུ་བྱེད་ཟེར། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །སྤྱི་ལྷེང་
 འགྲེལ་པར་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱུ་སྤྱི་མཁའ་ཡིན། བཤད་རྒྱུ་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་པས་སྤྱི་མ་
 འབྱུང་དང་། ཤག་མོ་མངོན་འབྱུང་ནི། རྒྱུ་ཉིད་ལས། བཤད་རྒྱུ་དུ་བཤད་པས་བཤད་རྒྱུ་
 དགྲར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུ་ལ་ནི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་མ་
 དེས་ཏེ། ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤས། བཤད་རྒྱུ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་གཉིས་སོ་སོར་བཟངས་ཤིང་།
 སངས་རྒྱས་གསང་བས་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུ་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་སོ་སོར་མངོན་པ་ལྟར་འདིར་
 ཡང་མི་འགལ་བས། དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་སྐྱོད་ཁ་སྐྱོར་རྟོག་མཁའ་འགྲོ་གསུམ་
 ནི་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མངོན་བརྗོད་ལ་ནི་འགྲེལ་པར་རེས་བཤད་རྒྱུ་དང་། རེས་རྩ་རྒྱུ་དུ་
 བྱས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་དུ་བྱའོ། །ཤག་མོ་མངོན་འབྱུང་ནི་དེ་ཉིད་ལས། བཤད་པའི་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ལས་
 ཤག་མོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ནི་མངོན་བརྗོད་
 ལ་བྱ་སྟེ། འདི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་དེའི་ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་འབྲ་
 བར་སྒྲུང་བས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་མངོན་བརྗོད་ལས་ལོགས་པའི་བཤད་རྒྱུ་མིན་
 རོ། །མི་བྱུང་ལྷ་བ་དང་ཐོ་བོས་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་གསལ་ཁ་མེད་ལ། བོད་སྤྱི་མ་ཁ་
 ཅིག་ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་མོད་
 ཀྱང་། རྩ་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་དབང་གི་ནཱ་གཞག་ཆེར་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤད་
 རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཆོན་གསལ་བར་མི་སྒྲུང་བས་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་བྱའོ། །སྤྱི་མ་པ་འབྱུང་
 བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་འབྱུང་ཤག་གསུམ་པ་ལས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོག་པ་བཤད་པ་འཆད་པའི་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེ་བ་ཅིག་ཡོད་པས་འགྲེལ་པས་བཤད་རྒྱུ་མངོན་པ་ལྟར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་སྐྱུ་མཆོ་ལས་ཆོགས་
 ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་མཁའ་འགྲོ་སྤྱི་མ་པ་དང་། །གཞན་ཡང་རྣལ་

འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ནི། །འདུས་པ་ལ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་འདི་ཡི། །སྒྲ་
ཆོག་ས་དོན་ནི་མངོན་བརྗོད་པ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ས། །ཐུན་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་
བྱེད་དེ། ཅེས་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཆོག་ས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་
བཤད་རྒྱུ་དུ་འཛོག་ན། དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་འང་བཤད་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་སྒྲིག་ས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་
བཞི་ཞལ་སྒྱུར་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
ནི་དུག་གོ། །བདེ་མཆོག་གི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཤད་རྒྱུ་ར་ལེ་ཉེར་བཞི་འཕྲོས་པའི་
རྒྱུ་བརྒྱུད་དེ་སོ་གཉིས་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་འཕྲོས་པའི་རྒྱུ་ལ། ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་མེད་པའི་
རྒྱུ་བརྒྱན་ནས་བརྒྱུད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོབས་ཆེན་ཡི་ཤེས་བྱལ་པོའི་རྒྱུ་གྲངས་སུ་མི་
བགྲང་བར་རྟོག་མེད་དང་། རི་གི་ཨ་ར་ལེ་གཉིས་བརྒྱན་ནས་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་ལ། རི་གི་ཨ་ར་
ལེ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་རྒྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་ལ་སྟེ་བར་པངས། རྟོག་
མེད་ནི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཅིག་ཡིན་པ་འདྲ། འདི་རྣམས་སྤྲ་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་ཅོད་པ་ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་།
རྒྱུ་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་སྤང་ལ། གཞན་རྣམས་སྤེཾ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་སྤང་བས་དཔྱད་
པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱང་སྤེཾ་ཆོམ་བ་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་
མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དེ་རྗེ་པག་མོ་མངོན་
པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཙ་རྒྱུ་ལ་ལེའུ་བཅུ། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་ལེའུ་གཉིས་བྱས་པ་དང་། པག་མོ་
མངོན་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་བྱས་པ་ལོ་ཙ་བ་ལེ་ཤེས་བཟང་པོས་བརྒྱུར་བེར་བ་གཉིས། རྒྱུ་
རྩན་མར་སྤང་གསུང་ཞིང་། འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་ལས་སྤྱང་བའི་སྐྱུ་འབྱལ་བ་བ་ཆེན་མོ་རལ་པ་
གྱེན་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ། སྐྱུ་མ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མི་ཏི་མཁའ་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་ཁུང་དུ་ཞིག་
ལེགས་སུ་བཀོལ་བར་སྤང་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་གནས་ལ་མངོན་
བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནས། རི་རབ་ཀྱི་ཙེར་གསུངས་པར་བཤད། གདུལ་བྱ་བདུལ་བའི་གནས་ནི་
འཇམ་བུ་སྤྱིང་ཡིན་ཞེས་བེར། ཙ་རྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཨིན་ལྷ་ཏིས་མཛད་བེར་བར། དང་པོར་རི་
རབ་ཀྱི་ཙེར་གསུངས་ནས། ཕྱིས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དུས་ན་མ་གྱི་ཆོ་གསུངས་

པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་དོ་རྩེས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བདུལ་བའི་
 ཆོ་གསུངས་པར་འདོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པར་བཞེད་
 པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཚོད་པའི་དུས་ཀྱི་སའི་ནང་དུ། །བཙམ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པས་
 འདི་གསུངས། །ཤུག་མེད་གས་གསུངས་པའི་རྒྱུ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་འགྲེལ་པར་ཡང་མཁའ་
 འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཤུག་མེད་གས་གསུངས་པར་བཤད་ལ། དེས་གཞན་
 ཡང་མཚོན་ནི། །ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་ནས་བསྐྱར་ནས་མ་གསུངས་པར་ཡང་བཤད་མོད་
 ཀྱང་། ལྷ་མ་ལྷར་རིགས་ཏེ། གྲུར་ལས། སྒྲིབ་མའི་དུས་སུ་ཆོ་བྱང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་གས་ཆོ་
 བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ཙ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །སྟོན་
 པ་པོ་ནི་དེ་རུ་གས་གསུངས་པར་བདེ་མཚོག་སྟོད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཙ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
 དཔའ་བོས་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲུ་པ་པོ་ནི་ཕག་མོ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་
 ལས་བཤད་ལ། ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་ཞུས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་པ་པོ་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་
 ལས་། རབ་རྒྱུ་བ་མཛད་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་ལས་བཞེད་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །མ་མོ་ཐམས་
 ཅད་འདུས་རྣམས་ཀྱིས། །དི་རྩེའི་གནས་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བཞེད་པ་
 ནི། །གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་གསོལ་འདེབས་མཛད། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡི། །ཆོག་
 འདི་ལ་ནི་མངོན་པར་དགའ། ཞེས་ནལ་འཁྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པའི་གནས་ནི། ཨོ་རྒྱན་དུ་འཆད་དེ། རྒྱུད་པ་པོ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ང་གཅིག་པའི་དོན་གང་བཤད་རྒྱུད་གང་གིས་ངེ་ལྟར་འཆད་སྟུམ་ན། བཤད་བྱ་ཙ་
 རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་ན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྒྲིབ་དང་། ལམ་
 རིམ་གཉིས་བསྒྲིམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་ཙ་རྒྱུད་ལས། རྒྱགས་པས་དཀྱིལ་
 འཁོར་མ་མཐོང་བར། །གང་ཞིག་ནལ་འཁྱོར་པ་ཉིད་འདོད། །མཁའ་ལ་བྲུ་རྒྱུར་གྱིས་དེག་དང་།
 སྒྲིག་རྒྱུའི་ཁུ་ནི་འབྱུང་དང་མཚུངས། ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་སྟོང་བསྟན་པ་དང་། རྒྱགས་
 པ་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་ལམ་སྒྲིམ་པའི་ནལ་འཁྱོར་པར་འདོད་པ་ནི། སྒྲིག་རྒྱུའི་ཁུ་ལ་འབྱུང་བ་
 དང་འདྲ་བར་འདོད་དོན་གཏན་མི་གྲུབ་པར་གསུངས་པས། དབང་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་

ཅ་རྒྱུད་ལེན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནུས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། མ་ཚད་བ་སྒྲིང་བ་
ནི་དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ཞེ་དུག་པ་དང་། རྩོམ་འབྲུང་གི་བཅུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པས་སྟོན་པས།
བདེ་མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གའི་གཞི་ནི་འདི་དག་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་ན་ཡང་གནད་
ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ་གོ་སྒྲ་བས་ཞིབ་དུ་མ་བྲིས་སོ། །འོ་ན་ག་དེ་ལ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
ཅ་བའི་རྒྱུད་འཆད་པ་འདི་ལ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་བ་དང་། དེ་
བཤད་རྒྱུད་གང་གིས་འཆད་པ་དང་། དེ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་གང་གིས་བེན་པ་ལེགས་
པར་ཤེས་བ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ནའང་། ཚུལ་དེ་སྤྲུལ་ནུས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་མཛད་འདུག་པ་
འདིར་བཤད་ན། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་གིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ནི། ལོ་དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
ན་མི་གསལ་ཞིང་། ནག་པོ་སྟོད་པའི་གཞུང་ན་གསལ་ཏེ། དཔྱོད་ཐིག་ལས། དེ་ནས་དེ་གཞིན་
གཤེགས་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱེ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐྱེན་སྟེག་དང་མཆོད་སྐྱེན་དང་། བཟླས་
པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གའི་བྱ་བ་ཕྱེ་རྣམས་དང་མཐུན་པར། ནང་གི་ངོ་བོས་ཡང་དག་པར་
རབ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞིས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། སྐྱེ་བ་
པ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུས་སོ། །དེའི་སྐྱེ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སྒྲོམ་པའི་བར་ལ། ཕྱེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ནང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
ལ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟགས་བརྟུ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ན་ལ་
མའི་སྐྱེར་བ་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །བཅོས་མ་ཡི་ནི་བསྒྲོམ་པ་དང་། །བཅོས་མ་ཡི་ནི་བཟླས་པ་བྱ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་བཟླས་སོགས་ལ་ན་ལ་མ་དང་བཅོས་མ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ། སྤྲ་
མ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ནང་མ་བཅོས་པའི་རྫོགས་རིམ་འདི་
བསྟན་ཟེར་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རིམ་པ་གཉིས་
ཀའི་བཤད་པ་རེ་དགོས་པར་ཤེས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལས། མན་ངག་གི་དུ་རྟོད་དཀའ་སྟེ། །དཔའ་
བོའི་བདེ་ཡི་སྐྱད་དུ་ནི། །ང་ཡིས་རྒྱུད་དུ་སྤྲས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དུ་སྤྲས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་
རིམ་ལྡེ་ལས། །འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པར་སྤྲས་པ་ཡི། །བྱིན་རྒྱལས་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་འཁོར་
ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུངས་ཏེ་ཅ་རྒྱུད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཉིས་ལས། རྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ནི། སམ་རྩུ་ཁ་ནས་རྩལ་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་དབྱིད་
 ཐིག་ལས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདོད་
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་
 འགོད་པའི་གཞིའི་པར་སྤྲི་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་དང་། དབྱངས་གསལ་ནི་རྩ་འདབ་དེ་ནས་རྩུ་བའི་
 བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་། དབྱངས་གསལ་འགྱུར་བའི་ཁྲ་བ་གྲད་པ་ལ་བཤད་པ་ནི། བརྟེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། མན་སྟེར། རྟོ་ཡིག་ལུས་ཀྱི་བརྟན་གཡོ་རྩ་བར་བཤད་པ་
 ཡང་། ཁྲ་བའི་སྟངས་གྲོ་ལྷོ་ཡིག་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ནམས་མ་གཏོགས་པ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ནང་ལ་སྦྱར་བས་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བརྟུན་པའི་བརྟུན་ས་བསྟན་ནོ། །ཚུལ་
 འདི་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་དུ་མི་རྩལ་པ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། ལུ་ཨི་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
 ལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །སྤྱི་མཉམས་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་། སྟོ་རྩུ་ཁ་ནས་འཆད་པ་དབྱིད་ཐིག་
 ལས། བེས་རབ་མེ་ནི་ཆེར་འབར་བ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ནི་སྤགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། མཆོད་སྤྱི་ནི་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་དེར་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི་ལུས་ལ་གནད་
 དུ་བརྟུན་ས་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྱག་དུ་གདུམ་སོའི་གནད་སྟོན་པ་ལ་མཁོའོ། །དེ་ནས་བཞུས་པ་དང་བསྟོམ་
 པ་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་སྟོ་རྩུ་ཁ་ལས་གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་
 བསྟན་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྦྲ་བས་མ་བྱིས་སོ། །སྟོ་རྩུ་ཁར། བྱ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་
 བར་། །དོ་རྩེ་ར་ལི་ནམ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ན་ཨ་ཡིག་དང་།
 འདབ་མ་ལ་དབྱངས་གསལ་སྟེ་ཆོན་བརྒྱད་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། དབྱིད་ཐིག་ལས་སྤགས་
 བདུ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤགས་བདུ་ལོ། །འདིར་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཆོས་འབྱུང་བྱིས་
 པའི་དབྱས་སུ་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤགས་བདུ་བ་གསུངས་པ་དེ། བཤད་
 རྒྱུད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤགས་བདུ་བའི་གཞི་དང་། བདུས་པའི་
 སྤགས་སྟོ་བ་གཉིས་སུ་བྱ་ལ། དང་པོ་ལ་བདུ་གཞི་དབྱངས་གསལ་འགོད་པའི་གནས་སུ་ཆོས་འབྱུང་
 བྱིས་པའི་ནང་བཤད་པ་ནི། སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཕྱེ་དབྱིབས་ཨེའི་དབྱིབས་ཅན་བྱ་གསུམ་དུ་རྒྱུད་
 དེར་བཤད་པའོ། །མན་སྟེར། འདིས་ནི་སྟེ་བའི་པར་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་

པས་དེས་ལྟེ་བའི་པད་མ་བསྟན་པ་མཆོན་ནས། ཅུ་འཁོར་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྟན་པར་གཟུང་ངོ།
དེས་ན་དབྱངས་གསལ་འགོད་པས་ནི་ལྟེ་བའི་ཅུ་འཁོར་དུ་མ་ཟད་འཁོར་ལོ་གཞན་གྱི་ལྟེ་བ་དང་འདབ་
མ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་ཡང་བསྟན་པར་གསུང་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་གདུམ་མོ་སྒྲིམ་པ་རྒྱས་
པར་ནི། སྤྱི་ཁྱོད་འཇུག་པ་དུག་བའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། རྩི་ཆེ་མཁའ་འགྲོའི་
བཅོ་ལྔ་པ་ནས་འཆད་དེ། རོ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་དབྱངས་གསལ་འགོད་པ་ཡང་གསུངས་སོ། །མདོན་
བརྗོད་ཀྱི་བཅུ་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་རིམ་པ་བཞི་པར་ཡང་བཀོད་དོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་
གི་སོ་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གདུམ་མོ་སྒྲིམ་པ། གནས་གིན་དུ་ཟབ་
པ་ནམས་བསྟན་ཡོད་ལ། ཚུལ་དེ་ལོ་ངོལ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། གན་བོ་སྦྱོད་
པའི་གཞུང་དུ་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་དེ། མ་རྒྱུད་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དུ་བདེ་དགེས་ལ་གིན་དུ་གལ་
ཆེ་འོ། །དབྱུང་པའི་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་སྒྲོ་བ་ལ། ལྟེ་བར་སྒྲགས་སྒྲིང་བཀོད་ནས་སྒྲོ་བ། ལྷ་
བ་པས་བཤད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་ནས། དེ་ནང་ལ་སྦྱར་བའི་དེས་དོན་
གྱི་བཟུངས་པ། རྩི་ཆེ་བཟུངས་པ་ལྟེ་བ་ནས་བྱེད་པ་ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་དོ། །བདེ་མཆོག་
རིམ་ཁྱེད་ལུགས་ནི། སྒྲིང་ཁ་ནས་རྒྱུད་གི་བཟུངས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲིང་ཁར་
སྒྲགས་སྒྲིང་བཀོད་ནས་སྒྲོ་བ་ནང་ལ་སྦྱར་བའོ། །དོར་བཟུངས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནམས་ཀྱི་ནང་
ནས་། རྩི་ཆེ་འབྱུང་གསལ་ཏེ་དེར་རྩི་གས་རིམ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཉིས་
ལས་། བྱེད་ཀྱིལ་སྦྱོད་པའི་མདོན་བྱང་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྩི་གས་
རིམ་ནི། འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲུབས་གཞན་དུ་ཡང་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ལུས་
དཀྱིལ་སྒྲིམ་བས་མཆོན་པའི་རྩི་གས་རིམ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅུ་རྒྱུད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་རེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལས་སྦྱ་མདོག་ཐུག་མཆོན་སོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་འཆད་པ་
ནི། མདོན་བརྗོད་ལས་གིན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། རྩི་ཆེ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་
ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་དུ་ལོ་ངོལ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ད་ལྟ་ལག་ལེན་དུ་ཡོད་པ་ནམས་
ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ནི་
རྒྱས་སོགས་ཅུ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྩི་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་འཆད་དོ། །རིམ་

ཕ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་ན།
 དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སོང་བའི་རིམ་པས་འཕྲོབ་བརྟོགས་པར་རྒྱས་ལ། མཆོག་གྲུབ་པའི་ཆེ་ཆེ་
 ལྷར་འོང་བ་སོགས་ནི། ཁ་སྐྱོར་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ལོ་ངྲིལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆམ་གཞག་
 གཞན་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སྐྱོར་བ་ཡན་
 ལག་དུག་དང་། རིམ་པ་ལྟའི་རྫོགས་རིམ་གསུངས་ཤིང་། རྫོམ་འབྱུང་ལས། རྫོ་རྫོ་བཟུངས་པ་
 དང་། སྐྱུ་ལུས་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་གསུངས་པ་
 ནི་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །མངོན་བརྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱུད་འདི་
 རས་ཅ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱུང་སྒྲོམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྫོང་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་བསྒྲོམ་པ་དང་། མཆོན་བཅས་སྒྲོམ་པ་དང་ལྟ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་གསལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་
 སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ་སྟེ་སྟོག་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་ནི་ལྟ་ཡིན། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་གསུམ་ཡིན། ཞེས་རྫོགས་རིམ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་སྟོག་
 རྒྱུད་པའི་ཐབས་ཅིག་དང་། རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ། བདེ་
 མཆོག་དུ་མ་ཟད་ལྷ་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་སྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་
 མ་ཀྱན་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཆེ་ལྷར་བཤད་པ་ནི། སྐབས་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལུ་
 ཨི་པའི་གཞུང་དུ་བཀོད་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི་ཀྱན་སྐྱོད་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་ལ། འདིའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་གིས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་རྫོགས་རིམ་གང་སྟོན་པ་སོགས་ནི། གཞུང་འདིའི་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་བཤད་པར་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མངོན་བརྟོན་དང་རྫོམ་འབྱུང་སོགས་གྱི་རྫོགས་རིམ་
 གྱིས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དོན་གང་སྟོན་པ་རྒྱས་པར་ནི། རྩལ་བུ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བཤད་པར་འཆད་པར་
 འདོད་པས་འདིར་ཞིབ་དུ་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལྷར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ། ལོ་ངྲིལ་ནག་
 གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་བ་རྣམས། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཆེ་ལྷར་
 འགྲེལ་བ་ལ། ཤིན་དུ་མཁོ་བ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་ལ་འདི་ལྷར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཕྲིན་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་
 རས་༥ ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དོན་རྟོན་པའི་ཐབས་དམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། ཅ་

ཕྱི་ལས་སྤར་དངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས། བདེ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དུ་སྤར་པས། མན་ངག་གི་ཉུ་
ཆེད་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་མཛུག་ཏུ། གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས། །ཤེས་རབ་ཡན་ལག་
ཕུར་བུ་གྲུ་། །ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་ཞེས་བརྗོད་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོ་བས། །འཛུག་པ་སྐྱ་
ལ་སོགས་པ་ནས། །ཇི་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་སྟོར་ལྟར་པ། །བདུད་ཅི་ཆོམ་བྱེད་སྐྱ་ངན་འདས། །ལག་
པའི་མཆོད་པ་དབང་བསྐྱར་བ། །གོ་ཆ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ། །སྤགས་ནམས་ཀྱན་གྱི་མཆོད་
པར་བྱ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞི་ནི། །མདོར་བསྐྱེད་ནས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཙ་ཕྱི་དོན་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་བཞེན་ནས། ཕྱི་ཀྱི་མན་ངག་ཆེད་སྤར་
སྟོན་པས། །ལྷ་ལི་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཞུང་དེ་ལྟར་དངས་ཏེ་བཤད་མ་བཤད་གང་ཡིན་ཀྱང་།
དོན་གྱི་རིམ་པ་དེའི་སྟོང་ནས་བཀལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཙ་ཕྱི་ལེའུ་ང་གཅིག་པའི་དང་པོས་ཕྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ནས་ལྔ་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད། ཐ་མའི་
ལེའུ་ང་གཅིག་པས་མདོ་རྒྱས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་འདི་སྐྱ་མ་རྣ་
རོ་པའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པའི་ཕྱི་ཕྱི་ལེའུ་ལེའུ་མཆོམས་སྟོར་ལས། དང་པོ་རེ་གིག་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཇོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལེའུ་དང་པོས་མདོར་
བསྐྱེད་ནས་གཉིས་པ་ནས་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་ཏེ། ཀྱན་གྱི་ཐ་མའི་ལེའུ་ནི་
དེ་ནམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་ཕྱི་ཕྱི་ལེའུ་ལེའུ་ལེའུ་གསུམ་
དུ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་འདི་ནི་རྣ་རོ་པའི་དགོངས་པའི་ཞེས་སོ་མ་དེ་གྱི་ཉིས་བཤད་པས་རྣ་རོ་པའི་རྗེས་
སྐྱེད་པའི་ཙ་ཕྱི་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་ཅན་ཞིག་གོ། །དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའི་
གྲངས་འདི་ལྟར་བྱེད་ཙ་ཕྱི་ལྔ་བཅུ་པ་ལྟར་མ་ནམས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་དངོས་སྐྱེད་གསུངས་
པ་ནམས་དེ་ཉིད་ནམས་ཀྱི་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ནི་བ་ས་ན་ཞེས་པ་གནས་དང་། གོས་
གཉིས་ཀ་ལ་འཛུག་པར་མར་དོ་སོགས་བཞེད་དོ། །འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་གོས་ལ་སྤག་སྤགས་དང་།
གཞུང་ལ་ཡས་ཁང་གི་བཤད་པ་གཉིས་བྱང་བཞི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཡིན་ལ་གནད་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་པོའི་
གནས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྟོང་གནས་གཉིས་སོ། །དཔལ་བོ་དེ་རྗེས་གོས་ནི་གཅིས་བྱའི་གཟུགས་
སོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་ནི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་

སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་སྤྱད་པར་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་བཤད། རྒྱ་པོའི་དྲུག་ཆོག་ལས་མགོ་སྤྱོད་
 དང་། རལ་པོའི་ཅོད་པན་དར་དང་བཅོས་མའི་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པར་བཤད་པ་ཡང་བསྤྱོད།
 དེ་ནི་གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ། སྤྱོད་པོའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པ་པོ་ཆས་སུ་འདུག་པའི་ཚུལ་
 ལོ། ། ཞེས་རབ་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད་ནི། འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཁ་ཏྲུ་ག་འཇམ། ཞེས་རབ་མའི་
 ཡན་ལག་གིས་འབྱུང་པ་དང་། སྤྱོད་པོའི་ལ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། ། རྒྱ་པོའི་དྲུག་ཆོག་ལས།
 ཞེས་རབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མར་དོས་ཞེས་རབ་ཡན་ལག་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
 དང་རྩམ་ཅིག་ཏུ་འཛིན་བཤད། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྐྱེད་ནས་རོ་གདན་ལ་འཆད་
 དོ། ། སྤྱོད་ཐབས་ཐུན་བཞིར་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་རོ་གདན་ལ་འདུག་པར་བཤད་ཀྱང་འདི་ནི་བུམ་
 བཟུངས་ཏེ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པོ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་སྤྱོད་པོ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ། སྤྱོད་པོ་དང་
 གུར་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་སྒྲིམ་པའོ། ། ཨ་ལའི་དེ་ཉིད་དང་ཀྱུ་ལའི་དེ་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སུ་བྱའོ།
 རྒྱ་སོགས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འཁོར་དེ་ཉིད་དང་། འདུག་པ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱོད་པ་དང་ཐུན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སུ་བྱའོ། ། བདུད་ཅི་ཆོམ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པོ་
 ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། ལག་མཆོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དབང་བསྐྱར་པའི་དེ་ཉིད་དང་། གོ་
 ཆ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱགས་ཀྱན་གྱི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིའོ། ། འདི་མདོར་
 བསྐྱེད་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་དབུ་ཞབས་
 ཀྱི་དོན་ཀྱན་སྤྱད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིག་དང་། རྒྱགས་རིམ་ལ་སྤྱོད་
 པ་བཞིག་སྟེ། གསུམ་གྱིས་བཤད་དགོས་ཞེས་བྲམ་མ་འགའ་བཞིག་གསུང་ངོ། ། འདི་ལ་མར་དོས་ནི་
 འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་པོའི་སྤྱོད་ཐབས་ལྟར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་དང་། ལུ་
 ཨི་པའི་སྤྱོད་ཐབས་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ནི་སྤྱོད་འདས་ཞེས་པས་རྒྱགས་རིམ་སྤྱོད་ལ། དེ་མ་གཏོགས་
 པ་ལྟག་མས་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱགས་རིམ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བདེ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བཞེད་དེ། རྒྱ་མ་ནི་ལུ་ཨི་པ་ལྟར་
 སྤྱོད་བཅུད་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དཔྱིད་ཐིག་གི་རྒྱགས་རིམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ཡག་པ་
 ཟེར་རོ། ། མལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲུང་དག་སྤྱོད་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། དོར་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་པ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་
དང་འབྲེལ། །དེ་ལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་བརྩ་བཞིའི་ཆེདས་བྱས་པའི་སྤྲོད་ནས་མན་ངག་སྤྲོད་
སྐྱེ་བར་སྤོན་པ་དེ་ཡང་ཙ་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་སྐྱེར་བ་ལས་སྤྲོད་པར་མི་སྐྱེ་སྤྲོད། བཤད་རྒྱུད་ནི་ཙ་
རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལེགས་པར་སྤྲོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱོད་པ་ཡང་ལོ་ངོལ་ནག་གསུམ་
ཉུ་བུའི་བྱ་བ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་ཤེས་པའི་བླ་མས་བཤད་པ་ལས་ཡིན་གྱི་དེ་མེད་པར་མིན་ཏེ། རྩོམ་
འབྲུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཕྱིར། དེ་ནཱ་ས་ལས་སྤྱེ་རབ་བསྐྱེད་པ། །སྤྱེ་མ་དམ་པའི་
གདམས་ངག་ལས། །གསལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཙ་
བཤད་སྐྱེར་ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ་འཆད་པ་ལ་ནི། བཤད་ཐབས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དགོས་
ལ། སུམ་མཐིང་པ་སྐྱེ་མཆེད་ནཱ་ས་ཀྱིས་འཆད་པ་འདི་ལ་ཡང་བདེ་མཆོག་ལ་ཆོགས་བཤད་དང་།
སྤྱོད་བཤད་ཅེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཆེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་བཤད་ཐབས་མཐར་ཐུག་པ་གསུངས་པའི་དོན། རྩོན་
གསལ་དུ་བསྐྱེས་པ་ལས། རི་བཞིན་སྐྱེ་དང་དགོངས་མིན་དང་། །དྲང་བའི་དོན་དུ་འང་གང་གྱུར་
དང་། །ཡི་གེའི་དོན་དང་སྤྱི་ཡི་དོན། །ཆོགས་པ་ལ་བཤད་ཡིན་པར་བརྟེན། །རི་བཞིན་མིན་སྐྱེ་
ངས་དོན་དང་། །དེ་བཞིན་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། །སྤྱེས་དང་མཐར་ཐུག་པ་ནཱ་ས་ནི། །སྤྱོད་
མ་ལ་ནི་བཤད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་དེས་བཤད་ན་རྒྱུད་
དོན་རྫོགས་པར་སྤྲོད་པས། དེ་ཉིད་བརྩ་བཞི་བཤད་བྱར་བཀོད་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་པས་
སྤྱོད་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །བཤད་པ་སྤྱེ་མ་གཉིས་ཙམ་ལས་མ་ཐོན་ན་ནི་བྱ་བ་ཆེན་གསུམ་གྱི་
མན་ངག་གིས་འཆད་པའི་ནཱ་ས་པ་མི་རྫོགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དབང་བསྐྱེར་
བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱུད་སྤྲོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མར་འབྲུང་ངོ་། །ལག་མཆོད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི་
དབང་གི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཆོག་དང་རྩོམ་པ་སྤྱང་བ་ལ་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་སྤྱེ་མ་དང་།
དེའི་ཡང་གཙོ་བོ་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
དམ་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་
ལ། རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོག་འདི་རིམ་པ་ནི་སྤྱོད་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་གནད་རྫོགས་དཀའ་བར་འདི་

པའི་བྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ། གོས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་དེ་གསུམ་ནི།
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་པ་ལོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དེ་ཉིད་ནི། དབང་དུས་དང་། རིམ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དུས་དེ་སྐབས་གསུམ་དུ་དགོས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲན་པ་ལ་ཕུལ་བྱུང་བའི་པོ་ཉ་མོ་
 རྒྱུ་སྤྱོད་དང་། འདྲུ་བའི་ཚུལ་གིན་དུ་རྒྱས་པར་ཅ་རྒྱུད་ལས་མང་དུ་བཤད། དེའི་གསལ་བྱེད་པོ་ཉ་
 མོ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཅལ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཅའི་ཀྱན་སྦྱོར་
 སོགས་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་འཆད་ལ། པོ་ཉ་མོ་རིགས་བཞི་ལ་རི་ལྟར་ལོངས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་
 ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
 རྒྱས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་དེ་བཤད་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་ནས་འགྲུར་བ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐའ་ལས་བ་
 ཞིག་བཤད་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱན་ལ་འདུག་མིད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོ་
 དེལ་ནག་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན། སུར་བུ་དང་གུར་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་
 རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱེད་གསུམ་བསྐྱེད་ལ། དེས་མཆོན་ནས་སྦྱོར་བ་ཆོགས་བསོག་པ་སོགས་སྦྱབ་ཐབས་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་སོགས་བཤད་རྒྱུད་ལས་ཤེས་
 སོ། །རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགྲོའི་དེ་ཉིད་ལ་མར་དོའི་ལུགས་ཀྱིས་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོ་ལའང་
 འདུག་པས། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་པོར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་སྟོན་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་
 གསོག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་རྒྱུ་སྤྱོད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་བཤད་ཅིང་། དཔའ་བོ་དོ་
 རྩེ་དང་གཉིས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས། ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད། འཕེལ་སོགས་གསུངས་པའི་
 དོན་དུ་འཆད་པས་ཉེན་སྦྱོང་བའི་སྟོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉེན་
 དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་ནི་དེ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་ད་སོགས་
 འཛིག་པ་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་སྦྱོང་པ་ཡང་རྒྱུད་དང་ལོ་ནག་གི་མན་ངག་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་ལི་དང་ཀྱ་ལིའི་དེ་ཉིད་གཉིས་ནི། དེ་གཉིས་བརྗོད་ནས་ཉི་ཁྲིའི་གཟུགས་
 སུ་སྟོན་པ་ལ་ལྷ་བ་པ་དང་སྐྱེ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དེ། དབྱངས་གསལ་འགོད་པ་འདི་ལྷ་ལི་པ་
 རྒྱ་དུ་ཉེན་བརྟེན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྦྱོང་པ་ལྟར་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་དུ་དང་།
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་ནི་ཁང་བཅུགས་སོགས་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ་བྱའོ། །ཁྲིའི་

ཕྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

སོགས་གང་བསྐྱེད་པ་ནི་འཆད་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་པ་དང་ལྷ་སྐྱུ་གྱིས་རྒྱ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་
པ་དང་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི་བྱ་བ་སྐྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེ་འཆད་དེ། སྟོང་པ་ནི་ཟླ་ཉི་དང་ས་བོན་ནམས་སོ་སོར་གནས་པས་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲས་པ་ལ་
བསམས་སོ། །དེའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་དོ། །འདྲུག་པ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་
དེ་ཉིད་ལ། ལྷ་སྐྱུ་གྱིས་རྒྱ་སྐྱེ་རྒྱ་སྐྱེ་ཏུ་ཡིག་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཟླ་ཉི་དང་ཕྱག་མཆོན་ནམས་
རྒྱ་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་རི་སྟོན་པ། དེ་སྟོན་གྱི་བར་ཏུ་འདྲུག་པར་བཤད་དེ། སྐྱུ་བ་ཐབས་གྱི་སྟོང་གཞི་
ཡང་འགྱུར་བྱུང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་འདྲའོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་བཤད་
ཀྱང་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་ད་དང་། སོགས་གྱིས་ནི་བར་སྟོན་མཆོན་པའི་ཡིག་གེ་གཞན་ཡང་སྟུང་ལ། འདྲུག་
པ་ནི་རྟོན་བརྟོན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཟླ་བའི་སྟོང་ཏུ་བབས་པ་དང་། རྒྱ་རྟོར་འཛིན་
ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་ནི། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ལམ། སྟོང་ཁ་སོགས་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཡུམ་གྱི་
པད་མར་འགྲོ་བའོ། །ནས་ཞེས་པ་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྷན་
པའི་དེ་ཉིད་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོན་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་སྟོན་ཏུ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ནག་པོ་
པ་ལྟར་ན་སྟུང་བཤད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྷ་སོ་བདུན་དང་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་
པའི་སྦྱར་བའི་བར་ལ་བྱའོ། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་ཉི་མཆོན་
མ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་སྦྱོས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྟུང་
པ་དང་། མཐར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྟུང་པ་ལ་འཆད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གོ། །དབང་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ལྷ་དབང་བསྐྱེད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་འདྲིར་སྦྱར་རོ།
བདུད་ཅིས་ཆོམ་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི། ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མས་མཆོད་པ་དང་། སྟུགས་གྱིས་མཆོད་
པ་གཞུང་ན་གསལ་ལ། དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། བྱང་འདས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནི།
མཐར་ཉི་བར་སྟུང་པ་ལ་བཤད་པ་མང་ངོ། །གོ་ཆའི་དེ་ཉིད་ནི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་གོ་ཆ་གཉིས་
དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ནམས་སུ་ཕུ་རྩ་སོགས་འགོད་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེས་ནི་ལུས་དཀྱིལ་
སྟོམ་པ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ནམས་ཀྱང་གཞུང་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བའོ། །རྩོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་

ཏེ་བཤད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་རྟོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་
 པ་སྤར་ལུས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ནོ། །སྤྱི་བྱ་ཁ་ལས།
 དབྱངས་གསལ་གང་དུ་བཀོད་པའི་པད་མ་རྟོགས་རིམ་ལ་སྤར་བ་ན། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལ་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གཞན་ཡང་གཟུང་ངོ་། །དེར་བཀོད་པའི་དབྱངས་
 གསལ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་ནས་རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། འཁོར་ལོ་
 བཞི་ཀར་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས་གཏུམ་མོ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །པད་མར་བཀོད་པའི་
 དབྱངས་གསལ་ལས། དེ་ལས་བྱུང་པའི་ལྷ་ཉི་འམ། ལྷ་བ་དཀར་དམར་རྩྱ་ཡིག་དང་བཅས་པ་
 རྟོགས་རིམ་ལ་བཤད་ན། རྟེ་བའི་པད་མ་རེ་བཞི་སོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་བྲིས་ལེ་དང་ཡི་
 ག་སྒྲིམ་པ་སོགས་སྟོན་རྒྱ་རྒྱར་ཐབས་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་མཐའ་
 ཡས་ཤིག་ལ་ངས་པ་རྟོན་ནས། བཤད་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་བཞེན་ནས་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་དུ་མ་ཞིག་
 རྟོན་དེ་ཐོ་ཡོངས་སུ་བྱས་པར་འགྱུར་ངོ་། །འགྲུལ་པ་ནི། གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེས་རྟེས་སུ་
 བཟུང་བའི་བུ་མ་ཟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་ར་ཉ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོ་བྱོས་རིན་ཆེན་གྱིས་མགོན་
 པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་རྟེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། དེ་དང་དེའི་ལྷ་མ་བྱང་སེམས་ཐོ་བྱོས་རིན་ཆེན་གྱིས་རྟོ་བྱོགས་རྟོ་
 ངར་བར་གྱི་རྟོན་པ་དཔལ་ག་བ་རི་དབང་ཕྱག་རྟེས་སུ་བཟུང་ངོ་། །དེས་ནས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ན་
 ཡབ་ཡིག་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་རོལ་པ་དང་། ཡུམ་ལྷ་བའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་སུ་སྤྱི་འབྱུངས་
 པ་མཆོན་ཀྱན་རྒྱ་དགེ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་བསྐྱབས་སོ། །དེའི་ཆེ་དཔལ་རི་བློད་
 དབང་ཕྱག་དང་ཞལ་མཇལ་ནས་བསྟོན་བཀྱར་དང་མཆོད་པ་དང་གྲུས་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་མཉེས་
 པར་བྱས་ནས་རྟེས་སུ་བཟུང་བར་ཁྱེ་ཞེས་ཞུས་པས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
 བསྐྱར་དོ། རྒྱུད་བཤད་གདམས་པ་གནང་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལ་བཙོན་པར་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་པའི་
 ཡུལ་ཆོས་གྱིས་ཆོས་བཙུ་ཀྱིས་གཉིས་ལ་དུར་བློད་དུ་མཆོད་པ་ལ་འགྲོ་བས་དེའི་ཆེའི་ཁོང་ཆེའི་རྟེས་
 ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བྱོན་པས། གཞན་ཆོ་གྱིས་ཆར་བའི་རྟེས་སུ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཐ་མལ་པའི་ཆ་ལུགས་བཟུང་ནས་འཆོགས་པའི་དབྱས་ན་སྤྱི་བདུན་གྱི་རོ་གཅིག་
 བཞག་སྟེག་ཅིང་རོལ་བའི་ཆ་བྱད་དུ་འདུག་པ་ལ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་པས་མཉེས་ཏེ་དེ་རྣམས་

ཀྱི་ཞལ་ནས་དམ་ཚིག་གི་རྒྱུ་དེ་ལ་མཆོད་ལ་ངེད་ནམས་ལ་དྲོངས་ཟེར་ནས་དྲངས། ཁ་ན་མ་གྱི་
བ་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཟས་ཡིན་པས། བྱིད་རང་ཡང་ཁམ་གཅིག་ཟོ་གསུང་
བས་ཚམ་ཚམ་མེད་པས་བཟོས་པས་དེ་ནམས་མཉེས་ཏེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་སྤྱུ་ནམ་མཁར་
དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱུ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩོགས་པར་གྱུར་ནས། དེར་སློབ་དཔོན་བརྟུག་དབང་རྩོགས་
པར་བསྐྱར། རང་བྱིན་གྱིས་སློབས་པའི་ཉམས་སྦྱང་གི་བདེ་བའི་མཆོན་བྱེད་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་
ལ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་བཏན་ཁིང་སྤྱོད་དུང་བའི་ཕྱིར་གདམས་པ་སྤྱོད་སྟེ། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་རྒྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཚིག། ཀྱང་པ་བརྟུད་པ་སྤངས་ནས་ནི། །འཁོར་
བའི་མདག་གཞུག་དོར་ནས་སྤྱ། །རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་དོ། །དེའི་དོན་བསམས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་
འབད་དགོས་པར་གཟེགས་ནས། འཆོ་བ་གང་ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱབ་སྤྱུ་པ་ན་བསྐྱེད་སྤྱུ་མས་ལ་སྤྱོད་སྟེ།
པ་ཆགས་སྤང་སྤྱོད་ཁིང་། ཤིང་ཏྲིག་སྤྱོད་དཀྱིལ་དཀྱིལ་། ལག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་
དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དབུག་གནས་ཀྱི་དུ་རྒྱ་ཁིང་བྱོན་དོ། མཐར་
ཀྱི་གར་གར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་རུ་བྱོན་པས། དེ་དང་ཉེ་བ་ཆུ་པོ་གསྐྱེ་འབྱམ་ན་ཉེ་པ་མང་པོས་ཉེ་བས་ད་
ནས་རྩི་རྩི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བྱ་དང་། བྱིས་ཟ་ཁིང་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ་བདག་པོ་
མེད་ཅིང་རྩི་ལ་བ་ཆུང་བར་གཟེགས་དོ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་དུ་བཞུགས་ནས་འཆོ་བ་ཉེ་བྱེད་ལ་མཛད་
ཅིང་། སྐྱབ་པ་མཛད་པས་སྤྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བཟོས་དོ། གསེལ་ཟས་ལ་མཆོན་
དུ་བཏགས་པ་ལྷ་ཁྱི་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྩི་རྩེ་གདན་པས་ཀྱང་། ཡིག་མཁན་རིགས་ལས་སྐལ་
བར་ལྷན། །ཉེ་སྤྱོད་ཁིང་དངོས་གྲུབ་བཟོས། །ལྷ་ཁྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །སྤྱོད་པའི་སྤྱག་འཆལ་
ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་གྲུབ་ཆེན་དེ་ལ། རང་གི་སློབ་མ་རྒྱལ་པོ་དུ་རི་ཀ་བ་དང་། རྒྱན་པོ་
ཏྲི་གི་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྩི་སྤྱུ་སྤྱུ་པ་ཞུས་པའི་དོན་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་
བདེ་མཆོག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་འགྱུར་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར། འགོས་
དང་ཟངས་དཀར་གྱི་འགྱུར་ལ། དུར་བྱིད་བརྟུད་དང་ཤིང་བརྟུད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མིང་མང་པོ་བྱས་
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོད་གྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཁྱི་པའི་རྒྱ་དཔེ་གཞན་ལ་མེད། ཁ་ཆེའི་དཔེ་ལས་བསྐྱར་

ཕ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལ་འོང་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་རོ་བས་བརྟུག་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཁ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་
 བཟང་པོས་བརྟུག་ཟེར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་ཏེ། རྒྱ་མ་ནི་མི་བདེན་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་བརྟུག་པར་མངོན་
 རོ། །དེ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་ལ་འགོས་ཀྱིས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ལ། མར་དོས་འགྱུར་བཅོས་བྱས་
 ཕ་ལ་རྒྱ་མ་ལྟར་བྱང་ཡང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་ལ་གདུགས་ནས་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་མ་བྱུང་ངོ་། །སྒྲོབ་
 དཔོན་འདིས་མཛད་ཟེར་བའི་བདེ་མཆོག་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆུང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ་
 བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོགས་ལ་གཉིས་སོ། །གཞུང་རྒྱ་མ་ལ་ལུ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱི་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 པ་མཆོག་དུ་བྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ངོ་། །དེ་ནས་པར་རྒྱ་རོ་རྒྱ་ཏས་ལུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་
 ཞིག་མཛད་ལ་འདི་རྒྱ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བ་ལས། གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ལུ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་
 གྱི་རྒྱུ་སྐྱེས་འབྱུངས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པར་རྒྱ་རོ་རྒྱ་ཏས་མཛད་པ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་ལུ་བ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ཉིད་གཞིར་བཞག་འདུག་པས། སྒྲོབ་དཔོན་དེས་ཀྱང་ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་བཞེད་
 རོ། །དེ་པར་རྒྱ་རོ་རྒྱ་ཏ་དང་ཏག་པའི་རྩི་རྒྱུ་མཛད་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པ་དང་། ལག་མཆོད་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་ཆུང་མང་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡང་ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་བཀོད་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །སྒྲོབ་
 དཔོན་འདིས་རྒྱ་རོ་པའི་སྐྱབ་སྐྱར་ལོ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོགས་བཤད་ལས། སྒྲོབ་བཤད་མ་ཐོབ་ཅས་
 མལ་གྱི་རྩི་རྒྱུ་མཛད་འགའ་ཞིག་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནས་བརྟུད་པའི་སྒྲོབ་བཤད་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ལ་མེད་པའི་བཤད་པ་བྱུད་པར་ཅན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་
 ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་ལུ་བ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་མ་ཏི་གྱི་ཉི་
 སྒྲོབ་མ་མཁས་པ་མར་དོ་ཡང་གས་ཆེན་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་བས་ལྷགས་དེའི་
 སྒྲོབ་བཤད་དེ་ལ་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩི་རྒྱུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཞིག་མཛད། དེའི་རང་འགྲེལ་བྱུད་པར་
 གསལ་བྱེད་ཅས་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་
 རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྩི་རྒྱུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་མཆོན་ནོ། །ཨ་བྱ་ཀ་རའི་ལུ་ཨི་པའི་
 སྐྱབ་ཐབས་འབྱུང་སྒྲོབ་ཡང་ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་གས་ཆེ་ལ། རྩི་རྩི་ཆེན་པོ་རྩི་རྩི་མཛད་
 པའི་ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། རྒྱ་མ་རྣམས་བཞིན་དུ་མཐུན་གས་མི་ཆེ་ཡང་བཤད་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་

ངོ་། རྩོམ་དཔེ་ཀྱི་མུ་རྩེ་མཇུག་པའི་ལྷ་མི་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲིན་མ་ཞེས་
པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྩུ་པ་མི་ཆེ་ཞིང་འགྲེལ་པ་ལྷ་མ་ཀྱམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།
འོ་རྩེ་མཇུག་མཇུག་ཟེར་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དཀར་འགྲེལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔེ་བོ་དོན་རྒྱུ་མཇུག་
ཟེར་བ་འདི་ཀྱམས་དེ་སྤྱད་རྩེ་གསང་མཚན་ཡིན་པས་དེས་མཇུག་ཟེར་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཟེར་ས་
དཀར་གྱི་གསང་མཚན་ལ་དེ་སྤྱད་ཟེར་བས་དེས་བྱས་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཙུ་མ་
མཁན་གྱི་དཔེ་བོ་དོན་རྒྱུ་ལ་ཁ་གཡར་བྱས་ཟེར་བར་སྤང་ལ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནི་ཁ་གཡར་
བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་འདུག་གོ། དེ་ལ་སྒྲིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མར་དོ་དང་། ལུ་རངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་
ལྷ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནི་ཕྱུ་རྩེ་ཏ་དང་མཐུན་གསུམ་ཆེ་བས་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་གསུམ་
ཆེ་འོ་། རྩོམ་གྱི་མཁས་པ་བུ་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡང་ཕྱུ་རྩེ་ཏ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དོན་རྒྱུ་ལྷགས་གཞིར་འཛོག་པར་སྤང་བ་ནི་སྒྲིལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གོའོ། །ལྷ་མི་པའི་
དངོས་སྒྲིལ་གྱུ་བ་ཆེན་ཏུ་རི་ཀ་པས་རྒྱུ་བཟུང་བའི་དོན་རྒྱུ་བྱ་པ་ཞེས་གྲགས་པ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་གྱུ་བ་པ་དེས་ནི་རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱུང་དུ་བྱེད་པ་ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག་དང་། རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱེད་ལ་སྤྱི་
དཀྱིལ་ལ་སྤྱི་ལྷའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། རྒྱུད་ལྷས་དཀྱིལ་སྒྲིལ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་དང་། མཇུག་
ཏུ་རྒྱུ་ལས་རིམ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་སྒྲིན་པའི་གཞུང་གཅིག་དང་། ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཆུང་
བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དྲིལ་བུ་པའི་གཞུང་ཆུང་ཞེས་གྲགས་སོ། རྩོམ་པ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཤིག་
ཀྱང་མཇུག་དོ། མར་དོའི་འགྱུར་ལས་སྐྱུ་མདོག་ལ་གསལ་ཁ་མེད། འགྱུར་གཞན་ལས་པག་མོ་
དཀར་མོར་བཤད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིའོ། །བདེ་མཆོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
པ་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཤིག་ཀྱང་མཇུག་དོ། །འདི་ནི་གཞུང་དེར་སྤྱི་བྱེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པའི་གཟུགས་རྒྱུ་ལས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་རིམ་པའི་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་པ་ཡིན་པར་སྒྲིན་གསལ་ལས་ཤེས་ཤིང་སྐྱུ་འཕྲུལ་དུ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དཔུགས་ཀྱི་རྒྱུང་ནི་མེ་ལོང་ལ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
གསང་འདུས་རིམ་ལྟ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་འདོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་

གཟུགས་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་མཆོག་རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་བསམ་མི་བྱུང་གི་
 རིམ་པར་འོང་བྱུ་ཡིན་པས་ཚོགས་རིམ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་མིན་ནོ། །ལྷན་སྦྲེས་འདི་ལ་འགྱུར་ཆེར་
 མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འགྱུར་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ་འང་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 གཞུང་ཆུང་བ་དེ་དག་པར་མངོན་ནོ། །བདེ་མཆོག་རིམ་ལྡེའི་ཚོགས་རིམ་ཡང་མཇད་དེ། འདི་
 ལ་ཚོགས་འགྱུར་དང་། འགོས་གྱི་འགྱུར་གཉིས་ལ་མང་ཉུང་ཆེན་པོ་སྤང་ངོ་། །འདིའི་རང་འགྲེལ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སྤང་བ་ལ་ཕྱིས་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་ཡི་རང་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་བཟགས་པ་ཆེན་
 པོ་རྟེ། དེར་རིམ་ལྟ་རེ་རེ་ལ་ཚོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རེ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷན་སྦྲེས་པ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྩ་སྒྲུ་སྤྲུགས་དང་། ཚོགས་རིམ་དངོས་གྱི་ལྷ་སྒྲུ་ཡེ་
 བེས་གྱི་སྤྱར་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པར་འདུག་ཅིང་། ལྷོགས་ཤི་ཤིའི་གཞིར་གནས་པའི་ཤི་
 རྒྱུ་དང་། ཞེས་པའི་སྒྲ་ཀའི་དོན་རང་བདེ་མཆོག་དུ་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བསམ་མི་བྱུང་གི་རིམ་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྒྲུ་སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲིམ་པར་བཤད་ཅིང་། ལྷན་
 རི་དུ་ཡིག་དང་ཐིག་ལེ་ལས་སྦྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྒྲུ་བཟམས་སུ་བསམ་མི་བྱུང་གི་
 རིམ་པའི་རྩ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ས་པོན་མེད་པར་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེར་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སྒྲིམ་པ་དེ་བྱང་
 སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིས་སུ་གནས་གྱུར་ཏེ་གནས་པ་དང་། སྤྲུགས་གྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ན་སྒྲིམ་པ་གསུམ་
 ག་འཇིག་ཅེས་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་པ་ཕྱི་མ་སྤངས་པའི་ཆེ་སྒྲིམ་གནས་གྱུར་དགོས་
 ན་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྷན་པ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྲུགས་སྒྲིམ་སྤངས་པ་དེའི་ཉེན་ལ་སྒྲིམ་པ་
 གཞན་གཉིས་གནས་གྱུར་པས་ན། སྤྲུགས་གྱི་ཅ་རྩུང་གཞན་གཉིས་གྱི་འཇིག་རྒྱུར་འདོད་པ་རང་
 གི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲིམ་པ་རྣམས་གྱི་ཐོབ་གཏོང་གི་རྒྱ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། འདི་དོན་ཡོད་དོ་ཟེ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གོ། །དྲིལ་བུ་
 ཞབས་ལ་ཁ་གཡར་བྱས་པ་གཞན་ཡང་སྤང་ངོ་། །བདེ་མཆོག་རིམ་ལྡེའི་འགྲེལ་བ་སྒྲིབ་མ་ལ་ཕན་
 པ་ཞེས་བ་ཀྱུ་མྱ་ར་བོ་རྣམས་བྱས་པ་ནི། ལྷན་བཤད་པའི་ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་བ་ཚོམ་མཁན་དེ་དང་གཅིག་
 ལ་རྣམས་པ་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་གྱིས་རྣམས་སུ་གཟུང་བའི་རྣམས་སྤེལ་ཞབས་དང་། ལྷ་བ་

པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་མ་རྩུ་ལ་རྩུ་རི་པའི་དངོས་སྒྲིབ་ནག་པོ་སྦྱིད་པ་ལ་ནི། ཏེ་རུ་ཀས་དངོས་སུ་ཆེ་འདེར་
མཆོག་མིན་གཞན་དོན་གཞུང་དུ་གཙོ་མས་ཞིག་བར་དོར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། ཅེས་ལུང་བསྟན་པར་
གོང་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལྟ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་། གཙོ་བོར་བསྐྱེད་རིམ་
དང་ཞར་ལ་གཏུམ་མོ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲིམ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་རིམ་པ་བཞི་པ་
སྟེ་གསུམ་མོ། །མལ་གྱི་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་སྦྱིན་སྟེག་བསྟན་ནས་གཞུང་དུ་གཏུ་བྱེད་ལ། མར་
དོས་མཇད་པའི་སྦྱིན་སྟེག་ལས། སྒྲིམ་པའི་སྦྱིན་སྟེག་ཆོ་ག་ནི། སྦྱིད་པ་པ་ཡིས་མཇད་ཅེས་གྲགས།
དེ་ཡིས་ངེས་པར་མ་མཇད་པར། ཆོ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྟན། །འཇིག་རྟེན་སོང་བའི་རྗེས་འཇུག་
ཅིང་། རྫོགས་ཡིས་ངེས་པར་མ་དཔྱད་པར། །བ་ལང་བྱ་བཞིན་འཇུག་པར་སྒྲུང་། །དེ་ལྟར་མཁས་
པ་འཇུག་པ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྦྱིན་སྟེག་གི་གཞུང་དེ་ལ་གཟེ་བ་དོན་གྲུབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
ཡང་ཡོད་པས་གཞུང་དེ་མར་དོས་མཇད་པ་ཡིན་ལ། མར་དོན་ཉི་ཤྱོགས་འདི་ལ་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་མཁས་
པར་སྒྲུང་བ་དང་། རྟག་པོ་པས་མཇད་ལ་སྦྱིད་པ་པས་མ་མཇད་པ་ཡང་མང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ།
ཡི་གེ་བདུན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནག་པོ་པས་མཇད་པ་ནི་ལོ་རྩ་བ་སྤྲུམ་ཁ་ཁ་ཅིག །སྦྱིད་པ་པས་མཇད་
པར་བཞེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སེམས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག ཁ་ཅིག །དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་རྩ་ཡི་སྒྲིམ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཆོག་གི་སྒྲིམ། །ཨོ་ལ་པ་ཏི་མངོན་རྟོགས་སྒྲིམ། །སྤྱིང་པོ་
རྫོགས་པ་དོན་གྱི་སྒྲིམ། །སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ཕྱག་ཆེན་སྒྲིམ།
སྟེ་སྒྲིམ་དུ་གཏུ་བྱས་ནས་གཞུང་དགུ་རུ་བཞེད་དེ། སྒྲིམ་པ་བཤད་པ་སོགས་ནག་པོ་སྦྱིད་པས་མཇད་
པ་མ་ཡིན་གྱི། པརྟེ་ཏ་ཀྱི་ཕྱག་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ནག་པོ་པའི་མིང་དོན་མི་འདྲ་གསུང་ངོ་། །དེ་
ལྟར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་གྱི་མིང་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྒྲུང་ལ། བྱད་པར་དུ་སྒྲིམ་པ་བཤད་པར། བརྟེ་ལ་
ཞུགས་ཞལ་སྤྲུམ་གྱི་གཞུང་། །ཕྱག་གཉིས་དང་མི་ཞལ་གཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་
དེའི་མཇད་བྱང་ལ་སྦྱིད་པ་པས་མཇད་པར་བྱས་ཀྱང་དེས་མཇད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔྱིད་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་ལ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་ཞིག་སྟོན་བྱང་འདུག་ནའང་ད་ལྟ་མ་རྟོན་པས་བཅུ་ལ་བར་བྱ། རིམ་པ་བཞི་པ་
ལ་བྱིན་རས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་

ཐོབ་དཔལ་འཛིན་ནི་མིན་ནོ། འདི་རྩེ་ན་རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱག་གིས་བདེ་མཆོག་ལ་གཞུང་ཁ་ཡར་
 མཛད་ཀྱང་རིམ་གཉིས་མི་རྩིས་ཤིང་། གཞན་པལ་མོ་ཆེ་ནི་འདི་གསུམ་ལ་ཆོད་མར་འཛིན་པར་
 རྒྱང་ཡང་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་སྤར་སྒྲོས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་གསལ་ཁ་བཏོད་ནས་རྩིས་པར་
 བཤད་པའི་མི་རྒྱང་ངོ་། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ལུགས་འདི་འདྲི་གདམས་དག་གི་གསལ་
 ཁ་བཏོན་ནས་རྩིས་པར་འཆད་པ་མ་བྱས་པར་རྒྱང་སྟེ། པལ་ཆེར་གདམས་དག་ལོགས་སུ་བྱེད་པར་
 མཛོན་ནོ། འདྲེ་པ་ནས་པམ་མཐིང་པ་ལ་བརྒྱུད་དེ་ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆད་པའི་པོད་ཀྱི་བཤད་སྟོན་
 རྣམས་ལ་ད་ལྟ་འགྱུར་བའི་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ཡི་སྟངས་ལ། འཆད་ཟེར་རྒྱ་མི་རྒྱང་ནའང་
 རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྷ་བ་པས་མཛད་པའི་བཤད་སྟོན་ལ་བརྟེན་ཞིང་། ལོ་ངོ་ལ་ནག་གསུམ་གྱི་
 མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པར་རྒྱང་བ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་པའི་སྟོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་
 རྒྱང་ངོ་། འདི་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་འཆད་བའི་སྐབས་སུ་ལོ་ནག་གི་ལུགས་གཉིས་མང་དུ་འོང་ལ།
 རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་མན་དག་ཅུང་མང་ཞིང་། ལུ་མི་པའི་རྩོགས་རིམ་ཡང་
 ལན་རེ་རྩེ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུར་ལ། རྩེ་ལ་བྱ་པའི་མན་དག་གིས་ཅུ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་མ་བྱུང་ཞིང་།
 ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་འཆད་ཚུལ་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཞིག་ལས་མི་རྒྱང་ཡང་། སྤར་བཤད་པ་དང་
 འཆད་འགྱུར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་མན་དག་གི་རྒྱུད་དོན་གྱི་གནད་ཆེ་བ་ཀྱན་རྩོགས་པར་བཤད་
 པ་ཞིག འབྲེལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་ལ་གཞི་བྱས་གྲུབ་ཆེན་གསུམ་གྱི་གཞུང་དང་། དེ་
 དང་མཐུན་པར་བཀལ་བའི་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དེ། ཅུ་བཤད་ལེགས་པར་འབྱོར་པ་ངེས་
 བར་དགོས་པར་རྣམ་དཔྱད་ཅན་དོན་གཉེར་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག བདེ་མཆོག་
 རྟོན་འགྲེལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཀལ་བའི་ལམ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི། རྩོགས་རིམ་གྱི་
 གནད་རྣམས་རྒྱུད་དེ་ནས་རིམ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་འཆད་ཚུལ་མ་གཏོགས་པ་རྩོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་པའི་ཡན་ལག་རྩལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས་དེ་རྩོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཀྱང་རྩོགས་
 པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུགས་གཉིས་ཀའང་མ་འདྲེས་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་དེའི་
 བཤད་པ་ཆེར་མ་བྱིས་པ་ནི་དེ་ནི་རྩོགས་གཞན་དུ་རྩོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསམས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་
 ཐབས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཆན་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ན་སྐད་རིགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལེས་
པར་སྐྱར་བའི་སྐད་དུ་ནི། རྒྱ་བ་ཐབས་འདིའི་མཆན་ནི་བྲིཅ་ཀྱ་སོགས་སོ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་
ན་ནི། རྒྱ་ག་ཅ་ཏེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ་བྲིཅ་ཀྱ་སོ་བ་ར་ནི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གོ། །ཨ་
མྱེ་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལོ། །མཆན་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་ག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། བ་ཏེ་ནི་ལྡན་
པ་ཡིན་པས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྡན་པ་ལོ། །དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཕུན་ཆོགས་ནི་སྐྱེ་བ་
གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་ལོ། །གཟུགས་བཟང་ནི་གོང་
ན་མེད་པའི་མཆན་དཔེ་ལོ། །གྲགས་པ་ནི་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཏུ་སྟན་པས་བྱུང་པ་ལོ། །དཔལ་ནི་འཇིག་
རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་ཆོགས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལོ། །ཡེ་
ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འདུག་པ་ལོ། །བཅོམ་འགྱུས་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གསུང་གིས་འདོམས་པ་ལོ། །ཕུན་ཆོགས་ནི་གཟུགས་བཟང་སོགས་ལྟ་
ལ་འང་སྐྱར་རོ། །ཡང་རྒྱ་ལྷ་ཞེས་པ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འདུག་པས་བདུད་བཞི་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་ནོ། །སྐལ་ལྡན་དང་བཅོམ་ལྡན་ནི་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདུག་པས་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
འདས་ཞེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལོ། །དཔལ་ནི་ཆོགས་གཉིས་སམ་གཉིས་
སྐྱེ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །སྤོ་བ་ར་ནི་བདེ་མཆོག་དང་ཚྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས་
འགྱུར་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །སྤྲུམ་ལྟར་ན་སྤོ་མམ་གྱི་བདེ་བ་དང་། བ་ར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚྲོམ་འབྱུང་ལས། བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཨེ་བློ་ཡི་གེ་
ལ་རབ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཨེས་མཆོན་པའི་དོན་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་།
བློ་གྱིས་མཆོན་པའི་དོན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་
སྐྱར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤེ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ལས་མཆོག་གོ། །ཡང་དེ་རུ་ཀ་ཞལ་
བཞི་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་བདེ་མཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གཉིས་གཉིས་སྐྱེ་ཡོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ནི་དེ་དག་གི་ཆོགས་སོ།
ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཚྲོམ་འབྱུང་ལས། རྒྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་ཡང་དག་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་

རྩོམ་པ། རྩོམ་པ་བདེ་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སྟེ། བཟླ་པར་བྱ་མིན་བསྟན་དུ་མེད། གསང་བ་སངས་
 རྩམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། འདུས་པ་རྩོམ་པ་དག་གི་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་པ་ནི་འདུས་
 པ་མཆོག་གོ། རྩོམ་རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ལས་སོ།
 དེ་ནི་དེ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་ནོ། རྩོམ་ཆུལ་ནི་རྩོམ་རྒྱ་དེ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་
 མི་ཐུང་པར་གཅིག་དུ་རྩོམ་པ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གཅིག་དུ་རྩོམ་པ་དང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་རྟན་
 རྩམ་གྱི་ཏེ་རུ་ཀ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་རྩོམ་པ་ལོ། རྟེན་རྩལ་ན་སྤྱོད་པ་རེ་དོན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ནས་
 བསྐྱེད་དགོས་སོ། མངོན་པར་ནི་འབྲས་བུའི་བདེ་མཆོག་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་ཏེ་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ།
 རྟོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྤར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གཉིས་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་རྟོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ནི་དེ་གཉིས་བཟླ་བའི་སྟོང་ནས་བཏགས་སོ། ལོ་ཙཱ་བའི་
 ཐུག་འཆལ་བའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་སྦྱོར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་ནས་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་
 དང་། མ་ཆང་བ་ཁ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་གོ རྟེན་པོ་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་
 པའི་རིམ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། རྟེན་པོ་ལ་གསུམ། གང་གིས་སྟོམ་པའི་རྟེན་
 དང་། གང་དུ་བསྟོམ་པའི་གནས་དང་། རི་ལྟར་དུ་བསྟོམ་པའི་ཆུལ་ལོ། རྟེན་པོ་ནི། རྟོགས་
 དང་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོང་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྩོམ་
 འབྱུང་ལས། བཏན་ཞིང་དུ་ལ་ལ་སྟོང་གྲོས་ལྟན། བཟླ་ལྟན་དང་ཞིང་གཡོ་སྐྱེ་མེད། མི་དག་
 བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས། ཞེས་ཅན་ནཱ་པ་ལ་བྱམས་པར་སྟེ། འབར་བའི་མེ་དང་དུག་བཞིན་
 དུ། རྟོགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་མ་རེག་ཅིང་། རྟོག་པར་རྒྱན་དུ་བྲམ་མ་མཆོད། རྟེན་ཆོས་ལྟ་བུར་སྟོབ་
 དང་། རྟོག་དུ་སྦྱོར་པ་ལ་སྟོགས་དགའ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་པར་འདོད། རྟེན་གསལ་
 མར་རབ་བསྟགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དག་བ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་ཐོག་མར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འཇུག་པ་ལ། མི་དག་བཅུ་སྤངས་པ་དང་། རྟོག་དུ་བྲམ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྟོན་པ་སྦྱོར་སྟོགས་
 ཐུན་དུག་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བའི་བསྟོན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་མའི་དོན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ལ། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོང་སྤངས་པ་ལ་རང་འབྱུངས་སུ་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་བ་ལ་སྒོ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་སྒྲིང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་འདིའི་དབང་
རྩོགས་པར་བློབ་ནས་སྐྱེད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སྒྲོད་རྒྱུ་བྱས་ཤིང་། དེའི་དུས་སུ་གླ་མས་ཇི་
ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་བློབ་པའི་འོག་དུ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་སྤྱད་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་
གིས་རྩ་བཤད་ལེགས་པར་སྒྱུར་པའི་མན་ངག་ཐུན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲོམས་ན་འགྲུབ་གྱི། དེ་
ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་། བྱི་ནས་
དམ་ཆོག་སྒྲོད་པར་བརྩོན། སྒྲོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱན་ལས་ནི། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་སྒྲོམ་རིམ་གྱིས།
ཡང་དག་མན་ངག་ཐུན་ཆོགས་ནམས། འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་
པས་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། རི་
སུལ་དང་ནི་རི་རྩེ་དང་། རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོའི་རོགས་དག་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དག་དང་།
ཤིང་གཅིག་དང་ནི་དགེ་བའི་གནས། མ་མོའི་བྲིམ་མམ་དུར་བྲོད་དང་། རྩ་ཆོགས་དཔེན་པའི་
ས་ཕྱོགས་སམ། རྩ་ཁང་ངམ་ནི་མཆོད་རྟེན་ནམ། བྲིམ་མམ་བཞི་མདོ་དག་དུ་ནི། རྒྱུ་བ་བ་པོ་
ཡིས་སྒྱུར་བསྒྱུབས་ན། འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་གནས་གང་རུང་
ཡིད་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་མོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་བདུད་རྩིས་ནི། ས་ནི་བྱུག་
པ་བྱས་ནས་ཀྱང་། བཟོད་པར་བྱས་པའི་མེ་ཏོག་གིས། འབད་པ་ཡིས་ནི་གཏོར་བར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྒྱུབ་ཁང་དུ་བདུད་རྩི་ལྡས་བྱུགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གཅེན་དུ་དྲུམ་མོ། གཞན་
ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་སྒྱུ་གཟུགས་དང་རྩོར་རིམ་སོགས་འཆོགས་པར་བྱའོ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས།
ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་སྣ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། གྲང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་
གྱི་མགོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་གྱི་མདུག་དུ་ཇི་ལྟར་
བྱ་བའོ། གྲང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་རྒྱུད་
ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་དེ་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། གྲང་པོ་ནི། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་
དང་། དུཌྲ་རྩེ་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྗེའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྒྲོ་གྲོལ་ཞིང་ཁ་སྒྲོར་
བཞུས་ཏེ། རོའི་སྟངས་དུ་འདུག་ནས་བདུད་རྩི་ལྡའི་རིམ་བུ་ཁར་བརྩུག་སྟེ། ཁ་དག་པར་བྱེད་པ་བཤད་

ལ་དེ་འགྲེལ་པ་གསུམ་པ་བྱུང་པར་བསལ་བྱེད་ལས། རྩོན་དུ་གཏོར་མའང་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་
 ལ་རོག་དམན་ནི་དངོས་སམ་བསྐྱེད་པ་གང་རུང་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་དངོས་སུ་མེད་ན་ནང་མཆོད་
 བསྐྱེད་པ་ཕྱེ་ཐོག་དུ་འཛོག་པ་དང་། རྩོན་དངོས་སམ་བཅོས་མ་གང་རུང་དོ། །རྩོན་འགྲོའི་གཏོར་
 མ་བཏང་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་ཆད་ནི་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། ཐུན་བཞི་ཀའམ་ཐུན་དང་པོའི་
 མགོར་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་གཏོར་མ་ནི་ཁིང་སྦྱང་ལ་སྟེར་བར་མཁའ་འགྲོ་ཐུ་མཆོ་ལས་གསུངས་
 པས་འཛིག་ཏེན་པའི་གཏོར་མའོ། །ལུས་གནད་ནི་བདེ་བའི་སྟན་ལ་དོ་རྩེའི་སྦྱུལ་ཀྱང་གིས་འདུག་
 ཅིང་དེ་ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་བྱ་བར་གྱུར་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ལ། མིག་སྒྱུ་ཅེར་དབབ་
 ཅིང་སོ་ཅུང་ཟད་མ་འབྱར་བར་ལུས་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་བྱ་བར་བུམ་ཟེ་བྱོ་ཀ་རས་བཤད་དོ།
 དེ་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་གིས་བརྒྱབ་པ་ལ། མཆོད་པའི་རྩལ་ནི་སྟོན་འབྱུང་ལས། །བསང་གཏོར་
 ཞབས་བསེལ་མཆོད་ཡོན་དག །ཅེས་དང་། མེ་ཏོག་བདུག་པ་མར་མེ་དྲི། །དེ་བཞིན་ཞལ་ཟས་
 དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེར་ཞལ་བསེལ་ཡང་གསུངས་པས་ཐུ་བཞི་དང་། ཉེར་སྦྱོང་སོགས་
 སོ་དེ་དེ་བཤམ་པའི་ཚུལ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། གཡོན་སྒྲོར་དུ་ནི་བསྒྲོར་བ་ཡིས། །མཆོད་པ་དགོད་
 དང་དེ་ཞེས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་དགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོད་པ་བསང་བ་ལ། བེར་ཤ་
 བས་དེ་རྩལ་ཡིག་གསུམ་སྟགས་ཀྱིས་ནི། །མངོན་པར་བསྟགས་པའི་དམ་ཆོག་ཐུས། །མཆོད་
 རྩལ་དག་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐུ་བསྒྲོ་སྟན་གིས། བེ་ཐུ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀའ་།
 བཞེགས་ཀྱན་ནམ་པར་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་དང་སྦྱར་བའམ་
 དེ་མེད་ན་ནང་མཆོད་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་དང་། སྤྱི་ལྷན་ནི་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་སམ་དུམ་སྦྱེས་མའི་
 སྟགས་ཀྱིས་བསང་གཏོར་བྱས་ལ། མ་དག་པ་དང་བཞེགས་བསལ་ལོ། །སྦྱང་བ་ན་སྤྱི་བའི་སྟགས་
 བརྗོད་ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་ཨ་འམ་ཀི་
 ལས་སྦྱོང་གང་ཡིན་ཐོད་པའི་སྦྱོང་དང་། རྩལ་ནམས་ཏྲུ་ལས་རང་བཞིན་སྦྱོང་ཉིད་ནམ་པ་མཆོད་
 རྩལ་སོ་སོའི་ནམ་པ་ཅན་བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་
 ཅན་བསྐྱེད་པར་བསམ་སྟེ། བཟླ་གཉིས་ལས། སྒྲོལ་སྟགས་ཏྲུ་ལས་རྩོགས་པ་དང་། །མེ་ཏོག་ལ་
 སོགས་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་པད་མ་ཅན་ལས་ཀྱང་། སྒྲོལ་སྟགས་

དྲུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ལས་སྐྱེས་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དྲུག་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱེད་པར་གླ་མ་ནམས་བཞེད་དོ། །དེ་
ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བརྒྱས་པ་ནི་ཕུན་གྱི་མཐར་གསུངས་པ་མང་ཡང་གླ་མ་ནམས་སྐབས་འདིར་མང་
པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་གཅིག་ལ། །པད་དཀར་
ཟླ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །དེ་རྗེ་དེ་ལ་བྱ་རྒྱན་སྤྱོད་པའི། །དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་
ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅེ་ནི་རེ་རེ་བརྒྱས། །ལྟར་སོགས་དྲུག་གྱིས་བརྒྱབས་
གུར་པས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །གྲུབ་པ་མཆོག་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པས། །ཕུན་མཛམས་
སུ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །འབུམ་ཕྱག་ཏུ་ནི་བརྒྱས་གུར་ན། །ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་
ཕུན་མཛམས་སུ་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེམས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉིད་གཅིག་རེ་མ་ཆག་པར་བརྒྱས་ན་
ལྟར་བ་མི་འཕེལ་བ་དང་། །འབུམ་ཕྱག་གཅིག་བརྒྱས་ན་ཉེས་པ་ནམས་འདག་པར་གྲུབ་པ་མཆོག་
བརྒྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དོར་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེམ་བརྒྱས་བྱའོ། །འདི་ལ་རང་ཉིད་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱེམས་ནས་བྱས་
པས་ཆོག་མོད་ཀྱང་། །གླ་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ལ་སྤྱི་བོར་བསྐྱེམས་ནས་མང་ད་དོ། །གཉིས་པ་
ནི་། ཕྱང་སོགས་དྲུག་གྱིས་སྒྲོབས་པ་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་མཐར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་བར་འདི་ནམས་
དང་། །གོ་རིམ་ཀྱང་རྒྱད་གང་ནས་གསུངས་སྐམ་ན། །འདི་ལ་ཉུང་དུ་འཛིན་རྒྱུ་ལས་ནི་གསལ་བར་
མེད་ལ། །བཤད་རྒྱུ་མངོན་བརྗོད་ལས། །དང་པོར་ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །ཆོགས་གསོག་པ་
དང་། །དེ་ནས་ས་བོན་བརྒྱ་བདུན་ལས་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་སྒྲོམ་པ་དང་། །དེ་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་པ་
བསྐྱེམས་པའི་མཐར་ནམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་དོན་སྒྲོམ་པ་བཤད་ལ། །སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། །དང་
པོ་ནི་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་བསྐྱེམ་པ་དང་། །དེ་ནས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། །དེ་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་
དང་། །དེ་ནས་ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། །ཆོགས་བསགས་པའི་མཐར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བཤད་
དེ་། །ལྷ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱད་དེའི་ལུགས་སུ་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་
ངོ་། །ཕྱང་སོགས་དྲུག་གྱིས་སྒྲོབས་པ་གཞུང་འདིར་བཀོད་པ་ནི། །ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིན་ཡིན་
མོད་ཀྱང་། །རྒྱུ་རང་ན་དེ་ནམས་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་མི་གསལ་བ། །གྲུབ་ཆེན་གྱི་འདིར་བྱེད་

བར་བཤད་པས། རྒྱུད་དེའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། སྒོ་གསུམ་དག་པར་
 གསུམ་ནས་ཆོད་མེད་པ་སྒོམ་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འགལ་བྱེན་
 འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་སྒོམ་པ་དང་། མཐུན་བྱེན་བཞེན་པའི་ཆོགས་བསགས་པའོ། །དང་པོ་
 མེད་པ་སྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་གཞིར་དང་རོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་མཆོད་མེད་སོགས་སྒོམ་པའི་
 དང་པོ་རོ། །གང་སྒོམ་པ་དང་། གང་གིས་སྒོམ་ན་སྒོ་གསུམ་དག་པར་བྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་
 ལུན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གིས་བསྒོམ་པར་སྒོན་པས། སྒོན་དུ་ནལ་འབྱོར་གསུམ་བསྒོམས་
 ནས་དེ་ནས་ལྷག་མ་ནམས་སྒོམ་པ་རེ་ཞིག་ཅེས་རིམ་པ་སྒོན་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒོན་
 དུ་ནལ་འབྱོར་གསུམ་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་ཡིད་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱི་དེ་རུ་ཀ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞིའི་
 དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱ་
 སོགས་སྟོང་པ་ཡིན། །རུ་ནི་བཀོད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཀ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཐབས་
 གྱི་མགོར་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་གསུམ་ན་
 ལེགས་སོ། །དེར། ཨེ་པོ་ལ་སོགས་གཉིས་མེད་ལའང་། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་དེས་བཞོད། །དེ་
 ཡིག་སྟོང་ཁ་ནས་ཀུན་དུ། །དེ་རུ་ཀ་སོགས་རང་འཁོར་འགོ། སྒོམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལས།
 འཛིན་པ་ལ་སོགས་ནམ་སྤྱོད་འབྱུར། །དེ་ནི་རྒྱ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་
 པའོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་ནལ་འབྱོར་གནས། །བཀོད་པ་
 གང་ཟག་བདག་མེད་པ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ནི། །རུ་ཡིག་བྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་
 བདག་གི་བཀོད་བྲལ་བའོ། །སྤྱི་བཞོད་ཀ་ནི་མ་ལུས་པའི། །བདག་གིས་གཉིས་བྱར་མེད་ཤེས་
 གང་ནི། །གང་སྤྱིར་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ། །དེ་སྤྱིར་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་བཞོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།
 དེའི་དོན་ནི་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། རུས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་
 དང་དེ་ཀས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་སྒོན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་རུ་
 ཀ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་འཁོར་ལོར་འགོ་བཙུག་སྤྱོད་པའོ། །དེ་རུ་ཀ་སོགས་སྒོམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཛིན་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་པ་ནི། རང་གི་སྟོང་ཁ་ན་རྒྱན་

ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཏེ་ཏེ་ལོ། །རྒྱ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་རྒྱུ་འདྲི་ངོ་བོ་དེར་བརྟག་
ཏུ་མེད་པ་ནི། རྒྱ་སྤངས་པའམ་རྒྱས་སྟོང་པའི་དོན་ནོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲ་འདིར་མ་བྱུང་ཡང་གཞན་
ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བའམ།
ཡང་ན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དོད་དང་པོ་ལའང་འཇུག་པས། དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་
ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དང་སྒྲུབ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་འགོ་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཅ་ཤེ་ལས། འདུས་བྱས་
རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་འདུས་
བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པོ། །དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནམ་ཉིག་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་བདེན་པར་བཀོད་པ་སྟེ་བདག་ས་
པའི་བདག་གི་བཀོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རུ་ཡིག་གི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་གཉིས་མི་མཐུན་པར་བྱར་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཀའི་དོན་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་བདེན་པའི་དམིགས་གཏན་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་ཀྱང་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏན་སྤངས་པ་གཉིས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤང་
བ་ནི། སྒྲི་ཡིག་གི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་ཨེ་བློ་གྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་སྒྲོམ་པ། རང་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དག་པའི་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་གཞན་
ནས་བྱ་ཅུ་དུ་རྫོ་ན་བཟུའི་སྤྲུགས་དོན་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་དང་རུའི་དོན་
ནི་བྱ་ཅུ་དུའི་དོན་དང་། ཀའི་དོན་ནི་རྫོ་ནའི་དོན་དང་། སྒྲི་དོན་ནི་བཟུ་སྟེ་རྟོ་རྟོ་ལྟར་མི་ཕྱེད་པའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་སྟོང་ལས། ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་ལ། ཅིག་
ཅར་དུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྤངས་ལ། ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་པ་
ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཀྱི། ཁ་ཅིག་གིས་ལུས་དག་པ་སྒྲོན་དུ་སྤངས་
ནས་༥ ངག་ཡིད་དག་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ལེགས་པར་མ་རྟགས་པ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་ནི་འགྲེལ་
པ་གསུམ་དང་འབྲུལ་སྟོང་ལྟར་བྱའོ། །ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡིད་བདག་
གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་ཉིག་གི་རྩི་མས་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་ལུས་དག་བྱེད་ཀྱི་ནལ་

འབྱོར་ནི། རྫོང་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་དེ་རུ་ཀ་སྐྱུ་མདོག་སྡོན་པོ་ཞལ་གཅིག་པ། ཕྱག་གཉིས་
 གྱིས་དོར་དྲིལ་འཛིན་པ། གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པར་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཕན་བདེའི་སེམས་གྱིས་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཉེ་རུ་ཀོ་ཉེ་ཞེས་ལན་གསུམ་བཅོམ་དོ། །ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་
 བཤད་ན། དུ་རྫོ་རྒྱེ་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་དང་བཅས་མ་བཅས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ལ། འབྲུལ་
 རྫོང་དང་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་དུ་ཡུམ་བཅས་སུ་བཤད་དོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཡབ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་
 མོད་ཀྱང་ལུ་བ་པའི་བཞེད་པ་ལ། ཡུམ་ཡོད་པས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་སོ། །ཡི་
 གེ་བཞིའི་མཐར་ཨུཌ་སྐྱར་བ་ནི། རྫོང་བར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་དུ་
 གནས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱར་ཤར་བ་ཡིན་པས། སྐར་གྱི་དེ་ནི་རྫོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ཡིན་
 ལ་། འདིར་ནི་དེ་རུ་ཀའི་སྐྱར་ཤར་བ་དང་གཉིས་ཆོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་བཤད་
 པ་ནི། བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་གྱིས་ང་རྒྱལ་ལན་གསུམ་
 གྱུ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་བདེའོ། །སྡོན་དུ་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ལ། འགྲེལ་པ་རྣམས་
 རས་ཐོག་མར་ཨོ་དང་མཐར་ཨུཌ་སྐྱར་བ་མེད་དོ། །ལུས་དག་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་
 ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་པར་བྱེད་
 པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་དེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སུ་ཡང་མཆོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་དུ་ཐོག་མེད་
 རས་གྲུབ་པའི་ཞེས་འབྱུང་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་དང་།
 རྒྱལ་དུ་བསྐྱར་རོ། །དོན་ནི་དེ་རུ་ཀ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདྲ་བར་སྡོན་པའོ།
 དེ་ནས་ངག་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མགོར་ཨོ་དང་མཐར་ཉུ་ཉུ་པཌ་དང་ལྷན་པའི་ཨུ་ལི་ཀུ་ལའི་
 སྤང་བ་འོད་ཟེར་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
 རྫོས་ཏེ། བགེགས་བརྒྱག་པར་བྱ་བར་ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད། དུ་རྫོ་རྒྱེ་ཏས། འོད་ཟེར་
 རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལན་གསུམ་དུ་བཅོམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ལས་སྐར་མ་བཞིན་སྐྱོས་ཏེ།
 བགེགས་རྣམས་བསྐྱད་པར་བསམ་ཞེས་བཤད་དེ། སྐར་མའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་

ངོ་། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་ལྟོ་བའི་ཕྱགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྒྲོར་ནས་གནས་
པ་ལས་སྒྲོ་བར་བཤད་པ་ལྟར། བསྒྲོར་ས་ནི་ལྟོ་བའི་ཕྱགས་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་ཆར་གསུམ་
བརྗོད་པའི་རེ་རེའི་དུས་སུ་འཁོར་བར་སེམས་པ་ལ་བྱས་ན་སྒྲ་མ་དང་མཐུན། ལྟ་ནམས་ཕྱིར་སྒྲོ་
བ་ན་སྒྲ་བྱ་གཡས་པ་ནས་དང་། མཐར་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ། །ངག་དག་
པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །འདིར་
ལུ་བ་པས་སྒྲོ་གསུམ་དག་པའི་ནལ་འབྱོར་སྒྲོན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆད་མེད་སྒྲོམ་པར་གང་
ལས་ཤེས་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་། ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལས་
ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་དོན་ནི། ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ན་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སྒྲ་
མའི་མན་ངག་གིས་སྒྲོར་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། གནིས་པའི་དོན་ནི་དང་པོར་རེ་ཤིག་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ཕྱག་གིས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་ཅུང་ཟང་ཙམ་ཟེན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་རེ་ཤིག་དང་པོར་སྒྲོ་གསུམ་
དག་བྱེད་གྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཏུ་བྱ་ལ། དེ་ནས་དེས་ཆད་མེད་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲ་མ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱང་ལྷ་
ཨི་པའི་གཞུང་གི་དབང་དུ་མཇུག་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་བྱེད་གསལ་བ་མེད་པ་ནི་མིན་
ཏེ། ཡིད་དག་པ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཤད་ལ། ལུས་དག་པ་ནི། སྒྲོམ་
འབྱུང་ལས། ཕྱག་གནིས་ཏེ་རུ་ཀ་སྒྲོར་ཟུན། ཞེས་མངོན་ཏོགས་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་མར་ཏེ་རུ་ཀ་ཕྱག་
གནིས་པའི་ནལ་འབྱོར་དང་ཟུན་པར་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། འགྲེལ་པས་ཀྱང་
ཕྱག་གནིས་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པར་བཤད་དོ། །ངག་དག་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོད་ལས། །ལྷ་ཨི་
ཀྱ་ཨི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་དང་པོར་བརྗོད། །ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་གནིས་མེད་
འགྱུར་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ངག་དང་ཡིད་དག་པ་གནིས་གྱི་ཁྱད་ས་སུ་རྩ་
རྒྱད་ལས། །ལྷ་ཨི་ཀྱ་ཨི་ཞེས་བརྗོད་ནས། །རྒྱ་སོགས་སྒྲོང་པ་སྒྲོན་འགྲོ་བས། །ཞེས་གསུངས་པ་
འདྲན་མོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བས། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ས་ནི་སྒྲ་དང་ས་པ་ནི་དགས་ལ་ཞིང་
སྐབས་དང་འབྱོར་རོ། །དག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་མཐིང་པ་སྒྲ་མཆེད་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཨི་པའི་
སྐབ་ཐབས་ལའང་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གནིས་སུ་སྒྲ་ཡང་། སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་མར་དོ་ལ་སོགས་

བ་དང་། སྤེས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཛད་པར་སྒྲུང་བ་ལེགས་སོ། །དག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལྷ་
 མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་མིན་གྱི་དྲིལ་བུ་པ་དང་ནག་པོ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱ་སྟེ། མ་ན་ཀ་བྱིས། བདེ་མཆོག་རེ་གཉིས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། རྩ་ཆེ་སྤེས་སྟོམ་འབྱུང་གི་
 བརྒྱ་གསུམ་མ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་གསུམ་བསྟོམས་ནས་གང་སྟོམ་སྟམ་ན།
 ཆངས་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་ཏེ་རྒྱ་བྱམས་སོགས་བཞི་བསྟོམ་སོ། །ལྟ་ཆངས་
 པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལའང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཆངས་པ་པལ་བའོ། །དབང་པོ་ནིན་པོས་བྱམས་སོགས་
 བསྐྱུས་ཏེ་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་བཏོན་ཏེ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་སྤྲེ་སྟེ་སྟོམ་
 ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་འདོན་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་།
 ཐོབ་ཟིན་གྱི་བདེ་བ་བཏན་པར་འདོད་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྩེ་དང་། བྱམས་པ་དང་དགའ་
 བའོ། །དབང་སྟོམས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འདོད་པའོ། །འདི་བཞི་སྟོམ་
 པར་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། གཞན་པ་མ་ལ་བྱམས་པ་
 རྟེན་ །སྟོང་རྩེ་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐུལ་འཛོམས། །གཞན་བདེས་ཆོམ་པ་དགའ་བ་སྟེ། །སེམས་
 ཅན་གཞན་སྟོམས་བཏང་སྟོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞན་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བས་རང་ཆོམ་པ་དགའ་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་སེམས་སྟོམས་པར་འདོད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་དོ། །འདི་
 བཞི་བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷ་བ་པས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་
 ཅད་འཕེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆད་མེད་བཞིའི་སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །འོད་ཀྱི་གྲ་མ་སྒྲ་མ་མང་པོས་ཆད་མེད་བསྟོམ་པ་ན་ལ་འབྱོར་
 སྐྱང་བ་དང་། བྱང་སོགས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་པ་བདག་སྐྱང་དང་། བསྐྱང་འཁོར་སྟོམ་པ་གནས་སྐྱང་
 དུ་བཞེད་པའི་དང་པོ་ནི། རྩོམ་ཆེན་པོའི་འབྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་དག་པར་བྱས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་པའི་མཆེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པས་དེ་ནས་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཆུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་

མོང་གི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུང་པོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོད་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཡུང་པོ་ལྷ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་པའི་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནས་མ་མེས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་ལྷ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་སྐྱེ་མཛད་ནས་དེ་རྗེས་མམས་དཔའི་བར་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྷ་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་པ་ལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་དེ་རྗེས་ཏེ། །འདི་དུག་གི་ཁ་དོག་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་དཀར་ནག་པོར་བཤད་དེ། ས་བོན་དུག་གི་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཡུང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡུང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་པ་དང་། གོ་ཆའི་སྒྲིབ་རྗེས་མམས་སྐྱེ་པའི་སྐབས་དང་། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་དུག་གི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་པ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བཤད་པའི་སྐབས་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ཀུན་སྒྲིབ་དང་། སྐུ་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་སྐྱེ་བྱ་ཁར། རིགས་དུག་གཟུགས་ཡུང་སྐྱེ་པའི་དུག་དང་སྐྱེ་བྱ་ཁར་ལྷ་དང་། གོ་རིམ་གཞུང་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ས་བོན་ནི། བཤད་ཀྱང་གཞན་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། མངོན་བརྗོད་དང་སྐུ་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་འབྱུར་དོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པོའི་འབྱུར་ལེ་ཆུང་གིས་བཅོས་བའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་དང་པོར། ལོ་བྱི་ལ་ཉི་ཉེ་ཉེ་ཞེས་འབྱུང་། མངོན་བརྗོད་རིག་པ་གཞན་ལས་བསྐྱེད་པ་འབྲེལ་མིས་བཅོས་པའི་སྐབས་དང་པོར། བྱི་ལ་ཉི་ཉེ་ཉེ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་དང་། སྐུ་མོ་མངོན་འབྱུང་དུ་ཡང་དུག་པ་མེད་པར་དང་པོ་ལྷ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་དོ། །སྐབས་གཉིས་པར་ནི་འབྱུར་གཉིས་ཀ་ལས། མ་སྐྱེད་གི་ས་བོན་ལོ་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྷ་འདྲའོ། །སྐབས་གསུམ་པར་ནི། ལོ་ཉ་ལ་སྐྱེ་པའི་དུག་དུ་བཤད་ཅིང་། མ་སྐྱེད་མེར་པོ་དང་། དེ་རྗེས་མ་དམར་མེར་དུ་བཤད་པས། ས་བོན་དང་སྐྱེ་མཛད་ཀྱང་མི་འདྲའོ། །སྐབས་བཞི་པར་ནི་ས་བོན་དུག་ཀྱང་རྗེ་བཞིན་མི་འདྲ་ལ། གོ་རིམ་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པ་ནམ་སྐྱེད་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་རྗེས་མམས་ཀྱི་རིམ་པས་བཤད་ལ། ཏེ་རུ་ཀ་བྱུར་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་མང་

དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རིགས་དུག་གི་ས་པོ་ནི། བསྐྱེད་པོ་འཁོར་གྱི་སྒྲིལ་དུ་ཕྱང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲིལ་
 པའི་ས་པོ་ནི་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲོག་མིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལེགས་ཀྱི། དུག་ཀ་མ་ཆང་བ་དང་། མོ་དང་བྱི་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་དག་པར་
 གསལ་ལོ། །དུག་པོ་དེ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྒྲིལ་པ་ནི། རྒྱུད་དང་འདིའི་འབྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་
 རས་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རིམ་པས་དཔལ་བ་སྟེ་བ་མཁྱིན། །ཀྱང་པ་
 རྒྱུད་དང་སྒྱུ་བོ་རུ་འོ། །ཞེས་བཤད་ལ། རྣམ་སྒྲུང་སོགས་གནས་དེ་དག་དུ་སྒྲིལ་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 རྒྱུད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་གཟུགས་ཕྱང་གི་ས་པོ་ནི་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས། གཟུགས་ཕྱང་གི་གནས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་མགོ་བོའི་དབུས་སུ་བཤད་དོ། དཔལ་བ་ཐེག་ལེའི་གནས་སུ་བཤད་པ་ལ་བསམས་སོ། །ཆོར་
 ཕྱང་དོད་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྟེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དུག་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་འབྱུང་ལ། དབང་པོ་རྣམས་ཕལ་ཆེ་བའི་གནས་མཁྱིན་པ་ཡིན་པས།
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནས་མཁྱིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉོན་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཕྱང་
 གི་རྟེན་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ནི་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་ལོང་བུའི་འོག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིང་ཁར་གནས་པས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་གནས་སྒྲིང་ཁར་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ཡིག་སྒྱུ་གཙུག་དུ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་རྒྱ་མཆན་མ་བཤད་དོ། །གནས་
 དེ་དུག་དུ་ཡི་གོ་དུག་བཀོད་ནས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་སོགས་དུག་དུ་གྱུར་
 པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའོ། །ཕྱག་མཆན་ནི་རྒྱུད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། དང་
 རི་གཡས་ན་འཁོར་ལོ་འཕྱར། །གཡོན་པ་དྲིལ་བུ་དཀྱར་བརྟེན་པ། །གསུམ་པོ་རིན་ཆེན་པད་མ་
 དམར་ན། །གཡས་པ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་འཕྱར། །གཡོན་རྣམས་དྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས། །ལྟ་
 པ་ཐུགས་ཀར་ཕྱག་གཡས་ན། །རྩེ་རྩེ་གཡོན་པ་དྲིལ་བུ་དཀྱར། །བརྟེན་པའོ་དེ་བཞིན་གཡོན་པ་
 གཞན་། །མེ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས། །ས་གཞོན་ཕྱག་རྒྱས་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཉེ་ཐ་མའི་གཡོན་པས་ཀྱང་དྲིལ་བུ་དཀྱར་བརྟེན་པའོ། །ལྟ་བ་པ་དང་ཕྱུར་རྒྱུ་ལྟར་དྲིལ་བུ་
 དཀྱར་བརྟེན་པ་གསུམ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་ལ། སྐྱེག་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་
 ནི་སྐྱ་མ་དང་དོན་འདྲ་བའི་འབྱུར་རྒྱུད་ཙམ་སྟེ། དོན་ནི་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའོ། །རིན་འབྱུང་

དང་སྒྲིང་མཐའ་དང་དོན་གྲུབ་གསུམ་ནི། ལུ་བ་པས་གཡས་གསུམ་རྩལ་པ་དང་བཅས་པས་འཛིན་
ཞིང་། གཡོན་གསུམ་ལ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་མ་བཤད་ལ། དུམ་རྩི་ཏས་
གཡས་གསུམ་འདེངས་པ། གཡོན་གསུམ་རྩལ་པ་དང་བཅས་པས་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པར་བཤད་
པའི་དང་པོ་ནི། ཐུག་མཆན་འཕྱར་བ་དང་དོན་གཅིག་ལ། རྩལ་པ་ཡང་འགྱུང་བའི་དོན་ནི། རྟེ་
གསུམ་གྱི་གཡས་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྱར་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གསུམ་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་པ་དང་།
ཏེ་རུ་ཀའི་གཡོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུག་ཀྱང་ཅན་དུ་དུམ་རྩི་ཏའི་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་
བ་མི་ལེགས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་འགྱུར་ལས། སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་འབྱུང་བ། ལུ་བ་པའི་
འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་སོ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་བཞི་པར། མི་འབྲུགས་པ་དང་རྟག་
པའི་རིགས། རྟོ་རྟེ་ཉི་མ་དེ་བཞིན་ཏེ། འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་
བདེ་བ་ཆེ། ཁེས་དང་། དུག་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ཡིན། རྟོ་པོ་ཏེ་རུ་ཀར་ཤེས་བྱ། རྟོ་རྟེ་
དཔའ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད། ཁེས་དང་། གདན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲར་པོ་སེང་གེ་རྟ་དང་
ནི། རྟོ་རྟེ་བྱ་དང་ནི་མཁའ་ལྗོངས་དང་། རྟེ་ཡི་སྟོང་དུ་རི་དུགས་གདན། ཁེས་འབྱུང་སྟེ། གཞུང་
ཁ་ཅིག་ལས། རྟོ་སྟོང་དེ་དག་རིམ་བཞིན་དུ། རིགས་དུག་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཁེས་ཀྱང་
འབྱུང་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རྟོ་རྟེ་ལག་གིས་ས་ལ་རེག རྟོ་རྟེ་དྲིལ་བུ་དཀྱར་བཞེན་ཅིང་།
ཞལ་གྱི་མཆོད་ཅི་རྣམ་པར་བསྐྱུར། འཁོར་ལོ་དྲིལ་བུ་འགྱུང་དང་བཅས། རིན་ཆེན་དྲིལ་བུ་དེ་
བཞིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་དྲིལ་བུའི་རིམ་པ་དང་། དྲིལ་བུ་སྐྱོམ་གས་རྟོ་རྟེ་ཉིད། རྟོ་རྟེ་ཅན་བསྐྱེད་
པར་རྣམ་བསྐྱེད་ཏེ། ཁེས་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་ཐུག་མཆན་དང་། རྟོ་དང་ཟླ་ཉིའི་
དབུས་སུ་རྟོ་རྟེ་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་དང་། ཐུག་ཀྱང་དུག་གིས་བཞུན་པར་བཤད་དེ། དཀྱིལ་
འཁོར་དུག་གི་དབུས་སུ་རེ་རེས་གཙོ་བོ་བྱེད་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། འདིར་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་
གར་སྐྱེན་གསུམ་པ། རྩལ་པའི་ཅིད་པན་ཅན། ཐུག་ཀྱང་རྩལ་བཞུན་པ། གཡས་བཞུང་དུ་བཞུགས་
པ་དང་། ཏེ་རུ་ཀའི་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཐུག་མཆན་འཛིན་ཚུལ་ནི་མངོན་བརྗོད་དང་
མཐུན་ནི། འདིར་བོད་ཁ་ཅིག་གིས། ཨ་ཐུ་ཀར་དང་། བེ་ཐུ་ཏི་ཅུས་རྟོ་རྟེ་སེམས་དུག་པ་དང་།
ཏེ་རུ་ཀའི་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པ། མངོན་བརྗོད་ལས་རྟོ་རྟེ་སེམས་དུག་པར་གསུངས་པ་དང་། གདན་

དུག་གི་རིམ་པ་དང་། སྤྱག་མཆོན་སྤར་དངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཆུ་
 བེས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ཞེས་དང་། ལུ་བ་པས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དོར་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཏེ་རུ་ཀ་དུག་པར་
 བཤད་པས་སོ། །ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དེ། །དེ་ལ་དོར་སེམས་དུག་པར་བཤད་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་
 པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རིགས་ལྡེ་ལ་ལྟོས་པའི་དུག་པ་དོར་སེམས་ལྡེ་ལ། དེས་ན་ལུང་དེ་དོར་
 སེམས་དུག་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི། གཞོན་བྱེད་ག་ལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་
 ཆུ་བེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་སྤར་བའི་དོར་སེམས་དུག་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆུ་
 སྤར་ནས་བགྲངས་པའི་ལྡེ་པ་ཡིན་པས་སོ་སྟེ། ཆུ་སྤར་ནས་བགྲངས་པའི་ལྡེ་པ་དང་། ཐོག་
 མ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པའི་དུག་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་དང་
 ཆུ་བེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཉིས་སྤར་བ་གཞན་དུ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ཏུ། ཆུ་
 བེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་དོར་སེམས་སྤར་བས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཕྱང་པོ་དེ་དང་སྤོར་བ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་
 དེ། དཔེར་ན་གཞུང་མང་པོར་ཆུ་སྤར་དཀར་པོར་བཤད་ཀྱང་གོ་ཆའི་སྐབས་སུ་སེར་པོར་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྡེ་ནི་ཉི་ཆེ་བ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་ནི་བྱེད་
 བདག་གི་རིགས་སུ་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་ཏེ་རུ་ཀ་ཕྱང་པོ་ལྡེ་ཀ་ཆོགས་པའི་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་པས་
 སྤྱིར་ཆུ་དག་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་ལྡེ་སོ་སོའི་དག་བྱེད་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཕྱང་པོ་སོ་
 སོ་བའི་དག་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་བགྲངས་བ་མི་འཐད་པས། ཆུ་བེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་སྤར་བའི་དོར་སེམས་
 ནི། མང་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཏེ་རུ་ཀ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་རིགས་སོ་སྟེ།
 ནི། འདི་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཆུ་སྤར་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་དངོས་གཞིར་སྤར་མོད་ཀྱང་ཆུ་སྤར་དང་སྤར་
 མཐའ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་སྤྱོད་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། དུག་པ་དོར་སེམས་
 མི་བསྐྱེད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པར་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས། མི་བསྐྱེད་པ་རིགས་
 ཉི་ཆེ་བར་མ་ངས་ལ། བདེ་སྤོང་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་
 མི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྤྱིར་ཡང་རིགས་ཉི་ཆེ་བར་མ་ངས་སོ། །སྤྱོད་
 ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལུ་བ་པས་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་ཐབས་འདིར་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ནི་ཤིན་

དུ་ཆུང་མ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དོར་སེམས་སུ་བཤད་ནས། ཏེ་རུ་
ཀ་ཟུར་དུ་བཤད་པ་སྐྱབ་ཐབས་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ཆུང་མས་སུ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་དོན་མེ་འཆང་དང་། ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་མི་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ཆུང་མ་ཤེས་ལ་མི་བསྐྱེད་
པར་བཤད་ནས་དོར་སེམས་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་བརྗེས་སྟེ་བྱ་དགོས་པས་བྱད་པར་གཉིས་
པོ་ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱག་མཆན་ཁུངས་སུ་དངས་པ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་མཆན་
འཛིན་ཚུལ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་ཚུལ་དུ་འོང་བས་དེ་ཡང་གཞིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར། །གདན་
གྱི་རིམ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ནས་དོར་སེམས་ཀྱི་བར་དུག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་མང་དུ་གྱུར་དེ་དོར་སེམས་
ལྷ་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་མི་འགྲིག་ཅིང་། ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཟུར་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་
ལ་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་གདན་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ལ། ཏེ་རུ་ཀ་ལ་རོ་གདན་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ནོ།
དོན་མཁའ་འགྱུར་འགྲེལ་པ་ཨ་ཟུ་སོགས་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་ལུང་འདྲེན་པའི་ཡུལ་དེས་
ལུང་དེ་ཆད་མར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་མི་དགོས་མ་དཔུང་པའོ། །འབྲུལ་སྒྲུང་དང་བྱད་པར་གསལ་
བྱེད་ལས། མི་བསྐྱེད་པ་ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཟུར་ནས། ཕུང་པོ་ལྷའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དོར་
སེམས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྷའི་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དོར་སེམས་ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་དང་སྟོར་བའི་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱས་ནས། བན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཚྭས་པའི་བྱེར་ཆུང་
སྒྲུང་སོགས་ལ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་འདོད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་
མི་འདོད་དོ། །ལུ་བ་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཕུང་པོ་བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོར་སེམས་མི་བསྐྱེད་
པར་མ་བཤད་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཟུར་ནས་ཏེ་རུ་ཀ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན།
ཏེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་ཨི་བ་ལྷ་བྱ་ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དོར་སེམས་སུ་བཤད་ནས།
ཏེ་རུ་ཀ་ཟུར་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ན་ཏེ་རུ་ཀ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་
གཉིས་ཆུང་མ་གཞན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །ཕྱུ་རྟེན་ཏས་ཕུང་པོ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དབྱ་
བ་དང་། རྒྱ་བྱར་དང་། རྒྱུ་བྱར་དང་། རྒྱ་མེད་དང་། རྒྱ་མ་ལྷ་བྱ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པའོ། །ཡང་
ན་དེ་ཆུང་མས་ལས་གཞན་ཆུང་མ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་མོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཆུང་མས་ཆུང་མ་པར་དག་པའོ།

ཞེས་བཤད་པ་ནི་ལུ་བ་པས། གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་མོས་པ་ཁོ་ན་
 དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲུབ་དབུ་བ་སོགས་དང་འདྲ་
 བའི་སྒྲུབ་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་མོས་
 པ་དགོས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མོས་པ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲུམ་
 པ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པར་སྟོན་པ་མོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གཉིས་སུ་མོད་ཀར་པོ་ལས་གཏི་
 མུག་ཟད་བར་བྱེད་པའི་དོན་དེ་དཀར་པོ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་སུ་དྲི་ནག་པོ་ལས། ཞེ་སྤང་འཛོམས་
 པའི་དོན་དེ་ནག་པོ་དང་། སྤེལ་བྱག་པ་གཉིས་སུ་དྲི་མེར་པོ་ལས། མེར་སྤྲུལ་མས་པར་བྱེད་པའི་དོ་
 རྩ་མེར་པོ་སྤྲེ། མངོན་བཟོད་ལས། སྤྲུལ་གཉིས་ནི་མེར་སྤྲུལ་དོན་དེའོ། ཞེས་དང་། ལུ་བ་པས། མེར་
 སྤྲུལ་དོན་དེ་སྤྲུལ་གཉིས་སུ་འགོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲུབ་བྱེད། །ཀྱན་སྦྱོད་ལས། ལྷེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་
 དོན་དེའོ། ཞེས་དང་། ལུ་བ་པས་ཀྱང་སྤྱི་ཙུ་བར་འགོད་པར་བཤད་པས། ཁ་སྤྱི་སྤྱི་ཙུ་པར་ཨ་
 དམར་པོ་ལས་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དོན་དེ་དམར་པོ་དང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས།
 སྤྲུལ་དོན་དོན་དེ་ལུས་དཔལ་ལ། ཞེས་པ་སྒྲུབ་རེག་ལ་སྤྲུལ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་དཔལ་བར་ཁམ་སྤང་བྱ་
 ལས་སྤྲུལ་དོན་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དོན་དེ་སྤང་གྱུར། །འདིར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་
 དང་དེ་མར་དོས་བཙོས་པ་ལ་སྤྲུལ་མེར་སྤྲུལ་དང་། རེག་ལ་སྤྲུལ་དོན་ཅེས་འབྱུང་བོང་། རོ་བོའི་
 འགྲེལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དོན་དེའི་གཞུང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཀྱན་སྦྱོད་དང་
 ས་སྤྲུལ་པ་དང་། དོན་དེ་མཁའ་འགྱུར་ཡང་སྤྲུལ་མེར་སྤྲུལ་དང་། ལུས་ལ་སྤྲུལ་དོན་དོན་དེ་ཞེས་འབྱུང་
 བོང་། མངོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཡར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ལ། སྤྲུལ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་
 པར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དོན་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །མར་དོ་རྒྱུང་པ་དང་ཆོག་གི་འགྱུར་དང་། ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་
 པ་དང་། མངོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་འགའ་དང་། སྤྲུལ་མོ་མངོན་འབྱུང་དུ་ཡང་སྤྲུལ་ལ་སྤྲུལ་དོན་དོ་
 རྩ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཙོས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པས། སྤྲུལ་མེར་སྤྲུལ་
 སྤྲུལ་དང་། ལུས་ལ་སྤྲུལ་དོན་དོན་དེ་རྩ་བ་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །རེག་བྱ་
 ལ་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མ་ལེགས་པས། མན་སྤྲུལ་རེག་བྱེད་ལ་ཞེས་བསྐྱེད་བ་སྤྲུལ་ལ། རེག་ལ་
 ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་དེའོ། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་སྤྲུག་

སྒྲིམ་ཆེད་མཁའ་མཁའ་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་ཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་
བའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཆེད་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སྟེ་དེའི་གནས་སྤྱོད་ཁར་ཉི་དཀར་པོ་ལས་དབང་
ཕྱག་ཐོབ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྗེ་དཀར་པོ། ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་གཞན་ནས་ས་སྤྱོད་དང་། ཕྱག་
ཐོབ་དང་ནམ་སྤྱོད་དང་། འཛིག་ཏེན་དབང་ཕྱག་དང་། སྒྲིབ་སེལ་དང་། ཀྱན་བཟང་ཞེས་གསུངས་
པ་ནམས་སོ། ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་པ་ཕྱག་གཉིས་པ། རལ་པའི་ཚོད་པན་ཅན་སྒྲིམ་གསུམ་
པ་དྲུག་རྒྱ་ཁྲས་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་དང་པའི་གཡས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་འཕྱང་
ཞིང་དྲུག་གཉིས་པའི་གཡས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀར་དོན་རྗེ་དང་། གཡོན་གཉིས་སྟེག་པ་དང་བཅས་པས་
བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བཏེན་པ་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་གཡས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པར་
དམར་པོ་དང་། ལྗང་ཆོག་སྟེ་དོན་རྗེ་པ་དང་བཅས་པས་འཕྱང་ཞིང་། གཡོན་གསུམ་རོལ་པ་དང་
བཅས་པས་བྲིལ་བྱ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་པས་གཡས་དོན་རྗེ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་ཞིང་། གཡོན་
སྟེག་པ་དང་བཅས་པས་བྲིལ་བྱ་དཀྱར་བཏེན་པའོ། ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གཉིས་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་རང་གི་དོ་བོའི་སྟོན་སྟེན་གཅིག་ཏུ་བབས་པས་སྒྲིམ་མེད་དོ། ། འདི་རྒྱ་གི་ས་བོན་
རྒྱ་གི། འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་མི་འབྱུང་ཡང་མངོན་བཟོད་ཀྱི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྟོན་རྒྱ་བཟད་པའི་
སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། མངོན་བཟོད་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་
པའི་སྒྲིམ་ཆེད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་དཀྱར་པོ། ། ཉུང་མཁའ་པོ། ། ཁྱེད་པོ། ། ལ་དམར་
པོ། ། ཉུང་ལྗང་གུ་དང་། ཉུང་དཀྱར་པོ་རྒྱ་བཟད་མོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་སྟེ་མ་རྒྱ་སྐབས་སུ་
བབ་པོ། ། གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་ནམས་རིམ་པས་སྟེ་བ་སྤྱོད་། ། མགྱོན་
པ་དབྱལ་བ་གསང་གནས་སུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ལ་སྟེ་སྟེ་བར་ནི་ལོ་
སེར་པོ་ལས་རྒྱུད་བྱེད་མ་སེར་མོའོ། ། རྒྱུད་ཁམས་ལ་སྟེ་སྤྱོད་ཁ་ལ་ནི་སྟེ་ནག་པོ་ལས་གསོད་བྱེད་
མ་ནག་མོའོ། ། མའི་ཁམས་ལ་སྟེ་མགྱོན་པ་ལ་ནི་པོ་དམར་པོ་ལས་འགྲེལ་བྱེད་མ་དམར་མོའོ། ། རྒྱུད་
གི་ཁམས་ལ་སྟེ་དབྱལ་བར་ནི་ཉུང་ལྗང་ཁུ་ལས་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་མ་རྒྱུད་ཁུའོ། ། ནམ་མཁའི་ཁམས་
ལ་སྟེ་གསང་གནས་ལ་ནི་ཁྱེད་ཁུ་ལས་པརྒྱུད་པ་བཅོན་མ་རྒྱུད་ཁུ། དང་པོ་བཞི་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་བཞི་མ། ། སྒྲིམ་གསུམ་པ། སྒྲིམ་གྱི་ལ་བ་གཅིར་བྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཁྲས་བརྒྱན་པ། གཡས་བརྒྱུད་གིས་

བཅུགས་པའི་གཡས་པ་ན་ནི། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འཁོར་ལོ་དེ་རྗེ་པད་རལ་གྱི། གཡས་
 པའི་གཞན་ན་གྱི་གྲག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་ན་ནི། གཡོན་ན་ཐོད་པ་ཁ་ཏྲེ་ག
 ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་པ་ནི་ཙུ་ཞལ་དུད་ཁ་གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་
 དུག་གི་གཡས་གསུམ་གྱིས་གྱི་གྲག། ཆངས་མགོ་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། གཡོན་གསུམ་གྱི་ཐོད་པ་ཁ་ཏྲེ་
 ག་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ལྷག་མ་ནི་གཞན་བཞི་དང་འདྲའོ། འདི་རྣམས་རང་རང་གི་འབྱུང་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཅུགས་པར་མངོན་བཟོད་ལས་སོ། འདི་ལྷ་ནི་སྤྱན་སོགས་བཞི་དང་། ཆོས་
 དབྱེངས་དེ་རྗེ་མར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནས་བཤད་ལ། མན་སྟེར་ལྷ་པ་དེ་རྗེ་སྟེམས་མར་བཤད་དོ། ལ་
 བོན་ལྷ་པོ་འདི་ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་ན་མི་གསལ་ཡང་མངོན་བཟོད་དང་ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་
 བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། མངོན་བཟོད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཙོ་བོ་
 ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མྱེ་རྩེ་ལྷ་པོ་ལྷ་བཤད་ཀྱང་འདིར་
 ལྷ་མ་སྐབས་སུ་བབ་བོ། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱ་གྱི་ཏ་པ་རི་བྱད་རྩ་མཐ་རྩ་མ་ཕྱ་གྱི་ཏ་པ་རི་བྱད་རྩེ་ནོ། ཞེས་
 བཟོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་
 ངོ་རྩམ་དུ་ལྷགས་དོན་ལྟར་ང་ཀྱལ་བཙན་པོ་གཟུང་དོ། ལྷགས་འདི་མངོན་བཟོད་ཁ་ཅིག་ལས་
 མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་ཁ་ཅིག་དང་ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། འདིར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་
 མན་ངག་བཞིན་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་སྤང་སོགས་སྟེ་
 ལྷ་བཟོས། འབྱེང་གིས་ཡི་གེ་རྣམས་བཟོས། དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པར་མོས་
 པ་བྱ་གསུང་སྟེ། ལྷའི་སྐྱེ་སྟོན་པ་ལ་མ་བྱང་བའི་དུས་སུ་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་རེ་རེ་ནས་
 སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་
 ཤེས་དུ་བྱང་བའི་དུས་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། རབ་འབྱོར་ནི་བས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྤང་
 པོ་དང་། འབྱེང་གིས་དེ་དང་སྐྱེ་མཆོད་གཉིས་དང་། ཐ་མས་དེ་གཉིས་དང་ཁམས་དང་གསུམ་ག་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བྱ་ཞེས་བེད་རོ། མར་དོས་ས་བོན་ལ་མི་སྟོན་པར་བསྐྱེད་གསུང་མོད་ཀྱང་རྒྱད་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འདི་རྣམས་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་འབྱུང་ལས། ཕྱག་
 གཉིས་དེ་རུ་ཀ་སྟོན་ལྷན། སྤང་པོ་ལ་སོགས་ང་ཀྱལ་བྱ། ཞེས་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མ་ལ་ཡང་གསུངས་

ཤིང་མངོན་བརྗོད་ལས་མངོན་དུ་ཕྱང་སྒྲགས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་བཤད་པ་འདི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་དམ་
ཆོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རིགས་ལྗེའི་ལྷ་ལྷ་མའི་བར་དང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱན་གྱི་ཕུན་མོང་བར་མངོན་བརྗོད་གྱིས་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
པས་དེ་ཆམས་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་པོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་དུག་དང་།
ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་སྒྲོབ་ལ་དུག་དང་། ཁམས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྒྲོམ་པ་དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་
པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་གནས་ཆམས་སུ་དེ་ཆམས་བསྒྲུབས་ནས་དག་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་
སོ་སོའི་ཆམ་པར་དག་པ་བཤད་པའི་ཞེས་དོན་བསྐྱེས་སོ། །ཀྱན་སྐྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་
སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཆམས་ལ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བརྒྱ་བདུན་
པོར་ང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པ་ཅམ་མིན་གྱི་ལྷ་ཆམས་སྐྱེད་པ་ན་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྒྲུབ་དུ་ང་རྒྱལ་
བསྐྱེད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདེ་མཆོག་གི་སྐྱོར་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་གསུངས་ཚུལ་
དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་གཞུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་ར་བ་ཆམས་ནི་སྤྱོད་གས་
སུ་དགོད། །འོག་དུ་མཆོན་ཆ་དགོད་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་མཉམ། །སྤང་
དུ་མདའ་ཡི་བྱི་བ་བྱ། །མཁའ་སྐྱེད་དུ་ནི་གྱུར་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་གིས་ནི་གོ་ཆར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་
གོ་བགོས་སྤྱི་བྱ་ནི། །ཅ་གསུམ་པས་ཀྱང་གཞིག་མི་བྱས། །ཞེས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་། ར་བ་ཆམས་
དང་། གྱུར་དང་མདའ་ཡི་བྱ་བ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། མཆོན་ཆ་ནི་དོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བཤད་ལ། མཁའ་
སྐྱེད་ནི་སྤང་གི་ཆམ་མཁའོ། །ཀྱང་པ་གསུམ་པ་ལ། འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་མཆོན་ཆ་མཉམ། །ཞེས་
ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་འཁོར་ལོར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་རང་ཉིད་གཉིས་མཆོན་ཆའི་
བས་གོ་བགོ་བ་མཉམ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་ལ། གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱུར་
དུ། བདག་ཉིད་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པ། །ཞེས་འབྱུང་ནིང་། དེའི་དོན་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྟེ་བ་ལ་
གནས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་བཤད་རྒྱུད་གྱིས་འགྲེལ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་
པོ་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། འོད་ཟེར་སྤྱོད་གས་བརྒྱར་སྒྲོས་པ་ལས། དོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་
ར་བ་དང་བྱ་བ་དང་། ལྷ་རེ་དང་། མདའི་བྱ་བ་དང་། དོ་རྗེའི་མེ་འབར་བར་བསམས་ནས་མེ་དེ་
ནི་ལ་སྒྲགས་པའི་སྤྱོད་གས་དུག་བརྗོད། དེ་ནས་དེ་རུ་ཀའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་འབར་བ་

བཟུངས་ནས་དེའི་དབུས་སུ་ཉི་མ་ལ་དོར་སེམས་དཀར་པོ། རྩ་ཞལ་དཀར་པོ་ཞི་བ་གཡས་སེར་གཡོན་
 ལྗང་བ་གཉིས་བྲོ་བ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོར་བྲིལ། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་བློད་པ་དང་
 ཁ་ཏྲེ་ག རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཞགས་པ་དང་ཕྱགས་ཀྱ་འཛིན་པ། རང་འདྲའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བ། སྦྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། བློད་ཕྱིང་དང་མི་བསྦྱོད་པའི་དབུ་རྒྱ་ཅན། རྒྱ་ཐམས་
 ཅད་རྩེགས་པ། མཆོན་དཔེ་དང་ལྡན་པ་བསམས་ལ། ཤར་ནས་སྦྱོགས་ལྷགས་བསྒྲིག་དུ་དོ་རྩེ་རྟག་
 པ་དང་། དོ་རྩེ་ཉི་མ་དང་། དོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲོར་དང་། དོ་རྩེ་ཐབ་སྦྱར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་སེར་དམར་
 ལྗང་བཞི་དང་། ཤར་སྟོ་ནས་མཆོམས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་དོ་རྩེ་གོད་སྦྱོན་དང་། དོ་རྩེ་དུས་དང་།
 དོ་རྩེ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན། དུད་ཁ། དཀར་པོ། བག་པོ། སྦྱོ་
 དམར་བཞི་སྟེ་ཁྱོ་བྱོ་བྱེད་སྦྱོའོ། རྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱིས་བློད་པ་དང་། ཁ་ཏྲེ་ག བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞགས་པ་དང་ཕྱགས་ཀྱ། རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 དྲིལ་བུ་དང་ཅང་ཏེའུ་འཛིན་པ། རང་འདྲའི་ཤེས་རབ་མས་འབྱུང་པ། སྒྲ་ཆོགས་པད་མའི་སྟེང་
 ན་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོགས་སྦྱོང་བརྒྱུད་མནན་པ། རབ་དུ་འཛིགས་
 པའི་བློད་པའི་དབུ་རྒྱ་ཅན། དབུ་སྒྲ་དམར་སེར་གྱི་དུ་བརྩེས་ཤིང་། མི་བཟད་པའི་མཆེ་བ་གཅིགས་
 པར་། མའི་རུས་པའི་རྒྱ་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། རྟག་ལྷགས་གོས་སུ་མནབས་པ། སྦྱེལ་རྒྱ་ཀྱིས་
 བརྒྱན་པའོ། རྟེ་ནས་སྒྲར་གྱི་དོར་སེམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཏྲུ་མང་ད་སྟོན་པོ་སྦྱོ་
 སེར་ལྗང་བའི་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོར་བྲིལ། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཕྱགས་ཀྱ་དང་ཞགས་པ། རྩ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཏྲེ་ག་དང་བློད་པ་འཛིན་པ། འོད་ཟེར་འབར་པའི་
 ཕྱིང་བ་འབྱུགས་པ། མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ཤིན་དུ་འཛིགས་པ། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།
 མི་མགོ་རྩ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། བློད་ཕྱིང་གི་སྒྲ་རགས་ཅན། དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་དབུ་བརྒྱན་པ།
 རང་འདྲའི་ཤེས་རབ་མ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ། གདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་འཛིགས་བྱེད་
 དང་། དུས་མཆོན་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་པའོ། རྟེ་ནས་སྟེང་དུ་གཙུག་ཏྲོར་དཀར་
 པོ་དང་། འོག་དུ་དོ་རྩེ་ས་འོག་ནག་པོ་ཞལ་གསུམ་པ། ཕྱག་བརྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོར་བྲིལ།
 གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀྱ་དང་ཞགས་པ། གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདུང་ཅེ་གསུམ་དང་འཁོར་

[illegible]

མཛད་དང་འདྲ་བར་འཆད་དེ། ལྷོའི་ཞལ་མདོག་འདི་ད་ལྷོའི་རྒྱད་ན་མི་སྤང་ངོ་། །བསྐྱུང་འཁོར་
 གྱི་སྐབས་སུ་མདོན་བརྗོད་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་འགྱུར་བཟང་བའི་ལྷགས་སུ་བྱས་
 སོ། །འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པར་བཤད་པ་ནི་མཐའི་ཕྱི་བས་ལ་དགོངས། ལྷོང་འོག་གི་ཕྱི་བས་
 གཉིས་ནི་དབུས་སུ་ཡོད་དེ་ཕྱོ་ལས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཕྱི་བས་བརྒྱ་
 པའི་ལྷོ་བའི་དབུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་གསུངས་ལ། ནང་དུ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ལྷོ་བ་སྐབས་ཙན་དུ་
 མི་འགྱུར་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས། ཕྱི་བས་ཀྱི་ནང་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །བཞུགས་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
 སོགས་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། །མན་སྟེ་ལས། འཁོར་
 ལོ་སེར་པོ་གཡས་སྐྱར་དུ་འཁོར་བ་ཕྱི་བས་བརྒྱ་པའི་ལྷོ་བའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་གནས་པའི་བདག་
 ཉིད་། ཅས་ལྷོ་བ་ཁོང་སྟོང་གི་ཐན་ཚུན་གྱི་བར་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་ལྟར་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ལྷོ་
 བའི་ཁོང་གསེང་གི་ཡར་ཕྱེ་དང་མར་ཕྱེ་གཉིས་སྟེང་འོག་གི་ཕྱི་བས་སུ་ཤེས་སོ། །ཕྱི་བས་བརྒྱད་ཀྱི་
 ནི། ཕྱི་བས་ཀྱི་ཕྱེ་མོའི་སྟེང་དུ་བྲོ་བོ་དགོད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཕྱི་བས་བརྒྱ་པ་
 རྩེ་ལྟར་སྟེ་མ་པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་ནམས་ལ་འདི་ཉིད་གསལ་ལོ། །སྟེ་ཆོགས་པད་ཉི་མེ་ཀྱན་ལ་བྱ་ལ། རྒྱུད་
 ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཐོག་མར་རྩོམ་སེམས་དང་དྲུ་མཛད་བསྐྱེད་ནས། དེ་
 ནས་བྲོ་བརྒྱ་སྟེ་མ་པར་གཞན་ནས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ར་གྱུར་སོགས་སྟེན་དུ་
 བཏང་ནས་ཐུས་བྲོ་བོ་སྟེ་མ་པ་ཡང་ཁྱུངས་བྱབ་མང་པོས་བཤད་དོ། །བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་
 ཚུལ་འདི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་མཁོའོ། །འདི་ལ་མདོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པའི་སྐགས་རིང་བཏོན་
 ནས་ཀྱང་ཕྱིར་སྒྲིག་བྱས་པས་ཆོག་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་ནལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་
 ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ལ་མཁོ་བར་སྤང་བས་འདིར་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩོ་རྩེའི་ར་གྱུར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་
 ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤུར་གདབ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྲོ་བརྒྱའི་བསྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 འདི་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་པའོ། །ཕག་མོ་མདོན་འབྱུང་ལས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་སྒྲིས་པ་ལས།
 རྩོ་རྩེའི་ར་བ་དང་དྲ་བ་དང་། ས་གཞི་དང་། སྒྲ་རེ་དང་མདའི་དྲ་བ་དང་། རྩོ་རྩེའི་མའི་དྲ་བ་སྐྱེད་
 པ་དང་། དེ་ནས་སྐགས་དུག་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། དེ་ནས་སྐྱོགས་བརྒྱར་མཐེབ་མཛུབ་
 ཀྱིས་སེ་གོ་ལ་གཏོག་ཅིང་། ཞལ་བཞི་བའི་སྐགས་ཤར་ནས་གཡོན་སྐྱར་དུ་སྐྱོགས་བཞིར་དགོད་པ་

དང་། དེ་ནས་ཕུར་བྱ་འདེབས་པ་དང་། དེ་བརྟུང་བའི་སྐྱགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལྷགས་འབྱུང་
དང་ལྷགས་བསྒྲིག་ཏུ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱོ་བཙུ་སྒྲིམ་པ་མ་བཤད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་
པའི་སྟངས་ནས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་བཞག་པ་འདི་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་འབྲིང་པོ་སྟེ། འབྲིང་
པོ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །ལོ་ནག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་ཡང་
བསྐྱེད་འཁོར་འབྲིང་པོ་འོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། ཞལ་བཞི་བའི་སྐྱགས་བརྗོད་བས་ཕྱོགས་ནི་བཅིང་
ཞིང་ར་བ་སྟེ། ཇོ་སྐྱུ་ནི་སྐྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པུ། ཤར་དུ་འོ། ཇོ་ཁྱི་རྩྱུ་ཁྱི་རྩྱུ་རྩྱུ་པུ། བྱང་དུ་འོ། ཇོ་
ཁྱི་རྩྱུ་པ་ཡ་ཁྱི་རྩྱུ་པ་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་པུ། རུབ་དུ་འོ། ཇོ་ཡུ་ན་ཡ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པུ། རྩྱུ་རྩྱུ་འོ། ཕྱོགས་
སྐྱུ་སེ་གོ་ལ་བདེ་བས་པ་ཡིས། །གདུག་པའི་བདུད་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་སྐར་གྱི་དེ་དག་གི་
སྟངས་ནས་ཁྱོ་བཙུ་དང་། ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྒྲོར་དང་། སྐྱགས་དྲུག་བཞག་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱེས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ངེས་སོ། །འདི་ལ་གཡོན་གྱི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་
སྐྱུ་སེ་གོ་ལ་བདེ་བས་ནས་སྐྱགས་བརྗོད་དེ་བཞགས་སྒྲོད་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅིང་པ་ཡིན་ལ། སྐྱགས་བཞི་
བརྗོད་ནས་ར་བ་བྱ་བར་ཡང་གསུངས་པས། ར་བ་སྐྱེད་པ་ནི་དེ་རྒྱང་པ་མེན་པས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་
དང་གྱུར་དང་སྒྲ་རེ་དང་མདའི་བྱ་བ་དང་མེ་དཔུང་ཡང་བསྒྲིམ་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པར་
གཡོན་གྱི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སེ་གོ་ལ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཡོན་
སྒྲོར་དུ་སྐྱགས་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུང་དམར་སེར་གྱི་རང་བཞིན་བཞི་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་
སྐྱུ་འོག་ཏུ་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་དང་། དེ་ནས་དེའི་འོད་ཟེར་
ལས་སྟངས་དུ་དོ་རྩེའི་མདའི་བྱ་བ་དང་། དོ་རྩེའི་གྱུར་དང་། སྒྲ་རེ་བསམ་པར་བཤད་དེ། དོ་རྩེའི་
མེས་བསྒྲོར་བ་ཡང་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ལྷ་ཁྱི་པའི་མན་ངག་ལས་འོངས་པ་ལྷ་བ་པས་བཤད་པའི་
གདམས་པ་འོ། །འདི་ལ་བལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞན་སྐར་དང་འབྲ་བ་ལ་ར་གྱུར་སོགས་བསྒྲིམས་པའི་
འོག་ཏུ་སྐྱགས་བཞི་པོ་བརྗོད་ཅིང་། ཕྱོགས་རྣམས་སྐྱུ་སེ་གོ་ལ་བདེ་བས་པས་གདུག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་
དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་བཞགས་དང་བྲལ་བར་མོས་པར་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱེས་པའི་ལྷགས་སྐྱུ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ལྷགས་གཉིས་རྒྱུད་འདིའི་དོན་ཡིན་པས་
ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་འཁོར་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱུད་

དེ་ནས་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ང་དུག་གི་བྱམ་མོང་དུ་བཤད་ལ། ལྷ་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་
 དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤང་བས་ལྷ་མང་ཉུང་གིས་བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་
 བསྐྱུས་སུ་འགོ་བ་ཡང་མེན་ལ། ལུས་དཀྱིལ་ལ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པ་ཡང་མེན་པས།
 མ་ན་ཀ་གྲིས་ལྷ་རེ་གཉིས་བའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་བསྐྱུང་འཁོར་འབྱེད་པོ་བཤད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱུང་
 འཁོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྐབས་དང་དགོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་རྒྱ་སྐྱེད་ནའང་
 སྐྱེད་ཤེས་ལ། བསྐྱུས་ནའང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཆོ་ག་མི་འཆད་པ་ཞིག་འོང་བས་འདིར་བཤད་
 དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། བཞེགས་ལ་ཕྱར་བུས་གདབ་
 པ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱགས་ནམས་ཀྱི་
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བརྒྱ་བདུན་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཕྱང་སོགས་སྐྱུངས་པའི་མཛུག་དེ་
 ནས་ནི་རྗེའི་གྱུར་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱུང་འཁོར་བྱམ་མོང་བའི་སྐྱི་མིང་
 ལ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། བད་འདི་ནི་རྣལ་འབྱེད་རྗེའི་ཕྱོགས་ཕྱང་སོགས་ལས་མང་
 དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་དང་། རྗེ་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྗེ་རྗེའི་ར་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་
 དྲ་བ་ར་བར་སོང་བ་ཡང་བོད་དཔེ་མ་དག་པའོ། །གྱུར་དང་དྲ་བ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་འགྱུར་
 གཉིས་བྱུང་ཡང་གྱུར་དུ་བསྐྱུར་ན་འབྲུལ་གཞི་རྒྱུང་ངོ་། །ལུ་བ་པ་དང་ཕྱུ་རྩ་ཉེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤར་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་ནི་རྗེའི་སྒྲ་རེའོ་ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་ཆོག་བདུན་པོ་འདི་ནམས་མན་ངག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དགོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོག་བདུན་
 ནི་ རྒྱགས་ཆོན་རེ་རེ་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མའི་ཆོག་ཆོན་པ་གསུམ་མོ། །ལག་
 པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་སེ་གོལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་གཏོག་པ་སྟེན་དུ་འགོ་བས། ལོ་སྐྱུ་ནི་སྐྱུ་
 རྩ་རྩ་པུ། ཅེས་པས་ཤར་དང་། ལོ་གྱི་རྩ་རྩ་པུ། ཅེས་པས་བྱུང་དང་། ལོ་གྱི་རྩ་པ་ཡ་གྱི་རྩ་
 པ་ཡ་རྩ་རྩ་པུ། ཅེས་པས་རྩུབ་དང་། ལོ་ལྷ་ན་ཡ་དོ་རྩ་ག་རྩུན་བཟླ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་པུ། ཅེས་པས་
 རྩའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནག་པོ་དང་། རྩུང་གྱུ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོའི་མདོག་
 ཅན་སྟེང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱུག་པར་བྱུབ་པའི་འབར་བའི་ལུས་
 ཆོན་པོ་ནམས་རིམ་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ནི་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་གཟུང་ངོ་། །འགྲེལ་

པ་གསུམ་གར་ཕྱོགས་སུ་འགོད་ལུགས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞི་ནི་ལྟ་དང་སྐྱགས་
ཀྱི་ལུས་གང་ཡིན་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ལུ་བ་པས་སྤར་ལྟར་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་པའི་མཛུག་ཏུ། སྤྱུ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས། དེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་རུ་བ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས་གིང་།
འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་འདྲ་བར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱགས་
ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་དེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་རུ་བ་བཞི་བསྒྲམ་པ་ནི། སྐྱགས་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལས་སྐྱེད་
པ་ཡིན་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྤྱོ་སོགས་བཞི་ནི་སྐྱགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ཐོག་མར་སྐྱགས་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱགས་ཁ་དོག་བཞི་འགོད། དེ་ནས་དེ་ལས་འོད་
ཟེར་སྤྱོས་འོད་ཟེར་གྱི་ལུས་ཆེ་བ་བཞི་དགོད། དེ་ནས་སྐྱགས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས། ཁ་དོག་བཞི་པའི་རུ་བ་གྲུ་བཞི་པ་བསྒྲམ་པར་བྱ་སྟེ། འབྲུལ་སྤོང་ལས། སྐྱགས་བཞི་པོ་
བརྗོད་པས་ནག་པོ་དང་། ལྗང་གྱུ་དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ལས་འཕྲོས་པའི་གཟུགས་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་ཞིང་འོད་འབར་བ། ཆོངས་པའི་གནས་ནས་ས་འོག་ཏུ་བྱལ་པ། ཤར་དང་བྱང་དང་རྒྱབ་དང་
སྤྱོ་ཕྱོགས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་པས། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པའི་རྫོ་རྫོའི་
རུ་བ་གྲུ་བཞི་པ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲ་མ་མར་དོས། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་། མེ་
ལ་སོགས་པའི་མཆོམས་སུ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་། སྐྱགས་ཀྱང་རེ་
རེ་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྐྱགས་ཁ་དོག་དམར་པོ་འབར་བ་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་དེ་དང་དེར་ཁ་ནས་འཕྲོས་
པས་སྐྱགས་དེ་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བྱ་རོག་གཏོང་ལ་སོགས་པ་དམར་མོ། ཞབས་འོག་གི་ས་ལ་
བཞག་ཅིང་དབྱ་ཆོངས་པའི་གནས་སུ་བྱག་པ། བྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐོ་བ་དང་ཡུར་བྱ་བསྐྱམས་པ་སྤྱོས་
ལ། དེ་དག་གིས་བགེགས་ནམས་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་བསྐྱད་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྐྱགས་
དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྫོ་རྫོའི་རུ་བ་ཁ་དོག་དམར་པོ་གྲུ་བཞི་པ་བསྒྲམ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་
ལྟ་མའི་སྐྱུ་འོད་ཆད་དང་། རུ་བ་དམར་པོར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནམས་ལུ་བ་པས། བརྒྱ་
གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ནའང་འདྲིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་ལ། དེ་ལ་བྱ་ཞབས་
ཀྱི་ལྟ་སྤྱོའི་ལུགས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་གྱུར་སྤང་རོ། །ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱགས་བཞི་བརྗོད་པས་
ཕྱོགས་བཞིར་ཁ་གཏོང་མ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞི་བཀོད་ལ། སྐྱགས་བཞིའི་འོད་ཟེར་

དང་དེའི་ཁ་དོག་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ར་བ་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལས་ཅུང་
 ལེགས་ཀྱང་དོན་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། རྩོམ་འབྲུང་ལས། ཞལ་བཞི་པའི་སྒྲགས་གྱིས་ར་བ་བྱ་བར་གསུངས་
 བ་ལྟར་སྒྲགས་ལས་ར་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྩོམ་བཞི་ལས་ར་བ་སྐྱེད་པ་གང་ནའང་མི་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་སྒྲགས་བཞི་ཕྱེགས་བཞིར་བརྗོད་པ་གསུངས་པ་ནི། ར་བ་བྱེད་པའི་དོན་
 མེན་ཏེ། །དེར་ནི་ར་བ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ནས་འཁོར་
 གྱི་ཁྱོ་བོ་ནམས་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། བུམ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེས་བཞུགས་འགྲུགས་
 པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀ་མོ་མངོན་འབྲུང་ལས་ཀྱང་ར་བ་སྒྲགས་སྐྱེད་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 ཟེན་ཞིང་། ཁྱོ་བོ་བཙུ་རྩོམ་པ་མེད་པས་སྒྲགས་བཞི་ཕྱེགས་བཞིར་བརྗོད་པ་ནི་བཞུགས་དགྲུག་པའམ་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །རྩོམ་འབྲུང་ལས་ནི་ཕྱེགས་བཅེང་བ་དང་། ར་བ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པས་འདིར་ཕྱེགས་བཞིར་སྒྲགས་བཞི་འགོད་པ་ནི་ཁྱད་དང་མཐུན་ནོ། །ར་བ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་ཡི་གེ་རྟུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡིས་མཚན་པའི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་འོག་གི་
 ས་གཞི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བོ། །ར་བ་འོག་དུ་གནས་པའི་གཞི་དོ་རྗེའི་
 ས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དོ་རྗེའི་ས་སྒྲོན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡང་འདིར་མེད་པས་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །སྒྲ་
 ཚོགས་དོ་རྗེའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་ལས་སྤང་དུ་དོ་རྗེ་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་མདའི་བྱ་
 བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་དོ་རྗེའི་གྱུར་དང་། གྱུར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྤང་དུ་དོ་རྗེའི་སྒྲ་རེ་ནམས་བསྐྱེད་
 མོ། །ལོ་ཆེན་དང་མར་དོ་དང་ཆག་འགྱུར་ལས་དོ་རྗེའི་ར་བ་དང་སྒྲ་རེ་འོ་ཞེས་འབྲུང་ལ། ལྷ་བ་
 པའི་འགྲེལ་པར་དོ་རྗེའི་གྱུར་དང་། དོ་རྗེའི་སྒྲ་རེ་ཡང་དོ། །ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། སྤར་གྱི་ར་བ་གྲུ་
 བཞི་པ་མ་གཏོགས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་ར་བ་བཤད་པ་མེད་ལ། ཡུལ་རྩེ་རྩེ་ཏ་དང་རྩོམ་འབྲུང་འགྲེལ་པར་
 ཡང་ཕྱིས་ར་བ་མ་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྤོང་དང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་དང་། ཁྱུ་ཞི་ཕྱིས་ཕྱིས་
 ཀྱང་དོ་རྗེ་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ར་བ་བཤད་དོ། ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྒྲགས་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་ར་བ་དང་།
 སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ར་བ་གཉིས་སྤང་བས་ར་བ་ཉིས་རིམ་བྱེད་པ་
 འདྲའོ། །ར་བ་ནི་གཞུང་དེ་གསུམ་ལས་དོ་རྗེ་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའི་ར་བར་བཤད་དོ། །དཀྱིལ་ཚོག་དོ་རྗེ་འཕྲང་
 བ་ལས་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའམ་ཅེ་གསུམ་པའི་སྒྲ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ར་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱབ་ཐབས་

གཙུག་མོར་ལས། ར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་དེའི་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ། །དེ་ནས་ར་བ་ལས་ར་བ་
དུ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་སྒྲོས་པ་ལས། དབུས་སུ་དྲུ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཆོག་སྟོན་ཏེ། དེ་ལས་འོག་
གཞི་སྒྲ་ཆོག་སྟོན་ཏེ་ར་བུས་ལ། མེ་དེ་ནི་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་ས་དང་ར་བ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལས་གྱུར་དང་། དེ་ལས་སྒྲ་རེ་དང་། དེ་ལས་མདའི་དྲ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་།
རང་རང་གི་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པར་བཤད་པ་བཞིན། འདི་ལའང་བྱ་བར་མར་དོ་བཞེད་
མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ལྷ་བ་པས་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། དེལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་
སྒྲ་ཕྱི་སྐྱབ་ཐབས་ནི། ལྷ་བ་པའི་དོན་དུ་མཛད་པར་སྐྱ་མ་ཆུང་སྐྱུང་ཞིང་། དེ་དང་ལྷ་བ་པའི་
བཙུག་སྐྱུང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆུང་སྐྱུང་གཉིས་པ་གཞན་ཐབས་ཅད་ཤིན་
དུ་མཐུན་པས་ར་བ་སོགས་སྐྱེད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ར་བའི་དཔངས་ནི། བྱངས་
སྐྱ་མ་ཆུང་སྐྱུང་ལས། རྟེན་ཆ་དང་པའི་གནས་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། དཀྱིལ་
ཆོག་དོར་ཕྱིང་ལས། རྟེན་ཆ་འོག་མིན་ནས་རྟེན་གྱི་བར་ལ་བཤད་དོ། །ཀྱུར་ནི་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་
ལྷ་བ་པས་གཞན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ལྷགས་རིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་
བར་༥ ་དོན་ཇི་ཇི་འབྱེད་བས་མངོན་བསྟོན་ཞིང་། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ར་བ་དང་གྱུར་གྱི་
མཆུང་སྐྱུང་སྒྲ་རེ་བྱས་ལ་བར་མཆུང་སྐྱུང་མཛད་པར་བྱ། མདའི་དྲ་བ་ནི་རྟེན་དུ་བྱེད་པར་འདིའི་འགྲེལ་
པ་ཆུང་སྐྱུང་ལས་བཤད་ལ། ལྷ་བ་པའི་བཙུག་སྐྱུང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་རྟེན་དང་ལོགས་
ཀྱན་དུ་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །མདའི་དྲ་བ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་
ར་བ་དང་དྲ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ནི་གྱུར་བྱུང་ན་དྲ་བ་དང་། དྲ་བ་བྱུང་ན་གྱུར་བྱུང་སྐྱུང་མི་དགོས་
སོ། ་དོན་ཇི་ཇི་ཅེ་སྐྱུང་པའི་མདའི་དྲ་བ་ལ་མཐས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་མདའི་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཞི་
པའི་སྐྱེས་བཞི་པ་ལ་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་དང་། ཀྱན་སྐྱུང་ར་བོ་རྟེན་འགྲེལ་པར། ལྷ་ག་སྐྱུན་བེདྲུ་རྒྱ་
རྩ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མར་དོ་དང་ཆག་འགྱུར་ལས་བརྩ་རྒྱ་རྩ་ཞེས་འབྱུང་། འདིའི་སྐྱབས་ཀྱི་མངོན་
བཟོད་དང་ཕག་མོ་སྐྱུན་འབྱུང་ལས། བརྩ་རྒྱ་རྩ་ཕྱེད་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་མ་ཆུང་སྐྱུང་འདིར་བཤད་
པ་བཞིན་ཡོད་དེ་སྐྱེས་བཙུ་བ་དང་མཐུན་ནི། །སྐྱུང་འབྱུང་འགྱུར་གསར་རྟེན་གཉིས་དང་། ལྷ་
རྩ་ཕྱི་རྟེན་སྐྱུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ལྷགས་དང་པོ་གསུམ་འདྲ་ལ། བཞི་པ་ལ་ཨོ་ཨ་ན་ལ་

ཉི་མེ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ལྟ་། ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །ཞལ་བཞི་པའི་སྐྱགས་ལ་སྦྱར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་
 །ཀྱང་འདིར་ནི་སྐབས་འདིར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་དང་། ལུ་མི་པའི་སྒྲོར་ནས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷགས་
 སོ་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱགས་ནམས་རིགས་བཞིར་བསྐྱེད་ནས། རྩི་རྩི་གཙུག་ཏོར་
 དང་རྒྱད་དོར་འབྲེང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཨོ་ཡོད་ལ་མཐར་སྦྱ་མེད་པ་ནི་མཐའ་མེད་
 དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་
 བདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདིར་ནི་སྐྱགས་ཀྱང་བཞི་ཆར་མཐའ་མེད་དེ། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་
 བེས་པར་བྱའོ། །སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཨོ་ནི་ཅེ་མོ་ལས། ཨོ་ནི་ཅེ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། །མཆོག་
 དང་མོར་སྒྲོར་དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་ནམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་
 བེས་དོན། །ཁོར་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན། །ཞེས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྒྲོར་བ་དང་། སྐལ་
 བ་བཟང་པོ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་སྒྲོ་སྐྱགས་ཀྱི་མགོ་འདྲན་པ་དང་། དེ་སྒྲོས་པས་
 བེས་པར་འགྱུར་བ་སྒྲོ་བདུན་བཤད་དེ། དེ་པོ་ཆེ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱི་འདོད་དོན་སྒྲོང་བའི་སྒྲིང་
 པོའོ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་བྱེ་རོལ་པ་འདོད་པ་ལྟར་
 ནི་མེན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བེས་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་དང་།
 ཨོ་ཡིག་ལ་ཨ་དང་ཨྱ་དང་མ་གསུམ་ཡོད་པ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་
 སྒྲིང་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་རྩི་གཉིས་རོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་བདག་ཉིད་འཛིག་པར་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། ཨོ་གྱིས་སྦྱར་སྦྱར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྒྲོ། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་
 མེད་པའི་སྐབས་ཀྱན་དུ་བེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་ནི་ངེས་པར་འདུལ་བ་སྒྲོ་འདི་ནི་བོད་པའོ། །ནི་སྦྱོར་
 རྒྱ་ནི་མ་ལུས་པར་ངེས་པར་འདུལ་བའོ། །དྲུ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གྱི་རྩི་གཉིས་ནི་
 གནོད་བྱེད་འབྲེས་པ་ལ་བྱུང་ཅིག་པའོ། །གྱི་རྩི་པ་ལ་གཉིས་ནི་འཁོར་ནམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་
 པའོ། །དྲུ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྩི་གཉིས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བོས་ནས། ཨྱ་ན་ལ་ནི་བྱག་
 ཅིག་པའོ། །བཟླ་རྒྱ་རྒྱ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའོ། །དྲུ་ལྟ་ནི་གསོད་པའི་བྱེད་པ་སྦྱལ་བ་ཡིན་
 པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་གསུངས་དེ། བཟླ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟར་ནའང་རྩི་རྩི་ཞེས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 དང་སྦྱར་རོ། །འདིའི་འགྲེལ་པ་གཞན་ནམས་ནས་མ་བྱུང་ཡང་། བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རྩི་

[illegible]

བ་དང་། དེ་ནས་སྐྱུག་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་བྱང་ཤར་དུ་བཀོད་པ་ལས། གཤིན་རྗེ་འཛམས་
 མ་གཡས་ལྗང་གཡོན་སྒོ་བ་བསྐྱེད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། རྩེ་བ་མན་ཆད་
 སྤར་དུའི་ནམ་པ་ཅན། གཡས་ཀྱིས་དྲི་རྩེ་ཐོ་བ་དང་། གཡོན་གྱིས་རང་འདྲའི་སྤར་དུ་བསྐྱུགས་
 པའོ། འདིར་འཕྲོས་པའི་སྒྱུར་བས་སོང་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་འགྲགས་པར་ལུ་བ་པས་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི། འབྲུལ་སྒྲོང་ལས་དེ་དག་གིས་རང་འདྲ་དུ་མ་སྒྲོས་ནས་འགྲགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། བཀྲུག་པ་ནམས་དྲི་རྩེ་ར་བའི་ཕྱེ་རོལ་དང་ཉེ་བར་རྩྱུ་རིན་པོ་བཟོད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་བྲིན་
 པ་ནམས་སུ་གཞུག་གོ། རྒྱ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྩྱུ་རིན་པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་ལུ་བ་པའི་བཅུ་གསུམ་མའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། འབྲུལ་སྒྲོང་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དྲི་རྩེ་དང་། ལུ་
 བ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བྲིན་པ་བཅུད་དུ་བཤད་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཚོག་དོར་ཕྱེང་ལས། བྲིན་པ་བཅུར་
 ཡང་བཤད་ཅིང་། ལུ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་འགྲགས་པར་གསུངས་པས་
 རྒྲོང་འོག་གི་བགེགས་འདུག་པའི་བྲིན་པ་ཡང་དགོས་སོ། དེས་ན་རྒྲོང་འོག་གི་བགེགས་འགྲགས་
 པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལྟ་མོ་རེ་ཡང་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར། དྲི་རྩེའི་ར་བ་དང་
 མེ་རའི་བར་དུ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་སྒྲོ་མཚམས་མ་བཅུད་དང་། རྒྲོང་དུ་ཁ་གདོང་མ་དང་། འོག་
 དུ་བྲི་གདོང་མ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཚུལ་འདི་སྐྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། རྒྲོང་འོག་གི་བགེགས་བསྐྱུང་བ་ཡང་དེ་ནམས་བྲིན་བྱེད་ཅེས་སྒྱུར་བཤད་
 ཀྱང་། ཁ་གདོང་མ་དང་བྲི་གདོང་མ་གཉིས་པོས་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྒྲོ་མཚམས་མ་བཅུད་ལས་
 གཞན་པའི་ལྟ་མོ་མི་དགོས་པ་ལ་བསམས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་དོ། བོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་ཙ་ཚུད་ལས།
 སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱབ་བཅུད་འགྱུར། དེ་ཡིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱུང་དོན་དུ། གཞུག་པ་ཐམས་ཅད་
 བྱེད་པར་གྱིས། འདི་ནི་རྩེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། བཏྲག་མི་དགོས་པར་འཆི་བར་འགྱུར། ཁེས་
 སྐྱུགས་ལན་གཅིག་བཟོད་པས་ལྟ་མོ་བཅུད་སྒྲོས་ནས། ཁ་གདོང་མ་གཅིག་གིས་ཤར་དང་རྒྲོང་། བྲི་
 གདོང་མ་གཅིག་གིས་རྒྱབ་དང་འོག་གི་བགེགས་འཛམས་པའི་ཕྱིར། ཁ་གདོང་མ་དང་བྲི་གདོང་
 མ་གཉིས་གཉིས་བྱས་ནས་ལྟ་མོ་བཅུད་བྱེད་པ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་མོ་དེ་གཉིས་རེ་རེས་ཕྱོགས་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བགེགས་འཛམས་པ་གཞུང་དེའི་དོན་མིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཁྱ་གདོང་མ་དང་བྱི་གདོང་མ་གཉིས་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་དབྱེ་བསྟུ་
ཡིན་པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞལ་བཞི་པའི་རྒྱགས་ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་ལས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་སྟེང་
ན་རང་གིས་རྒྱགས་བཞི་རེ་རེ་ལས་སྒྲིམ་བཞི་སྟེང་ཅིང་། རྒྱགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གཉིས་གཉིས་འདྲེས་
པ་ལས་མཆོམས་མ་བཞི་སྟེང་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། ཁྱི་
བོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཕུར་བུས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཁྱ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པས་ཕུར་བུས་
འདེབས་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། རྩི་བོའི་འགྲེལ་པར་དེ་ཡང་ལེའུ་བརྒྱ་བདུན་པ་ལས། ཁྱི་
བོ་རྒྱམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། །སྒྲི་དང་མཐའ་ཡི་མཆོམས་རྒྱམས་སུ། །སྒྲ་ཆོགས་འདུལ་བའི་ཐབས་
ཅན་གྱིས། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་བརྩོན་པར་མཛད། །ཅེས་པས་སྒྲ་ཆོགས་འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་
བྱད་མེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྒྱམས་ལ་བཀའ་བསྒྲིམས་སུ་སྒྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀུན་སྟོང་གི་ལུང་
དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཞལ་བཞི་པའི་རྒྱགས་བརྒྱས་པའི་
མཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། ཁྱི་བོ་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྒྲ་བརྒྱད་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་སྟུར་དངས་པ་ལྟར་གསུངས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་བརྟན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ནས་ཤར་ནས་ཕྱོགས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། མེ་ནས་མཆོམས་གཡས་སྒྲོར་དང་། རྟེན་འོག་དུ་དམིགས་
ཏེ་ཁྱི་མོ་རྒྱམས་ལ་བཀའ་བསྒྲིམ་བའི་ཚུལ་གྱིས། ལོ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་རྒྱགས་
རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བགེགས་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྱུ་བོར་ཕུར་བུ་གཟུགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་
ལས། །བགེགས་ཀུན་གྱི་ནི་ལྷན་པ་ལ། །དོ་རྩེ་ཕུར་བུས་དགོད་ཅིང་མནན། །ལྷགས་སུ་འབྱུང་
དང་བརྒྱུག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ནས་བདུང་བའི་རིམ་པ་ཡང་སྟུར་ལྟར་བཤད་པས་
རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལོ་བརྒྱ་ལྷན་ར་སོགས་བདུང་བའི་རྒྱགས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་
གཡས་པའི་ཕྱག་གི་དོ་རྩེ་ཐོ་བས་བདུངས་པས་སྒྱུ་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་སོན་པར་གདབ་
བོ། །ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། །འདི་རྒྱམས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་ཉིད་ཉྱུ་མཛད་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་
པ་མངོན་བརྗོད་གྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། ཉེ་རུ་ཀ་ཕྱག་གཉིས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་སྟོན་འབྱུང་དང་
དྲིལ་བུ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དང་འབྲུལ་སྟོང་གི་ལྷགས་ཀྱང་དེ་དང་
མཐུན་ནོ། །ཕུར་གདབ་གྱི་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་ལ། ལོ་ནི་སྟུར་དང་འདྲ། ལྷ་ལྷ་ནི་ལྷ་ཏ་ལྷ་ལྷ་གསོད་

བྱེད་ཅེས་བོད་པ་ལོ། །སྒྲུ་དྲུ་ཡ་གཉིས་ནི་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་བོད་པ་ལོ། །གང་ཞེ་ན། སམ་ནི་ཐམས་
 ཅད་དང་། དུ་ལྟ་ནི་མ་རུངས་པ་ལོ། །ཤུ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། །ཀྱི་ལ་ཡ་
 གཉིས་ནི་ཕྱར་བྱས་ཐོབ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་པ་ལོ། །སམ་པུ་པོ་ནི་ཐུག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དོ། །ཤུ་ནི་དགས་པ་ལོ། །དྲུ་གསུམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལོ། །བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་དོ་རྩེ་
 ཕྱར་བྱ་ལ་བོད་པ་ལོ། །བཟླ་རྩ་ར་ཨ་རྩ་པ་ཡ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅེས་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་
 དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཀའ་བསྟོན་པ་ལོ། །ཀྱི་ལ་པུ་ཀ་ཅིན་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
 རྟེ། བཞེགས་ལ་བྱའོ། །བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་སྤར་དང་འདྲ། དྲུ་ཤུ་ནི་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལོ། །འདི་
 ནི་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ནམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཐན་ཐུན་ཡོད་དོ། །མར་དོ་དང་ཆག་
 གི་འགྱུར་ལ་སྤགས་དང་པོ་ལ་དུ་ལྟའི་མཇུག་དུ་བེ་སྟ་རྒྱན་མེད། སྤགས་གཉིས་པ་ལ་མགོར་ཨོ་མེད་
 ཅིང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐར་དྲུ་གཉིས་དང་ཤུ་ཡོད། སྤགས་གསུམ་པ་ལ་མགོར་དྲུ་གསུམ་དང་།
 པ་ཡ་ཉིད་རྩེ་སྤུ་སམ་དུ་ལྟའི་སྟ་རྒྱན་ཡོད་ལ། སྤག་མ་སྤགས་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ།
 འབྲུལ་སྟོང་དུ། སྤགས་དང་པོ་ལ་བེ་སྟ་རྒྱན་མེད་པར་དུ་ལྟའི་རྩེ་སྤུ། སྤ་དུ་ལྟའི་དང་། སྤགས་
 གཉིས་པའི་མགོར་ཨོ་ཡོད། སྤག་མ་སྤར་དང་འདྲའོ། །འདི་ནམས་རྒྱད་གང་ནས་བདུས་པ་ནི།
 གཙོ་བོར་མངོན་བརྟེན་ཡིན་ལ། དེའི་འགྱུར་ནམས་དང་། ཤག་མོ་མངོན་འབྱུང་དང་། སྤུབ་
 ཐབས་ཀྱི་འགྱུར་ནམས་ལ་འདྲ་མི་འདྲ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་གོ། །བཟླ་མུད་ག་ར་ནི་དོ་རྩེ་ཐོ་བའོ། །བཟླ་
 ཀྱི་ལ་ཡ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ། །ཨ་གོ་ཏ་ཡ་ནི་བརྟུངས་ཤིག་པ་ལོ། །སྤགས་འདིའི་མཐར་མར་དོ་
 དང་ལོ་ཆེན་དང་ཆག་འགྱུར་ལས་དྲུ་གཅིག་དང་ཤུ་གཅིག་འབྱུང་ལ། མངོན་བརྟེན་ཁ་ཅིག་ལས་
 དེ་གཉིས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དོ། །དེ་སྤར་ཕྱར་བྱ་འདེབས་པ་དང་བརྟུང་བ་བྱས་པས་བཞེགས་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོ་བོར་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་བར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་ཁྱ་གདོང་
 མ་ལ་སོགས་པས་བཞེགས་ནམས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱེད་ནས། དོ་རྩེའི་ར་བ་གྲུ་བཞི་པ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་
 སུ། ཁུ་ལ་ཁུ་བདེབས་པས་གཟེགས་མ་ཕྱིར་འཐོར་བ་བཞིན་དུ། དོ་རྩེ་དང་པརྟ་དང་འཁོར་ལོའི་
 ར་བ་རྒྱུ་པོ་གསུམ་མཆོམས་བཅིང་བའི་དོན་དུ་བསྟོན། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་མེ་རི་འབར་བ་བསམ་ཞིང་
 སྤར་བཤད་པའི་དོ་རྩེའི་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བར་མཆོམས་མེད་པར་དུ་མ་བྱ་གཅིག་

དུ་གྱུར་པར་བསྒྲམས་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བགེགས་དང་བྲལ་བར་
མོས་པ་བཏན་པོ་བྱའོ། །སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ཅོར་ལས། སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲོས་པའི་འོད་
ཟེར་འབར་བ་ལྷགས་ཀྱི་རི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། བགེགས་བྲོས་པ་རྣམས་དངས་ནས། རྟོང་དུ་བཅུག་
པ་དང་། རྟོ་རྟེ་རྩ་བས་བཞུས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱགས་བཞེད་དེ། སུར་བྱ་ཚུགས་ཤིག་
པར་བཀའ་བསྒྲོས་པས། བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོར་སུར་བྱ་བཅུགས་པ་དང་། བདུང་བའི་སྐྱགས་
བཞེད་ནས་ཐོ་བས་བདུངས་ཏེ། སུར་བྱ་བཏབ་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། སྒོ་མཆམས་
མ་རྣམས་འོད་ཟེར་འབར་བར་གྱུར་ཏེ། མདའི་དྲ་བ་ལ་ཐིམ་མ་ཐག་དུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བདེབས་པའི་ཆུ་ལ་
དུ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་ལས་རྟོ་རྟེ་རི་ར་བ་རྒྱུ་པོ་དང་། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་པད་ར་དང་། དེ་ལས་
འཁོར་ལོའི་ར་བ་དང་། དེ་ལས་རྟོ་རྟེ་མེ་འབར་བ་སྟེང་དང་ལོགས་ཀྱན་དུ་བྱུང་པ། གཡོན་སྒྲོར་
དུ་འབྱེལ་ཞིང་འབར་བ་བསམས་ཏེ། སྐྱགས་བཞེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་བཤད་པ་ནི། མར་དོས་
ལྷགས་འདི་ལའང་མཛད་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས། སུར་བཞིན་བཤད་པ་ལྟར་
བྱའོ་། རྟོ་རྟེ་བྱ་པས། ཐོ་བས་བདུངས་ཏེ་སུར་བ་གདབ། །བགེགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འགྱུར་། རྟོ་རྟེ་མོ་འོད་གྱུར་འདུས་འཕྲོས་པས། རྟོ་རྟེ་པར་འཁོར་ལོ་མེ། རྟོ་བཟླ་ཕྱ་ཀྱར་རྟོ།
རྟོ་པར་ཕྱ་ཀྱར་རྟོ། རྟོ་ཅན་ཕྱ་ཀྱར་རྟོ། རྟོ་བཟླ་རྟོ་ལ་ཨ་ན་ལྷ་རྟོ་རྟོ་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ཡང་། བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྟོ་བྱ་བའི་ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་བསྐྱེད་འཁོར་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་འབྲིང་པོའི་ལྷགས་སུ་བྱེད་ན། ལྷ་སུར་བཞིན་བྱ་ལ།
བསྐྱེས་པའི་ལྷགས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་ཡོད་དང་སེམས་
མེད་གཞན་ལ་བགེགས་ཀྱི་གཞོད་པ་སྐྱེད་ན་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བར། དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་
བ་སོགས་ལ་ཆུ་རྟོ་ལ་དང་རྒྱང་དང་། སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་བགེགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། རྟོ་
རྟེ་རི་ར་གྱུར་དང་མདའི་དྲ་བ་དང་། ལྷ་རྟེ་ནང་གི་ཁོང་སེང་ལ་གནས་པའི་རྩིབས་ཀྱི་རྩི་མོ་ལ་བཏན་
པར་གནས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཤིན་དུ་འཛིགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྩིབས་བཅུ་པའི་འཁོར་ལོ་
སེར་པོ། །གཡས་སྒྲོར་དུ་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་བྱ་བསྒྲམས་ནས། རྟོ་རྟེ་རང་བཞིན་
ཀྱི་ས་གནི་ལ་སོགས་པས་བགེགས་ཐོད་བརྒྱུག་པར་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། ལེགས་པར་

མཐོང་ངོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། བསོད་ནཱ་ས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོགས་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞིང་དེ་ལ་ཚོགས་བསག་པའོ། །དང་པོ་
 རི་། བསྐྱབ་འཁོར་བསྐྱེམས་པའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་ནས། བསྐྱབ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་དེ་རུ་ཀར་
 གནས་པའི་སྤྱིང་ཁར་ཡི་གེ་ཨོ་ལས་བྱང་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཨ་ལ་མྱད་ཀོར་སྟེར་བར་
 ལུ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ཟླ་བ་དེའི་སྟེང་དུ་དྲུག་གི་ནཱ་པ་དབུས་སྟོ་ལ། སྤྱི་རོལ་དེ་མཐའ་
 སྐྱབ་དབུལ་ཚུའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའོད་ཟེར་སྤྱི་ཚོགས་པ་སྟེ་ཁ་དོག་ནཱ་པ་ལྟ་འཕྲོ་བ་བསམ་མོ། །དྲུ་
 རི་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ནི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དུ་འཐད་བ་ཁོ་
 བའོ། །ཞེས་ལུ་བ་པ་དང་། དཔྱ་རྒྱེ་ཏས་བཤད་དེ། དོ་རྩེ་མཐའ་འགོ་ལས་ཀྱང་། དྲུ་ཡིག་གི་
 རིན་ཟླ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ནི་མ་ངེས་དེ། མངོན་བརྗོད་དང་མཐའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས།
 ཉི་མ་ལ་གནས་པར་ཡང་བཤད་པས་སོ། །སྟོ་མ་འབྱུང་ལས། དྲུ་ཡིག་སྤྱིང་ཁའི་ཚུ་སྐྱེས་ལ། འོད་
 ཟེར་འཕྲེང་བ་སྟོ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར་པོ་སེར་པོ་ལས་སྤྱི་ཚོགས་པ་སྟེ་གདན་
 བཤད་ལ། མཐའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་པདྨ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དྲུ་ཡིག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་མངོན་བརྗོད་དང་དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་འཛིན་ཚུལ་ནི་
 ཨ་བྱུ་ཀར་ས། ཨུ་ཡིག་དོན་གྲུབ་དང་། ཉའི་ལུས་སྤང་མཐའ་དང་། དེའི་མགོ་བོ་རིན་འབྱུང་
 དང་། ཟླ་ཚོས་ནཱ་སྤང་དང་། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་ནས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུ་ཡིག་དེའི་སྤང་བ་སྟེ་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་། རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མདུན་དུ་ནཱ་མཁར་སྐྱན་བྱང་ངོ། །བཟླས་
 པ་ནི་བསམས་པའོ། །དཔའ་གཅིག་ལས། དྲུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཀླང་བའི་བར་
 གང་སྟེ། ཐོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དེ་མ་སྐྱངས་པས། ལུས་ཤེས་སྤྱིང་བཞིན་དུ་དག་པར་གྱུར་
 ཏེ། བ་སྐྱའི་བྱ་ག་ནས་སྤྱིར་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཚོགས་ཞིང་སྐྱན་འདྲན་པར་བཤད་པ་ནི།
 དེལ་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་དང་། གཙུག་མོར་གྱི་ལུགས་སུའང་སྤང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །རྩོ་
 བོའི་འགྲེལ་པར་སྒྲ་མ་ནི་བདེ་མཚོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
 རི་དེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་སོ་བདུན་དང་། སོགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་མ་གཞན་དང་། མགོན་གྱི་ལྟ་

སངས་ཀྱིས་དང་བྱང་སེམས་གཞན་སྐྱེན་འདྲེན་པ་སྤྱད་ཅིང་། བཏུས་པ་ནི་སྒྲ་མའི་དྲིན་དྲན་པའི་
ཚུལ་གྱིས། བཞུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེམས་པས་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ཐ་མི་དད་པར་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་
དོ། རྒྱ་མ་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་གཙུག་མོར་
ལས་དྲུག་གི་ཕྱི་དྲུག་ཁྱོད་དབང་པོའི་མདུན་ན། རྒྱ་མ་སང་གའི་བྱི་ལ་བཞུགས་པར་བསྐྱེམས་
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ཉིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། རྒྱ་མ་བྱང་
སེམས་དོ་རྩེ་རིགས་དུག་པར་བཤད་པ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་། དོ་རྩེ་འཆང་བདག་ཆུང་
པ་ཅན། རྒྱ་མ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། སྐྱགས་ཀྱི་ཆུང་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་འབྱུངས་
པའོ། རྒྱ་མ་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ཐོབ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མ་
ངེས་བཞིན་དུ་བཀག་པས་ཉིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་
ལྟར་འབྱུང་བཀ་ཅན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བཏུས་ལ། ཞེས་སྒྲ་
མ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་སྐྱེམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་མ་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ཐོབ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མ་
ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས། དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་
སུ། རྒྱ་མ་སྐྱེན་འདྲེན་པའི་མཆོག་དག་དང་། རྒྱ་མ་འབྱུང་མ་ནི་མཆོག་སྐྱེའོ་ཆོགས། ཞེས་དཔལ་
པོ་དང་རྒྱ་མ་འབྱུང་མ་མཆོག་ཆུང་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མ་འབྱུང་ལས།
གྱུ་བ་ཆེན་ཏུ་འཕུལ་ཡང་དག་ཐོབ་སྒྲོབ་དཔོན། ཆོགས་ནི་དུར་ཁྱོད་དབུས་སུ་བཏུ་བར་བྱ། ཞེས་
གྱུ་བ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་དེར་གནས་པར་གསུངས་པས། རྒྱ་མ་དེར་བཞུགས་པར་སྐྱེམ་པ་ལ་འགལ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། རྒྱ་མ་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ཐོབ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཡིན་པར་འཐད་པ་མིན་ནོ། རྒྱ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དོ་རྩེ་འཆང་
དང་ཐ་མི་དད་པར་བཏུ་བ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་པས། ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
སྐྱེན་འདྲེན་པ་དང་། དེའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དང་ལོགས་ཤིག་དུ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ཆུང་པར་སྐྱེན་
འདྲེན་པ་གང་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། གནས་གང་ནས་ལྟ་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས།

མངོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པས། སྐར་
 ཏེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱུ་པ་གར་བཞུགས་ནས་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ཞིང་། མན་
 རྩེ་དང་གཉིས་མེད་དོ་རྩེའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འོག་མིན་ནས་སྐྱེན་འདྲེན་པ་ནི། གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་
 ལ། སྐྱེན་དངས་པ་དང་འོད་ཟེར་སྤྱང་ཁར་སྤྱད་པར་དེ་གཉིས་དང་ལྷ་བ་པས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ།
 སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་མེམས་དང་། ལྷ་མ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། ཁྱོ་བོས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཏིལ་གྱི་གང་བྱ་ལྟར་གང་བར་བལྟ་བར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞིང་
 དེ་ནམས་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བྱ་དང་གཙུག་ནོར་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་དུ་མ་སྣ་ཆོགས་
 པར་སྦྱུལ་ཏེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྦྱུལ་པའི་པི་མི་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱ་གཉིས་
 ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ། ལྷག་མ་ནམས་བྱའོ། །འདིར་ལྷ་བ་པ་དང་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ཏེ་རིག་མ་བཙུ་
 བྱ་གཉིས་མཆོད་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་
 ནམས་འདོན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བདག་ཉིད་ལུས་ནས། རྣམ་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་
 དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པ་ཅམ་བཤད་ནས། ཐུག་གང་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་གསོལ་གྱི་དོན་མ་བཤད་དོ། །བྱེད་པར་
 གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོར་ཐུག་དེ་ནས་རིག་མ་བཙུ་བྱ་གཉིས་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཉིས་
 ཀ་མཆོད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་བཤགས་ཡི་རང་སྐྱབས་འགོ། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་བྱང་
 རྒྱུ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལུས་དབུལ་བ་ནམས་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །གཞུང་འདིའི་ཆོགས་བསག་
 ནི་སྒྲིམ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། འོད་ཟེར་ཐེང་བ་སྦྱོ་བར་བྱ། །དེ་ཡི་སྤང་
 བ་ལས་མདུན་དུ། །ལྷ་མ་སངས་རྒྱུ་སོགས་དང་པོར། །ཐུག་འཆ་ལ་མེ་ཏོག་བདུག་སོགས་ཀྱིས།
 མཆོད་དེ་བཟོད་གསོལ་བྲུ་ན་མེད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འདིར་བྱང་བ་ནམས་ཆོག་ཚུན་ཆོད་ཀྱང་འབྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་དེར་དེའི་རྩིས་སུ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཆད་མེད་བཞི་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ནི། སྐར་བསྐྱེད་མས་ཟེན་
 ལ། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་གསལ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཐུག་བྱས་ལ་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་མ་ལ་ཐུག་འཆ་ལ་བཞི། གང་གི་

དེ་ནི་གྲིས་བདེ་ཆེན་གནས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །དེ་རྗེ་
ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། །འཁོར་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། །སྡོམ་
འབྱུང་ལས། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ་འོ་ཆེ། །ནམ་དག་དེ་རྗེ་ཉེ་དབང་ཕྱག་དང་། །རྗེས་ཆགས་
ཆགས་པ་ཆེ་ནམས་ཀྱི། །དེ་རྗེ་ཕག་མོ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། །གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་
ཞིང་། །འདུས་དང་དུར་བྱོད་གནས་པ་ཡི། །དཔལ་འོ་དཔལ་མོ་ཉེ་དབང་ཕྱག་མ། །ཀྱུན་ལ་བདག་
ནི་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་ལ་འདི་ཉེ་འགྲེལ་པ་ནམས་
ནས་ཁྱུ་དང་ཉེར་སྦྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱར་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། །བྱེད་ནའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །སྡོམ་
འབྱུང་ལས། །མེ་ཏོག་བདུག་སྡོམ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། །ཅེས་པ་ཉེར་སྦྱོད་བྱར་པས་མཆོད་པ་ལ་
སྦྱར་ན་ལེགས་པར་སྦྱང་ཡང་། །འགྲེལ་པ་ལས་རིག་མ་བརྒྱ་དུག་གི་ནང་གི་མེ་ཏོག་མ་ལ་སོགས་
པས་མཆོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྦྱང་ལས། །ཨ་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་སྡོམ་དུ་ཕྱུལ་ནས། །རིག་མ་
བརྒྱ་དུག་གིས་མཆོད་པར་བཤད། །སྒྲགས་ནི་ལྷ་བ་པས། །ཤྱེ་ཉེ་རུ་ཀ་ཨ་ཁྱི་པ་ཉྱེ་རྩུ་སྦྱ་དུ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཁྱུ་གསུམ་དབུལ་བ་མཛད་དེ། །ཁྱུ་གཉིས་དབུལ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །ལང་ཀས་ཨོ་པུ་
ཕྱེ་པ་ཉྱེ་རྩུ་སྦྱ་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་སྦྱོད་དབུལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རམ། །ནམ་པ་གཞན་ཡང་
རུང་དོ། །རིག་མ་བརྒྱ་དུག་གི་པི་མོ་མ་དང་སྦྱང་བུ་མ་དང་རྩ་ལྷུ་མ་དང་རྩ་རྩ་མ་ནི། །ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་བཞི་མ་རིམ་པ་བཞིན་སྡོམ་ཉེར་དམར་ལྗང་། །རྩ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རོལ་མོ་སྦྱོག་ཅིང་།
ཕྱག་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་དོར་དྲིལ་འཛིན་པའོ། །བཞད་མ་དང་སྒྲིག་མོ་དང་སྒྲུ་མ་དང་གར་མ་ནམས་
ནི། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམར་སྡོམ་ཉེར་ལྗང་བ། །དང་པོས། །ཕྱག་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་བཞད་པའི་སྒྲངས་དང་། །གཉིས་པས་བསྒྲེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོར་དྲིལ་བཟུང་ནས་དཀྱུར་
བཞེན་པ་དང་། །བཞི་པས་པད་ཀོར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པས་ནི། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་ཉིང་
ཉིང་ཤགས་བརྒྱང་བ་ཞེས་དང་། །ཕྱུ་རྩེ་ཉ་དང་འབྲུལ་སྦྱང་ལས་འཁར་པའི་གསེལ་བྲོལ་འཛིན་
པ་དང་བརྒྱང་བ། །ཞེས་དང་། །བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་ཕྱག་དོབ་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དང་པོ་ལྟར་
བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱག་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ཐོད་པ་དང་། །གཡོན་ཁ་ཉྱེ་ག་འཛིན་པའོ། །མེ་
ཏོག་མ་དང་བདུག་སྡོམ་མ་དང་མར་མེ་མ་དང་དྲི་ཆབ་མ་ནི། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། །རིམ་པ་

བཞིན་དུ་དཀར་པོ། །དུད་ཁ། མར་མེའི་ཅེ་མོ་ལྷ་བྱ་དང་། དམར་མོ། །གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ནམས་
 ནི། མེ་ཏོག་གི་སྒྲིང་དང་། བདུག་སྒྲིས་ཀྱི་སྒྲིང་དང་། མར་མེའི་མཆོད་སྒྲིང་དང་། དྲིའི་དུང་
 ཆོས་འཛིན་ཞིང་། ལྷག་མ་གཞན་གསུམ་ན་རྒྱ་མ་རུ་དང་། ཐོད་པ་དང་། ཁ་ཁྲི་ག་འཛིན་པའོ།
 མེ་ལོང་མའམ་གཟུགས་མ་དང་། རོ་མ་དང་། རེག་བྱ་མ་དང་། ཆོས་མ་ནམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ། དཀར་དམར་ལྗང་དཀར་བ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ནམས་ན། མེ་ལོང་། སྒྲིང་ཆང་གི་སྒྲིང་།
 གོས་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་ཆོས་འབྱུང་འཛིན་ཞིང་། གཡས་ཀྱི་ལྷག་མ་ན་རྒྱ་མ་རུ། གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་
 པ། ཁ་ཁྲི་ག་འཛིན་པའོ། །དེ་ནམས་ནི་འདྲིའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དང་འབྲུལ་སྒྲིང་ལས་བཤད་པའོ།
 མངོན་བརྗོད་ལས་མེ་ཏོག་མ་སེར་མོ་དང་། དྲི་ཆབ་མ་དཀར་མོར་བཤད། གཞན་གྱི་ཁ་ཏོག་མཐུན།
 དང་པོ་བཞི་ལ་པི་མོ་སོགས་བདུང་བའི་སྒྲིང་ས་སྒྲིབས་ཅན་དུ་བཤད་ནས། ཕྱག་བཞི་པར་མི་གསལ།
 དེ་ནས་བཞིའི་དང་པོ་ལ་འབྲོག་མི་དང་ལོ་ཁྱུང་གི་འགྱུར་ལ། ཆོས་ངམ་གྱི་ལག་སྒྲིང་ས་ཅན་དུ་བཤད་
 པ་ནི། འགྱུར་གཞན་ལས་ལག་པ་གཡོ་བའི་ཚུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་བཤད་པ་
 དང་དོན་འདྲ། གསུམ་པ་ལ་མཁྲིག་མ་མཉམ་པར་བྱས་ནས་ནི། ཞེས་པ་གྲུ་མས། རོ་རྩེ་ཁྲ་ཁྲ་
 གཉིས་སྒྱུར་ནས། སྒྲིང་འབྲེན་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་ལ་བྱ། བཞི་པ་ལ་པར་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིང་ས་སྒྲིབས་ཅན་
 ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱག་བཞི་པ་གསལ་བར་བཤད། ལྷག་མ་འདྲ། དེ་ནས་བཞི་ལ་རང་མིང་གིས་
 གོ་བའི་ཕྱག་མཆོན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསལ་བར་མ་བཤད། དེ་ནས་བཞི་ལ་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་
 མ་སྒྲིང་དང་འདྲ། ཕྱག་མཆོན་དང་པོ་མ་བཤད་དོ། མེ་ལོང་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་མིང་གིས་གོ་
 རུས་པ་ལ་དགོངས། འདི་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་མེ་ཏོག་མ་སོགས་ལ་ཡང་སྒྲིལ་
 བར་གསལ་ལོ། །དང་པོ་བཞིའི་ཕྱག་མཆོན་ལ་དོར་དྲིལ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དག་མ་དག་ཡོད་
 པར་མངོན་ནོ། །ལྷ་མོ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་སྒྱུར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིབས་འདྲིར་ནི་འགྲེལ་
 པ་གཞན་གཉིས་དང་། གཙུག་ནོར་དང་། འབྲུལ་སྒྲིང་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རོ་རྩེས་
 ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྒྲིང་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དེ་སྒྲིབས་འདྲིའི་མཆོད་
 པའི་ལྷ་མོ་གཞན་ལའང་གསལ་བར་བྱའོ། །རིག་མ་བཙུ་བྱུག་གི་མཆོད་སྒྲིབས་ནི་ལོ་བཟླ་བའི་རྩེ་དྲུག་
 སྟེ། ལོ་བཟླ་བའི་རྩེ་དྲུག་སྟེ། ལོ་བཟླ་མི་ཏོག་དྲུག་སྟེ། ལོ་བཟླ་མུ་ར་རྩེ་དྲུག་སྟེ། ལོ་བཟླ

‘དུ་ལྟ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་ལྟ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་གྲི་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་རྩ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་
བཤ་པུ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་རྩ་པུ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་རྩ་པུ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་བཤ་གྲི་ཏུ་ཡོད་པ།
ཡོ་རུ་པ་བཤ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་རུ་པ་བཤ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་རུ་པ་བཤ་ཏུ་ཡོད་པ། ཡོ་རུ་པ་བཤ་ཏུ་ཡོད་པ།
ཏུ་ཡོད་པ། ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཤང་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་པས།
མཆོད་པར་བསྐྱེད། །བཟོད་པར་གསོལ་ལ་ཞེས་པ་ནི། འདིའི་འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་།
སྒྲིམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས། བཟོད་པར་གསོལ་བ་སྟེ། རྩིག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི་བཤགས་པའོ། །རྩིག་བཤགས་སོགས་
ནི་འདིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་མཆོན་ནས་བཟུང་ངོ་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་རྩིག་བཤགས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆོད། །རྩིག་
པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཡིད་
ཀྱིས་གཟུང་། །སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །རང་
གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བར་བགྱ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་
ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་མཆོག་
ཡིད་འོང་སྐྱེད་པར་བགྱ། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅེས་པའོ། །བདག་
དབུལ་བ་ནི་བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། བགྱེད་དཀའ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །བདག་གིས་འགྲོ་
ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་མ། །སངས་རྒྱུ་ནམས་ལ་དབུལ་བར་
བགྱ། །ཞེས་པས་བྱའོ། །དྲིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས། ཕྱག་འཆལ་
བཟོ། །ལུས་དབུལ་བ། ཕྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་དུ་གི་ལྟ་མོས་ཕྱིའི་མཆོད་
པ་དང་། ལྟ་མོ་བཞིས་གསང་བ་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་དང་། ཆོགས་ཞིང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པས། ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་དཀའ་བས་ལྟ་ནམས་དགྱེས་པ་དང་། རྩིག་བཤགས། ཡི་རང་། བསྐྱེད་
བཟོ། །སྐྱབས་འགྲོ། བསྐྱེད་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ། སྐྱེན་འདུག་གི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མར་དོས་རང་ཆོགས་ཞིང་གིས་
བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། གཙུག་ནོར་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། མངོན་

བཟོད་ལས། རྩོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱེད་ནས་ནི། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཡང་དོན་ནི། །མཇུག་དུ་ཆོག་ས་ཞིང་ཇི་ལྟར་བྱེད་འདོད་འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་མ་བཤད་ལ། རྩུབ་
 ཐབས་ཁ་ཅིག་ལས་གསེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། གཙུག་མོར་ལས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་
 དང་། འབྲུལ་སྤྱོད་གི་དགོངས་པས་སྤྱོད་པར་སྦྱར་བའི་སྐྱེས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་སྦྱར་
 བའི་ཞར་ལ་སྤྱོད་པར་སྦྱོར་བ་བཤད་ཀྱང་། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་
 ལས་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་སྐྱེས་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། རྩོད་པ་སྤང་ཞིང་ལོག་ཏེ་ག་
 བས་ལ་བ། སྤྱོད་ཉིད་དུ་སྤྱད་རིམ་གྱི་གནད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་
 བསགས་པ་དེ་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསག་པར་བྱའོ། །འདོད་དགོས་པ་ནི་རྩོད་པོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་
 པར་དུག་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ནམ་པ་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བཟོད་པ་ནི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཏེ་གསུམ་ལ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དྲན་པ་གསོ་བ་དང་། གནས་པ་བརྟེན་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཏེ་གསུམ་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཏེ་གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཏེན་
 དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་ནམ་འབྲུལ་དུ་ཏེ་གསུམ་པའི་སྤྱོད་པ་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་ཆེན་
 རིན་བཟང་གི་འགྲེལ་ཆུང་ནས། དང་པོ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་རྩུལ་པོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏེ་གསུམ་
 ལ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འབྲིང་པོས་སྤྱོད་ཉིད་བཟོད་པའི་དྲན་པ་གསོ་ལ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་
 ནི་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྐྱེས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱར་མ་ཏེ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཏེ་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་
 སྤྱར་ཏེ་གསུམ་ཟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ཏེ་གསུམ་ནས་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱེས་དེ་དག་བཟོད་པས་ཏེ་གསུམ་པ་དེ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་བ་ནི་
 སྤྱོད་པ་འཆང་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པར་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལྟེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། རྩུ་ཆོག་ས་
 གཉིས་བསག་དགོས་པའི་ཆོག་ས་དང་པོ་ནི། རྩོན་དུ་སོང་ལ། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསག་
 པས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ནི་གཞི་གང་སྤྱོད་པ་གཞི་ལས་ཁང་དུ་སྐྱེས་པའི་གཞི་དེ། མཆོག་
 གི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། གཞི་དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟོག་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་

ཐུག་པ་ཞི་དཔེར་ན་ཟུང་དོན་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་དུ་བྱས་ན།

གཞི་གཅིག་ལ་སྒྲོ་ངོར་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་བ་དག་པར་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་
དེ་བསྒྲིམ་དགོས་སོ། །དུག་པ་ནི་དཔེར་ན་ཟུང་དོན་སྒྲིམ་པ་སྒྲིན་དུ་བྱས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱེ་
བའི་སྒྲིང་མཆོག་ནམས་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆར་བས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདིར་
ཡང་སྒྲིན་དུ་སྒྲིང་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲིམ་པ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་
སྒྲིང་སྒྲིགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་འི་ནམ་རེ་ལ་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དོ། །དེ་ནམས་
ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་ལ། དགོས་པ་གཞན་ཡང་བསྐྱུང་བའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོད་གསལ་དུ་
ཞུགས་པ་ན་ཆོས་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ལ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་གཟུགས་སྒྲིའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་
པས་། ལམ་འདི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་གནད་དང་། ཡང་སྐྱགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་
དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྒྲི་གི་བར་དོ་གསུམ་སྒྲི་གསུམ་དུ་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་དགོས་པ་ལ། འདི་
ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྒྲིར་འབྱེད་བ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ། མི་ནི་མཆོད་ཡུལ་དང་མཆོད་མཁན་
དང་། མཆོད་ཇུས་ནམས་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཉི་བར་མཆོན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། མི་གྱི་
ཡེ་གོ་གསུམ་གྱི་དོན་གསུམ་པོ་དེ་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་བ་ཅམ་དུ་འཛོག་པའོ། །སྐབས་
འདིར་གཟུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །སྐྱ་ལྷ་མ་ཤུད་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྒྲི་
གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཨ་ཏི་ནི་ང་སྒྲི་འཛོན་པ་པོ་ཡང་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ནམ་དག་དུ་སྒྲིན་པ་ནི། སྐྱ་ལྷ་མ་ཤུད་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛོན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིང་
པའི་སེམས་ལྷ་ད་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་གནས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་། སྒྲིང་ཡང་
སྒྲིང་པར་ནམ་པར་བསམ་པ་སྒྲི། སེམས་ཅམ་གྱི་རྟེན་པ་དེ་ཡང་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་
ནམས་སུ་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཤུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལེགས་དོན་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། མིག་ཡོར་ཉི་གྱིབ་
མའི་གཟུགས་སྒྲིང་བརྟན་ཅམ་གྱི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ནི། སྐྱ་ལྷ་མའི་མཇུག་
ཐོགས་སུའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་བཤད་དེ། གཟུང་འཛོན་བདེན་པས་སྒྲིང་བཞིན་དུ་དེར་
སྒྲིང་བར་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲིང་བ་དང་བཅས་པའི་
སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བཤད་དོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲི། འདིས་ནི་དེ་དང་བཅས་

པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་བསྐྱེད་ན་ཚོགས་
 ཞིང་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྟོན་པར་
 བྱས་ཏེ། རང་གི་མགོ་བོ་དང་མགོན་པ་དང་སྟོང་ཁར་དེ་རུ་ཀའི་ཁེས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དགོད་དོ། །འདིའི་
 འབྲེལ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་སྟོང་ལས་གནས་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་
 པས། དེ་སྐྱེ་བོ་དང་། རུ་མགོན་པ་དང་། ཀ་སྟོང་ཁར་དགོད་ཅིང་། ཁ་དོག་ནི་དཀར་དམར་
 མཐིང་ཁར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱད་དང་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པས་དཔྱད་
 དེ། སྟོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་པར་བདག་གཉིས་སུ་གཟུང་
 བས་འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །དེས་ན་བདག་གིས་དེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ལ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ལ། སྤ་
 ལྷ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་བཟུང་། །དེ་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དེ་སྟོང་ནས་སྟོང་དུ་བརྟེན་གསུམ་
 པའི་ཨོ་དཀར་པོ་ཨུལ་མར་པོ་དྲུ་སྟོན་པོར་བསམ་སོ། །ཡང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་དང་། དཔའ་བོ་རྟོ་
 རྗེས་ཡི་གེ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་དང་བར་དང་འོག་དུ་གནས་པར་བཤད་དོ། །ལྷ་མ་མར་
 དོས་དེ་རུ་ཀའི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས། རྟོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེར་སྐྱེད་པ་ནི། ཡང་
 ཀས་ཏ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྟོ་རྗེ་གསུམ་དུ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་
 ཨོ་ལས་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བས་ཞུ་བ་ཨོ་ལ་ཐིམ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་དེ་ཨུལ་ལས་གསུང་འཁོར་དང་། དྲུ་ལས་བྲུགས་འཁོར་
 གྱི་ལྷ་སྟོན་པ་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་ཞུ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་སོ། །མར་དོས་ཡི་གེ་གསུམ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་མཐོ་རིས་དང་མི་ཡུལ་དང་། ས་འོག་རྣམས་མཁའ་སྐྱེད་དང་། ས་སྐྱེད་
 དང་། ས་འོག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་བྱས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་
 ཡང་ཅུ་རྒྱད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔའ་བོ་རྟོ་རྗེས་མཇུག་པ་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་ཨོ་ཡང་
 ཨུལ་ལ་དང་། དེ་ཡང་དྲུ་ལ་དང་། དྲུ་གི་ཞབས་ཀྱི་ནི་ཏ་ལ་དང་། ཏའི་ལུས་ནི་དེའི་མགོ་བོ་ལ་དང་།

དེ་ཡང་ཆེ་ཆོས་ལ་དང་། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་ལ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དཔེ་ཐིག་པར་བསམ་ཞིང་། རྒྱ་དཔེ་ཡང་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆའི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པར་བསམས་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཏེ། དེས་ན་བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེའི་རྒྱུར་གྱུར་བར་བསྒྲུབས་ལ། སྤུ་རྒྱ་རྒྱའི་སྤྲུགས་བཅོམ་ཅིང་། རྒྱ་དཔེ་ཅམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་དོར་བར་བྱའོ། །འདིར་ལུ་བ་པ་དང་པར་རྒྱ་རྒྱུ་ཏམ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་རྒྱུ་དང་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་ལ། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་གཙོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འཕྲོ་བ་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་སྟོང་རྗེ་ལ་སྤྲུགས་དང་ཕར་སྤྱོད་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དངོས་སུ་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ལ། མོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་ནི་སྤྲུགས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་རྗེ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་རྗེ་གཉིས་ཀ་ཡང་། རྣམ་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པས། དམིགས་པས་འབྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཆེ་བ་ལྟར་། རྒྱ་གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོང་རྗེར་གྱུར་གང་། ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་པས། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གིས་དབེན་པའི་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཅམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་གཞག་ལ། འདིར་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། སྟོང་ངོར་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་རོ། །རྩ་བ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གང་རུང་གི་སྟོན་ནས་སྟོང་རྗེ་སྟེད་གྱི། ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་སྟོན་པ་མིན་བས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལ་སྤུ་རྒྱ་རྒྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་ན་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་

ཕའོ་། རྩམ་མི་དེ་རྒྱུ་ལྟར་མི་སྤྱེད་པའི་དོན་དེ། འདི་ལ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་སོང་བ་དང་། མིས་ནས་
 བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །སྤྱི་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །ལྷོ་ལྷོ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད་དོ། །ལ་དེ་ནི་ང་སྟེ། ཀོ་དྲོ་
 ནི་ལ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཏེ་མཆོམས་སྤྱར་བ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
 སྐབས་འདིར་སྤྲུགས་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ནི་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་གསུང་ལ། སེམས་ཅམ་ཉིད་ལ་རྣམ་གནས་
 ཤིང་། རྩམ་མི་ལྟོགས་ནི་བསྒྲིམ་པར་བྱ། ཁེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཅ་ཀྱང་ལས། རྩམ་མི་གས་
 སྒྲིང་པ་སྒྲིན་འགྲོ་བས། ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ཀྱང་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གྱི་སྤྲུགས་མི་
 འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བ་དྲུའི་སྤྲུགས་དོན་སྒྲིམ་པ་ན་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་
 དན་པ་དང་། སྒྲིང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཐོད་འདོགས་ལ་དུ་སྤྱད་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། སྤྲུག་མེད་པའི་
 བྱི་མ་རྒྱང་པ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱར་གྱི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་
 བ་ཡང་དག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བཞེགས་བསྒྲིག་པའི་སྤྱི་ལོན་
 པས་ད་དུང་ཡང་དགོས་པའི་སྤྱི་རྩོམ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། རྩམ་མི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཆོན་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྤྱར་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་བཞེགས་སྒྲིག་ཅིང་སྐྱེད་པའི་
 མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱི་རྩོམ་། ཁེས་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་འཆད་དེ། དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྩོད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བ་གཉིས་ཀ་དང་ལྟན་བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་བྱིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རྩོམ་
 རྩོད་ཀྱི་ར་བ་འོང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁེས་པའི་ལན་དུ་གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་
 རྩོགས་པ་དེའི་ཆེ། དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རྩོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ཡང་
 རྩོགས་པས་སོ། །ཁེས་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་དོན་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་སྒྲིམ་
 པ་སྤྲུགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ལ་བརྩད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ལན་དུ་སྤྱི་རྩོད་ར་བ་ཡང་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པ་ནི། བྱིས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཐུན་བཞིའི་སྐབས་
 ཀྱན་ཏུ་ཤེས་དགོས་ལ། རྩོད་ཀྱི་ར་བ་སྤྱི་ཆོགས་རྩོད་ཀྱི་ར་བ་རྟན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་རྩོགས་སྤྱེད་ལས།
 རྩོད་ཀྱི་ར་བ་ལན་གཉིས་སྤྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་གསུང་པ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 ལུ་ཨི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་རྩོད་ཀྱི་ར་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་མཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་རྩོད་
 ཅམ་ཡང་དོར་བའི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བཤད་ལ། བྱིའི་རྩོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་པ་ན་ཡང་བྱིའི་

དོར་ར་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ལ། ལུ་བ་པས་ཀྱང་། ལན་གཉིས་སྐྱེད་བར་བཤད་པས་རྒྱད་
ཀྱི་ཁྲུངས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ལུ་བའི་རྒྱ་བཟའ་ཅན་གྱིས་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དབང་
ཚོན་གྱི་བསྐྱེད་བ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞན་མང་པོ་དང་བཟུན་བཅོས་ཆད་ལྡན་མང་
པོས་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་པས། སྒྲིམ་དམན་པ་མང་
པོས་སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི། མོས་མཚོ་ཅམ་གྱི་ཆད་སྟོང་ཡིན་
ན་ཞེས་སྒྲིམ་བཞིན་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཡོད། །སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དོན་ལ་མ་དག་
བཞིན་དུ་རྒྱུད་པ་ཡང་ཆད་སྟོང་སྒྲིམ་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་བཟོན་པར་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་ངེས་པ་དོར་བ་ནི། སྒྲུང་བ་དག་པར་མ་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཆད་སྟོང་གི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་རྟོགས་ན་ནི། སྒྲུང་བ་རྒྱུད་བ་སྒྲིམ་པ་ལ་
ཆད་སྟོང་དོན་མེད་དོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་དང་པོ་དང་། ལུས་དབེན་དང་། དོར་བཟུངས་དང་། སེམས་དབེན་
གྱི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐར་ཐུང་བས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས། སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་སྒྲིམ་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་སྐྱེས་པ་ལ་
ཞིག་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུ་བ་པས་སྒྲུར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་
པས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འབྱུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་མང་པོ་
ནས་ཀྱང་བཤད་པས། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་པར་ཁས་ལུང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ཁ་ཅིག་གིས་མ་རྟོགས་པ་ལ་
དགོངས་ནས། ཉན་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཚུལ་གཉིས་
ཀ་ཤེས་དགོས་སོ། །མདོར་ན་སྐབས་འདིར་དབུ་མའི་རྩ་བའི་ངེས་པ་ལྷགས་ཆེན་བསྐྱེད་ལ། ཡུན་
ད་ཅང་ཐུང་བ་མིན་པ་ཞིག་བསྒྲིམ་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རྟེ་རུ་ཀ་བཀོད་
པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་སྟོང་བཅུད་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་འཆི་
བའི་ཆོ། སྟོང་བཅུད་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་རང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས། དཀར་དམར་
ནག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་དཀར་

པོ་དམར་པོ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པ་དང་འདྲའོ། །དམར་པོ་ནག་པོ་ལ་བསྐྱེད་
 པ་ནི། མཆེད་པ་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དེའི་བར་
 དང་། རྒྱ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་སོང་བ་ནི། ཐོབ་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཆི་
 རིམ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་པའི་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དངོས་གཞི་དང་འདྲའོ། །ཉིད་ཐོབ་མཆོན་པའི་
 རྒྱ་ཉིད་ལ་ཐིམ་རིམ་ལྡར་བྱས་པ་ནི། ལྷང་གཞི་ལ་ཡང་ཉིད་ཐོབ་ནས་རྩེ་ཕྱ་རྩེ་ཕྱར་སོང་ནས་འོད་
 གསལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཉིད་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་
 དུ་འཇུག་པ་ཡང་། བེན་དུ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་
 རྟོང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིག་གི་རྒྱད་རིམ་ཡིན་པས་སྟོས་པ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟོང་ཁ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དོན་། རྒྱ་དེ་ཙམ་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་སྤྱོད་པར་སྟོན་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་བསྐྱེད་འཁོར་
 གྱི་འོག་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །དེ་ལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་དང་པོ་
 བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་། འདི་ནམས་གྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། རིམ་པ་དང་པོར་འདི་ལྡར་བྱས་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་མཐུས་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་བྱེ་བྱག་པ་རྩི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་
 དུ་འགྲོ་བ་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་སྟོང་ནས་
 འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པར་ལྷགས་འདི་དང་། རྒྱད་སྟེན་འོག་མ་གསུམ་དང་། སར་ཕྱེན་གྱི་ཐོག་པ་
 རྣམས་འདྲ་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་རིམ་ལམ་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཡང་། རྟོང་པ་སྟོམ་པ་
 དང་འཆི་རིམ་གྱི་རྒྱད་རིམ་མཐུན་པར་བྱས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པས་གནད་ཆེའོ། །གཉིས་
 པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྩེ་ལྡར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། རྟོང་པ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དེ་བཞག་
 པ་། གཞལ་ལས་ཁང་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བསྐྱེད་པ། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བཞི་སྟོམ་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་ལྡར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རང་གི་སེམས་རྒྱ་དེའི་
 གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །དེའི་གཟུགས་ནི་གྱེན་དུ་འགྱུང་བ། བེན་དུ་སྤྱོད་པ།
 དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པའོ། །འདིར་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པ་ལས་ལངས་པའི་ཐོག་མར་།
 རང་གི་སེམས་རྒྱ་དེའི་གཟུགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇོག་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་པའི་རྩིས་སུ་འབྲངས་

ནས། སྤྱི་རྒྱུ་ཏ་དང་འབྲུལ་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། རྩོམ་འབྲུང་འབྲུལ་
པ་སོགས་ནས་ཀྱང་བཤད་ཀྱང་། རྩུ་མཆོན་ནི་གཞུང་དེ་དག་ནས་མ་བཤད་དོ། །དེའི་རྩུ་མཆོན་
ནི་འདིའི་རིམ་པ་དང་པོ་དེ་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱི་ནས་སྒྲིམ་བ་ཤེས་
པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་རྩོམ་འབྲུང་ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། མན་
སྤྱི་བདེ་མཆོག་དོར་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདིའི་སྒྲིམ་གྱི་རྩུད་དང་། ཁྲངས་
བྱུང་གྱི་རྩུ་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་བ་དང་། རྩོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་སྤྱི་
མཆོན་པའི་ཡི་གེ་སོགས་འཛོག་པ་ནི་མང་བས། བེན་ཏུ་ཏོགས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་འབྲུང་
ལས་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལེའུ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་མ་བཤད་པར་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་འཆི་
བར་དོ་གསུམ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཐར། སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་རིམ་ཤེས་པས། རྩོགས་པའི་སངས་
རྩུ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྤྱི་པོ་ཡོངས་མཁྱེན་པའི། །དེ་ཉིད་གསུང་བ་ནཱ་ས་ཀྱིས་བཤད།
ཅས་གོང་དུ་སྤྱི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་དེ། སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་རིམ་པར་ཤེས་ནས། དེ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲིམ་ནཱ་ས་ཀྱིས། སངས་རྩུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
དངོས་ནི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་འཆད་དོ། །གཞི་ལ་མངལ་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག །འོད་གསལ་གྱི་རྩུང་སེམས་ཅམ་ལས་བར་
སྤྱི་དེ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཞིང་། ཤ་རུས་ལ་སོགས་པས་རྩོང་པའི་སྤྱི་བའི་ལུས་ཅན་ཐོགས་མེད་
འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལམ་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་བཤད་
པའི་རྩུད་རིམ་གྱིས། འོད་གསལ་རྩོང་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བར་དོ་དང་འདྲ་བའི་
རྒྱ་དཔེ་ལུས་འགྲུབ་པས། རྒྱ་དེ་ནཱ་མཁར་འཛོག་གོ །འདི་ལ་བར་དོ་མཆོན་བྱེད་དུ་བེན་ཏུ་གསལ་
བར་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་པ། མདོར་བྱས་སོགས་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་
ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། རྩུད་གཞན་བདེ་མཆོག་དང་གྱི་དོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་བར་དོ་
མཆོན་པ་རྩུང་ཐད་མི་གསལ་བ་ཡི་གེས་མཆོན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མན་ངག་སྤྱི་མ་ལས། སྤྱི་
པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་དང་འདྲ་བར། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཏོ་ཡིག་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩུད་པའི་
ས་པོན་གྱི་ཡི་གེའི་གནས་སྐབས་སམ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སམ། ཁ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་དེ་ཅམ་

སྟེ་ ནཱ་པ་གསུམ་ག་ཡང་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ནཱ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་འཆི་བའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་། དེ་བརྟུན་པ་ནཱ་དེའི་གཟུགས་དྲི་
 ཟུལ་ཀྱང་གཞན་ནཱ་པ་སྐྱེད་པ་ལས་སོ། །ས་ཐོན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ནཱ་པ་དང་ནཱ་དེ། ནཱ་
 པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྟེང་འབྱུང་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲི་བ་ནཱ་པ་
 གྲང་ནཱ་པ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ནཱ་པ་ཉེ་འོང་བར་འགྱུར་བའི་སྟེང་པའི་ནཱ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 བར་སྟེང་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ལ་གཞུང་ཁ་ཅིག་དུ། རྟོ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་པའི་ས་ཐོན་དང་།
 ཁ་ཅིག་དུ་རྟོ་ཡིག་གཉིས་མེད་པར་ཡི་གེ་གསུམ་ཙམ་དང་། ཁ་ཅིག་དུ་ནཱ་ད་ཙམ་དུ་བཤད་དེ། དེ་
 བེ་བེན་དུ་བརྟུན་པའི་ལུགས་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུས་དབྱིབས་སྐྱ་ཆོགས་པས་
 དེ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ཡང་སྐྱ་ཆོགས་སུ་བཤད་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རྟོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་
 པ་ལ་ཡི་གེ་འབྱུགས་པ་ཞུས་པ་མང་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས། སྟོང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལ། རྟོ་ས་ཐོན་གྱི་ནི་ཡི་གེ་མི། རྟོ་གཉིས་དང་ནི་བཅས་པ་རུ། །སྟོན་གྲུབ་པར་ནི་རྗེས་སུ་བསམ།
 ཞེས་བདེ་མཆོག་འཇམ་དོར་གྱི་སྐབས་སུ། རྟོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཡིག་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་འང་གསུངས་
 ལ། རྟོ་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་འང་མང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཡི་གེ་འདི་ནཱ་པ་ནཱ་པ་མཁར་
 བཞག་ན། བར་སྟེང་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྒྱུ་པ་འང་སྟེ་ཡང་། དེ་མ་བྱས་པར་ད་གཟོད་ནཱ་ད་ནས་
 རྟོ་དུ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པ་དང་། རྟོ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ་སྟོམ་པ་མང་བ་ནཱ་པ་ལ་ནི། རོན་དེ་
 ཡོད་ཀྱང་ཁེན་དུ་ངེས་དཀའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འདི་ལྟར་སྐྱུངས་པའི་མཐུས། རྫོགས་
 རིམ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྟེ་བའི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་རིམ་
 པ་གཉིས་པར་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་རྒྱུ་པ་སེམས་ཙམ་ལས། རྒྱ་མའི་ལོངས་སྐྱར་སྐྱེད་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་ལ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་ཁྱེད་ཞེས་གྲུའོ། །འདི་ཡང་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་པ་བཞག་པ་འདྲ་སྟེ་སྟོར་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱུང་ནའང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
 པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་བ་མ་ཆགས་པས། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོག་པར་སྐྱུང་བས་
 ལེགས་པར་རྩད་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་སྟོམ་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་ནི། སྟོམ་འབྱུང་གིས་འགྱུ་བ་ཅིང་། བདེ་མཆོག་འཇམ་དོར་ལ་སྐྱར་ལྟར་བཤད་པ་ནི།

དེའི་དགོས་ཆོས་མིན་གྱི་གཞན་ལ་འང་མཆོན་པས། མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། དེ་ལྟ་ན་འང་
རྒྱུང་ནས་པར་སྐྱོད་ཆོག་སྟེ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་དུ། སྒྲོམ་པ་ནམས་ལ་ནི་བར་དོ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་
མེད་ལ། དེ་སྤྱིན་ཆད་ལ་བཞག་ཀྱང་དབང་པོ་གིན་ཏུ་རྩོམ་མ་གཏོགས་ཏོགས་པར་གིན་ཏུ་དཀའ་
བ་དང་། འཆི་སྤྱད་ཏོགས་མ་ཐག་བར་སྤྱད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུང་གཞི་དང་གིན་ཏུ་མཐུན་ལ། ཏོགས་
པར་ཡང་རྩུང་སྤྱད་པས། ལུ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་ལྟར། རྩོང་ཉིད་ལས་ལངས་མ་ཐག་
རྣུ་ད་སོགས་ནམ་མཁར་འཛོག་པ་ནི་གིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་
དང་རི་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་ཆོག་སྟེ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་དུ། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་
འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་དང་རི་རབ་སྒྲོམ་པ་ལ། དེ་ལ་བྱ་པའི་རྩ་ལྟེ་སྤྱད་ཐབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས།
བ་ལང་གནས་དང་སྤྱང་སྤྱང་དང་། །རྩལ་མ་སྐམ་པོ་རྩ་དེ་ནས། །དུང་ཆེན་པོ་ཡི་རང་བཞིན་བྱ།
ཡང་ན་རུས་སྤྱལ་དག་གི་ལོ། །ཡི་རི་པོ་ཡི་སྤྱོད་ནམས་ལས། རྒྱུང་མེ་ཁྲ་ས་རི་རབ་ནི། །བྱ་བཞི་
རིམ་བཞི་རྩེ་མོ་བརྒྱད། །ཀུན་ཀྱང་འོད་ཟེར་འབར་བར་བསྒྲུལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་སོགས་
སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཀོད་པ་འདི། །རྩ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བས། དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ་
ལོ། །དེ་ལ་བ་ལང་གནས་ནི། །ཞིབ་མོ་ནམ་འཐག་ལས། དག་སྤྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དྲུང་།
སྤྱགས་དང་མིག་དང་རྩོམ་དང་། །མཐོ་རིས་ཁྲ་དང་དོན་དགྲ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྤྱད་སྤྱད་གཟུང་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱགས་ཏེ་བ་ལང་ལའང་འཇུག་པའི་གོ་སྤྱོད་ནི་ས་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་
སའོ། །གང་དུ་མེ་ཏོག་སོགས་བཞག་ན། རྩོང་དུ་སྤྱང་བ་ནི་ཁྲོའོ། །གང་གིས་རྩལ་མ་མེད་པར་
སྐམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མེའོ། །རྩ་ནང་ནས་རྒྱ་བཞི་རྒྱུང་དོ། །སྤྱོད་པ་པས། མི་སྤྱོད་པ་དང་རུས་
སྤྱལ་ལོ། །ཞེས་ཡང་ནའི་སྤྱོད་མེད་པར་ཡང་འདོན་ནོ། །རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལས།
རྩེ་བའི་ཐལ་བ་ཉིད་དག་དང་། །དེ་བཞིན་རྩལ་མ་མགོ་བོ་སྐམ། །ཞེས་དང་། ཡང་གཅིག་ལས།
རྩལ་མ་མགོ་སྐམ་མཆོན་ཆའོ། །ཞེས་བཏོན་ནས་རྩེ་བཞི་ས་དང་། ཐལ་བ་ནི་ཁྲ་དང་། དེ་བཞིན་
ནི་ཁྲ་དང་། མགོ་སྐམ་ནི་མེ་དང་། དུང་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བས་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། རི་ཆེན་པོ་
ལས་བྱུང་བས་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་འདོན་པས། དེས་ནི་རི་རབ་དང་། ཡང་ན་ཞེས་པས་ནི། རྩ་མང་ལ་
རྩེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་བ་སྤྱོད་པར་འཆད་དོ། །ཡང་གཅིག་ལས། མཆོན་

ཆ་རྒྱུང་ལ་འཆད་དེ་གཞན་འདྲོ། ཀོང་ཀ་ན་དང་། སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་དང་། དཔལ་
 བོད་རྩི་མཁས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་དང་། རི་རབ་སྐྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱར་ཞིང་། དང་པོས་མི་མགོ་འེ་
 དུམ་བུ་སྐམ་པོ་བྲངས་ལ། དུང་ཆེན་པོ་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཉིས་པས་བ་ཡང་དང་མ་དེ་སོགས་ཀྱི་
 རུས་བ་བྲངས་ལ། ལས་སོ་སོའི་ཕྱང་བ་བྱའོ། ཞེས་དང་། གསུམ་པས་ནི་མགོ་བོ་སྐམ་པོ་ཆག་
 གྲག་མེད་པ་བྲངས་ལ། དུང་ཆེན་པོ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་རུས་སྐལ་གྱི་ཐོད་པ་ལ་བྱའོ་ཞེས་དང་།
 བཞི་པས་མི་མགོ་སྐམ་པོ་བྲངས་ནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་དོ། །རུས་སྐལ་ནི་ཐོད་པའོ། ཞེས་
 ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེལ་བུ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་པའི་དགོངས་པ་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་སོགས་ལ་སྦྱར་བྱ་
 ཡིན་ལ། དུང་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཡང་བསྐྱར་དུ་རུང་བས། འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་མཁས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་འོ་དོན་ཡང་ནི་འོ་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་
 པས་དྭ་ སྐམ་པ་མ་ཟད། རུས་སྐལ་གྱི་བདེས་བསྐྱར་པའི་རི་རབ་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ། བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ནག་དེལ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྟེན་སྦྱོར་
 པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བར་འདུག་པས། ལྷགས་དེ་ལ་རུས་སྐལ་དག་གིའོ། ཞེས་པ་སྟེ་སྦྱོར་
 ཆོག་ལ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རབ་དང་པར་མི་གསལ་བར་ཅ་བྱེད་ལས། རི་སྟེང་སྒྲ་ཆོགས་
 པར་ཡི། རྩེ་བར་ཨུ་ལི་ཀླ་ལི་བསྐྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་བཤད་པའི་ཐུད་སྟེ་མ་འབྱུང་ལས།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སུ་ནི། རྩེ་རི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་བསམ། ཞེས་བཤད་པ་ནི། འབྱུང་
 བའི་འཁོར་ལོ་སྐམ་པ་རྟེན་དང་། ཕྱི་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་རྩེ་རི་རྩེ་དང་། ལ་སོགས་ཀྱིས་མེ་དང་ཆུ་
 དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁས་གོང་ནས་གོང་དུ་སོན་པར། ཡང་དག་པར་གནས་པར་མཁས་པར་བསམ་
 མོད། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནོ། རྩེ་རི་རྩེ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་རྩི་རྒྱུད་དུ། འདུག་
 རིག་ཆེན་མོར་བཤད་དོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་ཡོ་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
 པ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཁ་དོག་གི་མདོག་ནི་སྟོན་པོ་དང་། དབྱེབས་
 ནི་གཞུ་ལྟ་བུ། མཆན་མ་ནི་རྒྱལ་མཆན་ནམ་བ་དན་གྱིས་མཆན་པའོ། །རྒྱུད་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་
 གྱི་ཡི་གེ་རི་དམར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཁ་དོག་གི་
 མདོག་ནི་དམར་པོ་དང་། དབྱེབས་ནི་ཟུར་གསུམ་པ་དང་། མཆན་མ་ནི་མེ་འབར་བས་མཆན་

པའོ། །མེ་དེའི་སྤྲོད་དུ་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི་པོ་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཁ་དོག་ནི་དཀར་པོ་དང་། དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་པོ་དང་། མཚན་མ་ནི་ཕུམ་
པས་མཚན་པའོ། །ཚུ་དེའི་སྤྲོད་དུ་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་ལོ་སེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབྱིབས་ནི་གྲུ་བཞི་པ་དང་། མདོག་ནི་སེར་པོ་དང་། མཚན་མ་ནི་
གྲུ་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཚན་པའོ། །སྐྱུ་བ་ཐབས་ཆག་འགྱུར་ལས། མེ་ལ་རྩི་གྱིས་མཚན་
པ་བྱས། ལོ་ཆེན་དང་། མར་དོའི་འགྱུར་ལས་འབར་པས་མཚན་པར་བཤད་དེ། །སྤོམ་འབྱུང་
ལས། རྒྱུད་དང་ཚུ་ལ་མཚན་མ་བྱུང་། མེ་ལ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་དང་། ས་ལ་གྲུ་བཞིར་དོ་རྩེ་གསུམ་
པས་མཚན་པར་བཤད་གྱི། འོད་ཟེར་ཕྱེད་བ་བྱུར་པ་མ་བཤད་ལ། མདོན་བརྗོད་ལས། རྒྱུད་ལ་
རྒྱལ་མཚན་དང་། མེ་ལ་དོ་རྩེ་དང་། ཚུ་ལ་ཕུམ་པ་དང་། ས་ལ་གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་
དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་དོ་རྩེས་མཚན་པ་དང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱེད་བ་དང་། འབར་བའི་
ཕྱེད་བ་དང་། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ཕྱེད་བ་དང་། འོད་ཟེར་སེར་པོ་འབྲིགས་པར་བཤད་དོ། །མདོན་
བརྗོད་འགྲེལ་པར་མའི་གྲུ་གསུམ་དུ་དོ་རྩེས་མཚན་པ་དང་། སའི་གྲུ་བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེས་མཚན་
པར་བཤད་ལ། གཞན་འདྲའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་མཚན་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དང་། རྩི་དང་མེ་
འབར་བས་མཚན་པ་ནི་གྲུ་གསུམ་དུ་དང་། ཕུམ་པས་ནི་དབྱས་སུ་མཚན་པར་བྱའོ། །འདི་ནམས་
སྤྱེད་པའི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལས་ཡི། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱུད་སྤྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཡི་ནས་དབྱངས་གསལ་གྱི་བར་ལ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་པ་བས། རྒྱ་ཡི་གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་འབྱུང་། རི་ལ་སོགས་པ་རྩེ་
བཞིན་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་སྒྲུལ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཡི་
གའི་གཟུགས་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་རྒྱ་དུ་འཛོག་པ་དེའི་གཞུང་དུ་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་གཞན་གཉིས་སུ་ཡང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཟུགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་
བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་ལས་སྤྱེད་པར་མི་རྣམས་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱངས་བྱུང་གཞན་
གྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་མི་དགོས་སོ། །ས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་སྤྱི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
རི་རབ་ལྷན་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། ཅེ་མོའམ་སྟོག་བརྒྱད་

གྱིས་ཉེ་བར་མཛོལ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྡོམ་འབྱུང་དང་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིན་
 པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ནི། ཤར་ཤེལ། རྩེ་བེ་རྩུ་བྱ། རྩུབ་པ་སྒྲ་རྩུ་ག། །བྱང་གསེར་དང་། རྩེ་མོ་བརྒྱད་ནི་
 ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར། མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་བཤད་ཅིང་། ཉིན་མོ་མཛད་གྱིས་
 རྩེ་ག་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །པོད་ཁ་ཅིག་རི་རབ་ཀྱི་བྱར་བཞི་ལ་རྩེ་ག་བཞི་ལས་མེད་ཀྱང་། ཕྱོགས་
 བཞི་ནས་བཏུས་པ་ན་ཕྱོགས་རེ་རེ་ན་རྩེ་ག་གཉིས་གཉིས་སུ་མངོན་པས་རྩེ་མོ་བརྒྱད་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་
 བམ་མཐིང་པ་སོགས་བཞེད་ཟེར་མོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་
 རྩེ་དུ་པོ་མེར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དེའི་རྩེ་བའི་རྩེ་དུ་
 རྩུ་ལས་བྱང་བའི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའོ། །དེས་པར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་རྩུ་ལས་སྐྱེད་
 པའི་ས་པོ་ན་ནི་དེར་དེས་པའོ། །འདིར་མངོན་བརྗོད་ལས། སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་དང་། པ་སྒྲ་གང་ཡང་
 མ་བཤད་པར་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་དུ་རྩུ་ལས་ནམ་སྒྲ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལས་གཞུང་ལས་ཁང་སྐྱེད་པར་
 བཤད་དོ། །ཀུན་སྐྱོད་ལས། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་དུ་པ་སྒྲ་མ་གཏོགས་པ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་མ་བཤད། རྩེ་
 རྩུད་ལས་ཀྱང་། རི་རྩེ་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ། ཞེས་བ་ཅམ་ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་གསལ་བར་མ་བཤད་
 དོ། །གཞུང་ནས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རྩེ་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་སྡོམ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི་སྡོམ་འབྱུང་
ལས། རི་རབ་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་དུ། དེ་ཡི་རྩེ་དུ་རྩུ་བྱང་བའི། །སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ་ནམ་པར་བསྒྲུམ།
 དེ་ཡི་རྩེ་དུ་པ་སྒྲ་ནི། རྩེ་བ་གེ་སར་ལྡན་པར་བསྒྲུམ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པའོ།
 འདིར་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་གཉིས་བྱེད་མི་བྱེད་ལ། ཀུ་མུར་པོ་རྩི་དང་། ལོ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། མལ་
 གྱོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་གཅིག་ལས་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་
 རྩེ་དུ་བྱེད་དོ། །འབྲུལ་སྤོང་དང་། རྩེ་མ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་དང་། རྩེ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་
 ཐབས་ལས་ཀྱང་། འདབ་གངས་མ་སྡོམ་པར་པ་སྒྲ་གཅིག་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་དོ་
 རྩེའི་འོག་དུ་བྱེད་དོ། །རྩེ་མ་འབྱུང་འགྲེལ་པར་དེའི་རྩེ་དུ་ཞེས་པ་དེའི་གོང་དུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 དོ། །མར་དོས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་རྩེ་དུ་གི་པ་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་ཁྱུང་དུར་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྩེ་ས་
 འབྱང་ནམས་ཀྱིས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་པ་གཅིག་ །དེའི་རྩེ་དུ་སྣ་
 ཚོགས་དོ་རྩེ་དང་། དེའི་རྩེ་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གཅིག་བཤད་དེ། སྒྲ་མ་པ་སྒྲ་

ཆེ་བའོ། །མར་དོའི་འགྱུར་ལ་པར་གཅིག་དང་གཉིས་བྱས་པ་སྒྲུང་ཡང་ཕྱི་མ་མཆན་དཀྱུས་ཤོར་
གྱི་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་རི་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་པར་འདབ་གངས་
མ་སྒྲིམ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་དང་། དེའི་སྒྲུང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་
བརྒྱད་པ་ཞིག་བཤད་དེ། ལྷ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེས་བྱས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་སྒྲ་མ་ན། ལྷ་བ་
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་སྒྲུང་དུ་ཡི་གེ་རྩྱུ་ལས་ངས་པར་བྱང་བའི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའོ། །ཞེས་པ་
འདིའི་དོན་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་པོ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་སྒྲུང་དུ་ཞེས་པའོ། །སྒྲ་ཆོགས་
པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྒྲེ་བ་དང་གེ་སར་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པ་འདིའི་པར་འདབ་སྒྲུང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་
དོག་རིམ་པས་གསུངས་པ། ཤར་སོགས་སྒྲུགས་གནས་འདབ་མ་ཉི་འོད་འདྲ། །རྒྱང་དང་མེར་སྒྲུགས་
འདབ་མ་སེར་པོ་ཉིད། ། ཡི་དུགས་བདག་སྒྲུགས་དབང་ལྷན་དུར་བ་ལྟར། ལྷང་དང་སྒྲིན་ནག་
སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་བྲངས་ནས་སྒྲུགས་བཞི་དམར་ཞིང་བདེན་བྲལ་ལྷང་གྲུ་དང་
དབང་ལྷན་ནག་པོར་བཤད་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་བྲ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་བར་ཡང་འབྱུང་བས།
འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་ལྟར། དོ་རྩེ་དང་། པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་འོག་བསྒྲིག་ནས་
པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དོ་རྩེའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་བཞུན་པ་འདྲ་མོ་ཞིག་འདུག་ནའང་། གཞུང་ནས་
དོ་རྩེའི་སྒྲུང་དུ་པར་འདབ་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་སྒྲ་སོར་བཞག་ཏུ་བྱས་ནས། རི་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཉིད་དུ་
སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་སྐྱེད་པ་འདྲ་བཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ནི། བར་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པར་འདབ་པའི་སྒྲུགས་སུ་
འགྲེལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན། སྒྲ་ཆོགས་
དོ་རྩེ་གནས་པའི་པད་འདབ་ནམས་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་རྩ་ཅེ་བད་མཆོམས་ནས། པད་ར་སྒྲོར་བ་དེར་
བྱ་དགོས་ལ། པད་མ་འདབ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ན་དེ་དང་མི་འགྲིག་པས་པར་གཉིས་བྱེད་པ་ལེགས་སོ།
པར་ཕྱི་མ་ནི་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་སྒྲེ་བར་ཆུད་པ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། པར་དེའི་སྒྲེ་བར་དབྱངས་གསལ་
འགོད་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བཞིན་བྱས་ན་སྒྲུམ་འབྱུང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ལ། ཅ་ཆུད་དང་ཀུན་སྐྱོད་
ལས་དེ་པར་འདབ་སྒྲེ་བར་ཨུ་ལི་ཀུ་ལི་སྐྱེད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ནི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་གཉིས་
པར་བཤད་པ་མང་ཡང་། དོ་རྩེ་འཕྲེང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་པའང་ཡོད་ལ། ཁ་དོག་ནི་ཤར་

དཀར་ལྗོ་སེར་རྒྱལ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྡོ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 དོ། ། ལྷ་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱུར་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་
 མ་བརྒྱད་པ་ཟུང་འབྲུ་དང་གེ་སར་དང་ལྷན་པ་བསྒྲིམ་མོ། ། ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་མདོག་སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་
 དུ་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྒྱུ་ལོངས་བཤད་པ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་ ། དེ་ནི་མོར་བ་ཡིན་
 ཏེ་དོན་རྒྱུ་ལོངས་འགྲོ་དང་། ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་པས། ཤར་དཀར་ལྗོ་སེར་རྒྱལ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་
 གཤེགས་པར་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་པར་ཏ་བཤེས་པོ་ནམས་ནི་ཤར་ལྗོ་སེར་རྒྱལ་
 དམར་བྱང་ལྗང་མཚམས་བཞི་གང་མངོས་སྤྱོད་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི། ཁྱུངས་མ་དག་ཅིང་། བལ་
 པོའི་པར་ཏ་བཤེས་པོ་ནམས་ཀྱི་དག་བཤོས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེས་ལུ་བ་པ་དང་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏ་མི་
 ཞེགས་ལ། ལྱང་དེ་དག་ནི་པར་ཏ་བཤེས་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དུ་སྤྱང་ངོ། ། རྒྱུར་ནི་
 ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་ལ་སྤར་མ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་ངེས་སོ། ། ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་པ་ལ་པར་འདོད་པ་ལ་པར་
 ཆུང་དུ་བའི་བར་སྒྲིམ་པར་ལུ་ཡི་པའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ལ། སྤྱབ་ཐབས་འདི་ཡང་ཕྱི་དཀྱིལ་
 དང་། ལུས་དཀྱིལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡང་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། ། གསུམ་
 པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོན་བྱང་ལྗ་
 རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། རྒྱུར་བདེ་མཚོག་གི་སྒྲིམ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྤྱ་ཅིག་
 ཅར་དུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྤྱི་རྒྱུར་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དང་པོ་ནི་
 ལྷ་ཚོགས་པར་འདབ་པས་གསུངས་ཏེ། དེར་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་སྤྱ་
 ཚོགས་དོན་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་པར་དང་། དེའི་དབུས་སྤྱ་དབུངས་གསལ་སོགས་ལས་དེ་རུ་ཀ་འཁོར་
 བཅས་རྒྱུད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ཤར་སྤྱོད་སོགས་སྤྱ་བཤོད་མ་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་
 བཤད་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱོད་དུ་སྒྲིམ་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
 བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་ཐོག་གསུངས་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱ་དུ་པར་དང་སྤྱ་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་ལྷ་ཚོགས་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལྷ་ཚོགས་དོན་རྒྱུ་ལྷ་ཚོགས་པར་རྟེན་དུ་པར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱ་བར་

དཔུངས་གསལ་འགོད་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །ཀྱན་
སྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ར་ཏེ་ཏས་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས་མང་དུ་གསུངས་གིང་། སྤྱི་ལྟ་བུའི་བདེ་མཆོག་དོར་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ལས་
ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཙ་རྩུད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་དགོས་པས། རྩུད་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཆོག་རེ་
རེ་ལ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་གཤམ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལྷ་ཁྱི་པས་ནི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་
ནས་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་མཛད་ལ། རག་པོ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་མངོན་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་
རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་མཛད་དོ། །སྤྱི་ལྟ་བུ་ལས་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་སྟེ་བརྟེན་གསུམ་མ་ལ་གསུངས་
ཀྱང་། ལྷ་ཁྱི་པས་སྟེ་དུག་ཙ་རྩུད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པས།
དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་ཡང་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་གོ། རྟེན་སྤྱི་ལ་བརྟེན་
པ་རྗེས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་
ཀ་དང་། ལྷ་ཁྱི་སོགས་ལའང་གསུངས་ལ། རག་པོ་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་། ལུས་
དཀྱིལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དོ། །དེས་ན་དེ་ལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རྟེན་
བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་པ་དང་རིམ་ཅན་པ་གཉིས་མི་གསལ་ཡང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ནི་དགོས་
ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་ཀྱང་། ལྷ་ཁྱི་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱང་དོ། །རྟེན་
བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱེད་
པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས་ཡབ་ཡུམ་ཆེན་པ་གཉིས་སོ་
སོར་སྐྱེད་པ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ངེས་བཞི་མིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པའི་ལུས་
དཀྱིལ་དང་། བག་མོས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་
པ་ནམས་ལ་ནི། ལྷ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་ཏེ་ལྷང་བ་ཡང་མེད་ལ། རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་གཉིས་
ཆེན་སོ་སོ་བ་ལ་ནི། ལྷ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་པ་ཡང་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེད་པ་
ལ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་གཉིས་པ་མེད་ཀྱང་། རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་
པ་ནི་མིན་ཏེ། ལྷ་བ་པས་གཞུང་འདི་ལ་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་གཉིས་བཤད་ལ། མན་སྟེར་
ཡང་ལྷ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་པ་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེད་ཆོག་ལ་ཡང་རྩུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་འཛིན་པ་

གཉིས་བཤད་ཅིང་། བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དྲི་རྩེ་འཛོམ་པ་གཉིས་བཤད་
 རོ། རྟེན་འདིར་ཡང་ཡུམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
 མཛོན་བཛྲོད་ལས། མངལ་སྐྱེས་སྒྲུ་ཡི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག། སྐྱོང་
 སྐྱེས་སྒྲུ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །སྐྱ་དང་སྐྱ་ཉམས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་ཞུ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་བའི་དེ་རུ་ཀའི་
 སྐྱོད་ཆོག་མངལ་སྐྱེས་དང་། སྐྱས་བསྐྱལ་མེད་པའི་མཛོན་བྱང་ལྟ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་ཆོག་སྐྱོང་སྐྱེས་སུ་
 གསུངས་སོ། །སྐྱ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲར་བའི་སྐྱ་དང་སྐྱ་ཉམས་ནི་སྐྱ་ངན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་
 སྐྱད་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་མ་རྣམས་ལྟ་ཞི་པའི་སྐྱར་བྱངས་ཀྱི་སྐྱོད་ཆོག་ནི། སྐྱོང་སྐྱེས་ཡིན་པས་
 མངལ་སྐྱེས་དང་མི་སྒྲོར་བར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རྩལ་ཡིན་ན་ནི། རྩོམ་འབྱུང་
 ལེན་གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལེན་ལས། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་དང་། ལེན་
 བཅུ་གསུམ་པར་སྐྱས་བསྐྱལ་མེད་པར་མཛོན་དང་ལྟ་ལས་སྐྱོད་པ་ལྟ་ཞི་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་
 འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེན་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི། སྐྱར་སྐྱངས་
 གཞི་མངལ་སྐྱེས་ལ་བཤད་པ་དང་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངལ་སྐྱེས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལེན་
 དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་མ་རྩ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །མི་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ། །ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་
 རྟོན་མོངས་ཀྱི། །བག་ཆགས་རབ་དུ་བསགས་བྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་བྱས་ལས་ཀྱིས་ནི། །སྐྱོ་
 དང་འཆི་བ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཆོགས་པ་མ་རྟེན་དེ་སྤྱིད་དུ། །ཞག་བདུན་བར་དོའི་སྤྱིད་པར་གནས།
 །སྤྱིད་བ་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ནི། །མགྲོན་པའི་བགྲོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །འདི་རྩལ་ལས་ཀྱི་ཞགས་
 པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་དུག་དུ་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཕ་མའི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་སོགས་ནི། །སྤྱིད་པའི་སྐྱོ་བོས་མཐོང་
 གྱུར་ནས། །རྟ་ལ་ཞོན་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྒྱང་གི་བཞོན་པ་ཞོན་ནས་སུ། །སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ཉིད་ལ་ནི། །ཤིན་དུ་སྐྱར་བར་འོངས་གྱུར་ནས། །ཤིན་དུ་དགའ་དང་བཅས་སྟབས་ཀྱི། །ཁ་ཡི་
 ལམ་ནས་འདྲུག་པར་འགྱུར། །རྩ་ནི་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །རབ་བསྐྱལ་དེ་ཡི་སྐྱད་ཅིག་ལ།
 །ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་ཞུ་བྱས་པས། །མཆོག་དུ་དགའ་བ་ཡང་དག་འཕྱོང་། །ཁུ་བ་ཁྲག་དེའི་དབུས་སུ་ནི། །ཐིག་
 ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་སྐྱང་གཞི་ལ་སྐྱོ་གི་བར་དོ་གསུམ་བཤད་ནས། བར་
 དོས་སྐྱོ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། དང་པོ་ཕ་མའི་ཀུན་སྒྲོར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ཁ་ནས་ཞུགས་

ཏེ་ཕ་མའི་བྲུ་བྲུག་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོར་སྒྲེས་ལ་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་མཆོན་པའི་རྒྱ་ད་བབས་ནས། ཟླ་བ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་འཇུག་པར་
འཆད་པ་ཡང་འདི་དང་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒོམ་འབྲུང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས།
དང་པོར་སྒྲེ་གནས་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་སྒྱུ་མོངས་བྱེ་བྲག་མི་ཕྱེད་པ་དང་།
འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་དབུས་སུ་སྒྲེས་པའི་མི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་གིང་། དེ་ནས་མིར་འབྲུངས་པ་དང་།
བྲིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། དགེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཐོབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འདོད་ཁམས་སུ་འཆང་བྱ་བའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་ནས། སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གི་དགོངས་
པ་ལྟར་བཤད་ན། ལམ་འདིས་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་
སྒྲེ་གནས་བཞི་བཤད་པ་ནི། ལུ་སྒྲེད་ཆོག་བཞི་སྟོན་པ་སྒོམ་འབྲུང་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལྟར་མིན་
གྱི་། སྒྲེ་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་མི་མང་འ་སྒྲེས་ཀྱི་རྟེན་ངོས་འཛིན་པའོ། །དེ་ནས་མི་ལ་སྒྲིང་བཞི་
པ་ཡོད་ཀྱང་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་རྟེན་བསྐྱགས་ཏེ། འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲུལ་སྒྱུར་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་
ལ་། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིར་འབྲུངས་པ་སོགས་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་འཁོར་
འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་ཀྱང་། སྒྲེ་བ་གཅིག་གིས་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་ལ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁམས་
དུག་ལྷན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲའོ། །རྟེན་དེས་ལམ་འདི་སྒོམ་པ་ན། འདི་ནས་ཤི་ནས་
བར་དོ་གྲུབ་སྟེ་མངལ་དུ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་སྒོམ་པས་ན། ཆོས་མཐུན་བྱེད་པར་
ཅན་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པས། དེལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་བརྒྱུས་ཏེ་འབྲུང་བ་
བཞིན་། །ས་པོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྒྲེམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲུ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དཀྱོངས་བསྐྱེད་ལ་དེའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་། བྱེད་
པར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་གཞི་དང་སྒྱུར་བའི་མངོན་བྱང་ལྟ་སྒྲེད་ནི། མངལ་སྒྲེས་དང་རེས་པར་སྒྱུར་དགོས་
སོ། །ཁམས་སྟེ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུས་བསྒྲུལ་མེད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་མངོན་བྱང་ལས་སྒྲེད་མངལ་སྒྲེས་
དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མངོན་བརྟོག་ལས་སྒྲུས་བསྒྲུལ་མེད་པ་ལྟ་ཞི་པ་ལྟ་
བུའི་སྒྲེད་ཆོག་རྣམས་སྒོར་སྒྲེས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤངས་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མངོན་བརྗོད་ལས་སྐྱུ་ལ་མེད་པ་ནམས་མངལ་སྐྱེས་སུ་མ་གསུངས་པ་ནམས་ནི། མངལ་དུ་
 ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡབ་དང་། མངལ་དུ་ས་བོན་འཛིན་པའི་ཕ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཡུམ་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་ཕ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་དོད་ཆུ་ཉིའམ་ཆུ་བ་དཀར་དམར་ཡོད་ལ། ཕ་
 མའི་ཁུ་བྲག་ལ་འདུག་པའི་བར་དོའི་དོད་རྒྱ་ད་སོགས་ཡོད་པས། མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བ་ནི་གིན་
 དུ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲིམ་པ་ནི། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་
 ལུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་དམར་ཆ་དང་དཀར་ཆ་
 གཉིས་འདུ་འཕྲོད་ལས། རྩོགས་རིམ་པའི་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མངལ་སྐྱོང་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མངལ་སྐྱེས་ལ་ནམ་པ་གིན་དུ་གསལ་བའི་སྤྱིར་
 ཡང་མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྐྱོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་
 འདྲ་བའི་མངལ་སྐྱེས་མེད་པ་དང་། སྐྱོང་སྐྱེས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས།
 སྐྱོང་སྐྱེས་སུ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྐྱོང་སྐྱེས་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི་ཆུ་ཉིའམ་ཆུ་བ་ནི་སྐྱོང་དང་
 འདྲ་། དེའི་དབྱས་གྱི་ས་བོན་ནི་བྱིའུ་ཕུག་དང་འདྲ། དེ་ལས་ལྟ་སྦྱར་གྱི་པ་ནི་སྐྱོང་བཅག་ནས་
 བྱིའུ་ཕུག་ཆར་བ་ལྟ་བུར་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོད་ཀྱི་གྲུ་མ་ཁ་ཅིག །མན་
 རྩེར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱེད་ཆོག་མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱུ་ལ་མེད་
 པས་རང་གིས་སྐྱོང་སྐྱེས་སུ་ཁས་གྲངས་པ་གཉིས་གྱི་འགལ་སྤང་ལ། སྐྱོང་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དང་པོ་
 མངལ་ནས་སྐྱེ་དགོས་གིང་། སྐྱོང་འི་ནང་ནའང་རྒྱར་རྒྱར་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་
 བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མན་རྩེར་མངའ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནའང་སྤྱིར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཕ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་དབྱས་སུ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། དེ་ནས་མངལ་དུ་ཆུ་བ་བཅུར་
 གནས་པར་བཤད་པས། མའི་སྐྱོན་སྐྱོང་བྱུང་བ་ལ་དེའི་མངལ་དང་སྦྱར་ཚུལ་མི་འགྲིག་པའི་སྤྱིར་
 དང་། སྐྱོང་འི་ནང་དུ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་འདོད་པ་ནི། མངལ་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བའི་མེར་
 མེར་པོ་སོགས་དང་དོན་གཏན་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁུ་བའི་བས་སྐྱ་བ་བམས་ཅད་ལ་
 ཏ་ཅང་བལ་བར་འགྱུར་བས། ལན་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། དངོས་གྱི་
 དོན་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བརྟེན་པ། མངོན་བྱུང་གི་དབྱངས་གསལ་

ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་མངོན་བྱང་ལྡན་སྐྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་མལ་ནས་བརྒྱུད་པ་
དང་། ཀླུ་ལྷ་ར་བོ་རྩིའི་འགྲེལ་པ་ནས། ལྷ་ལི་ལས་ཟླ་བ་དང་། ཀླུ་ལི་ལས་ཉི་མ་བཤད་དེ། རྩོ་བོ་
ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དོ་རྩེ་སོགས་མང་པོ་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་། ས་
བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་སྐྱེད་པ་བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་མར་དོ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཟླ་བ་དམར་པོ་
ཞིག་དང་། ཕྱག་མཆོན་མེད་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་དེ། འབྲུལ་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་།
དཔའ་བོ་དོ་རྩེ་དང་སྤྱོམ་འབྲུང་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཉི་མ་ཡང་མ་བཤད་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡང་
མ་བཤད་པར། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་དེ། ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ལ། ལྷ་རྩི་ཕྱིས་ནི་ཟླ་
བ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། ཟླ་བ་གཅིག་བྱེད་
པ་ནི་རྒྱུད་དང་ནལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་བ་མིན་ཏེ། སྤྱི་རྩུ་ཁ་ལས། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
དབྱུས་སུ་ནི། བྲང་རྒྱུ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་གཉིས་དགོས་སོ། །ལྷ་
ལི་ཀླུ་ལི་ལས་ཟླ་ནི་སྐྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་འདི་གང་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྱོམ་འབྲུང་ལས་ནི། པརྒྱ་རྒྱུང་དུ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་དབྱུས་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་
བྱ། །ལྷ་ལི་ཀླུ་ལིའི་ནམ་དག་ལས། དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་ཡི་གེ་དྲུག་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་
ཅན་། །ཞེས་འདིར་བཤད་པ་བཞིན་འབྲུང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཟླ་ནི་གང་ཡང་མི་གསལ་ལོ། མངོན་
བརྗོད་ལས་ཀྱང་ཟླ་བའི་དབྱུས་སུ་དྲུག་ཡི་གེ་སྐྱེད་པ་བཤད་ཀྱང་། དབྱངས་གསལ་ལས་ཟླ་ནི་གཉིས་
སམ། ཟླ་བ་གཉིས་སམ། ཟླ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པ་གསལ་བར་མི་སྤྱང་ངོ་། །སྤྱི་རྩུ་ཁ་ལས། དབྱངས་
ལས་ཟླ་བ་དང་པོ་དང་། གསལ་བྱེད་ལས་ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེ། བདེ་མཆོག་དོར་
སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་དེ། འདིར་ངེས་པར་རྒྱར་དགོས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་སྤྱང་ངོ་།
འདིའི་འགྲེལ་པར་ལུ་བ་པས་ལྷ་ལི་ཀླུ་ལིའི་སྤྱོར་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ལི་དང་ཀླུ་ལིའི་འབྲང་བ་གཡོན་
སྒོར་དང་། གཡས་སྒོར་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཅན་གྱི་ནམ་
པ་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་པར་བསམས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་། དེའི་དབྱུས་སུ་ཞེས་པ་
ནི། ཟླ་བའི་དབྱུས་སུའོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི། ཟླ་བ་དང་ས་
བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་མ་བཤད་ཅིང་། ཟླ་

བ་གཉིས་ཀྱང་ཆོག་གི་ཟུར་ཅམ་ལ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེའི་དགོངས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་ཡིན་ལ།
 དུས་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ཅི་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ཟླ་ཉི་གཉིས་སྐྱེད་པའི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱི་བཞེད་པ་ཡང་། མངོན་བཟློན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་
 གཞན་རྣམས་འགོ་བས་པ་མིན་ནོ། །ཟླ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ན་ཀླ་ལི་ལས་སྐྱེད་པའི་ཟླ་བ་དམར་པོར་མན་
 རྩེ་ལས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་འཆད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འབྲུལ་སྤོང་
 ལས་ནི། ཨ་བྱ་ཀ་རས་ཀྱང་། ཟླ་བ་གཉིས་མ་བཤད་པས་སྤྱི་ཏའི་ལུགས་དེ་འདིར་ཁས་མ་བྱངས་
 རྒྱུ་ལོ། །འོ་ན་ལུགས་སོ་སོ་བ་དེ་རྣམས་ལ་དོན་ལ་འགལ་བ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་ན། ཟླ་ཉི་གཉིས་
 དང་ཟླ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་བྱེད་ནའང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་
 པར་དཔའ་བོ་དེ་རྩེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་ནི་གཞི་ལ་པ་མའི་བྲུ་བྲག་དཀར་
 དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་འཇུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་གལ་
 ཆེ་གོས་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་
 ལས་། དེས་དོན་གྱི་དེ་རུ་ཀ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ཡིན་པས། ཉེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་
 དེ་སྐྱིག་པ་ནི་དེ་དག་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སེམས་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་འདིར་
 ནི་གཅོ་ཆེར་འདིའི་འགྲེལ་བ་ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་ལ་བཞེན་པའོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་
 བྱང་ལྟས་སྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་འབྱོར་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་
 སྒྲུབ་བ་མེད་ཅིང་། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟླ་ཉི་དང་ཟླ་བ་དཀར་དམར་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་མངོན་བྱང་ནི། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནའི་
 བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེ་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་ནི། དེ་ཡོངས་
 སུ་གསལ་ལེ་ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉི་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་སུ་
 ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ལྟ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུངས་ན་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཆུ་ལ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་འབྱོར་
 མའི་རྒྱུད་རྣམས་ཁོ་ནར་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཅི་འཛོན་པའི་ས་ཡོངས་སུ་གསལ་ཞིང་།
 དེའི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྩོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་མེད་པར་

ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་ནས་སོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་
ནི་ཀྱི་མ་འགྲུབ་འདོད་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ནམས་ཁོ་ནར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྡོད་རུང་
དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པར། བདེ་ཆེན་དེ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དབང་ཡང་
རྒྱུ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། གྱི་དོ་རྗེ་
ལས་དྭ་ ཟླ་བའི་སྡོད་དུ་ས་བོན་ཉིད། །ཕྱི་ནས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་མཚན། །གཉིས་འདུས་པ་
ལས་བདེ་ཆེན་པོ། །ཞེས་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་ཉི་འདུ་པ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་
པའི་དོན་ནི་སྐར་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡང་། དེ་དག་གི་དབུས་
ཀྱི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་ལི་ཟླ་བ་ཀྱ་ལི་ཉི། །ས་བོན་ནང་དུ་སོན་གྱུར་
པ་དྭ་ དེ་ཉིད་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བཅོམ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། །ཞེས་
གསལ་བར་གསུངས་ལ། ལྷ་བ་པས་དེ་རུ་ཀ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་
མཆོན་པ་ཅུ་མ་སྟེ། ཟླ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་
གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དེ་ནམས་ཡོད་དོ། །ལྷན་པས་མངོན་བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་།
དེ་ནས་དེ་འགྱུར་བའི་ཕྱག་མཆོན་དང་། དེ་ནས་དེ་ལ་མཆོན་པའི་ས་བོན་གསུམ་སྦྱར་བ་དང་། དངོས་
གཞི་དང་རྗེས་ཀྱི་བདེ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་མན་སྟེ་ལས། འདིར་རྒྱུ་ལེ་ཤེས་བཞིའི་རང་
བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མོས་པ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་རྒྱ་དོ་རྗེ་འཇོན་
པར་བཅོམ་པར་བྱའོ། །ཀྱི་མ་འགྲུབ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྟག་པར་མོས་
པ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ་མོ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་དོ་རྗེ་འཇོན་པ་སྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོར་
ན་ཀྱི་མ་འགྲུབ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཞེས་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའམ། དེའི་དོད་ཁམས་
དཀར་དམར་མཆོན་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ཁོ་ན་ལས། དོ་རྗེ་འཇོན་
པ་སྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་འདི། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་ན། རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱོམས་
པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། མཆོག་
སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མི་དགོས་སྟམ་པ་དང་། ཆོས་འདི་པ་དང་གཞན་པའི་ཉིང་དེ་འཇོན་ཕུན་མོང་

བ་ཅམ་ལ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དམ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འདྲས་དངས་པའི་བདེ་
 བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཏོག་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྒྲིག་གོ། དེ་ལྟར་བཤད་
 པས་མཆོན་ནས་སྤྱིར་སྤོང་པ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་ངང་ནས། ལྷའི་སྐྱུར་ལྷང་བ་དང་བྱད་པར་
 དུ་བར་དོ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་སོགས་སུ་ལྷང་བ་ཡང་། ལྷ་དང་སྐགས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་
 བསྐྱེམ་པ་ཡང་། རྫོགས་རིམ་པའི་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱུ་མའི་སྐྱའི་ཏོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་
 བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིམ་པ་དང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡབ་
 ཡུམ་མཉམ་པར་སྐྱུར་བ་སྐྱེམ་པ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཏོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་
 བོ། རྗེ་བཙུན་མ་ཡག་མོ་དང་བདག་མེད་མ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་སྐྱེམ་པ་ལ་མཆོག་སྐྱབ་
 པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་དོགས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་ལ་སྐྱེ་
 བ་བདེན་ཡང་སྐྱོན་དེ་ནི་མེད་དེ། འདིའི་དོགས་གཙོད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱི་དོ་རྗེ་ལས་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པ་ཡིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་
 རི་ལྟར་བཅོད། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་དག་གིས། །ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་
 ལམ་འདིས་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྱུབ་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་མ་
 གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ་སྟེ། རིག་མ་སྐྱེམ་པ་མེད་པར་
 ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཞན་ཞིག་སྐྱེམ་ན། ཕྱག་རྒྱ་
 མ་གཉིས་སྐྱུར་བར་བདེ་ཆེན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེས་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་རི་
 ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱད་མེད་གཟུགས་ནི་སྤངས་ནས་གཞན། །བཅོམ་
 རྣམ་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱ། །རྒྱ་མ་སྤངས་པ་བོ་ལར་གྱུར། །ཀཏོ་ལ་དབུས་ཡང་དག་གནས།
 འབྲམ་གཉིས་དྲིལ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཟེའུ་འབྲུ་པོ་ལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ལྷག་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་ཉིད། །དག་པོ་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀ་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་སོ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི། བྱད་མེད་དེ་ལྷ་མོའི་
 གཟུགས་སུ་སྐྱེམ་པ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་གཞན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏེ་ལྷ་ཡབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེམ་
 པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་མ་སྤངས་ནས་པོ་ལ་དང་། ཀཏོ་ལའི་འབྲམ་གཉིས་དྲིལ་བུ་
 ལྷ་འབྲས་བྱར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རྟོན་དེའི་སྤང་ནས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མིན་གྱི། དམིགས་པས་

དེ་དག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དྲི་མེད་སྐྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་མཆོད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱ་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྦྱེས་འདྲན་དགོས་པའི་སྐབས་སྤྱེད་ཀྱི། དེ་
ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སྤྱི་ལྟ་མོ་ཉིད་དུ་སྦྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤུལ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། བྱད་མེད་
ནི་བདག་མེད་མོའོ། །ཞེས་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྤངས་པ་བདག་མེད་མར་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་
ལ་བཤད་པས། རྟེན་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྦྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དོན་ལ་
སྤངས་པར་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་ཏེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་སྤྱ་ཡང་དོན་ལ་སྤོར་
བར་འདོད་དགོས་པས། དེ་ནས་སྦྱོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོམ་པས་
བདག་མེད་མའི་ནལ་འབྱོར་སྦྱོམ་པ་ལ་ཡང་དོགས་པ་དེ་གཅད་དགོས་པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ།
རྒྱ་བ་རྒྱ་དུས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོམ་བྱར་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱོམས་པར་
འདྲུག་པ་ལས། ལྟར་ཅིག་སྦྱོམ་པ་མཆོན་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
པའོ། །ཞེས་དམིགས་པས་སྦྱར་བ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་བདག་མེད་མའི་ནལ་འབྱོར་
པས་སྦྱོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་བདག་མེད་མར་སྦྱོམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་འགྲུབ། ཅེས་བཤད་ཡམས་གཉིས་
བྱས་པའི་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱད་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་ཉགས་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགྲིག་པས་སྦྱར་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོད་པའི་དུས་ཁོ་ན་མིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་བྱུན་བཞིན་སྦྱོམ་པའི་དུས་ནས་དགོས་
སོ། །ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁྲུངས་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ལ་སྦྱར་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ངོ། །ནག་
པོ་དྲི་ཆོག་དྲི་ཆེས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་སྦྱོར་སྤྱོད་དུ་ཤུལ་པ་བཞིན་བཤད་ལ། དེས་བྱས་ཟེར་བའི་
དུན་པའི་འདྲུང་གནས་སྤྱི་ལྟ་གཟུགས་དོན་ལ་བརྟེན་བར་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ངོ། །
མངོན་བརྟེན་ལས། དེ་ཉིད་པར་འདྲི་དབྱས་དག་དུ། ཏེ་རུ་ཀའི་མཆོག་ཉིད་བསྦྱོམ། བྱོད་པ་ལྟར་
ཅིག་མཉམ་པར་ནི། ལྟ་ཡི་དབྱེ་བ་དག་སྦྱོར་ཏེ། རྟེན་འབྱོར་མ་ཡི་རིམ་པ་བསྦྱོམ། ཞེས་དང་།
རང་རང་གི་ནི་ནལ་འབྱོར་མ། རྟེན་དུ་སྦྱས་པ་ནམ་པར་བསྦྱོམ། ཞེས་ཏེ་རུ་ཀའི་རིགས་ལྡས་གཙོ་
བོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་འབྱོར་མ་རིགས་ལྡས་ཀྱང་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་མ་ལྡས་གཙོ་བོ་བྱེད་
པ་ན། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་རང་གི་རྟེན་ཁར་སྦྱོད་པར་གསུངས་ལ། འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས་
ཀྱང་། ཡབ་ལྡས་ཡུམ་ལྟ་རྟེན་ཁར་སྦྱོད་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་འབྱོར་མ་ལྡས་ཀྱང་རང་གི་རྟེན་ཁར་

དཔལ་པོ་ལྷ་སྐྱོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན། མྱོམས་འདུག་དགོས་པའི་དུས་སུ། མྱོང་ཁ་ནས་ཡབ་དང་
 ཡུམ་བཏོན་ནས། དེ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ལས་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་ནའང་། མངོན་
 བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས་རང་རང་གི་ནི་ནལ་འབྱོར་མ། །མྱོང་ཁར་འབྱུང་པ་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་
 གྲུང་འབྱུང་བས་ལྷ་མ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གྱི་དོར་ནས་བཤད་པའི་རིགས་
 པ་ལག་མོས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ལའང་སྐྱར་ན་འཐད་དམ་སྟམ་སྟེ་དཔུད་དོ། །དེས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་གཙོ་བོའི་ལྷ་པོ་ཡུམ་མ་བཤད་པ་ནམས་གྱི་དོགས་གཙོད་གྲུང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་ན་དོགས་གཙོད་སྤར་ལྟར་མཛད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་བྱུན་བཞིར་སྐྱོམ་པ་འདི་ལ། རྩོགས་རིམ་
 པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་བྱེད་ཅིག་གལ་ཆེ་བར་གཟེགས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲིལ་འཁོར་
 གྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོམ་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་གྲུང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ནམ་རྩལ་དུ་གར་བར་སྐྱོམ་པ་གལ་
 ཆེ་བས། དཔལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྩེས། དགྲིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདེ་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། མན་སྟེར་ཡང་། སེམས་གྱི་ནམ་འཕྲུལ་ལོ་ཞེས་པ་
 འདིས་དེ་འདི་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཁོ་ནས་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་
 བར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ། རིགས་ལྷ་ནམས་
 སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ནམས་གྲུང་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་
 ལྟའི་ནལ་འབྱོར་དང་བཟླས་པ་སོགས་གྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རིམ་
 པ་དང་པོ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་མང་པོར་ཡང་། དང་པོར་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཁུ་བ་དེ་ཆུང་དུ་ཡན་ཆད་དྲན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར།
 དེ་ནས་རྩེ་དང་རྩྭ་གསལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ནམ་འགྱུར་ཡིན་པའི་མོས་པ་བཏྲན་པོ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱེད་ལ་བྱ་བ་ནི། རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྤྲིན་པའི་ཐབས་དམ་པར་བྱངས་ཤིག །བཞི་པ་ནི། མངོན་
 བྱང་གི་སྐབས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནམས་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ་མ་བྱས་པ་མང་ཞིང་། རྩོ་
 བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་དང་། དཔལ་པོ་དོ་རྩེས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་གྲུང་། ལྷ་ལི་བཙུ་དུག་
 དང་ཀླ་ལི་སོ་བཞིར་བཤད་ལ། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། ལྷ་ལི་དང་ཀླ་ལིའི་འཕྲེང་བ་གཡོན་

སྐྱོར་དང་གཡས་སྐྱོར་དུ་གནས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། ཉིས་འགྱུར་བྱེད་མི་བྱེད་མི་གསལ་ཡང་། མངོན་
བརྗོད་ལས་ཨྲ་ལི་ཀྲ་ལི་ལུགས་འབྱུང་དང་། ལུགས་བརྗོད་གི་ཚུལ་དུ་ཉིས་ལྡན་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ཉོར་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་
ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱའོ། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་ལྷག་པོ་དུག་སྟོན་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབ་
ཐབས་གཙུག་ཉོར་ལས། ཏ་རྩ་ད་རྩ་ཡ་ལ་དུག་བསྟན་པ་ལྟར་རམ། མན་སྟེ་ལས་ཏ་རྩ་ཡ་ར་ལ་
མ་དུག་བསྟན་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཀྲ་མུ་ར་པོ་རྩིའི་འབྲེལ་པ་ལས། དབྱངས་སྤྱག་གཉིས་ཀ་གཡོན་དང་།
གསལ་བྱེད་སྤྱག་གཉིས་ཀ་གཡས་སྐྱོར་དུ་བཤད་ཀྱང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དབྱངས་
སྤྱག་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གཡོན་དང་། གཅིག་གཡས་སྐྱོར་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལ་
ཡང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའང་སྐྱོར་ཐབས་རེ་རེ་བྱའོ། །ཁ་དོག་ནི་མར་དོས་དབྱངས་དཀར་
པོ་དང་། གསལ་བྱེད་དམར་པོ་དང་། སྐྱོར་ལུགས་ནི་དང་པོ་ནང་དང་གཉིས་པ་ཕྱི་ནས་བསྐྱོར་
བར་བཞེད་དེ། དཔལ་བྱས་དོ་རྩེ་དང་མཐུན། སྟན་ཞབས་ཀྱིས་དབྱངས་འོག་དང་གསལ་བྱེད་
སྟངས་དུ་དགོད་པར་བཞེད་དོ། །དབྱངས་གསལ་གྱི་ཆར་རེ་རེ་ལ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་
གཞན་གྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། །མན་སྟེར་ནི་ཨྲ་ལིའི་མཆོན་དོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བརྩུ་དུག་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀྱི་དོ་རྩེ་ལས། ཁུ་བའི་ནམ་པ་བཙམ་ལྟར་འགྱུར། །དེ་ཡི་བདེ་བ་འདོད་
མར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་ཚུལ་
ནི་མན་སྟེར་རྒྱུད་གཞན་ཅིག་དངས་ལ། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ནི། སྟོམ་འབྱུང་
ལས། དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཐིག་ལའི་གཟུགས། །འཕྲོ་བ་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། །དཀར་པོའི་
ཆོས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཇི་སྲིད་ཟླ་བ་རྫོགས་པའི་བར། །དཀར་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཨ་ཡིག་
ཀྱང་པའི་སོར་མོ་ཡི་གེ་ལ། །གཉིས་པ་བྱིན་པར་ཨྲ་ལིག་སྟེ། །གསུམ་པར་བརྒྱ་ལ་ཨ་ཡིག་གོ། །སྟེ་
གནས་བཞི་པ་ཨྲ་ལིག་ཡིན། །སྟེ་བར་ལྷ་པ་ཨྲ་ལིག་སྟེ། །སྟོང་ཁར་དུག་པ་ཨྲ་ལིག་གོ། །རུ་མར་
བདུན་པ་རི་ཡིག་དང་། །མགོན་པར་བརྒྱུད་པ་རྩི་ཡིག་སྟེ། །ལག་མཐེལ་དགུ་པར་ལི་ཡིག་གོ། །མཁུར་
ཆོས་བརྩུ་པར་ལྷི་ཡིག་ཡིན། །མིག་ལ་བརྩུ་གཅིག་པ་ཨ་ཡིག་ །ན་བར་བརྩུ་གཉིས་པ་ཨ་ཡིག་ །དབྱལ་

བར་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཨོ་ཡིག །སྤྱི་བོར་བརྒྱ་བཞི་པ་ཨོ་ཡིག །ཆང་གི་གཡོན་དང་གཡས་སུ་ཉ། །ཨོ་
 ཨོ་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ནག་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། །ཇི་སྤྱིད་གནམ་སྤྱིད་དེ་སྤྱིད་
 ལ། །འཕྲོ་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། །སྤྱི་བོར་འབྱུང་འབྱེལ་པ་ལས། །གཡོན་པ་
 ཞེས་པ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མཐེ་བོང་ནས་སྤྱི་བོར་ལུས་ཀྱི་གཡོན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པར་བྱེད་
 ཅིང་། །ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྤྱི་བོར་ནས་མཐེ་བོང་དུ་ལུས་ཀྱི་གཡས་ལ་བརྟེན་ནས་འབབ་པར་བྱེད་
 དེ། །ཞེས་བཤད་དེ་ཡར་ངོ་ལ་རྒྱང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་
 སྤྱིད་དུ་འཛོག་པ་དང་། །མར་ངོ་ལ་སྤྱི་གཙུག་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་རྒྱང་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གི་བར་
 དུ་འོག་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པའོ། །འགྱུར་སྤྱིད་ལས། །ཇི་སྤྱིད་ཉི་ཡི་བར་དུ་སྤྱི། །ཡར་ངོ་ཡི་ནི་
 ཆོས་གཅིག་ལ། །རྒྱང་པའི་སོར་མོར་ཡི་གེ་ཨོ་ཞེས་དང་། །ཉི་ལ་སྤྱི་གཙུག་གཡས་གཡོན་དུ། །ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། །མར་ངོའི་གནམ་གང་གི་གནས་གཉིས་ནི་མཐེ་བོང་གི་ངོས་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་སམ་
 བརྟག་གོ །གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུངས་ཏེ། །ཀླུ་ལི་ནམས་ས་ཁུ་མེ་
 རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྗར་བརྒྱས་ནས། །དེ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུང་ལས། །གང་
 དུ་གཅིག་ནི་གནས་པ་དེར། །བཞི་པོའི་ཀླན་ཉི་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཀྱི་
 རྟོར་ལས་དགའ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཤད་ལ། །དེ་ལ་དགའ་བ་བཞི་ཡོད་པས་བཞི་ལྗན་གྱི་ཤུའོ།
 ཁམས་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྟུའི་རྩལ་རེ་དང་ལྡན་པས་དེ་དང་བཅས་པ་བཞི་བརྒྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་
 རབ་སྤྱིད་པ་དང་། །ཐབས་བདེ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་སྤྱི། །ཀླུ་ལིས་མཚོན་པའི་དོན་
 རྩལ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཁམས་ལྗར་རྩལ་གྱི་ཆ་སོ་སོར་བརྩིས་གིང་། །འབྱུང་བ་དང་རྩལ་ཡིན་པའི་
 རྩལ་གྱིས་དགའ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པར་མི་འབྱེད་ཀྱང་། །དེ་དག་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།
 གསལ་བྱེད་ནམས་ཁམས་ལྗར་སྤྱད་ལུགས་ནི། །ཀ་ང་ཉ་ཁ་ན་མ་ད་ཀླ་ནམས་ནམ་མཁའི་གསལ་
 བྱེད་དོ། །ཟ་ཟ་ཟ་ཟ་ཟ་ཟ་ཡ་ཡ་ག་ནམས་རྒྱང་གིའོ། །ག་ཇ་ཉ་ཉ་ད་པར་ར་ཁ་ནམས་མེའི་འོ།
 ཁ་ཆ་ཐ་ཐ་པ་ཐ་ཐ་ནམས་རྒྱུའི་འོ། །ཅ་ཉ་ཉ་པ་ལ་ལ་ས་ནམས་སའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤྱི། །མན་
 རྩའི་ལུགས་སོ། །རྩལ་འདི་རྩ་ཉི་གཉིས་དང་རྩ་བ་དཀར་དམར་གཉིས་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པར་མ་
 ཟད་། །རྩ་བ་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན་གཅིག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེས་མཚོན་པའི་ཁུ་རྩལ་ཡོད་

ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་སོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུར་བྱེད་པས་འདི་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ལ་བཞི་ནལ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། བེན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་། ནལ་འབྱོར་ཆེན་
 པོའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཆོགས་པརྩ་ཆུང་དུ་དེའི་དབུས་སུ་ཨ་ཨུ་ཨི་ཨི་ཨུ་ཨུ། རི་རྩ། ལི་ལྷ། ཨི་
 ཨི་། ཨི་ཨི། ཨི་ཨི་འི་བར་བཅུ་དྲུག་གཡས་སྒྲིར་དང་། སྒྲར་ཡང་བཅུ་དྲུག་གཡོན་སྒྲིར་དུ་རིམ་
 པ་གཅིག་གིས་དགོད་དེ་ཁ་དོག་དཀར་པོའོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཀ་ཁ་ག་གླ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཇ་ན། ཏ་
 ཐ་ཏ་ཏ་ཇ་ཇ་ཏ། ཏ་ཐ་ད་ཇ་ན། པ་པ་བ་བ་མ། ཡ་ཡ་ར་ར་ལ་ལ་ཤ་ཤ། ཤ་ཤ་ས་ས་ཤ་ཤའི་བར་
 བཞི་བཅུ་གཡས་སྒྲིར་དང་། སྒྲར་ཡང་བཞི་བཅུ་གཡོན་སྒྲིར་དུ་རིམ་པ་གཅིག་གིས་དགོད་དེ་ཁ་
 དོག་དམར་པོའོ། །དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩྭ་གས་པ་དཀར་
 ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ལ། དབྱངས་གསལ་སོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
 བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་བསམ་པ་ནི་སྒྲུར་བ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་རོ། །ཡོ་ག་ཞེས་པ་སྒྲུར་བ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་
 ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་ནལ་འབྱོར་ལ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་ཏེ། ནལ་འབྱོར་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་དང་
 པོའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ལུ་བ་པས་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྱུ་བ་ཐབས་ལས། ཀྱ་ལི་ལས་ནི་མ་སྐྱེད་པ་
 བཤད་ཀྱང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀས་ཟླ་བ་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ལུགས་སོ།
 དབྱངས་གསལ་ལས་སྐྱེད་པའི་ཟླ་བ་ལ་སྒྲར་ཡང་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན།
 འགོད་པ་འགྲེལ་པ་གསུམ་གའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི་དེ་གསུམ་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང་
 ཁ་ཅིག་གིས་དཀར་པོ་རྒྱང་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དམར་པོ་རྒྱང་བར་བཤད་ཀྱང་། དཔའ་བོ་ནོ་
 རྗེས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་བཀོད་པའི་ཨུ་ལི་ཀྱ་ལི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། དཀར་ཞིང་དམར་
 པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམས་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་
 ཏོ། །སྒྲུང་གཞི་དང་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱིས་སོ། །མདོན་བྱང་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་སོ་སོར་སྒྲུར་བ་འདིའི་
 འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་མི་གསལ་ཡང་། ཟླ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་ཆ་དང་ཨུ་ལི་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་དུ་
 དང་། ཟླ་བའི་ཁ་དོག་དམར་པོའི་ཆ་དང་ཀྱ་ལི་ནི་མཉམ་པ་ནི་དཀྱིལ་ཤེས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་
 མཆན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཡང་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་དོ། །ནལ་
 འབྱོར་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཨུ་ལི་ཀྱ་ལི་གཉིས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་

སྐྱོར་བ་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱོར་བའི་དོན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ནས་ཟླ་བ་དེའི་དབུས་སུ་སྤར་ནམ་མཁའ་བཞག་པའི་རྒྱ་དུ་བབས་པ་ནི་བར་དོ་པ་མའི་ཁུ་བྲག་གི་
 དབུས་སུ་འཇུག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། ཡུ་ལི་ཀླ་ལི་ཁུ་བྲག་པའི།
 ཁུ་བྲག་དེ་དག་གི་དབུས་སུ། བྲིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བར་དོ་མངལ་
 དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། དེ་ནི་འདིར་སྤར་ཡང་ཟླ་བ་ལ་ཡུ་ལི་ཀླ་ལིའི་ཕྱིང་བས་བསྐྱེད་པའི་
 དབུས་སུ་རྒྱ་དུ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་ཞིང་ནམ་པ་གསལ་ལོ། །རྒྱ་དུ་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་
 ནས་ཟླ་བ་ལ་ཁྱགས་པའི་ཐོག་མའི་བར་ནི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་སྐབས་དང་སྐྱོར་རོ། །རྒྱུའི་དོར་འཛིན་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་ལྷའི་ནམ་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ། བར་དོ་ཁུ་བྲག་གི་དབུས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ།
 ཡང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས། ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་མེད་པར་ཟླ་ནི་གཉིས་དང་།
 ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་རམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་སྐྱེད་པ་ལྟར་
 ན། རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་རྒྱ་དུ་དེའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཁྱགས་པའི་དོད་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་ན་རྩྱུ་ཡིག་དེར་གྲུབ་པའི་དབུས་ཉིད་ན་བར་དོ་ཁྱགས་པའི་སྐབས་དང་སྐྱེད་རོ། །བར་
 དོ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་རྟེ་ཡིག་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུད་པ་ནི་བར་དོའི་ཆགས་པ་ཤེས་ཆེ་བས་
 བསྐྱེད་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པ་དང་། པ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 བདེ་བའི་ཆགས་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ལྷགས་གཉིས་མན་སྟེར་བཀོད་དོ། །རྒྱུ་དོ་རྩེ་འཛིན་
 པའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། ནམ་མཁའ་ནས་བར་སྤྱིད་མཆོན་པའི་ཡི་གེའི་འཇུག་ཚུལ་
 ན། མན་སྟེར་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་གསེར་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྩེ་
 ཟེའི་མེས་ཅན་འཇུག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཁ་ནས་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་ནམ་པ་གཞན་དུའོ།
 ཞེས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤེ་ནམས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་
 གྱི་སྒྲོ་ནི་རྒྱུ་བཅུག་སྤེ་ནམ་གཞན་རིམ་པ་ལས་ནམ་སྤང་གི་སྒྲོ་ནས་བར་སྤྱིད་འཇུག་པར་བཤད་པ་
 དང་དོན་གཅིག་གོ། །ནམ་པ་གཞན་དུའོ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པ་ནས་མངལ་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་བཤད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་སྒྲོ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡང་མཆུའི་སྤང་ཅི་འཛིང་པར་
 འདོད་ནས། ཁ་དང་། ཟླ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་འདོད་ནས་ནམ་སྤང་གི་སྒྲོ་ནས་དང་དེ་ཡང་

སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་བྱེད་ན་པའི་དང་། བྱེད་མེད་ལ་ཆགས་ནས་བྱེད་ན་མའི་སྒྲིབ་དག་ཏུ་འཇུག་
པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མའི་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་དང་། མཐར་སྐྱེ་གནས་ནས་འཇུག་པ་
འདྲ་བར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་པའི་ཁ་ནས་འཇུག་
པར་བཤད་ཅིང་། སྒྲིམ་འབྱུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཀའ་ལོ། །བར་སྤྱིད་འཇུག་ལྷགས་
སྒྲ་ཆོགས་ཐིག་ཡོད་པས་གཞུང་ནམས་སུ་སྐྱེད་ཆོག་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །བར་སྤྱིད་མཆོན་པའི་
ཡི་གེ་འཇུག་པ་ན། ཡི་གེ་དེ་ལ་ངའོ་སྒྲིམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། དེས་རྒྱུ་དོར་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་
སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་བཞུར་བ་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ། དེ་ནས་ངས་ཀྱང་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་པར་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་སེམས་བདུན་
པོར་བྱས་ནས་འཇུག་པར། དཔལ་འབྱས་དོ་རྗེས་བཤད་པ་ནི། བར་དོའི་དོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་
ཡབ་ཡུམ་སྦྱར་བའི་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་འཕེན་པ་གཏོང་ལྷགས་ཡིན། དེ་འདྲའི་བསམ་
པ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་ཆོག་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་དགོས་པས། ཟླ་བ་དཀར་དམར་སོགས་མཐོང་བ་ན།
ངས་སངས་རྒྱུས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་
ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལ་སྐྱེད་ཆོག་སྒྲ་མ་ལྟར་ན་དང་པོར་
སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲིམས་པའི་ངང་ནས། ལྷ་དར་ལངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ལྷ་ད་
ཞུགས་པའི་ཐོག་མའི་མཆོམས་ཡན་ཆད་བར་སྤྱིད་ཀྱི་སྐབས་དང་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། སྐྱེད་ཆོག་ཕྱི་
མ་ལྟར་ན། གང་ནས་བརྩམས་པ་སྤར་དང་འདྲ། །ཡབ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་ལ་སོགས་པར་ཞུགས་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཡི་གེ་ནམས་མ་ཞུ་ཚུན་ཆོད་བར་དོའི་སྐབས་དང་སྦྱར་ལ། ཡི་
གེ་ཞུ་བའི་རྗེས་སུ་ཡབ་ཡུམ་ཞུ་བ་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཞེ་པས། རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ནི་བར་གནས་པའི། །འབར་
བའི་ས་བོན་གཉིས་པོ་ནི། །དག་འཇུན་དེ་ཡི་ཞལ་ནས་ཞུགས། །པར་དེ་ཡི་མཐའ་རུ་ཞུ། །དེ་ནས་
དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ནི། །རིག་མ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཞུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟླ་བའི་དབུས་
སུ་ལྷ་ད་བབས་པ་ལས་ཡི་གེ་རྒྱ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་རིམ་
པ་ནི། ལྷ་ད་ལས་ཐིག་ལེ། དེ་ལས་ཟླ་ཕྱེད། དེ་ལས་མགོ་བོ། །དེ་ལས་ཉའི་ལུས། དེ་ལས་ལྷ་
གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ཡིག་

གི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དྲུག་ཁ་དོག་ནི་ཆོག་ས་གསེག་དང་། གཏོར་མའི་སྐབས་སུ་
 དངུལ་ཚུའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་བཤད། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མིན་རྩུ་རས་བྱགས་པའི་མུ་
 ཏིག་ལྟ་བུར་བཤད། བཟུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བའི་དྲུག་ཀྱི་དཀར་དམར་དུ་བཤད་པའི་སྤྱི་མ་གཉིས་
 འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་བྱའོ་རྒྱ་ད་ཟླ་བ་ལ་བབས་པའི་དུས་
 གཉིས་པ་ནས་མདོན་བྱང་བཞི་པའི་བར་ནི་བར་དོ་ཁྲ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་སྐྱེ་སྤྱོད་
 དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་དེ། མངལ་ན་གནས་པའི་བར་དང་སྒྱུར་དགོས་སོ། །སྐྱོད་ཆོག་སྤྱི་མ་ལ་ནི་
 ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ཡིག་ཁྲ་བ་ནས་བབུང་སྟེ། འབྲས་བུའི་དེ་རུ་ཀ་མ་རྩོགས་ཚུན་ཆོད་མངལ་གྱི་སྐབས་
 དང་། དེ་རུ་ཀ་རྩོགས་པ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་བཅས་པའི་སྐབས་དང་སྒྱུར་བར་བཤད་དོ། །མན་སྟེར་
 དྲུག་ལས་དེ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས། དེའི་སྤྱོགས་གཅིག་གི་ཅེ་མོ་ལྟ་ནི། ཀྱང་ལག་བཞི་དང་། མགུན་
 པ་ནས་མགོའི་བར་ལྟ་དང་། སྤྱོག་གཅིག་གི་ཅེ་ལྟ་ནི་ཀྱང་ལག་ལ་སོར་མོ་ལྟ་ལྟ་དང་། མགོ་བོ་ལ་
 དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། ལྟ་ཆེན་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའོ། །འདིར་ནི་ལྟ་བ་པ་དང་པྱ་རྩུ་ར་
 རྩེ་དུས་སྤྱག་མཆན་ལ་མི་སྟོས་པར་སྐྱོད་པར་བཤད་པས་སྤྱག་མཆན་མེད་དོ། །མདོན་བཟོད་ལས་
 གྱང་སྒྲོང་སྐྱེས་ལ་སྤྱག་མཆན་མེད་པར་བཤད་ལ། ས་བོན་ཡང་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱག་མཆན་
 སྐྱོད་པ་དང་དེ་ལ་མཆན་པའི་ས་བོན་ལ་དགོངས་དེ། སྒྲོང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ནོ། །དྲུག་ལ་
 གི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤྱར་རིགས་ལྟར་བཤད་ཟེན་ལ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། མི་བསྐྱོད་གཟུགས་ཀྱིས་
 རྩུར་རྩུར་པོ། །མེར་མེར་པོ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་། །དཔག་མེད་མགོན་ཡང་ལྟར་ལྟར་པོ། །དོན་
 ཡོད་བྱུང་པ་གོར་གོར་པོ། །འབྲང་འགྱུར་ནམ་པར་སྒྲང་མཛད་དེ། །ནམ་པ་ལྟར་ནི་བསྟན་པ་ཡིན།
 དེ་ཆུ་བྱག་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། ཁྲ་བའི་གཟུགས་ཅན་འོད་དཔག་མེད། །གོང་བུ་ཅམ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་།
 འབྲེམ་པ་ནམ་པར་སྒྲང་མཛད་གནས། །ཞེས་གསུངས་དེ་སྤྱི་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས་སྒྱུར་ནས་
 དོན་བྱུང་དང་མ་སྒྱུར་རོ། །རྩུ་དམ་གཏོགས་པའི་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་ལྟ་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་སྒྱུར་
 དེ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཡུས་སོ། །དོན་འདི་ནམས་སྐྱེ་བྱང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། མེར་མེར་པོ་
 དང་། རྩུར་ལྟར་པོ་དང་། གོར་གོར་པོ་དང་། འབྲང་འགྱུར་དང་། ཀྱང་ལག་འགྱུས་པའི་གནས་
 སྐབས་ལྟར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཁྲ་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཁྲག་ལས་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་ལྟར་

བྱས་ནས། ལྷ་མ་ལྷ་མ་མི་བསྐྱེད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རོན་གྲུབ། རྣམ་སྒྲུབ་ལྷ་
དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་ལ་ལྷ་བ་མི་བསྐྱེད་པ། དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད། གོང་བྱ་རིན་འབྱུང་། འབྲང་
འགྱུར་རོན་གྲུབ། འདྲེས་པ་རྣམ་སྒྲུབ་དུ་བཤད་པའི་དང་པོ་གསུམ་མེར་མེར་པོ་སོགས་གསུམ་དང་།
ལྷ་པ་རྒྱུ་ལག་འགྱུས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་ནོ། །རྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ད་གནས་པ་ནི་བར་དོའི་མཆོན་
བྱེད་མིན་གྱིས་མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་མཆོན་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྩྭ་ཡིག་རྩྭ་གསུམ་པ་ནི་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པར་བྱའོ། །རྩྭ་ཡིག་དེ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་དོ་བོ་ཞིས་པ་ནི། རྩྭ་
དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཁོ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོ་བའི་ཅེ་མོ་ལས།
འཁོར་ལོ་ལྷའི་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་འཐོན་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས། རྩྭ་པའི་
ཆོ་སྒྲོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་
ཁམས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་སྦྱོར་པ་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བས།
ལྷ་བར་གྱུར་ཏེ། རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་ཆོ་མཆོག་དུ་དགའ་བ་ལྷན་སྦྲེས་
ཀྱི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ས་བོན་རྩྭ་ཡིག་དེ་ཡིད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བསམ་པར་
བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བྱང་སེམས་ལྷ་བའི་དོ་བོར་གནས་པ་དེས་ན་རྩྭ་ཡིག་ །རྩྭ་
དོ་རྩེ་འཆང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་
སྦྲེས་དགའ་ཡོངས་སུ་རྩྭ་ཡིག་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱུང་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་
ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་རྩེ་སུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །རྩེ་སུ་འདོན་ནི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཅུ་མ་མིན་གྱི། དེ་དེའི་
རྩེ་སུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷར་འདྲ་བའི་རོན་དུ་དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མ་ལས་བཤད་ལ། དེར་
འདྲ་ལུགས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པའི་ཆེ་བ་དཀར་དམར་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་རྩྭ་གནས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དཀར་དམར་ཅན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ལྷ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས། བདེ་ཆེན་གྱི་རྩྭ་གནས་པ་རྩེ་སུ་མཐུན་པའོ། །འདིར་སྐྱགས་
གསུམ་བཅོད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་སྦྱོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཅོད་པར་
བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱོད་པའི་སྐྱགས་སུ་བྱ་དགོས་པས།
མཆོམས་འདིར་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་

དུག རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་དང་། གསལ་གདབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། རྟེན་གསལ་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་དང་། གོ་བོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུ་གནས་
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་ཞིང་དག་པ་
 དན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་དབྱངས་གསལ་དང་བཅས་པ་དང་ས་བོན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས། དཔལ་དེ་རུ་ཀ་རྟོ་རྟོ། ཉི་མའི་གདན་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། དུར་བྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། ཉི་
 མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་བཞུགས་པ། དཔལ་དེ་རུ་ཀ་རྣམ་བསྒྲིམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འདིར་ཡང་བཤད་པའི་ཉི་མའི་གདན་ཅན་ནི། ཁྱི་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཁྱི་བོ་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་གདན་
 ཅན་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་རྫོགས་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་པ་ན་དེའི་ཡིན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་རྫོགས་པ་ལྟར་དེ། གཞི་ལ་འཛིག་རྟེན་
 རྒྱལ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མི་འོང་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་འོང་བས། འབྲས་བུ་ལ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དུར་
 བྱོད་བརྒྱད་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྣ་ཤེས་བརྒྱད་བདག་མེད་པར་མཆོན་
 པར་ལྟ་བུས་བཤད་ལ། རྟོག་ཆེན་པོས་མི་རྟག་པ་དང་རྟུག་བསྐྱེད་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་
 རོན་དུ་བཞེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཅས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་གཉིས་
 པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་གཞི་དང་
 རོན་ཡིད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་སྒྲུང་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུའདོད། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གསལ་
 གདབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་གསལ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུར་བྱོད་བཤད་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱལ་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུར་བྱོད་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་ན་གནས་པའི་
 ཤིང་ལ་སྐྱེས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུར་བྱོད་ལ་ནི་ཤུ་ས་ཏི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཤུ་ནི་རོ་དང་།
 བ་ས་ཏི་ནི་གནས་དེ་རོའི་གནས་དང་། ཡང་ཐུན་ཞེས་པ་དུར་བྱོད་དེ། ཤ་བ་ནི་བ་ས་ན་ཞེས་
 པ་ལ། ཤ་བའི་འོག་གི་བ་མར་བྱས་དེ་ཤ་ལ་བཏགས་ན་ཐུང་དང་། པ་ཕྱི་མ་ཨར་བསྐྱར་དེ་ས་ལ་
 བཏགས་པས་སྤྲིང་པོར་བྱས་པས་ཤ་བ་སྐྱེས་ཐུན་ལྟར་འབྱུང་བར་ཐུ་ཏིག་ཕྱིང་བ་ལས་བཤད་

དོ། རོ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །རོས་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་འཆགས་
པ་དང་། འགགས་ཏེ་དབྱངས་པས་ལངས་པ་དང་། འབྲེལ་བས་ནི་ཉལ་བ་དང་། གསལ་གིང་ལ་
བསྐྱོན་པས་ནི་བདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དུར་གྱི་གནས་ལ་དུར་བྲོད་ཅིས་བྱའོ། །དུར་བྲོད་
དེར་ཉེ་རུ་ཀ་རོལ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་མན་སྟེ་ལས། ཇི་ལྟར་དུར་བྲོད་ན་རོ་ནམས་
བདག་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའོ་ཞེས་པས་བདག་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་པ་
ནི་དུར་བྲོད་དེ། སེམས་ཅན་ནམས་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་གནས་ནམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་དུར་བྲོད་ཀྱི་དོན་དོ།
དེས་ན་གནས་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་དང་གཤམ་རབ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བཅོམ་ལུན་འདས་རོལ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་
བཤད་དེ། སྟོང་བཅུད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་བདེ་ཆེན་རོལ་བ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལེགས་གིང་། རོ་གདན་བཤད་པའི་ངེས་དོན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡིན་པས། ལམ་འདིར་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཤབས་ནས་སྒྲིམ་པ་ཅིག་ངེས་
པར་དགོས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་དུར་བྲོད་ཅི་ཙམ་ན་གནས་པ་ནི། སྒྲིམ་འབྱུང་འབྱུར་རྟིང་
ལས། ཇོ་ཇི་ར་བའི་ནང་དུ་ནི། དུར་བྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། ལྷན་དེར་ཐིག་
གི་མཆོན་མ་དུག་ཅུ་བཞི། །ཀུན་དུ་འཁོར་ལོའི་མཐར་ཐུག་པར། །ཞེས་ཆ་ཕན་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་
པས་དེ་ཇིའི་ར་བ་ལ་ཐུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཉེས་པ་ཡིན་པས། འབྲེལ་པ་དང་བསྐྱོན་
ནས་འགྱུར་གསར་ལས། ཇོ་ཇི་ར་བ་ནང་དུ་སྟེ། དུར་བྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་བསྐྱུར་
བ་ལེགས་གསུང་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པས་མེ་རིའི་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱས་སོ། །ཇོ་ཇི་
མཁའ་འགྲོར། ཆོན་གྱི་ས་ཡི་ཉིས་འགྱུར་དུ། །ཕྱི་རོལ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ། །འཁོར་ལོ་དེ་
ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །གིང་ལ་སོགས་པའི་དུར་བྲོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། ཇོ་ཇི་ཕྱིང་བར་དངས་
པ་ལས། །འཁོར་ས་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །གིང་སོགས་དུར་བྲོད་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་ཆག་འགྱུར་
ལས་འབྱུང་ལ། དཔང་འགྱུར་ལས། །ཁོར་ཡུག་དེ་ཡི་ཕྱི་རོལ་དུ། །ཁོར་ཡུག་དེ་ཡི་དབུས་སུ་ནི།
གིང་སོགས་དུར་བྲོད་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དུར་བྲོད་ནི་མེ་རིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཤད་དོ། །མན་

སྟེ་ལས་ནི། རྟོ་རྟེ་གུར་གྱི་ནང་དུ་དུར་བྱོད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྟེ་སྟེ་སྟེ་
 དང་། རྟེ་ཆོག་སྟེ་རྟེ་ལ་གནས་པའི་ཁང་པ་བཅུག་སྟེ་ལ། ཞེས་རྟོ་རྟེ་ར་བའི་ནང་དུ་དུར་བྱོད་འོང་
 བ་ཡང་བཤད་དེ། བུ་སྟེ་པས་ཀྱང་། རྟོ་རྟེ་ར་བའི་ནང་དུ་དུར་བྱོད་འོང་བ་བཤད་དོ། རྟོ་རྟེ་གུར་
 ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མོང་བའི་སྟེ་མིང་དུ་ཨ་བྱ་ཀ་ར་བཞེད་དོ། རྟེ་སྟེ་བཅུད་དངོས་
 རི་སྟེ་སྟེ་འབྱུང་ལས། གཏུམ་དག་དེ་བཞིན་ཆང་ཆིང་དང་། རྟོ་རྟེ་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། རྟེ་བང་
 རྟེ་དུ་ནི་མི་བཟད་བཞད། རྟེ་ན་བ་རུ་ནི་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ རྟེ་ན་པ་དག་པོ་བདེན་བཤད། རྟེ་སྟེ་
 རྟེ་གས་ཀི་ལི་ཀི་ལི་ལི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཅུད་དོ། རྟེ་ཤིས་པ་ལ་ཆང་ཆིང་འབྲིགས་པ་དང་།
 རྟེ་པ་ལ་དག་དུ་གོད་པ་དང་། རྟེ་ད་གོད་པ་དང་། རྟེ་ག་པ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཆལ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ།
 འདི་ནམས་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་ངོ་། རྟེ་རོ་དང་ཀེང་རུས་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། རྟེ་སྟེ་
 འབྱུང་ལས། ཀེང་རུས་དང་ནི་མདུང་གི་ཕུག་ རྟེ་འབྱུང་དང་སྟེ་ཆོག་པ་དང་མགོ་མོད་པ་བྱིན་
 པ་མགོ་དུམ་དང་། རྟེ་ཆོག་སྟེ་པའི་མགོ་དང་རུས་པ་དང་། ཞེས་མགོ་བོའི་མོད་རུས་རང་། རྟེ་ན་
 པའི་རུས་པ་དང་། རྟེ་ལས་གཞན་པའི་རུས་པ་འཐོར་བ་དང་། མ་འཐོར་བའི་ཀེང་རུས་དང་། མདུང་
 ཤིས་ཕུག་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་གཅལ་དུ་བཀྲ་ཤིས་པའོ། རྟེ་འདྲ་བའི་གནས་བཅུད་ནི་དུར་བྱོད་དངོས་
 ཡིན་ལ། རྟེ་ག་མ་ཤིང་དང་སྟེ་གས་སྟེ་སྟེ་སོགས་ནི་དེ་ན་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དུར་བྱོད་དངོས་མིན་ནོ།
 རྟེ་ཤིས་པ་ནི། རྟེ་འདྲ་བའི་དུར་བྱོད་བཅུད་པོ་རེ་རེ་ན། ཤིང་དང་སྟེ་གས་སྟེ་དང་། རྟེ་དང་།
 རྟེ་ན་གྱི་བདག་པོ་བཅུད་བཅུད་ཀྱི་རེ་རེ་སྟེ་བཞི་བཞི་གནས་པར། རྟེ་སྟེ་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། ལ།
 རྟེ་བཤད་པ་སྟེ་རྟེ་ཏའི་འབྲེལ་པ་ནས་འདི་ནམས་ཀྱི་བཤད་པ་མ་བྱུང་ལ། རྟེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྟེ་རྟེ་བཤད་པ་ར་སྟེ་བཤད་པའི་སྟེ་དུ། རང་རང་སྟེ་གས་བདག་གཞིན་པའི་གདོང་། ཞེས་
 རྟེ་གས་ཀྱི་ཤིང་སྟེ་དང་བཅུད་དང་། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་རི་ལ་གནས། རྟེ་བཅུད་ཀྱིས་
 བཅུན་པའོ། ཞེས་མཆོད་རྟེན་དང་རི་དང་། རྟེ་བཅུད་བཅུད་བཤད་དེ། རྟེ་སྟེ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་
 གངས་མ་སྟེ་པར་དུ་བཅུད་ནམས་གནས་པར་གསུངས་སོ། རྟེ་སྟེ་ཏའ། ཤིང་བཅུད་དང་། རྟེ་
 ལ་གནས་པའི་སྟེ་གས་སྟེ་དང་བཅུད་བཤད་པའི་མན་སྟེ་ཤིང་སྟེ་དང་། རྟེ་དང་སྟེ་ན་བཅུད་དང་
 མཆོད་རྟེན་བཅུད་ཁ་བཀའ་ནས་བཤད་ལ། རྟེ་མ་བེ་རིན་ཆེན་རྟེ་རྟེ་ལ། ཡེ་ཤིས་ཀྱི་མེ་བཅུད་དང་།

ཐུགས་རྗེའི་ཁྱུ་བརྒྱད་བཤད་ཅིང་། བསྐྱེད་པ་གཙུག་མོར་ལས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དང་མཆོད་རྟེན་
དང་། སྤྱུ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། སྤྱུ་ཆེན་མ་བརྒྱད་བཤད་དོ། ཤིང་བརྒྱད་ནི་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས།
ཤར་དུ་ཤིར་པ་ཨ་ཨ་ཤིང་། ཀྱང་ཀལ་ཁྱུ་པར་ཅུ་ཏའི་ཤིང་། བ་ཏུ་དེ་བཞིན་ཀ་ར་ལྷ། ལ་ཏ་
བཀ་པར་ཐེ་བ། ཞེས་སོ། ཀྱང་ཀལ་ཁྱུ་ཤིང་དང་། ཅུ་ཏ་ཨ་མར་ཁ་ཅིག་དུ་བསྐྱར་ལ། བ་ཏུ་ལ་
ནི་ཅུ་གེ་དང་། པར་ཐེ་བ་ལ་ནི་ཨ་ཏུ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། འདི་རྣམས་ལ་གཞུང་སོ་སོ་རྣམས་མིང་
སྣ་ཆོགས་ཤིག་སྟུང་དོ། ཤིང་གི་ཅུ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། དབང་པོ་སེར་པོ་རབ་བཏུན་
དཀར་པོ་དང་། མོར་སྐྱེན་སེར་པོ་མི་དང་། ཁྱུ་ལྷ་དཀར་པོ་གདོང་ས་ཀ་བདུན་ལྷན་ཁྱེན་དང་།
གཤེན་རྗེ་སྤྱོན་པོ་མ་ཉེ་དང་། དབང་སྤྱུ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་སྟང་དང་། མེ་ལྷ་དམར་པོ་ར་སྐྱེས་དང་།
སྤྱོན་པོ་སྤྱོན་པོ་གཅེར་བུ་མི་མགོའི་སྤྱོད་པའི་ཅོད་པན་ཅན་རོ་ལངས་དང་། སྤྱོད་ལྷ་དུད་ཁ་ག་ང་
ལ་ཞོན་པ། ཞལ་གཅིག་པ་སྤྱུ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། ལྷག་མ་གཡས་རྣམས་
ན་རྟོ་རྗེ་དང་། རེ་ལྷ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་པ་དང་། སྤྱུ་ལ་ཞགས་དང་། དབྱུག་པ་དང་། ཅེ་གསུམ་
དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་ལ་དང་བཅས་པ་དང་། རལ་གྱི་དང་བ་དན་སེར་པོ་དང་། གཡོན་རྣམས་
ན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པར་འགྲེལ་པ་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས་བཤད་དོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅན་དང་། གཡོན་གྱིས་ཡུམ་ཞལ་ཟས་སྟོབ་པ་ལ་འབྱུང་ཅེས་ཁ་ཅིག་གིས་སོ། ཤིང་
གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་ལུས་སྤྱོད་འཐོན་པའི་ཞིང་སྤྱོད་བརྒྱད་ནི། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་
བཞོན་པའི་གདོང་ཅན་དུ་མན་སྟེ་དང་། འགྲེལ་པ་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྷ་བུ་རིམ་པ་བཞིན།
དཀར་སེར་དཀར་ནག དཀར་དམར་ནག་ལྷང་བ་ཐོད་ཀྱང་དག་ཅིང་གཏུམ་པ་རྩ་འཕུལ་ཆེན་པོ་
པའོ། ། སྤྱུ་གཉིས་ནི་མན་སྟེ་ལས། ལུས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐོང་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱིས། ཐོད་པ་འཛིན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཀལ་ཁྱེན་གྱིས་བྱིན་པའི་གདོང་མ་ལ། ཀལ་པས་འཛིན་པའི་ལྷལ་གྱིས་བྱེད།
ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་གི་ཐོད་ཅན་དུ་བཞེད་དོ། རྒྱ་གཞུང་གི་སྤྱུ་ཐམས་ཁ་ཅིག་དུ། འདིར་
བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་གདོང་ཅན་དུ་འང་བཤད་དོ། ཁྱུ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་མོར་རྒྱས། འཛིག་
པོ། ཀའོ་ཏ། པརྒྱ་དང་། པརྒྱ་ཆེན་པོ། མཐའ་ཡས། རིགས་ལྷན། དུང་སྤྱོད་སྟེ་སྤྱུ་བརྒྱད་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ། དཀར། དམར། སྤྱོན་པོ། དཀར་པོ། དཀར་པོ། མ་བྱའི་མགྱིན་པ་བཞིན་དུ་

སྒྲ་ཆོགས་པ། དཀར་པོ། སེར་པོའི་མདོག་ཅན། རིམ་པ་བཞིན་གདེངས་ཀ་ལ་ཡུལ་ལ་སྒྲ་
 པོ་དང་། དཔལ་བེའུས་མཆན་པ་དང་། མགྱིན་པར་རི་མོ་གསུམ་པ་དང་། དབུ་ལ་ཐིག་ལེ་
 མང་པོ་དང་། གདེངས་ཀ་ལ་ཅེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་པ་དང་། མགོ་ལ་པར་དང་། གདེངས་ཀ་ལ་
 ཟུང་གིས་མཆན་པ་དང་། ཐིག་ལེས་མཆན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་མི་འདྲ་བ། ཕྱག་
 གཉིས་གྱིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདྲད་པར་འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་དེ། སྟོང་ཐམས་
 ཅད་སྐྱལ་མཐུག་ཏུ་འབྲིལ་བའོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྒྲིན་བརྒྱད་དེ། སྒྲིགས་པ།
 ཆེར་སྒྲིགས་པ། དྲག་པོ་གཡོ་བ་དང་། བརྟན་པ། གང་བ་འབེབས་པ། གདུམ་མོ་སྟེ། སྒྲིག་སྟངས་
 འབྱུག་ཅིང་འབྱུག་སྒྲིགས་པ། འགའ་ཞིག་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཅན་དང་། ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པར་མན་
 རྒྱུར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་སྐྱལ་མགོ་གཅིག་པའི་ནམ་པ། སྟོང་སྒྲིན་ཏུ་འབྲིགས་པ། ཁ་
 དོག་སྒྱུ་དང་འདྲ་བར་འཆད་དོ། །རི་བརྒྱད་ནི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྱུ་ལོ། །མཐུ་ར་ལྗང་
 གུ་རྟ་ཀེ་ལ་ཤ་དཀར་པོ། མ་ལ་ཡ་སེར་པོ་དང་། དབང་ཆེན་ནག་པོ་སྟོས་ངད་ལྗང་སེར་པོ། །གངས་
 ཅན་དཀར་པོ། དཔལ་གྱི་རི་སྟོན་པོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། རི་ལ་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་
 ཀ་དཀར་པོར་འགྲེལ་བ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་དཀར་པོ། དོ་རྩེ་
 འདུས་བྱས་སེར་པོ། དོ་རྩེ་ཆགས་པ་དཀར་པོ། དོ་རྩེ་ནག་པོ་ནག་པོ། །ཐུགས་དོ་རྩེ་དཀར་པོ།
 སྒྱུ་དོ་རྩེ་དམར་པོ། རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ནག་པོ། ཆོས་དོ་རྩེ་ལྗང་གུའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲར་བཤད་པ་
 རམས་གྱི་སྒྲ་མ་བཞི་བཞི་ནི་སྒྲིགས་སུ་སྟེ། ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཞི་ནི་མཆོམས་
 སུ་སྟེ། དབང་ལྷན་ནས་གཡས་སྒྲོར་ཏུ་བྱའོ། །རི་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ནི། རྟོག་
 བརྟན་ལས། སྒྲུབ་པ་པོ་ནམས་ཀྱང་གི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟེ། གཅེར་བྱ་སྒྲ་
 བཞིག་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཏེ་འུ་དང་། ཐོད་པ་དང་ཁ་ཏྲུ་ག་འཛིན་པ། ཐོད་པས་སྒྱི་
 བོར་བརྒྱན་པ། རོད་ཅིང་དུར་ཁྲིད་དེར་འཐུག་པ་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟོར་བྱས་ན་ལེགས་
 སམ་སྟམ་སྟེ་དཔྱད་དོ། །གཞན་ཡང་མེ་བརྒྱད་དང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཁ་དང་འུག་པ་བྱ་མོད་
 དང་། རྟེན་སྒྲུང་ཅེ་སྒྲུང་མོ་དང་ནི། །འོལ་བ་དང་ནི་འོལ་བ་མོ། །སེང་གོ་གདོང་དང་སྟག་གི་
 གདོང་། རྟེན་ཅིང་འཛིགས་པའི་གདོང་ཅན་མ། །སྐྱལ་ནི་བ་ལང་མགོ་ཅན་དང་། །གདོང་གཉིས་

ལ་སོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ། །ཞེས་དང་། རིགས་འཛིན་གྲུབ་པ་དུ་མ་དང་། །དམ་ཆོག་སྦྱོང་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །གནོད་སྦྱིན་རོ་ལངས་སྦྱིན་པའི་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱིས། །ཀི་ལི་ཀི་ལ་ཆེན་པོ་སྦྱོགས་རྣམས་དང་། །ཞེས་དེ་རྣམས་དུར་བྲིད་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྒྲུབ་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །འོད་འཕྲེང་ནས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་།
གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །འོད་ཕྲེང་ནས་སྒྲ་
ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་བར་བཤད་པ་དང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་
བཞི་མེ་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་དུ་འབར་བ། །གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཏྲ་བར་མི་བཟོད་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་དྲེ་རྩེའི་ར་བཞི་བཤད་བྱེན་ལ། །འཁོར་ལོ་དང་པར་ལྷེའི་ར་བ་
གཉིས་ནི་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུབ་པའི་དུས་སུ།
སྒྲར་ཡང་དྲེ་རྩེའི་ར་བ་གྲུབ་པར་བཤད་ཀྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཐུང་བས་མེད་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ནག་པོ་སྦྱོང་
པས། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་ནི། །རིམ་གཉིས་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་བྲི་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ར་བ་གཞན་གཉིས་བཤད་ལ། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་ལྷ་མི་པ་ལྟར་སྦྱོང་པ་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ། །ར་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། །དྲེ་རྩེ་པར་འཁོར་ལོ་ནི། །ར་བ་ཞེས་
ནི་གྲགས་པའོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལྟར་ར་བ་གཞན་གཉིས་བྱེད་ནའང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེའི་
པད་ར་ནི་འོག་ནས་སྟེང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་རྩེ་ཕྱི་མོར་ཐིག་ལ་འཆར་
བའི་པད་ར་ཞེས་པ་ནི། །སྒྲ་ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་ཏེན་གྱི་པད་མ་འཕྲེད་ལ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་གཅིག་
གོ། །པར་དེའི་ཏེ་བའི་ཁ་དོག་ནི་ལྷང་ཁུ་དང་། དེའི་མཐའ་དང་འདབ་མའི་བར་གྱི་གོ་སར་ནི་སེར་
པོ་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པར་ཕྲེང་བར་བཤད་ལ། པར་དེ་གནས་པའི་གཞི་
ནི། །འདིར་ནི་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞི་ཡིན་ལ། ཆོས་འབྲུང་ཡོད་པ་ལ་ནི་དེ་དེའི་གཞི་དང་། །ཁ་
དོག་ཀྱང་དམར་སྒྱར་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །པར་དེའི་ཏེ་བའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་དུ། ཕྱོགས་
གཅིག་གི་སྒྲ་ཆོགས་དྲེ་རྩེའི་རྩེ་ཕྱི་ནས། །ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྩེ་ཕྱི་ནས་པོར་པའི་ཁད་ཆད་དོ། །སྒྲ་ཆོགས་
དྲེ་རྩེའི་རྩེ་གངས་ནི་ཕྱོགས་རེར་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ཕྱོགས་རེར་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་
ལྷ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །ཁ་དོག་ནི་དྲེ་རྩེ་དུ། དེའི་ཏེ་བཞི་ནག་པོ་འཇམ། ཡང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་

དེའི་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ནི། རང་གི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དང་གཙོ་བོའི་
 མདོག་གཉིས་མཐུན་ན། དེས་ཆོག་ལ། གསང་འདུས་འཇམ་དོར་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་རིགས་བདག་
 ཡིན་ཀྱང་། གུར་ཀྱམ་མདོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་དབང་བཅན་པར་བྱའོ།
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ལ་དབུས་རྩ་ནི་རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱ་བར་བཤད་དེ། འདི་
 ལ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་ནམ་སྒྲུང་སོགས་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་བྱ། དེ་མེད་ན་ལྷ་མི་པའི་
 བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་བདག་ཅན་ཡིན་ན། །ཕྱོགས་མདོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 གཞན་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་བྱའོ། །གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་ནི་དེའི་སྒྲིའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱ་བར་དོར་ཕྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཤར་གྱི་རྩའི་
 ཁ་དོག་ནི་གཡས་ལྟར་བྱ་དང་། གཡོན་སེར་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་གསུམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 རྩ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དབུས་རྩ་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་གཉིས་སྒྲར་དང་འབྲེལ། མདུན་ཀྱབ་གྱི་རྩ་གཉིས་
 ནི་ཀྱབ་གྱི་སའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། དབུས་ཀྱི་མདོག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྩ་གསུམ་
 མམ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ཏུ་བྱ་བར་ཁ་ཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིས་
 ཕྱང་བར་བཤད་དེ། གཙུག་ཅོར་ལས་ར་བཙུ་གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །རའི་ཕྱོགས་
 མདོག་གཙོ་བོའི་ཞལ་མདོག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྩའི་སྤྱི་ཀྱི་ཆད་ལ་
 ཐིག་སྐྱད་གྱི་རིང་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་ཐིག་ནས་ཅ་
 ཐིག་གི་བར་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་པའི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་རེ་བཞི་
 པའི་ཕྱོགས་ན་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲི་ཆད་གཅིག་མའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་
 དོ། །མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་
 ནས། དེའི་ཉིས་འགྱུར་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆུང་གོ་དུག་པའི་ཕྱོགས་ན་བབས་དཔངས་སུ་
 སྒྲི་ཆད་གསུམ་མའི་ལྷགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡོད་དོ། །རྩ་ཆ་ཆུང་བཙུ་བཞི་པར་
 འདོད་པ་ནི། ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཞེས་ཕྱང་བར་བཀག་གོ། །བདེ་མཆོག་ལ་ཆུད་
 གཞན་དུ་མི་གསལ་ལ། སྒོ་མ་འབྱུང་ལས་སྒྲར་དངས་པ་ལྟར་ལྷུ་མ་པོ་ནང་མའི་མཐའ་ནས་མཐའ་
 ལ་རེ་བཞིར་བཤད་པའི་ཆ་རེ་ནི། དེའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆ་ཆུང་ཡིན་པས། དབུས་ནས་

རྩ་ཕྱི་ལོ་ལ་ཆ་ཆེན་བརྒྱད་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲ་བཅས་དཔངས་སུ་སྒྲིཨ་ཆད་གཅིག་མའི་ལུགས་
ཏེ། ཐིག་སྒྱུད་ཐུང་བའི་ཕྱོགས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོར། མུན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
མུན་སྒྲུལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་གཅིག་བཤད་པས་དེར། སྒྲིཨ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏྲ་བཅས་ཏེ། ཞེས་བཤད་
པ་ནི་དཔངས་ལ་བྱ་སྟེ། སུམ་འགྱུར་འཕྲེད་ལ་བཅིས་ན་མུན་སྒྲུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁའ་
པ་དག་གསུང་བ་ནི། རང་གིས་གཞན་དུ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། མུན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཀྱ་བའི་ཕྱི་ནས་འཐོན་ཕྱི་མོ། །སྒྲིཨ་གས་དྲེ་རྩེ་འོད་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་པ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཏྲ་བཅས་དཔངས་སུ་སྒྲིཨ་ཆད་གཅིག་མར་བསྐྱབས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་
ན་དྲེ་རྩེ་ཕྱིར་བར། ཏྲ་བཅས་དཔངས་སུ་སྒྲིཨ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། བྱི་བྱ་ལ་མུན་སྒྲུལ་མེད་པར་བཤད་
པ་སྒྲུལ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། ཏྲ་བཅས་དཔངས་སུ་སྒྲིཨ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། མུན་
སྒྲུལ་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་ལྟར། སྒྲུལ་བྱ་འོག་མའི་མཐའ་ནས་མཐའ་ལ་སྒྲིཨ་ཆད་བཞི་ཡོད་
པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིཨ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏྲ་བཅས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀྱ་བའི་ནང་
མཐའ་ནས། ནང་མཐའི་བར་ལ། ཏྲ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་དུ་བྱས་པ་ལ། དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡང་ལང་ཀས། རྒྱ་སྒྲིཨ་ཁ་ནས་རྒྱ་སྒྲིཨ་བར། ཏྲ་བཅས་སྒྲིཨ་ལས་སུམ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་།
ཕྱིར་བ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཀྱ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ། སྒྲིཨ་སུམ་འགྱུར་བྱེད་པའི་
ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཁྲངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ཁ་ཡར་ལས་བྱུང་བས། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲངས་
ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །ལུགས་དེ་ལ་རྩ་རྒྱུ་ཏེས། སྒྲིཨ་ལས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་མུན་སྒྲུལ་མེད་
ཀྱང་། སྒྲིཨ་རྒྱུ་ཕྱི་ལ་ཆད་པའི་མུན་སྒྲུལ་ཆ་བཅས་གཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། མི་ལེགས་ཏེ། སྒྲིཨ་
དཔོན་དེ་ནི་ཕྱིར་བའི་རྩེ་འོད་འབྱུང་ལ། ཕྱིར་བ་ལས། དེ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲིཨ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། སྒྲིཨ་ཏྲ་བཅས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་བྱི་བྱ་ལ་མེད་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིཨ་རྒྱུ་བྱི་བྱ་ལ་མུན་སྒྲུལ་བྱས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲིཨ་ལས་ནང་མའི་ཐིག་གཉིས་ལ། ཆ་ཆུང་གསུམ་གསུམ་བྱས་ནས་
སྒྲིཨ་རྒྱུ་ཕྱི་ལ་ཆད་པ་བྱེད་པ་དགོངས་པར་མཐོང་ངོ། །སྒྲིཨ་གས་དྲེ་རྩེ་འོད་ཆེན་པོ་འོད་ཀྱི་བཅས་
ནི་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཤར་རྒྱུ་དང་སྒྲིཨ་བྱུང་དང་ཕྱོགས་རེའི་ཆད་ནི། ཕྱིར་བར། སྒྲིཨ་གས་དྲེ་

རྩེ་ལྷོ་བ་ནི་སྒྲིལ་ཆད་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་ར་འཕྲོན་
 མཆོམས་ནི། དེའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆད་བཞི་མ་ལྟར་ན། གཡས་གཡོན་དུ་སྒྲིལ་ཆད་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆོམས་
 ནས་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་ལས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆོས་སུ་དར་དཔུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་བུའི་སྤང་དུ་ཆུ་སྒྲིལ་
 ཀྱི་ཁ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིལ་ཆོགས་དྲེ་རྩེ་རྩེ་ཆོས་ནི། རུང་ཟད་ཕྱོགས་སུ་སྤང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དབུས་
 ཀྱི་ཁྱར་ཆ་ཆུང་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྤང་དུ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་དར་དཔུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་
 བུའི་སྤང་ནས་རྩེ་ཆུ་བའི་ཆུ་སྒྲིལ་ཀྱི་ཁ་ནས་རྩེ་འཕྲོན་པར་བཤད་ལ། རྩེ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་
 དར་དཔུངས་ནས་དར་དཔུངས་ཀྱི་བར་ལ་སྒྲིལ་ཆད་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རྩེ་བའི་ཆུ་ཆད་སྤར་ལྟར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུས་རྩེ་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་རྩེ་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་།
 ཆ་ཆུང་གཉིས་གྲག་པའི་ཆ་ལ་སྤང་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་དབུས་རྩེ་ཕྱིར་ལྷག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཡས་
 གཡོན་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ། ཐག་པ་བཞག་ནས་དེ་ནས་དྲང་པོར་ཐེན་ན་དབུས་རྩེ་དང་
 ཆད་མཉམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩེ་ཕྱི་ཐིག་དར་དཔུངས་ཀྱི་ཕྱི་ཐིག་ལས་མ་འདས་པའི་ནང་ཐིག་
 ལ་ཆད་ན་འོང་གི། དེ་ལས་རིང་བ་ནས་རྩེ་སྒྲིལ་བ་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་མི་འགྲིག་པ་ཞེས་དགོས་
 ཏེ། འདིའི་རིགས་པ་རྩེ་སྒྲིལ་ཆད་གཉིས་མའི་ལུགས་གཉིས་ལ་ཡང་འབྱེད་དགོས་སོ། །སྤང་མ་ལ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་རྩེ་གསུམ་མ་བྱེད་ན། མདུན་ཁྱབ་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཅེ་ལྟ་པ་བྱེད་ན་ནི་མདུན་ཁྱབ་ཏུ་འང་རྩེ་
 དགོས་ལ། དེ་ནི་དབུས་རྩེ་ནང་གི་དབུས་ནས་གཞལ་བའི་ཕྱིས་བཏང་ན། གཡས་གཡོན་གཉིས་
 བཞིན་དུ། སྒྲིལ་ཆད་གཉིས་གཉིས་སྤང་བའི་མཆོམས་ནས། རྩེ་ཕྱི་དོས་ཡོད་པ་དགོས་ཏེ། རིགས་
 པ་འདི་དག་རྩེ་སྒྲིལ་ཆད་གཉིས་མ་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དྲིལ་བྱེད་ཀྱི་ཆག་ཆད་ཀྱི་དྲེ་རྩེ་སྐབས་
 སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩེ་སྤང་དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཟུག་མཆོམས་ནས། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་ཟུག་
 མཆོམས་ཀྱི་བར་མཉམ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིའི་རྩེ་བ་དང་རྩེ་ཆད་མ་མཐུན་ཀྱང་། ཆོས་
 གཞན་མི་གཅིག་པས་སྒྲིལ་མེད་དེ། སྒྲིལ་ཆོགས་དྲེ་རྩེ་འོག་གི་པར་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏྲ་
བབས་ཅི་ཙམ་ན་གནས་པ་ནི། སྤང་བར་སྒྲིལ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་གྱི་སྒྲིལ་བུ་ལ་མུན་སྒྲིལ་དུ་བཤད་
 ཅིང་། དེ་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་བཤད་ལ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཁ་བ་ཆོས་ནི། གཞལ་ལས་ཁང་ལས་རུང་
 ཟད་རིང་བར་གནས་པར་བཤད་དོ། །གསང་ལྡན་ལས་ཀྱང་། སྒྲིལ་མཆོམས་དང་ཏྲ་ར་ན། བཞིན་

དུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱེད། །ཞེས་སྒྲིང་རྟ་བབས་ལ་བར་སྒྲིང་མེད་པ་བཀག་ཅིང་། ཤད་རྒྱས་ཀྱང་།
རྟ་བབས་ལ་ཕྱགས་དག་ལས་ནི། ཆ་གཅིག་དོར་བའི། །ཞེས་སྒྲིའི་ཡ་ཐིབས་ལས་ཆ་ཆུང་གཅིག་
དོར་བར་རྟ་བབས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་གསང་བས། །སྒྲིཁང་ཕྱི་བྱར་
བཞི་པོ་ལ། །ཀ་བ་བཞི་བཞིས་གདུང་སྒྲ་ནི། །བརྒྱད་བརྒྱད་བརྟེན་པ་རྟ་བབས་ཆང་། །ཀ་གདན་
ཀ་གཞུ་ཅི་རིགས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ནས། །སྒྲིལ་གས་ཀྱི་བྱར་བཞིར་ཀ་བ་བཞི་བརྟེན་ནས། །རྟ་
བབས་སྒྲིཁང་གི་སྒྲིང་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། །སྒྲིཁང་གི་
སྒྲིང་ན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །ཞེས་ཤུག་བཤེས་གཉེན་དང་ཚུལ་བཅིམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས།
གཞལ་ལས་ཁང་གི་སྒྲིལ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཅིང་། །རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་
ལ་དཔངས་སུ་ཆ་ཕྱན་ལྡེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་བརྟེན་པའི་རྟ་བབས་སྒྲིཁང་གི་སྒྲིང་དུ་མི་སྐྱབས་
ཅིང་། །སྐྱབས་ན་གཞལ་ལས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་ལྡེ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་དེ། །གཞལ་ལས་
ཁང་གི་མདའ་ཡབ་ནི་སྒྲིལ་གས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་
ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ཡིན་ན། །དེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མར་འདོད་པར་སྐྱབ་
མི་རྒྱས་པས། །ལུང་གིས་འགོགས་པ་མི་འཐད་ཀྱང་། །གནོད་པ་ཕྱི་མ་ནི་ལེགས་སོ། །རང་ལྷགས་
ནི་སྒྲིཁང་དུ་རྟ་བབས་འོང་བར་བཤད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལྷགས་ཡིན་ཟེར་ཡང་། །ཐེ་ཆོམ་
ཀྱི་གཞིར་སྒྲིང་ཞིང་། །ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ཡང་མེད་ལ། །ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་དགོས་
ཏེ། །ལུང་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་མང་ངོ་། །རྟ་བབས་སྒྲིཁང་སྐྱེད་འོང་ན། །དེ་དག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཐུན་སྒྲུལ་འདོད་དགོས་པས། །དེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བར་སྒྲིང་གི་སྒྲུལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིལ་མི་རྒྱས་
སོ། །ཆ་ཕྱན་ལྡེ་པའི་ཀ་བ་འོག་གཞི་ནས་འཇུགས་ན་ནི། །སྒྲིལ་གྱི་རིགས་པས་གནོད་ལ། །བྱི་བྱ་
ལ་དེ་སྒྲར་འོང་ཡང་གནས་ཆོད་ལ་སྒྲིཁང་སྐྱེད་ནས་རྟ་བབས་འདེགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲིལ་མི་རྒྱས་
ཏེ། །འོག་གཞི་ནས་འཇུགས་པ་བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་ལ། །དེ་སྒྲར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གནོད་པའང་ཅི་ཡང་
སྒྲིལ་ཆུ་མེད་པས་སྒྲིལ་དེ་ནི་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེ་ཕྱིང་བ་ལས། །རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲིཁང་གཅིག་
མ་ལ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། །བྱི་བྱ་ལ་དགོངས་ཀྱི་དོན་ལ་མེད་པ་མིན་ཏེ།
དཔངས་སུ་སྒྲིཁང་གསུམ་མ་ལ་བར་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསང་ལྡན་གྱི་ཐིག་ཅ་སྒྲིའི་སྐུ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ། སྒྲོ་དང་བར་
 ཏྲ་ཆ་ཆུང་གཅིག་བྱས་པ་དེ་གསང་ལྡན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲུ་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ལྟར་བར་སྒྲོང་དོན་ལ་ཡོད་དོ། །འབྲུ་རྒྱས། ཏྲ་བབས་ལ་ཐུབས་དག་ལས་ན། །ཆ་གཅིག་དོར་
 པའི་ཆ་ཆེན་ཆད། །མཆུར་ནི་ཆ་ཆེན་བཞི་པ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དཔངས་སྤྱོད་
 གཅིག་མ་ལའང་མུན་པ་དང་དར་དཔུངས་ཀྱི་སྒྲུ་བྱ་ཡང་བྱས་ས་ཡོད་ལ། རྒྱུ་ལེ་པའི་ལྷགས་འཆད་
 བ་ན་བྱི་བྱ་ལ་མུན་སྒྲུ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ནས་ཏྲ་བབས་
 དང་གཞུང་ལས་ཁང་གི་སྒྲོར་མ་བཤད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་བཞིན་འཆད་པའི་ཀྱུ་ལ་བ་བཟང་པོས།
 རྒྱ་སྒྲིན་ཁ་ནས་རྒྱ་སྒྲིན་བར། །ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ལས་སྤྱུ་འགྱུར་དེ། །སྟེགས་བྱ་བྱུ་པའི་སྟེང་གནས་
 པའི། །ཏྲ་བབས་ཀ་བ་དྲང་པོར་བྱ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་ཨ་བྱ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ནི་ལྷ་ཨི་པ་ལ་ཡང་།
 ཐིག་སྐྱེད་རིང་ཐུང་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲོ། །དྲ་རི་ཀ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དགྲུ་ཡིས་ཏྲ་བབས་
 ཀ་བར་བཅས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། མཁས་པ་དག་ཀ་བ་ལ་ལྟ་དང་། ཏྲ་བབས་དངོས་ཀྱི་དཔངས་
 ལ་བཞི་སྟེ་ཆ་ཐུན་དགྲུར་འཆད་དོ། །ནག་པོ་སྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གྲ་ནས་ཐིག་གིས་བསྒྲོར་
 བ་དག །ཏྲ་བབས་ཀྱི་ནི་གནས་སྤྱུ་བྱ། །ཞེས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱར་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྒྲོར་བའི་ནང་
 ཏྲ་བབས་ཀྱི་གནས་སྤྱུ་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཆ་ཐུན་བཅུ་ཡོད་པ་རགས་ཅིས་སྤྱུ་བྱས་ནས། དཔངས་
 སྤྱོད་སྤྱུ་འགྱུར་དྲུ་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེའི་བཞེད་པ་ཐིག་སྐྱེད་
 རིང་བའི་ཐྱོགས་སྤྱུ་བྱོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་ཆོན་གྱིས་འདྲི་བ་ལ་བདེ་ཡང་། ཐིག་ཆོན་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་
 ནས་ཐིག་བཤད་ཆོད་བཞིན་བཏབ་སྟེ། ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་ན། རས་གཞི་གིན་
 ཏྲ་ཆེན་མ་གཏོགས་པ། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་བྱས་ན་བྱི་བ་བདེ་བས། རྒྱུ་གཞུང་གཉིས་
 ཀ་ཤེས་པར་བྱོ། །སྒྲུ་བྱ་ལྟ་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་གཉིས་པ་དང་། གཞན་
 དགྲུ་རེ་རེ་བར་འདྲ་བའི་གཉིས་མཉམ་དགྲུ་མཉམ་དང་། སྒྲུ་བྱ་གསུམ་པ་བདུན་པ་དགྲུ་པ་གསུམ་
 ཆ་ཆུང་རེ་རེ་དང་། བཞི་པ་དྲུག་པ་བཅུ་པ་གསུམ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དྲུ་དང་། ལྷག་མ་ལྟ་བྱེད་དང་གཉིས་
 པར་མཉམ་པའི་ལྟ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་སྟེ་གཉིས་དང་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཏྲ་བབས་
 དང་། སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ལྟ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་གཅིག་སྟེ། ཏྲ་བབས་མི་འདྲ་བ་བཞི་

བཤད་ལ། རྣམ་བུ་ནི་བཅུག་པར་བཤད་དོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སུ་སྒྲིམ་ཆད་གཉིས་མ་ཡང་།
རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ལ། ལྷོ་པས་ཀྱང་དཔངས་སུ་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བྱ་བར་
བཤད་དོ། །རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་གྲངས་ལ། བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཕྱོགས་རེར་བཞི་བཞིར་འདོད་པ་
ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། རྟ་ཇི་འབྱུང་བར་རྟ་བབས་བཞི་དང་ཀ་བ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་།
མན་སྟེ་ལས། འཕགས་པའི་ལྟ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བཤད་
པས་སོ། །ཐོད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི། །རྟ་བབས་རྣམས་དང་ཀ་
བར་འབྱུང་། །ཞེས་ཀ་བ་བཞིར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར་ལྷོ་པས། ཡང་
དག་སྟོང་བ་བཞི་པོ་ནི་རྟ་བབས་དང་ཀ་བ་བྱུང་གི་ལོ། །ཞེས་རྟ་བབས་རེ་རེ་ལ་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་
སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་ལས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟ་
པ་བཞི་རྣམས་པར་དག་པས། སྒྲིམ་ཆད་རྣམས་སོ་ཞེས་སྒྲུའི་སྒྲུའི་ཞབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
སྒྲུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཕྱོགས་རེའི་སྒྲིམ་ཆད་གཉིས་ཕྱོགས་དེའི་སྒྲིམ་ཆད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་
པ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲིམ་ཆད་བཞིར་གསུངས་པ་བཞིན། རྟ་བབས་ཀྱི་ཕྱོགས་རེར་ཀ་བ་བཞི་བཞི་
ཡོད་ཀྱང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་སུ་སྒྱུད་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་ཐར་དང་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་དག་གསུངས་ལ། དེ་དང་ཡང་དག་སྟོང་བའི་རྣམ་དག་གསུངས་པ་ཡང་མི་འགལ་
ཏེ། དེ་བྱེད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་རེར་ཀ་བ་བཞི་བཞི་མེད་ན་ཀ་བ་གཉིས་ཅུ་ལ་རྟ་
བབས་སྟོད་པ་གཉིས་ཏུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་བར་རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ། རྟ་ཅང་ཐག་
མི་རིང་བར་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་རྣམས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིམ་བདུན་
དང་ལྷན་པའི་ཞེས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་བས་བརྒྱད་སེར་པོ་དང་། སྒྲང་པོ་ཆེ་ནི་མཆེ་བ་དུག་
པ་དཀར་པོ་དང་། རྟ་ལྷང་གྱུ་དང་། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་དུག་པའི་རྣམ་པ་སྟོབས་ངས་དང་། རྟ་
བུ་ཅེ་དུག་པ་སེར་པོ་དང་། བྱིམ་བདག་དམར་པོ་མཛོད་མི་བཟང་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དམག་དཔོན་
ནག་པོ་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ་མདུང་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་བཤད་ལ།
མདོ་ལས་ནོར་བུ་སྟོན་པོ་བྱུར་བརྒྱད་པར་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་བྱུང་། །བར་བར་དུ་གྲུབ་པ་
ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། སྒྲིམ་གྱི་སྐབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷོ་པས་ཅན་མེ་ཏོག་གི་ཐོད་བ་བཟུང་བ་རྣམས་

བྱ་སྟེ། འདི་ནམས་ནི་བྱིས་སྐྱོད་ཁང་ཁང་པ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། མདའ་ཡབ་ནས་ཕྱི་ལ་པའི་བར་བཤད་པ་དང་། རང་གི་འཁོར་ལོ་ནམས་དང་ཐོག་
 བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་མངོན་བཟོད་ལས། ཁང་པ་བཅུགས་
 པ་ནམ་པར་བསམ། །བྱར་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། །རྟ་བབས་བཞིས་ནི་ནམ་པར་བཟུན། ཏ་བ་ཏ་
 བྱེད་ཀྱིས་མཛོལ་གིང་། །བ་དན་འཕྲེང་བས་ནམ་པར་བཟུན། །བྱར་གྱི་ཆ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།
 སྟོ་དང་སྟོ་འབྱུང་མཆོལ་ནམས་སུ། །དེ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཟུན་པ། །ཕྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་
 གདབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེ་དག་གི་ཆད་ནི་དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། སྟོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཟུད་ཆ་རུ། །མུ་བྱུང་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོ་ཡི་ཆད་ཀྱིས་སྟོ་བྱུང་དེ། །དེ་ཡི་བྱེད་ཀྱིས་
 འགྲམ་པ་བྱ། །ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་བྱ་མཆོར་ཡང་། སྟོ་འཁོར་ལོའི་བཟུད་ཆར་གསུངས་ཏེ།
 འདིས་ནི་ཕ་ཐོག་ནས་ཕ་ཐོག་གི་བར་ཆ་ཆེན་བཟུད་དུ་ཡང་སྟོན་ནོ། །མུ་བྱུང་མེད་པ་ནི་སྟོའི་ཐད་
 ཀར་འདོད་སྟོམ་མེད་པའོ། །མཁའ་འགྲོ་བྱ་མཆོར་ལས། སྟོ་ལོགས་དང་འདོད་སྟོམ་སྟོ་ཆད་བྱེད་
 དང་། ག་མ་གིར་ཁ་དེའི་ཡང་བྱེད་དུ་བཤད་དེ། ཏ་བ་ཏ་བྱེད་ཀྱི་སྟོམ་བུ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་ཕྱི་
 པ་དང་པ་གྱུ་དང་ཤར་བུའི་སྟོམ་བུ་ནི་ཆ་ཆུང་རེ་རེ་བར་སྟོམ་འབྱུང་གི་ཐོག་གི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ།
 །འགྲམ་ལོགས་སྟོ་ཆད་བྱེད་བྱེད་དུ་མཉམ་པ་ནི། ཏ་བབས་ཀྱི་དཔངས་སྟོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ་བྱ་སྟེ།
 ལྷ་བྱང་གིས་གསུམ་ག་ཆད་མཉམ་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་ལ་པ་ནི་བྱེ་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱུ་དུ་ཡོད་
 པ་དང་། སྟོང་ནས་སྟོང་དུ་བཅུགས་པའི་ནམ་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་
 བྱ་སྟེ། བྱི་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོམ་དོན་ལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞི་དཔ་མེད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་
 ན་ཕྱི་ལ་ཞེང་ཏ་ཅང་འཕྲས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེང་ལ་ཕྱི་ལས་པའི་ལྷ་ཆ་གཅིག་ལས་མེད་
 དགོས་པའི་བྱིར་རོ། ཕྱི་ལ་པ་དེའི་ཞེང་ཆད་ནི། བཞི་བཟུ་ལྷ་བཟུ་པ་ལས། སྟོའི་ནི་གྲུ་ཆར་ཡང་
 གསུངས་ལ། །རི་མོ་ཕན་ཚུན་ནས་གང་གིས། །མ་རེག་པར་ནི་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་
 བོད་ཁ་ཕྱི་ལ། །རེ་ཁའི་སྟོམས་སུ་སྟོའི་ནི་གྲུ་ཆ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ལ་ལྷ་ག་བསྟོམས་པས་སྟོའི་པའི་ཆ་
 ལས་མེད་པས། བར་སྟོང་གཞག་ས་མི་འོང་བའི་བྱིར། རང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོ་བཞི་གི་ཉུ་མི་རིགས་
 ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་འབྱུང་ལས། །རི་མོ་ཕན་ཚུན་དག་གི་བར། །ནས་ཅམ་དུ་ནི་གདབ་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་སྒྲིའི་བཞི་ཆ་ལས་མེད་པ་དེའི་
ཡང་ལྷགས་ཡིན་པས། ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་ལྔར་བཞགས་པ་ན་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་དེ་གཉིས་ནི་ཅ་ཐིག་བྱ་གང་བའི་དབང་དུ་མངོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ལ་ནས་ལྔ་དང་།
ནས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ལས་མེད་པས་རི་མོ་རེ་རེའི་ཞེང་གི་པ་མཐའ་ནས་ཚུར་མཐའི་བར་ལ། ནས་
རེ་རེར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རི་མོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ནས་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་
ནོ། །ནས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བཞག་ནས་རགས་ཅིས་མངོན་པའོ།
མ་རེག་པ་ནི་དུ་རི་ཀ་པས། ནས་གང་གིས་ནི་མ་འདྲེས་པས། །རི་མོ་ཀུན་དུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཆོན་པ་ན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མ་རེག་པའི་བར་སྟོང་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཤུཾ་
པས་ནས་གང་གིས་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་ནི། འོག་གི་ཆའི་ཆད་དེ་སྟོང་དུ་རི་ལྟར་མངོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ནི་བྱི་བྱ་ལ་ཅིག་པའི་ཅ་བ་སྒྲིམ་པས། ནས་གང་གི་ཆད་ཡོད་པ་ལྟར་ཅེ་མོ་ལ་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ཀྱི་སྒྲིམ་དོན་ལ་མིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཁ་དོག་ནི། རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་དང་སྒྲིམ་འབྱུང་གཉིས་ཀ་ལས།
ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བར་བཤད་དོ། །རིམ་པ་འདི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་ཡོད་ན་དེའི་ཁ་དོག་དང་། དེ་མེད་ན་ཕྱོགས་དེའི་ལྷའི་
རིགས་བདག་གི་ཁ་དོག་གི་ཤར་ནས་དབུས་བར་དུ་གཡས་སྒྲིམ་གྱིས་བསྒྲིམ་བ་དང་མཐུན་བར་ཅིག་
པའི་ཕྱི་མ་ནས་ནང་མའི་ཁ་དོག་དུ་བྱ་བར་ཕྱིང་བར་བཤད་ལ། འདི་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གཞན་
ཡོད་པ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཅིག་པ་ལྔ་ནི་ཕྱོགས་མདོག་གིས་མི་འབྱེད་ལ། ལོགས་ཀྱི་ཅིག་
པ་ཐད་ཀར་རི་ཅམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འགམ་ལོགས་སྒྲིམ་དང་མཉམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་ཆོགས་རྩི་རྩེའི་ལྷེ་བ་
དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཅིག་གདོག་ལྔ་ཡང་མཉམ་མོད་ཀྱང་། འགམ་ལོགས་སྒྲིམ་དང་མི་མཉམ་
པ་ལ་ནི། འོག་གི་ཅིག་གདོང་ནས་སྒྲིམ་ཆོགས་རྩི་རྩེའི་ལྷེ་བའི་ཟད་མཆམས་བར་ལ། ཆ་ཚུང་གཅིག་
ཡོད་ཅིང་། འོག་གི་སྒྲིམ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་དོས་ཀྱི་ཅིག་པ་ལྔ་རིང་བྱུང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཅུང་
ཟད་རེ་དོས་སུ་འོང་བ་བྱས་ན་མངོན་སོ། །ཅིག་པའི་དབང་ས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ། སྒྲིམ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་པ་ནང་མའི་ཅེ་ནས། དེའི་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་དང་། ཅིག་པ་ཕྱི་མའི་ཅེ་
ནས་ཅེ་གཞན་གྱི་བར་གྱི་ཅིག་ཞེང་ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་བྱི་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི། བསྒྲིམ་བྱ་ལ་སྒྲི་

ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཆ་ཁྱད་པའི་སྤྲོད་པས། སྤྲོད་པ་ཉེ་བའི་ཆ་ལ་བར་ན་བར་སྤྲོད་ཆ་
 ཁྱད་གཉིས་ཡོད་ཅིས་ཟེར་རོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡ་ལུབས་འདེགས་པའི་གདུང་སྤྲོད་ལོགས་ཀྱི་གདོང་
 དུ་བྱས་ནས་བྲི་བུ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལ་ཡང་། དེའི་སར་ཕྱིག་པ་ཡོད་པ་བྱས་ན་གདུང་
 གིས་ཀ་བའི་ཕྱི་མེ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རྟེ། བྲང་བ་དང་སྤྲོད་པ་འབྱུང་འབྱེད་པ་དང་། བེ་ལྷ་ཏིའི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ལས་སྤྲོད་ལོགས་ནང་མའི་ཕྱི་ནས་ཕྱི་གཞན་གྱི་བར་ཆ་ཁྱད་པའི་ཐིག་ནི་གདུང་མཚན་པར་
 བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་གདུང་སྤྲོད་ལོགས་ཀྱི་ཕྱིག་གདོང་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྲོད་ལོགས་ཀྱི་
 རང་གི་ཐད་ཀ་གཉིས་སུ་བརྩམས་པས་ཆོག་གམ་སྤྲོད་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡ་ལུབས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ལ་ཆ་ཁྱད་
 བརྩམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཕྱིག་པ་བར་སྤྲོད་པ་ལིང་དེ་སྤྲོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་སྤྲོད།
 འདི་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གདུང་ཆ་ཁྱད་པར་ངེས་པ་དང་། ངོས་སུ་འོང་བའི་ཕྱིག་པ་ཆ་ཁྱད་
 བརྩམས་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་བཞིན་དུ། གདུང་མེད་པའི་སར་ཕྱིག་པ་བར་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་མི་ཉན་པ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། སྤྲོད་ལོགས་ཀྱི་གདོང་ནས་གདོང་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་བྱེད་ན་གདུང་ལ་
 ཆ་བྲན་བརྩམས་པས་མེད་པས་དེའི་བར་དུ་དེས་མི་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་ལོགས་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ནང་མའི་ཕྱི་
 ནས་ཕྱི་གཞན་གྱི་བར་དུ་གདུང་ཡོད་པ་བྱེད་ན། ཕྱིག་པ་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པར་གདུང་མེད་པའི་
 མཐའ་གཉིས་སུ་ཕྱིག་པ་ཆ་བྲན་རེ་རེ་བར་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་དགོས་པའི་སྤྲོད་རང་ལའང་འདྲག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རང་ལུགས་ལའང་ཕྱིགས་པ་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཅིང་། གདུང་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པས་མེད་
 ལ་གདུང་གིས་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིག་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དེ་ནི་གདུང་ཆ་
 ཁྱད་བརྩམས་པར་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་འདུག་པས། དེའི་དོན་ནི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ལོགས་གཉིས་
 ཀྱི་ཕྱིག་པ་ལྷ་པོ་རིང་ཐུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཞེང་དུ་ཆ་ཁྱད་གཉིས་པའི་གདུང་ཡང་བསམས་ཁར་
 བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་གདུང་གི་ནང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་དང་། དེའི་ཕྱི་མཐའ་
 ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པར་མེད་ཕྱིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བྲང་བར་སྤྲོད་ལོགས་ཕྱི་མའི་
 ཕྱི་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱི་བར་གྱི་ཐིག་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཆོན་སྤྲོད་པའི་སར་
 ཡང་གསུངས་པ་ལ། ཆོན་སྤྲོད་པ་མ་གཏོགས་པ་ནང་མ་བཞིན་པ་ལ་ཆ་ཁྱད་བརྩམས་པའི་ཕྱི་དགོས་
 པ་བཞིན་དུ་གདུང་ཆ་ཁྱད་པའི་ཡང་ནང་གི་འགྲོ་མཚམས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ལ་ཆ་ཁྱད་དེར་ངེས་མི་དགོས་

སོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་། །ཆ་ཆུང་བརྒྱ་པར་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གདུང་ཆ་ཆུང་བརྒྱ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲིལ་གས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་
གི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ནི་ཐིག་ལ་མ་ཤར་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། །ཕྱིང་བ་ལས། གདུག་
གི་འོག་དུ་ཀ་བ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་བསྒྲིམ་བྱའི་དགྱེལ་འཁོར་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒྲི་
བཞི་པ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས་སོ། །འདིར་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་
ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ལ་
མེད་ལ། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ཡང་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱ་བ་བྱེད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། པཱི་ཏས་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སྟེ། དགྱེལ་འཁོར་བྱ་བཞི་
སྒྲི་གཅིག་པ་དང་། ལྷུ་མ་པོ་སྒྲི་བཞི་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། འཁོར་ལ་
གསུམ་ལ་ཀ་བ་སྟུན་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས། རེ་བྱ་མིག་དགུ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དགྱེལ་འཁོར་
ཡང་བཤད་པས། བདེ་མཆོག་གི་དགྱེལ་འཁོར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ནང་དུ་ཀ་བ་འོང་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ལོན་པར་སྤང་བས་རིགས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཕྱིང་
བའི་ལུང་དེས་དགྱེལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཅིག་
ཕུ་བཤད་ཀྱི། སྒྲི་བཞི་དང་བྱ་བཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། །བྱ་བ་
བྱར་བསྟན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ཀུན་ཞེས་པ་ཡང་། དགྱེལ་འཁོར་ཙམ་མིན་གྱི་བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒྲི་
བཞི་པ། ཞེས་བཤད་པའི་བྱ་བཞི་སྒྲི་བཞི་པའི་དགྱེལ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས།
དགྱེལ་འཁོར་བྱ་བཞི་སྒྲི་གཅིག་པ་སོགས་རྒྱུད་ལས་བཤད་པས་ཅི་ཡང་མི་གཞིད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
ན་ཕྱིང་བ་ཉིད་ནས་ཆོས་དབྱེངས་གསུང་དབང་གི་དགྱེལ་འཁོར་བཞི་པ་ལྷུ་མ་པོར་བཤད་པ་ཡང་དེས་
མ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དགྱེལ་འཁོར་བྱ་བཞི་སྒྲི་བཞི་པ་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པས་བྱ་བ་ཀྱང་།
དེའི་དོན་ནི་སྒྲིལ་གས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བཤད་མི་དགོས་ཀྱི། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་
ནང་གི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱའོ་སྟུམ་པ་ལ། དེ་དག་ནི་བདེ་མཆོག་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། བདེ་
མཆོག་གི་དགྱེལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་གཏན་མེད་པར་སྒྲི་བ་མིན་གྱི། ལྟ་བུ་ག་

ཅུ་རེ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དགོངས་སོ། །དགྲིལ་འཁོར་དེའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཀ་
 བ་བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ནི་གཞིའི་དམ་ཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་སྟོ་བཞི་
 པ་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཀ་བ་མིན་ལ། གྱུ་བཞི་པ་ལ་སྟོ་བཞི་པ། ཞེས་པ་ཁྲབ་བྱར་བྱས་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཀ་
 བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངའ་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ནི། གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་ཚུད་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་གཞན་ལ་དེའི་སྟོས་
 ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱང་བ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་བྱང་ཡང་ཅི་ཡང་
 མི་གནོད་དོ། །དེས་ན་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་སྟོས་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ནང་གི་ཀ་
 བ་བརྒྱད་མེད་པ་ཅིག་བྱང་ན། དེས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 ལ་དེ་མེད་པར་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་མངའ་ཞེས་པའི་མངའ་པ་ནི། དགྲིལ་
 འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་མི་གདོགས་པས། སྟོའི་གཡས་གཡོན་
 དུ་ཐིག་ལ་ཤར་བའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ལ་ཡང་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཞན་ཁོགས་པས། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉེ་བར་མངའ་ཞེས་པའི་
 ཀ་བ་ནི། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་འོག་གི་ཀ་བ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་ཀ་
 བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདེགས་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས། སྟོ་ཁྱུད་དང་འབྲམ་པ་དང་། ལོགས་
 གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་ལངས་པར་འདོད་པ་ཕྱེང་བར་བཀག་པ་ནི། འབྲམ་པ་བར་སྒྲུང་ལ་སྟོན་
 མི་ཉན་པས། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོ་ལོགས་གཉིས་དུ་ཟུང་རྒྱ་མེད་པས་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་མེད་དོ། །དེ་
 མེད་པས་གདུང་དེ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་མེད་པས་སོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་སོ། །ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་
 རྣམ་ནི་ཅིག་པའི་འོག་མཐའ་ནས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་
 མེད་པར་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྱོར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་མང་བས། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དུན་པ་
 ཉེར་གཞག་བཞི་པོ་ནི། ཁ་ཁྱེར་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཁ་ཁྱེར་དང་སྟེགས་
 བྱ་དང་གཟུངས་དང་། འདོད་པའི་སྒྲུལ་བུ་ཞེས་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། ཁ་ཅིག་ཁ་ཕྱེར་ཞེས་
 བའི་ཆོག་ལ་འབྲལ་ནས། ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཚུལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཐམས་
 ཅད་གསང་བར་མཐའ་མར་བྱམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་འབྲལ་བར། དེ་བས་ན་དོན་གྱི་ཤུགས་

གྲིས་ཕྱི་རོལ་གྲིས་རིམ་པ་ཡང་མཐར་ཁྲུམས་དང་ལྡན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ནང་གི་སྣ་སྣམ་གྱི་ཤུགས་གྲིས་དེ་དང་མཉམ་པར་འདོད་ཡོན་གྱི་སྣམ་བུ་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་། རྟོ་རྟོ་ཆེ་མོར། ཀྱན་ནས་ཕྱི་རོལ་གནས་དག་ཏུ། རྟོ་རྟོ་ཁ་བྱེད་ཡང་དག་བཞེན། །ཞེས་གནས་ལས་ཁང་གི་ཕྱིར་འོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ནང་གི་སྣལ་བཟང་གིས་གནས་སྣ་སྣམ་ལའང་ནང་གི་ཁ་བྱེད་ཞེས་བཤད་པས། དེའང་ཕྱི་ལ་ཕྱིར་སྟོང་དུ་འོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲས་པའོ། །དེའི་ཁ་དོག་ནི་འཕྲང་བ་ལས། འདོད་ཡོན་སྣམ་བུ་གཤམ་དང་གསེར་དང་པར་རྒྱ་རྒྱ་གཤམ་རིན་པོ་ཆེ་གནས་ལས་བྱས་པ་ཞེས་ཁ་དོག་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་མཆོད་པའི་སྣ་མོ་སྣ་མོ་མདོག་སྣ་མོ་གསལ་པ། རྒྱན་དང་གོས་སྣ་མོ་གསལ་པ་དང་བཞུགས་སྣ་བས་སྣ་མོ་གསལ་པ་དང་། ཕྱག་ན་མཆོད་རྩལ་སྣ་མོ་གསལ་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་འཁོད་དེ། གྲངས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟུང་པ་ལྟར་རོ། །སྣམ་བུ་དེ་ནི་འཕྲང་བར། རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་གནས་པའི་གཞི་དང་མཐོ་དམན་མཉམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ལ། དེས་ནི་སྣ་མོ་གསལ་དེ་རྟོ་རྟོ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བར་འདོད་པ་ཙམ་དུ་བྱ་བར་གཤམ་སོ། །པ་གྱི་ནི་གཞི་གོང་མ་རྣམས་སེར་པོར་བཞེད། ཕྲང་བར་ཕྱི་ལ་པ་ལྡུག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་གཞི་དམར་པོ་དང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣམ་བུ་ལ་ནི་བྱར་གསུམ་དང་ཐིག་ལེ་དང་། གྲུ་བཞི་དང་རྒྱམ་པོ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྟོང་དུ་བྱ་བ་བྱ་བྱེད་ནི། གསེར་གྱི་སྣ་རགས་བཞིའི་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆུ་སྟོན་མ་ཀ་རིའི་ཁ་ནས་འཕྲང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ནག་པོར་བཤད་པས་བར་སྟོང་ལ་བར་སྣ་བས་སུ་སྣ་རགས་འདེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེ་ཕུལ་བྱ་ཞིང་སྟོང་གི་དཔངས་བྲེ་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོ་ཤལ་ནི་སྟུང་པ་དམར་པོ་ལ་བརྒྱས་པའི་མུ་ཏིག་གི་འཕྲང་བ་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་དང་འོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཙེངས་པའི་ནོར་བུ་དབུས་ན་ཡོད་པའོ། །དོ་ཤལ་ཕྱེད་པ་ནི་དོ་ཤལ་གྱི་སྟོང་གཉིས་སུ་དོ་ཤལ་ལས་ཅུང་ཟད་འཕྲང་བར་འཕྲང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲང་བ་དང་པོར་བྱ་བར་གསུངས་པས། དོ་ཤལ་ནི་ཁྲག་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །དོ་ཤལ་ཕྱེད་པའི་ཆེ་མོ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ནོར་བུ་སྟོང་པོ་དང་། ཁ་ཕྱི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཙན་གྱི་རྩ་ཡབ་དང་རྩལ་བའི་མཐར་རྩ་ཡབ་འཕྲང་བའི་ཆུ་ལ་གསུམ་གསུངས་པས་རེ་རེའི་ཆེ་མོ་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་རེ་བྱས་ཏེ་སྟོང་། དོ་ཤལ་གྱི་ནང་དུ་ཁ་ཕྱི་ཏུ་ནི་པར་ལ་རྒྱ་ཆེས་དང་། དེའི་

སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལ་དོན་ཤེད་པས་མཆན་པའོ། ཁ་ཅིག་དུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའོ། ཁ་ཅིག་དུ་ནི་པར་ལ་གནས་
 པའི་དོན་ཤེད་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་དོན་ཤེད་ལྡན་པའོ། །ཤར་བུའི་སྒྲུལ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཤར་བུ་འདི་བ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུལ་མ་ནི་ཕ་གྲུ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ལ། བྱི་མ་ནི་དཔུལ་
 གྱིས་བསྐྱར་བའི་སྒྲུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཟ་ར་ཆོགས་དང་བྲེ་སྤང་སོགས། །ཞེས་ཤར་བུ་
 ཟ་ར་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་མཐུན་ནོ། །འདི་བྱི་བུ་ལ་དྲ་བའི་སྒྲུལ་བུའི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་
 ནི་སྒྲུལ་བུ་དེའི་ཐད་ཀྱི་བྱི་དོས་སུ་བྱ་འདབ་ཀྱི་ལྷུ་མ་སྟེ་ལས་འཕྲུང་བའོ། །བྱ་འདབ་ནི་བོད་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་རྒྱུ་མ་གཞུག་ལས་ཁང་དངོས་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་པའི་བྱི་མཆོམས་ནས་གྲུ་དུ་འདོགས་པ་དང་།
 ཞེས་འདོད་སྒྲུལ་གྱི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ལ། སྒོ་བྱུང་དང་སྒོ་འགྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ཆད་
 དེ་བྱ་ས་མི་བདེ་བས་བཞེངས་པ་ལ་གཅིག་པག་དུ་གཅིག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཅི་མཛེས་
 བྱ་གསུང་ངོ། །མདའ་ཡབ་ན་ཅི་ཐིག་ནས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་སོང་བའི་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོད་ན་གཞུག་
 ལས་ཁང་མཛེས་ཀྱི། བདུན་པ་ཆུན་ཆད་དུ་བྱས་ན་ཤར་བུ་རྒྱུ་མ་མགོ་བཅད་པ་ལྟར་འགྱུར་བས་
 མི་མཛེས་བར་གསུངས་པས། འོག་གི་ཤར་བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་ཉིད་ན་ཡོད་པར་བྱའོ། །འདིའི་
 སྐད་དོད་ཀྱ་མ་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་དྲང་པོ་བསྐྱར་ན་མགོ་བོའི་རིམ་པར་འགྱུར་ངོ། །འདི་བྱི་བུ་ལ་དར་
 དཔུངས་ཀྱི་ཐིག་གི་བར་ལས་མེད་ཀྱང་། བསྒྲུལ་བུ་ལ་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པས། དེའི་འོག་གི་ཤར་བུ་དང་དྲ་བ་དྲ་སྤེད་དང་ཕ་གྲུ་རྒྱུ་མ་གྲུ་དེ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ། །མདའ་
 ཡབ་ཀྱི་དབྱིབས་ནི་པར་འདབ་མ་སྤེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྤེང་བར་གསུངས་གིང་། དེ་ལ་རྒྱལ་
 མཆན་དང་བ་དན་ནི་སྤེང་བ་ལས། ཐོགས་རྒྱུ་མ་སྐྱེད་པར་འདབ་མ་སྤེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མདའ་
 ཡབ་རྒྱུ་མ་ལ་གསེར་གྱི་བུ་མ་པའམ་རིན་པོ་ཆེའི་བུ་མ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་མཆན་ནམ་བཤད་བརྒྱད་
 དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུག་ །འཇུགས་ས་ནི། ཁ་ཅིག་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བུ་ལ་བྱའི། མདའ་
 ཡབ་མིན་པའམ་ཡང་ན་མདའ་ཡབ་ཀྱི་དཔུང་པ་ལ་བཞེད་མོད་ཀྱང་། པར་སྤེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་
 གྱི་མདའ་ཡབ་ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མདའ་ཡབ་ཡིན་ནིང་། དེ་ཡང་དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དཔུས་མ་ལ་བུ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཁར་གཟུག་གོ། རྒྱལ་མཆན་ནི་ལྷ་ཆོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དོན་ཤེད་དང་
 རྒྱན་པའི་ཅེ་མོ་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུག་པ་ལ་བཅིངས་གིང་། དེ་ལ་བྱ་འཁྱོལ་པ་བཅིངས་པའི་དར་

ཕྱེ་གསུམ་པ་ཅེ་མོ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལྷ་བ་བ་དང་ཉ་སྤྱ་རྒྱལ་
པ་དང་། རྒྱ་སྤྱི་གྲིས་མཆན་པ། རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པས་སུམ་ཁྲགས་སུ་འབྱོག་ཅིང་འབྱིང་བའི་
ཆ་བྱད་ཅན་དེལ་རྒྱང་གི་སྒྲ་སྒྲིགས་པ་ལས་སིལ་སིལ་ཞེས་བེར་བ་རྩ་ཡབ་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱི་ག་
ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་བྱེད་པའི་ཅེ་མོ་ནི་དར་ཕྱེའི་ཅེ་མོའོ། །བ་དན་ཡང་སྤྱི་ག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་
མ་གཏོགས་པ་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་
གི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་དང་། ཀ་བ་དང་ཐོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་གི་འཁོར་
ལོའི་ཁ་དོག་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཆད་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོའི་དཔངས་ཆད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་གི་ཁ་དོག་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོར། སྤྱིར་རོལ་ཤར་
ནི་གིན་ཏུ་དཀར། །སྒྲོ་ནི་སེར་ཞིང་རྒྱབ་ནི་དམར། །བྱང་ནི་ལྗང་ཁུར་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་
འདི་ཡི་ཆོག་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བཞི་ཡི་གདན་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་གིང་རྟེན་པ་བཞི་པས་
ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་དོག་བཞི་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲང་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཞུགས་པའི་གནས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་བྱང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །སྒྲོ་མ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཞིའི་མདོག་
དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་ས་གཞི་སྒྲོན་པོར་བཤད་དེ། དེ་ནི་སྤྲ་མ་ལ་ཡང་གེས་པར་
བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མདོག་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞིའི་ཁ་དོག་གིས་
འབྱེད་ལ། དབུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི། དཀར་སྒྲོན་དུ་བྱེད་པ་ཡབ་ཀྱི་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཡུམ་གྱི་རིགས་བདག་རྣམ་སྤྲང་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་སྟེ། ཏུ་ལ་ཆོན་ཤར་དྲང་བྱང་དང་ནི། རྒྱབ་
དང་སྒྲོ་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་ནི། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ། །ཞལ་གྱི་མདོག་ཏུ་བྱི་བའོ། །དཀར་པོ་
སྒྲོན་པོ་བསྐྱེས་པའི་མདོག་ །དབུས་ཀྱི་ཆར་ནི་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་ག་པའི་རིམ་པ་
ཡང་སྤྱི་ནས་སྒྲོ་སེར་དམར་ལྗང་དཀར་བར་བཤད་དོ། །དབུས་སྒྲོ་བ་དང་ལྷག་མ་ཕྱོགས་མདོག་
ཏུ་བྱེད་པའི་ས་མཆོམས་ནི་ནག་པོ་སྒྲོད་པས། །ཞི་རྒྱ་ནི་ལའི་ས་གཞི་ལ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་བསམ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཐིག་ནས་ནང་དུ་སྤྲ་སྤྲམ་སྒྲོ་ཆད་བྱེད་བྱ་བར་བཤད་པས། སྤྲ་སྤྲམ་
རྩོགས་མཆོམས་ནས་དབུས་སུ་བྱ་ལ། སྤྲ་སྤྲམ་ཕྱོགས་མདོག་ཏུ་བྱའོ། །ཡུ་ཞི་པ་ལ་ཡང་ལང་ཀས།
ཕྱོགས་སུ་སྤྱུ་འཁོར་གྱི་སྤྱ་བྱུང་དང་། ཅ་ཐིག་གི་བར་ན་སྤྲ་སྤྲམ་མེད་པར་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་

རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མདོག་ཀྱང་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ཕྱོགས་མདོག་དང་དབུས་ཀྱི་མཆོམས་
 རི་ཕྱང་བ་ལས། སྐུ་འཁོར་གྱི་ལྷུ་མ་ཐིག་ཕྱི་མ་ཙ་ཐིག་ལ་བྱག་པར་བསྐྱར་བ་ཡང་ཡིན་ལ། སྐུ་འཁོར་
 གྱི་ཕྱི་བས་ཀྱི་བར་ནམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རྒྱ་དམར་བྱང་ལྗང་གྱུར་བྱེད་པ་ལྟར་ན།
 བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་མཆོམས་ནས་དབུས་སུ་བྱེད་པར་མདོན་ནོ། །ཕྱིང་བར་ཕྱིག་པ་ཕྱི་ནས་ལྗང་
 དཀར་དམར་སེར་སྟོ་བར་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་དམ་ཆོག་སྐུ་གསུང་བདེ་ཆེན་གྱི་འདབ་མའི་
 ལྟ་དང་། དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གསུང་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་བྱགས་ཀྱི་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་།
 བྱགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དབུས་ན་ཡོད་པ་དབང་བཅན་པར་བྱས་པའོ། །འོག་གི་ཕྱོགས་མདོག་
 བཞིན་དུ་སྟོང་གི་ཐོག་གི་མདོག་ཀྱང་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ལྟ་ལས། དབུས་སུ་བྱགས་
 འཁོར་གྱི་ལྟ་བའི་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ལྷ་མི་པས་དབུས་སུ་པར་འདབ་མ་བརྒྱད་པར་
 གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་དེ་རྗེས་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་པར་བྱེད་ནི། གེ་སར་དང་ནི་
 རྩན་པ་ལ། །ཞེས་སྒྲ་ཆོགས་པར་བྱས་པས་ཀྱི། དེའི་ཁ་དོག་ནི་སྟར་བཤད་བྱེད་དོ། །དེའི་སྟོང་
 བར་ནི་གདན་དམར་པོ་དང་། དེའི་སྟོང་དུ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆན་གྱི་གདན་དེ། ཁ་དོག་
 རི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་མདོན་བཟོད་དང་ལྷ་མི་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ནམས་དང་། ནག་
 པོ་སྟོད་པ་དང་འབྲུལ་སྟོང་ལས་ཕྱིང་བ་མ་བཤད། མཁའ་འགྲོ་ཀྱི་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱུ་ལ་
 དཀར་ལྷ་བ་དང་བྱང་ལྷ་བ་དེ་རྗེས་སྐུ་བ་ཐམས་སུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་བཤད་དེ། སྟོང་པོའི་ནལ་
 འབྱོར་མ་བཞི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་བསམས་པ་འདྲ། དུ་རི་ཀླ་པ་དང་དེའི་ཕྱི་བས་
 གྱི་གྱག་གི་ཕྱིང་བས་བསྐྱར་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མ་སྟེ་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱི་རོལ་དུ་གསུང་འཁོར་གྱི་སྟོང་བའི་སྟོང་དུ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་བས་
 བརྒྱད་པ། ཁ་དོག་རྩོན་པོ་དེ་རྗེས་ཕྱི་བའི་ཕྱིང་བའི་མུ་ཁུད་ཀྱིས་ནམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །དེའི་ཕྱི་བས་
 ཀྱི་བར་སྟོང་ནམས་ནི་དམར་པོ་སྟོ། གསུང་འཁོར་གྱི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 སྐུ་འཁོར་གྱི་སྟོང་བའི་སྟོང་དུ། གཉིས་པ་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་དམར་པོ། །པར་
 དམར་པོའི་ཕྱིང་བའི་མུ་ཁུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའོ། །དེའི་བར་སྟོང་ནམས་ནི་དཀར་པོ་སྟོ་སྐུ་
 འཁོར་གྱི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གསུམ་པ་སྐུའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་དཀར་

པོ། འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ཕྱང་བའི་ཕུ་བྱུད་ཀྱིས་ནམ་པར་བརྒྱན་པའོ། །དེའི་བར་སྟོང་གི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཁ་དོག་ནི། ནམ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་མདོག་དུ་ཕྱང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་མདོག་
མཆམས་འདི་བར་དུ་བྱེད་བ་འདྲ་སྟེ་བརྟག་གོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་དཀར་དམར་སྟེ་བ་དང་། ཕྱང་
བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་ནི་མདོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་ལ། བར་སྟོང་གི་ཁ་དོག་དང་། རང་གི་
འཁོར་ལོ་ལྷ་མའི་སྟེ་བར་ཕྱི་མ་ནམས་གནས་པར་ཕྱང་པར་བཤད། དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་རྩ་འགྲེལ་ལས།
ཕུ་བྱུད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་དཀར་དམར་སྟེ་བ་གསུམ། པར་འདབ་བརྒྱད་པར་གསུངས་
སོ། ། འཁོར་ལོ་ལྷ་པ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གི་འོག་གཞི་སྟེ། དེ་ལ་སྟེ་
ཆོགས་དེ་རྗེའི་ཕྱང་བས་བསྐྱར་བར་མདོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། རྩལ་དཀར་ལྷ་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་དེ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་། ལོ་ནག་གཉིས་ལ་ནི་དེ་མེད་དོ། །སྟོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་
ལ་རོ་གདན་བཤད་པའི་ཁ་དོག་ནི་མདོན་བརྗོད་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུར་བྱོད་དུ་ཡི་དྲགས་ལྷས་བསྐྱར་
བར་བཤད་པ་ལས། རྩལ་དཀར་ལྷ་བས་ཡི་དྲགས་ཁ་དོག་ལྷ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་རྗེས་རིགས་
ལྷའི་རོས་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན། རོ་གདན་ལ་དབུས་དང་ཕྱོགས་མདོག་ཅན་བྱ་དགོས་པ་
འདྲའོ། ། མདོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་ནི་རྩལ་པ་ལྷ་རོལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཕྱང་
བར་ཀ་བ་ནམས་ཕྱོགས་མདོག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་གི་ཐོག་གི་ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་ཀྱི་
ཁ་དོག་ནི། འོག་གི་ཁ་དོག་བཞིན་བྱ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་ལས་ཁང་གི་ནང་གི་
འོག་གི་འཁོར་ལོ་ནམས་ལ་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཆད་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ལ་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྷམ་ཐིག་
ཕྱི་མ་རྩ་ཐིག་ལ་བྱགས་པར་བསྐྱར་བ་དང་། མི་བསྐྱར་བའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། མདོན་བརྗོད་
དུ་མི་གསལ་ལ། མཁའ་འགྲོ་རྩ་མཆོར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྟག་བཤད་པའི་ནང་མ་ལྟ་རེ་གཉིས་པ་
ལ། སྟེ་འཁོར་དང་རྩ་ཐིག་གི་བར་དུ་སྟེ་སྟུམ་ངེས་པར་འཛོག་སྟེ། སྟེ་ལ་བཟང་ནམས་འགོད་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་སྟེ་རེ་གཉིས་མིན་པ་མི་འགོད་ཅིང་། རྩལ་བ་བཟང་པོས་སྟེ་འཁོར་
གྱི་ལྷམ་ཐིག་ཕྱི་མ་རྩ་ཐིག་ལ་བྱག་པར་བསྐྱར་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཨ་རྩུ་ཀ་ར་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་རྗེས་ཀྱང་མཛད་དོ། །ནག་པོ་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། རྩ་ཐིག་ནས་ནང་དུ་
སྟེ་སྟུམ་དོར་ནས་སྟེ་འཁོར་མཛད་ལ། དུ་ར་ཀ་པས་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་ལྷ་

ཆ་དོར་བ་ནས་སྐྱེ་འཁོར་བྱེད་དོ། །པོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེ་ཆད་ལ་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལས་ལྷག་
 པར་བྱས་ན། པརྒྱའི་ལྷེ་བ་དང་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་ལ་སོགས་པ་ལ། ལྷན་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྐབས་
 མི་ཤོང་བའི་སྒྱུ་ན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དུ་བཞེད་ལ། རྒྱ་
 པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་དང་པད་འདབ་མཉམ་པར་བཤད་ཅིང་། ཐིག་གཞན་
 གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ། ཆ་བགོ་ལྷགས་ནི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷ་བྱུང་མེད་པར་བྱེད་ན།
 ལྷ་སྐྱམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆ་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆ་བདུན་བདུན་དུ་བགོས་ལ། གཉིས་ལ་པརྒྱའི་ལྷེ་བ། བཞི་
 ལ་པད་འདབ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་ལ་བཞི་བཞི། ལྷ་བྱུང་གསུམ་པོ་ལ་རེ་རེའོ། །བདེ་ཆེན་འཁོར་
 ལོ་ལ་ཕྱེད་བ་ཡོང་བ་བྱེད་ན། ཆ་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་ཉེར་གཉིས་སུ་བགོའོ། །གཉིས་ལ་པད་
 མའི་ལྷེ་བ། བཞི་ལ་པད་འདབ། གཅིག་ལ་གྲི་གྲག་གི་འཕྲེང་བ། འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་བཞི་བཞི།
 ལྷ་བྱུང་རྣམས་ལ་རེ་རེ་སྐར་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །འདི་ལ་ལྷན་གནས་ཀྱི་ཆད་བཤད་
 པ་ལ་ལྷ་དེའི་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྐབས་ཤོང་མི་ཤོང་དཔྱེད་པ་ནི་དཔྱེད་ཚུལ་ལེགས་ཀྱང་། ལྷན་གནས་
 སུ་གཡས་བརྒྱུད་མི་ཤོང་བའི་སྒྱུ་ནི། རང་གི་ལྷགས་དེ་ལའང་འོང་སྟེ། ལྷན་སྐྱེ་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་
 དུ་བྱེད་ན། རང་གི་བྱ་རེ་ཆ་ཆུང་རེའི་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷན་ན་ལུ་བ་པ་དང་པརྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་
 པ་དང་། ཕྱེད་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་། གཡས་བརྒྱུད་མཐོ་ལྷར་གསུངས་པས། གཙོ་བོའི་གནས་ལ་
 ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་ལྡད་གོས་ན། གཙོ་བོའི་གནས་ལ་ནི་ཆ་ཆེན་གཅིག་གི་བདུན་ཆ་བཞི་ལས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཆེན་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཉེར་གཅིག་དུ་བགོས་པའི་ཆ་བཞི་ལ་ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་ལྡད་མེད་ན།
 དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཉེར་གཉིས་སུ་བགོས་པའི་བཞི་ཆ་ལའང་ཆ་ཆུང་བྱེད་པ་ལྡད་མི་འོང་བས་མི་འགྲིག་
 གོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྐྱམ་ན། རྒྱ་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། སྒྱུ་ནི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་ཆ་སྟེ། བྱམས་
 རི་དེ་ཡི་བྱེད་དུ་བྱ། །སྒྱུ་བྱུང་དག་ནི་སྒྱུ་ཡི་ཆད། །ལྷ་ཡི་སྐྱམ་བུ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་ལྷ་སྐྱམ་དང་
 བྱམས་སོ་སོར་གསུངས་པས་བྱམས་ནི་འདོད་སྐྱམ་མོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་བྱམས་ལ་སྒྲིག་པ་ཡིན་
 ཀྱི། སྒྱུ་ཆད་ལ་སྒྲིག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་ན་སྒྱུ་སྐར་ལྟར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་
 གཅིག་གི་ལྷེ་བ་ལ་ཆ་ཕྱན་གཉིས། འདབ་མ་ལ་ཆ་ཕྱན་བྱེད་དང་གསུམ། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལའང་
 དེ་དང་མཉམ་པར་བྱ། ལྷ་བྱུང་བཞི་ལ་ཆ་ཕྱན་བྱེད་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ལུ་བ་པའི་ཕྱ་ཆུད་ཀྱི་འགྲེལ་

བར་། རེ་བྱ་མིག་བདུན་བདུན་ལྟན་པར་ནི། བྱིག་སྐྱེད་སྐྱོར་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་སྤྱིང་
པོ་དེ་ལས་དུག །ཅིབས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེ་བ་དང་ནི་པར་ནཱ་མས། རེ་བྱ་མིག་བཞི་
དང་གསུམ་དུ་བྱ། །ཆངས་པ་ཡི་ནི་ངོས་གཉིས་སུ། ཅིབས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛེས་པར་བྱ། །གསུམ་
པོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྟག་ཏུ་རྩོགས་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་ནས་དོ་རྩེ་པར་
འཁོར་ལོ་འཕྲུང་བས་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷག་མ་ཅི་མཛེས་སུ་བྱ་བར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ལྷ་སྐྱུ་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞིན་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཐན་ཐུན་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
རོ་། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་སྐྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཆངས་ཐིག་གི་ལོགས་རེ་རེ་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བཤད་
པ་ནི། ཆ་ཆེན་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ནས་དེ་ལ་ཆ་རེ་བཞིར་བཤད་པ་ནི་ཆ་ཆུང་ངོ་། །དེ་ནས་བདེ་ཆེན་
འཁོར་ལོ་དང་། །ཐུགས་དང་གསུང་སྐྱེད་ཆད་བྱ་བ། །ཆ་ཕན་བདུན་བདུན་དང་མཉམ་ལྟན། །སྐྱེད་
པ་མཆོག་གིས་བསྐྱོར་བར་བྱ། །འཁོར་ལོ་ཅིབས་ནང་ཆ་ཕན་དུག །དེ་ཡིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་
པར་མཐོང་། །ཞེ་བའི་ཆད་དང་འདབ་མ་ནཱ་མས། །ཆ་ཕན་བཞི་དང་གསུམ་ཉིད་དུ། །བྱ་བ་འདབ་
མ་ཡིས་མཛེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་རེ་བྱ་མིག་བདུན་ནི་ཆ་ཆུང་བདུན་ཡིན་གྱི། །ཆ་ཆེན་རེ་
ལ་ཆ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཆ་བདུན་དུ་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ཞེ་བའི་ཆད་ཆ་ཆུང་བཞིར་བཤད་པ་
ནི་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིན་ནོ། །ཆ་ཆུང་གསུམ་གྱི་འདབ་མ་ནི་ཕྱོགས་རེ་འི་
འོ་། །ཅིབས་ལ་ཆ་ཆུང་དུག་བཤད་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་འོ། །ཆ་ཕན་རེ་རེ་ཕྲང་བའི་
གནས་། །ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྲང་བའི་ཆད་ལ་ཆ་ཕན་རྩོགས་པ་རེ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་
པས་། དེས་ན་ལྷག་མ་རྩེ་ལྟར་མཛེས་པའི་དོན་ནི། །ཆ་ཕན་བརྒྱ་བཞི་ལྷག་མ་རྩེ་མཛེས་སུ་བྱ་
བར་བརྟན་པས། པར་འདབ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེད་མ་གསུངས་ཀྱང་དགོས་པས། སྐྱེད་རེ་རེ་ལ་
ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པ་རེ་བྱའོ། །འོ་ན་དུ་རི་ཀ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཆངས་པའི་བྱིག་གི་ངོས་རེ་དུ། །རེ་
རེ་ལྟར་བྱ་ནི་ཤུར་གདབ། །ཕྱི་བྱང་ལ་གཉིས་གེ་སར་གཅིག །གསུམ་གསུམ་གྱིས་ནི་འཁོར་ལོ་
ནཱ་མས་། །ཀ་བ་དོ་རྩེ་གྱི་གྲག་ཕྲང་། །པར་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་བྱ། །གཅིག་གིས་ཕྱི་ཡི་བྱམས་ཡིན་
ཏེ་། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་གནས་ལ་མི་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་པད་འདབ་སོགས་ལ་
ཆ་ཆུང་ཕྱེད་པ་ལྟ་མེད་པས། སྐྱོན་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་རྩེ་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། འདི་ནི་བྱི་བྱ་

ལ་སྐྱེ་མ་བཞེད་ཀྱང་། ཕྱག་མཆན་དང་ཡི་གེ་བཞེད་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ་བརྟག་གོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོར་ངོས་རེར་ཐིག་སོ་གཉིས་སུ་གདབ་པར་གསུང་པ། ཅུ་ཐིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་རེའི་ཆ་ཆེན་རེ་རེ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བགོས་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་པ་ནི། དེའི་ལུ་བཙུ་པ་དང་ཉེར་བཞི་པ་གཉིས་བསྐྱེགས་ཏེ། ཇ་ཡ་སེ་ནིའི་དྲུལ་ཆོག་ལ་བཞུས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསལ་སོ། །ལང་ཀ་དང་ཨ་བྱ་ཀ་ར་དང་། བེ་བྱ་ཏིའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་གནས་ལའང་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །བྲིས་སྐྱེ་བཞེངས་ནའང་ཐིག་ཆོན་བྱིན་ཆུབས་དང་། ཐིག་བཤད་ཆོད་བཞིན་བཏབ་ན་ཁྱད་ཆེ་ལ། འོན་ཀྱང་ཐིག་འདེབས་པ་ནམས་ཆོན་གྱི་དྲུལ་འཁོར་གཙོ་བོར་མཇུག་ནས་གསུངས་སྤང་བས། ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་གསུམ་པ་ལའང་ཆུང་སྟོན་ཆེ་བར་སྤང་དོ། །ལྟ་ནམས་མེད་པའི་ལུགས་དང་། ལུ་ཁྱད་ཆུང་ཤོས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་ཆེ་བའི་ལུགས་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འདེབས་པ། ཕན་ཚུན་གྲུང་བསྐྱེགས་ཏེ་བྲུས་ན་ལེགས་སམ་སྟམ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ལྷ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བཙུགས་པར་འདོད་དགོས་ནའང་། མཐོ་དམན་ཇི་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་ནི། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ནས་མི་གསལ་ལ། ལང་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གི་དྲུལ་ཆོག་ལས། ཅུ་བས་ནི་བརྒྱད་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་ནི། །དེ་ནི་འཕར་མ་སུམ་ཅེག་གོ། །དཔའ་བོ་མགོན་པོའི་ཞབས་ནས་ནི། །ཆེད་པའི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་ཡི་འཁོར་ལོ་འདི་བཇོད་པ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཆེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ནས་ནི། །རྒྱ་མ་གཉིས་བར་ཡང་དག་གནས། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བར། །ལྷ་གྱུ་ཅན་ལ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །རྒྱ་མ་ནས་ནི་བརྩམས་ནས་སུ། །མགྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་པ་ནི། །ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟར་བར། །ཐོད་པའི་དུམ་བུ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཙུགས་པར་བཞུན་ཏེ། དེའི་ཕྱགས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་འཁོར་བཙུགས་པ་དང་། ཐུགས་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཙུགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །དཔའ་བོ་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཆུང་གཉིས་སུ་དང་། དེ་ནས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་གསུང་འཁོར་གྱི་དཔངས་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཏུ་དང་། དེ་ནས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ནི་ཐུགས་འཁོར་གྱིས་དཔངས་ཆ་ཕྱན་ཕྱེད་དུ་བཞུན། དེའི་རྒྱ་

མཆན་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་དཔངས་ཆད་ཆ་ཆེན་རེ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འཁོར་ལོ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་མགོ་བོ་
དང་། གཙོ་བོ་ཀྱང་པ་མཉམ། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟ་དང་རྒྱ་མ་མཉམ། ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྟ་དང་
མགོན་པོ་བར་མཉམ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐུགས་ལ་དམ་ཆེག་གི་འཁོར་ལོ་ལྟ་དང་གཙོ་བོ་
ཞབས་འོག་མན་ཆད་མཉམ་པར་བསྟན་ལ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལྟ་མོ་བཞི་ལས་གཙོ་བོ་བེའུ་
འབྲུ་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་དང་། འཛིགས་ཕྱེད་དུས་མཆན་དང་གཙུག་གཏོར་གྱི་ཆས་གཙོ་བོ་ཅུང་
ཟད་མཐོ་བ་ཅམ་དུ་ཐུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེ་དག་གི་འཁོར་ལོ་དཔངས་
དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུ་ལ་ནི། ལང་ཀ་ལྟར་ན་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་དང་གསུམ་ལ་མཐོ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། ལྟེ་
སྐྱ་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་ལ་སྐྱ་ཆད་རིང་ཐུང་མེད་པའི་ལུགས་དང་། ལྟེ་
ཞབས་ནས་ཆེད་པའི་བར་ནི་སྐྱ་ཆད་ཀྱི་ཕྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ཆེད་
པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཆ་ཕྱན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཆེད་པ་ནས་རྒྱ་མའི་དབུས་ཀྱི་བར་ནི་གོང་མའི་ཕྱེད་ཡིན་
པས་ཆ་ཆུང་གཅིག་དང་། རྒྱ་མའི་དབུས་ནས་མགོན་པོ་བར་ནི་ཕྱེད་གོང་མའི་བཞི་ཆ་ཡིན་པས་
ཆ་ཕྱན་ཕྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་ཞབས་བཙུགས་ས་ནས། ལྟེ་དུ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་
གིས་མཐོ་བའི་ས་ནས་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་ཞབས་བཙུགས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་རིང་
ཐུང་མཆུངས་གིང་གཉིས་ཀ་བཞེངས་པ་ལ། ལྟེ་དུ་སྐྱ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལས་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་
སྐྱ་བོང་ཆ་ཆུང་གཅིག་གིས་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟེ་དུ་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལས་ཐུགས་འཁོར་གྱི་
ལྟ་ཆ་ཆུང་ཕྱེད་ཀྱིས་རིང་བས་ན། འོག་དུ་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་ཞབས་བཞག་ས་ནས་ལྟེ་དུ། ཆ་
ཆུང་ཕྱེད་ཀྱིས་མཐོ་བ་ནས་ཐུགས་འཁོར་གྱི་ལྟེ་ཞབས་བཙུགས་སོ། །གསུང་འཁོར་གྱི་མཐོ་བའི་
ཆད་ཀྱི་ཕྱེད་ཐུགས་འཁོར་གྱི་མཐོ་ཆད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟེ་དུ་འཕགས་པའི་
ཆད་ཀྱང་སྐྱ་འཁོར་འཕགས་པའི་ཕྱེད་དུ་འགྱུར་བས། སྐྱ་འཁོར་འོག་གཞི་ལས་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་
འཕགས་པ་གསལ་སོ། །རྒྱ་མཆན་འདི་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལྟེ་སྐྱ་བོང་གི་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་དུ་འང་འགྲུབ་
བར་སྒྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་ཡར་འཕགས་པ་འང་། འཁོར་ལོ་བཞི་
གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ལ་བྱ་ལ། འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་ནམས་དང་། ལུ་ཁྱད་ནམས་ནི་ཆད་དེ་ལས་
མཐོ་བ་མིན་པས་ངོ་མཐོང་ཅམ་དུ་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་གཞུང་གིས་མཐོ་དམན་

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་གིན་དུ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ལྔ་པའི་ལུགས་
 འདི་ལ་མཁའ་འཁོར་གྱི་མཆོར། ཀ་བ་ནམས་ནི་ཀུན་དུ་སྒྱིན། །བརྒྱད་གསུམ་འཁོར་ལོ་ནམས་སུ་འོ།
 ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ལ་ཀ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་གིང་། དེ་ཡང་དུ་རི་ཀ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
 ལས་༥ ཀ་བ་སུམ་རུ་རྩ་གཉིས་སམ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་ལྔ་ལྔ་དང་བརྒྱ་
 གསུམ་མ་ལྔ་བུ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་རྩེ་ག་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འཁོར་ནས་
 བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་འི་བར་ལ་ཀ་བ་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་པ་བསྟན་ནོ། །འདི་ལ་ནག་པོ་སྐྱེད་པའི་དགྲིལ་
 ཆོག་གི་འགྱུར་གསར་རྩིང་གཉིས་ལས། རྩི་རྩི་དང་པར་དང་འཁོར་ལོ་འི་ཀ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་གྱི་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་པས་བཞི་པ་ལ་ནི་གྲི་གྲག་གམ། རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་བྱ་
 རྩི། ཀ་བའི་ཞིང་ནི་དུ་རི་ཀ་པས་ཆ་ཆེན་རེའི་ལྔ་ཆར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀ་བ་བཤད་པ་མང་བའི་
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐོག་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཀ་བའི་དཔངས་
 ནི་དབྱེ་རྩིང་ནས་བྱུ་གང་ཅམ་གྱིས་འཕགས་པའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ལྷ་མ་གཞན་ཁ་ཅིག་
 གིས་སྒྲིའི་སྐྱེའི་ཆད་ཆ་ཆེན་གཅིག་ལས་སྟག་པ་བྱས་ན་ནི། གཡས་བརྒྱུད་མི་ཤོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
 ལ་༥ ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱེད་ན་ནི་ཐོག་དཔངས་དམས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། དགྲིལ་འཁོར་གཞན་ནས་
 ནང་གི་ཀ་བའི་རིང་བྱུང་གི་ཆད་རྒྱུ་ཕྱེད་ཆད་དུ་བྱས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་ཅིང་།
 ཐོག་འབུབས་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱེད་གསལ་པོ་མི་སྤྱང་བས་ཡི་གེར་མ་བཞག་ཅེས་གསུང་རོ། །སྟེ་རེ་
 གཉིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱང་བ་འདི་ནི་དཀའ་པར་སྤྱང་ནའང་བཤད་པར་བྱ་རྩི། འདི་ལ་དམ་
 ཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་ལ་ནི། ནང་དུ་སྒྲོས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་
 གྱུ་བཞི་པ་གཞན་ལ་འོང་བ་ལྟར་གྱི་ཤར་རྒྱུ་དང་། རྩི་བྱུང་དུ་བསྐྱོལ་མར་བཏང་བའི་གདུང་འདེགས་
 རྒྱུ་ནི་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་བཅད་པས་གདུང་དེ་ལྟར་གཏོང་བྱུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ཐོག་གིས་མ་ཁེབས་པའི་ཐོག་རུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཀ་བ་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཀ་བས་ཆོག་ལ། དེ་འཇུགས་མཆོམས་ནི། འཁོར་ལོ་འི་ཕྱི་བས་
 དང་པད་འདབ་གྱི་ཐད་ཀར་བརྒྱགས་ན་སྟོབ་པས། དེ་ནམས་སུ་མི་བྱ་བར་མཆོམས་སུ་བྱའོ། །ཐོག་
 འབུབས་ལུགས་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ། དབྱས་སུ་ས་འབུམ་ལྔ་བུ་ཅིག་བྱས་པ་ལ། ལུམ་སྤྱོད་གཏད་ནས།

བསྐྱར་ཁང་འབྲུག་པའི་ལུགས་ལྟར་འཁོར་ལོའི་ཐོག་ན་མས་ཡོད་པ་ཅིག་འཆར་མོད་ཀྱང་། དེ་
ནི་མིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་གོང་མའི་གནས་ནས་འོག་མའི་ལྟ་དང་། འོག་མ་ནས་
ཀྱང་གོང་མ་མི་མཐོང་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིན་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་གི་རིམ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་གཅིག་ལ་རིམ་པ་
བཞི་བྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་རུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ན་ཀ་བའི་སྤྱད་ཀྱི་ཆད་ལ་སྐྱུ་འཁོར་
ཀྱི་ཀ་བའི་དཔངས་ལ། གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ཀྱི་ཐོག་འདེགས་པའི་ཆད་དང་མཉམ་པར་བྱ་
སྟེ། འོག་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་ཆ་བྲན་གཉིས་དང་བཅས་པའོ། །འཁོར་ལོ་གཞན་གསུམ་ཀྱི་
ཀ་བ་ནི་འོག་དུ་རང་རང་གི་འཁོར་ལོའི་ས་གཞི་ནས། རྟེན་དུ་སྐྱུ་འཁོར་ཀྱི་ཐོག་གི་དཔངས་ལས་
ཆ་བྲན་གཅིག་གིས་མཐོ་བ་དང་། གསུང་འཁོར་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཆ་བྲན་བྱེད་ཀྱིས་མཐོ་བ་དང་། ཐུགས་
འཁོར་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཆ་བྲན་གཅིག་གི་བཞི་ཆས་མཐོ་བའི་དཔངས་ཆད་བྱའོ། །གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞན་ཀྱི་ཀ་བའི་སྤྱད་ཀྱི་ཆད་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག །ཀ་བ་ནི་རྩ་བ་ཅིག་པ་ནས་རྩེ་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྲེབ་པ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཀོ་ས་ལར། ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ།
སྒྲི་རེ་རེའི་ཐད་ཀར་ཡང་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ནི་རྩེ་རྩེའི་ཐིག་ལ་བརྟེན་པ། མཐའ་
གཅིག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟེ་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲི་བཞིའི་ཐད་ཀར་ཀ་བ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་ནས་ཅིག་པའི་དཔངས་ཆ་བྲན་བརྒྱ་གསུམ། ས་གྲུ་ལ་གཅིག །ད་
བྱེད་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆད་དང་མཐུན་པར་ཆ་བྲན་བརྒྱ་དུག་པར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་བྱའོ། །འོན་
ཀྱང་འདི་ལ་རྩེ་རྩེའི་ཐིག་རྒྱུ་པོ་ནང་མ་ལ་རེག་པ་ཅུ་ཡིན་པས་དེའི་ཞིང་ཆད་རུང་བྱེད་གཅིག་མ་
གཏོགས་ལ། རྩ་བ་ཅིག་པ་ནས་ཞེས་པ་ནི་བྱུ་བ་ཤེས་གཉེན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མ་ལ་སྒྲི་མེད་
པར་འདོད་པ་ལ། རྩེ་མོའི་ལུང་གིས་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་སྒྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ནས་གདུང་
རྒྱུ་འཁོར་མར་བཏང་བ་ཀ་བས་བཏེག་པའི་སྐྱུ་འཁོར་ཀྱི་ཐོག་གིས་རུང་མ་ཞིབས་པའི་གྲུ་ལ་སོགས་
པར་གདུང་ལ་སོགས་པ་འཐུད་ནས་བཏང་སྟེ། དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོའི་ཐོག་རུང་བྱེད་འོང་བ་དབུབ།
དེ་ནས་འཁོར་ལོ་ལྷག་མ་ལའང་ཆ་བྲན་གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཐོག་འོག་མ་ལས་མཐོ་བར་བྱས་པ་
ལ། གདུང་རྒྱུ་པོ་བཏང་ལ་དབུབ་སྟེ། བེན་དུ་མཛེས་པ་དཀར་ཆ་ཆེ་བ་ཅིག་འོང་། ཞིབ་པར་

ནི་མཐོང་བ་དང་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། བྱིའི་དབྱིབས་ནི་སངས་རྒྱ་གསང་བས་མཛད་ཟེར་
 བར་། བྱི་དབྱིབས་མཛོད་ཉེན་མཁར་ཐབས་དང་། རྒྱལ་ཁ་བ་རི་པོའི་གྱར་དུ་འདོད། ཁེས་
 མཛོད་ཉེན་དང་། མཁར་ཐབས་ཇོང་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁང་བཟང་རྒྱ་ཕིབས་ཅན་དང་། གྱར་གྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་བཞིར་བཤད་དོ། དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཅེ་མོར་དོན་ཅེ་དང་། ཞོར་བྱ་དང་། རིན་
 པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་མཆན་པར་བྱ། ཀོས་ལ་ལས། དོན་ཅེ་ནི་ཞོར་བྱ་དོན་ཅེ་འོ། ཞོར་བྱ་ནི་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ཞོར་བྱའོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་པར་རྒྱ་རྒྱ་ག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅེ་མོ་བརྒྱན་པའི་ཁང་བྱ་
 བཅེགས་པ། ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཞོར་བྱ་དོན་ཅེ་ལས་བྱས་པའི་དོན་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པ། དེའི་འོག་དུ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ། དེའི་འོག་དུ་པར་རྒྱ་རྒྱ་ག་སོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲས་པ། དཔངས་ལ་ཆ་ཆེན་
 གཅིག་ཡོད་པའི་ཏོག་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་ཕྱབས་བྱེད་ན་དེའི་ཐོག་དཔངས་ལ་འང་ཆ་ཆེན་གཅིག་བྱ་ཞེས་
 ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཤད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་སྟེ་
 བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆན་བཤད་པ་དང་། དེ་རྒྱུད་
 གང་ནས་གསུངས་པ་དང་དག་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དགའ་
 བ་རྣམས་སྐྱེད་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་གཙོ་མ་ལྟན་འདས་ནི་སྐྱེ་
 མདོག་ནག་པོ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་
 འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོང་བཞི་དག་པའི་ཞལ་བཞི་པ། ཅུ་ཞལ་ནག་པོ་དང་། གཡོན་
 རྒྱུད་ཀྱ་དང་། རྒྱུ་དམར་པོ་དང་། གཡས་ཞལ་སེར་པོའོ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 གཟེགས་པས་སྐྱན་གསུམ་པ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་ཕྱག་
 བཅུས་པ། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དཔལ་བར་དོན་ཅེ་ཅེ་ལྟ་པའི་འབྲེང་བ་འཛིན་པའོ། ལོ་
 ཆེན་དང་མར་དོ་དང་བྲངས་དཀར་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དོན་ཅེའི་འབྲེང་བ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆག་
 འགྱུར་ལས་འབྱུང་བ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དང་མཐུན་ནོ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་
 པས་། གཡོན་པའི་ཞབས་བསྐྱུམས་ནས། མཐོ་ལྡར་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་བས་བཞུགས་པར་ལུ་
 བ་པས་བཤད་པས་སྐྱེད་པ་ནི། དཔྱུ་རྒྱུ་ཏས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གཞོན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞབས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་དེ་ལྟར་

མཆོན་ཚུལ་ནི། འདིའི་ཞབས་ཀྱིས་གང་མནན་པ་ནི། དེ་བེལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་དེ་ལས་མི་འདའ་
བ་བཞིན་དུ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འགྲོ་བ་ནམས་བེལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། དེ་ནམས་རྟོང་ཉིད་
ལས་མི་འདའ་བའོ། །མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྟག་མཐའ་
འཁོར་བ་མཆོན་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྟེ་དབང་ཕུག་དང་། ཆད་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་ཆད་མཐའ་
ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་མཆོན་པའི་དུས་མཆོན་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མ་མནན་པའོ། །དབང་
ཕུག་ནི་ནག་པོ་ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ཁྲ་མ་རུ་དང་རལ་
གྱི་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ནི་དམར་མོ་ལག་པ་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ། ལྷག་མ་
གཉིས་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཁྲི་ག་འཛིན་པའོ། །གཉིས་ཀའང་གདོང་གཅིག་པ། མིག་གསུམ་པ། ཕུག་
ཀྱ་ལས་བརྒྱན་པར་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །བདེ་མཆོག་ལ་མངོན་བརྗོད་ལས་གཡས་
བརྒྱུད་དང་། ཞབས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་བ་དང་། རྒྱལ་ཀྱང་བྱེད་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས།
ལོ་ནག་དྲིལ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཡས་བརྒྱུད་གི་ལུགས་སུ་མངོན་དོ། །འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་
གཉིས་ཞབས་གཡས་གཡོན་གང་གི་འོག་རུ་འོང་བ་ནི། འདི་དང་ལྷ་བ་པ་དང་། དཔྱུ་རྒྱེ་ཏ་དང་།
ཀྱ་སྐྱ་རའི་འགྲེལ་པ་དང་། དཔའ་བོ་དོ་རྩེས་བྱས་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པ་ནམས་སུ་མི་གསལ་ལ། བྱད་
པར་གསལ་བྱེད་ལས་དུས་མཆོན་གཡས་དང་། འཛིགས་བྱེད་གཡོན་དུ་བྱས་སོ། །རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་
ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་སྒྱུ་བ་ཐབས་ལས་དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་མངོན་དོ། །ཀྱ་གཞུང་གི་སྒྱུ་བ་ཐབས་གཞན་དུ་མ་
ལས་དྭ་གཡས་བརྒྱུད་གི་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཆོན་མནན་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་གཞན་གསལ་བར་
མི་སྒྲུང་ངོ་། །འོད་ཀྱི་གླ་མ་ནམས་ལའང་མི་གསལ་བ་དང་། གསལ་བའི་ལུགས་ལའང་ཕྱོགས་
གཅིག་པའི་ངེས་པ་མི་སྒྲུང་ངོ་། མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། མི་གསལ་བར་སྒྲར་བཞིན་བཤད་པ་
མང་ངོ་། །ལེའུ་སོ་གཉིས་པར་གཡས་བརྒྱུད་གི་གཡས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་དང་། གཡོན་གྱིས་
དུས་མཆོན་དང་། ལེའུ་ང་གཉིས་པར་ཡང་གདན་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་བཞིན་དུ་དང་ཞབས་གཉིས་
ཀ་བརྒྱུད་བས་གནོན་པར་བཤད་དོ། །མི་གསལ་པ་ནམས་ཀྱིའང་དགོངས་བ་དཔུད་ན་འཛིགས་བྱེད་
གཡས་ངས་གནོན་པ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞབས་རེ་རེས་གནོན་ལུགས་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སོ་
གསུམ་པ་ལས། ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་མའི་གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་ཕུག་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་བཞུགས་

བས་དུས་མཚན་ཁ་སྐྱབ་དུ་མནན་པ་དང་། ཉེར་དགུ་པར་ལྷ་དགུ་མའི་གཙོ་བོ་ཞལ་དུག་ཕྱག་བརྩིས་
 བས་གཡས་བརྒྱུད་གི་འཛིགས་བྱེད་དང་ནི་འཛིགས་བྱེད་མ། ཁ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་བཞུགས།
 ཞེས་འགྱུར་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་ཞལ་བརྒྱུད་ཕྱག་བརྩིས་དུག་པ་དང་། ཞལ་བརྩིས་
 གཉིས་ཕྱག་ཉེར་བཞི་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མང་བ་དང་། འཁོར་དང་ཕྱག་གྲངས་མ་ངེས་པའི་
 ཁ་དོག་དང་། ཕྱག་མཚན་སྣ་ཚོགས་པ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོས་འཛིགས་བྱེད་དང་། དུས་མཚན་དང་།
 ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཁ་སྐྱབ་དུ་གནོན་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལེའུ་དགུ་པར་
 ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྩིས་པ་གཡས་བརྒྱུད་ཅན། ཡུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་ལ། ལྷ་དུག་ཅུ་
 བོད་པའི་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དང་། ཡང་བཙོ་བརྒྱུད་པར་གཙོ་བོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་
 བས་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཕྱག་གི་མགོ་བོ་དང་། དུས་མཚན་གྱི་རྒྱ་མ་གནོན་པར་གསུངས་
 བེང་། ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། མི་བྱབ་ལྷ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་མེད་སོགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་གཙོ་བོ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྩིས་པ་གཡས་བརྒྱུད་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། མགོ་
 བོ་དང་རྒྱ་མ་གནོན་པར་བཤད་པ་ལྟར། ལོ་ན་གཉིས་ལ་གསུམ་གྱི་རེ་གཉིས་པ་ལའང་བྱ་དགོས་སོ།
 དེ་ལྟར་ན་ལུ་མ་ནི་གན་རྒྱལ་དང་། མགོ་བོ་གནོན་པ་ཡང་མངོན་བཞིན་དུ་མང་དུ་བཤད་དོ། །འཛིགས་
 བྱེད་གྱི་མགོ་གནོན་པར་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། གན་རྒྱལ་དུ་གནོན་པ་རྒྱུད་ན་མེད་པ། ལུ་ཨི་པ་སོགས་
 ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་ཁ་སྐྱབ་དུ་གནོན་པ་ཡང་མ་བཤད་པས། གཡས་སུ་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་བ་གཡོན་པ་
 རས་གནོན་པར་སྐྱབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་གནོན་
 ལུགས་འགའ་རེ་བཤད་ཀྱང་མ་བྲིས་སོ། །པོད་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་།
 དོན་ཅེ་ཅེ་མོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞབས་གཡོན་པས་དབང་ཕྱག་གི་རྒྱ་བ་གཡོན་པ་དང་། གཡས་པས་
 ལུ་མའི་རྒྱ་མའི་བར་དུ་གནོན་པར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བྱ་དགོས་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་དབང་ཕྱག་
 མ་གྱི་བར་བཞེད་པ། ཅེ་མོར་གྱི་བར་བཤད་པས་འགོག་པ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་
 མི་གཅིག་པ་རྒྱལ་འབྱོར་དང་རྒྱལ་འབྱོར་གླ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ནས། གནོན་པ་པོ་མི་འདྲ་བ་ཕྱག་དོར་དང་།
 བདེ་མཚོག་གིས་མནོན་བྱ་དབང་ཕྱག་དང་ལུ་མ་གནོན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་གནོན་ལུགས་
 མཐུན་དགོས་ན། བདེ་མཚོག་གི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གནོན་པ་པོ་བདེ་མཚོག་དུ་མཚུངས་བེང་། མནན་

བྱ་འཛིགས་བྱེད་དང་དུས་མཚན་དུ་མཚུངས་པ་གཉིས་གཞིན་ལུགས་གིན་དུ་མཐུན་དགོས་པ་ལ།
མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་པུ་ནས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་དེའི་
ལེན་སོ་གསུམ་པར་ཞབས་གཉིས་ལས་མང་བཞི་མ་བཤད་ཅིང་། སྦྱིལ་ཀྱང་བྱེད་པས་བཞུགས་ནས་
དུས་མཚན་ཁ་སྐྱབ་དུ་བྱས་ཏེ། འཛིགས་བྱེད་དང་གཉིས་ཀ་གཞིན་པ་བཤད་པའི་དོན། སྐྱབ་ཐབས་
གཙུག་ཅོར་ལས། སྦྱིལ་ཀྱང་བྱེད་པས་གཉིས་ཀ་བཅེགས་ནས་གཞིན་པར་བཤད་དེ། ཞབས་གཅིག་
གིས་གཉིས་ཀ་དང་། རེ་རེས་རེ་རེ་དང་། གཡས་བརྒྱུད་དང་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་བས་གཞིན་པ་སོགས་
དུ་མ་ཞིག་བཤད་དོ། །ཡང་ལེན་ང་བཞི་པ་ལས། འཛིགས་བྱེད་དང་ནི་དུས་མཚན་དག །བརྒྱལ་
ཞིང་ནམ་པར་སྦྱོས་པ་ཡི། །ཁྱད་པ་ལ་ནི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། །གཅེར་བུ་འོ་དོད་འབོད་པ་མནན། །ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་པས། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་གསོན་པོར་འདོད་པ་ཡོ་གའི་
རྒྱུད་ནས་དབང་ཕྱག་གི་བར་བཤད་པས་འགོག་མི་རུས་སོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་འཛིགས་བྱེད་དང་
དུས་མཚན་མནན་པས་ནི་སྤྱད་པ་དང་སྤང་བ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ནམ་ཉིད་གཞིན་པར་གསུངས་
པའི་དང་པོ་ནི། གོ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་རྟག་པ་འཁོར་བའི་ཡོད་མཐའ་ནི། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་སྤྱོད་སྤང་དང་། ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ནི། ལས་ཉོན་
ཙམ་ཞིག་ཆད་པའི་ཞི་བ་སྤྱོད་སྤང་གཅིག་པའོ། །ཡུལ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་སྤོང་རྩེ་རོ་མཉམ་
པས་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་ལ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་པ་དང་། འབྱུང་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་
པས་ཡེ་ཤེས་ལྡོ་རོ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན། དོ་རྩེ་ཅེ་ལྡེ་པ་དང་། གཡོན་པས་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་རང་
བཞིན་དེའི་བུ་བསྐྱམས་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ལེན་དགུ་པར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ། དོ་རྩེ་ཅེ་དགུ་
པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཅེ་ལྡེ་པར་བྱ། འགྲོ་བའི་གདོ་མུག་འཛོམས་པས་ཕྱག་ལྡེ་མ་ལས་གཞན་
པ་སྤྱོད་དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས། སྤང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་དཀར་པོ་ཁྱག་དང་བཅས་པའི་ན་བཟའ་རང་
གི་རྒྱབ་དུ་མནའས་པ་སྤྱོ། སྤང་པོས་གདོ་མུག་མཆོན་ལ། དེའི་པགས་པ་བཤུས་པས་ནི་གདོ་མུག་
བྲལ་བ་མཆོན་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱག་གཡས་པས་ལག་པ་གཡོན་པ་དང་། གཡོན་པས་རྒྱང་པ་གཡོན་
པའི་པགས་པ་སྤྱོད་སྤང་མཇུག་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གིས་བརྒྱུད་སྤྱོད་འཛོམས་པའི་སྤྱོད་སྤང་ཀྱི་ཅེ་
གཉིས་སྤྱོན་མ་དང་མཉམ་པར་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་བཤད་དོ། །ཆོགས་བདག་སྤང་

པོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའི་པགས་པ་ཡིན་པས། མངོན་བརྗོད་ལས། ཚོགས་བདག་གི་པགས་པ་
 ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཡས་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲས་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཏུ་མ་རུ། བཞི་པ་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་གཅིད་པའི་དབྱ་སྒྲ། ལྷ་པ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་ནམ་ཉིག་གཅིད་པའི་གྲི་གྲག་བསྐྱམས་ཤིང་། ཏུག་པ་ན་ཁམས་གསུམ་
 ཏུ་སོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྲེགས་པའི་མདྲང་ཙེ་གསུམ་པ་སྦྱང་བའོ། །གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་
 པ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ཏྲུ་ག་དཀར་པོ་དེ་རྗེས་མཚན་པའོ། །ཁ་ཏྲུ་ག་ནི་མངོན་
 བརྗོད་ལེན་དགུ་པར། མཚོད་ཕྱིར་ཐོག་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་རྗེས་ཁ་ཏྲུ་ག། སྦྱང་དུ་དེ་རྗེས་ལྷ་པའི་
 དེ་རྗེས་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ། དེ་རྗེས་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ཞིང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བ་དན་རབ་ཏུ་དབྱངས་
 པར། དབྱས་སུ་སྒྲ་ཚོགས་དེ་རྗེས་མཚན་པ་འོག་ཏུ་དེ་རྗེས་ཙེ་གཅིག་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕག་མོ་
 ཞེས་རབ་སྒྲང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཁ་ཏྲུ་ག་ཡུ་བ་དཀར་པོ། མགོ་ཙེ་གཅིག་པ། སྦྱང་ནག་
 པོ་ཙེ་ལྷ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མགོ་བོ་སྒྲམ་པོ་དང་། རྩིང་པ་དང་རྩོན་པ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་དེ་
 རྗེས་དང་། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྩ་བ་ལ་བཏགས་པའི་དྲིལ་བུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་ཚོགས་
 པའི་བ་དན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཡུ་བ་ནི་དབྱུག་པ་དང་། མགོ་ཙེ་གཅིག་
 པ་ནི་མར་ཙེ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་དེ་རྗེས་འོག་ཏུ་བུམ་པ་སེར་པོ་བྱའོ། །མགོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ནི་
 བྱང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲ་གསུང་བྱགས་ནམ་པར་དག་པས། དཀར་པོ་དམར་པོ་ནག་པོའི་
 མགོ་བོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཁ་ཏྲུ་གའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཡས་རིམ་ནས་སྒྱུར་ཏེ་བྱའོ། །བཞི་པ་
 ན་བདེ་བ་དང་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རོའི་རང་བཞིན་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ་སྟེ། ཁྲག་དང་ཐོད་
 པ་ལ་རེ་རེ་སྒྱུར་རོ། །ལྷ་པ་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་དེ་རྗེས་ཞགས་པ། ཏུག་
 པ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་ཆངས་པའི་མགོ་བོ་
 བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཀྱི་དོར་ལས། ཆངས་པ་སྒྲིབ་བྲལ་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 རལ་བའི་ཙོད་པན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། སྒྲ་ཚོགས་དེ་རྗེས་མཚན་པའི་དབྱ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་སོ་སོར་
 འབྱུང་བའི་དོན་ནི། འབྲུལ་སྤོང་ལས། སྒྲ་ཚོགས་དེ་རྗེས་མཚན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཙོག་ཅན། ཞེས་
 བཤད་པ་སྟེར་བྱ་ལ། མཚོན་དོན་ནི་དགེ་རྩ་མཐར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་

པའོ། རྩ་ཚུགས་དྲེས་མ་ཚུགས་མ་གཞིན་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། བོད་པ་སྐམ་
པོ་ལཱའི་ཕྱང་བའི་བོད་ཅན་ནོ། ཇེ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་བའི་སྒྱུབ་ཐབས་ལས། དེ་རྗེ་ནག་པོའི་ཕྱང་
བ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་བོད་པའི་ཕྱང་བ་བྱེད་པར་བཤད་པས། རྩོད་སྒྲུབ་ནས་ཕྱང་བ་དེ་ལ་བརྒྱས་
པའོ། རྩོད་པའི་ཚུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་མཚོན་པར་ལུ་བ་པ་དང་། དཔྱུ་རྩེ་ཏའི་འགྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། བོད་སྐམ་གྱིས་བདག་མེད་པ་དང་། བྱེན་དུ་འགྲེངས་བས་དེ་ལས་བཞེངས་
པ་མཚོན་པར་མངོན་ནོ། ཇེ་དབུ་ལ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་འཆང་བ་ནི། ཅུང་ཟད་གཡོན་དུ་ཡོ་བར་འབྱུལ་
སྤོང་དང་། བྱེད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ལ། དེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པ་མཚོན་ནོ།
མངོན་བཟོད་ལས་ཀྱང་ལན་དུ་མར་ཟླ་བྱེད་དུ་གསུངས་པས། ཚེས་གཅིག་གི་ཟླ་བར་འཆད་པ་དོན་
མིན་ནོ། རྟོག་པར་ལྟ་བུ་ལས་ལྟོག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཞལ་ནམ་པར་འགྱུར་
བའོ། རྩོད་དུ་བཞི་འཛུམས་པས་མཆེ་བ་བཞི་གཅིགས་ཤིང་འཛིགས་སུ་རུང་བའོ། རྩོད་སྒྲུབ་
ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྔ་དང་། སྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ནི་གནས་དང་།
རྩོག་མཐོང་གི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པས། རྩོག་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྐྱས་
པ་དཔལ་བ་དང་། མི་སྐྱུག་པ་གསུམ་སྐྱའི་དང་། རོད་པ་དང་དྲག་ཤུལ་དང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་
གསུམ་གསུང་གི་དང་། རྩོང་རྗེ་དང་རྩམ་པ་དང་ནི་བ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་ཏེ་ཉམས་དགུ་དང་
ལྡན་པའོ། རྩོགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བས་རྩོག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན་ནོ། ཇེ་
ཡང་མན་སྟེ་ལས། རྩོག་གི་པགས་པའི་གོས་ཏེ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆ་
ཁོ་ནར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟླ་མ་ཁ་ཅིག་རྩོག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་རྩོན་པ་བྲག་
འཛུག་པའིན་པ་མགོ་བོ་གཡས་དང་། མཇུག་མ་གཡོན་དུ་བརྩན་ནས་བགོས་པ་ལས། ཡུམ་དང་
སྤྱོར་བའི་དུས་སུ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆར་བཤུགས་ནས་མགོ་བོ་གཡོན་དང་མཇུག་མ་གཡས་སུ་བྱས་ནས་མཇུག་
ཀྱི་ཆར་མེད་པའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། རྩོག་ལེ་དང་ཀྱུ་ལེ་ལྔ་བཅུའི་རང་བཞིན་གྱི་མི་མགོ་རྩོན་པ་ལྔ་
བཅུའི་འཕྲང་བ་འཕྱང་པའོ། དུག་རྒྱ་དུག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དུག་རྒྱ་དུག་ནི། མགུལ་
རྒྱན་དང་། གདུ་བུ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། དབུ་སྟེ་སྟེ་གཙུག་ཏུ་རྩམ་པར་བརྒྱན་པའི་ནོར་བུ་དང་།
མཚོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་། ཐལ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི། དུག་རྒྱ་དུག་ཏུ་རབ་དུ་བཟོད་དོ། ཇེ་ལ་

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་ནམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་
 རྒྱས་བཏབ་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་སྦྱོང་དང་མངོན་སྦྱོང་གི་སྐབས་འགའ་ཞིག་དང་མཐུན་ལ། མངོན་
 བརྗོད་གི་ལྷ་པ་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ཚོར་བུ་མ་བགངས་པར། །མགོ་སྤང་བགངས་གིང་གཞན་སྤར་
 དང་འདྲོ། །སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་མགོ་འཕྲང་གཅིག་དུ་བགངས་པ་འགྱུར་མ་དག་པའམ། དཔེ་མ་དག་
 པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། མངོན་བརྗོད་གི་འགྱུར་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་དཔུང་དོ།
 སྤྱིན་དུག་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས་སྤྱི་གཙུག་གི་ཚོར་བུ་དང་
 མཆོད་སྤྱིར་ཐོགས་མ་བགངས་པར་འཁོར་ལོ་དང་ཆེད་རྒྱན་བགངས་དེ་གི་དེར་དང་མཐུན། བཙོན་
 འབྲུལ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་ཆེད་རྒྱན་སོགས་ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བཤད་དོ། །སྤྱི་
 མ་ཁ་ཅིག་རལ་པའི་ཐོར་ཅིག་ལ་སྤོང་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་དང་། དེའི་འོག་དུ་སྤྱི་ཆོགས་དེ་རིམ་
 བྱ་གསུང་ཡང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ཚོར་བུས་མཆོན་པའི་འཁོར་ལོ་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྙམ། དེ་དང་ཐ་
 མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མའི་རྒྱན་གསུམ་མི་རུས་ལས་བྱས་པ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བྱ།
 འབྲུལ་སྤོང་ལྷར་ཆེད་རྒྱན་ཀྱང་བྱའོ། །མཆོད་སྤྱིར་ཐོགས་ནི་མི་རུས་ལས་བྱས་པར་འབྲུལ་སྤོང་
 དང་། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་ལ། མིང་གཉིས་པ་ཆངས་སྤྱད་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། སེ་
 རལ་ཁར་ཐོགས་པའོ། །མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུགས་པ་སྟེ། དེས་ནི་ལུས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་མཆོན་ནོ། །གཙོ་བོ་དེའི་མདུན་དུ་སྟེ་དེ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱི་གས་
 པར་བཙོན་ལྷན་འདས་མ་དེ་རིམ་གྱི་སྤྱི་མཛོད་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་དབུ་སྤྱི་རྒྱབ་
 དུ་སེལ་བྱར་བཤིག་པ། ཐོད་པའི་དུམ་བྱས་བརྒྱན་པའི་འགོ་པག་གི་སྐར་གས་ཅན། ཕྱག་གཡོན་
 པས་ཡབ་གྱི་མགུལ་པ་ནས་འབྱུང་པའི་ཐོད་པ་ན། གདུག་པའི་བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བྲག་དང་
 རྒྱ་མས་བཀང་བ་བསྐྱམས་པ། གཡས་པས་སྤྱི་གས་བཙུའི་སྤོང་བ་སྟེ་གདུག་པ་ཅན་ཀུན་ལ་དེ་རིམ་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱི་གས་མཛུབ་གྱིས་སྤྱི་གས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མི་དམིགས་
 པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བྱར་གིན་དུ་ནམ་པར་དག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་ལྷན་པས་གཟི་བརྗོད་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཅན་ནོ།
 བྲག་ལ་དབྱེས་གིང་ཟླ་མཆོན་དང་ལྷན་པས་བྲག་འཛིག་པའོ། །སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་གྱི་བརྒྱའི་

སྒྲིང་དུ་ལེགས་པར་འབྲིལ་བ། ལྷག་མཐོང་གི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གནས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་
དོན་བྱེད་པས་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཡུམ་ཡང་ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་ཀྱང་ལྷས་ཀྱན་
པ་སྟེ། གདུ་བུ་ལ་རྒྱང་གདུབ་དང་ལག་གདུབ་གཉིས་དང་དཔུང་བཀྱན་དང་འཁོར་ལོ་དང་། མི་
མགོ་སྐམ་པོ་ལྷའི་ཐོད་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བཙུན་དོ་གལ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ལུ་བ་
པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཅུང་ཟད་ཆོད་དང་ཡོངས་སུ་འབྱུང་། །གཅེར་བུ་ཉིད་དང་སྐྱ་གྲོལ་བ། །སྤྱི་
ལྷར་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ཡི། །རྟགས་ལྷ་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུའོ། །རྟགས་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིས།
དེས་ན་རྟགས་གཉིས་རྟགས་བྱས་ཏེ། །འཁོར་ལོ་ལྷར་གནས་ལྷ་མོ་རྣམས། །རྟགས་ལྷ་ཡིས་ནི་ཡང་
དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟགས་གསུམ་ནི་གཙོ་མོ་དང་། དཔའ་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་ནི་འབྱུང་
པ་དང་། གཅེར་བུ་དང་སྐྱ་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་ལྷག་མ་ལ་ནི་འབྱུང་པའི་ཆབ་མར་ཅུང་ཟད་
ཆོད་པ་དང་གསུམ་སྟེ། འབྱུང་པ་ནི་གྲགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་ལྷ་མོ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱག་གི་ཐོད་ཐུགས་ཀར་བཟུང་བས་འབྱུང་ཚུལ་བྱེད་པ་ཡང་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡབ་ཡུམ་
འདི་ལྷར་བཤད་པ་འདི་རྒྱུད་གང་ནས་གསུངས་སྐམ་ན། ཅ་བའི་རྒྱུད་དུ་ནི་སྤྱི་པར་གསུངས་པས་
མི་གསལ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱན་སྦྱོད་ལས། ཕྱག་གཉིས་ཡང་དག་འབྱུང་པ་དང་། །གཉིས་
ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་བགས་པ་འདྲིན། དག་སྐྱ་མདུང་ཅེ་གསུམ་གྱི་གྲག །རྒྱ་མ་རུ་ནི་གཡས་པས་འཕྱར།
ཁ་ཏྲུ་ག་དང་ཐོད་པའི་ཁྲག །ཞགས་པ་མགོ་བོ་འཕྱར་བ་སྟེ། །གཡོན་པ་རུ་ནི་ཡང་དག་བཤད།
ཅེས་ཡབ་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་དང་ཞལ་གྱི་གངས་མ་སྦྱོས་ཤིང་། ཕྱག་མཆན་རྣམས་རིམ་པ་རིམ་ལ་བཞིན་
མ་བཤད་ཀྱང་། ཕྱག་དང་ཕྱག་མཆན་རིམ་པ་ངས་པ་ཅན་མ་སྦྱོས་པས་ལུ་ཨི་པ་བཞིན་བྱས་པས་
ཆོག་གོ །མདོན་བཟོད་ཀྱི་ལུ་བདུན་པ་ལས། ཕྱག་མཆན་གཉིས་དང་། དམ་ཆོག་གི་དོ་རྗེ་ཕག་
མོ་ལ་འབྱུང་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞལ་གྱི་གངས་དང་། དེའི་མདོག་དང་། སྐྱ་མདོག་དང་།
ཕྱག་མཆན་ལྷག་མ་དང་། རལ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། གཡས་པའི་དུག་པ་ན་
དེ་རྗེ་མདུང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཅེ་གསུམ་པ་མ་བཤད་དེ་མི་འགལ། གཡོན་པའི་དུག་པས་བདུད་བཞིའི་
མགོ་བོ་བརྒྱམས་པར་བཤད་པས་ནི་ཆངས་མགོ་གདོང་བཞི་པར་སྟོན་ནམ་བདག་གོ །ཡུམ་ནི་སྤྱི་མ་
འབྱུང་དང་། གཡས་པའི་གྱི་གྲག་མ་གཏོགས་པ་ཀྱན་སྦྱོད་དང་མཐུན་ལ། ཡུམ་གྱི་གཡས་པས་

རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོར་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་དྲི་ལ་བྱ་པས་ཞལ་བཞི་
 ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ཡང་རྒྱད་གང་ནས་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞལ་བཞི་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཐར་བཞི་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི། ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པར། ཐལ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱགས་པ་ནི། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱབ་པ་མཆོན་པར་གསུངས་པས།
 གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྱུའི་སྒྲིང་བ་དེ་དང་དེས་རྣམས་ཐར་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཆོན་པར་བྱའོ། །ཡབ་
 ཀྱིས་ཡུམ་ལ་དང་། དེས་ཀྱང་ཡབ་ལ་འབྱུང་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཕན་ཚུན་དུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 མཆོན་དོན་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ཉོགས་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེའི་སྒྲིང་དོད་ཀ་རུ་ཆའི་ཀ་
 ལ་རྩེས་སུ་ང་རོ་བྱིན་པས་ནི་བདེ་བ་དང་རུ་ཆ་འགོག་པའི་དོན་དུ་བྱ་སྟེ། འགྱུར་བ་འཇག་བདེ་འགོག་
 པར་བརྟན་པའི་བྱགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་དང་མི་འཇག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་དུས་འཁོར་གྱི་
 སྐར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ། མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་མདྲ་ཀློག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་།
 རུ་ཆ་རྒྱད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པས། སྒྲིང་རྩེ་ལ་སྐྱེར་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདི་འདྲའི་
 སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐལ་བ་འདོད་ལ་བཤད་པ་ལྟར་མི་བྱའོ། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
 ལ་བྱ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ལས། བདེ་ཆེན་ཐུགས་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལུ་མི་
 པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་སྒྲིང་ཉིད་
 དེ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྐྱེད་དགོས་
 པར་བརྟན་པའི་བྱེར་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་སྒྱུར་བའི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་མཇད་པ་ནི། ལམ་འདིའི་གནད་
 དམ་པ་ཡིན་པས། སྐྱེར་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་མཆོན་ཞེས་པ་ཅམ་མིན་པར་བྱུང་པར་
 ཐོན་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །མཆོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་དེའི་སྒྲིང་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་ནི་རྣམ་
 ཐར་བཞི་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་ཁ་འྲུ་ག་དང་ཐོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོར་དྲི་ལ་གྱི་མཆོན་དོན་
 ནོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ནི་གཏི་མུག་མ་ལུས་པར་བྲལ་བ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་གསུམ་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཆོན་ལྔ་པས་
 རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཆིང་བ་དང་། གཡས་བརྒྱང་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འཁོར་
 འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་གཞོན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཇད་པས་སྒྱུན་བདེ་པའི་སྤངས་པ་ནི་ཆངས་མགོ་

དང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རལ་པ་ཡར་ལ་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་དེ་རྗེ་འཕྲུང་བའི་མཆོན་དོན་ནོ། །ཞི་མཐའ་སྤངས་པའི་
འོད་གསལ་ལས་གཟུགས་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི་ཐོད་སྐྱམ་ལྔ་དང་། དེ་འདྲ་དེས་འཕྲིན་ལས་བཞིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་དེ་རྗེའི་མཆོན་དོན་ནོ། །སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་
པའི་བྱད་པར་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་གཟེགས་པ་ནི་སྤྱན་གསུམ་དང་། འཁོར་ལོའི་མཐའ་གཞོན་
པའི་ཚུལ་ཕྱག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་ལམ་རྩལ་པར་མཛད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་
དུག་གིས་མཆོན་ནོ། །བདེ་ཆེན་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ནི་ཡུམ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་
པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མགོ་བོ་ནས་འཛུགས་པ་ནི་ཟླ་ཕྱེད་དང་། འཛུགས་
པས་ལུས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བ་ནི་ཐལ་བས་བསྐྱེད་ནོ། །སྟག་མ་ནི་གོ་སྟོན། །དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་དོན་
ཁོང་དུ་ཁྱེད་པས་ནི། ལམ་འདི་ལ་ངས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བར་མཐོང་ནས་གོ་བདེ་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་
པ་ནི། དེ་ནས་དེ་རྗེ་དང་པར་སྐྱར་བ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས།
རྟུ་དཀར་པོ་ལས་དེ་རྗེ་དང་། བྱ་ཡིག་དམར་པོ་ལས་བྱང་བའི་ནོར་བུ་དམར་པོ་ཅེ་མོ་ལ་བྱ་ཡིག་
སེར་པོས་མཆོན་པ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། ལམ་ལས་པར་དམར་པོ་འདབ་
མ་གསུམ་པ། བྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་པའི་ཟེའུ་འབྱ་སྟེ་སྟེ་བ་དཀར་པོ།
ཅེ་མོར་བྱ་ཡིག་སེར་པོས་མཆོན་པར་བསམ། དེ་རྗེའི་ཁ་དོག་ལུ་བ་པས་མ་བཤད་ལ། བརྟུ་
རྟུ་ཏ་དང་འབྲུལ་སྟོང་གིས་ནག་པོ་དང་། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་དཀར་པོར་བཤད་དེ་ཅེ་སྟེ་
པར་བྱའོ། །བྱ་ཡིག་དང་པོ་དམར་པོ་དང་། གཉིས་པ་སེར་པོར་འབྲེལ་པ་གསུམ་དང་འབྲུལ་
སྟོང་ལས་བཤད། བྱ་ཡིག་སྟེ་མ་དཀར་པོར་འབྲུལ་སྟོང་ལས་སོ། །དེས་ནས་ཡབ་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་
ཕྱགས་ཀར་ཡུམ་ཀྱི་སྟེ་བ་པོ་དང་ཉེ་སྟེ་བ་དང་། མཁུན་པ་དང་དཔལ་བར་རང་གི་སྟེ་བ་པོ་དང་ཉེ་
སྟེ་བ་འགོད། ཡུམ་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་ཕྱགས་ཀར་ཡབ་ཀྱི་སྟེ་བ་པོ་དང་ཉེ་སྟེ་བ་དང་མཁུན་པ་དང་དཔལ་
བར་རང་གི་སྟེ་བ་པོ་དང་ཉེ་སྟེ་བ་དགོད་པ། བན་ཚུན་དུ་ཅུ་སྟུ་ན་བྱ་ཞིང་། ཡི་གེ་གསུམ་བཟོད་ལ་
དགའ་བ་བརྟུ་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཛེས་མ་དང་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་ཆོག་འདི་ཉིད་དོ། །མར་
དོས་ཡུམ་ཀྱི་སྟེ་བ་གཉིས་ཟླ་གདན་དང་། ཡབ་ཀྱི་སྟེ་བ་གཉིས་ཉི་གདན་ལ་དང་། བཞི་ཀའང་

ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་གཡོན་སྒྲོམ་གྱིས་འཁོད་ཅིང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་ཆེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདོ་ཟེར་
 འབྲས་པས་འབྱུང་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་དང་། དུ་རྩེ་རྩེ་ཏའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་
 འབྱུང་བུ་ལས་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐན་ཚུན་གྱི་མགྱུན་པ་དང་དཔལ་བར་ཙུ་ལྷན་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་།
 འབྱུང་པ་རྩོད་ལས་སྐྱགས་བཞི་ཡབ་ཀྱི་གནས་བཞིར་བཀོད་ནས་ཡབ་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་ཙུ་ལྷན་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཡུམ་ལ་འང་བཀོད་ནས་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་ཙུ་ལྷན་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར། དུ་རྩེ་རྩེ་ཏའི་
 འགྲེལ་པའི་འབྱུང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དགོས་ཤིང་། སྐྱེ་མའི་དོན་ནི་མར་
 རྟོ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་གྱིས་ཚོབ་པ་ནི་ཀུན་སྡོད་ལ་བཏེན་པ་ཡིན་དེ།
 རི་རྒྱུད་དུ། སྐྱགས་པས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱེད་བཞུགས། །ཡི་གེ་བྲུ་ནི་སྐྱ་ཅེར་ཡང་དག་སྐྱར།
 བྲུ་ནི་མཆོན་གྱི་ལྟེ་བར་རྣམ་པར་དགོད། །ལྟེ་བ་སྟོང་ག་ཁ་དང་དཔལ་བ་རུ། །སྐྱགས་ཀྱི་ཆོགས་
 དང་བཅས་པས་བྱེད་གྱིས་བཞུགས། །ལྟེ་བ་སྟོང་གར་རྣལ་འབྱོར་མ། །སངས་རྒྱ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་
 ཏེ། །ལྟེ་དང་སྐྱེ་བོ་གཉིས་སུ་ནི། །དཔའ་བོས་བྱེད་གྱིས་བཞུགས་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་མ་དང་
 དཔའ་གཉིས་མེད། །ཅེས་མར་དོའི་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱ་ཅེ་ནི་པ་རྒྱའི་སྐྱ་ཅེ་དང་།
 མཆོན་ནི་དོ་རྩེ་དང་། ལྟེ་བ་ནི་དེའི་ཅེ་མོ་དང་། དེ་རྣམས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་མོའི་གནས་བཞིར་
 སྐྱགས་ཀྱིས་བྱེད་གྱིས་ཚོབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལྟེ་བ་དང་ཞེས་པ་རྣམས་བྱེད་གྱིས་བཞུགས་པར་བྱ། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་ཡབ་ཀྱི་གནས་བཞིར་སྐྱགས་ཀྱིས་བྱེད་གྱིས་ཚོབ་པ་སྟེ། དཔའ་བྱེད་བཞུགས་ཅེས་དཔའ་
 བོ་གཙོ་བོའི་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དང་། ལྟེ་དང་ཨ་བ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་ཞེས་འགྲེལ་པར་
 འདོན་ཞིང་བཤད་དོ། །འཕྲི་ཆེན་དང་འཆིངས་ཡོན་ཏན་འབར་གྱི་འབྱུང་ལས། ཨ་བ་རྩུ་རྩུ་གཉིས་
 ཀྱིས་དཔའ་བྱེད་བཞུགས། ཅེས་འབྱུང་བ་ནི་འབྱུང་མི་ལེགས་ལ། ལྟེ་དང་ཨ་བ་རྩུ་རྩུ་ཞེས་པ་ལྟར་
 ན་ལྟེ་ནི་མགྱུན་པ་སྟེ་ཁ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྩུ་རྩུ་ནི་དེའི་ཡར་སྐྱ་སྐྱེན་མཆོམས་སོ། །ཡབ་ཀྱི་ལྟེ་
 བར་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། སྟོང་ཁར་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྐྱགས་ཀྱིས་
 བྱེད་གྱིས་བཞུགས། ལྟེ་དང་སྐྱེ་བོ་གཉིས་སུ་ཡབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གིས་བྱེད་གྱིས་ཚོབ་པ་མར་
 དོའི་འབྱུང་ལེགས་སོ། །རྟེན་པ་ཐ་མ་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་

དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུང་སྤྲ་མའི་མཛུག་ཉིད་ནས། དང་པོ་དགའ་བ་དཔའ་བོ་སྟེ།
མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནལ་འབྱོར་མ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ལུས་ཉིད། །བདེ་དེ་ཐབས་དེ་ཀུན་
རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་སྦྱོ་བོ་
ནས་མགིན་པར་སྦྲེབ་པ་ན་དགའ་བཞིའི་དང་པོ་དགའ་བ་སྐྱེ་སྟེ། འགྲེལ་བར་དཔའ་བོ་ལྟ་བུར་བཤད།
མགིན་པ་ནས་སྟོང་ཁར་སྦྲེབ་པ་ན་མཆོག་དགའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འགྲེལ་པར་ནལ་འབྱོར་མ་ལྟ་བུར་
བཤད། སྟོང་ཁ་ནས་སྟེ་བར་སྦྲེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་གྱི་དགའ་བ་
སྐྱེ་སྟེ། འགྲེལ་པས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆར་ལ་བཤད་དོ། །མར་དོས་སྤྱབ་པ་ནས་བཙུམས་ཏེ་དོ་
རྩེར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་ནམ་ཉིག་རགས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཡིན་པས་དཔའ་བོ་དང་། མོར་བྱ་དང་
ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་སྤྲ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ནལ་འབྱོར་མ་དང་། མོར་བྱར་ཕྱིན་པའི་
བདེ་བ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པས་བྱེད་དགའ་དང་། མོར་བྱའི་རྩེར་སོན་པའི་བདེ་བ་
ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་འཆད་དོ། །མ་ལུས་ཉིད་ནི་དགའ་བ་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་གསུངས་
པ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དེ་གསང་གནས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རིག་ཅེས་
པའི་ཀུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མོར་བྱའི་རྩེར་རྫོགས་ཏེ་གནས་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེ་ལ་
ཡོངས་སྐྱོད་པའི་སྐྱུའི་བདག་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཆེ་བ་ནི་ཀུན་རིག་པའོ། །ཞེས་པའི་མཛུག་
ཐོགས་སུ། མཐོ་རིས་ས་སྟོང་ས་འོག་ཏུ། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ལུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པས་
སྟོན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པོ་ནམས་
ལུས་གཅིག་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
སྟོང་བྱེད་པར་བ་བསྐྱེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་བཙུད་ཀུན་ལ་བྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས། ནལ་
འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་ཏུ་འཆར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་གོམས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེའི་
ཉམས་ཤུགས་ཅན་འཆར་རོ། །རིམ་པ་དང་པོར་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཛུག་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་
དགའ་བ་ཚུམ་པའི་དམིགས་པ་ནམས་དམིགས་སྦྱེད་པ་དང་། དལ་བུས་བརྟན་པར་བུས་ལ་མོས་
པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ལ་བསྐྱེམ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་
གཉིས་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེམ། སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དེ་དྲན་པར་བུས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེམ་

པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུ་ལ་འདི་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་བྱམ་བཞིར་སྒྲིམ་པ་ཀུན་ལ་ཤེས་དགོས་
སྟེ། རྫོགས་རིམ་པ་དང་པོ་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་དེ་རྫོགས་རིམ་པ་དང་པོ་བྱམ་བཞིར་སྒྲིམ་པ་ཀུན་ལ་ཤེས་དགོས་
པའི་འཁོར་གྱི་སྒྲ་གསལ་འདེབས་སོ། །འབྲུལ་སྤྱོད་དང་ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ལྟ་རེ་གཉིས་
པོ་ཐམས་ཅད་གསལ་གདབ་པ་རྫོགས་པ་དང་། ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཏིང་
ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་ཡིག་སྒྲིལ་པོ་དང་། འཆད་པ་ལྟར་སྒྲིལ་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་
སྒྲིམ་པའམ། ཡང་ན་སྤྱོད་གར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་བྱགས་ཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
སྒྲིལ་སེམས་དཔའ་གསུམ་ལྟར་དུ་བསྒྲིལ། དེ་ནས་སྤགས་གསུམ་བཞི་དུ་ནས་མིག་ལ་སྤགས་པ་དུག་
ལ་གཏི་མུག་དེ་རྫོགས། དབང་ཕུག་དེ་རྫོགས་པར་དུག་བསྐྱེད་དེ། གཟུགས་དེ་རྫོགས་མ་ནས་ཆོས་དབྱེད་ས་
དེ་རྫོགས་མའི་བར་གྱི་སྤགས་བསྐྱེད་པས་འབྱུང་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྤགས་བཞི་དང་གསང་གནས་སུ་
ལྱུང་བྱེད་མ་ལ་སྤགས་པ་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནམ་སྤང་ནས་རིན་འབྱུང་གི་བར་ལྟ་དང་། སྤྱི་གཙུག་དུ་
དོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་འོད་ཀྱི་ཡུམ་གྱིས་འབྱུང་པར་སྐྱེད། དེ་ནས་སྤྱི་བོ་ལ་སྤགས་པའི་གནས་
གསུམ་དུ་ནམ་སྤང་འོད་དཔག་མེད་མི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ།
དེ་ནས་སྤྱི་ནམས་སྤྱི་མས་པར་ཞུགས་ཏེ་ཞུ་ནས། སྤྱི་མཆོད་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་པོ་དང་།
སྤྱི་གསུང་བྱགས་ལ་བསྤྱིམས་པའི་འོག་དུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གསང་གནས་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ་པ་སྤགས་
བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱི་སྤགས་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ་པའི་སྤྱི་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤྱི་བས་
མ་གཏོགས་པ་བྱིས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་འདིའི་འགྲེལ་པར་མ་བཤད་ཅིང་། སེམས་
དཔའ་གཞན་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་མར་དོས་ལྷུ་ཨི་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི། གསང་
གནས་བྱིན་ཚུབས་སྤགས་འོག་དུ་མཆོད་པའི་སྤྱི་བས་སུ་ཚུལ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་
བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱགས་པར་བྱགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མ་ན་ཀ་ཕྱི་རྒྱ་ན་བཞེད། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་པོ་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱེད་པར་བཞེད། མཁས་

བཅའ་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཤི་རྒྱ་ན་ནི་སྤྲུལ་གཉིས་ཀའི་ཞལ་སྤར་གསལ་མོད་ཀྱང་ལུགས་དང་པོའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཀུན་སྦྱོད་ལེའུ་དུག་པར་སྒྲ་རེ་གཉིས་སྒྲིམ་པར་བཤད། བདུན་
 པར་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ་བ་བཤད། བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དམ་ཚིག་པ་ལ་བརྟུག་པ་རྣམས་
 བར་མ་ཆད་དུ་བཤད་པའི་མཛུག་ཐོགས་སུ་གསང་གནས་སྦྱོང་བ་སོགས་སྤར་བཞིན་བཤད་པས་དེའི་
 སྐབས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་རོ་པ་བཞེད་གསུང་པ་སྤྲུལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལུ་ཨི་པའི་གཞུང་
 འགྲེལ་རྣམས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དམྱ་རྒྱུ་ཏས་ནི་འགྲེལ་པར་སྐབས་འདི་
 ཉིད་དུ་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། ལུ་བ་པས་ཀྱང་དེ་སྤྲུལ་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་ཡང་ངེས་པར་བྱའོ།
 འདི་རྣམས་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་རེ་ཡོད་པས་སྐབས་གཅིག་དུ་བྱ་བར་བཤད་པས་སྐབས་
 གཞན་དུ་བྱེད་པ་མི་འགོག་པས། སྐབས་གཅིག་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་ངོ་། །མངོན་བརྗོད་ལས་ཚོགས་
 ཞིང་གི་གོང་དུ་སྒྲ་བརྟུ་བདུན་སྒྲིམ་པར་མ་བཤད་ཕྱིས་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲིམ་པ་ནའང་ལུས་དགྲིལ་དང་
 ཕྱི་དགྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་ནི་ཤུ་བསྒྲིམས་ཏེ་ཕུང་སོགས་བྱིན་བྱིས་རྒྱུ་པ་མང་དུ་བཤད་ངོ་། །ལོ་ནག་
 ཏེལ་གསུམ་བྱིས་མ་བཤད་ཅིང་། ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། རྩ་
 མ་མལ་དང་། མར་དོ་དང་། ཕུ་རངས་པ་སོགས་ཕམ་མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་བྱིས་ཀྱང་
 མི་བྱེད་པར་སྤང་བས། རེ་ཤིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚོགས་པ་ནི་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་བ་པ་པོ་ལ་མཚོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 རབ་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་དབུས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་སྤྲུལ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཏེ་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་བྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་
 པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་དགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་
 རྟེན་ ལུ་མ་ནི་བསྐྱུར་ན་མངོས་མའོ། །སྐྱུ་མདོག་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནག་མོ། ལུ་མ་ལྗང་གུ་ །དུ་མ་
 རྒྱུས་མ་དམར་མོ། །གཟུགས་ཅན་མ་སེར་མའོ། །བཞི་ཀའང་ཞལ་གཅིག་མ་ལ་ཕུག་བཞི་མ། ཕུག་
 གཡོན་ཀྱི་གཉིས་པ་ན་ཁ་ཏྲི་ག །དང་པོ་ན་ཐོད་པ་བྲག་གིས་བཀང་བ་དང་། གཡས་ཀྱི་ཕུག་གཉིས་
 པ་ན་རྩ་མ་རུ་དང་། དང་པོ་ན་གྱི་གྲུག་བསྐྱམས་པའོ། །སྤྱན་གསུམ་པ། དབུ་སྐྱ་ཐུར་དུ་གྲོལ་བ།
 གཅེར་བུ་མོ་གཡོན་བསྐྱམས་ཤིང་གཡས་བརྒྱང་བས་གདན་ལ་བཞུགས་པ། མཆེ་བ་བཞི་རྣམ་པར་

གཅིག་མཁས་ཅུང་ཟད་ཤིང་པའི་ཞལ་ཅན། ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྟན་
པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་རྟ་རྟ་རྟ་རྟ་སོགས་ཀྱང་དགོས་སོ། །ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཕྱགས་ཀར་འབྱུང་
པའི་ཚུལ་ཅན། དགའ་བས་བ་སྟུ་ལངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེད་པ་མེད། །འདི་བཞིའི་སྟུ་མདོག་
དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆན་དང་བཞུགས་ཚུལ་ནི་ཇི་བཞིན་དང་། སྟུ་གསུམ་པ་
སོགས་པལ་ཆེ་བ་མདོན་བཟོད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་སོ། །པད་འདབ་ཀྱི་མཆོམས་རྣམས་
སྟུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་རྟུ་དང་། ཇི་ཆེན་དང་། ཇི་ཆུ་
བསྟུ་སྟེ། རྒྱ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྔ་ཡིས་གང་བའི་ཐོད་པའི་སྟོད་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་
དགོད་དོ། །ལེ་ཆེན་དང་ཟངས་དཀར་གྱི་འགྱུར་དང་། ཀྱ་སྟུ་རའི་འགྲེལ་པར་འདོད་ཆགས་དང་
གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་མར་དོད་དང་ཆག་འགྱུར་ལ་ལྷག་པོ་དེ་རྣམས་མེད་དོ། །སྟོད་
བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ལྷ་བ་པ་དང་ཕྱུ་རྟུ་ཏ་དང་། ཇོ་བོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དོ་རྗེས། ཕྱགས་མཆོམས་རྣམས་སྟུ་བུམ་སྟེང་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་སྟོད་
རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་མང་པོར་བདུད་ཅི་ལྔ་མ་གང་བའི་བུམ་
པའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོས་གང་བའི་ཐོད་པ་བཞི་འཛོག་པར་བཤད། ཀྱན་སྟོད་ལས། ཕྱགས་
བྲལ་གྱི་ནི་བཞི་པོ་དག །རྒྱ་ཡིས་གང་བའི་ཐོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འབྱུང་ལས་
ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་བར་བདུད་ཅི་ལྔའི་སྟོད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ནི་བཤད་
རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་སྟོང་ལས། ཐོད་པ་དང་པོ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་
དང་། གཉིས་པ་དམར་པོ་ཉི་མ་དང་། གསུམ་པ་བདུད་ཅི་ལྔ་དང་། བཞི་པ་སྟོན་མ་སྟེ་གཞུས་
གང་བ་དང་། བཞི་ཀའང་བདུད་ཅི་ལྔ་མ་གང་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། །མར་
དོའི་བརྒྱུད་འཛོམ་རྣམས་ཐོད་པ་ལ་ཟླ་གདན་འདོད་དོ། །ཐོད་པ་ནི་མེ་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ་གཡས་སྒྲོར་
གྱིས་དགོད་དོ། །ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱགས་འཁོར་དེའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་སུ་སྟེ་ར་མ་ལ་ཡར་དཔའ་བོ་
ཁུ་ཀ་པུ་ལ་དང་། དཔའ་མོ་རབ་གདུམ་མེད། །དེ་ལ་ཁུ་ན་དུམ་བྱ་དང་། ཀ་པུ་ལ་ནི་ཐོད་པའོ།
གཉིས་པ་ནི་ཕ་ཅ་རྩེ་སྟེ་ཕ་ནི་རབ་དང་། ཅ་རྩེ་ནི་གདུམ་མེད། །བྱང་ཅིབས་རྩེ་ལན་རྩེ་རའི་རྩེ་ལན་

མི་དང་བ་དང་། རྩ་ར་མི་འཛིན་པ་སྟེ་དེར། མདུ་ཀུ་ལ་སྟེ་ཀོང་རུས་ཆེན་པོ་དང་། གཏུམ་མིག་
མ་སྟེ་ཅུ་ཨ་ཁྱིའི་ཞེས་པ་བསྐྱུར་བའོ། །རྩ་བ་ཅི་བས་ཨོ་ཁྱིའི་ཡ་ཆའི་སྐད་ཟུར་ཆག་པ་ཨོ་ཁྱིའི་དུ་ཀུ་
ལ་སྟེ་ཀོང་རུས་དང་། འོད་ལྗན་མའོ། །ཕྱི་མ་ལ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །སྟེ་ཅི་བས་
ཨ་ཁྱིའི་ཏར་མཆེ་བ་ནམ་པར་གཅིགས་པ་དང་། སྟེ་ཆེན་མའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བི་ཀ་ཏ་དྲི་ཆེ་ཆ་དང་།
མདུ་ན་སེ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །མེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅི་བས་གོ་ངུ་པ་རི་སྟེ་བའི་མཆོག་སྐྱེན་པར། སུ་
ར་ན་ཆང་སྟེ་ལྟའི་མིང་གི་ནམ་གྲངས་དང་། བི་རི་ཆའི་འཁོན་ནམ་དག་སྟེ་བསྐྱུར་ན་ཆང་དག་དང་།
དཔའ་བོའི་སྟེ་ཅན་མའོ། །ཕྱི་མ་ལ་བིར་མ་དྲི་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །བདེན་བྲལ་གྱི་ཅི་བས་ར་མི་ལྟ་
རི་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་དུ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཁ་ཅ་རི་སྟེ་མིའུ་ཐུང་མའོ། །སྟེ་མ་མི་ཨ་མི་ཏ་ལྟ་
ཕ་ཞེས་སོ། །རྩུང་མཆོམས་ཀྱི་ཅི་བས་དེ་བི་ཀོ་ཁྱིའི་སྟེ་ལྟ་མའི་མཁར་དུ་དྲོ་རྩེའི་འོད་དང་། ལང་ཀའི་
དབང་ཕྱག་མའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བཟླ་བྲ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་གི་ལྟ་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་དོ། །དབང་ལྗན་གྱི་
ཅི་བས་སྟེ་ལ་བ་སྟེ། ཐུང་བ་ཅན་མར། དྲོ་རྩེའི་སྐྱུ་དང་ཤིང་གི་བ་མའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བཟླ་དེ་ཏ་
དང་། དུ་མཆོམས་ཀྱང་དོ། །དཔའ་བོ་བཟུད་དང་དཔའ་མོ་བཟུད་པོ་འདི་དག་ནི་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའོ། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་དེའི་ཤར་གྱི་ཅི་བས་ཀ་མ་རྩུ་པ་སྟེ་འདོད་པའི་གཟུགས་སུ། དཔའ་བོ་
སྐྱུ་གྱུ་ཅན་དང་། དཔའ་མོ་ས་སྐྱུངས་མ་སྟེ། ཨ་ཁྱིའི་དང་། ཨིར་བ་དྲི་ཞེས་སོ། །བྱང་ཅི་བས་ཨོ་
ཁྱིའི་དྲོ་རྩེ་རལ་པ་ཅན་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་སྟེ། བཟླ་ཇ་ཏ་ལ་དང་། མདུ་བེ་ར་བྲི་ཞེས་
སོ། །རྩ་བ་ཅི་བས་དྲི་ནི་གསུམ་དང་། ཤ་ཀྱའི་ནི་དག་མཆོན་ཏེ་དེར། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། རྩུང་
གི་ཐུགས་ཅན་མ་སྟེ། མདུ་བྲིར་དང་། བྲ་ཡུ་བེ་གེ་ཞེས་སོ། །སྟེ་ཅི་བས་ཀོ་ཤ་ལ་སྟེ་དག་བ་ཅན་
དུ་དྲོ་རྩེ་ཏུ་མཛད་དང་། ཆང་འཐུང་མ་སྟེ་བཟླ་ཏུ་ཀྱར་དང་། སུར་ལྟ་ཞེས་སོ། །མེ་མཆོམས་
ཀྱི་ཅི་བས་ཀ་ལྟར། རབ་དུ་བཟང་པོ་དང་། རྩུང་ལྟ་མོ་སྟེ། སུ་ལྟ་དེ་དང་ལྟ་མ་དེ་བྲི་ཞེས་སོ།
བདེན་བྲལ་གྱི་ཅི་བས་ལྟ་པ་ཀ་སྟེ་འཐུང་བ་ཅན་དུ། དྲོ་རྩེ་བཟང་པོ་དང་། ཤིན་དུ་བཟང་མོ་སྟེ་བཟླ་
ལྟ་དང་། སུ་ལྟ་དེ་ཞེས་སོ། །རྩུང་མཆོམས་ཀྱི་ཅི་བས་གཞིར་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་། ཏ་
ན་མ་སྟེ་མདུ་བེར་བ་དང་། ཏ་ལ་ཀྱར་ཏེ་ཞེས་སོ། །དབང་ལྗན་གྱི་ཅི་བས་དྲི་མ་ལ་ལ་སྟེ་གངས་
ཅན་དུ། མིག་མི་བཟང་དང་། བྱ་གདོང་མ་སྟེ། བི་རུ་པ་ཨ་ཁྱིའི་དང་། ཁ་གྲུ་ན་ནི་ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་

རི་བྱ་གདོང་མར་བསྐྱར་རོ། །ཕྱ་གུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་གསུང་གི་འཁོར་ལོ་འོ།
 སྐྱེ་འཁོར་དེའི་ཤར་གྱི་ཅིབས་ཤེ་ཏ་པུ་རིར་ཏེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གྲོང་དུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོའི་
 སྐྱགས་ཅན་མ་སྟེ། མདུ་བུ་ལ་དང་། ཅ་ཀ་བེ་གེ་ཞེས་སོ། །བྱང་གི་ཅིབས་གྱི་དེ་བ་དུ་སྟེ་ཁྱིམ་
 གྱི་ལྷར། རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། དུམ་སྐྱེས་མ་སྟེ། རུ་བཟང་དང་། ཁ་རྩལ་དེ་ཞེས་སོ། །འབྲུག་
 ཅིབས་སོ་རྒྱ་སྟེ་ཡུལ་འཁོར་བཟང་པོར་ཏེ་མཁྱེན་དང་། ཆང་འཆོང་མ་སྟེ་དུ་ཡ་གྱི་བ་དང་། བོ་རྩེ་
 རྒྱེ་ཞེས་སོ། །སྟོ་ཅིབས་སུ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་སྟེ་གསེར་སྐྱེད་དུ་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་པོ་དང་། འཁོར་ལོའི་གོ་
 ཆ་མ་སྟེ་ཡུ་གུ་ཤ་གཞུང་། ཅ་ཀ་བཞི་རྩེ་ཞེས་སོ། །མེ་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་ན་གར་སྟེ་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་
 དཔལ་ཏེ་རུ་ཀ་དང་། བེན་དུ་དཔལ་མོ་སྟེ། སྤེ་རྩེ་རུ་ཀ་དང་། སུ་བྱེ་རྩེ་ཞེས་དང་། རྒྱ་དཔེར་ན་
 གར་འི་བཤད་པར་པ་ཏེ་ལེ་ཞེས་པ་སྟེ་བོ་སྟེ། སྐྱེ་བོའི་བུ་ཡིན་གསུང་སྟེ་གྲོང་ཁྱིམ་སྟེ་བོའི་བུའོ། །བདེན་
 བལ་གྱི་ཅིབས་སེན་རྒྱུར་པར་གར་གྱི་དབང་ཕུག་དང་། སྟོབས་ཆེན་མ་སྟེ། པར་ཆེ་རྩེ་ཤེར་དང་།
 མདུ་བུ་ལེ་ཞེས་སོ། །རྒྱང་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་མ་རུ་སྟེ་སྐྱེ་དམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་སྐྱང་མཛད་དང་།
 འཁོར་ལོ་སྐྱར་མ་སྟེ། བེ་རོ་ཅན་དང་། ཅ་ཀ་བཞི་རི་ཞེས་སོ། །དབང་ལྷན་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་ལུ་དུ་སྟེ་
 རིགས་ཉིད་ཅེས་པར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཆེན་མོ་སྟེ། བཟང་མདུ་དང་། མདུ་
 བྱེ་རྩེ་ཞེས་སོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱེའི་འཁོར་ལོ་འོ། །ཐོད་པའི་
 དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་བོ་ཉིར་བཞི་ནམས་ནི་ཞལ་གཅིག་པ། སྐྱན་གསུམ་པ། ཕུག་བཞི་པ།
 རལ་པ་སྐྱེ་བོར་བསྐྱས་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་དབྱངས་ཅན་ནི། ལུ་བ་པས་དཔལ་བོའི་ཐོད་
 དང་ལྷན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཕྱུ་རྩེ་ཏེ་ཏེས་དཔལ་བོའི་དར་ཐོད་ཅན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་འབྲུལ་སྟོང་ལས། དོ་རྩེའི་ཤེང་བས་མཆན་པའི་དཔལ་བོའི་དར་གྱིས་དཔལ་བར་བཅིངས་པ་
 ལ་བཤད་པ་སྟེར་རོ། །ཡུམ་ལ་འབྲུད་པའི་ཕུག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཡས་ན་དོ་རྩེ་དང་། གཡོན་ན་
 རིལ་བུ་དང་། ཕུག་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་གཡོན་ན་ཁ་ཏྲི་ག་དང་གཡས་ན་རྒྱ་མ་རུ་འཛིན་པ། ཕུག་
 རྒྱ་ལྡ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་ཐལ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལྡ་དང་། ཐོན་ཚོན་ལྡ་
 བརྒྱའི་ཤེང་བ་དང་ཤིང་རྒྱན་སོགས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱ། གཡོན་བསྐྱམས་ཤིང་གཡས་བརྒྱང་གིས་གདན་
 ལ་བཞུགས་པའོ། །ཀུན་སྦྱོང་ལས། དཔལ་བོ་ཉི་ཤུ་ཅན་བཞི་ནི། །ཕུག་རྒྱ་ལྡ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཀློང་། གཡས་བརྒྱུད་པ་ཡི་གདན་དང་ལྷན་། མགུར་
 རྒྱ་གདུ་བུ་གདུབ་ཀོར་དང་། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གིས་བརྒྱན་པར་ཡང་བཤད་
 པས་། ཕྱག་རྒྱ་ལྷ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱན་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ། གཙོ་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་མར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་གདུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཉེར་བཞི་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་མ། ཡབ་ལ་འབྲུད་པའི་ཕྱག་གཡོན་གྱིས་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་དང་། སྤང་བ་ལ་བརྩིགས་
 པའི་སྤྲིགས་མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གཡས་པས་གྱི་གྲག་འཛིན་པ་ཅན། རྒྱན་གསུམ་པ། དུག་
 པོའི་གཟུགས་ཅན་མ། རྒྱ་གྲོལ་བ་ལ་སྟེ་དབུ་རྒྱ་སིལ་བུར་གྲོལ་བས་ནི་རྣམ་པར་མངོས་ཤིང་ཡབ་
 རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་གོས་ནི་འཆང་
 བའི་མཆོག་ནི་གཅེར་བུ་ལ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་གོས་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་དོན་ནོ།
 མགུལ་རྒྱན་དང་། གཙུག་ཕུད་དེ་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། དཔྱུ་རྒྱེ་ཏའི་འགྲེལ་པར་གདུ་
 བུར་བརྒྱུར་མོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་ནོར་བུ་ནི་གདུ་བུའི་རྣམ་གྲངས་སོ། ཞེས་འབྲུང་
 བ་ལྟར་བུ་སྟེ་ཆག་འགྱུར་དང་མཐུན་ནོ། འདུང་རྒྱན་དང་། ར་ཆ་དང་། ཆངས་སྤྱད་གྱི་རྒྱན་
 ཅན་། མགོ་བོ་སྒྲམ་པོ་ལྷ་བརྩའི་ཕྱེད་བས་མགུལ་པ་ནས་བརྒྱ་ཕྱེད་མ་གྱི་བར་དུ་བརྒྱན་པ། འོག་
 པག་སིལ་སིལ་གྱི་རྒྱ་སྒྲོགས་པའོ། རྒྱེ་རགས་ཁྲད་པར་བ་བར་བུ་ཅན་ཅེ་ལ་དེལ་ཁུང་གི་རྒྱ་སྒྲོགས་
 པ་ལ་འོག་པག་ཅས་བློར་བས། རྒྱད་དོད་གྱི་སྟངས་ནས་རྒྱེ་རགས་དང་འོག་པག་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱུར་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་སྒྲུབས་སུ་མར་དོས་འོག་པག་སིལ་སིལ་ཞེས་བརྒྱུར་བ་ལྟར་འོག་པག་ཏུ་
 བརྒྱུར་ན་ལེགས་སོ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་སྒྱུ་མདོག་ལ་གཞུང་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སྟོ་
 དམར་དཀར་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གསལ་པར་མ་བྱུང་ཞིང་། ཀྱན་སྦྱོད་དང་། འགྲེལ་པ་
 གསུམ་དང་། འབྲུལ་སྦྱོང་ལས་ཀྱང་མི་གསལ་ལོ། འོན་ཀྱང་རྩི་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་དང་བཀའ་བསྟོན་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་མདོག་ལ་སོགས་པ་སྒྱུབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་
 ཏེ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལས་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་དུ་བཤད་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་གསུངས་པ་ནི་དེ་ནི་གྱི་འཁོར་ལོ་ཁོ་ན་ལ་མི་བུ་
 བར་བཞེན་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་བྱའོ། འོ་ན་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བརྒྱད་ཆེན་གསུམ། སྟོ་དམར་

དཀར་པོ་དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་འདིར་བཤད་པ་དེ་རྒྱུད་གང་ནས་གསུངས་
 རྒྱུ་མ་ན། མངོན་བཟློག་ལས། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ནམས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པར་གསུངས་
 བེད་དེ། ལེའུ་བཟུ་བཞི་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་མཛུགས་དུ། ཡང་ན་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་
 རི་དེ། རྩི་འདོད་མདོག་གི་དབྱེ་བ་བྱ། ཁེས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་དབྱེ་བས་རྩི་ལྷ་ར་འདོད་པའི་ཁ་
 དོག་དུ་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་འཁོར་གྱི་ལྷ་དཀར། གསུང་འཁོར་གྱི་དམར། ཐུགས་འཁོར་གྱི་
 ལྷ་སྤོན་པོར་བྱ་བའི་དོན་དེ། ལྷ་ར་འཁོར་ལོ་རེ་རེའི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བར་བཤད་མ་
 ཐག་པ་ལྷ་ར་མི་བྱ་བར་ཁ་དོག་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བྱེད་པས་ཡང་ན་ཁེས་གསུངས་སོ། འཇག་པོ་སྤྱིར་
 པའི་སྤྱི་བཟུངས་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འཁོར་ཁ་དོག་མི་གསལ་ཡང་། དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ། དཀར་
 མིན་དཀར་དང་དམར་པོ་ཡིས། ཁ་མ་མཆོག་དང་བར་མ་སྟེ། ཁ་མས་ཅད་རིམ་བཞིན་དགོད་
 པ་ནི། ཁ་མའི་རིམ་གྱིས་དྲིན་ཡིན་ནོ། ཁེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འཁོར་སྤྱི་ལྷ་བཞིན་གསུངས་
 སོ། རྩི་ལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་ལྷ་དུག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ཕྱག་མཆོན་
 རྩི་ལ་སོགས་བཤད་པ་ནི། ཀུན་སྤྱིར་ལས་གསུངས་ལ། དེར་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། མཆོམས་མ་བཞི་གཟུགས་གཉིས་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ལས་
 སོ་སོའི་ཁ་དོག་གསལ་བར་མ་བཤད་པས། ཁ་དོག་གི་མངོན་བཟློག་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ན་ལེགས་
 ལ། ལྷ་མི་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། མངོན་བཟློག་གྱི་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། ལྷ་བས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱུད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་དང་། གཡས་བརྒྱུད་དང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོས་འཁོར་ལོ་འདྲིན་
 པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱག་མཆོན་གསུམ་མཐུན་ནོ། རྩི་ལེའུ་ལྷ་པ་ལས། སྤྱི་གྱུ་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་བརྒྱུད་ཀྱང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོས་པར་འདྲིན་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་ནམས་སྤྱིར་
 དང་འདྲའོ། རྩི་ལེའུ་དུག་པ་ལས་ནི། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད། ཞལ་ཕྱག་སོགས་
 ལྷ་ར་བཤད་པ་ནམས་དང་རྩི་ལྷ་བཞིན་མཐུན་ལ། ལྷ་འཁོར་མ་ཉེར་བཞི་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 མར་བཤད་ཀྱང་ཕྱག་མཆོན་ལ་གྱི་གྱག་མེད་དོ། རྩི་ལྷ་ར་ལྷ་འཁོར་མ་ཉེར་བཞི་འཁོར་ལྷ་ཕྱག་
 གི་གངས་དང་། ཕྱག་མཆོན་ཀུན་སྤྱིར་དང་མཐུན་ཞིང་། དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་འཁོར་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩི་ལྷ་འདྲིན་པ་འང་ཀུན་སྤྱིར་ལ་བརྟེན་པའོ། འོ་ན་མངོན་བཟློག་ལས། བདེ་

མཆོག་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་པ་ལ། སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་དམ་ཆོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས། བདེ་
མཆོག་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ལས། ལོ་ངྲིལ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རིགས་
ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་སྙམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ལུ་
ཨི་པས་རིགས་དྲུག་པ་ཏེ་རུ་ཀའི་སྐྱབ་ཐབས། ཅུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་དོན་རྒྱད་
ལྟར་བཀོལ་བ། ཞེས་ལུ་ཨི་པའི་ལྷགས་འདི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་དྲུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ནང་ནས་ཅུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བཞེད་པ་གིན་རུ་ལེགས་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། རིགས་
བྱེ་བྲག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དཔའ་བོ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་དང་དྲེ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་རང་
རང་གི་རིགས་སོ་སོའི་ཕྱག་མཆོན་གསུངས་ལ། འདི་ནི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་
མཆོན་གྱི་གཙོ་བོ་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོའི་ཕྱག་མཆོན་ནི་དྲེ་རྩེ་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱའི་
དཔའ་བོ་རྣམས་དཔལ་བར་འཁོར་ལོའི་འཕྲུང་བ་དང་། གསུང་གི་དཔའ་བོ་རྣམས་དཔལ་བར་བརྒྱའི་
ཕྲང་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང་། འདིར་ནི། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་གྱི། །དཔལ་བར་དྲེ་རྩེའི་
ཕྲང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ལ་སྙོན་འབྲིད་བྱས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་
ཀྱི་རེ་གཉིས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་གིག། །དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནི་བདེ་མཆོག་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་
རྣམ་སྤང་དང་། སྤང་མཐའ་དང་། མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཀྱིལ་
འཁོར་འདི་རིགས་བསྐྱུས་ཡིན་པས་རིགས་སོ་སོ་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་མོད་ཀྱང་། རིགས་མ་བསྐྱུས་
པའི་རིགས་རྒྱང་སོ་སོ་པའི་རིགས་དང་མི་འདྲའོ། །མངོན་བརྗོད་ལས། ཕྱགས་གསུམ་སྐྱའི་ལྷ་
རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། ས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། ས་འོག་ན་སྐྱོད་པ་ཞེས་དང་། ཀུན་སྐྱོད་
ལས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྤྲོན་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་
ལྷ་བཞི་དང་། དྲི་བ་བཞི་རྣམ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པས་བུ་སྒྲིམ་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་བཟུང་
བ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གནོད་སྦྱིན་བཞི་དང་། སྤྲོན་པོ་བཞི་ས་ལ་སྐྱོད་པས།
ཀླུ་མ་རུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་བཟུང་བ་དང་། ལྷོབས་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷ་

བཞི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་བཞི་ས་འོག་ན་སྐྱེད་པས། བྱེད་པུ་རི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་བཟུང་བ་
 རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱུགས་གསུང་སྤྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ་ནས་མིང་དང་ཆ་ལྷགས་
 སོགས་འདྲ་བར་བྱས་ཞིས་ཟངས་དཀར་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་དག་གསུང་བཞི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་ན་འང་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་འདུག་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བྱེད་རྣམས་ལ་འང་གནས་དང་། འདུལ་
 བྱའི་སྒོ་ནས་མཆོན་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། མིང་དོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །འཁོར་ལོའི་
 ཕྱི་བས་ཉེར་བཞི་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་མངོན་བརྗོད་ལས་བཤད་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་ལྟའི་གནས་དེ་རྣམས་
 ལ་ཕྱིའི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང་། དེར་བཀོད་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་མོ་ཡང་། ཡུལ་དེ་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་
 བོ་དང་དཔའ་མོ་དངོས་ཡིན་པའི་མོས་པ་བཏན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུམས་ན་ཡུལ་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་བ་མུར་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་ཆེད། །གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ཤར་དང་བྱང་དང་རྩབ་དང་སྟོའི་སྒོ་རྣམས་སུ་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡོན་སྒོར་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ཁ་གདོང་མ་དང་། རྩག་གདོང་མ་དང་། བྱི་གདོང་མ་དང་། ཡག་གདོང་མ་རྣམས་དགོད། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་མེ་དང་བདེན་བྲལ་དང་རླུང་དང་དབང་ལྡན་གྱི་མཆོམས་རྣམས་སུ། མེ་ནས་བརྩམས་
 ཏེ་གཡམས་སྒོར་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡ་མ་དྲུ་རྩེ་རྩེ་གཤེན་རྩེ་བརྩན་མ་དང་། གཤེན་རྩེ་ཕོ་ཉ་མོ་དང་།
 གཤེན་རྩེ་མཆེ་བ་ཅན་མ་དང་། གཤེན་རྩེ་འཛོམས་མ་རྣམས་དགོད་དོ། །ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་
 ཕྱག་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ནི། རི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་བཞིན་དུ་
 བྱ་རྩེ། འོན་ཀྱང་བྱ་རོག་གདོང་ལ་སོགས་པའི་གདོང་བརྒྱན་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་
 ལས་དབྱེ་ཞིང་མི་འདྲ་བར་བྱའོ། །བྱ་རོག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབྱ་རིལ་པོ་མེན་གྱི། གདོང་
 གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་ན་རྒྱན་སོགས་གདགས་སུ་མི་རུང་
 རོ་ཞིས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གསུང་རོ། །བྱ་རོག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནག་ལྡང་དམར་སེར་
 བའི་མདོག་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། མཆོམས་མ་བཞི་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་ནི། བྱ་རོག་གདོང་མ་
 སོགས་གདོང་གི་སྒོ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོམས་ན་གནས་པའི་ལྟ་མོ་བཞི་ནི་མིའི་བྱ་མོ་མངོས་བ་ལྟར་ཡོད་འཕྲོག་པ། རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཁ་
 དོག་ནི་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་པ་རྩེ། བྱེད་གཡམས་ནི་གཡམས་ཀྱི་སྒོ་མའི་ཁ་དོག་དང་། བྱེད་

གཡོན་ནི་གཡོན་གྱི་སྒྲིམ་འཛིན་ཁ་དོག་ཅན་མའོ། །བརྒྱད་ཆར་ཡང་ཡི་དྭགས་ཏེ་རོའི་སྟན་ལ་གནས་
པ་དེ་དག་མི་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་བཙོན་པ་སྟེ། དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པས་
རོའི་གདན་ཅན་ནོ། །དཔའ་པོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་གྱི་ནི་དཔལ་བར་དོ་རྗེའི་འཕྲུང་བ་འཛིན་
པའོ། །འདི་ནམས་ནི་སྒྲིམ་གྱི་དུས་སུ་མི་འམ་ཅེ་མོ་བཞི་དང་སྤ་མེན་མ་བཞིས་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དམ།
འཕྲུང་གཙོད་དང་ཉེ་བའི་འཕྲུང་གཙོད་དང་། གྲོང་མཐའ་དང་ཉེ་བའི་གྲོང་མཐའ་བཟུང་བ་བདུལ་
བའི་ཆོ། བྱོ་བོ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ཀྱུ་དང་སྟ་མོ་གོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་ལ། སྒྲིམ་
བཞིས་ཡབ་ནམས་གདོང་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱུས། མཆོམས་མ་བཞིས་ཡབ་ནམས་སྤྱེད་གཟུགས་
གྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱུས་ནས་མ་མོའི་སྐྱར་བརྟན་པས་སྤར་བཤད་པ་བརྒྱད་བདུལ་བ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་
གི་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ན་གནས་པའི་འཛིན་ཏེན་པའི་སྟ་གདུག་པ་ཅན་དེ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དབང་ཕྱག་མཆོད་
པར་བྱེད་ལ། དབང་ཕྱག་གི་དུག་པོའི་སྐྱེ་འཛིན་སྤྱེད་ནག་པོ། རྒྱུང་མ་དུས་མཆོན་དང་བཅས་
པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་དབུས་མ་ག་རྟ་ན་གནས་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ། དོ་རྗེ་འཆང་
གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བདེ་མཆོག་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པར་སྤུལ་ནས། འཛིན་སྤྱེད་རྒྱུང་
མ་དང་བཅས་པ་བདུལ་ཏེ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན། དག་པོའི་རྒྱུང་མ་བཞི་ནི་མྱ་མ་གྱི་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིང་པོའི་ནལ་འབྱོར་མ་བཞིར་སྤུལ་པས་བདུལ་ལོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་སྒྲིམ་དག་གསུང་སྟེ། མདོན་
བཟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནའང་དེ་ནམས་ཅི་རིགས་པ་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་དང་
ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་ལ་གསུམ། བྱང་སྤྱོགས་སོ་བདུན་ལྟ་དང་སྐྱར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཤད་པ་དང་། སྤར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོགས་མཐུན་གྱི་དག་པ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་ནི། མདོན་
བཟོད་ལས། མ་ངལ་བར་དུ་སྟ་སྒྲིམ་པ་དང་སྤྱོགས་བཟུང་བ་བྱ་བ་དང་། ངལ་ན་དག་པ་དེ་སྒྲིམ་
པར་བཤད་ལ། ལུ་ཨི་པས་སྐབས་འདི་དང་རིལ་བུ་པས་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྟ་སྒྲིམ་པ་རྗེས་མ་
ཐག་སྒྲིམ་པར་བཤད། ནག་པོ་པས་སྟ་རྗེས་མ་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་དབང་
བསྐྱར་ཏེ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པས། སྐབས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་
ལ། སོ་སོའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ། །འདི་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་

ལྷའི་ནམ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 ལྷམ་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་སྐབས་ན་གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྟར་
 བར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སོ་བདུན་
 པ་ཐེག་ཆེན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་སྐྱ་གུ་རུས་ལ་སོགས་པའི་གདོས་
 བཅས་མིན་པར་འཇུག་ཆོན་ལྟར་སྟོན་པ་ཅམ་གྱི་དོན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུང་ཁམས་སྐྱེས་
 མཆེད་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་དམ་པ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 ནོ། །རྩོམ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར་དགོས་པ་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་རུ་ཀའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཆོས་
 ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་རོ། །ལྷར་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤར་མའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པས་དེའི་ངོ་བོར་མ་ཤར་བའི་
 ལྷའི་སྐྱ་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་དུ་མཆོན་པ་ནི་བདེ་སྟོང་
གི་ཐུགས་དང་སྐྱེ་མའི་ལྷ་སྐྱ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ཅིག་ཅར་ལམ་
དུ་བྱས་པ་ཐེག་པའི་བྱད་པར་ནི་སྤགས་གྱི་ཐེག་པའི་ལྷ་སྐྱ་དང་། སར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྟོན་ཚུལ་ནི་མན་སྟེ་ལས་གྱུར་དུ། སྟོང་ཉིད་
 སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། ཀྱང་དུ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ནི། དག་
 འདུན་གྱི་ཡང་བརྟན་པའོ། །ཞེས་བྲངས་ནས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་
 གྱི་ཆོས་ནམས་ནང་དུ་འདུས་གྱི། ལོག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡོངས་སུ་
 འདྲིས་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་ནམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་གོམས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤར་མ་ལྟར་བྱེད་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་གྱི་སྟོན་སྣུལ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སུ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས་
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་སེམས་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷོག་པས་ཕྱེ་བའི་ཆོས་སོ་བདུན་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་སོ་
 བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྷ་བ་འདི་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སོ་བདུན་པོ་ལ་སར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དམིགས་ནམ་མེ་མཐུན་པ་དུ་མ་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཀྱང་
 ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མདོ་རྗེའི་ཕྱོགས་ནས་གསུངས་པའི་དམིགས་ནམ་ཅན་

སོ་བདུན་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདིའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་ཀྱང་
བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟ་
ཆུང་མ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་དབང་ཚེན་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པས་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སོ་
བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ལྟའི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་དབང་པོ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། འབྲུལ་
སྟོང་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་བཞེངས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟའི་རང་བཞིན་སོ་སོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་སོ་སོར་
སྒྱུར་བ་ནི་དབང་པོ་དམན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་འདིར་མ་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་ལ་སྒྱུར་བས་ཆོག་པ་དེ་ཡང་དང་པོར་སྟོན་པས་ཕྱེ་བ་ལ་རེ་རེ་
ནས་སྒྱུར་བ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ལ། རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་ཐུན་མོང་བའི་སོ་བདུན་ལ་འདྲིས་པར་མི་
བྱེད་པ་ཡང་མིན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་སོ་བདུན་ལྟ་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟ་བུ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ལ་བྱེད་
དོད་ །དེའི་ཕྱི་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་བསྐྱས་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་
གྱི་དམ་ཆོག་པ་ཆུང་མ་རྣམས་རྫོགས་པའི་མཇུག་འདིར་སྒྲར་ལྟར་གནས་བཞི་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་སོགས་
བྲན་པར་བྱས་ནས། བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ལྟ་ཆུང་མ་
རེ་རེ་ནས་སུ། སྒྱུར་བསྐྱས་ནས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོའི་དོན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་དེས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་བསྐྱོམས་པའི་མཇུག་དེ་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཟད་པ་དང་མི་སྒྱུ་
བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་
བདུན་ཏེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་སོ་བདུན་དང་སྒྱུར་བས་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། སྒྱུར་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་
གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། ཆོས་དང་། སེམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཏེ་བར་བཞག་པ་བཞི་
ནི། རིམ་པ་བཞིན་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་གཟུགས་ཅན་མའི་བར་བཞིར་བལྟའོ། །ཉིར་
གཞག་བཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་ཤུང་དང་ཆོར་ཤུང་ཤེས་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། རྩེ་མ་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཤུང་པོ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆུང་མ་ཤེས་ཀྱི་
ཤུང་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འབྱེད་པར་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྫོགས་པའི་འགྲེལ་

ཕར་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་སྟུ་མ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ་སྤར་ལྟར་བཤད་དོ། །རྩེས་སུ་བྱན་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་གྱིས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་བྱན་པ་བཞག་པས་ན་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་
 གོ་རྒྱུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལས། འདིར་ཐ་མ་གཉིས་བསྒྲིག་པ་ནི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་
 མངོན་སྦྱོང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །འདུན་པའི་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དང་། སྦྱོང་
 པའི་དང་། སེམས་ཀྱི་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཅི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཏུམ་མིག་མ་ནས་སྒྲ་ཆེན་
 མའི་བར་གྱི་ཐུགས་འཁོར་གྱི་སྟོ་མོ་བཞིར་བཏྲོའོ། །དེ་ལ་རྩུ་འཕུལ་ནི་ནཱ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་
 སོགས་པའོ། །རྒྱུ་ལ་བཞིན་དེའི་གནས་སོ། །འདུན་པ་ནི་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་དང་།
 བཙུན་འགྲུས་ནི་དེའི་རྒྱུ་ལས་མི་ལྷོག་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ཤིན་ཏུ་ནཱ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྱེད་པའོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་འདུན་པ་སོགས་བཞི་རྩུ་འཕུལ་རྒྱུ་ལ་ཕར་མི་བྱེད་པར་འདུན་
 སོགས་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བྱེད་ལ། སྤྱི་རྩུ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རྩུ་འཕུལ་སྦྱོང་
 རུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་བཞི་སྟེ་འདུན་པ་བྱུག་པོ་དང་། བཙུན་འགྲུས་རྒྱུ་རིང་
 དང་། དམིགས་པ་ནཱ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སེམས་
 ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའོ། །རྩི་བོའི་འགྲེལ་པར་སྤར་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་བཤད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒྲོན་སྤར་བཤག་ཏུ་མ་སོགས་པ་བཞིར་
 བཞག་པར་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གྲོགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤར་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན་མིང་བཏགས་ཞེས་པའི་ལུགས་
 ཏེ། གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི། རྒྱུད་གཉིས་ལས་
 སྤར་ལྟར་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་མངོན་དོ། །དད་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་
 ལ་ཡོད་ཆེས་པ་དང་། དབང་པོ་ནི་འདི་ནི་དེའོ་ཤེས་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་
 པོ་ནི་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་ངེས་པར་བཟུང་བའོ། །བྱན་པའི་དབང་པོ་མི་སྟགས་པའི་མི་བརྟེན་
 པས་མ་རིག་པ་སྟེ་སྟགས་པའི་སྟབས་མི་འབྱེད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ནི་སེམས་རྩི་གཞི་

པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྤང་སྤང་འབྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་
བའོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་བཤད་ལ། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བ་དང་སེམས་དང་བཞི་དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་ནི་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ། དད་
པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་གིས་ཉེ་བར་སོག་པ་ནི་བཙུན་འགྲུས་དང་། དེའི་དབང་
པོ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་མི་ལྷགས་པའི་བྱན་པ་དང་། དེའི་དབང་པོའི་དོན་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། དེའི་དབང་པོས་རྩ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་འབྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་པོར་བཤད་དོ། །དབང་པོ་ལྟ་ནི་དཔལ་པོའི་སྟོབས་མ་ནས་གིང་གྲིབ་མའི་བར་ཐུགས་
ཀྱི་ལྟ་མོ་བཞི་དང་། གསུང་གི་ལྟ་མོས་སྤངས་མར་བལྟའོ། །བརྟན་པའི་སྟོབས་མ་ལ་འདིར་དཔལ་
པོའི་སྟོབས་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀུན་སྟོད་དང་མངོན་བརྟེན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །ཇི་པོའི་འགྲེལ་
པར་སྤར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ལྟས་དབང་བྱས་པའི་སྟོན་ས་ལྟ་མོ་དེ་ལྟར་འཇིག་
པར་བཤད་དོ། །དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཐུལ་དུ་བྱང་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་
སྟོགས་ཀྱིས་མི་རྗེ་བའི་ཕྱིར། དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བར་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་རིམ་
པ་བཞིན་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་ནས་གིན་དུ་བཟང་མའི་བར་གྱི་ལྟ་མོ་ལྟར་བལྟའོ། །ཇི་པོའི་དགོངས་
པ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དད་སོགས་སྟོབས་སུ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་སྟོན་ས་ལྟ་
མོ་ལྟར་འཇིག་པ་སྤར་མའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་།
དགའ་བ་དང་། བྱན་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བྱན་པ་དང་། བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་སྤར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སེམས་རྩ་གཅིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དང་། ལེ་ལོའི་སྐབས་མེད་པར་སོ་སྟེའི་ས་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། དགེ་པའི་ཆོས་ཀུན་དུ་འཇིན་ཞིང་དགའ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བདག་དང་བདག་
གིར་འཇིན་པའི་བག་ཆགས་གཅོད་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སེམས་གིན་དུ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། བདག་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཇིན་པ་དང་། མི་བརྟེན་པའི་ངང་ཆུལ་དང་། ཉིང་
ངེ་འཇིན་ལ་བསྐྱམ་མི་དགོས་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་བདུན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ན་རྣམ་ནས་གིན་
དུ་དཔལ་མའི་བར་གྱི་ལྟ་མོ་བདུན་དུ་བལྟའོ། །ཇི་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་དེ་བདུན་ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་སོགས་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཀྱང་
 གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཀྱན་སྦྱོར་དང་མངོན་བཟོད་ལས་སོ། །ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རག་
 དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩལ་པ་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ས་
 གྱི་མགོར་ཡང་དག་པའི་ཞེས་སྐྱར་བ་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་གསུང་ལ་གཞི་དུ་གྱུས་
 བེད་དེའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལེགས་པའི་བྱ་བ་བརྩམས་པ་མི་འདོར་བ་དང་།
 སེམས་ཅན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོག་རྒྱན་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུ་ལས་མི་འདའ་
 བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་འཆོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆོ་བ་དང་། ལུག་དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་གྱི་དགེ་
 བ་སྐྱབ་པ་དང་། རྩལ་བའི་གསུང་རྗེས་སུ་དུན་པ་དང་། རྟེ་རུ་ཀའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་པའོ། །དེ་
 བརྒྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཆེན་མ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་མ་དང་། བརྩོན་ཆེན་མ་གསུམ་
 དང་། གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་བྱ་རོག་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། གཙོ་བོའི་ངོ་བོར་བཞུའོ། །དེ་
 བརྒྱད་གྱི་མཐའ་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་ཅིས་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
 བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །ཇི་བོའི་བཞེད་པ་ནི་དེ་ཆོས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་དང་
 དེའི་རྣམ་པ་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ས་མིང་འདོགས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་
 མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་སྐྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་པའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུང་བ་
 དང་། མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་མི་སྐྱེད་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ལ་མ་དྲུ་རྟེ་ལ་སོགས་
 པ་བཞིར་བཞུའོ། །ཇི་བོའི་འགྲེལ་པར་སྐྱར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་སྟོང་བའི་
 བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒྲོན་ས་མཆོམས་མ་བཞིར་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
 སྐྱོགས་སོ་བདུན་ལྟ་མོ་དང་སྐྱོར་བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔའ་བོ་དང་དངོས་སུ་
 སྐྱར་བ་ན་སྐྱ་མ་ཉེར་བཞི་ཡང་རང་རང་གི་དཔའ་བོ་དང་སྐྱོར་བ་གཤམ་རྣམས་ལ། དེའི་གནད་གྱིས་
 སོ་བདུན་པ་གཙོ་མོ་དང་སྐྱར་དགོས་པའང་གཤམ་པ། དག་པ་དེ་དག་ནི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དག་པའོ། །ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་མཐའ་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་
 གྱི་སྐྱབ་པ་ཆོས་སྐྱུངས་ན་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ངེ་སྤྱིད་དུ་རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་རུ་ཀར་གྱུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འདི་ཆོས་ཁོ་ནས་རྟག་དུ་སྦྱོད་དོ་ཞེས་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ་རུ་ཀར་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་
པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགོག་པའི་སྤྲོད་བ་བཞི་བཤད་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སྤྲུམ་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་
བྱ་བ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་ནི་ཏེ་རུ་ཀ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བྱ་དགོས་པར་གཤམ་པའི་དོན་ཏེ་འདི་སྤྲུམ་ལས་ལེགས་
སོ། །མངོན་བརྗོད་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ་སྤྱི་ཁྱུ་ཁྱེད་ལས་བྱུང་ན་པ་ཉིར་གཞག་
གི་འོག་ཏུ་ཡང་དག་སྤྲོད་བ་བཤད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་དང་གོ་རིམ་མཐུན་
པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་དཀྱིལ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་དང་། གཞུང་གི་ཆོག་དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་དབྱེ་དང་གོ་རིམ། རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ནམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི། ཉུང་དུ་ཅི་ཅུང་ལས། རྣམ་འབྱོར་མ་ཡི་ས་
དང་གནས། ཏེ་རུ་ཀ་དཔལ་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ །ཐམས་ཅད་བརྟེན་གཡོ་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་
དང་། མཐོ་རིས་ས་སྤྲོད་ས་འོག་ཏུ། །དཔལ་པོའི་ཡན་ལག་བརྟེན་གཡོའི་བདག་ །ཕྱུ་ལ་སོགས་
པ་གང་བརྟེན་པ། །སྤྱི་ནང་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་
དཀྱིལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། བཤད་ཆུང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ་དགྲ་པར། གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་སྤྱོད་བར་བསྐྱེད་པའི་ཏེ་རུ་ཀའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ཡང་དཔལ་པོ་གཅིག་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཤད་དེ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡབ་ཡུམ་
བྱང་གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་གདན་གཅིག་ལ་བཞུགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ལེའུ་
དགྲ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་དཀའ་ཆུང་བས་མངོན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ལུས་ལ་དགོད་པ་མ་བྱས་ཤིང་། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲིམས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཐོག་ནས་སྒྲིམ་པ་བྱས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་སྤྲུམ་ལ་སྤྱི་དཀྱིལ་རྩེས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ལུགས་
སོ། །སྤྱི་དཀྱིལ་སྒྲིམ་དུ་བསྒྲིམས་ནས་རྩེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་ནི་ལྷ་ཨི་པས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་
རྩེས་སུ་འབྱངས་པའི་ཆུ་གཞུང་མང་ངོ་། །ནག་པོ་སྤྱོད་པས། སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
སྤྱི་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་སྤྱིར་མ་ལ་མགོ་བོར་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ཅན་དང་། རབ་གདུམ་མོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉིར་བཞིར་སྒྲིམ་པ་ཡང་བཤད་ལ། བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བཞི་

བཞི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་གས་སུ་ལུགས་མི་མཐུན་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་བཞི་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་
 པའི་མཆོམས་སུ་ལུགས་མཐུན་དུ་འགོད་པར་གསུངས་པས་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ཕྱི་དཀྱིལ་དུ་འགོད་པ་དང་།
 རང་ལུས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ནི། རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་བརྒྱ་བཞི་པར། ཕྱི་
 དང་ནང་དང་ཡང་དག་གནས། ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་ཕྱི་བ་ཡིས། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་
 གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་སྟངས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཀུན་སྨྱོད་དང་མངོན་བརྗོད་
 ཀྱི་བརྒྱ་བཞི་པའི་ཡང་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་། ཕྱི་དཀྱིལ་སྟོན་དུ་བསྒྲོམས་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པ་ཡང་དེར་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགྲུ་པ་དང་དྲིལ་བུ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་
 ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པ་མ་བཤད་པར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
 ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ་དང་
 པོ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ། རྟེན་གྱི་
 ལུས་དཀྱིལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་བཤད་ལ། ལྷ་ཞེ་པའི་ཙུ་བ་དང་འགྲེལ་པ་གཞན་ལྟ་དང་། འབྲུལ་
 སྟངས་དང་ནག་པོ་སྨྱོད་པའི་སྐབས་ཐབས་དང་། སྤང་དཀའ་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་
 པ་སྒྲོམ་འབྲུང་ལས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་འབྲུང་བ་རིམ་ཅེགས་སོགས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱང་གསུངས་པ་བཞིན་བཤད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྗེས་སུ་བཤད་
 པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་བསྒྲོམས་
 པའི་མཐུག་དུ་བྱའོ། །དྲིལ་བུ་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འབྲུང་བ་རིམ་བཅེགས་དང་།
 རི་རབ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་བཤད་ཐུད་
 སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ལུས་
 དཀྱིལ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་ནའང་འདྲ་བས་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྟོན་དུ་གཏང་དགོས་
 ཏེ། འདི་ནི་དཔལ་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་ལོ་
 ནག་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་གཅིག་ཕུ་སྒྲོམ་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགྲུ་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་སྟོན་དུ་རྟེན་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱིན་པ་དེ་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་ལུགས་སྤར་བུས་པ་མེད་

པས་ལུས་དགྲིལ་སྒྲིམ་རན་པ་ན་སྤར་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ནི་ད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་བྱེད་ཀྱི། སྤར་
མ་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། རྒྱུ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་སུ་སྐྱེད་པ་སྤོར་མེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་སྤོར་གཉིས་ཆང་པར་སྒྲིམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་
བསྒྲིམས་ནས་དེའི་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་གིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱད་མི་སྤྱད་ཀྱང་དེ་དང་འདི་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱེད་དཀའ་ཆེ་བས་ཀྱང་རྒྱུ་སྤར་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ལུས་དགྲིལ་
སྒྲིམ་པར་བཤད་ལ། དེ་མདོ་ན་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་སྤར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྤར་
བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གཉིས་པ་ཅིག་སྐྱེད་པའང་མིན་ལ། དེ་སྤར་
བྱེད་པའི་བཤད་པ་ཡང་གཞུང་ཁྲུངས་ཐུབ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་
སྤར་མའི་སྤྲོད་ནས་ངེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྤར་མ་ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེའི་དོད་དུ་མོས་པ་ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གདོད་མ་ནས་དེར་
གྲུབ་པ་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤྱད་དང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། བཤད་
སྤྱད་དོར་རྗེ་འཕྲུང་བར། ལུས་ཉིད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར། ལུས་ནི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱན་གྱི་ཡང་དག་ཉིད། །ཞེས་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་
སུ་ཡང་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་སྒྲིམ་པར་གསུངས་གིང་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་འདི་དང་འདི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤར་མའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པས། དེ་རྒྱུས་
དེ་དག་དུ་གྱུར་པར་སྒྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མཇུག་དུ་དོན་བསྐྱེད་པར་ཡང་། དེ་དག་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྒྲིམ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དེའི་དོད་དུ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་གཞལ་
རིམ་པར་ཡང་། དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱུ་པར་གཞལ་པར་བྱ་སྟེ། ཆངས་པའི་ཐིག་
ནས་ཡང་དག་བཅུ་མས། །གྲུ་བཞི་པ་རུ་རྒྱུ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་སྤར་སྤར་བ་ཡི། །རྒྱུ་
འབྱོར་བ་ཡི་སྤྱད་དགྲིལ་འཁོར། །ཞེས་གྲུ་བཞི་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྤར་བའི་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར་
སྒྲིམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་གིན་དུ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
རྒྱུས་གདོད་མ་ནས་ཉིད་དང་བཞེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གྲུབ་ཟིན་ན་ནི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་

པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། སྒོས་དེ་ལྟར་མོས་ནས་སྒོམ་དགོས་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུས་
 གནལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གནས་
 དེ་རྒྱུ་སྤྱད་གནས་པའི་ཅུ་རྒྱུ་སྤྱད་དེ་དང་དེའི་ལྟའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ་གནས་པར་བསྒོམ་མོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱུ་རྒྱུ་ཏེ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དོན་ལྟའི་འགྲེལ་པར་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མངོན་བརྗོད་ལས་ལུས་དཀྱིལ་སྒོམ་བ་ན་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་
 གསར་དུ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་དྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དྲིལ་བུ་པའི་དབང་ཆོག་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལས་
 སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་གཞི་ནི་རུ་ལ་ཆོན་དང་། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་གཞི་ཕྱག་
 མཆོན་དང་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་འདྲི་མཁན་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་
 པར་ཅུ་དང་ཁམས་རྒྱུ་སྤྱད་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་གདོད་མ་ནས་གནས་ལ། དེ་ཡང་དེའི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཅུ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གདོད་མ་ནས་
 གནས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་རྒྱུ་སྤྱད་དུ་བར་
 བཞེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་འདུས་དང་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་ཡང་ལུས་
 གདོད་མ་ནས་ལྟར་གནས་མི་གནས་མཚུངས་པས། འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་
 ལས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དྲིལ་བུ་པའི་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱག་གི་
 གངས་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ཀྱང་ཀུན་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་བོད་། ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་
 ཏ་ཐུ་ག་ཏ་རྒྱུ་ཏས་རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པ་ལུ་མི་པ་ལྟར་བཤད་ལ། ཟུང་དོན་དུ་འང་
 འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་གནལ་ཡས་ཁང་དང་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་ཡབ་
 ལུ་མ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་ཀྱི། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་
 བེན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅུ་དང་ཁམས་ལས་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིལ་བུ་པས་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་གཞིའི་ནི་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་མདོག་སོགས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་
ཏེ། དེ་ནི་སྒྲིན་དུ་ལུ་ཨི་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་གསལ་འདེབས་ཡིན་ལ། ལུས་ཉེན་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྤར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤང་ནས་སྤར་ཡང་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤར་འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་རིམ་བཤག་ཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་
གྱི་རྒྱན་ད་གཟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བསྐྱེད་བར་དུ་འདུག་པར་མོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ལུས་ཉེན་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིམ་པའི་མཆོམས་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་རེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་གཉིས་བསྟན་པ་གཞུང་དེ་བྱེད་པས་
སྤྱི་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱུ་གཞུང་དེ་བྱེད་པས་ཅན་དང་། སྤྱི་མདོ་གྲུ་གསུམ་
གྱི་གཟུགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལས་མེད་དགྱིལ་བྱར་གསུམ་དང་སྤྱི་བ་རྒྱུ་པའི་དེ་བྱེད་པས་ཅན་ལས་ཁུ་དགྱིལ་
རྒྱུ་པའི་དང་། སྤང་ཁ་གྲུ་བཞི་ལས་ས་དགྱིལ་གྲུ་བཞིར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། སྤྱི་བ་ཁ་ལས། རྒྱུ་བ་
པའི་མཐིལ་དུ་ཕྱི་མ་ཆེན་རྒྱུ་བ་། གཞུ་ཡི་དེ་བྱེད་པས་སྤྱི་མ་པར་གནས། །སྤྱི་མ་མདོ་ཡིན་གནས་སྤྱི་
ནི། །དེ་བཞིན་གྲུ་གསུམ་འབར་བ་ཉིད། །རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །ཁུ་ནི་སྤྱི་བར་
རྒྱུ་པར་གནས། །སྤང་ཁར་ཡང་ནི་ས་ཉིད་དོ། །ཀྱན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་
ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དགྱིལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཤད་དེ། དེའི་བྱ་པས། རྒྱུ་པ་སྤྱི་མ་མདོ་སྤྱི་
སྤང་ཁ། །རྒྱུ་དང་མེ་རྒྱུ་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ནི་སྤར་བསྐྱེད་པ་ད་
དུང་གནས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞི། དེ་རྒྱུ་པའི་དེ་བྱེད་པས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་
གྱི། རྒྱུ་པ་མཐིལ་གྱི་རྒྱུ་དེར་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་རིམ་གྱི་སྤྱི་བས་ཡིན་ན་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་
སྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འོག་མ་རྒྱུ་པས་ལའང་གསུངས་པར་བྱས་ནས། རིམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་གསུངས་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་དེའི་བྱ་པས། སྤྱི་མ་ཆོག་པའི་རྒྱུ་པའི་བཞིན་
ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱུ་དེའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་རྒྱུ་པའི་
ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་པའི་ལུགས་ཡིན་
ལ། འདིར་ནི་དཔེར་ན་རྒྱུ་པའི་གཙོག་པུ་ལས་བྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་

དེ་ལ་བྱ་པས། ལུས་ནི་མཉམ་པ་གྲུ་བཞི་པ། །ཀྱུན་ཆོས་ས་རབ་མཛེས་དེ་རྒྱ་ཀའི། །ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་ལུས་འདོམ་གང་ཡན་མན་དང་པན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་ལས་ངོས་བཞི་
 མཉམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ས་གྲུ་དང་བྱ་སྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཀྱུན་གྱིས་རབ་
 ཏུ་མཛེས་པའི་དེ་རྒྱ་ཀའི་རྟེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །གཞལ་ཡང་ཁང་
 སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པ་ལས། དངོས་པོ་ཀྱུན་གྱིས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །གྲུ་བཞིར་པར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས།
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དེར་རང་གི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བྱང་ནས། །ཀ་བ་དེ་ཡིས་བསྐྱོར་ནས་གནས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། རྟོན་སྤྱང་ལས། ཀྱང་བརྒྱད་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། མན་
 རྟེན་ལས། མགོ་ཀྱང་ལག་བཞི་སྤྱང་ཁ་ལྟེ་བ་ཁ་བརྒྱད་ལ་བཤད་དོ། །སྐྱེད་པ་ཕྱགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་འཁོར་ལོ་
 གསུམ་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལོ་ནག་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་ཀྱི། བརྟེན་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་
 པ་ལ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་དེར་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱང་གི་པད་འདབ་སྐྱེ་བོའི་ཅ་སོ་གཉིས་དང་། བརྟེན་ལ་
 བཀོད་པའི་དབྱངས་གསལ་ཆོས་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་དང་། དབྱངས་གསལ་ལས་
 གྱུར་པའི་ཁྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ལྟར་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བརྟེན་གཡོ་ཀྱུན་གྱི་ཅ་བའི་ཡིག་ཏུ་བཤད་
 པ་ནི། མན་སྟེར་རྒྱ་དོར་འཛིན་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ནི། རྟོགས་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 རང་བཤད་ཡིན་གྱི། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྟེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་དུས་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་དེ་
 ཆོས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་དུས་ན་གནས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པ་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་བཤད་ཅ་མ་
 ཡིན་གྱི་འདིའི་སྐབས་ལ་མི་འཁྱོར་པས་མི་དགོས་སོ། །འོད་ཁ་ཅིག་མིག་བརྒྱ་རེ་ཁའི་ཅིག་པ་ཞེས་
 སོགས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་དག་སྒྲིམ་པ་བཤད་པར། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་སྐྱེས་ནས། རྟོ་
 རྟེན་ཕྱར་བྱ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས། །བཅིངས་པ་ཐིག་སྐྱེད་རབ་ཏུ་ལྟན། །ཤིན་ཏུ་མཆོམས་མེད་བརྟེན་པར་
 བཅིངས་དེ། །གྲུ་མི་རུས་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད། །ཅེས་པ་ཅ་མ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་བདེ་མཆོག་གི་
 སྐྱོར་གང་ནའང་འདུག་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུང་བཞི་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་སྟེ། འོད་ཀྱི་བཤད་
 པ་ལྟེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་ཀྱུན་བཏགས་མང་དུ་སྤྱང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་

དེ་དག་ཉེན་དུ་བསྒྲུབས་ན། དེར་མ་འདུས་པའི་ལུས་མེད་པས་ལུས་བཞེན་པའི་ལྷར་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་ཉེད་
དོ་སྒྲུབ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ལུང་རྣམ་སྣང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱན་
སོགས་བཞི་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ས་སྟོང་སོགས་སུ་དང་། ཡུལ་ལྔ་གཟུགས་ནི་རྗེ་
མ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ལུང་དུ་མ་འདུས་པའི་འབྱུང་བའི་སོགས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དོན་སྟོང་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིས་ཆ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་པས་སོ་སོར་
ཕྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཉེན་དང་བཞེན་པར་སྒྲུབ་པས་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
ལྷ་གང་ལ་འགོད་པའི་གཞི་དང་བཞུགས་གནས། གཞི་དེ་ལ་ལྷ་ཅི་ཅུ་མ་ཞིག་འགོད་པ། ལུས་ཀྱི་
གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་འགོད་པ་དང་སྐྱེད་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་
ལ་འགོད་པའི་གཞི་ནི། འཁོར་གྱི་ལྷ་ནི་མིན་པར་ངེས་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ནི། མངོན་
བརྗོད་ཀྱི་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་། ཡག་མོ་མངོན་འབྱུང་དུ། གཙོ་བོ་ཡག་མོས་མཇུག་པར་བསྐྱེད་པའི་
ལུས་ལ། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་ཉེར་བཞི་སྒྲུབ་པ་བཤད་
ལ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལུ་མ་པ་ཏི་ཏ་ཏས་མཇུག་པའི་ཡག་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་སྟོང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
མ་བཞི་དང་། སྒྲིམ་ཆུང་མ་བརྒྱད་ཀྱང་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པས། ལུས་དཀྱིལ་
འགོད་པའི་གཞི་ནི་རུ་ཀ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །འདི་ཡང་འབྱུང་བ་རིམ་རྒྱུ་གཞི་རིམ་རབ་དང་བཅས་པ་
དང་། རྣམ་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་གཞུང་ལས་ཁང་གི་དབུས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་དུ་དབྱུངས་གསལ་དང་།
དེའི་དབུས་སུ་བོ་ཡིག་ལས་ཡག་མོ་སྐྱེད་པ་དང་། རྗོན་དུ་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་
སྒྲུབ་པར་སྐྱེད་ལས་བཤད་དེ། གོ་རིམ་དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལོ་ན་གཉིས་ལ་གསུམ་
གྱིས་ནི། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡབ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་ལུ་མི་པའི་ལུགས་
ཀྱིས་ཉེན་དང་བཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེད་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དེ་རུ་ཀ་ལ་
འགོད་དོ། །ནག་པོ་སྐྱེད་པས་ནི། ལྷ་དོར་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་བའི་ཁུ་བ་ལས་བཞེངས་པའི་འབྲས་
བུ་དོར་འཛིན་གྱི་དེ་རུ་ཀ་ལ་འགོད། དེའི་བྱ་པའི་གཞུང་དུ་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་འདིར་ལྷར་སྐྱེད་ཀྱི་གསལ་
ཁ་མེད་ལ། གསུམ་གིས་ཀྱང་དེ་རུ་ཀ་ཞུལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པར་གསུངས་སོ། །ལོ་དེའི་གཉིས་
ནི་ཡབ་འདྲ་ལ། ནག་པོ་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེའི་བྱ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་རྣམས།

ཚོགས་ཞིང་གི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་གི་སྒྲིལ་མཆོམས་ནས་ཐིམ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཉེན་
 དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། འབྱུང་བཞི་རི་རབ་ནམས་
 རང་རང་གི་ས་བོན་དང་། སྒྱུ་ཡིག་སོགས་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་དང་། མངོན་བྱང་ལྡ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་ན་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མི་རིགས་སྒྲིལ་དུ་བསམས་པ་འདྲ་ཞིང་། སྐབ་
 ཐབས་ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲིལ་བྱུ་པ། །བསྐྱེད་ནས་ཕྱག་འཆོལ་རང་ལུས་གཞུག་ །ཅིས་
 ཚོགས་ཞིང་རང་ལ་གཞུག་བ་བཤད་ནས། སྐྱེད་ཚོག་ཟུར་པ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པས་སོ་སྒྲིལ་པ་འདྲའོ།
 དེ་ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །རྒྱུད་གཉིས་དང་ལོ་ནག་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་
 བཤད་པ་ལ་ཡང་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་དེ་རུ་ཀ་སྐྱར་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། རང་
 ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། སྒྱུ་ཡིག་ལས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་སྐྱེད་པའི་དབུས་སུ་མངོན་བྱང་ལྡ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེད་པ་སེམས་སུ་
 བསྐྱུར་བའི་ཉེན་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་
 ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་བསྒྲིལ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེལ་བྱ་བའི་འདི་ནི་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་
 པས་མི་འདྲའོ་སྒྲིལ་ན། དེ་ནི་ཁིན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མངོན་བརྟེན་གྱི་དགུ་པ་ལས་
 ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲིལ་པ་མེད་པར་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། དབུངས་གསལ་དང་རྒྱུ་ཡིག་གིས་
 ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོར་སེམས་ལས། གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་སྐྱེད་པར་བཤད་ལ། སྐྱེད་ཚོག་དེ་ཡང་
 མངོན་བྱང་ལྡ་སྐྱེད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་སྐྱར་བཤད་པའི་འགྲེལ་
 པའི་ལུགས་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་འང་དོན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་ཞིང་ཐིམ་པ་ལས་ཉེན་དང་བརྟེན་
 པ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཚོག་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དང་རྒྱ་གཞུང་ནམ་དག་གང་ནས་
 ཀྱང་མ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེལ་བྱ་པའི་གཞུང་རྒྱང་ལས། མཛོད་སྤྱིའི་གནས་ནས་རང་ལུས་གཞུག་ །ལུས་
 ལ་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་གསལ་གདབ་ཉེ་བར་དམིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
 དང་སྒྲིལ་ན། གཞུང་དེས་ཚོགས་ཞིང་རང་ལ་བསྐྱེམས་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གཉིས་གསལ་གདབ་
 པར་བཤད་གྱི། ལྡ་ལ་ཕྱི་མའི་སྐྱེད་ཚོག་དུ་མ་བསྐྱེད་ལ། ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་གདབ་པ་

ནི། རྩུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་སྤྲོད་ནས་རྩུ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་འཁོར་
ལོའི་བདག་པོ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྩུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟེར་བས་མི་གཞོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་སྤྱོད་
པ་སྐྱེད་ཆོག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལ་
བྱ་བས་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ་སྟེ་ནཱ་མ། དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོན་དུ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་
རྩེགས་རིམ་སྒོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ལ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོན་པ་འདི་ནི་རྩུ་སྐྱེན་པར་
བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོན་འབྱུང་ལས་དབང་པོ་རྩུ་ལ་འབྱེད་གིས་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་
གིས་དང་། ཚོན་པོས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། འགྲེལ་
པས་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པས་བཞག་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། རྩུ་ལ་འབྱེད་རྩེགས་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་རྩུ་དེའི་དོན་ཡང་མིན་ནོ།
ལུས་དགྲིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་མ་བཤད་པ་ཁ་མི་སྒོར་ན་ནི། ཁྱིད་རང་གི་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་
ལ། མངོན་རྟོགས་དང་དབང་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་བ་དུ་མ་ཞིག་བཞག་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །མུ་ན་ཀ་ཤྱའི་དཔའ་བོ་གཙོག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་པར་དུར་བྱོད་
བསྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབྱས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲའི་སྤྲོད་དུ་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས། ཞལ་གཙོག་
ཕྱག་གཉིས་པའི་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ལུས་དགྲིལ་འགོད་པ་ཡང་ཇི་ལ་བྱ་བའི་ལུགས་
ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་ལ། དེས་ནི་ལུས་འབྱུང་བ་རིམ་ཅིག་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
དུ་སྒོམ་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་སྒོ་ལེགས་པར་
བྱང་པའི་མཆོམས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་རུང་མི་ལེགས་
སམ་སྟེ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་བརྟེན་པའི་ལུས་དགྲིལ་གང་ལ་འགོད་པའི་སྒྲ་དང་།
དེ་བཞུགས་པའི་གཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱེད་ཆོག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནི་ལུས་ལ་ཅི་
ཅུ་འགོད་པ་སོགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་ན་ག་ཇི་ལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཇི་ལ་བྱ་བའི་གཞུང་ལུས་
དགྲིལ་རྩུས་ལ། དེའི་གཞུང་ཆེ་བར་ཕག་མོ་མ་གཏོགས་པ་དུག་རུ་རྩ་གཅིག་བཤད་ཅིང་། གཞུང་
ཆུང་དུ་གྲགས་པར་རེ་གཉིས་ཆང་བར་བཤད་དོ། །ལྷ་ཨི་པས་ལུས་དགྲིལ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་
ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞིར་རབ་གཏུམ་སོགས་ཉེར་བཞི་སྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་། གཏོར་མ་ཕུལ་བའི་རྗེས་

གྱི་དག་པ་དྲན་པའི་སྐབས་སུ་སེན་མོ་དང་སོ་དག་ལ་ཁ་ལྷ་ཀ་ལྟ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལུས་གྱི་
 ཆ་ཉིད་བཞི་དཔའ་བོ་ཉིད་བཞིར་བཤད་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་ལུས་ལ་དགོད་པ་མ་གསུངས་སོ། །ལྷ་
 བ་པས་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ལ་འབྱོར་མ་གཞན་བཅུ་གཉིས་དང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལུས་
 ལ་འགོད་པར་བཤད་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མོས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དུ་རྩ་རྩེ་དཔལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། ལུས་དཀྱིལ་ཡོངས་རྫོགས་
 སྒྲིམ་པར་བཤད་པས། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་སོགས་གསལ་བར་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་འགོད་པ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་ཆང་བའི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་པར་བཤད་
 པས་སྒྲིམ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས་བཟུམ་པ་ཟིན་པའི་འོག་དུ་ལྷ་རེ་གཉིས་ལུས་ལ་
 མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བཤད་དེ། རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་ལུས་
 དཀྱིལ་དངོས་སུ་ཅུང་མི་འགོ་བ་ཅིག་སྟེ། སྤྱིར་ལུས་དཀྱིལ་དང་རྣམ་དག་ཙམ་དུ་སོང་བ་གཉིས་
 གྱི་བྱད་པར་ལེགས་པར་སྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་བ་པས། རྣལ་འབྱོར་
 དབང་ལྷག་གི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྷ་བ་པས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་རྫོགས་
 པར་བཤད་པ་འདི་ནི། ཀྱན་སྦྱོད་གྱི་དགོངས་པར་སྤང་སྟེ། དེའི་ལྷ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་ནང་གི་བདག་
 ཉིད་ཤེས། སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ཡིན། །རྣམ་དགོད་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའོ། །སྤྱིང་པོ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུས་པ་སྟེ། ཞེས་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལྟར་ནང་ལུས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་སྦྱར་
 བ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པར་གསུངས་གིང་། དེ་ནས་འབྱུང་
 བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་དང་བཅས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
 ལོ་དང་། དེ་ནས་ཡུལ་ཉིད་བཞིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བཟུད་དང་། དེ་ནས་ཁ་གདོང་མ་
 སོགས་བཞི་སྟོགས་སུ་དང་། གཤིན་རྗེ་བསྟན་མ་སོགས་བཞི་མཚམས་སུ་དགོད་པར་བཤད་མ་
 ཐག །དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་སྤྱིད་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོད་
 ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱིར་བཤད་པའི་ལྷ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀ་བསྒྲིམ་
 བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ལྷ་ཨི་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་ཀྱན་སྦྱོད་ལ་
 བཞེན་པ་མང་དུ་སྤྱང་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་དང་མངོན་བརྗོད་གྱི་བཅུ་བཞི་

པ་གཉིས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནམས་ལ་ཡང་ལྷག་མ་ཁ་སྐྱོང་བར་རིགས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཞེ་བརྒྱད་ལས་མེད་ཀྱང་
ལྷ་ལྷག་མ་ཁ་སྐྱོང་བར་རིགས་སོ། །འོ་ན་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་དུ་ཞིག་སྒྲིམ་སྟོན་། བག་
མོ་ལ་ནི་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་དུག་མ་གཏོགས་པ་ཕག་མོ་དགོད་པ་མ་བཤད་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དགུ་
པ་ལས་ཀྱང་། ཞལ་བཞི་ཕུག་བརྒྱ་གཉིས་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་དེ་རུ་ཀ་ལ། འཁོར་གྱི་
ལྷ་དུག་རུ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་པ་། དེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་མ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ཐབས་
མཛད་པ་སྤྱད་དཀའ་ལྷན་བས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་ལྷ་བ་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་
འགོད་པའི་གནས་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་དེ། གནས་སུ་མ་ཟད་ལྷ་དེ་ཉིད་འགོད་
པ་ཡང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ལྷ་གང་འགོད་པ་
དང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཟུ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་གང་དུ་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། མྱོང་
པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་གང་དུ་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་ཆམས་མ་བརྒྱད་གང་དུ་འགོད་
ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གང་དུ་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ས་བོན་
ལས་སྐྱེད་དགོས་མི་དགོས་དཔུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་
སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་འགོད་པ་རྒྱད་ནས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྲངས་བྱབ་ནམས་
ཀྱིས་ཀྱང་མང་དུ་བཤད་བས་གོ་སྒྲུ་ལ། མ་མོ་བརྒྱ་གཉིས་གང་དུ་འགོད་པ་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
དགུ་པ་ལས། མཁའ་འགོ་མ་ནི་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་རྩེ་དང་། ལྷ་མ་ནི་གཡོན་གྱི་དེལ་བྱ་དང་།
དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་གཉིས་ནི། སྤང་ལྷགས་འཛིན་པའི་ཁྲ་ཚུར་གཉིས་དང་། ཁ་གདོང་
མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། གཡས་ཀྱི་ཕུག་མཆོན་ལྷག་མ་བཞི་དང་། གཤིན་རྩེ་བསྟན་མ་སོགས་བཞི་
ནི། གཡོན་གྱི་ཕུག་མཆོན་ལྷག་མ་བཞིར་བཤད་དེ། ཕུག་གང་གིས་ཕུག་མཆོན་གང་འཛིན་པ་
སོགས་ལོ་དེལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཤེས་ཆེད། །ཡང་དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནི། ཞལ་བཞིའི་
ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐོད་པ་བཞི་ཡང་ལུས་ལ་འགོད་དགོས་ལ། ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགོ་བ་ལ་
དེ་རུ་ཀའི་ཞལ་བཞི་སྒྲོན་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱང་
གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་སྤགས་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས་དེ་ནམས་

གྲང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་དེ་ལས་སྣ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་རང་
 གི་ལུས་ལ་བཀོད་པ་ཅིག་དགོས་ཀྱི། ལུས་ལ་སྣ་བཀོད་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དུམ་སྐྱེས་
 མ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་གཉིས་ཁྱུ་ཚུར་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ནི། ལྷག་མ་བརྩུ་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ།
 དེའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱག་མཆན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་མགོ་བརྩིས་ལས་དེ་ནམས་བསྐྱེད་ནས་
 གནས་ཀྱང་ཕྱག་མགོའི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་བཞིན་བྱེད་དེ་དེ་ནི་ཐོད་པ་བཞི་ལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །སྣ་ཞེ་བརྒྱད་ནི་གནས་ཉེར་བཞིར་སྒྲིམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རྩ་དང་ཁམས་ལས་སྐྱེད་
 པ་མངོན་བརྗོད་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། དགྲུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཡང་དེ་ལ་བྱུ་ཞབས་དང་། ལ་བ་པ་སོགས་
 ཀྱིས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་བས། སྒྲུ་མའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ལུས་ཀྱི་
 ཆ་རགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྣ་ནམས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་བཤད་གོ། །སྒྲུར་བཤད་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་དེས་དགྲུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་སའི་ཁམས་སྒྲུང་བྱེད་མ་ཞེས་སོགས་ལུས་ལ་སྣ་
 ཉི་ཤུ་འགོད་པར་གསུངས་པ་ནི། སྦྱང་སོགས་བྱིན་སྒྲོབ་ཀྱི་སྣ་ཡིན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་མིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །མངོན་བརྗོད་དང་ཀྱན་སྐྱོད་སོགས་སུ་ནལ་འབྱོར་མ་ཉེར་བཞི་རྩ་མ་བཤད་ཀྱང་། རོ་
 རྩེ་མཁའ་འགྲོར། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིས། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །གནས་ནམས་
 དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྩ་ནམས་ཀྱན་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཡུལ་འདི་ནམས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་། །རྩ་
 ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་སོ་ཞེས། །ཞེས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རབ་གདུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་མོ་ནམས་
 ནང་གི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྩའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་བཤད་ལ། དཔལ་བོ་ཉེར་བཞི་རྩ་ནང་གི་ཁམས་
 སུ་བཤད་པ་མ་བྱུང་ངོ་། །མགོ་བོ་དུལྱེཐ་ར་མ་ལ་ཡ་ནས་དུས་མོ་ཀྱུ་ལུ་ཏ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
 གནས་ཉེར་བཞིར་གྱི་རྩོར་དང་སྐྱུ་ཏ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་སོ་གཉིས་ལ། རོ་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱ་གསུམ་དང་
 སུམ་སྒྲོར་མ་སོགས་ལྔ་སྟེ། བརྒྱད་དོར་པའི་ལྷག་མ་མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གང་ན་གནས་པ་
 དང་། དེ་ནས་གང་འབབ་པ་ནི་སྐྱུ་ཏ་ལས། དུལྱེ་རར་ནི་མི་བྱེད་མ། །སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་
 པར་བརྗོད། །འབབ་པ་འཛིན་པར་སྤྱ་གཟུགས་མ། །དེ་བཞིན་སྐྱ་དང་བ་སྦྱ་འབབ། །ཡུ་རྒྱན་
 གནས་ནི་ཆེན་པོ་ལ། །རྩེ་བ་མ་ནི་ནམ་པར་གནས། །རྩ་བ་གཡས་པར་གནས་ནས་ནི། །པགས་
 པ་དེ་མ་འབབ་པར་གནས། །ཡར་བྱ་ཏར་ནི་གཡོན་པ་མ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་གཡོན་པ་མ། །གང་

ཞིག་ཁྱུ་རྒྱས་འབབ་པའི་ཙ། །བཡི་མཆོག་སྐྱེན་ནཱ་པར་གནས། །དེ་ནི་སྤྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས།
ཐུང་དུ་མ་ནི་ནཱ་པར་བཤད། །གང་ཞིག་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གནས། །དེ་བཞིན་རུས་སྤལ་
སྐྱེས་མར་གྲགས། །སྤྱ་བའི་དངོས་པོས་གནས་པའི་ཕྱིར། །རུས་པའི་འཕྲེང་བ་འབྲུགས་པར་གནས།
སྒྲ་མོའི་མཁར་དུ་གང་ཞིག་ཙ། །འཇམ་པོ་སྒྲུལ་པ་མ་རུ་བཟོད། །དེ་ནི་དྲག་དུ་མཆོན་པ་འབབ།
ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་ལྷག་པར་གནས། །ལྷ་ལྷ་ཤར་ནི་དབང་མེ་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་དབང་ཕྱག་ཉིད་
ལ་གནས། །རྩ་ནི་གང་ཞིག་མི་འབབ་པ། །འདོད་པའི་གཟུགས་སུ་ནཱ་པར་གནས། །གཟུགས་
ནི་མཐོང་བར་འདོད་པ་སྟེ། །སྐྱོན་ལྡན་མ་ཞེས་ནཱ་པར་བཤད། །ཨོ་ཏྲར་མཁྲིས་པ་འབབ་པའི་
རྩ་། །གང་ཞིག་མཇུག་མ་མཆོན་མོར་བཟོད། །ཏྲེ་ག་ཀུན་ནེར་བྱང་བ་ནི། །མ་མོ་ངེས་པར་སྒྲི་
བར་བཅས། །ཀོ་ག་ལར་ནི་མཆོན་མོ་ཉིད། །རྒྱ་མའི་ཕྱང་བཟང་བྲུབ་ཅིང་འབབ། །ཀ་ལི་རྒྱར་ནི་
བསེལ་སྐྱེན་མ། །ངོས་ཀྱི་ཁྱུ་རྒྱས་ཡང་དག་བཤད། །ཆ་བ་མ་ནི་སྒྲོ་གནས་ངེས། །ལམ་པ་ཀར་
ན་རབ་དུ་གྲགས། །ཆད་མ་ཉིད་ནི་ཀའྱིར་གནས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བཤང་པ་འབབ། །མཆོམས་
ཀྱི་མཐའ་ཡི་ནང་དུ་ཡང་། །ཁ་བའི་གནས་སུ་རངས་པའི་གདོང་། །ཤིན་དུ་གཟུགས་ཅན་བད་ཀན་
ལྡན་། །ཡི་དྲགས་ལྷག་གནས་ཡང་དག་གནས། །གང་ཞིག་དྲག་དུ་ནག་འབབ་པ། །བྲིམ་གྱི་ལྷར་
ནི་ཡང་དག་གནས། །མཁའ་འགྲོ་དམ་པའི་དབང་ཕྱག་མ། །སྐྱེ་མ་ཉིད་དུ་ནཱ་པར་བཤད། །སྒྲི་
རྒྱར་ནི་གང་ཞིག་ཙ། །རྒྱ་སྐྱེན་མ་དེ་དམར་པོ་འབབ། །རྒྱལ་ནི་འབབ་པར་གྱུར་པ་ནི། །གསེར་
སྒྲིང་དུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཡན་ལག་གཟེ་བཟོད་ཀུན་བྲུབ་མ། །སྐྱོར་བྲལ་མར་ནི་རབ་དུ་གྲགས།
ན་ག་རར་ནི་སྒྲི་གྱུ་མ། །ཆོལ་ཅན་སྒྲོམ་ཞིང་སྒྲོམ་ཕྱིད་འབབ། །སི་རྒྱར་ཤིན་དུ་གྱུབ་པ་ཉིད། །མྱང་
ངམ་མཆོམ་མ་འབབ་པར་བཟོད། །མ་རུར་གནས་ནས་ལུད་སྐྱུལ་འབབ། །འཆོད་པ་མ་ཞེས་ནཱ་
པར་བཞུག། །ཀུ་ལུ་ཏར་ནི་ཡིད་བཟང་མ། །བྱིས་པའི་སྐབས་ནི་འབབ་པ་མོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རུས་པའི་ཕྱང་བའི་འབྲུགས། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། །སྐྱེན་དབུས་
ཀྱི་རྩ་ནས་རུས་པ་འབབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་སྐྱོད་སོགས་རྒྱད་བཞི་ལས་མཆོན་བ་ཞེས་
པ་ལ། །མདོན་བཟོད་དུ་མཁའ་མ་ཞེས་བེར་རོ། །སྐྱིང་ལ་གནས་ནི་གནས་དེའི་རྩ་ནས་སྐྱིང་འབབ་
པར་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱོ་བར་བཅས་ཀྱང་སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་སྐྱོ་བ་འབབ་པར་

བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། རིས་ཀྱི་ཚུ་རྒྱས་ནི་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གཉེ་མ་འབབ་པར་བཤད་དེ། ཀྱན་སྦྱོང་
 དང་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འང་དགོངས་པ་ལོ། ། རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་རྩིབ་ལོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་འབབ་པར་
 བཤད་དོ། ། རྗེ་གནས་ནི་སྡོམ་འབྱུང་ལས་སྒྲོ་བ་འབབ་པར་བཤད་དེ། རྒྱུད་གཞན་གསུམ་དང་ཡང་
 མཐུན་ནོ། ། བྱོད་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་འདྲོ། ། ཆོད་མ་ནི་གཞི་ལ་མ་སྟེ་རྩ་དེ་ནས་བཤད་པ་འབབ་
 པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཀྱན་སྦྱོང་དང་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། ། མངོན་
 བརྗོད་ལས་སྒྲུང་པ་ཞེས་དང་། ལྷ་ཨི་པར་ཚུ་སོ་ཞེས་སོ། ། མཆོམས་མཐའི་ནང་ཞེས་པ་ནི་སྡོམ་
 འབྱུང་ལས་མཆོགས་མའི་མཆོམས་ནི་འབབ་པའི་རྩ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཆག་འགྱུར་སོགས་
 ལས་འདོམས་པར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། མར་དོའི་འགྱུར་ལས་མཆོམས་མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལོགས་
 ཏེ། ཀྱན་སྦྱོང་དང་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་མཆོགས་མའི་སྐབས་དང་། མངོན་བརྗོད་ལས་སྐྱུ་མཐའ་
 ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་སྐར་བཤད་པའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་འང་དོན་ནོ། ། དམར་པོ་འབབ་པ་ནི་སྡོམ་
 འབྱུང་ལས་ཁྲག་འབབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོང་དང་མངོན་བརྗོད་དང་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
 དང་ཡང་མཐུན་ནོ། ། མཆོ་མ་དང་མཆོལ་མ་ཞེས་སྡོམ་འབྱུང་སོགས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པས།
 ལྷ་ཨི་པ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་སྒྲུང་ཡང་ཆག་འགྱུར་ལས་སྐྱུ་མ་བཞིན་འབྱུང་བ་དག་གོ། ། བྱི་མ་ལ་
 ལུད་སྐམ་འབབ་པར་ས་བྱུ་ཏེ་ལས་སོ། ། ཐ་མ་ལ་སྐབས་ཞེས་ཀྱན་སྦྱོང་དང་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་
 འབྱུང་ལ། ། སྡོམ་འབྱུང་ལས་སྒྲུ་ཚུ་འབབ་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། བྱིས་པའི་སྐབས་ཞེས་པ་ནི་
 མཆོན་པ་ཅམ་མོ། ། རྣམ་དག་གི་སྐབས་སུ་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་དཔའ་བོར་བཤད་པ་ལྟར་མི་འགལ་
 ཡང་། ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྩ་དེ་དག་ནས་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་སྦྱོད་པའི་ཁམས་འབབ་
 པ་ལས་དཔའ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩ་ལས་རྣམས་འབྱོར་མ་སྦྱོད་པའི་རགས་པས་སོ། །
 དེ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བཅུས་པ་དང་ཕག་མོ་མངོན་
 འབྱུང་དུ་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་དཔའ་བོ་མེད་པའི་ཡང་བཤད་པའི་བྱུར་རོ། ། རྒྱུད་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ནི་དེ་ལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས། འདི་དག་གནས་སུ་རྣམས་འབྱོར་མ། རྩ་ཡིན་དཔའ་བོ་ཉི་ཤུ་བཞི། ། ལུས་
 ཀྱི་ཁམས་སུ་བརྟག་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི། རྩིང་པོའི་རྣམས་འབྱོར་

མ་བཞི་འགོད་པའི་གནས་ལ། ལུ་བ་པས། རྟིང་ཁར་གནས་པའི་འབྲུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཙུ་བཞི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། རྟིང་ཁ་དང་མགོན་པ་དང་ལྷེ་བ་དང་དཔལ་
བའི་པརྟའི་ལྷེ་བར་དེ་བཞི་འགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལྟ་ཁ་ལས། འདབ་
མ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ལ་ཡང་། །འབྲུང་བ་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཙུ། །མར་མེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ནི། །ཕྱོགས་
བཞི་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་རྟིང་ཁ་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙུ་བཞི་འབྲུང་བཞིའི་ཙུ་དང་།
རྟིང་ཀའི་དབུས་ཀྱི་དྲྭ་ཡིག་དེ་རུ་ཀར་གསུངས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་སྟུན་སོགས་
བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲུང་བ་བཞིར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པའོ། །འདི་ནི་དབྱིད་ཐིག་
ལས་༥ ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་གནས་པའི། །འདབ་མ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །འབྲུང་བ་ཆེན་
པོའི་ཙུ་བཞི་སྟེ། །མེས་ཀྱི་དྲོ་མེའི་གོ་འཕང་གནས། །འཁའ་འགྲོ་དེ་བཞིན་ལུ་མ་དང་། །དུམ་
སྟེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མའོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནི། །རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲུལ་སྟོང་དང་
པརྟ་རྟེན་ཏེ་ཙུ་འཁོར་བཞིའི་ལྷེ་བར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དགོད་པ་མཛད་དོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་
ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། །མཆོད་པ་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཙུ། །ཕྱོགས་བྲལ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྟེ། །ལྟ་
མི་པོ་ཏྲི་ཞེས་འབྲུང་། །གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། མཆོད་པ་བཞི་ནི་རང་བཞིན་ཙུ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་
དོ་༥ །སྤྱི་ལྟ་ཁ་ལས། ཙུ་རྣམས་བཞི་ཡང་མཆོས་རྣམས་སུ། །རྣམ་པར་གནས་ཤིང་དེར་སོན་
པའང་། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་འབབ་བ་སྟེ། །དེ་མཆོད་རང་གི་གཟུགས་གནས་པས། །དེ་ཡི་དངོས་
པོའི་དོ་བོ་ལས། །མཆོད་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་རྟིང་ཁའི་མཆོས་ཀྱི་ཙུ་བཞི་མཆོད་
པ་བཞིའི་ཙུར་བཤད་ལ། །རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་སྟུར་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙུ་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡིན་
པ་ལ་དེར་མ་བཤད་པས་འབྲུར་བྱུང་མ་དག་པ་འདྲའོ། །གཞུང་ཁུང་ལས་ཀྱང་། ཕྱོགས་འདབ་
རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས། །རྟིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་བསྐྱེད། །ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཡང་ན་
མཆོད་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཙུ་བཞིར་བྱས་ནས། །ཕྱི་མ་ནི་འབྲུང་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཙུར་
བུ་ཞིང་། ཕྱོགས་བྲལ་ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཙུ་བཞི་ལས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་མཆོས་ཀྱི་ཙུ་བཞི་ལས་བདུད་ཅི་ལྟས་གང་བའི་ཐོད་པའི་སྟོད་བཞི་
བསྐྱེད་དོ། །འདི་ལ་ལུ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་ལས། །ལྷེ་བའམ་

མྱོང་ཁའི་ཙ་བཞི་ནི། །འབྲུང་ལྗེ་རྒྱུང་དང་བདུད་ཅི་འབབ། །བདེ་ཆེན་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་བསམ།
 ཞེས་བཤད་ལ། བདེ་ཆེན་དགུ་ནི་དེའི་འཁོར་ལོའི་སྒྲ་ལྗེ་དང་། ཐོད་པ་བཞི་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །སྒྱིང་
 ཁར་འབྲུང་བཞིའི་རྒྱུང་འབབ་པ་ནི། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའི་རྒྱུང་འབབ་པ་ནི།
 སྒྱུད་བསྐྱེས་ལས་ནམ་མཁའི་རྒྱུང་འབྲུང་བཞིའི་རྒྱུང་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཙ་བཞི་ཞེས་
 པ་ལས་སོ། །བདུད་ཅི་འབབ་པ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཙ་བཞི་ལོ། །སྒྲེ་བཞི་སྒྱིང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་དྲོ་ཡིག་
 ལ་བཤད་རྒྱུར་མངོན་པས་འམ་ཞེས་པ་དག་མ་དག་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱ་པས་ལྷོ་མེ་པོ་དྲོ་བྱི་
 ས་བོན་བཞི་གསུངས་པ་ལ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ནམས་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཡས་སྒྲོར་གྱིས་
 རྩ་མོ་བཞིའི་ས་བོན་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་མཁའ་འགྲོ་མ་གྲལ་མགོར་འདོན་ན་
 མེ་ལྷོ་པོ་དྲོ་བྱི་དགོས་ཏེ། ཀྱན་སྒྱུད་དང་ནག་པོ་པའི་དྲིལ་ཆོག་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་མ་མ་
 ཀྱིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་ལྷོ་མེ་པོ་དྲོ་བཞི་འདོན་པ་ནི། ས་སྒྱུན་མ། རྩ་མ་
 ཀྱི་མེ་གོས་དཀར་མོ། །རྒྱུང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུང་རོ། །ཀྱན་
 སྒྱུད་ལས་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་བཞི་པད་མར་གནས། །མ་མ་གྱི་སྒྲོགས་བཟང་མོ་ཡིན། །ཞེས་ན་ལ་
 འབྱོར་མ་བཞི་ཀ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བཤད་ནས། དེ་བཞི་མ་མ་གྱི་ལ་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་
 ལས་ན་ལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་དང་པོའི་མཁའ་འགྲོ་མ་མ་གྱིར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་། མ་མ་གྱི་སྒྲོགས་བཟང་མོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སྒྲོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་
 ཉིད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་མ་མ་གྱི་ལ་སྒྲོགས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་
 པར་སྒྱུར་བར་བཤད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མཁའ་འགྲོ་མ་མ་མ་གྱིར་
 བྱེད་པ་ཀྱན་སྒྱུད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །ནག་པོ་སྒྱུད་པའི་དྲིལ་ཆོག་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་མ་མ་གྱི་
 དང་། གཟུགས་ཅན་མ་སྒྱུན་མར་བཤད་ཀྱང་དེའི་སྒྱུབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དང་དེ་གཉིས་དོན་མི་
 གཅིག་སྟེ། རྩ་མར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ་དང་། ཕྱི་མར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མར་བཤད་
 པ་དང་། རྩ་མར་མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྲོན་མོ་དང་། ཕྱི་མར་དཀར་སྒྲོར་བཤད་པ་དང་། རྩ་མར་སྒྲོར་
 མཁའ་འགྲོ་མ། བྱང་དུ་དུམ་སྒྱེས་མ། རྩལ་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་དགོད་པར་བཤད་པས། ཤར་དུ་
 ལུ་མ་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མར་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྒྲོར་གྱི་ཤར་ལ་སྒྲོགས་

པར་དགོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྔ་མར་སྔ་མོ་བཞི་ཁྱུ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་སའི་ཁམས་
དག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ནི། དང་པོ་རྩུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་དེ་
བཞིན་གསོད་བྱེད་མ། །གསུམ་པ་འགྲུགས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཞི་པ་གར་གྱི་དབང་ལྷག་མ། །ཞེས་
པ་ནི་སྔར་ཤར་ནས་བཟུང་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་གཡོན་སྟོར་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། འགྲེལ་པར་ཡང་ཤར་ནས་གཡོན་སྟོར་དུ་རྩུང་བྱེད་མ་སོགས་དང་སྔར་བ་དང་། རྩུང་དེར་
སྔ་མོ་བཞིའི་ལྷག་གཡོན་ན་ཐོད་པ་མེད་ཅིང་། གཡས་ན་གྱི་གྲག་མེད་པས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལྷགས་
ནི་དེ་དག་ཡང་དོན་མི་གཅིག་གོ། །ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་དར། ལྷ་བ་པས་སྟིང་པོའི་རྣལ་འབྱུང་མ་བཞི་
ཀ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། གཡོན་སྟོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞི་ལ། རིམ་
པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྟངས་དོན་གྲུབ་སྟངས་མཐའ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་གསུངས་པས། རྩ་
མོ་བཞི་སྟུར་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ནང་ཆོན་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱེ་ན་རྣམ་སྟངས་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་བཞིར་འབྱུང་ཞིང་། ལྷ་མ་གྱི་ནི་དེ་རྗེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་
པར་གསུངས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་སྟུན་མའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ལྷ་མ་གྱི་འོ་བོར་བྱེད་
དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཀྱང་ཤར་ནས་གཡས་སྟོར་གྱིས་ལོ་མོ་པོ་ཏྲི་བཞིར་སྔ་མ་རྣམས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་
ཏེ། རྩུང་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟུན་སོགས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པ་གསུམ་གར་བཤད་
ལ། མངོན་བརྗོད་ལས་ལོ་ལས་རྩུང་བྱེད་མ་དང་། མོ་ལས་གསོད་བྱེད་མ་སྟེད་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སྟིང་ཁའི་སྟོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་དང་། ཡི་གེ་བཞི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་
པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི། ཡི་གེ་རྒྱང་པ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །སྟིང་ཁའི་སྟོགས་ཀྱི་
རྩ་བཞི་ནི་ཤར་ནས་གཡས་སྟོར་གྱིས་སྟུམ་སྟོར་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། ཁྱིམ་མ་དང་། གཏུམ་
མ་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེར། གང་སྟུན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་། དེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་
ནི་སྟུམ་སྟོར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུ་ཏྲིག་འཕྲེང་བ་དང་། རྩ་
བ་རྩ་བྱས་ཀྱང་། སྟུམ་སྟོར་མ་ལ་སོགས་པ་སྔ་སྟིང་ཁའི་རྩ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་བཞི་འདབ་
མ་དང་། རྩ་བ་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །བདུད་བྲལ་མ་ནི་ཨ་བ་རྩུ་ཏྲི་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྩེ་བ་ནས་

རྩེ་འུ་མོ་འུ་བར་དུ་ཡངས་པར་མན་སྟེར་བཤད་པས། སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལོ་འུ་འདབ་ཡིན་ནོ། །ཤར་
 གྱི་ཚ་སུམ་སྟོར་མ་ནས་ས་རྩུང་དང་། རྩོ་ནས་ཁྱུ། རུབ་ནས་མེ། བྱང་ནས་རྩུང་གི་རྩུང་རྩུ་སྟེ།
 རྩོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས་ལྷ་པོ་འདི་ནཱ་ས་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ལྷ་པ་ནི་བདུད་བྲལ་མ་དང་། དེ་ཡང་ནཱ་མཁའི་ཁམས་
 པར་བྱའོ། །འདིས་རྩེ་འུ་རྩུང་ནས་བདུད་ཚི་འབབ་པ་འབྱུངས་གིང་། དེར་རྩུང་བརྩམས་པ་ནཱ་ས་
 འཆི་རྩུང་ཡིན་པས། གྱི་དོར་ལས་ཚ་རྣལ་འབྱོར་མའི་དོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སྤངས་ལ། དེའི་
 དབང་ལས། འཇིག་རྟེན་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མི་མཐོང་
 ཞིང་མཆིའོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་བསྐྱེམས་པས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ན་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 གང་བས། གྱི་དོར་ལས་ཚ་སོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབབ་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བར་
 མན་སྟེ་ལས་འཆད་དོ། །མན་སྟེར་སུམ་སྟོར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
 དང་སྐྱ་དང་དྲི་དང་རོ་འབབ་པར་ཡང་བཤད་ལ། མཆོམས་ཀྱི་ཚ་བཞི་ནས་གཤམ་གཅི་དང་། ལྷ་
 རྒྱག་དང་། བད་ཀན་ཏེ་བདུད་ཚི་ལྷ་དང་། སྐྱ་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་བཞི་འབབ་པར་བཤད་དོ། །ལྷ་
 སྐྱ་ལྷ་དཔལ་སྟོར་མ་སོགས་ནས་ཀྱང་བདུད་ཚི་ལྷ་འབབ་པར་བཤད་དེ། སྟོང་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚ་
 རེ་རེ་ལ་གཏོས་གཏོས་སུ་གྲེས་ནས་ཚ་བརྩུད་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོ་མཆོམས་
 མ་བརྩུད་གནས་གང་དུ་འགོད་པ་དང་། གང་ལས་སྐྱེད་པ་ནི་དེལ་བྱ་པས། རྩུ་བརྩུད་ཀྱང་། དམ་
 ཆོག་ཅེས་བྱར་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས། རྩུ་བརྩུད་ལས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་གནས་མི་གསལ་
 བ་ལ། གཞུང་རྩུང་ལས། ཆོས་འཁོར་ཕྱི་ཡི་འདབ་བརྩུད་ལ། རིང་པོའི་རྩུ་ལས་ཁྱོ་བོ་བརྩུད།
 ཅེས་སྟོང་ཁར་པད་མ་འདབ་བརྩུད་ཉིས་རིམ་གཅིག་བྱས་པའི་ཕྱི་མར་རྩུ་རིང་པོ་བརྩུད་ལས་བསྐྱེད་
 པར་བཤད་དོ། །རྩུ་རི་ཀ་བས། ཕྱག་བརྩུད་དམ་ནི་སྟོ་བརྩུད་དུ། ལས་ཀྱི་རྩུང་ངམ་བྱེད་དག་
 གིས་དྲ་ལྷ་གདོང་གཤིན་རྩེ་མ་སོགས་བརྩུད། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱག་བརྩུད་ནི། ཉིན་མོ་མཇུག་
 ཀྱིས་དྲ་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཚེ་མོ་དང་། མཁྱིག་མ་དང་། ལག་པ་གཡས་པའི་ཚེ་མོ་དང་། མཁྱིག་
 མ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་འུག་གདོང་སོགས་བཞི་དང་། ཀྱང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཚེ་མོ་
 གཏོས་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ལོང་བྱ་གཏོས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཤིན་རྩེ་བརྩུན་མ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་སོགས་

བཞི་འགོད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་འདྲའོ། །སྒོ་བརྒྱད་ནི་དཔྱིད་ཐིག་ལས། ཅུ་ཡི་སྒོར་ནི་ཁྲ་གདོང་མ། །ཞེས་
པ་ནས། བཞི་པ་ཕག་གི་གདོང་ཅན་ནོ། །ཞེས་བ་ཙམ་ལས་རྩེ་སྒོ་གང་ཡིན་མི་གསལ་ལ། མཆམས་
ནམས་གཤིན་རྗེ་བསྟན་མ་དང་། །ཞེས་དེ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མཆམས་སུ་བཞུགས་པར་བཤད་དེ།
མཆམས་གང་ལ་བྱེད་ཀྱང་མི་གསལ་ལོ། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་སྐབས་ཤིག་ཏུ། དེ་ལྟར་ཁ་དང་
སྟེ་བ་དང་། ཉགས་དང་བཤང་པ་དང་། སྟེན་མཆམས་དང་མིག་དང་། སྟེ་ནམས་ལ་ཡང་གོ་
བར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ན་བ་ལ་སྟེག་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་
བརྒྱད་དོ། །ཡང་དེའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ཞལ་དང་སྟེ་བ་དང་། སྟེ་དང་ཉགས་དང་བཤང་བའི་སྒོར་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་གདོང་མ་སོགས་སྒོ་སྒྲིང་མ་ནམས་སོ། །མཛོད་སྟུ་དང་། ན་བ་དང་། མིག་
དང་སྟེ་སྒོར་གཤིན་རྗེ་བསྟན་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སྟེ་ལན་གཉིས་བགྱངས་པ་སྟེ་མ་དང་མི་
མཐུན་ནོ། །དེའི་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བཤང་པའི་སྒོ་དང་སྟེ་བྱག་གཡས་པའི་ནང་དུ་
ཡང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གཤིན་རྗེ་བསྟན་མ་ལ་སོགས་པ་ན་བ་དང་མིག་གཡོན་པ་དང་། གཡས་
སུ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱུ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་འགྱུར་དུ། སྐབས་སྟེ་མར་
བཤད་པ་སྟེ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འོག་མར་ཁ་དང་སྟེ་བྱག་གཡོན་པ་དང་། བཤང་ལམ་དང་
སྟེ་བྱག་གཡས་སུ་ཁྲ་གདོང་མ་སོགས་བཞི་དང་། ན་བ་གཡས་གཡོན་དང་མིག་གཡས་གཡོན་དུ་
མཆམས་མ་བཞི་འགོད་པར་བཤད། འབྲུལ་སྟོང་ལས། ཁ་དང་སྟེ་བྱག་གཡས་དང་། གཡོན་པ་
དང་བཤང་ལམ་དུ་ཁྲ་གདོང་སོགས་བཞི་དང་། མཆམས་མ་བཞི་འདྲ་བར་འབྱུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་
སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཕྱུ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་གཞན་
གཅིག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །རྗེ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ནམས་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཟུ་
མ་བ་ཏི་ཏ་ཏས་ནི། ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་ནམས། ཁ་སྟེ་མཆན་བཤང་རིམ་པ་ཡིས། །མཛོད་
སྟུ་ན་བ་མིག་སྟེ་ལ། །གཤིན་རྗེ་བསྟན་སོགས་དེ་བཞིན་གནས། །ཞེས་ལྷ་བ་པའི་བཤད་པ་སྟེ་མ་
དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་མི་འདྲ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་པའི་རྩ་བ་ནི་ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་
སྟེ་ལ། དེའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དག་མ་དག་ཡོད་པར་གསལ་ཞིང་། བཤད་པ་སྟེ་བྱུ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་
སྟེ་ལ་ཡང་། སྟོམ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྟེ་བགྱངས་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་། མཆམས་མ་བཞིའི་སྐབས་སུ་

དེ་མ་བགྲངས་ན་མི་འགྲིག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིན་མཚམས་ནི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བ་དང་།
 རྒྱ་བ་དང་མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ལྷ་མོ་འགོད་དགོས་པས་སྐབས་གོང་མ་བཞིན་དུ་བྱས་
 ན་ལེགས་སོ། དེ་ཡང་དཔྱིད་ཐིག་ལས། སྒྲིན་མཚམས་མ་བརྒྱད་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་
 སུ། འདི་དག་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཅུ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས།
 སྒྲིན་དང་དེ་དག་གི་ཅུ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཅུ་ལས་སྐྱེད་པར་
 བཤད་ཅིང་འདི་བརྒྱད་མི་སྐྱེད་པའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁ་སྟེ་སྟེ་ཅུ་བ་དང་།
 སྟེ་བའི་བྱག་པའི་ནང་དང་། མཚན་མ་དང་བཤད་ལམ་གྱི་སྒྲོ་བཞིར་ཁྲ་གདོང་མ་དང་། བྱག་གདོང་
 མ་སོགས་དགོད། མཛོད་སྒྲུ་སྟེ་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་བྱག་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། དེར་གཤེན་རྗེ་བཟླ་ན་
 མ་དང་། རྒྱ་བའི་བྱག་གཉིས་སུ་ཕོ་ཉ་མོ་དང་། མིག་གཉིས་སུ་མཆེ་བ་མ་དང་། རྒྱ་བྱག་གཉིས་
 སུ་འཛོམས་མ་རྣམས་དགོད་དོ། །ལུ་བ་པ་དང་། དཔྱུ་རྟེ་ཉས་རྒྱ་བའི་བྱག་པའི་ནང་དུ་དགོད་
 པར་བཤད་པ་ནི། མཚན་པ་ཅུ་མ་སྟེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྒྲོམ་
 མོ། །མིག་དང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་དང་སྟེ་ཅུ་རྣམས་ནི། སྟེང་ཁའི་ཅུ་གཟུགས་དང་སྒྲིན་དང་བྱི་དང་
 རོ་འབབ་པ་རྣམས་དང་། ཅུ་རྒྱད་གཅིག་ལ། སྒྲིན་མཚམས་དང་སྟེ་བ་དང་བཤད་གཅིའི་ལམ་གྱི་
 ཅུ་ནི། དེག་བྱ་འབབ་པར་བཤད་པའི་ཅུ་དང་ཅུ་རྒྱད་གཅིག་པས། སྟེང་ཁའི་ཕྱི་སྒྲོར་གྱི་བརྒྱད་
 ལ་དགོད་པར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་པར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་སྟེ། དྲིལ་བུ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ལྷགས་ལ་དྲུ་རིང་པོ་བརྒྱད་དང་སྒྲོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཅུ་བརྒྱད་
 རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་དེ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ལུ་ཨི་པ་ལ་ལུ་བ་པས། གཙོ་
 པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གནས་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱུ་རྟེ་ཉས་ཀྱང་བཤད་
 ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དོ་རྗེ་དང་རོ་བོས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་མན་ངག་
 ནི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་སྒྲི་བོའི་དྲི་གི་གནས་སུ་དེ་རུ་ཀ་དང་། གསང་གནས་སུ་ཕག་མོ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། འབྲུལ་སྒྲོང་ལས། སྒྲི་བོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡབ་དང་། གསང་གནས་ཀྱི་པད་མའི་
 ཨ་མུང་གི་རང་བཞིན་ཕག་མོ་གཉིས་འབྱུང་པས་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡོད་
 ཀྱང་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་དྲིལ་བུ་པས། ཐུགས་ཀར་ཨ་བ་རྩུ་ཏྲི་ཏྲི། མ་བཙོས་ནང་གི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉེ་རུ་ཀ་སྟིང་ཀར་སྟོམ་པར་བཞེད་དེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་པ་ནི། སྐྱུ་ཁ་བཞིན་འདི་ལའང་བྱ་དགོས་ལ། འཁོར་
གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་གང་ལས་སྐྱེད་པའི་རྩ་དང་། ཁམས་གྱི་ནམ་དབྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་མ་གཞན་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྩ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་སྟངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟིང་ཁའི་དབུས་
གྱི་རྩྭ་ཡིག་དཔའ་བོ་དེ་རུ་ཀར་ཡང་དེ་ལས་བཤད་པ་འདྲ་བ་གཞན་ལས་མི་འབྲུང་ཞིང་། དེ་དང་
མཐུན་པར་དྲིལ་བུ་པས་བཤད་པ་འདིར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། བྱད་པར་དུ་རྒྱ་རི་ཀ་པས་བདེ་ཆེན་
གྱི་ལྷ་ལྷ་ཀ་སྟིང་ཁར་སྟོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་ཚུལ་ཡང་སྟིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་
གྱི་རྒྱ་རྩྭ་ཉིད་ནང་གི་བྱང་མེམས་དང་། རྩྭ་ཡིག་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛུགས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་
ལ། དེ་ལས་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ནག་པོ་པ་ལ་ཡང་བྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དེ་རུ་
ཀ་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་པར་སྟོམ་པ་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་མེམས་འཛིན་པ་ལས་སྤྱ་བས་དཀའ་བར་
སྟངས་ན། རེ་མིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འདིར་གཞུང་ཆུང་ལས། བརྟག་
དང་སྟོམ་ལ་དགའ་བྱུར་ན། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བཞི། མདོག་གསལ་རྩྭ་ལས་སྟེ་བ་རུ།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་གསལ། ཞེས་རྩྭ་ཡིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་འདྲ་བ་ཅིག་
དང་། རྩྭ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་སྟོམ་པ་སྟོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར་བྱས་བ་འདྲ་བ་ཅིག་བཤད་
ཀྱང་སྐྱུ་ཁ་བར། དབྱེད་དཔའ་བོ་དེ་རུ་ཀ་དང་། ཐིག་ལེ་བདག་མེད་མར་གསུངས་པ་ལ། དབྱེད་
ཐིག་ལས། དེ་ཡི་དབུས་བཞུགས་དཔའ་བོ་ནི། ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པའི་ཆད་ཅམ་སྟེ། རྩྭ་གིས་ས་
བོན་མི་མིགས་བ། ཁ་བ་ལྟ་བུ་འབབ་པ་ཡིན། ཁ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུས་ཅན་ནམས་གྱི་སྟིང་
དགའ་བྱེད། རྟོན་མའི་ཁ་ནི་མེ་ཡི་གཟུགས། ཤག་མོ་ཏི་ལ་ཀ་ཞེས་བརྗོད། ལས་གྱི་རྒྱང་གིས་
བསྐྱེད་ནས་སུ། རྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ནི་འབར། ཁ་སྟོང་དང་སྤྱད་པས་མཉེས། སྟོམས་
པར་འཇུག་པས་ཡང་དག་བཞུགས། ཞེས་ཤག་མོ་ལ་འདོན་པ་སྟོམ་གིང་། ཏི་ལ་ཀ་ཐིག་ལེ་ནི་
སྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལ་བཤད་པས་སྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་བྱད་
པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གིན་དུ་ཟབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིལ་བུ་པས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
པ་ནི། རྩྭ་ཡིག་བཤད་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་སྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་བསྐྱེད་

ནས་ལྟེ་བར་གནས་པ་བྱེད་དམ། མྱོང་ཁར་ཡབ་ཡུམ་སྦྲུང་བའི་རྒྱུ་པ་ཅན་བྱེད་ཅེ་ན། གསང་
 འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཡབ་ཡུམ་གནས་སོ་སོར་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་སྐྱེད་པ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་སྐྱེད་ཀྱང་། བཅུགས་གནས་མྱོང་ཁར་ཡབ་དང་སྦྲུང་བའི་
 རྒྱུ་པ་བྱེད་དེ། རྒྱུར་དངས་པའི་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མེས་པར་རྒྱས་སོ། །དེས་
 བཞུགས་མོ་མཛད་ཀྱིས་ཉེ་རུ་ཀ་མྱོང་ཁ་དང་། ཐག་མོ་ལྟེ་བར་བྱས་པ་ལྟར་འདིར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྲོས་
 པ་ལ་དགའ་ན་ཞེས་པ་ནི། ཡང་ན་གྲུབ་ཟེན་གསལ་གདབ། སྦྲོས་པ་ལ་དགའ་ན་རྒྱུ་ཡིག་སོགས་
 ལས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་འདི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་ཙ་མིག་ཐམས་ཅད་ལ། །དག་
 པའི་ལྟ་ཉིད་མོས་ཤིང་དཔ། །ཞེས་བཤད་པས། འདི་སྒྲིམ་པ་པོ་དེ་ལྟ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་དཔ་
 རྒྱུགས་ལ་གསལ་རྒྱས་པའང་མིན་པ་དེའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱིལ་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ཡུད་ཅོམ་རེས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིམ། རིམ་གྱིས་བརྟག་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ།
 བསམ་དགོས་པ་ཅིག་ཡིན་ན་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྒྲིམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་རྒྱང་
 པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་བྱེད་ཀྱིལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྩེ་པ་ནི། འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་རྒྱལ་འབྱོར་མ་བཅུ་གཉིས་ས་བོན་ལས་སྐྱེད་ན། གཞུང་རྒྱུང་
 ལས་དྲ་ མྱོང་འོག་ལུས་ཀྱི་ཆ་གསལ་ལ། རྒྱུ་རྩེ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་བཞི། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་དཔ། །ཞེས་བཤད་པས། བོ་ལས་ཡུམ་དང་། ལྟ་ཞེ་བརྟན་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ལས་སྐྱེད་པར་རིགས་
 སོ་སྟུམ་ན། ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ལས་ནི་ཁྲུངས་བྱབ་མང་པོས་ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་སྐྱོང་པར་
 བཤད་ཀྱི། ལྟེ་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །རྩེ་གཞན་གྱི་རིགས་པ་བཀའ་ནས་
 ལྟ་ལྟ་མ་ཡི་གེ་ལས་སྐྱེད་ན་ཡང་མི་རུང་བ་ཅོམ་མེད་དེ་གསང་འདུས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེད་
 བཞུགས་མོ་མཛད་ལས་ཀ་ཅོམ་ཏེ་པའི་སྤེལ་ཆོན་ལྟེ་ཡི་གེ་རེ་རེའི་མགོ་བོར་ཐིག་ལས་བརྟན་པ་གསུངས་
 པའི་མཇུག་དུ། དེ་ཡིས་ཐོད་པའི་དུམ་སོགས་དང་། གདུམ་མིག་མ་ལ་སོགས་ཀུན་གྱི། །སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀློགས་ཀྱི་བར་ཉེར་བཞི་ཐོད་པའི་དུམ་བུ་སོགས་
 དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བྱུང་ཉེར་བཞིའི་ས་བོན་དུ་བྱུང་། །ལེའུ་དེར་མ་ཡིག་སྦྲོས་པ་ནི་འགྲེལ་པས་

ཐིག་ལེའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ལེའུ་ཉེར་དུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཀ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལྷ་བཞི། །མགོ་ལ་
བཅད་དུས་མནན་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནམས་རེ་རེའི་མགོར་ཨོ་དང་། མཐར་
དྲུག་པ་ལྟ་སྟེ་སྟེར་བ་སྟགས་སུ་ཡང་ཅུ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་
སྟེར་བ་བཞི་སྟེང་པོའི་ནུ་ལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་ས་བོན་དང་། མཐར་གནས་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་སྟེར་བ་
བཞི་སྟེ་མ་བཞི་དང་། རྩོ་བ་བཞི་ལ་ཐིག་ལེ་སྟེར་བ་བཞི་མཆོམས་མ་བཞིའི་ས་བོན་དང་། དེ་བརྒྱད་
ལ་མགོ་བོ་དང་། མཐར་ཨོ་ལ་སོགས་པ་སྟེར་ཚུལ་སྟེར་བཞིན་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་གཞུང་
ནས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ན་འང་ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །ལུས་དཀྱིལ་མཆོག་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ་དང་། གནས་སོགས་བརྒྱ་ས་བརྒྱ་དང་སྟེར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། གནས་ནམས་
སྟེར་ཚུལ་དང་དེར་ལྟ་གང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་མཐུན་བསྟོམ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་
དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །དེ་
ཡང་ལུས་ཉེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་པ་ནི་སྟེ་ཁྱུ་ཅུ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དེལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་
པས་ཁ་བསྐང་ལ། ལུས་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོམ་པ་ལ་བདེ་ཆེན་དང་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་
ལོའི་འཁོར་གྱི་ལྟ་ནམས་སྟོམ་པ་ནི་འགྲེལ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་ཤིང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནི་
སྟེ་ཁྱུ་ཅུ་དང་དབྱེད་ཐིག་གིས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ་ལྟག་མ་ནི་
འདིར་འཆད་དོ། །དམ་པ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་དེལ་བྱ་བས། །འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་རང་བཞིན།
ཅི་ཡིན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད། །རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི། ཐིག་ལས་ཆོན་དགྱེའི་རིམ་པས་
བསྟན་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །བཙུགས་
མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ།
ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་སྟེ་དང་དུལ་ཆོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟབ་པ་ལས།
ལུས་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟབ་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཙུགས་པ་ནི་སྟབ་གཞི་ཐུག་མཆོན་
སོགས་འདི་མཁན་གྱིས་གསུངས་དུ་སྟབ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ལུས་ཆགས་དུས་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །མ་
བཙུགས་པ་ནི་སྟབ་གཞི་ཅུ་དང་ཁམས་ནམས་ལུས་ཆགས་ཅོམ་ནས་གྲུབ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱི། མ་བཙུགས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་ནི་མི་བྱའོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་

སུ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་མི་གྲོལ་གྱི། ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་ཁམས་
 ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལུས་དཀྱིལ་མཆོག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ལུས་དཀྱིལ་ཆད་མ་སྒྲིམ་པ་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་ཙམ་སྒྲིམ་
 པ་ལས་མཆོག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིར་བཤད་པ་འདྲ་བའི་ལོ་ནག་དེལ་གསུམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་
 པ་ནི། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་གཞན་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་
 པའོ། །དེ་ན་ལུས་དཀྱིལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་བསྒྲིམས་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་
 རྒྱུད་སྒྲིམ་ཐེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཅིག་མེད་ན་དེ་གཞན་ལས་མཆོག་དུ་བཤད་པ་ནི། དང་
 པར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་གིན་དུ་དཀྱའ་བ་འདི་བཤད་པར་
 ཐུའོ། །དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཕྲང་བ་འདི་ལ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་
 དུ་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། མ་རྒྱུད་ཀྱང་བདེ་མཆོག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེར།
 རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེར་རྒྱུད་ལས་ནི། །ལུས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡི། །དེ་ནི་ནི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བཞེད།
 ཐེམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོ་ཉིད། །གངས་ནི་བདུན་རུ་རྩ་གཉིས་བཞེད། །རེ་རེའང་འཁོར་ནི་
 སྟོང་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུད་ནི། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་དམ་དོར་
 ཐེད་གི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གདམས་ང་ཅན་དུ་འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱང་། ལེན་དེ་ཉིད་ལས། ནལ་འབྱོར་
 མ་ཡི་རྒྱུད་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དོ། །རྩ་
 ནམས་རིམ་གྱི་སྒྲིལ་ལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན། །ཨ་བ་རྩ་ཏིའི་ཞེས་བྱའི་མིང་།
 དེ་ནམས་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་བ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་ཐུན་ནི་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར། །གསུམ་པོ་ནི་ཤུ་རྩ་བཞིར་
 འགྲོ། །ཞེས་རྩ་འཆགས་པའི་དུས་སུ་རྩའི་གཙོ་མོ་གསུམ་ལས་ཐུན་ཆོད་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ། །སྟོང་
 ཁའི་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དབྱེ་བས།
 རྩ་ནི་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ནི། །གསུམ་ཐེ་བདུན་རུ་རྩ་གཉིས་
 གསལ། །དེ་ནི་སྟོང་དུ་རབ་ཐེ་བའང་། །སོ་སོར་འཕྲོས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྟོང་ཕྱག་བདུན་
 རུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས། །རྩ་ནམས་ཀྱི་ནི་གངས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་སྟོང་ཁའི་རྩ་བརྒྱུད་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 ཀྱི་རྩ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཐེ་བས་ཉེར་བཞིར་འགྲོ། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱིར་ཡང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་གསུམ་

གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས། རོན་གཉིས་དང་དེ་རེ་རེ་ལས་སྟོང་ཕྱག་རེ་གྲེས་བས་ཅ་བདུན་ཁྱིའི་སྟོང་དུ་
འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པོ་ཉེར་བཞིར་འགྲོ་བ་ནི་བརྒྱད་ནས་ཡིན་ནོ། །རྒྱད་དེར་ཅ་སྟོང་
ཕྱག་རོན་གཉིས་ལ་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་བཞི་པ་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་
པོ་དང་། གཅིག་ནས་ཁྲག་དང་གཅིག་ནས་རྩུང་འབབ་པར་གསུངས་གིང་། གཙོ་བོ་ཡང་ནི་བརྒྱས་
པ་ལས། གནས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གངས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དེ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱས་པས། ཡུལ་ཉེར་
བཞིའི་རྩ་ར་བཤད་པས། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྩུ་བའི་རྩ་བརྒྱད་ནི། རྩུ་དང་། ཁྲག་འབབ་པ་
བརྒྱད་ནི་གསུང་དང་། སེམས་བཞེན་པ་རྩུང་དང་བཅས་པ་འབབ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་སྟེ། །སྤ་
རྩུ་ཁ་ལས། སྟོང་སྟོབས་ལུས་ཏེ་རུལ་ནི་ངག། མུན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས། །ཞེས་སྟོང་
སྟོབས་ཁུ་བ་ལུས་སམ་རྩུ་དང་། རུལ་ཁྲག་ནི་ངག་དང་། མུན་པ་སེམས་སུ་བཤད་པས། དེ་དག་
རྩུ་བའི་རྩ་ལ་ཡང་རྩུ་གསུང་ཐུགས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དེར་རྩའི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའམ་རྩུད་པ་གསུངས་
པ་ན། ཅ་བདུན་ཁྱིའི་སྟོང་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་རྩུད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སྟོང་ཕྱག་རེ་
རེ་རང་རང་གི་གྲེས་གཞིའི་རྩ་རེ་རེ་ལ་འདུས་པ་ན། ཅ་རོན་གཉིས་སུ་འདུས། དེའི་རྩ་གསུམ་གསུམ་
རང་རང་གི་གྲེས་གཞིའི་རྩ་རེ་ལ་འདུས་པ་ན་ཉེར་བཞིར་འདུའོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས་། སྒྲར་ཡང་བརྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་ནི། །གསུམ་དང་ནམ་བརྒྱད་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཐུན་ཆོད་སྐད་
ཅིག་སྒྱུར་བ་ཡིས། །རྩ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི། །ནང་དུ་འགྲོ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཉེར་
བཞི་པོའི་གསུམ་གསུམ་རང་རང་གི་གྲེས་བཞི་ཉིན་མཆོན་རེ་རེ་ལ་ཐུན་ཆོད་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཐུན་
བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་ལ་འདུས། དེ་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་འདུས་པར་གསུངས་ནས། གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་སྒྲར་
ཡང་ནི། །སྒྱུར་བས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་རོ་རྩུང་གཉིས་རྩུ་ཏྲི་ལ་སྒྱུར་བས་གཅིག་དུ་འགྲོ་
བར་བཤད་པ་ནི། རྩོགས་རིམ་བསྒྲེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩོག་མར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་དགུ་དང་།
སྒྲིན་མཆོམས་དང་སྟེ་བ་ནས་རྩུང་ནང་དུ་རྩོག་གོ། །དེ་ནས་ཅ་རོན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ནས་མཐར་
སྟོང་ཁའི་རྩུ་ཏྲིར་རོ་རྩུང་གི་རྩུང་བརྒྱས་ནས་ལྷན་སྒྲེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྒྲེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་གནས་པའི་རྩ་ནམས་སྒྲོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་
ཉེར་བཞིའི་རྩ་དང་དེ་ནས་རྩུ་བའི་ཁམས་ནམས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཁའི་

འདབ་མའི་ཙ་བརྒྱད་ནལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། ཐོད་པ་བཞིར་བསྐྱེད་ནམ་བསྐྱེད་པས། ད་གཟེང་
 རྒྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་འགྱེད། །སྤྱིང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་
 གྱི་རྩ་ཏྲིའི་ནང་གི་བྱང་སེམས་མཆོན་པའི་དྲོ་ཡིག་ལས་གཙོ་བོ་དང་། རྩེ་བའི་དམར་ཆ་ལས་གཙོ་
 མོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཞལ་སྐྱོར་དུ་བསྐྱེད་པས་ནི། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་ལྟར་ནམ་རྩེ་བའི་གཏུམ་
 མོ་འབར་ཏེ་སྤྱིང་ཁར་སྒྲེབ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡང་སྤྱིང་ཁར་སྒྲེབ་ནས་དེར་
 དབྱེད་དང་ཐིག་ལེ་སྐྱེད་པར་ཞུགས་པས། དེལ་བྱ་ཞབས་གྱི་རིམ་པ་དང་པོ་ནམ་བཤད་པ་ལྟར།
 མོངས་པའི་རབ་རིབ་རྩེད་ནམ་གཙོད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དེ་རུ་གྱུ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
 གསལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 རོ། །གཙོ་མོ་ཡང་ཙ་ནང་གི་ཁམས་ལས་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱར་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་མོ་ཉེར་བཞི་
 ཡང་ལུས་གྱི་ཁམས་ལ་བཤད་པ་འདི་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་གང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཙ་དང་
 ཁམས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐར་ལྟ་སྤྱད་པ་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་སྐྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །གཞུང་ཆུང་ལས། ལྟ་ནམས་རང་གནས་
 ཐིམ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གནས་དེ་དང་དེའི་ཙ་དང་ཁམས་ལ་ཐིམ་ནས་ཙ་དང་ཁམས་གྱི་ངོ་
 བོར་གནས་པར་བསམས་པས། ཙ་དང་ཁམས་བྱེན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་
 སྒྲེལ་མར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུང་ཆུང་ལས། དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པ་ཡི། །ནལ་
 འབྱོར་ལུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །ཚོགས་པའི་ལམ་
 ལ་འཇུག་ནམས་ལའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ལོ་ནག་
 དེལ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་སྐྱེ་མ་ནམས་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ཙ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དང་ཁྱད་སྤངས་
 ཐུབ་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ནམས་ལ་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ། མཐའ་ཆོད་པར་བཤད་པའི་བདེ་མཆོག་
 པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཐབས་རྒྱུད་དོར་སྤང་གིས་མ་རྒྱུད་གྱི་གནད་
 མང་པོ་འཆད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་དཔལ་སྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། དོ་ཚིག་གྱུར་གྱིས་པ་རྒྱུད་
 གྱི་གནད་མང་པོ་འཆད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཉོག་པ་ཞུགས་པ་ཉུང་བར་སྤྱང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞི་ཕྱིའི་གནས་ཉེར་བཞིར་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་ནས། དེར་

བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་ལ་ཕྱི་འུལ་ན་བཞུགས་པའི་དཔལ་བོ་དང་། དཔལ་མོ་དངོས་ཡིན་པའི་མོས་
པ་དག་པོ་ཡང་ཡང་སྤངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ན་ཡུལ་དེ་དག་ན་བཞུགས་པའི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མོས་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཆེས་གིན་ཏུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཙ་བའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་ལན་རྩ་ར་པུ་སྒྲི་སོགས། ཡུལ་
འདི་དག་གི་བྱ་མོ་གང་། །དཔལ་བོ་གཉིས་མེད་ནལ་འབྱོར་མ། །དེ་ཀྱན་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་
ཏེ། །ཡིད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲུག་པ་ཡིན། །ཞེས་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་འདྲུག་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་འདིའི་བཤད་རྒྱུད་ནི་རྩ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
ཡུལ་འདི་ནམས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་། །རྩ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སོ། །ཞེས་གནས་ཉེར་བཞིར་རྩ་འོ་
པོར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་པོ་ཉ་མོ་ནི། ཡུལ་ཉེར་བཞིར་མ་ཟད་ཡུལ་གཞན་མང་པོར་
ཡང་གནས་པར་གསུངས་པས་སྤགས་སྤྱོད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འདྲུ་བ་དང་པོར་རྟེན་
ཅིང་། །དེ་ནས་སྤགས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་ཞིང་སྤྱོད་དང་ཡང་འདྲུ་བ་རྟེན་ལ། དེ་ལ་བཞེན་
ནས་ལྷན་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་པས་དེས་གྲོགས་མཛད་པ་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ན་གྲུབ་
པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམས་སུ་བགྱོད་དགོས་ལ། དེར་བགྱོད་པ་དང་བགྱོད་ནས་གྲོགས་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་འདྲུ་བའི་རྒྱར་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་མོས་
ནས་དེར་ལྷ་སྐྱོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པ་གཞན་ལས་བསྤགས་ཏེ་འདི་ནམས་
ཀྱང་བདེ་མཆོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྲེས་པར་བྱའི། །ཁྱད་ཆོས་ཅིག་བཤད་པར་འདོད་ནས་ལྟར་སྤང་
གི་སྤྱབ་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ནལ་འབྱོར་དབང་
ཤུག་གིས། །སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་རྣམས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས།
ད་ནི་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། །གནས་ཞེས་སོགས་ཏེ་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་ཉེར་བའི་གནས་ནས་དུར་བྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་བྲོད་ཀྱི་བར་བརྒྱ་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་ས་བརྒྱ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་བས། དཔལ་མོ་ཉེར་བཞིའི་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པར་བྱའོ།
འདིར་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་གང་ལ་སྤྱར་བ་དང་། །དེ་ལྟར་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་འུལ་འཛོམས་བྱའི་སྤྱི་གི་གྲུབ་པའི་གནས་ཡུལ་

ཉེར་བཞི་གནས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་ལ་སྐྱར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁྱིལ་བས་
 ཉེར་བཞི་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཉེར་བཞི་ལ་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་རྟོག་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱོར་ནས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །བརྟེན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཕྱི་ལོ་ལུ་ཉེར་
 བཞི་ན་བཞུགས་པའི་སྟེ་དང་སྟེ་མོ་ཞི་བརྟེན་དང་། རང་ལ་སྐྱར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་སྟེ་ཞི་བརྟེན་དང་།
 ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྟེ་ཞི་བརྟེན་ལ་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པར་བཤད་དོ། །ས་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན།
 ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་བྱ་བ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་ས་དང་གནས། ཞེས་
 མཆོམས་སྐྱར་ནས། གནས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས། །དེ་བཞིན་ཉེར་གནས་དྲི་མ་མེད། །ཞིང་
 འདིར་འོད་བྱེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་འོད་འཕྲོ་བ། ཆོལ་ཏེ་ཉེ་སྤང་དགའ་བ། །ཉེ་བའི་
 ཆོལ་མངོན་གྱུར་ཉིད། །འདུ་བ་རིང་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། །ཉེ་བར་འདུ་བ་མི་གཡོ་བ། །དུར་ཁྱོད་
 ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཉིད། །ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །སྤྱོད་ཏེ་རུ་ཀ་གཞུང་དུ་སྤྱོད། །འདི་ནི་
 རང་གི་བདག་ཅན་ས། །པ་རོ་ལ་ཕྱིན་བཅུ་ས་རྣམས་ནི། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་བདེ་ཡི་སྐད། ཅེས་
 གསུངས་ལ། ས་བཅུ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མའི་བདེའི་སྐད་
 ཡིན་པར་བརྟན་ནོ། །དཔའ་བོའི་བདེའི་སྐད་ཅེས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བྲ་སྐད་རྣམས་ལ་ཟེར་ལ། ལྷ་
 སྤྱོད་སྐད་ཅེས་པ་ཡང་བདེའི་སྐད་དུ་མན་སྟེར་བཤད་པས་དེ་རྣམས་དོན་འདྲའོ། །དོན་ནི་འཇིག་
 རྟེན་པ་དང་སྐྱུ་པ་དང་བརྟན་བཅོས་གཞན་ལས་དོན་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་དེ་འཇིག་པར་མ་གྲགས་ལ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དེ་རྣམས་དགོངས་གཞིར་བྱས་ནས་བདེ་མཇེད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་འབྱོག་
 འགྱུར་ལས། འདུན་ཏོག་མངོན་གྱུར་ས་དུག་པ་དང་། ཉེ་བའི་འདུན་ཏོག་ལྔ་པར་བྱས་ཀྱང་། མན་
 སྟེ་དཔང་འགྱུར་ལས། ཅུ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར་བ་ལེགས་ཏེ། །འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་གྱི་ས་བཅུ་དངོས་སུ་སྒྲོས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་།
 འབྲས་བུ་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞན་དུ་འབྲུང་གཅོད་ཅེས་པས་
 མོས་སྤྱོད་དང་། ཉེ་བའི་འབྲུང་གཅོད་ཀྱི་ཀྱན་ཏུ་འོད་བརྟན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཀྱི་
 རོར་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེར་མུ་ཏིག་འཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །མངོན་བརྗོད་
 ལས་རབ་དགའ་སོགས་བཅུའི་སྟེང་དུ་དཔེ་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཏེ་བཅུ་གཉིས་དང་། རོ་རྗེའི་ས་

བཅུ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། དཔེ་མེད་ནི་བཅུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་
ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཞད་པས་བཅུ་གསུམ་པོས་བཅུ་གཅིག་དུ་འདུས་
སོ། ། འདིར་མན་སྟེ་ལས། གདུལ་བྱ་ལྡེ་ལས་དབང་པོ་རྩལ་པོའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་
པར་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ་གསུངས་པ་འདིར་བྱན་མོང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཡུལ་
དུ་འབྱམས་པའི་དོན་དུ་རྩེ་ལན་རྩེ་ར་ལ་སོགས་པས་གནས་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། བྱམ་བེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་རྩི་རིགས་དང་དམངས་
རིགས་མཐའི་རིགས་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པའི་དོན་རྩི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི། ཁྱོང་བྱིར་གཅིག་ན་ཡང་
གནས་པའི་ཕྱིར་ན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ན་ཡང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཡོད་དོ། ། དེ་རྣམས་ནི་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། ། རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གཞན་
དུ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་
བྱངས་སོ། ། དབང་པོ་འབྲིང་གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་བས་ལ་གནས་ལ་
སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཁྱུང་དུའི་དོན་དུ་ནང་གི་ལུས་
ཀྱི་གནས་ཉིར་བཞི་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་དང་། འབྲིང་གི་དོན་དུ་རྩི་གས་རིམ་པས་ས་
བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་སྦྱོ་བོ་སོགས་གནས་ལ་སོགས་པར་དང་། རྩ་རྣམས་སྟོ་མོར་
མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་རྩི་གས་རིམ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩི་དབྱེར་
མེད་པའི་བྱང་ཁྱུབ་ཀྱི་སེམས་རབ་དགའ་སོགས་ལ་གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལྡེ་དང་། ཐ་
མ་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང་། དང་པོ་བཞི་ནི་ལྡེ་པ་ལ་སྟོས་ན་བྱང་བའི་དོན་ཏེ། རབ་དགའ་སོགས་
གནས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ས་དེ་དང་དེར་མོས་པ་ལས་འཛིག་ཉིན་ལས་འདས་པའི་ས་རྣམས་
གསལ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་དགོངས་པའི་ཞེས་འཆད་དོ། ། ལྟ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་གི་གནས་དང་མགུལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཁྱུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་དུག་དང་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ས་བཅུའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དེ་གོམས་
སྟོབས་ཀྱིས་རྩི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་འགྱུར་པར་ཤེས་སྟོང་རས་སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་སྟོང་
དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སྟེ། ཀྱན་སྦྱོར་ལས། དེ་ནས་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་དང་།

བྱང་ཁྱུང་ཕྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། གནས་སོགས་ས་ནི་བཅུ་པོ་ནམས། ཆེ་མཆོག་ལྷ་ཡི་བདག་
 ཉིད་ཅན། །བསམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །མི་ནམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྒྱུར། །དེ་དང་དེ་ཡི་
 དངོས་གྱུར་ཏེ། །སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ནོར་བུ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་གལ་ཆེ་ལོ། །དྲང་
 རེས་ཀྱི་ཚུལ་གོང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མངོན་བརྗོད་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འདི་ཉིད་
 དུ། །ཐུགས་རྗེ་ལྷན་ནམས་ནམ་པར་གནས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཁྱུང་སེམས་དཔའ་ཀུན། །འགྲོ་
 བ་གསུམ་པོ་འང་འདི་ཉིད་དུ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་འདྲེ་བ་ཡིས། གནས་སོགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གནས།
 དེ་བས་དེ་རུ་སྒྲོར་བ་ཡི། །སྒྲུ་བྱ་དེ་ཉིད་ཅན་གྱི་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མེད་གྱུར་ན། །དེ་ནམས་
 བསྒྲོར་བས་ཅུད་ཟད་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལྷན་གྱུར་ན། །དེ་ནམས་བསྒྲོར་བས་ཅི་ཞིག་དགོས།
 ཕྱི་རོལ་ནལ་འབྱོར་པ་དེ་ནམས། །བསྒྲོར་བས་ཁམས་ནམས་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་བས་ཕྱི་རོལ་
 སྤངས་ནས་ནི། །ནལ་འབྱོར་རོལ་པས་གནས་པར་བྱ། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་མ། །ནམ་
 དག་ཡི་ཤེས་ཅན་ནམས་ཀྱིས། །དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་ཅན་ནམས་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེས་བྱུང་པའི་
 ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ནམས་དགྲེས་པས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་སྦྱོལ་བར་མཛད།
 ཅེས་དང་། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་དམིགས་ཏེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པུ་བསམ། །ལྷགས་པའི་དངོས་
 པོར་རབ་གྱུར་པའི། །ཟླ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་རེས་པར་ནི། །ནལ་འབྱོར་མ་ཡིས་ཉེར་བརྟེན་པའི། །ནལ་
 འབྱོར་ཆེན་པོ་འདི་གསལ་འགྱུར། །ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་མཆོག་མཐོང་ནས། །ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་
 ལེགས་འདུ་སྟེ། །པརྒྱའི་འབྱུང་གནས་ཉམས་དགའ་བར། །ངང་པའི་ཆོགས་འདུ་རྗེ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་
 ལྷན་དོ་རྗེ་འཛིན་དངོས་སུ། །འགྱུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །མིག་འཕུལ་མཁན་བཞིན་འཇིག་
 ཏེན་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་ནམས། །སེམས་ནི་དག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །སེམས་
 ཅན་ནམས་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་དྲངས་ཏེ། །ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་
 སྒྱུར་བའི་ལམ་ལ་རེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །མིང་གི་དོན་ལ་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོར་པས་
 སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་གནས་དང་། བཟོད་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་མངོན་
 ཤེས་སོགས་ཕུལ་བྱང་སྒྲུ་བའི་ཞིང་དང་། ཆོས་དཔེ་ཆོས་འདུན་པ་དང་། ལྷ་ཡིག་ཕུང་བའི་ལྷ་ཏ་
 ཏྟིག་པ་སྟེ་འདུན་ཏྟིག་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། །འདུན་

པ་དང་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་དོན་དེ་བྱའོ་ཞེས་ཉོག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རབ་དུ་གྱུར་
པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་མཚན་མ་མེད་པར་རྩོལ་བས་འདྲུ་བ་དང་། བདག་མེད་
པར་དུར་བྱོད་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉོགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉོགས་པའི་
ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ལ་འབད་པ་ནི་དུར་བྱོད་དང་། ཉེ་བའི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་
ལ། ཉེ་ལྷགས་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་དང་འདོགས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རང་གི་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱལ་
དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཉེ་བའི་དོན་དུ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་
པ་སྤྲ་ཡང་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུ་ཇ་
ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་ནི། དུ་ཇཱ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ཡིག་ཐོག་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གསུམ་དང་འབྲེལ་སྤོང་སོགས་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས། དེ་རྣམ་ཐིག་ལས་
བརྒྱན་པ་གནས་ཉེར་བཞིར་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གནས་དེ་རྣམས་རྩེབས་མེད་པའི་འཁོར་
ལོའི་རྣམ་པར་རྒྱུད་ཅིག་གིས་བརྟན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྩེབས་མེད་པའི་འཁོར་
ལོའི་ལྟེ་བ་རྒྱུང་པ་སྒྲིམ་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། །འཁོར་ལོ་ཆང་མ་ལ་ཡང་རྩེབས་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་རྣམས་
སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཡང་སྟོང་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོའི་རྣམ་
པ་ཅན་ནི་རྩེབས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཡིན་པས། རྩེབས་ཀྱིས་སྟོང་པའམ་རྩེབས་མེད་པ་ནི་རྩེབས་ཀྱི་ངོ་བོ་
མེད་པ་དང་། རྩེབས་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་བསམ་མོ། །ཡི་
གེ་དེ་རྣམས་ལ་ཐིག་ལས་བརྒྱན་པ་ནི་མན་ངག་གིས་ཡིན་པར་ལྷ་བ་པས་བཤད་དོ། །ཚུལ་དེས་གནས་
ཉེར་བཞི་སྟེད་པ་ནི་ཐོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གཞན་དག་མི་འདོད་ཀྱང་། མཁས་པ་མར་དོས་ཡི་གེ་ཉེར་
བཞི་ངག་དུ་བརྗོད་པས་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོའི་རྩེབས་ཁོང་སྟོང་དམར་པོའི་སྟོང་དུ་ཉེ་
གདན་ལ་སྟོན་རྣམས་དགོད་པར་བཤད་དེ། གནས་རྣམས་སུ་དགོད་པ་ཡང་ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
པས་དགོས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་རྣམས་བཞིན་དུ་མཇོད་པ་ལེགས་སོ།
ཐོད་ཁ་ཅིག་བདེ་མཚོག་ནས་དུ་ཇཱ་ར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབྱེས་དོར་ནས་མི་ཕྱེད་མ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གསུང་བ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གར་རྩེབས་སོགས་ལ་དུ་ཇཱ་ར་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དང་། མི་ཕྱེད་མ་ལ་སོགས་པ་མིང་།

གི་ནམ་གངས་སུ་འོང་དོན་མེད་པ་ནི་གོ་སྒྲིལ། ནང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་ནའང་སྤྱི་
 བོ་དང་སྤྱི་གཙུག་དང་ན་བ་གཡས་གཡོན་སོགས་ཙ་མིན་པས་མི་བྱེད་མ་སོགས་མིན་ནོ། །ལུ་བ་པ་
 དང་། དཔྱུ་རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གནས་དེ་ལ་གནས་པའི་ཙ་ནམས་ཞེས་འབྱུང་བས།
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་སྤྱི་དཔའི་གནས་དེའི་ཙ་ནམས་ལྟར་སྤྱི་དཔའི་གནས་དེ་ནམས་ལྟར་སྤྱི་དཔ་
 པ་མིན་ནོ། །སྤྱི་བོ་དང་སྤྱི་གཙུག་དང་ལྟག་པའི་གནས་ནི། རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་སྤྱི་བོ་
 ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དཔའི་གནས་སོ། །སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནི་གཙུག་ལུང་གི་གནས་སོ། །རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཞེས་པ་ནི་
 རྒྱུ་བྱེད་དབུས་ཀྱི་གཞུངས་པ་བྱེད་དུ་ལངས་པའི། ཞེས་བཤད་དེ་དང་པོ་ནི་སྤྱི་མཆོམས་སོ། །འདི་
 དག་ནི་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་དང་ལྟ་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། །ཁ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་
 རྩི་ཙ་བའོ། །དེ་མ་ལ་ཡ་ནི་ཆག་གིས་འདོམས་པར་དང་། མར་དོས་རྒྱང་པར་བསྐྱར། རྩི་རྩི་
 མཁའ་འགྲོ་ལས་ཐུ་སོར་བསྐྱར་ཡང་། དོན་ནི་མན་སྟེ་ལས། ཐུ་སོར་སྤྱི་བོ་སྤྱི་བོ་གཉིས་
 སོ་ཞེས་དང་། མངོན་བཟློད་འབྲུག་འབྲུག་ལས་འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱའོ། །ན་ག་ར་ལ་འདིར་
 སོར་མོ་ནམས་ཞེས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོ་དང་མངོན་བཟློད་དང་ཀྱན་སྤྱི་དང་
 སྤྱི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟར་དོ། །སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་མཐེ་བོང་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་སོར་མོ་བཙུ་
 དུག་ལ་འདོད་པ་ལ། སྤྱི་མ་གཞན་དག་སྤྱི་མ་ལྟར་དང་རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་རྒྱང་སོར་
 ལ་བཤད་པས་སྤྱི་མ་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་མོད་ཀྱང་། མན་སྟེ་སོར་མོ་བཙུ་དུག་ན་ག་ར་རུ་
 སྤྱི་གུ་མ་སྤྱི་བོ་བྱེད་དང་ཆོལ་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། མཐེ་བོང་ནི་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐེ་བོང་
 གཉིས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་རྒྱང་པའི་མཐེ་བོང་དང་སོགས་ཀྱིས་ལག་པའི་མཐེ་བོང་ཡང་བཟུང་
 དགོས་པས་སྤྱི་མ་མཐེ་བོང་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་ན་བཞི་ཡིན་པས་མ་རུ་མཐེ་བོང་བཞི་ལ་འདོད་པ་ཡང་
 མི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱང་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པོ་ལ་ལོ། །སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ཡང་སྤྱི་བོ་བཞིན་ཏེ། ལྟག་མ་
 ནི་འགའ་ཞིག་ནི་བཤད་བྱེད་ལ། མ་བཤད་པ་ཡང་གོ་སྒྲིལ། སྤྱི་ནང་འབྲུ་ཆུ་ལ་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་ལྟུ་
 ར་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནམས་ཀྱི་ཆུ་བོ་ནམས་ཀྱིས་གནས་ནིས་གསོ་བ་དང་། ནང་དུ་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་ནམས་ཀྱི་ཙ་ནམས་ཀྱིས་སོ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འབྲུ་
 ལ། སྤྱི་རོལ་དུ་རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོ་གཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་དང་། ཆུ་སྤྱི་ནི་རྒྱུ་ན་ཡིན་པ་བཞིན་

དུ་ནང་དུ་དྲི་རྩེ་ལྟ་ན་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོ་དང་། རྟེན་རྒྱུ་ནི་རྩེ་དྲི་ལོ། ཞེས་འཆད་
དོ། །གསུམ་པ་ནི། །སྤར་ཆེན་དང་བཞེན་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདིར་རྟེན་པ་
བཞི་པ་ལ་ཆག་འགྱུར་ལས། རྟེན་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་གཅིག་པ་
ནི་གཅིག་པའི་སྐྱེ། ཞེས་བྱ་ལ་གཅིག་པ་སྟེ་དབྱེར་མེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེར་འགྱུར་བ་
སྟེ་བསྐྱེད་ཅེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ནང་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྟེ་
བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ས་བྱ་དང་། ས་སྟེང་དང་། ས་འོག་གསུམ་རང་
བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་
ཀྱི་དོན་བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གསལ་དུ་བཏང་བ་ལྟར་རོ། །གང་ལས་བསྐྱེད་སྟུང་ན། ལོ་ལྷ་རྩེ་
གི་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྲམ་རྩེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཏེ་
ནམ་མཁའ་བཞག་པའི་རྒྱ་དཔོ། །དེ་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་
རང་བཞིན་རྩེ་གི་ནམ་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་རང་བཞིན་ཏེ་རུ་ཀའི་
སྐྱེར་རྩོགས་པར་སྐྱེས་པའོ། །བཤད་པ་དེ་དག་ལྟར་ན་དང་པོར་ནམ་མཁའ་ཡི་གེ་གསུམ་བཞག་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དཔོ་འཛིན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། སྟེང་པ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་རིམ་
གྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྟེང་པ་ལས་རྒྱ་དཔོ་བྱུང་བར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཆག་འགྱུར་ལས་གསུམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །རྟེན་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཕྱག་མཆན་སོགས་
ལ་མི་སྟོན་པར་སྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་དྲི་རྩེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་སྤར་མཛོན་
བྱང་གི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཆན་ལས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་དོགས་ཡོད་དོ། །ནལ་འབྱུར་བདག་ནི་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྩོགས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་ནལ་འབྱུར་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱེར་བ་
ལ་ཡང་འགྲོ་བས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡུམ་དང་སྐྱེར་བར་བཤད་པའོ། །ཕྱག་ཀྱང་ཅན་ནི་རང་དང་
དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་གཤམ་རབ་མ་དང་བཅས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྟེན་ཅིག་ནམ་པའི་ཞེས་པ་
ནི་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལ་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ན། སྤར་མས་དེ་ལྟར་རྩོགས་ནས་ཡུམ་དང་སྐྱེར་བ་བཤད་
པ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟུང་པ་ལ། སྟེ་མས་དུས་མཉམ་དུ་རྩོགས་པར་སྟོན་པས་སྤར་སྟེ་གཉིས་
མི་སྟོན་སོ། །ཆག་འགྱུར་ལས། ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིག་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི།

ཀུན་ནས་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་
 ཞེས་པ་ལོ། །འདི་ཡང་རྟེན་བརྟེན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཁྲུངས་སོ། །སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་གསང་
 རྒྱགས་འདོན། །ཞེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་སྤར་དང་འབྲ་ལ། གིས་ནི་ཞེས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱགས་སོ། །ལུ་བ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། བ་རྩ་རྩེ་ཏའི་འགྲེལ་པ་རྫོག་འགྱུར་ལས། རྫོགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱགས་གསུམ་འདོན་པར་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་གསལ་གསུམ་པའི་རྫོགས་སྐྱེ་
 བ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། བ་རྩ་རྩེ་ཏའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས། སྐྱད་ཅིག་གིས་
 ནི་གསང་རྒྱགས་བརྫོད། ཅེས་པ་ནི། གསང་རྒྱགས་བརྫོད་པ་ལས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་
 པ་ལོ། །ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལེགས་ཏེ་རྒྱགས་བརྫོད་པ་འདི་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱགས་
 བརྫོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཉམ་པ་ནི་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ཨོ་སྐྱ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཨོ་བཟླ་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་
 གའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་མི་སྦྱོར་བར། སྤར་ཕྱི་དཀྱིལ་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱུར་
 བཤད་དོ། །རྫོག་ཆེན་པོས། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་གཅིག་འགྱུར་ནི། སྤང་ཉིད་སྤོན་དུ་སྤང་པའི་
 མངོན་བྱང་ལྔ་ལས། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིད་དུས་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ནལ་
 འགྱུར་བདག་ནི། རྟེ་རུ་ཀ་ཆང་བར་དམིགས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་ཕྱག་རྒྱའི་ནམ་པ་ཅན་ནི། ཡུམ་
 གསལ་བར་དམིགས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱེ་འཆང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 དང་། ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་གསང་
 རྒྱགས་འདོན་པ་ནི། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་སྐྱད་ཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དེ། སྤར་བཤད་
 པ་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་མི་སྦྱོར་རོ། །ཡེ་ཤེས་སྦྱོན་མ་ལས། སྐྱེ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཨ་ཨུ་མའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་རྩྭ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་རྫོགས་པའི་
 དུས་སུ་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། རྒྱགས་ལྟག་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱོབ་པ། སྐྱད་ཅིག་གིས་རྒྱགས་འདོན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་འབྲིང་གི་མངོན་

རྟོགས་སྒྲིམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པའོ། །ཕྱི་ར་བཟུངས་བྱས་ཟེར་
བ་ལས། ཡི་གེ་གསུམ་ཞེས་པ་མངོན་བྱང་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་འོག་དུ་ཨོ་དང་། བར་
དུ་ཨུམ་སྐྱེད་དུ་རྟུ་བཀོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་རྩལ་སྐྱེས་དང་། རྒྱགས་འདོན་པ་ནི་ཀྱན་
ཀྱང་རྟུ་འདོན་པ་དང་། ཨོ་ཨུམ་རྟུ་སྟོགས་ནི་སྐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་འཆད་
པ་ནི། མངོན་བྱང་ལས་སྐྱེད་པ་དང་། རྩལ་སྐྱེས་གཉིས་འགལ་བ་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆེར་ཆགས་པའི་
བཤད་པའོ། །སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་འདི་དང་པལ་ཆེར་འབྱ་བ་ཅིག་བཤད་པ་
ནི་༥ ས་བོན་སྟོགས་ལས་སྐྱེད་པ་ལ་སྒོ་བྱང་བའི་དབང་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་དེའི་
འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འདི་དང་སྐབས་མི་གཅིག་གོ། །འདིར་མར་དོས་སྐྱ་གསུང་
བྱགས་ཞེས་པ་ནས་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་ཕྱི་ད་ཀྱི་ལ་ལ་མི་སྦྱར་བར་ལུས་ད་ཀྱི་ལ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་
ཞིང་༥ སྐད་ཅིག་གིས་ཞེས་པའི་དོན་ནམས་ད་ཀྱོང་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་པའི་ལུས་
ད་ཀྱི་ལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ད་ཀྱོང་ས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱགས་དང་པོའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་
དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་རང་བཞིན་ནི། བདག་གི་དམ་ཆོག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་
དཔའ་མོ་འདི་དག་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་མ་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱང་མཆོན་པ་དང་། རྒྱགས་
གཉིས་པའི་དོན་ནི་དམ་ཆོག་པའི་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་དེ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི།
ངའི་ལུས་ཀྱི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་དཔའ་བོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་འདི་ནམས་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱགས་
གསུམ་པའི་དོན་ནི་ལུས་ད་ཀྱི་ལ་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་
འཆད་དོ། །མལ་གྱིའི་རྩེས་འབྱང་དག་ཀྱང་གཞུང་དེ་ནམས་ལུས་ད་ཀྱི་ལ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མལ་
གྱིའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ན། ཅ་དང་ཅ་ནང་གི་ཁྲིས་ནམས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོར་འོས་པ་ཙམ་
བྱེད་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་དང་། དཔྱུ་རྩི་ཏས་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཨོ་ཞེས་བཟོད་
པའི་ཆེ་ལུས་ད་ཀྱི་ལ་དང་། འཇམ་བུ་སྤྱིང་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱན་པར་
བྱེད་༥ དེ་བཞིན་དུ་ཨུམ་ཞེས་པས་གསུང་གསུམ་དང་། རྟུ་ཞེས་པས་བྱགས་གསུམ་དང་ཨོ་སཐ་ནས་
ཅི་ལྟའི་བར་གྱི་ལྟ་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་བཟོད་པས། ཕྱི་དང་ལུས་ཀྱི་ད་ཀྱི་ལ་

འཁོར་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་། ཞིང་སྐྱེས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་
 གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཐུང་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་ནི་སྙམ་དུ་བྱས་ནས། ཐུགས་གསུམ་
 པའི་དོན་ནི་སྐྱུ་མར་མ་བཟང་སྟོང་བཅུད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ལྡེའི་ལྷན་མོས་པ་བྱས་
 ལ། དེ་རྣམས་བདག་གི་ལུས་གྱི་ལྷ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །པོད་ཀྱི་བཤད་
 སྟེན་ལ་དེ་གཉིས་ནི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་འོག་དུ་བཤད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ཐུ་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱེད་ཆོག་སྐྱར་
 བཤད་པའི་དོན་བསྐྱར་མ་དགོངས་འདུག་པ། འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་
 དཀྱིལ་དཀྱོངས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་ཟིན་པ་དང་། མལ་གྱི་འོ་བཞེད་པ་རང་ལུགས་
 ལ་འཛོག་པ་དང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེད་པ་གཉིས་འགལ་ཞིང་། དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏའི་བཤད་པ་རང་ལུགས་
 ལ་འགོད་པ་དང་། ཐུ་དཀྱིལ་ལ་མི་སྐྱར་བ་ཡང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐུགས་དོན་བཤད་པ་རྣམས་
 ཀྱང་འདིར་གཙོ་བོའི་དོན་སྐྱེད་ཐུགས་སུ་བཤད་པ་མ་ཐོན་བས་མི་ལེགས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་
 ལས་༥ གསང་ཐུགས་འདི་ནི་འདོན་པ་ན། །སྐད་ཅིག་རྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྡན། །སྐད་ཅིག་ཐུགས་
 ལས་འབྱུང་བདག་ཉིད། །དཔའ་བོ་ཀུན་དང་རྣལ་འབྱོར་མའོ། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུགས་བརྟེན་
 པ་ལས། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཀུན་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་
 ཐུགས་དེ་སྐྱེད་ཐུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་དང་བྱུང་བའི་ཐུགས་
 དང་༥ འདིའི་ཐུགས་གཉིས་ཇི་བཞིན་དུ་མི་འདྲ་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་ཐུགས་ལས་ལྷ་རྣམས་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པ་འདྲའོ། །དེས་ན་ཐུགས་གསུམ་པོ་འདི་ཉིན་དང་བཞེན་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་
 པའི་ཆོ་ན་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་དང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྐྱེད་ཐུགས་སུ་བཤད་པའི་སྐབས་གཞན་
 དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་ཇོགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་འདི་འདྲའི་
 སྐབས་ཇོན་དུ་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན། བསྐྱེད་ཟིན་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་ནི་འཆད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བྱེད་པའི་སྐབས་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྷན་བྱ་
 ཡི༥ ༥ བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དེའི་བྱ་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
 དེ་ལ་ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་ནི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མདོར་བརྟན་པའོ། །སྐྱེད་ཆོག་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱུར་ནི་དཔའ་
 བོའོ༥ ༥ ཡོ་གོ་ནི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ། ལྷ་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་

དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་བྱ་སྟེ། སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེད་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་
བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། གྲུ་ཡ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། སྤར་གྱི་ཇོ་གྱི་དོན་ནོ། །སྤར་ཀ་ནི་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གསུང་སྟེ་ཡམ་འདྲི་དོན་ནོ། །ཅི་ལྟ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སྟེ་དྲུག་གི་དོན་བཤད་པའོ། །འོག་
མིན་དང་ཡུལ་ཉེར་བཞི་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐུགས་དུས་ཀུན་ན་བཞུགས་པའི་དཔལ་
པོ་དང་ནལ་འབྱེར་མ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀུན་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་རྗེ་ནི་དེ་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་
རོ། །ལྷག་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་རྒྱལ་འཛིན་ལུགས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
རང་གིས་སྦྱོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེའོ་སྟེ་མ་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་
རུ་ཀའི་ངོ་བོར་མོས་པ་དང་། ལྷན་སྦྱས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་ལྷན་སྦྱས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་རུ་ཀའི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱར་ཤར་བར་མོས་ནས་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པ་དག་
པོ་བསྐྱེད་དོ། །བཟླ་ནི་དེ་རྗེ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་ནི་དག་པ་དང་། སྤར་རྒྱ་རྒྱ་ལྷན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་།
རྒྱུ་ལྷན་ནི་དག་པ་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དེ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཞུགས་པའི་དག་པ་དེ་ལ་དང་རྒྱལ་འཛིན་པས་སྤར་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་། བཟླ་རྒྱུ་ལྷན་ནི་དག་པ་དེ་དང་། རང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་རྗེ་ལྟར་བཟླ་ན་
པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འབའི་པ་གོ་བོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། གོ་
ཆ་བྱ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱས་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་
དེ་ནས་ཡབ་དང་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པས་གོ་བགོ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཡེ་ཤེས་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟུན་འདྲན་པ་སོགས་རྣམ་པར་བསྦྱོམ་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐྱེས་དང་འབར་བའི་ཐུག་རྒྱུའི་སྦྱར་བ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་དངས་ལ། དམ་ཆོག་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་གཞུག་པར་བྱའོ། །སྦྱར་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ག་ནས་མཆོད་ཡོན་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་ག་རེ་ལ་ནས་རིག་མ་བཅུ་དུག་
གིས་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་མཆོད་པར་ཡང་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ནི་ལྷ་སྟུན་དངས་བཞིན་པ་ལ་མཆོད་

པའི་དབང་དུ་མ་བྱས་ཀྱི། སྤྱན་འདྲེན་པ་ལ་རྒྱུད་གཞན་ནས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ལྟར་
 མི་བྱེད་པར་སྤྱར་དུ་སྤྱན་དངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་
 སྙམས་ན་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ལྟ་བཞིངས་བཞུགས་ཀྱི་སྤངས་ཅན་ལ་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་
 སྤྱན་འདྲེན་པར་བཤད་པ་སྤྱད་པའམ། ཡང་ན་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་ནི་དང་པོ་ལ་ཡང་འདུག་པས་
 འདིར་དང་པོའི་དོན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གོ་ཆ་བཅིང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་
 བེས་པ་གཞུག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི།
 དང་པོ་ནི་གོ་ཆ་འདི་རྣམས་དོན་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། གོ་ཆ་ནི་ལྟ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་འགོད་སྙམ་
 ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཛོན་བཟོད་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་པོ་ཉིད་དག་ཀྱང་། །འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་རྣམ་
 བསྐྱེད་མས་ནས། ཞེས་གསུངས་པས་ལྟ་ཐོད་ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་བཤད་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེའི་འགྲེལ་
 པར་། འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བཤད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་ཀྱན་ལ་གོ་ཆ་
 བགོ་བ་མ་བཤད་ལ། མཛོན་བཟོད་ཀྱི་འགྱུར་གཞན་མང་པོ་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་པོ་བགོ་བར་བྱ།
 འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བསྐྱེད་མས་ནས། ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་དེས་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 གོ་ཆ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ག་པོ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དཔའ་བོ་ཀྱན་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ། གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན། ཞེས་པས་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་བསྟན་ཟེར་
 བ་ཡང་མར་དོས་བསྐྱར་པའི་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་ལ། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་གྱི།
 གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་འབྱུང་ལ། གཅིག་ལས། དཔའ་བོ་ཀྱན་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི། གོ་ཆ་
 ཞེས་འབྱུང་བས། བུམ་བཞུས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ལ་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་གོ་ཆས་
 བརྒྱན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། །དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་ལ། གོ་ཆ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞེས་
 པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྲེལ་པར་མར་དོས། སྤར་སྤྱོད་ཐབས་སྐྱེད་དུས་སུ་གོ་
 ཆ་གསུམ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་རང་ལ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་དང་། དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་གཉིས། ལྷག་རྒྱ་ལ་
 དཔའ་མོའི་གོ་ཆ་བཀོད་པ་གསུམ་ལ་འཆད་དོ། །གཞུང་དེ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་ཉེར་བདུན་པ་ན་ཡོད་
 བ་བཀོད་པ་སྤང་ལ། རྩ་རྒྱུད་ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་གྱི་རྩོམ་བཅོས་པ་ལ། དཔའ་བོ་ཀྱན་དང་རྣལ་འབྱོར་
 མ། །གོ་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། ཞེས་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་། རི་མེད་པ་མ་

དག་སྟེ། དེར་ཡང་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆས་འདུག་བྱས་པ་ཅིག་གི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མལ་གྱི་འགྱུར་ལ་དེ་ཆད་ཀྱང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱི་མོ་མ་དག་པར་གསལ་ལ། མར་
དོ་གཅིག་པུས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་གཉིས་སྣང་བ་ལས། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི། གོ་ཆ་
གསུམ་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྡུ་མ་ལྟར་དག་གོ། །ཀྱན་སྟོན་ལས། དཔའ་མོའི་གོ་ཆ་དུག་བཤད་
པའི་མཐར། གོ་ཆ་དུག་ཉིད་ཕག་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ལུ་སྟར་མར་སྟེ་ཆད་བར་བཤད་
པའི་མཆམས་ཡིན་ཀྱང་། མི་བོ་སོགས་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་ཕག་མོ་ལ་འགོད་པར་བཤད་པས། མི་ད་
སོགས་དུག་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལ་འགོད་པར་གསལ་ཏེ། སྟོན་འབྱུང་དང་ཀྱན་སྟོན་གཉིས་ཀྱང་གོ་ཆ་འདྲ་
བར་སྣང་བས། དེའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷ་ཨི་པའི་གཞུང་ཡང་སྟོན་འབྱུང་
དང་མཐུན་ནོ། །མདོན་བརྗོད་ལས། ལངས་པའི་དུས་སུ་གོ་ཆ་འགོད་པར་བཤད་པ་མང་ལ། དེ་
སྟེ་ནི་སྟེ་སྟེ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། གཞན་སྐྱབ་ཐབས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འགོད་གཞི་གསལ་བར་མི་
སྣང་ངོ་། ལྷ་ཨི་པ་དང་དྲིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལས། གོ་ཆ་བཅུ་གཉིས་འགོད་པར་གསུངས་ཀྱང་།
སྟེ་གང་ལ་འགོད་མི་གསལ་ལ། དྲིལ་བུ་པའི་སྟེ་སྟེ་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་ཅིང་འཁོར་མ་
བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གོ་ཆ་བཀོད་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་འགོད་དོ། །ནག་པོ་སྟོན་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་ལས་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཙམ་ལ་བཀོད་ཀྱི། གཞན་ལ་མ་བཀོད་དོ། །ཡི་གེ་བདུན་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་པས། དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་ཁ་
དོག་དུག་པའི་ཡི་གེ་དུག །སྟེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འགོད་པར་བཤད་པའི་མཇུག་དུ་དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྟན་འདས་མ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སྟེ་དང་སྟེ་གསུང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་
འགོད་པ་གཙོ་མོ་ལ་ཡང་བྱ་བར་བཤད་པས། གོ་ཆ་སྟེ་མ་དུག་ཡབ་ལ་འགོད་པར་གསལ་ཏེ། དམྱ་
རྒྱུ་ཏའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་དེ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྟན་
འདས་མའི་མི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །མན་སྟེ་དང་། འབྲུལ་
སྟོང་དང་། རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་དང་། རྩ་ལ་སེ་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཉིད་ལ་འགོད་དོ། །བྲམ་
ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། ཉིན་མོ་མཛད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེ་སོ། །སྟེ་ཐམས་ཅད་
ལ་གོ་ཆ་བྱེད་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་སྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་དྲིལ་ནག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་

སྐབས་སུ་ནི། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཙམ་ཞིག་གོ་ཆ་འགོད་པའི་གཞིར་གཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཞིའི་དེ་
 རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་སྟེ། ཕག་མོ་མངོན་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུམ་རྒྱུད་ལ་བཀོད་པ་ཡང་མང་
 ངོ་། །སྦྱར་ནི་གོ་ཆའི་ལྷ་ནམས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་དང་། ལག་པ་ལ་འགོད་པ་སོགས་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལ་འགོད་པའི་གོ་ཆ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། ལུ་བ་བས། རྒྱགས་དང་ལྷ་
 ནམས་ཐ་དད་མེད་པས་རྒྱགས་ཉིད་འགོད་པ་དང་། ཡང་ན་རྒྱགས་ནམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་འགོད་
 པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། བརྒྱ་རྒྱུ་ཉས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དགོད་བྱའི་རྒྱགས་ནི་ཙ་
 རྒྱུད་ལས། ཡི་གེ་བོ་དང་ཡོ་དང་ནི། ཡི་གེ་མོ་དང་རྩོམ་ཉིད་དང་། །དྲུང་དང་ཕྱེ་ཅེས་སྦྱར་བ་ནི།
 ན་ལ་འབྱོར་མ་ནི་དུག་དུ་བཤད། །ཅེས་དཔའ་མོ་དུག་གི་གོ་ཆའི་རྒྱགས་གསུངས་ལ། སྦྱར་བའི་
 དོན་ནི། ཨོ་དྲི་ལྷོ་ལྷོ་དྲི་ཕྱེ་དུག་གི་སྟོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། །སྐལ་ལྷན་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་བཤད་
 དོ། །དཔའ་བོ་དུག་གི་རྒྱགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། ཡ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་ས་བོན་དང་། དེ་བཞིན་གྲག་
 བཀྱེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི། ཡི་གེ་བར་མ་དོར་བྱས་ལ། །ཡན་ལག་དུག་དེ་རུ་ཀར་བཟོད། །དཔའ་
 བོ་དུག་དང་མཉམ་སྦྱར་བ། ཡི་གེ་གཅིག་དུ་ཡང་དག་གནས། །ཨོ་ན་མ་སྤྱོད་བྱེ་མེད། །དྲུང་དྲུང་
 ཕྱེ་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉའི་བར་ནི་ཡ་སྟེ་བརྒྱད་
 དོ། །བརྒྱད་པའི་ས་བོན་ནི་ཉའོ། །ད་ལ་རི་ལི་བཞི་སྐངས་པའི་གྲག་བཀྱེད་དབྱུངས་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པས། ཉ་དྲུ་ནས་དྲི་དེ་ཞེས་པའི་བར་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དེའི་ཡི་གེ་བར་མ་
 རིང་པོ་ལྷ་དང་ཐ་མ་དོར་ནས། ཉ་དྲི་དུ་དྲི་དྲི་སྟེ་བྱུང་དུ་དུག་བཞག་གོ། །དེ་ནི་དེ་རུ་ཀའི་སྟངས་
 ཁ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དུག་དུ་བཟོད་དེ། །དེ་ཡང་དེ་དང་བདེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་པའམ། །དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པའོ། ཡི་གེ་གཅིག་དུ་ཞེས་པ་ལ། ཡི་གེ་རེ་རེ་ཞེས་འབྱུང་
 བ་དག་པས། ཉ་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་གནས་པ་ནི། ཨོ་ནས་ཕྱེ་ཀྱིས་བར་གྱི་དཔའ་མོ་
 དུག་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འོ། །འདི་ནི་སྐལ་ལྷན་གྲགས་
 པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་སོ། །ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱགས་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་སྦྱོད་དང་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་
 གསུངས་ལ། ལོ་དྲིལ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ནམས་དང་མཐུན་ནོ། །ནག་པོ་པས་བརྒྱ་
 གཉིས་པོ་རེ་རེའི་ཐོག་མར་ཨོ་ཡིག་སྦྱར་བ་ནི། རོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལ་བདེན་པའོ། །མངོན་བཟོད་

ལས་དྲུག་གསུང་ཐུགས་དམ་ཚིག་སོགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་རིགས་སོ་སོ་ལ་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྐགས་ནམས་
 ཅ་ཅུད་དང་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། །གོ་ཆ་འཛིན་ཅི་མའོན་པེད་ལས། པར་
 འདབ་མ་ལྟ་པའི་དབུས་སུ་ཕག་མོ་དང་། ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་གཤིན་རྗེ་མ་ནས། ཅུ་ཀའི་
 བར་ལྟ་བུ་འདོད་ནས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་དུག་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བཤད་དེ། གནས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་རུ་ཡུམ་བཞུགས་ནས་ཡབ་ཀྱིས་འབྱུང་པ་དང་། ཕག་མོ་ནི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་དང་།
 ལྟ་མོ་གཞན་ལྟ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། སྐྱུ་མདོག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དམར། རྩོ། དཀར།
 སེར་དྲུག་གྱ། དུ་བའི་མདོག་ཅན་དང་། རྩོ་སེམས་སོགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དཀར།
 སེར་དྲུག་གྱ། དུ་བའི་མདོག་ཅན་དང་། རྩོ་སེམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ། གཞན་ལྟ་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་བཞི་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་སོ་སོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་ཡབ་ཡུམ་ཕྱལ་ནས་སྒྲུབ་
 པར་ཡང་བཤད་ལ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཞལ་དུག་ཕྱག་བཅུས་པར་སྒྲུབ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །སྐྱུ་བ་
 ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྷ་བ་པས་མཛད་པ་དང་། པར་རྒྱ་རྒྱ་ཉས་རྩོ་སེམས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་དཀར། གཡས་
 དམར་དྲུག་གཡོན་ནག། ཕྱག་དུག་གི་གཡས་གསུམ་ན། རྗེ་རྗེ་དང་། རྒྱ་མ་རུ་དང་། མགོ་བོ་
 གཡོན་གསུམ་ན། དེལ་བྱ་དང་། ཐོད་པ་དང་ཁ་འཛིན་པར་བཤད་དེ། འབྲུལ་སྤོང་ལས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཅུད་ན། རྗེ་རྗེ་དེལ་ཐོད་ཁ་འཛིན་པར་བཤད་དེ། རྒྱ་མ་རུ་དང་། མགོ་བོ་
 རལ་གྱི་ཞེས་ལྟ་བུ་གཅིག་འཆད་དོ། །གཞན་ལྟ་པའི་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་དང་ཁ་འཛིན་སྐར་དང་
 འདྲ་དྲུག་གཡས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་དང་། པར་དང་། རྗེ་རྗེ་དང་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྱི་ འོག་མ་ན་རྒྱ་མ་རུ་དང་། གཡོན་གཉིས་ན་དེལ་བྱ་དང་། ཐོད་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཁ་འཛིན་པར་བཤད། ཅུད་ལས་ཕྱག་བཞིས་ཐོད་པ་དང་། ཁ་འཛིན་པ་དང་། ཅང་
 ཉེ་དུ་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་པར་བཤད་ཀྱང་། དེའི་འོག་གི་སྐབས་སུ་རང་ཉགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་འཛིན་
 པ་ཡང་བཤད་དོ། །དཔའ་མོ་དུག་གི་སྐྱུ་མདོག་དང་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་ནི་སྐར་དང་འདྲ་ལ། ཕག་
 མོ་ནི་དམར་རྩོ་ལྟ་བུ་པའི་ཞལ་གསུམ། ཕྱག་དུག་གི་གཡས་གསུམ་ན་ལྟགས་ཀྱི་དང་། ཆངས་མགོ་
 དང་དྲུག་གི་གྲུག་དང་། གཡོན་གསུམ་ན་ཐོད་པ་དང་། ཁ་འཛིན་པ་དང་། ཞགས་པ་འཛིན་པ་དང་།
 ལྟག་མ་ལྟའི་གཡས་གཉིས་ན་རྒྱ་མ་རུ་དང་གི་གྲུག །གཡོན་གཉིས་ན་ཐོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཁ་འཛིན་

ག་དང་། དེལ་བྱ་འཛིན་པར་བཤད་དེ། རྒྱུད་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དེ། །ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་གཡས་བརྒྱུད་གིས་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དཀར་པོ་རྣམས་ཟླ་གདན་དང་། ཟླ་བའི་འོད་ཀོར་
 ཅན་ཤོད་གཞན་རྣམས་ཉི་མའི་གདན་དང་། དེའི་འོད་ཀོར་ཅན་མོ། །དཔའ་བོ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་དུག་
 པ་དང་། ཐོད་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་། མགོ་བོའི་དོ་ཤལ་དང་། སྒྱུན་གསུམ་པ་། རྟག་ཕྱགས་ཅན་
 དང་། དཔའ་མོ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་པ་དང་། གཅེར་མོ་སྒྲ་གྲོལ་བ་དང་། སྒྱུན་གསུམ་པ་དང་།
 ཐོད་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་མགོ་བོའི་ཐེང་ཅན་མོ། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་
 དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་
 ཡུམ་མ་བཤད། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡང་ཡབ་མ་བཤད་ལ། ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཡབ་
 ཀྱི་གོ་ཆ་ཡུམ་བཅས་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡབ་མ་བཤད་ལ། ཨ་བྱ་ཀ་རས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡུམ་
 བཅས་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་ཡབ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བཤད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས་གདམ་ང་
 ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གང་ལྟར་ཡང་ལྟ་བུར་མི་བོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔའ་མོའི་གོ་
 ཆ་འགོད་པ་ནི་ཡུམ་ལ་ཡིན་གྱི། ཡབ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །མི་དེ་སོགས་སྟོང་ཁ་སོགས་སུ་འགོད་པ་
 ཡང་ཡུམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་བཤད་ཀྱང་ལོ་དེལ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲེལ་པ་གཉིས་བཞིན་དུ་
 བྱེད་ཤོད་ཤོད་ཀོ་ཆ་དེ་དག་མངོན་ཤོད་ཀྱི་སྐབས་གང་དུ་བྱེད་སྟུང་ན། ལོ་དེལ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་
 ཐབས་ཆེ་བ་གཉིས་ལས་དམ་ཆོག་པ་རྣམས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྒྱུན་མ་བྱངས་པའི་སྐབས་སུ་གོ་ཆ་
 མངོན་པ་ནི་མངོན་སྟོན་དང་སྟོང་འབྱུང་དང་མཐུན། རྩེ་མའི་ལྷགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དེའི་མངོན་
 བརྟན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །མངོན་བརྗོད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྒྱུན་བྱངས་
 པའི་འོག་དང་། མཉམ་གཞན་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་གོ་ཆ་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡོད་ཀྱང་སྐབས་གང་གི་གཞུང་ཁྲུངས་བྱུང་གང་ཡིན་པ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེས་པར་བྱས་
 ན་ལེགས་སོ། །འོ་ན་གོ་ཆ་དེ་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དགོད་སྟུང་ན། འདི་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པར་བྱེད། །གོ་ཆའི་དོན་ནི་ལྷ་ཨི་པའི་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལུས་བཅིངས་ན། མི་བྱེད་པ་དང་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་ཡེ་ཤེས་
 པ་གཞུག་པ་མ་བྱུང་བས། དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པས།

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ན་ཏེ་རུ་ཀ་དང་། རྟོ་རྩེ་ལག་མོར་དངོས་སུ་མོས་པར་བྱས་པ་དེ་ལས་
གཞན་དུ་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་ཅིང་གཡོ་མི་རྣམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀྱན་སྦྱོང་དང་སྡོམ་འབྱུང་ལས།
གོ་ཆ་དུག་གིས་བསྐྱུངས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་གཉིས་མདོར་བསྟན་
པའི་རྩེས་དེ་ནས་སྤར་གོ་ཆ་གཉིས་ཤེས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མི་ཏ་
དཀར་པོ་སྟོང་ཁར་དགོད་ལ། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའམ། ཡང་
ན་སྤགས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྟོར་སེམས་སུ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། ལྷག་མ་ལྷ་ལ་
ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྤྱར་རོ། མགོ་ནི་སྒྲ་མཆོམས་སམ་མཆོགས་མའོ། །ཕྱེད་ཏི་ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ནི། ལུ་བ་པས། པགས་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་
ནམས་དེའི་རང་བཞིན་དང་། ཁ་དོག་ཅན་དུའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཏས་ཀྱང་བཤད་པས།
ལུས་དབང་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐམས་ཅད་ཏི་མགོན་གྱི་ངོ་བོའི་ཕྱེད་ཏི་ལྷང་གྱུར་མོས་པར་བྱའོ། །སྤགས་
འགོད་པའི་གནས་ནི། ལུ་བ་པས། དཔལ་བར་འགོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལྷ་འགོད་ན་
ཡང་ལུས་དབང་གི་རྩལ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞེས་བཤད་པས། དཔལ་བར་འགོད་པ་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ཡིན་ན་གཟུགས་སྤང་
ལ་ནམ་སྤང་ཞེས་དང་། ལུས་ལ་ཕྱག་དོག་རྟོ་རྩེའོ། །ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ལ་ལྷ་དེ་གཉིས་སྦྱོ་བོ་
དང་དཔལ་བར་སྡོམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ངོ་། །པགས་པའི་ནང་དུ་ཞེས་
གསུངས་པས་གོ་ཆ་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་དགོད་དོ། ལུ་ཕ་པས། གཞན་དུ་གོ་ཆའི་
ལྷ་བཙུ་གཉིས་པོས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཏ་དང་བོ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྦྱོད་པར་བཤད་དོ། །མི་
བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡི་གེ་འགོད་པའམ་ལྷ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཡན་ལག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྤར་བཞིན་ནོ། །མཆོན་ཆའི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དུག་ཆན་གཉིས་གོ་ཆར་
སྟོན་པའོ། །ལྷ་བཙུ་ཞེས་སོགས་ནི་ཡུམ་གྱི་གོ་ཆ་དུག་གང་དུ་འགོད་པའི་གནས་སོ། །ཁ་ནི་མགོན་
པར་འགོད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་བ་བཞིན། ལུ་བ་པས། ལྷ་བཙུ་ཁ་མགོན་པ་མགོ།
ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས་མགོན་པར་དགོད་དོ། །སྦྱི་གཙུག་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །མཆོན་ཆ་ཉིད་ཅེས་
པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱའོ། །མན་སྟེར་དང་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བའོ། །ཕྱི་མའི་

ཡི་གེ་བཞི་འོ་སྒྲིལ་དུ་དོ་དྲི་སྒྲིལ་དུ། ཞེས་པ་སྒྲུར་རོ། །ཙ་ཁྱུད་ལས། དང་པོ་གསུམ་དང་ལྔ་པའི་
གནས་སྒར་དང་འདྲ་ཞིང་། བཞི་པ་གོ་ཆ་ཉིད་དུ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཉེ་ཕྱག་པ་གཉིས་སུ་གོ་ཆ་འེག་ཟུགས་
ཀྱིས་འགོད་པ་དང་། དུག་པ་མཆོན་ཆ་ཞེས་བྱར་འདོད། ཅེས་པ་ནི་རྟ་མགིན་ལུས་ཐམས་ཅད་
ལ་འགོད་པ་ལ་སྐྱལ་ལྡན་གྲགས་པས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒར་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
པ་སྒྲིལ་འདྲེན་པར་བཤད་པ་འཆད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ནི། མཛུབ་མོ་གཉིས་མདུད་སྟེ་པ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དུ་བྱ།
གྲུང་མོ་གཉིས་ཅེ་མོ་སྒྲུར་བ་དང་། མཐེ་བོང་གཉིས་དོ་རྩེ་སྟེ་མི་སྟེད་པར་བཅན་པོར་རབ་དུ་སྒྲུར་
ནས་བྱར་དུ་བཅན། མིང་མེད་དང་མཐེ་བོང་ཆུང་ནམས་བརྒྱུད་པ། དཔལ་བའི་དབྱེས་ཀྱི་དབྱས་
ཀྱི་ཐད་བཞག་ནས། ཀྱན་དུ་བསྒྲུར་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། གཡོན་
དང་གཡས་སུ་བསྐྱོར་བར་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་བཟང་པོས་ཀྱང་གཡོན་དང་
གཡས་གཉིས་ཀར་བསྐྱོར་བར་བཤད་པས། དང་པོར་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་ཞིང་དེ་ནས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་
བས་སོ། །ཀྱན་སྟོད་ལས། ཀྱང་པ་མནན་ཞིང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་ལ། མངོན་བརྗོད་ལས།
ཀྱང་པ་སྟེད་མནན་ཞེས་དང་། ཀྱང་པ་གཡས་བརྒྱུད་གནས་ནས་སུ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་འབྲུལ་
སྟོང་དང་། འགྲེལ་པ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་པ་གཡོན་པས་གཡས་པ་མནན་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་
བ་བཟང་པོས། དོ་རྩེ་སྟེལ་མོ་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་ཞེས་དོ་རྩེ་སྟེལ་མོ་ཀྱང་བཞིག་ནས་གཡས་བརྒྱུད་བའོ། །
ལྟའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ཀྱང་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་ཆེན་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཡོན་པའི་མཐེབ་ཆེན་ཀྱིས་མནན་
པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་གནོན་ལུགས་བསྐྱོག་སྟེ་འབྱུང་བ་ནི་འགྱུར་སྟོན་
ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཀྱེན་དུ་བཞུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱོར་བའི་སྟོན་དུ་མིག་ཅུང་ཟད་འོག་དུ་དམའ་
བར་བྱས་ནས། གཡོན་ནས་ཀྱེན་དུ་བཞུས་ཏེ་བྱ་བར་འགྲེལ་པ་སྟོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
ཀྱེན་དུ་བཞུས་ན་ཕྱི་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོགས་པ་ཡིས། ཕྱོགས་བཅུ་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་
པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་དབང་ཕྱག་མ་ནམས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྲུགས་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱན་སྟོད་ལས་ཡེ་ཅེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །ལུ་བ་པས། མྱོང་
ཁའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བྱ་རྩ་རྒྱུ་ཏས་མྱོང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་
བཀྱག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དགོས་ལ། མྱོང་ཁའི་ས་བོན་ནི་ཨ་ཁུ་ཀར་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྒྱུ་དམ་ཆོག་པ་གསལ་གདབ་པ་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྒྲིམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་པ་དང་ཕྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 ཏའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་འགྱུར་ལས། ལྷ་མོ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་མཆོད་བཞིན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་འདྲན་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ན། སྤྱད་དངས་པའི་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་མི་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ཕྱི་
 མའི་འགྱུར་གཞན་དང་། འགྲེལ་པ་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། སྤྱན་དངས་པ་ལ་མཆོད་ནས་རང་ལ་གཞུག་
 པར་བཤད་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་སོ། །སྤྱན་འདྲན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཀས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་
 ཞེས་ཟེར། འགྲེལ་པ་སྒྲིམ་འབྱུང་ལས། ཕྱག་རྒྱ་དྲ་བ་ཞེས་པ་འདིས། ཞེས་དྲ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་
 བསྐྱར་བ་ནི། འབྲུལ་སྤྱོད་ལས། འབར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་ཏེ། མེ་འབར་བའི་
 རྒྱུ་པ་ཅན་ལས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ལ་འབར་བ་དང་། རྩ་ལ་དྲ་བ་ལ་ཡང་འདྲུག་པའི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །སྒྲིམ་འབྱུང་དང་ཀུན་སྦྱོད་དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་དང་། འབྲུལ་
 སྤྱོད་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་འདྲུག་པ་ལ་སྤྲུགས་མ་གསུངས་ཀྱང་དྲིལ་བུ་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩ་
 བོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྩ་རྒྱུ་བོ་རྩིས་དགྲུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་བཞི་བྱ་བར་གསུངས་པ་
 འདིར་ཡང་སྤྱར་ཏེ། མངོན་སྦྱོད་ལས། རྩ་རྒྱུ་བོ་རྩིས་དོན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བས། དགྲུག་
 ཅིང་གཞུག་སྟེ་བཅིངས་ལ་དབང་དུ་བསྐྱེད། ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱུང་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་གསུངས་པས།
 དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སྒྲོ་བ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་དགྲུག་པ་སོགས་བྱ་བར་
 ཞིན་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བཟླ་ཨུ་ཤེས་བཟོད་པས་ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱུ་དམ་ཆོག་པ་རང་རང་
 གི་སྟེང་དུ་དགྲུག་ །བཟླ་ཤེས་བཟོད་པས་སོ་སོ་ལ་གཞུག་ །བཟླ་སྦྱོར་བོ་ཞེས་པས་འོ་ཁྱེ་འདྲེས་པ་
 ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་བཅིང་། བཟླ་སྦྱོར་བོ་ཞེས་པས་མི་བཞེད་པ་མེད་པར་དབྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 པར་བསམ་སྟེ། ཉེན་རྒྱུ་ལ་ཡང་འོད་སྤྱོད་དང་དུར་ཁྲིད་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་བསྒྲིམ་སོ།
 དེ་ནི་བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཏན་པ་དང་། ཕྱིན་
 གྱིས་སྒྲོ་བ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་རྩ་བོ་ཆེན་པོས་བཤད་ངོ་། །གོ་ཆ་བགོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་
 དངས་པ་ལ་མཆོད་ནས། དམ་ཆོག་པ་ལ་གཞུག་པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དྲིལ་བུ་པའི་ལུས་
 དཀྱིལ་ལ་ཡང་བྱེད། དྲིལ་བུ་པའི་ལྷ་ལྟར། ཕྱི་གསང་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྒྱུ་དངས་ །སྤྱན་དངས་

བགེགས་བསྐྱད་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ཞེས་སྒྱུན་དངས་པ་ལ་བགེགས་བསྐྱད་པ་དང་། མཆོད་ཡོན་
 སྒྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་གསང་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བཤད་པ་ནི་དྲིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་
 ལ་ཡང་བྱའོ། །གཞུང་ཆུང་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྱུན་དངས་ལེགས་མཆོད་ནས། །ཡི་གེ་བཞི་ཡིས་
 རང་ལུས་གཞུག། །གནས་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབ་གོ་ཆ་བཅིང་། །ཞེས་བཤད་པའི་གནས་གསུམ་བྱིན་
 བརྒྱབ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལྷ་ལྷ་ལ་ཡང་བྱའོ། །དེ་ནས་གོ་ཆ་བགོ་བཞི་སྒྱུར་ཡེ་ཤེས་པ་བརྒྱག་པའི་
 འོག་ཏུ་ཡང་བྱེད་པར་རྒྱད་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལོ་དྲིལ་གྱི་ལུགས་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྷར་བྱེད་
 པར་སྒྲར་བས་གཞུང་ཆུང་གིས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྷར་བྱུང་ཡང་གོང་དུ་གླངས་ན་མཐུན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་པ་བརྒྱག་པའི་རྗེས་སུ། མོ་ཡོ་ག་ཤུད་རྣམས་པས་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་
 ཡོ་ག་ནི་ནཱ་འབྱོར་དང་སྒྱུར་བ་གཉིས་ལ་འདུག་ཀྱང་། འདིར་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་
 རོ་མཉམ་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་པར་འོང་ལུགས་ཇི་ལྷར་ཡིན་སྐྱེ་
 ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉིན་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གར་བར་མོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་གར་བའི་ཆ་གས་སུ་མོས་དགོས་པས་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱས་འཛིན་ནོ། །སྒྲགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་
 འཛིན་པ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྒྲིང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྱུན་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་དང་། ཆག་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་ཁའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ལོ་ཆེན་དང་
 མར་དོའི་འགྱུར་ལས། སྒྲིང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྒྲགས་གོང་མ་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་
 པ་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིང་འབྱུང་ལས་གསུངས་ཏེ། སྒྲགས་གོང་མ་བཞེད་པའི་མཇུག་ཏུ།
 སྒྲིང་ཁར་གཡས་གཡོན་ཕྱག་དག་གིས། །བཀོད་དེ་པར་ལྷར་རྒྱས་བྱ། །སྒྲིང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱོགས་
 ལ་བསྐྱོར། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་བྱ་བ་སྒྲིམ། །ཞེས་འགྱུར་གསར་སྒྲིང་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་
 འབྱུང་བས་དེ་དག་པར་མངོན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པ་དག་སྒྲིང་ཁར་
 པར་ཁ་བྱེ་བ་ལྷར་གྱི་པད་ཀོར་བྱས་པའི་མཐར། ཕྱག་རྒྱ་སྒྱུད་པ་ན་འབྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པའོ། །དེ་
 ལྷར་བསྐྱོར་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱ་བ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་སྒྱུན་པར་
 བྱེད་པའོ། །དེས་ན་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་ཕྱགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། སྒྲགས་

སྒྲུ་མ་བཟོད་ཅིང་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་མར་དོས་སྒྲགས་ལན་རེ་དང་པད་དགོར་གཡོན་དང་གཡས་དང་
དབུས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་མཐར་འབྱུང་ཚུལ་བྱེད་ལ། མལ་གྱི་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་རྣམ་ལྟ་འདོད་
པའི་སྒྲགས་སུ་ཞེས་པས་དབུས་སུ་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རེ་རེ་བྱེད་དོ། །སྒྲགས་ལ་བསྐྱར་
ཞེས་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དོན་དང་། སྒྲགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲགས་བཟོད་པ་བསྐྱེད་ཀྱི། །དེ་ནས་
འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་སྒྲར་ལྟར་སྒྲགས་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲར་ལྟར་
རོ། །སྒྲར་བཤད་པ་ནི་སྒྲར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་བྱང་ལས་སྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲགས་གསུམ་
ལས་སྐྱེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེར་སྒྲགས་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་མིན་པ་ནི། རྣལ་
འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་པར་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེར་བཤད་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་
འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དགོངས་པ་
ལྟར་མ་ངེས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞུང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་བཅད་
དང་སྒྲགས་སྒྲགས་མཆོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གསུངས་པ། ལཱ་བ་པས། སྐབས་འདིར་བྱངས་ཏེ་བཤད་པ་
ལྟར་། དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་འོག་བདག་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་
པའི་སྒྲོན་དུ་བྱ་བ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ཕྱུ་རྒྱུ་ཏ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་བཤད་པས། འདིར་བྱང་དོ། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྷ་ནི་སྒྲར་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱན་
བྱངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱན་འདྲེན་པ་མན་ངག་ཡིན་པར་ལཱ་བ་པས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲེལ་
པ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་། མྱོང་ཁའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཡེ་
ཤེས་དགྱིལ་འཁོར་དབང་བསྐྱར་སྟེ། །སྐྱན་བྱངས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དབང་
གི་ལྷ་ནི་ཐོ་བོས་ལྷ་སོ་བདུན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དེའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་དང་། རྒྲུ་མ་རུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱན་བྱངས་པ་ལ། རང་གི་
མྱོང་ཁའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བའི་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྒྲགས་ཀྱིས་མཆོད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསེལ། ཞེས་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །དེའི་
ཆེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་སྒྲར་བཞུགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཁྱུས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཟོད་
ཅིང་། ཕྱག་གཡོན་པའི་ཐོད་པ་རུང་བཅད་ཡོ་བར་བྱས་ཏེ། ལྷགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་

གྲིས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་རང་དང་ལྷ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམ་མོ། །འགྲེལ་
 པ་གཉིས་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་འོག་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱེལ་བཅོམ་པར་གསུངས་
 གྲང་། དེལ་བུ་པས་དབང་བསྐྱེལ་བའི་ཆེ་བཅོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བུའོ། །ཆོག་བཅད་གྱི་དོན་
 ཅི་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡུམ་ལས་བལྟམས་པ་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཀུན་གྱིས་བྱས་གསོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་གི་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩིའི་ཚུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས། དབང་
 བསྐྱར་བའི་ལྷ་བདག་གིས་དེ་མ་འབྱུང་པའི་བྱས་བུའི་ཞིས་དང་། སྐྱེ་ཏ་བྱ་ག་ཏ་ཅི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཨ་ཁྱེ་ནི་མངོན་པར་རོ། །ཁྱེ་ཀ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ས་མ་ཡ་མྱེ་ཡེ་ནི་
 དམ་ཆོག་གི་དཔལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུང་བར་བསམ་པའོ། །མདོ་སྤེའི་སྤྱོགས་རྣམས་ལས་ཡུམ་ལས་
 བལྟམས་པའི་དུས་སུ་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྷས་བྱས་གསོལ་བར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་མ་བུང་ཡང་མངོན་
 བཅོམ་སྐྱེལ་ནས་སྤར་བཞིན་གསུངས་སོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་སྒོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བཤེགས་སྒྲོད་པ་དང་། དཔལ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དང་། དཔལ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུ་དང་། ཡུམ་
 བཞི་ཕག་མོ་དང་ལྷས་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་བདུད་རྩིས་བཀའ་བ་བསྐྱམས་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་ཇོ་
 བོས་བཤད་དོ། །མངོན་བཅོམ་ལས་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བདུད་རྩི་ལྷས་གང་བའི་
 ཐོད་པས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཚུས་གང་བའི་བུམ་པས་དབང་བསྐྱར་བ་
 གཉིས་ཀ་བཤད་དོ། །མངོན་རྟོགས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་
 གཞན་ནས་ཆུ་དབང་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་གྲང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོ་སྤྱིས་ཀྱིས་ཀྱི་དོར་གྱི་
 སྐབས་ཐབས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས། ལུ་ཨི་པའི་སྐབས་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དབང་བཞིན་བསྐྱར་
 བ་མཛད་དོ། །སྤྱེ་མས་ནི། བདུད་རྩི་ལྷས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བུམ་པས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བར་བསྒྲོམ་པར་བུའོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 དང་། རྣམ་པར་འཛོམས་པ་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་དག་ལས་དགའ་
 བ་དང་། མཆོག་དགའ་དང་། རྣམ་པའི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་སྤྱོས་ཀྱི་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞོད་པ་དང་ལྷ་བ་དང་འབྱུང་པ་དང་། འབྲིག་པ་དང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་
 ལས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོག་དུ་དགའ་བ་བདེ་ཆེན་

པོའི་དབང་བཞི་པ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་ལན་རྩ་རིམ་མཛད་
པ་ལས་ནི། དབང་བཞི་ལེན་ལུགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང་། འདིའི་འགྲེལ་པ་དོ་རྩེ་རྩེ་ལ་བྱ་པས་
མཛད་ཟེར་བ་ལས་ནི་ལྟ་མོ་ལ་འབྱུང་པ་ཙམ་དུ་གནས་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ལྟ་བ་ཙམ་ཡང་
མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་སྤྱིང་བ་མེད་
ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ལྟ་བ་ནི་གསང་དབང་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྱུང་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་ནི་དབང་བཞི་པར་བཤད་ལ།
དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་འཛོག་པ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལས། དབང་ནི་བཞི་ཡི་གྲངས་ཀྱིས་ནི། །དགའ་
བ་ལ་སོགས་རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །པོད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ཁ་ཅིག་བུམ་པའི་
ཆུ་རྒྱུན་དེས་སྒྲིན་མཆོམས་དང་། མགྱུན་པ་དང་སྤྱིང་ཁ་དང་། ཀླང་མཐེལ་ཡན་ཆད་ཁེངས་པས་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རེ་རེ་བ་གསུམ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་བསྒྲུམས་པའི་རྩི་མ་དག་
ནས་དབང་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་པར་འཆད་དོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། ཆུ་དབང་བསྐྱར་ནས་རིགས་
བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་བུམ་དབང་དང་། དེ་ནས་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཆོགས་སྒྲོམས་འཇུག་བུས་པས་
ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཕྱེ་ཐོག་དུ་གནང་བ་ནི། གསང་དབང་དང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་རང་
ལ་རིག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་གཏད་ནས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་ཉམས་སྤྱིང་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་དགའ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
འདོད་ཆགས་བཞི་དག་པས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་བྱང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ལྟར་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། དགོངས་པ་ནི་མན་སྟེ་ལས། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ནི། དགའ་
བ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་དབང་བསྐྱར་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་རྣམ་པ་
བཞི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་སྤྱིར་དབང་པའི་
ཀྱི་དོར་གྱི་ལུང་གིས་དགའ་བ་བཞི་དབང་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི། དགའ་
བ་བཞི་ལ་དབང་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཆུ་དབང་གི་སྤྱིང་ནས་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོན་པ་
སོགས་བཞི་ནི་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རིག་མ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་
བཞི་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དབང་བཞི་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལེན་ས་ནི་དབང་གི་ལྷ་

ཡིན་ལ། །དེ་ལས་ལེན་ཚུན་ནི་དེ་རུ་ཀས་ཕྱག་རྒྱ་གཏད་པ་ལས་དབང་བཞིའི་ངོ་བོ་དགའ་བཞི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པས་ཀྱི་དོར་ལ་བདག་མེད་མའོ། །མན་སྟེ་ལས། དབང་བཞིར་བཞག་པའི་དགའ་བ་བཞི་ཀ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེད་པར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ནི། ཡེ་རྒྱ་ལ་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། དེ་ཡང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བར་རིམ་གྱིས་བབས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་བྱང་སེམས་བབས་པ་སྟོབ་པ་ན་སོ་སོར་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་ངོས་བཟུང་ལ། དབང་བཞི་ཐོབ་པར་བསམ་སྟེ། དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བཏན་པ་ལ་དངོས་སུ་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཡང་འོང་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་ནི་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་མཐར་དངོས་སུ་འབྱུང་ངོ་། ཇོ་བོའི་བཞེད་པས་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངེས་པ་མི་མཛད་པར་བུམ་དབང་ཙམ་ཞིག་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བདེ་བ་ལ་ངོ་སྟོན་པ་ཡང་མ་མཛད་པས། རྒྱ་དབང་བསྐྱར་ནས་བྱི་མ་བཀྲས་པ་ལས་བུམ་དབང་དང་། དེ་ནས་སྟང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཕག་མོ་ལ་ཐིམ་ནས་དེ་དང་དེ་རུ་ཀ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་སྟེ་ལ་བཞག་པ་མྱངས་པ་ལས། གསང་དབང་དང་། དེ་ནས་དེ་རུ་ཀས་ཕག་མོ་ཕྱག་རྒྱར་གནང་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་རྒྱང་ཐིམ་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བཞི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ནས་དེ་རུ་ཀས་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་བཏན་པའི་དོན་གོ་བ་ལས། ཆོག་གི་སྟོན་ནས་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་བསྟོམ་པའོ། ཆོག་གིས་སྟོན་ལུགས་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱོན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་ལ་བཏེན་ནས་མྱོང་བའི་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འོད་གསལ་བར་སྟོམས་ཤིག །འོད་གསལ་དེ་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོས་ཤིག །དེ་ལྟར་གཞན་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་འོད་གསལ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་སོ་བདུན་གཟུགས་བཏན་ལྟར་གསལ་ལ་རྫོགས་པ། འཇའ་ཆོན་ལྟར་ཁ་དོག་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྤང་བ། རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་སྟོ་སྐྱར་དང་བྲལ་པར་སྟོས་ཤིག །དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དང་འོད་གསལ་དོན་དམ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱིད་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ནི། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དབང་བཞི་

པའོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བསྒྲུབ་མོ། །པོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་དབང་བཞི་ཚང་བར་ལེན་པའི་ལྷགས་
ལ་འདི་ལེགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཡོངས་འདུག་པས་
མཆོག་དུ་ལེགས་མོ། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་བཟུང་ངོ། །འདི་འདྲ་བའི་ཟུང་འདུག་ལ་དབང་བཞི་
པའི་ངོ་སྟོད་པས་སྟོད་རུང་བྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་འདི་ནི་དྲིལ་
བྱ་ཞབས་ཀྱི་འང་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ལ་འང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གཞན་ནས་བཀའ་
པ་མིན་ནོ། །པོད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་མདོར་བསྐྱས་ལེན་པ་ལ། སལ་ཆེར་ཡི་གེ་གསུམ་
ཀྱི་འོད་ཟེར་སྟོབས་ཅན་ལ་བཞེན་པ་སོགས་མང་བར་སྒྲུང་ཡང་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྒྲུར་
ལྟར་བཀོད་པའི་རྒྱུད་སྒྲེའི་དོན་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་ཉུང་བར་སྒྲུང་བས། སྒྲུང་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱས་
གང་རུང་ལ་བཞེན་ནས་དབང་བཞི་མདོར་བསྐྱས་སྒྲུར་ལྟར་སྒྲུང་ས་ན་ཤིན་དུ་གནད་ཆེ་བར་མཐོང་
ནས་ཞིབ་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་ནི། རྩོ་བོས་
ཁུ་དབང་གི་རྩེས་སུ་མཛད་ལ། མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས་དབང་བཞི་ཀ་སྒྲངས་ཟེན་པའི་མཛུག་དུ་མཛད་དེ་
གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་ཆུའི་ལྷག་མ་ལས་ལྷ་ནམས་རྩོགས་པ་དང་སྐྱེས་པར་
གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ནས་སྐྱེ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆུའི་ལྷག་མ་སྐྱེ་གཙུག་དུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་ལྟར་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སག་མོ་ལ་ནམ་སྒྲུང་དང་། མཁའ་
འགོ་མ་སོགས་བཞི་ལ་རིན་འབྱུང་དང་། ཐུགས་གསུང་སྐྱེད་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་མི་བསྐྱེད་པ། སྒྲུང་མཐའ། ནམ་སྒྲུང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་སྟེ། གཞུང་རྒྱུང་ལས་
ཀྱང་། སག་མོ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །ལྷ་ལྟར། གཙོ་བོ་ལ་དོར་སེམས་དང་། ཡུམ་
ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། མཁའ་འགོ་མ་སོགས་ལ་གཡོན་སྒྲོར་དུ། ཉག་པ་དོན་གྲུབ་དཔག་མེད་རིན་
འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་བོ། །ལྷ་བ་པའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་གཞན་དུ་གཙོ་བོ་ལ་སྒྲུར་དང་འདྲ། །ཡུམ་
ནག་མོ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དམར་མོ་ཡིན་ན་དོར་སེམས་དང་། ནལ་འབྱོར་མ་བཞི་ལྷ་ལྟ་
བཞིན་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྒྲུར་དང་འདྲ། སྒྲོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་དང་ཤར་སྟོ་
པ་གཉིས་ལ་ནམ་སྒྲུང་དང་། སྟོ་དང་སྟོ་རྒྱབ་པ་གཉིས་ལ་རིན་འབྱུང་། རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བྱང་པ་གཉིས་
ལ་འོད་དཔག་མེད་དང་། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་གཉིས་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་མཛད་

རོ། རྒྱུང་ཆུང་ལས། བདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ། རྩི་རྩེ་མཆན་མ་འཛིན་
 པའོ། རྩིས་དང་། བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དབུ་བྱམ་ཉིད། རྩིས་གསུངས་པས། རྩི་ལ་བྱ་པའི་ལྷ་
 རེ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱ། རེགས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ལ་ནི། བསྐྱེད་པའི་དབུ་བྱམ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩི་རྩེ་
 མཆན་མ་འཛིན་པར་བཤད་པའོ། འདི་ནི་སྤྱི་བོར་རྩིས་མཆན་པ་འདྲ་བ་ཅིག་འདུག་ཀྱང་། ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་རྩིས་འདེབས་པ་སྟེ། རྩི་མ་དང་འདི་གཉིས་རྩིས་བསྐྱེད་སོ། རྩི་ལྷ་ནའང་
 རེགས་ལྷས་རྩིས་འདེབས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རེགས་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རེགས་ཆུང་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩིས་འདེབས་དང་པོའི་གཙོ་བོའི་རྩིས་འདེབས་ནི། རྩི་ལ་འབྲས་བུའི་རྩིས་
 གདབ་དང་། ཡུམ་གྱི་ནི་ཆོས་སྤྱི་ལ་གཟུགས་སྤྱིའི་རྩིས་གདབ་དང་། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ནི་སོ་སོའི་
 རེགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་དང་། རེགས་བདག་གིས་རྩིས་བཏབ་པའི་འོག་དུ་དབང་ལྷ་རང་ལ་
 བསྐྱེད་པ་མངོན་བརྙེན་གྱི་དགོངས་པར་རྩི་བོས་བཤད་དོ། རྩི་ལྷ་རྩི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི། བཞུགས་
 དང་སྐྱབ་པ་དང་ཐེག་དམན་སེལ་བ་དང་བཟླས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་དང་། རྩི་སོགས་ཀྱི་ལས་
 རྩི་བ་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྷན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པ་སྐྱོང་བ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྤྱོད་
 པ་ཉམས་བསྐྱོང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་པའི་དགོས་པ་བརྒྱད་རྩི་
 བོས་བཤད་དོ། རྩི་པ་ལྷ་ནམས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ནི། མཆོད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞུང་ནས་
 རྒྱགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། ལུ་བ་པས། དེ་ནས་མཆོད་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས། ལྷ་
 མོ་རོ་མས་དངས་པའི་བདུད་ཅི་མུང་བར་བྱའོ། རྩིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པའི་བར་
 ཀྱི་རྒྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རྩིས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དུལྡོ་རྒྱུ་ཏས་ཀྱང་བཤད། རྩི་
 བོའི་འགྲེལ་པར་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་དང་། ནང་དང་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་མཆོད་པའོ།
 གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བདུད་ཅི་མུང་པ་དང་། ཞེས་རབ་ཡེ་ཞེས་དང་འབྲེལ་བ་དགའ་བ་བརྩམ་
 པའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་བཤད་དོ། རྩི་པོ་དོན་ནི་སྤྱིར་མཆོད་པ་ལ་ཕྱི་མཆོད་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱ་
 ལ་། དེའི་དང་པོ་ནི་བུམ་དབང་གི་མཆོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནང་བདུད་ཅིའི་མཆོད་པ་ནི་གསང་
 དབང་གི་མཆོད་པ་དང་། གསུམ་པ་གསང་བ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་དགའ་བཞི་
 སྐྱེད་པ་སྟེ། དབང་གསུམ་པའི་མཆོད་པའོ། དབང་བཞི་པའི་མཆོད་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མཆོད་ནི་འགྲེལ་པ་དེ་ལས་སྤྱིང་ཁའི་ས་བོན་ལས་
སྐྱུལ་པའི་མེ་ཉོག་མ་སོགས་ལྟ་དང་། གཟུགས་དྲི་རྩེ་མ་སོགས་ལྟ་གཟུགས་དང་ཡང་ཆོ་དང་རྒྱན་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པས་མཆོད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྟ་དང་། གདུགས་
དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་དང་། གླ་རེ་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། རྩི་རྩེ་ལྟ་དང་།
རོལ་མོའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེ་ཉོག་མ། བདུག་པ་
མདྲ་ མར་མེ་མ། དུག་པ་མ། ཞལ་ཟས་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་བ། དུ་བའི་མདོག་ །དམར་
སེར་དྲ་ ལྟ་ །སྣ་ཆོགས་མདོག་ཅན། དུག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དྲོ་རིལ་དང་། ལྟ་མ་
གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་རང་རང་གི་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱིས་གང་བ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་རི་
རོ་རེག་བྱ་དྲི་རྩེ་མ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར། རྩོ། དཀར། དམར། ལྟ་བུ། དུག་བཞིའི་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཏྲོ་ག་དང་ཐོད་པ་དང་། ལྟ་མ་གཉིས་ཀྱི་མེ་ལོང་སོགས་རང་རང་གི་མཆོན་
མ་འཛིན་པ་སྟེ། ལྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དུག་ལྟ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དུག་མཆོན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་
འཛིན་པའོ། །ལྟ་ས་ནི་ཨོ་བཟླ་བྱ་ཕྱེ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་དང་། དུ་ཕྱེའི་གནས་སུ་རྩུ་པེ་དང་། དུ་པེ་དང་།
གཞུ་དང་། རྩི་ཕྱི་བཅུག་ལ་ལྟ་མ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱའོ། །འདོད་ཡོན་མན་ཆད་ཀྱི་མཆོད་པའི་
ལྟ་ས་ནི། ཨོ་སྐྱེ་བེ་ལྟ་པ་ར་པུ་ར་མེ་གླ་ས་སུ་བྱ་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་དུ། ཞེས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །རིལ་
བྱ་པས། གཟུགས་མ་སྐྱ་མ་རི་རོ་མ། །རེག་མཆོས་མ་ཞི་བ་མ། །དམར་རྩི་སེར་དམར་ལྟ་དཀར་
མདྲ་ །ཞལ་གཅིག་དུག་བཞི་གཡོན་ཐོད་ཏྲོ། །གཡས་རྣམས་མེ་ལོང་བེ་ཕྱི་དང་། །རི་མཆོག་རོ་
མཆོག་ན་བཟའ་དང་། །ཆོས་འབྱུང་དང་ནི་ཁྲ་མ་རུ། །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་ཡུལ་དེ་དྲུ་ །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་བེ་ནི་
དྲུ་ །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་གཞུ་དྲུ་ །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་ར་སེ་དྲུ་ །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་སྐྱེ་དྲུ་ །ཨོ་ཡུལ་བཟླ་རྩེ་དྲུ་ །ཞེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོད་པ་ཕྱི་མཆོད་དུ་བཤད་དོ། །སྤྱིང་ཁའི་ས་བོན་ལས་སྐྱུལ་པའི་རིག་མ་བཅུ་དུག་
གིས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་མཆོད་དེ། མཆོད་པ་བསང་སྐྱུངས་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་ནང་
མཆོད་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ལུ་བ་པས། ཕྱི་དྲུ་ལས་དྲི་རྩེ་དཀར་པོར་སྐྱེད་པར་གསུངས་
པ་ནི། དེལ་བྱ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཕྱེ། །ཡི་གེ་དྲུ་བྱུང་དྲི་རྩེ་ཕེ་
གསུམ་པ། །དཀར་པོ་ནས་འབྱུ་ཅམ་བཞོད་སྐྱ་གུས་བྱངས། །བདུད་ཅི་གསོལ་བས་སྣ་ཆོགས་མཆོག་

ཆེམ་བཟུ། ཁྱེས་གསུངས་པས་གསལ་དུ་བཏང་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ། ཡོ་ཨམི་ཏ་ཡུ་
 ད་ཀ་ཏུ་ཏུ་ཐ་ཐ། ཏུ་ཨུ་ཁྱི་ཏུ། ཁྱེས་པ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་བཅོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་
 ནས་པོད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ཕུག་བཞེས་ལ་འབྱུང་བ་ལྟར། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་མཆན་
 ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷའི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཡི་གེ་
 གསུམ་བཏགས་ལ་དབུལ། དེ་ནས་དུར་ཁྱོད་པ་དང་ཕྱོགས་སྒྱུང་འབྱུང་པའི་བར་ནམས་ལའང་དབུལ་
 ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲར་བཤད་པའི་ལྷ་མོར་རོ་དོ་རྗེ་མས་བདུད་ཅི་བསྐྱབས་པར་བསམས་ལ། ཆང་གིས་
 མཆོད་དེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆེམ་པར་བསམས་ལ། ཡོ་ཨམི་ཏ་སྐྱ་ད་ན་སྐྱ་བ་
 ཡུ་ཏ་མ་གོ་ཉ་ཏུ། ཁྱེས་བཅོད་དོ། སྒྱིང་ཁའི་ས་བོན་ལས་སྒྱིང་པའི་ནལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་སྒྲོ་མཆོམས་
 མ་བརྒྱད་དེ། བརྒྱ་གཉིས་སྒྲིས་ལ་ཐོད་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ་ནང་
 མཆོད་དོ། དྲིལ་བུ་པས། སྒྱིང་པའི་ནལ་འབྱོར་མ་བཞིས་བདུད་ཅི་ལྷས་མཆོད་པ་ནང་མཆོད་དུ་
 བཤད་དོ། །གསང་མཆོད་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་ཡུམ་གསལ་བཏབ་སྟེ། གནས་བཞིར་ཡི་
 གེ་བཀོད་པ་སོགས་གསལ་གདབ་ལ། སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་པས་ཕྱི་ནང་གི་
 ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བསམས་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་དེ་རུ་ཀའི་
 ཆ་གས་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། དྲིལ་བུ་ཞངས་ཀྱིས། སྐྱར་དུ་དངོས་གྲུབ་བྱེད་པར་ནི། །ཕུག་
 རྒྱའི་མཆོད་འདི་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་མཆོད་པའི་གཙོ་བོ་འདི་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་མཆོད་པ་གཉིས་ལེགས་པར་དམིགས་སྟེད་པ་དང་ཡུན་མི་བྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་
 པ་ནི། མན་སྟེ་ལས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་
 ཁོ་ན་སྟེ། གང་མངོན་པར་བཅོད་པ་ཕྱི་མར་གསུངས་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་ལས།
 ལྷ་ཡི་སྒྱིང་པོ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་
 བྱེད་པའོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་བྱངས་པ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་པར་སྐྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་ཐམས་
 ཅད་བདེ་སྒྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་པོར་མོས་ནས་བྱས་པས། ཆོགས་བདེ་སྒྲག་དུ་རྗོགས་པར་འགྱུར་
 བས་དེ་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཡོ་ཕྱི་བཟླ་ཁྱེས་སོགས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྱིང་པོ་

དང་། ལོ་རྒྱུ་དང་ཉེ་ཞེས་སོགས་དེའི་ཉེ་བའི་སྤྲིང་པོའི་སྤྲུགས་དང་། ལོ་བཏུ་བེ་རོ་ཅ་ནི་ཞེས་སོགས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་སྤྲིང་པོ་དང་། ལོ་སྤྲུང་བུད་ན་ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཉེ་བའི་
སྤྲིང་པོར་བཤད་དོ། །རྩོམ་ཆེན་པོས། སྤྲིང་རྩེ་དང་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཐབས་གཤམ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྟའི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་སྐྱལ་བར་བྱེད་པས་སྤྲིང་པོ་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱལ་
བས་ཉེ་སྤྲིང་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལས་སྦྱོབ་པས་སྤྲུགས་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱལ་
བས་གཤམ་རབ་བྱེད་པར་ཅན་སྦྱེད་པས་རིག་སྤྲུགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེན་པའི་བྱན་
པ་སྦྱེད་པས་གཟུངས་སྤྲུགས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་ཙ་སྤྲུགས་ལ་ཆོན་པ་ཉེར་བཞིར་
བྱས་པའི་ཐོག་མར་ལོ་དང་། མཐར་དྲུག་ལྟ་སྤྲུག་བ་ཉེར་བཞི་དང་། དེ་ནས་དཔལ་མི་ཉེར་བཞི་
དང་། དེ་ནས་སྒྲིམ་ཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་། དེ་ནས་སྤྲིང་པོའི་ནལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་མཆོན་སྤྲུགས་
དང་། དེ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྟ་བརྒྱད་དེ། དེ་ནས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྲུག་ལྟ་སྤྲུག་རོ། །མཆོད་
པའི་སྤྲུགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནས་བསྟོན་པར་བཤད་དོ། །འབྲུལ་སྤོང་ལས། རྟ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྟོན་པ་དང་། སྤྲུགས་ལྟ་མ་ནམས་བཞུས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་སུ་མཛད། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེས་རོ་མས་བདུད་རྩི་བྲངས་པའི་འོག་དུ་རྟ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟོན་ནས། ལྟ་
སོ་སོའི་སྤྲུགས་རྟ་བརྒྱད་དང་བཅས་བས་མཆོད་པར་བཤད་དེ། སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་མཆོད་སྤྲུགས་
སུ་འདོད་དོ། །སྤྲུགས་འདི་ནམས་དང་བཞུས་པའི་སྤྲུགས་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་
ནི་མཆོད་སྤྲུགས་ཡིན་པས་འདིར་ཡང་ཆང་དགོས་སོ། །མཆོད་སྤྲུགས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་ནང་མཆོད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་འདི་ནམས་བཛྟེན་ནས་དེས་མཆོད་པ་མིན་ཏེ། རོ་མས་བྲངས་པའི་བདུད་རྩི་
བྲངས་པའི་འོག་དུ་སྤྲུགས་ནམས་ཀྱིས་བསྟོན་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་རྩེས་གཞན་
འབྲུལ་བའི་མཆོད་སྤྲུགས་རྟ་བཅུ་ལ། གཞུང་ལས་མཆོད་སྤྲུགས་སུ་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཙ་བརྒྱད་
ལས་རྟ་བཅུ་ལ། སྤྲུགས་ནམས་རྟ་བཅུ་ཀྱིས་ཡང་དག་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟོན་པའི་མཆོད་
པའི་སྤྲུགས་སོ། །དེ་ཐོག་མར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། མཆོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ནང་མཆོད་བྱས་
པའི་མཇུག་དུ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྟོན་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་
པ་ནི། སྤྲུག་བཤད་པ་ནམས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ནས་གསལ་

བར་མ་བྱུང་ཡང་འདིར་མཆོད་པ་དེ་བྱེད་པ་རྒྱ་རོ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་པར་མར་དོས་བཤད་ཅིང་
 རྩོམ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་འབྱུང་ལ། སྤྱི་མིང་གིས་ཀྱང་གོ་རྒྱས་སོ། །སྤྱགས་མཆོད་ཀྱི་བསྟོན་པ་
 ལ་ཀང་བརྒྱད་ནི། ཐུན་མོང་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྤྱགས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟོན་པར་མར་
 དོ་བཞེད་དོ། །དུག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཞིང་དག་པ་དན་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྐྱོམ་པ་དང་། དག་
 པ་དན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལེ་
 བེས་ལྡ་དང་། སྤྱི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་སྐྱོམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་སྤྱི་གསུམ་
 གྱི་སྐྱོན་སྐྱོམ་པ་ནི། ཀྱན་སྦྱོད་ལས། ཆོས་དང་ལོངས་སྦྱོད་སྤྱུལ་པ་ཡི། །སྤྱི་གསུམ་དག་ནི་
 རྣམ་སྐྱོམ་པ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན། །དེར་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །འདི་ལ་ཐམ་མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གསུམ་སྐྱོམ་ལུགས་མི་
 འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྲང་ཡང་། དཔལ་དུ་རི་ཀ་པས། བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་སྤྱོགས་སོ་
 བདུན་སྐྱོམ་པ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་སྐྱོམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་། ཆོས་སྤྱོད་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་སྤྱུབ་ཐབས་སྤྱི་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་རགས་
 པའི་སྤྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱུལ་སྤྱོད་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལེ་བེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱོད་དང་། གསུམ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྩ་དང་། ཁམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤྱོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡིན་པས་རྩ་དང་ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་བདེ་བ་ལ་རྩོགས་པར་ལོངས་སྦྱོད་པ་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་བཞག་སྟེ་ལུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེ་བེས་ལྡ་ལྟན་ནི་འཁོར་ལོ་ལྡའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ལྡའི་རིགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པས་རྣམ་སྤྲང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལེ་བེས་དང་།
 རིན་འབྱུང་མཉམ་ཉིད་དང་། སྤྲང་མཐའ་སོར་རྟོག་དང་། དོན་གྲུབ་བྱ་སྤྱུབ་ལེ་བེས་སུ་འཛོག་
 པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་ལེ་བེས་ལྡར་ལེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་རྣམས་ནི་རྩོམ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་
 དང་ཡང་དུ་གྱུས་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་དུ་གྱུས་པར་སྤྱོད་ཐབས་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུབ་ཐབས་

ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་པ་དུ་མ་ལ་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོག་སྲུ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུ་པ་མིན་གྱི། །ལྟར་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་སྟེ་སྒྲོམ་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་
བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐ་མལ་པའི་ཞེན་པའི་གཉེན་
པོར་ནི་གཞལ་ཡང་ཁང་དང་སྒྲ་སྒྲོམ་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་
དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྒྲོམ་པའི་དག་པའི་ང་རྒྱལ་གྲགས་ཅན་རེ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དོན་
ལ་སྒྲི་དེའི་གྲགས་མ་ཡལ་བར་དུ་དེའི་རྒྱན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོང་བར་འཇོག་པ་ཅིག་དགོས་
ཏེ། གཞུང་དུ་མ་ལས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་གི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། ཐ་མལ་པའི་
ང་རྒྱལ་བསལ་དགོས་པར་འན་དུ་མར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་བརྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ཐ་མལ་
པའི་སྒྲུང་བ་ཉིད་འཆར་བའི་གཉེན་པོར་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲོམ་པ་
ན་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་སྒྲུང་བ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་
པ་དང་། འཇོག་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་གསལ་བཏབ་པ་གར་བ་དེ་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་འཇོན་པའོ། །ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་བ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིད་བཅུད་
མིན་གྱི། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིད་བཅུད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐ་མལ་པའི་ང་
རྒྱལ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འགོག་ཚུལ་ནི། འཇོག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལྟར། ས་
བོན་སྤྱོད་བ་སྐབས་འདིར་འོང་དོན་མེད་ལ། འཇོག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལྟར་ས་བོན་ཉམས་
སྒྲིད་ནས་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་བ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགོག་སྒྲུམ་ན། ཆོ་བུར་བའི་འགལ་ཆུན་
གཞན་མེད་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་དེའི་ང་རྒྱལ་བབྱུང་བའི་ཆོ། ལྟར་
བཞད་པ་ལྟར་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕོ་བྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་གསལ་བཏབ་པའི་ཆོ་གསལ་
གང་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་ནས་ཡིད་པོའི་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་བ་བརྒྱུག་པའི་
ཚུལ་དེས་ཐ་མལ་པའི་སྒྲུང་ཞེན་གཉིས་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་རེའི་བར་དུ་རྒྱུག་བྱས་
པས་མི་ཆོག་གི། ཤིན་དུ་བརྟན་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །གོམས་པ་ཆེ་བས་སྒྲིའི་ནལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཞན་མི་འཆར་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དེ་ལ་རྗེས་
སུ་ཞུགས་དུགས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཆུན་གྱི་བྱས་པ་ཉམས་པས། དེ་

དག་རེ་མིག་མ་སྐྱེས་པས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་གཞན་མ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་བ་དེ་དག་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བཀག་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས། ཆོས་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས།
 རྒྱས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་
 བས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྒྲ་བ་འགོག་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་རྒྱ་དགོས་པ་འགྲུབ་ལ། དངོས་
 པོ་ལ་སྒྲ་བ་མ་སོང་ཡང་སྟེ་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ནའང་དེས་དགོས་པ་འགྲུབ་པོ། །གང་གསལ་
 བཏབ་པ་དེའི་སྒྲིམ་མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རྩ་བའི་དམིགས་
 པ་ལ་སེམས་བཟུང་། གསལ་བཏབ་པའི་སྒྲིམ་ནས་ཆ་གཉིས་གསལ་ན་དེ་ལ་བཟུང་། དེ་མི་གསལ་
 བར་སོང་བ་འམ་འགྲོ་བར་སྒྲ་བ་སྐྱེའི་སྐྱེ་ལ་གཟུང་། དེ་སྒྲ་བ་ང་རྒྱལ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་སྟེ་ལ་མར་
 བསྐྱེམས་པས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོག་ནས་སྟེ་ང་རྒྱལ་དུ་འཕྲོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ལེགས་
 པར་ཕྱེབས་པ་ན་སྒྲ་བ་ཀྱི་རང་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་འཛིན་སྒྲ་བ་དེ་དོར་ནས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲ་བ་པའི་བསམ་
 པ་འགྱུར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བ་པའི་བསམ་པ་བཅོས་མ་
 དེ་འགྱུར་ནས་སྟེ་ང་རྒྱལ་དུ་འཕྲོས་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་སྟེ་ང་རྒྱལ་མ་བཅོས་པ་སྐྱེ་
 ཡང་ཉེན་བཟེན་པའི་སྒྲ་བ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེན་བཟེན་པའི་སྒྲ་བ་གསལ་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་བཅོས་མིན་གྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་
 པ་སྟེ་སྐྱེ་བཞི་འོང་བར་སྒྲ་བ་ངོ་། །དེ་ཡང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་སྐྱེམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱད་
 པར་བའི་སྒྲ་བ་སྐྱེམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །ཐུན་རེ་རེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཕྲོས་པ་བཟུན་པ་དང་། ཐུན་
 རེ་རེ་ལ་སྒྲ་བ་བྱད་པར་ཅན་དུ་སོང་ནས། ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་པའི་སྒྲ་བ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལ་
 སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་བཟུན་ན་རགས་པ་ལ་ལོབས་པ་ཡིན་ན། །ཐོག་མར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 པ་སྒྲ་བ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཞལ་ཕྱག་རྩྱེགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྩྱེགས་པ་དུས་གཅིག་
 ཏུ་གསལ་གསལ་དུ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་སྒྲ་བ་ཞུགས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲན་ཞིང་།
 དེ་ཆོས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་ནས་གནས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་ནང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གསལ་
 སྒྲ་བ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །གཟུགས་བཟུན་སྒྲ་བ་མོས་པར་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། ཀྱི་དོར་ལས།
 བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱིས། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྐྱོས་པ་བསྐྱོམ། །སྐྱོས་པ་མི་ལམ་

ལྟར་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། གསལ་སྒྲུབ་ཐོབ་པ་དང་དམིགས་པ་ཏེན་དང་
བཏེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱི་མ་འགྲུབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྟན་
པར་སྐྱོང་པ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཅེས་ཀྱང་བེད་རོ། །ལྟ་ལ་སེམས་འཛིན་
པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་པ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་བྱུང་ཤེས་དང་། བྱིང་
མོད་གཅོད་པ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པར་སོང་མ་སོང་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་
རིམ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལོག་ཏེ་གཞི་གཞི་གནས་བསལ་
བ་སོགས་ནི་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་དག་པ་བྱུང་པ་ནི་གཞུང་
ལས་༥ མཆོད་པའི་རྗེས་སུ་གཏོར་མ་གསུངས་ལ། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་བཞུས་པའི་རྗེས་ལ་གཏོར་
མའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གཏོར་མ་བཞུས་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བར་བཤད།
དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲིམས་པའི་འོག་བཞུས་པའི་གོང་འདིར་ཀྱི་དག་པ་བསྒྲིམ་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
བདག་ཉིད་ཀྱི་མ་འགྲུབ་པས་མས་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྐྱོད་པའི་དུས་སུ་གང་བྱ་བ་དེ་བྱ་བར་ལུ་བ་པས་
གསུངས་པའི་སྐྱོད་པ་ནི། དུས་རྒྱུ་ཏུ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གཏོར་མ་ཕུལ་
རྗེས་སུ་ལྟའི་གཟུགས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ནས་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་
བཤད་པས། དག་པ་བྱུང་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེན་མོ་དང་སོ་དག་ལ་ཁུ་ཀ་པུ་
ལའོ་ཞེས་པ་ནས། སྐབས་ལ་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འོ། །དེ་དག་ནི་དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་ཀྱི་མ་འགྲུབ་
དག་པའོ། །ཞེས་དཔའ་བོ་ཉིད་བཞིའི་ཀྱི་དག་པ་བཤད་པ་ནི། ལྟར་ལུས་དགྲིལ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
མི་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཉིད་བཞི་ནས་འབབ་པ། སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་སྐྱོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་
ཉིད་བཞི་ནི། སྐབས་འདིར་དཔའ་བོ་ཉིད་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་སྒྲགས་དང་རྒྱན་ཆའི་དག་པ་བྱུང་པར་བྱ་བ་ནི། དཔའ་བོ་
སྟེ་གཙོ་བོའི་རྩ་བའི་སྒྲགས་ནི། ཀ་ར་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་བྲེང་སྒྲགས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་དང་པོ་སྟེ་མཆོག་
གོ་ཞེས་ལུ་བ་པས་བཤད་དེ། དུས་རྒྱུ་ཏུ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བས། དཔའ་བོའི་རྩ་བའི་སྒྲགས་དང་
པོ་ཞེས་པ་དག་ལ། དང་པོ་ནི་གངས་ཀྱི་མིན་གྱི་མཆོག་གི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་ཆངས་པའི་སྐྱོད་པ་དང་།
སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དང་སྐྱེ་བོའི་འཁོར་ལོར་བཏག་གོ། །དཔའ་བོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་སྒྲགས་ཉིད་བཞི་

ཡིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་ཉེར་བཞི་ཡོངས་སུ་དག་པར་བཏག་པར་བྱའོ། །དཔའ་
 བོ་སྟེ་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་དུག་པོ་ཡིས་ཏེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་པོ་འདི་ཡིས་ལུས་ཏེ་སྐྱེ་མཛེས་པའོ།
 རི་རྩེ་ཕག་མོའི་རྩ་བའི་སྐྱགས་གང་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མགུར་ཚུ་སྟེ་མགུལ་རྒྱན་གྱི་མགྱིན་པ་བརྒྱན་
 རོ། །རྩ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་ཉེར་གཉིས་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་མགོ་བོའི་
 སྤང་བ་བརྒྱ་ཡི་སྤྱད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་བརྒྱན་རོ། །ཉེ་སྟོང་ཡི་གེ་བདུན་པའི་གསང་སྐྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 གདུབ་ཀོར་ཏེ་རྣམས་རྒྱན་གྱི་རྩ་བ་ལ་བརྒྱན་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ནི། ཡུམ་གྱི་
 ཉེ་སྟོང་སངས་བྱུང་རྩ་ཞེས་པའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་སྐྱགས་ཀྱི་གོས་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །རྩ་ལ་
 འབྱོར་མ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆའི་གསང་སྐྱགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་རགས་བྱས་
 པས་ནི་སྐྱ་རྣམས་པར་བརྒྱན་པའོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཤིན་རྩེ་འཛོམས་མའི་བར་གྱི་
 འཁོར་ལོ་ལྷ་པོ་ཀྱན་གྱི་རྩ་ལ་འབྱོར་མའི་སྐྱགས་ལས་བྱུང་བའི་ཀ་པུ་ལ་ནི་བདྱང་བའི་ཐོད་པའོ། །སྐྱགས་
 ནི་འདིར་སྟོང་རྩེ་འོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་ནི་སྐྱགས་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའོ། །དེ་ཡང་
 རྩ་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཀ་པུ་ལའི་ངེས་དོན་ཡང་བདེ་བ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་ནི་ཡིད་སྦྱོབ་པས་སྐྱགས་ཞེས་བྱའོ། །རྩེ་བོའི་འགྲེལ་པར་རྩ་ལ་འབྱོར་མ་སོ་སོའི་སྐྱགས་ལས།
 སོ་སོའི་ཕྱག་གི་ཐོད་པ་སྐྱེད་པར་བཤད་དོ། བེ་རོ་ཅ་ནི་ཞེས་པའི་སྐྱགས་ཡུམ་གྱི་སྟོང་པོ་གང་ཡིན་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ལྷས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པའོ། །སྐྱགས་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱན་ཆ་དེ་རྣམས་སྐྱེད་
 པར་རྩེ་བོའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དེ། དངོས་སུ་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ་གདགས། ཕྱག་རྒྱ་དེ་རྣམས་
 དངོས་སུ་འཛིན་པ་མེད་ནའང་སྐྱགས་བརྩོན་པས་སྤྲུམ་དང་མཚུངས་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པར་བཤད་
 པས་སྐྱགས་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམས་སུ་ལུས་ལ་བཏགས་པར་མོས་པར་བྱའོ། །འོག་
 གི་ཁ་ཁྲི་གཉི་ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་འང་མི་གནས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས།
 ཐོད་པས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐྱར་བར་གསུངས་པས་འདིར་སྤང་དོ། །རང་
 གིས་འཆང་བའི་ཁ་ཁྲི་གཉི་རྩ་སྟེ་རྩེ་རུ་ཀའི་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་རུས་
 པའི་གཞུང་ཆོགས་ཁ་ཁྲི་གཉི་རང་བཞིན་དུ་བཏུའོ། །རྩེ་མ་རུའི་སྐྱ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་བྱག་
 ཆ་ལྟར་འདྲིམས་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་བཙུམས་ལྷན་འདས་ནི་ཐབས་སྤང་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་ཉིན་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་སྣང་བ་སྤྱད་པའི་སྣང་
ཕྱོགས་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཆན་མ་ཞེས་པར་བརྗོད་དོ་ཟུང་ན་འདས་བྱུང་ཞེས་པ་བཞིའི་
དོན་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་དཔའ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱུང་འཇུག་གི་སྐར་མོས་པ་དང་། ཡག་མོ་ནི་སྣང་པ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །ཡི་
གེ་བཞིའི་དོན་ནི་ཅི་རིགས་པ་ཅིག་ནི་བཤད་ཟེན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོན་ས་བཤད་དགོས་པ་ནི་འཆད་
བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་མ་མལ་ནས་བརྒྱད་པ་ཁ་ཅིག་དག་པ་བྱན་པ་འདི་སྒྲ་མ་མལ་མཐིང་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་རྗེས་ལ་བྱེད། རྒྱ་རོ་པའི་སློབ་མ་གྱི་གར་དུ་རི་ཀ་པ་ནི་མཉམ་གཞག་རང་
དུ་འདོད། མལ་གྱོས་ནི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ན་བརྗོད་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཉམ་གཞག་
གི་རྗེས་ཀྱི་རང་ལ་དག་པ་བྱན་པ་བསྐོམས་ནས། དེ་ནས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ཟེར་ལ། མར་
དོ་དང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལུགས་ནི་ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ཕྱོགས་
མཐུན་སོ་བདུན་དང་སྦྱོར་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ས་བཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་གནས་ལ་
སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། གོ་ཆ་ནས་རྣམ་དག་གི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐིང་
མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་འདིར་ཡར་ཕྱིན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
ལམ་རྣམས་འདུས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཡུང་ཁམས་སྦྱོ་མཆོད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཁྱད་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་ཕྱི་དཀྱིལ་ལྟ་སོ་བདུན་
གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ནི་གཞི་ཤེས་བརྟུས་ལ། ལྟན་སྦྱོས་ཀྱི་བདེ་སྣང་གི་རྫོགས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ས་
བཅུར་བཞག་པ་ཉིད་ལ་ལུས་ཀྱི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པར་མོས་པར་བྱས་པ་ལ་ལུས་
དཀྱིལ་སྒྲིམ་པས་ནི་ལམ་ཤེས་བརྟུས་གིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་གཞི་དང་ལམ་བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་
བྱས་པའི་སྣང་ནས་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གོ་ཆ་འཆིང་བ་སོགས་མཁྱེན་པས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
ལམ་བརྟུས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གཞུང་དུ། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་མདུན་བསམས་ནས། ཞེས་པ་ནས། དེལས་
གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདིས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པར་འགྲེལ་པ་བཞི་ཀ་ནས་
བཤད་ཅིང་། ཡམ་མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད། དེ་གཞུང་གཞན་ནས་
ནི་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་། དག་པ་བྱན་པ་དང་། མཉམ་ལངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བཤད་

པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིམ་པའི་སྐོར་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཅིག་སྒྲུབ་དོ།
 ཡང་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་ལས། ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེད་རིམ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེད་
 རིམ་བྱས་པའི་མཐར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་འཁོར་ལོར་ཡངས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཏོར་མ་བྱ་
 བར་བཤད་དོ། འགྲེལ་པ་དེ་ཆོས་ལས། ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྐྱེད་རིམ་ལས་གཞན་
 པའི་སྐྱེད་རིམ་མ་བཤད། གཙུག་མོར་ལས། བསྐྱེད་པའི་མཐུག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ནས། ལྷ་དྲ་
 སྐྱེད་པའི་བར་གྱི་སྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ནས་ལྷ་ལི་ཞེས་སོགས་ཚོགས་རིམ་སྒྲིམ་
 པ་ལ་སྟུར་བས་སྐྱེད་རིམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །མར་དོ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེད་རིམ་གཉིས་བྱེད་
 ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་གསལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་གཏོད་ཀྱིས་པའི་ཆེ་ཚོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་རིམ་
 སྒྲིམ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བསྟུས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་གཙོ་བོར་
 དེ་བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་ལས་ཡངས་པ་ན་སྐྱེད་ལམ་གྱི་ནུས་འབྱོར་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་དོ། མལ་ནས་
 བསྐྱེད་པ་ཆོས་སྐྱེད་རིམ་གཉིས་མི་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གཏོར་མའི་མཐུག་
 ཏུ་ཚོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རྗེས་སྐྱེད་ལ་འཇུག་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་ཏུ་སྐྱེད་རིམ་བྱེད་པ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་
 པ་ཐུན་མཆོམས་བྱ་བར་འདོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེད་པ་ནི་མིན་པས་ཚོགས་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བ་དང་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་གཏོད་མི་ཀྱས་བར་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་། ཞར་ལ་ཚོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་རིམ་རེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བར་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 འདིར་ནི་སྐབས་འདིར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་ལས་སུ་རུང་བ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེད་
 ཏུ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་ཆོག་ཆོས་བསྟུས་ཏེ་གཙོ་བོར་མི་སྐྱེད་ལ། ཚོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་
 བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ནི་ཐུན་གྱི་དོ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐོར་ཆོས་ཟེན་པའི་
 མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ནས། ལྷ་དྲ་བ་ན་ཐུག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལྷ་དྲ་བར་བྱའོ། །གང་ཟག་རབ་
 ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐིན་ནས། དེ་ནས་ཚོགས་རིམ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 བསྐྱེད་རིམ་བཞག་ནས་ཚོགས་རིམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་མི་སྐྱེད་པ་ནི་
 མིན་ནོ། །དེས་ན་ད་སྐྱེད་གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཚོགས་རིམ་སྐྱེད་པ་རེ་ཡང་གལ་ཆེ་བས་

དེ་བཞུགས་པའི་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་ན་དབྱངས་གསལ་ངག་དྲུ་བཟོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཕྱིང་
བའོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོ་བ། ལྷ་བྱགས་གཡས་པའི་རྒྱང་དང་འགྲོགས་
ནས་། འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་ནམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བྱས། བྱས་པ་དེ་ནམས་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ལྷ་བྱག་གཡོན་
ནས་ཞུགས་ནས་སྒྲེ་བར་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དབྱངས་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ལྷན་
པའི་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསྒྲོམ། དེའི་དབྱས་སུ་
སྐད་ཅིག་གིས་དྲུ་ཡིག་དཀར་དམར་དེ་དང་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དེ་རུ་ཀ་དཀར་པོ་གཡས་
བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོར་དྲིལ་བསྐྱམས་པ། ནམ་མཁའི་འཇའ་
ཆོན་ལྷ་བུ་ཡུམ་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་ཞལ་གཅིག་མ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དང་། ལྷོ་མས་
པར་ཞུགས་བས་གསང་གནས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུ་མའི་དགའ་བའི་སྐྱས་འགྲོ་བ་ནམས་བཀྲུག་སྟེ།
དུར་ཁྲོད་ལ་ཐིམ། དེ་ནི་རྟེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། དེ་སྐྱུ་འཁོར་ལ། དེ་གསུང་འཁོར་ལ། དེ་བྱགས་
འཁོར་ལ་ཐིམ། དེའི་ཤར་ནས་གཡོན་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཁའ་
འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཡོན་སྒྲོར་གྱིས་སྒྲུ་མོ་བཞི་ལ་དང་། དེ་ནས་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཆོམས་
ན་གནས་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ཅན་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་སྒྲུ་མོ་བཞི་ལ་ཐིམ། འདིར་
ཐོད་པ་བཞི་རིམ་སྐྱེད་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་བསྐྱེད། །སྒྲུ་
མོ་བཞི་ཡང་རང་ངོས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱེད། དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་སྟེ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། པརྩེ་ཏ་ཁ་གཅིག་ལྷགས་འདི་ལའང་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་སྟེ་བ་དང་། ལྷིང་ཁར་སྒྲོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་
པས་ཞུ་བར་གྱུར། ཞུ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སི་རྒྱུ་རས་བྱགས་པའི་སྐུ་ཏིག་ལྷ་བུའི་དྲུ་ཡིག་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། དེའི་ལྷ་ནས་རྒྱ་དེའི་བར་དུ་སྐྱ་མ་ཕྱི་མ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་
ནས་། རྒྱ་དཔལ་སྐྱེད་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཅམ་དུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་བཟུང་ངོ་། །རབ་ཀྱིས་ནི་
དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་ཞུས་ཆད་དུ་གཟུང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་བསྐྱེད་པ་ནས་འདིའི་བར་ནི། འགྲེལ་པ་གསུམ་ག་ལས་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་བཤད་ཅིང་།

འདི་ནས་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་རྣམ་བསམ། ཞེས་པ་སོགས་
 རྣམས་སྤྱོད་གྱི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བཤད་པས། བཟུངས་པ་དང་གཏོར་མ་
 སོགས་ཀྱང་གིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད། །སྤྱད་རིམ་གྱི་རྣམས་རིམ་འདི་དང་། རྟོ་རྟེན་བཟུངས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་གནད་ནི་གིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐུན་
 གྱི་མཇུག་ཏུ་རྟེན་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། བཟུངས་པ་རྟེན་ལྟར་བྱ་བ་དང་། གཏོར་མ་རྟེན་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེས་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་ཉེན་བཟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་དམིགས་པར་བྱས་
 ལ་བཟུངས་པ་བྱ་སྟེ། རྟོ་རྟེན་བཟུངས་པ་ནི། རང་གི་སྟེ་བར་ཟུང་བ་ལ་གནས་པའི་དྲུང་དཀར་དམར་རམ།
 ཡང་ན་རྒྱ་ད་རྒྱུད་པ་དཀར་དམར་བཟུངས་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ན་དྲུང་ཡིག་
 གི་གདངས་ཀྱིས་རྒྱ་ད་ལས་འཁོར་ལོ་ལྟེ་རྟེན་ལྟོགས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་པར་
 བསམ། སྤྱང་ཡང་ཕྱིར་འབྱུག་པ་ན་འབྱུག་པའི་རྒྱུད་མི་ཡིག་གི་གདངས་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤྱད་པ་ཚུར་
 འཐེན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱགས་དང་སྤྱ་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་འོངས་ནས་སྟེ་བའི་རྒྱ་ད་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་མོ།
 རྟོར་བཟུངས་འདི་ལ་ཡིག་གསུམ་གྱི་རྟོར་བཟུངས་བྱེད་པར་འགྲེལ་པ་གསུམ་ཀ་ལས་བཤད་པས། གནས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་རྟེན་ལྟར་བྱ་བ་མི་གསལ་ཡང་། ནང་དུ་ཞུགས་ན་ཐིམ་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་ནང་
 དུ་བཟུང་ནས་དེའི་གདངས་ནི་ཨུའི་གདངས་སུ་བཟུང་། །འགྲེལ་པ་སྤྱོད་འབྱུང་ལས། ཟུང་མ་དམ་
 པའི་གདམས་པས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྟོར་བཟུངས་བྱ་བར་བཤད་པ་བཞིན་འདིའི་གནད་ལོགས་པར་
 ཟུང་མ་ལས་བཅལ་དགོས་སོ། །དམ་ཆོག་གི་བཟུངས་པ་ནི། རྒྱ་ད་དེ་ཉིད་ལས་གཙོ་བོའི་སྤྱིང་པོ་དང་།
 ཉེ་སྤྱིང་གི་སྤྱགས་བཟོད་ཅིང་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟོགས་སྤྱང་བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྤྱོད་བ་དང་།
 སྤྱང་ཡང་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱ་གཞན་སོ་སོའི་སྤྱགས་བཟོད་པ་རྣམས་པ་ན་རེ་རེ་
 ཞིང་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བའོ། །སྤྱ་གཞན་གྱི་སྤྱགས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དྲུང་དགོད་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་བཟུངས་བྱའི་སྤྱགས་
 ཀྱི་འབྲེང་བས་འཁོར་བར་དམིགས་ནས་བཟུང་། །དོ་ལོའི་བཟུངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱགས་སྤང་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་ནས་རྟོ་རྟེན་ལས་ནས་ཡུམ་གྱི་པར་
 ཞུགས་། དེའི་རྒྱ་ཏྲུའི་ལམ་ནས་སྤྱིང་དུ་ལངས་ཏེ། གཙོ་མོའི་ཞལ་ནས་འཐོན་ནས་རང་གི་ཞལ་

དུ་ཞུགས་གིང་རྒྱ་དར་ཐིམ་པ་དང་། ཡང་སྐར་བཞིན་འཁོར་བར་བསྐྱེམས་ནས་ཕྱང་སྐགས་སྒོ་བའི་
ལ་བ་པའི་འགྲེལ་པར་འགྱུར་ཅུང་འབྲགས་ཡོད་ཀྱང་། དུ་རྒྱ་རྒྱ་ཏ་དང་། འགྲེལ་པ་སྒོམ་འབྱུང་
ལས་འབྱུང་བ་འདི་ལེགས་སོ། །བཟུངས་བྱའི་སྐགས་ལ། སྤྱི་བཟུ་ནི་དཔལ་དོ་རྩེ་དང་། ཏེ་དང་རུ་
གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྩེས་སུ་གླི་ནི་ཁྲག་འབྱུང་གཉིས་བསྟན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། རུ་རྩིར་ཁྲག་ལ་འཇུག་པའི་
ཟུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲག་འབྱུང་དུ་སྤྱི་མ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་འགྱུར་མི་ལེགས་ཞེས་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ། །རྒྱ་གྲི་རྒྱ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའོ། །རྩྭ་ལ་ནི་དྲ་བའམ་ཆོགས་སོ། །སྤོ་བ་རྩ་
ནི་སྐར་ལྟར་གཉིས་སོ། །སྤྱི་དུ་ནི་གཞི་ཚུགས་ཐིག་པའོ། །བཟུ་བྱ་རྩ་ཙམ་ལྷོ་ནི་དོ་རྩེ་ནམ་པར་
སྐར་མཇུག་མའོ། །སུ་བྱུང་རྩ་རྒྱ་གྲི་རྒྱ་ནི་ལེ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མའོ། །བཟུ་
མ་རྩ་རྒྱ་ལྷོ་ནི་དོ་རྩེ་རབ་བསྐྱེམས་མའོ། །མངོན་སྲོད་ལས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་
སྙིང་གཉིས་ལ། སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་རིགས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐགས་
མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལས། ལྷ་ཨི་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ་ ཙམ་རྒྱུད་དང་། མངོན་བརྗོད་དག་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ། །ལྷ་ཨི་པ་
འགྱུར་བཙོས་མ་བྱས་པའི་མར་དོའི་འགྱུར་དང་། ལོ་ཆེན་དང་ཆག་དང་། ཟངས་དཀར་གྱི་འགྱུར་
དང་། དྲིལ་བུ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་ཆེ་བ་ནམས་ལས། ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་སྐར་དང་འདྲ།
ལོ་ཆེན་གྱི་འགྱུར་མར་དོས་བཙོས་པ་ལས། ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་གཉིས་སྐར་བཤད་པ་ལས་
བཞོག་སྟེ་འབྱུང་ཡང་དཔེ་མ་དག་པར་མངོན། ནག་བོ་སྲོད་པའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་
ནི་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། དེ་ནས་
སྐར་མཇུག་མའི་སྐགས་བཤད་ནས་སྐྱེ་མའི་སྙིང་པོ་དང་ཉེ་སྙིང་དུ་བཤད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་གྱི་ཆོག་
མེད་པས་ལུས་དཀྱིལ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཙམ་རྒྱུད་དང་ཀུན་སྲོད་ལས། དཔལ་བོ་དང་དཔལ་
མོ་ནམས་ཀྱི་སྐགས་ལ། ཐོག་མར་ཨོ་དང་། མཐར་དྲུག་གཉིས་དང་ཕྱེ་སྲོར་བར་བཤད་དོ། །དེ་
ལ་དཔལ་བོ་ཉེར་བཞིའི་སྐགས་ལ་ནི། རང་རང་གི་མཆོན་སྐགས་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་ནས་འབྱུང་བ་ལ་ཙམ་སྐགས་ཀ་ར་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ་ཆོན་པ་ཉེར་བཞིར་
བཅད་པའི་ཐོག་མཐར་སྐར་བཞིན་སྐྱར་བའོ། །འདི་ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས་འབྱུང་ངོ། །མཆོན་

སྐྱེས་ཡོད་པ་ལས་ཅ་སྐྱེས་ཉེར་བཞི་དང་སྐྱེ་ལ་ལྷགས་གསུམ་མངོན་བཟོད་ལས་གསུངས་ཏེ། ལོ་
ཁྲ་ཀ་པ་ལ་ཀ་ར་ཀ་ར་རྟུ་རྟུ་པུ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ལོ་དང་མཆན་སྐྱེས་ཉེར་བཞི་ཐོག་མར་བྱས་
ནས་དྲ་ཅ་སྐྱེས་ཀྱི་དུམ་བུ་ཉེར་བཞི་འོག་དུ་བཏོན་པ་ཅིག་དང་། ཡང་ལོ་ཀ་ར་ཀ་ར་ཁྲ་ཀ་པ་
ལ་རྟུ་རྟུ་པུ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། ཅ་སྐྱེས་ཀྱི་དུམ་བུ་སྐྱར་བྱས། མཆན་སྐྱེས་འོག་དུ་བྱས་པ་ཅིག་
དང་། ཡང་ལོ་ཀ་ར་ཁྲ་ཀ་པ་ལ་ཀ་ར་རྟུ་རྟུ་པུ། ཅེས་ཅ་སྐྱེས་ཀྱི་དུམ་བུ་སྐྱེད་མར་བཏང་
བའི་བར་དུ་མཆན་སྐྱེས་ཉེར་བཞི་བཅུག་པ་ཅིག་གོ། བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། ལོ་ཀ་ར་ཀ་
ར་ཁྲ་ཀ་པ་ལི་ནི། དུ་ཅ་སྐྱེད་རྟུ་རྟུ་པུ། ཅེས་སྐྱར་བ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དཔའ་བོ་དོ་རྩེས་དཔའ་
བོའི་མཆན་སྐྱེས་ཉེར་བཞི་བསྐྱེགས་པ་ལ། ཐོག་མར་ལོ་དང་མཐར་རྟུ་གཉིས་དང་པུ་སྐྱར་ཏེ།
འདོན་པ་ནི་དཔའ་བོའི་སྒྲིང་པོ་དང་ཉེ་སྒྲིང་བསྐྱེས་པའི་ལྷགས་དང་། དཔའ་མེ་ཉེར་བཞི་ལ་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ནི། དཔའ་མེའི་སྒྲིང་པོ་དང་ཉེ་སྒྲིང་བསྐྱེས་པའི་ལྷགས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་
ཀ་ར་གཉིས་གྱིས་གཉིས་དང་། ཀྱ་རུ་གཉིས་ནི་མངོད་གཉིས་དང་། བན་རྩ་གཉིས་ནི་ཆིངས་གཉིས་
དང་། ཏུ་ས་ལ་གཉིས་ནི་སྐྱག་པར་གྱིས་གཉིས་དང་ཁྲོ་རྩ་ལ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱིས་གཉིས་དང་།
ད་ཏ་གཉིས་ནི་སྐྱེགས་གཉིས་དང་། པ་ཅ་གཉིས་ནི་ཆོས་གཉིས་དང་། རྩ་ཁྲ་གཉིས་ནི་ཐོ་གཉིས་
དང་། བ་ས་ནི་ཞག་དང་། རུ་རྩ་རུ་ནི་ཁྲག་དང་། ལམ་རྩ་ནི་རྩུ་མ་དང་། ལྷ་ལྷ་བ་ནི་འཕྲེང་བ་
དང་། ལམ་རྩ་ནི་འཕྲེང་བ་དང་། སལ་རྩ་བདུན་དང་། དུ་ཏ་ལ་ནི་ས་འོག་དང་། ག་ཏ་ནི་གནས་
པ་དང་། རྩ་རྩ་གཉིས་ལག་འགྲོ་དང་། སར་པོ་བུ་ནི་སྐྱལ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱར་བུ་ཞེས་
འདོན་ཞིང་ལག་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཏ་རྩ་ལ་གཉིས་ནི་བསྐྱེགས་གཉིས་དང་། ལྷ་ཀ་
ཏ་རྩ་གཉིས་ནི་ཁྲག་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིའི་མཆན་
སྐྱེས་ཀྱི་མགོར་ལོ་དང་། མཐར་རྟུ་གཉིས་དང་པུ་སྐྱར་བ་ནི། སོ་སོར་འདོན་པ་དང་། དང་
པོར་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། དེ་ནས་སྒོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆན་སྐྱེས་བཅུས་བསྐྱེགས་པ་
ལ་ཐོག་མཐར་སྐྱར་བཞིན་སྐྱར་བ་ནི། དེ་དག་གི་བསྐྱེས་པའི་ཉེ་སྒྲིང་དུ་དཔའ་བོ་དོ་རྩེས་བཤད་དོ།
ཏུ་གི་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ནི་བད་ཕྱད་པར་སྐྱེའོ། །ཡབ་ཀྱི་རྣང་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་དཔའ་བོའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། མདུ་ཀ་ལྷ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་

དང་། ཨ་ཁྱེ་སྤྱི་མི་སྤྱི་ཡའི་མེད་དང་མཉམ་པའི་འོད་ཅན་དང་། ཇ་རྒྱུ་མི་རལ་པ་དང་། མུ་ཀྱ་
འོ་རྒྱ་རྒྱ་ཡའི་ཅོད་པན་མི་བཟད་པ་ཅན་དང་། ཉི་ལྷ་ཀ་རྒྱ་ལེ་གཞི་མཆེ་བ་ནམ་པར་གཅིགས་པ་དང་
སྤྱི་ཁ་ཆ་མུ་ཁྱེ་འཛིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ནོ། ཁ་ཅིག་དྲག་ལུ་འཛོམས་པའི་ཞལ་ཟེར་རོ། ས་ཏ་
སྤྱི་མི་སྤྱི་དང་། མུ་ཇ་མི་ཕྱག་དང་། མུ་སྤྱ་རྒྱ་ཡའི་འབར་བའི་འོད་ཅན་དང་། པ་རྒྱུ་མི་དག་སྤྱི་
དང་། པ་མོ་ཏུ་ཏུ་མི་ཞགས་པ་གདེངས་པ་དང་། ཁ་ཏྲུ་དྲག་དང་། ཨི་ག་ཡན་ལག་ཟེར། གཞན་
དག་ཁ་ཏྲུ་མི་མཁའ་དང་། ཨ་ག་ཏི་ཡུས་ཟེར་རོ། རྒྱ་རི་ཆེ་མི་འཛིན་པའོ། །བྲུ་གཞི་སྤྱི་དང་།
ཇི་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཡའི་པགས་པའི་ན་བཟའ་ཅན་ནོ། །མདུ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ཀ་ཡ་མ་ཕུ་ཁ་ཡའི་དུད་ཁ་ཆེན་
པོའི་མུན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྱི་ཅན་ཟེར། ཁ་ཅིག་དུད་ཁ་ཆེན་པོ་དང་། མུན་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཟེར་
རོ། །འདི་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་པ་བརྒྱད་ཀའི་མགོར་ཨོ་གཅིག་དང་། མཐར་དྲུག་གཉིས་པ་སྤྱི་ཏེ་བསྤྱི་
པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་དང་པ་རེ་རེའི་མགོར། ཨོ་རེ་དང་མཐར་དྲུག་གཉིས་དང་པ་སྤྱི་ཏེ་བསྤྱི་
པ་གཉིས་བཤད་དོ། །ཕམ་མཐིང་པ་ལས་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག་མི་སྤྱི་དཔོན་ལྷ་མོ་བཞིའི་
སྤྱི་དང་། ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བ་དང་། སྤྱི་མཆམས་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་དང་། རྒྱ་
པ་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བ་དང་། འཁོར་གྱི་ལ་དཔའ་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དྲུག་པ་སྤྱི་བཟད། རྒྱ་ལ་འབྱོར་
མའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཨོ་བཟད་ལ་བཟུང་། ཞེས་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་མི་དེ་ལྷ་བྱ་མི་བྱེད་པར་གཞུང་
ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལྷགས་དང་པོས་མི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་མ་ཉེར་བཞིའི་སྤྱི་སྤྱི་རེ་དང་།
ཅ་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱི་དུམ་བྱ་རེ་སྤྱི་ལ་འབྱུག་སྤྱི་དུ་གོ་ནས། རྒྱ་ལ་འབྱོར་མ་ལྷག་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་
ལའང་སྤྱི་སྤྱི་གཞན་དང་སྤྱི་ལ་དགོས་པར་བཟུང་ནས་དེ་ལྷར་བྱས་པར་སྤྱི་དོ། །དེ་མི་མ་ཡིན་
ཏེ་ཅ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཉེར་བཞིར་བཟད་པ་ནི། དཔའ་པོ་ཉེར་བཞིའི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེའི་རེ་རེའི་འོག་
དུ་དཔའ་མོ་རེའི་མཆན་སྤྱི་སྤྱི་འབྱུང་བ་ནི། དཔའ་པོ་དེའི་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་གྱི། །རྒྱ་གཅིག་
གི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱི་ནས་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་བྱས་པ་མིན་པའི་བྱེད་ཏེ། དཔའ་རྒྱ་ཡའི་ཀྱི་སྤྱི་དོ་དང་
ཉེ་སྤྱི་གི་འོག་དུ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་དེ་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་རེ་རེའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་མིན་པ་
དང་འདྲའོ། །དཔའ་པོ་དོ་རྒྱུ་མི་རྒྱ་དང་བརྒྱད་བསྐྱར་ནས་དཔའ་པོའི་མཆན་སྤྱི་སྤྱི་ཉེར་བཞི་དང་
སྤྱི་ལ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་མཆམས་མ་དང་མ་སྤྱི་ལ། སྤྱི་དཔོན་ལྷ་མོའི་སྤྱི་སྤྱི་ཞལ་བཞི་པའི་སྤྱི་སྤྱི་

དང་སྒྲེལ་བ་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་། མངོན་བརྗོད་ལས། ཙ་སྒྲགས་ལ་དུམ་བུ་ཉེར་བཞིར་བྱས་པ་གཅིག་
 དང་། དཔལ་པོ་ཉེར་བཞིའི་མཆོན་སྒྲགས་དང་སྒྲེལ་ཡང་། དཔལ་མོ་ཉེར་བཞི་དང་མ་སྒྲེལ་ལོ།
 དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོའི་སྒྲགས་གཅིད་ཚུལ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྗེས་བཤད་པ་ལྟར། གཉིས་
 ཀའི་སྒྲགས་བསྐྱེད་ཏེ་འདོན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལྟར་གཅིད་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དཔལ་
 པོ་དོན་རྗེ་གོ་ཆ་གཉིས་ལའང་། ཇོ་ད་སོགས་ཀྱི་མགོར་ཇོ་དང་། མཐར་དྲུག་གཉིས་དང་མཇུག་སྐྱར་
 བ་གཅིག་དང་། བརྒྱ་ས་དུ་སོགས་མཆོན་སྒྲགས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མཐར་སྐྱར་བཞིན་སྐྱར་བ་དང་།
 དཔལ་པོའི་གོ་ཆ་དུག་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱེད་ནས་ཐོག་མཐར་སྐྱར་བཞིན་སྐྱར་བ་གཉིས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་དཔལ་མོའི་གོ་ཆ་ལའང་སྐྱར་བ་གཉིས་བཤད་དོ། །གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རང་
 ཉིད་བདག་འདུག་ཕྱིད་པ་དང་རབ་གནས་སོགས་ལ་དབང་ལ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་
 གྲངས་ཇི་ཅམ་ཞིག་གི་བར་དུ་བསྐྱེན་དགོས་སྟུང་ན། མངོན་བརྗོད་ལས། སྒྲོན་དུ་བསྐྱེན་བ་བྱ་བ་
 ནི། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་འབྱུང་དུ་བཞུ། །འཁོར་ལོའི་གསང་སྒྲགས་འབྱུང་བཞུས་ཤིང་། །རང་གི་
 ལྷའི་ཡང་འབྱུང་དུ་བཞུ། གཞན་ནི་བྲི་རུ་བཞུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །ལྷ་བ་པས་ཀྱང་།
 གཙོ་བོ་འབྱུང་དང་། འཁོར་ལ་བྲི་བཞུ་བར་བཤད་དོ། །སྤྱིད་པ་པས། དཔལ་པོའི་སྤྱིང་པོའི་གསང་
 སྒྲགས་ནི། །བྲི་བྲག་གསུམ་དུ་བཞུ་བར་བྱ། །དཔལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་མ་འཁོར་ལོའི། །བྲི་ཕྱག་གཉིས་
 ནི་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཀ་ཀ་ལ་སོགས་ནཱ་པ་བརྒྱད། །སྤྱིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཡི། །སྤྱིང་
 ཕྱག་ལྷ་དང་ལྷ་བརྒྱུ་ནི། །སྒྲོན་དུ་བསྐྱེན་པ་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་གཙོ་བོ་ལ་བྲི་ཕྱག་གསུམ། །འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་བྲི་ཕྱག་གཉིས་གཉིས། །ལྷ་མོ་གཞན་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤྱིང་ཕྱག་ཕྱིད་
 དུག་རེ་བཞུ་བར་བཤད་དེ། །གཙོ་མོ་ལའང་བྲི་ཕྱག་གསུམ་མོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དུ་རི་ཀ་པས་
 ལྷ་མི་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་ཡང་གསུངས་པས། །ལྷ་མི་པ་དང་དྲིལ་བུ་པའི་ལྷ་རེ་གཉིས་པ་ལའང་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱ། ཡང་དུ་རི་ཀ་པས། འབྲིང་ངམ་ཆུང་དུའི་ཚུལ་གནས་ན། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་པོ་
 འབྱུང་དུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་མཁའ་འགྲོ་སྤྱིང་ཕྱག་བརྒྱ། །བཞུས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ། །ཡེ་
 བེས་མཆོག་ལ་བྲི་ཕྱག་སྟེ། །སྤྱིན་སྟེག་མཆོག་གིས་ཉེ་བར་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱར་
 བཤད་པ་བཞུས་པ་རབ་ཡིན་ལ། བཞུས་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་འབྱུང་དང་། འཁོར་

ལེ་བྱི་ཕྱག་རེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྒྲགས་ལ་བྱི་ཕྱག་གཅིག །དེ་རྣམས་
ལ་སྦྱར་བཞུས་པའི་ཉེས་པ་དག་བྱེད་ལ་ནི། རི་ཙམ་འཆམ་པ་གཅིག་གི་སྦྱོན་སྒྲུབ་བྱ། ཡེ་ཤེས་
འབེབས་པ་ལ་ནི། གཞན་ནས་བཅུ་ཆའི་སྦྱོན་སྒྲུབ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤུ་མ་ནི་ཞི་བ་དང་། སྤུ་
མ་ནི་དབང་ངོ་། །བཞུས་སྤྱིའི་སྒྲགས་ནི་ཙ་སྒྲགས་ཡིན་ན་རབ། དེ་མིན་ན་འང་སྦྱོང་པོའི་སྒྲགས་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། །འཁོར་གྱི་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །བཟང་འཕྲེང་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། མི་
རུས་གྱི་ཕྱང་བ་ལ་བྱ་བར་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། དེ་མ་གྲུབ་ན་གདན་བཞི་ལས། ཞི་བྱས་དབང་
དང་མངོན་སྦྱོང་ལ། །བོ་དེ་ཙམ་ལས་ཀྱང་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཕྱང་ཐག་ནི་གཞོན་
རྒྱ་མ་མཉམ་པས་བཀལ་བའི་རས་བལ་གྱི་སྦྱད་པ་ལ་བྱ་བར་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་བཤད་དོ། །རབ་
གནས་བྱས་པ་ནི་ཕྱང་བ་དང་མན་སྟེ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། །བསྐྱས་པ་ནི་ཕྱང་བ་ལས། ཕྱང་
བ་ལ་གསུང་དོ་རྩེ་བསྐྱོམས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་ཕྱང་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ་བྱམ་པའི་ཆུས་གཏོར་ཏེ། མཆོད་ནས་གསུང་དོ་རྩེའི་སྦྱོང་པོ་
བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བཞུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །གསུང་དོ་རྩེ་ནི་འདིར་པར་གར་གྱི་དབང་ཕྱག་
ཏོ། །དེའི་སྦྱོང་པོ་ནི། ལོ་པར་ནི་ར་བྱ་གར་དྲུ་པུ་ཙམ་པའམ། སྤྱ་དུ་དུའི་ཐོག་མཐར་སྤར་
བཞིན་སྦྱར་བའོ། །སེམས་མ་ཡོངས་པ་ལ་འབད་ནས་བཞུས་པའི་སྦྱོན་ད་ཅང་སྦྱར་བུལ་དང་། ད་
ཅང་སྦྱ་ཆེ་བ་དང་། རིང་བྱང་གི་ཆད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་གཉིས་བསྒྲིག་ནས་འདོན་པ་སོགས་
ལ་བཤད་པ་རྣམས་དང་བུལ་བར་བཞུས་སོ། །འདི་ལ་ཡིད་བཞུས་དོ་རྩེ་བཞུས་པ་དང་། ངག་བཞུས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་ངོ་བོ་ལ་མ་ཡོངས་པར་བཞུས་པ་རྣམས་གངས་སུ་གཞུག་གི། ཐུན་
བར་དུ་བཞུས་པ་དང་། སེམས་གཡོངས་ནས་བཞུས་པ་སོགས་ནི་གངས་ལ་མི་ཕན་ཡང་བཞུ་བར་
ནི་བཤད་དོ། །དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱུར་བྱས་ནས་ནི། །རྩ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་འགྲུགས་པར་བསམ། །ཤིན་དུ་མཉམ་གཞན་སྒྲགས་བཞུས་ན། །འགྲུབ་འགྲུར་འདིར་ནི་ཐེ་
ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། །ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ལ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་
པའི་དོན་ནི། མན་སྟེ་ལས། ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་དོ་རྩེ་ཙམ་པ་དང་། གཡོན་པའི་
སོར་མོ་རྣམས་པར་འདབ་མའི་རྣམ་པར་སྐད་ཅིག་གིས་བསམས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་

དུ་ཨུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ཨུམ་ས་མཆན་པ་དང་། ཨུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་ཨུས་མཆན་པ་བསྐྱེམས་
 པ་། རྩོད་པ་དང་། རྩོད་རྩེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱེམས་ནས་གཡས་པས་བགྱང་བ་དང་། རྩོམ་སྒྲི་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ཀྱི། མེད་ན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ཞལ་དུ་ཡོད་དང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་པར་མེས་པར་དྲིལ་དུ་པ་དང་ལུ་བ་པས་གསུངས་
 པ་ལྟར་བཏོན་ན་དེ་དག་གིས་གྲངས་ཀྱི་འགྱུར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། མཛོན་བརྗོད་ལས། དུང་
 ཆེན་ཕྱང་བ་བྲངས་ནས་སུ། ལག་གཡོན་ཐེ་བོང་སྤྱན་ལག་གིས། གསང་སྤྲགས་དག་ནི་བཟླས་
 པ་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་མི་གསལ་ལ། གཞུང་
 ནས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་སྤྲགས་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ཆོ་ག་གཞན་གསལ་
 བར་མ་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལུ་བ་པས། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། གཙོ་བོར་
 སྤྱི་མ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དུ་རྩེ་རྩེ་ཏ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྩེ་སོགས་མང་པོས་
 ཀྱང་ལུ་བ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། འདིར་སྤྱི་མ་འབྱུང་ལས། ལྷས་བྱེད་གཏོར་མ་མེད་པར་ལས། ལྷར་
 དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སྤྱི་མ་འབྱུང་སྤྱི་མ་འབྱུང་། གཏོར་མའི་རབ་དུ་བསྤྲགས་པ་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་ལ། ཀུན་སྤྱོད་ལས། རང་འདོད་ལས་ལ་སྤྱིན་བྱ་བ། བྱེད་པར་དུ་ཡང་
 གཏོར་མ་སྤྱིན། མར་ངོ་ཡི་ནི་ཆོས་བརྟུ་དང་། ཡར་ངོ་ཡི་ཡང་དེ་གྱུར་ལ། ལྷར་དུ་འབད་
 པས་ཆང་དང་གཡིས་ཀྱང་། དོ་རྩེ་རྩེ་མོ་རབ་དུ་མཆོད་པར་བྱ། ཞེས་གཡང་དགོས་པར་གསུངས་
 ཤིང་། སྤྱི་ཐུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱ་བར་བཤད་དོ།
 དེ་ལ་གཏོར་མ་སྤྱར་བ་ནི། མདུན་དུ་ཡོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་རྩོད་དུ་
 རི་ལས་བྱུང་བའི་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། གཏོར་སྤྱོད་ནི་ཨོ་ཨུམ་རྩེ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་མི་མགོ་
 ཆོན་པའི་སྤྱོད་བྱ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་པར་ལྷའི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་དོ། དྲིལ་
 བྱ་པས། དེ་རྩོད་ཨ་ལས་པར་ལྷའི་སྤྱོད། དུམ་བུ་གཅིག་པ་ནང་དམར་པོ། ཞེས་ཐོད་པ་དུམ་བུ་
 གཅིག་པ་ནང་དམར་པོར་བཤད་དེ། གཙུག་ལོར་ལས་ཀྱང་ངོ་། བྱི་ནི་དཀར་པོའོ། དེའི་ནང་
 དུ་གཏོར་མའི་རྩེས་གང་ཡིན་ནམས་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་སྤྱིན་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤར་ནས་བརྩམས་
 ཏི་དབུས་ཀྱི་བར་དུ་གཡོན་སྒོར་གྱིས་ཨོ་ཁྱི་ཨོ་ཁྱི་ཏྱི་ཏྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཀར་ལྗང་དམར་མེར་མཐིང་

ཁ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་སྒྲན་དྲི་ཆེན་དང་། ག་ཆེན་དང་།
བྱང་མེམས་དཀར་པོ་དང་། རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་རྒྱ་དང་། དྲིའི་ཚུ་ནམས་ལ་སྒྲར་ཡང་ཡི་གེ་
དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་པ་དང་། མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབུས་ཀྱི་བར་དུ་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་ལི་མི་པོ་
ཏྲུ་བོ་དཀར་སྟོང་མར་ལྗང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བ་ལང་གི་སྒྲང་པོ་ཆེ་ཏེ་ཡི་སྒྲོན་མ་སྟེ་ག་ནམས་
ཡི་གེ་དེ་དག་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བའོ། །འགྲེལ་པ་ནམས་ནས་ས་བོན་ལྡ་ཆན་གཉིས་ལས། །བདུད་
ཅི་ལྡ་དང་ག་ལྡ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས། ས་བོན་གང་ལས་དེ་ནམས་གང་སྐྱེད་མི་གསལ་བས་
སྐྱེད་ལུགས་དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་གཙུག་ནོར་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁྱིམ་ལས་ག་ཆེན་སྐྱེད་པ་ལ་
བསམས་ནས་ཤེས་སྒྲུབས་སུ་ག་ཆེན་མེད་ཅིང་། ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བོ་མ་བྱུང་བའི་ག་ཆེན་དེ་ག་དང་
བདུད་ཅི་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོགས་པའི་འགྲེལ་པ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སྟོམ་འབྱུང་ལས། བདུད་
ཅི་ལྡ་པ་ལ་གྲུད་པ་དང་། ཀླང་མར་དང་ཆོལ་གསུམ་གང་རུང་ཅིག་བཤད་པས། ཁྱིམ་ལས་དེ་གསུམ་
གང་རུང་གཅིག་དང་། དབུས་སུ་བོ་དམར་པོ་ལས་ག་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མ་སྟར་ལྟར་བྱས་ན་
ལེགས་ལ། བདུད་ཅི་ལྡ་ལ་གསེགས་པ་གསེགས་མར་འཛོག་ཚུལ་དང་། ལྷོགས་དང་མཆོམས་
སུ་འགོད་ཚུལ་རྒྱད་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ནི་སྟོམ་འབྱུང་གི་དགོངས་
པའོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་གཡོས་པས་མེ་འབར་བའི་དྲོད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཞུས་ཏེ། ཉི་
མ་འཆར་ཀའི་མདོར་ལྟར་དམར་པོར་བཞུའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཏྲུ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་ཏྲུ་ག་
དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་རང་བཞིན་ཅན་མགོ་ཐུར་དུ་བཞུས་པ་ཐོད་པར་སྒྱུང་སྟེ་ཞུ་
བས་བཅུད་དེ་དག་དངུལ་ཚུའི་མདོག་ཅན་བསེལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་དབྱངས་གསལ་
གྱི་ཐོག་མར་ཨོ་དང་། མཐར་ཏྲུ་ཏྲུ་པཌ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པས་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་
པ་བདུད་ཅིའི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བཞུས་ལ། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཨོ་དཀར་པོ། །ཡུལ་
དམར་པོ། །ཏྲུ་སྟོན་པོ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ་མོ། །འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་ཅི་དང་། ལྷོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་
དབང་ཕུག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྱག་ཅིང་། འོད་ཟེར་
གྱིས་འགོ་བ་ནམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྟར་བྱས་པའི་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ་ནམས་ཀྱང་བཀྱག་

[illegible]

སྐྱོང་སོ་སོར་འགྲུགས་པའི་སྐྱགས་སོ་སོ་དང་། དེ་ནས་སྐྱགས་གཞན་ཞིག་མགོ་བོར་བཏགས་པའི་
ཅ་སྐྱགས་ལན་ཅིག་བཟོད་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འབུལ་ཞིང་སྐྱགས་འོག་མ་ལན་གཅིག་ནས་ཕྱི་
བར་བཟོད་པས་ལྷ་མོ་བརྩ་གཉིས་ལ་འབུལ་བར་བཤད་དེ། ཟུང་དེར་སྐྱབ་ཐབས་ལ་ལྷ་བརྩ་གསུམ་
ལས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནི། །གཞུང་ནས་དྲི་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ཁ་གྲོན་དུ་སྤྲེལ་མཆན་སྤྲེད་ན་
གཏོར་མ་སྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ནས། གཏོར་སྐྱགས་གཉིས་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་པ་མགྲོན་
གང་ལ་འབུལ་བ་སོགས་མི་གསལ་ལ། སྐྱགས་གོང་མའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ལན་ཕྱི་བར་
དུ་མངོན་པར་བསྐྱགས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལན་གཉིས་སོགས་གདམ་
ང་ཅན་གྱི་ཆོག་མེད་དོ། །མངོན་བཟོད་དང་ཀུན་སྐྱོད་ལས། སྐྱ་གྲོལ་ཞིང་གཅེར་བུར་བྱས་ནས་
སྟོར་བཞུས་ཏེ་དྲི་རྒྱུ་ལྷ་མོ་ཁ་གྲོན་དུ་སྤྲེལ་མཆན་སྤྲེད་ན་གཏོར་མ་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། སྐྱགས་
ལན་གཉིས་སོགས་བཟོད་པ་ལ་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཆོག་མེད། དེས་ན་ལྷ་བ་པས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་
པ་ནི། སྐྱུར་ལན་ལྷ་བཟོད་དགོས་ཀྱང་ལྷ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་མ་ངས་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ། གཅིག་
གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བསྐྱན་ནས་ཡུམ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བསྐྱན་ནས་ལྷ་མོ་བཞི་དང་།
དེ་ནས་གཅིག་བསྐྱན་ནས་སྒྲིམ་ཆམས་མ་སྤྲུགས་ན་གནས་པ་དང་། དེ་ན་གཅིག་བསྐྱན་ནས་མཆམས་
ན་གནས་པ་ལ་དབུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞལ་བསེལ་དང་། ལག་ཕྱིས་དང་། སོ་ཅི་
ལ་སོགས་པ་དབུལ་ཞིང་རིག་མ་བརྩ་དུག་གིས་མཆོད་ནས་ཀང་པ་བརྒྱད་པས་བསྟོད་དེ། འདོད་
དོན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲོད་པ་དང་མཉམ་ཞི་བའི་ཆགས་བཅོམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པ་འཛོམས་། ཁྱོད་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་ཐག་མཁའ་ལྟར་གཞིགས་པ་དག་དང་ལྡན། མགོན་པོ་ཤིན་
ཏུ་བརྩེ་བ་སྤྲེལ་བའི་ཁུས་བསྐྱན་ཐུགས་ཀྱི་ཁུས། །མཛོད་ཅིག་ལྷ་མོ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྗེས་
བརྩེར་མཛོད། །ཅིས་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་གཏོར་མ་ནི་སྟོམ་འབྱུང་དང་། འགྲེལ་
པ་སོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟར་བསྐྱར་བ་མེད་པར་འབུལ། བམ་མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་མང་
པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད། ཨ་ལྷ་ཀ་རས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གི་འོད་གསལ་དུ་བརྩུག་
པའི་རྗེས་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ལྷ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བསྐྱར་ནས་འབུལ་བ་མཛོད་དོ། བམ་
མཐིང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཁ་ཅིག །ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་ལ་ཕོག་པས་

ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་ལ་འབྲུལ་པར་བཞེད་དེ་ཁྱ་གཞུང་གི་ཁྲུང་ས་
 རི་མ་མཐོང་ངོ་། །སྤར་སྤྱན་དང་ས་པའི་དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིང་དང་ཁིང་སྤྱིང་དང་ལྷ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་གཡོན་དང་། མཚམས་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ཁིང་། ཡོ་ཁ་ཁ། ཁུ་དྲི་ཁུ་དྲི།
 སྐྱ་ཡུལ། རྒྱ་ས། ལྷ་ཏ། བྱ་ཏ། དི་གུ་ཙ། ལུ་ཆད། ལ་པ་སྐྱར། བཟླ་ཀླ། རྒྱ་གི་ཆད་ལ། ཡོ་
 མེ་དེ་བ་ལོ་གཞི་དུ། ས་མ་ཡར་ཁུ་ལྷ། ལྷ་མ། སཐ་སི་རྩྱ་མེ་པ་ལ་རྩྱ་ལྷ། ཡ་ཐེ་བོ་ལ་ཐེ་ལྷ། ལྷ་ར་
 ཐེ་པུ་པུ་ཐ། རི་གུ་ཐ། ལྷ་དྲི་པུ་མ་ཐ། མ་མ་སྐྱ་ཀཏ་ལ། སད་སུ་ཁྱ་བི་བྱད་རྩ་ལ། ས་དྲི་ཡི་
 ཀ་ལྷ་ཐུ། རྩྱ་དྲི་ཐུ་ཐུ་ཐུ་ཐུ། ཞེས་ལན་གཉིས་བརྗོད་ནས་ཕྱོགས་དང་མཚམས་ན་གནས་པ་
 ལ་དབྲུལ་བར་བྱའོ། །ཕྱོགས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པས་བདུད་རྩི་དེ་གསོལ་བས་ལུས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་
 བར་བསམ་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་མགོན་སྤྱི་ལ་སོ་རྩི་ལ་སོགས་པ་དབྲུལ་ཁིང་། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་
 མཆོད་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོད་ལ། བདེའི་ལག་པས་བདེ་བྱས་ཏེ་འདོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པོ།
 བདེའི་ལག་པས་བདེ་བྱེད་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་པ་རྣམས་དང་ཉག་པའི་རྩི་རྗེས་གསལ་བར་མ་བཤད།
 ཁ་ཅིག་གིས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་ཆེན་གྱི་སྤྱིང་ན་པར་ལ། གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱན་གྱིས་སེ་
 གོལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་གསེགས་གསོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་གཅིག་
 པར་མངོན་ལ། འདིར་ནི་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་བདེ་དང་། འོག་དུ་ནི་གསེགས་གསོལ་གྱི་བདེ་ར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོ་ག་ལྷ་ཆད་ཁ་སྐྱོང་བའི་དོན་དུ་དིལ་བུ་དྲུག་ཀྱིལ་བ་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བས། ཡོ་བཟླ་དེ་
 རྩ་ཀ་ས་མ་ལ། ལྷ་རྩ་བུ་པ་ལ། དེ་རྩ་ཀ་དེ་མོ་པ་དྲི་ལྷ། དེ་རྩི་མེ་རྩ་མ། ལྷ་དེ་རྩི་མེ་རྩ་མ། ལྷ་དེ་རྩི་
 མེ་རྩ་མ། ལྷ་རྩ་རྩི་མེ་རྩ་མ། སྐྱ་སི་རྩྱ་མེ་པ་ལ་རྩྱ་ལྷ། སྐྱ་ཀམ་སུ་ཙ་མེ། ཙི་རྩི་ལྷ་ཡི་མེ་ ཀྱ་རྩ་དྲི།
 ད་ད་ད་ད་དོ་རྩ་ག་སྤྱི། བཟླ་དེ་རྩ་ཀ་མ་མེ་ལྷ། དེ་རྩ་ཀ་རྩ་མ། མདུ་ས་མ་ལ་སྤྱ་ལྷ་དྲི་ཐུ།
 ཅེས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོ་གའི་རྩ་ག་
 ཆད་ཁ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། སྤྱགས་དེས་རྩ་ག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་དག་པར་བྱས་པས་ཆོ་ག་ཆད་བར་འགྱུར་
 བའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས། ཡོ་ཡི་ག་ལྱད་རྩ་མཐོང་རྩ་མཐོང་ཡི་ག་ལྱད་རྩ་མཐོང་རྩ་མཐོང་། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྩིང་
 ཁར་པད་ཀོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་མཉམ་པར་བྱས་ལ། ཕྱག་རྒྱ་སྤྱད་པ་ན། ལག་པས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་
 བྱའིང་། མཐེ་བོང་དང་སྤྱན་ལག་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་པ་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་བས། ཡོ་བཟླ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་

དེ་འདིག་ཉིན་པ་རྣམས་གསེགས་སུ་གསོལ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་
པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱད་རིམ་རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་བར་དུ་བྱ་ལ། དེ་
ལས་ལྡང་བ་ན་དེ་རུ་ཀ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་ལྡང་བར་བྱའོ། །ཡུམ་དཀྱིལ་
ཇི་ལྟར་བསྐྱུས་བཞི་བཤད་བྱིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐུན་སྤྱིའི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་
གྱི་དོན་དང་། ཐུན་གཞན་བྱེད་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་པ་ལ་རང་ལ་དཔའ་བོའི་གོ་ཆ་དུག་དང་། ཡུམ་ལ་དཔའ་མོའི་གོ་ཆ་དུག་པོ་རྣམས་
དང་། རང་གི་གནས་ཉིད་བཞིར་ཉི་གདན་ལ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉིད་བཞིའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་རྣམས་
པར་བསམས་ནས། ཆོས་ངམ་སྟེ་བགེགས་འདིགས་པར་བྱེད་པའི་ཞལ་བཞི་པའི་སྤགས་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པས་བསྐྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ནི། གཡོན་པའི་མཐེབ་མཇུག་གིས་ཤར་
ནས་གཡོན་སྒོར་དུ་སེ་གོལ་གཏོག་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་སྤགས་བཞི་བརྗོད་པའོ། །ཆངས་པ་ནི་བདེ་
མཆོག་ཡིན་ལ། དེར་སྦྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་ངོ་བོར་ལྟ་བའོ། །དེ་
ནི་ཉག་གྱུར་ནས་ཉི་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དཔའ་བོའི་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པའི་གསང་སྤགས་
ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ནའང་
འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པར་མོས་པས་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤགས་ཀྱིས་བརྗོད་ནས་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་ནི་དེ་དག་གི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་ཡང་གཟུང་ངོ་། །སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི་ལྷ་མ་
མ་གཏོགས་པ་སྦྱི་རོལ་དུ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུད་འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བག་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྱད་བར་བྱའོ།
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་འཁོར་ལོའི་ཆོགས་བདེ་བའི་མཆོག་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་
བོར་དབྱེར་མེད་པར་སྤྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སྤར་ཀྱན་ཏུ་
སྦྱོད་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ཏུ་ནི་བཏགས་པ་སྟེ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཤད་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་ཏོག་པ་སྟེ། དེའི་དམིགས་གཏད་འདིག་
པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་ལ་སོགས་

ཕ་ལྷ་ལ་བདེ་སྤྱིང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱད་པས་
 ཞི་ལུས་རྒྱས་པས་བདེ་བའི་རྟེན་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཞི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལས་ཞི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་འབྲས་
 བྱ་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སྤངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་དཔའ་བོ་སེང་
 གེ་བཞིན་དུ་ཉམ་ང་བ་མེད་པར་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 གནས་པ་ལ་ཞི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོད་དང་། ངག་གི་སྒྲ་བརྗོད་བཏང་སྟོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུག་
 རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་། རྒྱགས་བཞུས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོགས་ཇོགས་པར་བྱེད་དེ། ཀྱན་སྤྱོད་ལས།
 སྤྱི་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །ཡན་ལག་གི་ཞི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆོག་གི་རབ་འབྲམས་ཇི་སྟེད་
 པ། །དེ་སྟེད་ཐུག་རྒྱ་གསང་རྒྱགས་ཡིན། །ཞེས་ཏེ། ཇེས་སྤྱོད་བྱ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཞི་ཀྱན་སྤྱོད་དང་
 མངོན་བརྗོད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཁྱུས་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཞི་ལྟ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོགས་བྱེད། །ཁ་
 ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་ཞི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་གདབ། གཏོར་མ་སྤར་བཤད་
 པ་ལྟར་ཀྱི་ཆོགས་སམ། ཡང་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བཅུབ་ལ། ཇོ་ཁ་ཁ་ཞེས་སོགས་ལན་
 ཅིག་བརྗོད་ལ་སྤྱོགས་སྤྱོད་ལ་གཏོར་མ་འབྲལ་བར་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ནས་རང་
 གི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱང་བར་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་བཤད་པ་ནི། ཇོ་མ་
 འབྱུང་ལས། སྒྲ་མ་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །མཆོད་ཅིང་ཇེས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཇོ་ཡུལ་རྩེ་ཞེས་
 པས་རྒྱགས་ཀྱིས། ཏག་དུ་བྱིན་གྱིས་བཅུབ་བྱ་ཞིང་། །དེ་ཏེ་རྩེ་ཞེས་པས་རྒྱགས་ཀྱིས། །སྤྱང་བ་
 དང་ནི་ཏོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡིག་ཁ་དོག་འཕྲོག་པར་བྱེད། །དེ་ཡིག་དེ་རྣམས་འཕྲོག་པར་བྱེད། །རྩེ་ཡིག་
 རུས་པ་བཅོམ་པ་དང་། །བདུད་ཅི་ལེ་རྣམ་པའང་བརྟེན་པར་བྱ། །རྩེ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བྲལ་
 བཟོ། །གལ་ཏེ་སྟེད་ལྷན་འབྲུངས་གྱུར་ན། །དེ་ནི་དུག་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །རྒྱགས་ཀྱི་དངོས་
 གུབ་སྤྱི་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཇོ་མ་འབྱུང་འགྲེལ་
 པ་ལས། ལག་པ་གཡས་ལ་དོ་ཡིག་ལས་སྤྱོས་པའི་འཁོར་ལོ། །རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་དོ་ཡིག་གིས་མཆོན་
 པ་བསམས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རྩེས་ཀྱི་སྟོད་བཞག་ལ། ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་དེ་ལས་སྤྱོས་པའི་སྤྱང་
 མཐའི་རང་བཞིན། བཅུ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དུས་མཆོན་པ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས་ཁ་དགེ་བ།

རྩམ་གྱི་སྟོང་དུ་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩི་ཡིག་མི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བཟུང་ལ། རྩམ་གྱི་
གསུམ་ལན་གསུམ་མཐའ་ལྔ་ལྔ་བདུན་བརྗོད་ནས། རྩི་འི་གཡས་སུ་ཞོ། གཡོན་དུ་ཞུ། མདུན་
དུ་དྲུ་གནས་པར་བསམས་ལ། ཞོ་ཞུ་དྲུ་ཡང་རྩམ་ལྟར་བརྗོད་ནས། གླ་མ་དང་། དཔའ་བོ་དང་།
ནལ་འབྲེལ་མ་ལ་མཆོད་ནས་རང་གིས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་བསྟེན་པའི་ཉིས་
པ་ནི་ལྷ་གསུམ་ཞེས་པ་བཞིས་བསྟེན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པས་ཁ་དོག་དང་དྲི་རྩམ་གྱི་སྟོན་
འཕྲིག་པ་ནི་སྤྱད་པའོ། །སྟོན་བསལ་ནས་བདུད་ཅིར་བྱེད་པ་ནི་དོགས་པའོ། །མང་པོར་སྤེལ་བ་
ནི་འབར་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་བཟའ་བདུང་ལ་ལོངས་སྟོན་རེས་གྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
མ་བྱས་ན་ཉིས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
དོ་སྙམ་དུ་མོས་པའི་ང་རྒྱལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཞོ་ས་མ་ཡ་ཤུད་རྩ་སྤ་རྩ་སྤ་ས་མ་ཡ་ཤུད་རྩ་ཉ་ཉི།
ཞེས་བརྗོད། སམ་ཡ་ནི་འདིར་མཉམ་པའི་དོན་དང་། ཤུད་རྩ་ནི་དག་པའོ། །དེ་ནས་སྟེ་དོ་རྩེར་
སྟོན་པ་དང་། དུན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་སྟེ་བར་གནས་པའི་དྲུ་མི།
རྒྱ་ད་དཀར་དམར་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོར་མོས་པ་ལ་ཡུལ་བས་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་འདྲ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་བོས་ན་ཡོན་སྟོང་རྩམ་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བདུང་
ནམས་། །བསྟོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་ནལ་འབྲེལ་པ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ནང་གི་སྟོན་སྟེག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཟའ་བ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་དང་པོ་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ནས། ཉིན་གྱི་གུང་
བྱན་ལ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་རྩམ་གསུམ་བརྗོད་པས་སྐད་ཅིག་
གིས་དེན་བདེན་པའི་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པར་མོས་པར་བྱས་ཏེ། སྤར་བཞིན་གསལ་གདབ། གཙོ་
བོ་ཡབ་ཡུམ་གསལ་གདབ་བཟུང་བ་དང་། གསང་གནས་བྱིན་རྒྱལ་སོགས་བྱས་ལ། བདེ་སྟོང་བསྐྱེད་མ།
འཁོར་ནམས་གསལ་བཏབ་བཟུང་བ་དང་། སྤར་གྱི་བདེ་བ་དྲན་པར་བྱས་ལ། ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་
དག་པ་རྒྱས་བརྒྱས་གང་རུང་ཞིག་དྲན་པར་བྱ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེད་མ། དེ་ནས་གོ་བགོ་བ་
སོགས་སྤར་བཞིན་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ནམས་ལས། དག་པ་གསུམ་ནས་སྟོར་བ་ཆོགས་བསག་གི་
བར་ནམས་བྱན་གཞན་གསུམ་ལ་བྱ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་ལས་རུང་

གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་ཆག་པ་རེ་དང་། རྩོང་པའི་ངང་ནས་རྒྱ་དེ་འཛིན་པ་ནས་མངོན་
 བྱང་སྒྲོམ་པའི་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། ། རྩུན་དེ་བཏང་ནས་སྤྱི་དྲོའི་རྩུན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དང་།
 སྤྱི་དྲོའི་རྩུན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། ། དེ་ནས་རྩུན་བཞི་པ་མཆོད་མོའི་རྩུན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་
 ལ། དེའི་མཐར་ཉམས་ཀྱི་གྲུང་ལ་ནི། ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡུ་ལི་ཀླ་ལའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ། རྩོ་ཆུར་སྤྱོན་ཆུར་སྤྱོན་དཔའ་བོ་ཆེ། ། དག་པའི་ཆོག་ནི་སྟོན་པ་པོ། ། རྩོ་
 དང་འཛིན་དང་རང་འབྱུང་བ། ། རྩོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་བཅོད་ཅིང་། མཐར་དྲུ་
 རྩུ་པུ་སྤྱར་བའི་དབྱངས་གསལ་ཆར་གཅིག་བཅོད་ལ། འོད་གསལ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་བྱས་
 ལ། གཉིས་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་མོས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་བཤད་དོ། ། འདི་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 འཛིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་བཞུས་པ་དང་གཏོར་མ་བཟུང་པའི་འོག་དུ་སྤྱད་རིམ་སྟོང་ཁར་བྱས་ནས་
 རྒྱ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱས་པའི་འོག་དུ་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་བཟུང་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་
 པའི་སྟོབས་ཆེའོ། ། རྩུན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཅི་མང་དུ་བཅོད་པར་བྱའོ། ། དེ་
 ནས་ཡང་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྩུན་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོར་མོས་
 པ་བྱ་སྟེ། རྩོ་ཆུར་སྤྱོན་སོགས་བཅོད་ནས་རྩུན་དང་པོའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེས་སུ་གནས་པར་
 བྱའོ། ། དྲིལ་བུ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལས། ས་བོན་འོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བདག་པོ་དང་།
 འཁོར་ལོ་པ་དང་ཁང་པ་བརྟེན་མ་རྣམས། ། རྣང་བར་བྱས་ཏེ་འོད་གྱུར་རིམ་བཞིན་བསྟུ། ཞེས་
 གསུངས་པས། རྩོང་ཁའི་དེ་རུ་ཀའི་སྤྱོད་པ་ཀའི་རྩུ་ཡིག་ལས། འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཉེན་དང་བཏེན་
 པ་ཐམས་ཅད་རྣང་བར་བྱས་པའི་མཐར་སྟོད་བཅུད་དུ་ཁྱོད་དང་། དེ་དང་བསྐྱེད་འཁོར་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དང་། དེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ལྷ་ལ་སྤྱད་ཅིང་། ལུས་བཞི་སྤྱར་བཞིན་སྤྱད། ལུས་དཀྱིལ་
 རྒྱང་པ་ཡིན་ན་ཁང་པ་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་ལ་བསྟུ། དེ་ནས་བཏེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་རྣམས་སྤྱར་བཤད་
 པ་བཞིན་རང་གནས་སུ་ཐིམ་པའམ་རིམ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ། རྩོང་ཁའི་དེ་རུ་ཀ་ཡབ་ལུས་བཞག་ ། དེ་
 ནས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་གཉིས་རྩོང་ཁའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་ལ་བསྟུ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རྩོང་ཁའི་
 ཉི་གདན་རྩུ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟུ། ཉི་མ་དང་ཡུ་དང་ཉི་ནས་རྒྱ་དེ་བར་རྣམས་སྤྱར་མ་སྤྱོད་མ་ལ་རིམ་
 གྱིས་བསྟུས་ལ། རྒྱ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་གཉིས་པ་ཡབ་ལུས་དུ་ལངས་ལ་བསྟུ་

བ་དང་སྒྲིན་ལམ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ཡང་བརྗོད་གསུང་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ནུས་ཀྱང་དགོས་སོ་
ཐུན་གཞན་ལ་འདུག་པ་ན། ཀྱང་དང་ཕྱི་དྲིའི་ཐུན་མཆོམས་སུ། །བསམ་གཏན་ཁང་པར་སྟན་བདེར་
འདུག །བདག་ཉིད་འོད་ཟེར་དུ་གྱུར་པ། །དྲུ་དུ་གྱུར་དེ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །བཅོམ་ལྷན་འཁོར་
ལོ་བདེ་མཆོག་གི། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལྟ་ལྟ་ཡི། །ཁང་བཙུགས་རིན་ཆེན་ཆོགས་ལས་གྱུར།
དུར་བྱིད་བརྒྱད་བསྐྱར་གསལ་དམིགས་ནས། །དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཐམས་ཅད་བྱེའི།
ཞེས་རང་འོད་དུ་བཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དྲུ་དུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྟེན་ཐམས་
ཅད་དང་། གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྤར་བཞིན་དག་པ་གསུམ་ནས་ཡེ་ཆོགས་ཀྱི་
བར་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་ཅིག་བྱ་ལ། མངོན་བྱང་གི་བར་དུ་བསྐྱེམས་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྟགས་བརྗོད་
ལ། རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་གཞིའི་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་ལ་གསལ་གདབ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེམས་
ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱེའི། །ཐུན་མཆོམས་ཐ་མ་ལ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་སྤང་
ལ། །བཟུངས་བརྗོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་དྲུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་གྱུར་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་
པོ་ལ་བསྐྱུས་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཐུག་ཀྱང་བཅས་པ་ཡང་འོད་དུ་གྱུར་པ། རྟེན་ཁའི་ཤེས་
རབ་རབ་གྱུར་ཡབ་ཡུམ་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་ཁའི་ནི་བཅས་དྲུ། །ནི་མ་ཟུ་དེའི་མགོ་ཟླ་ཆོས། །ཐིག་
ལེ་ན་དེའི་བར་བསྐྱུས་ལ། །དེ་ཡང་དམིགས་མེད་གཉིད་ལ་འདུག །ནང་བར་གྱི་དུས་སུ་དོ་རྗེ་ན་ལ་
འབྱོར་མའི་གྲུས་བསྐྱུལ་བས་སད་པར་མོས་པ་བྱས་ལ། ཆོག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྤུམ་བཞིན་དུ་བྱེའི།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེའི། །གཉིས་པ་རྗོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། །ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་མདུན་བསམས་ནས།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་དེ་བྱུར་དུ་བཤད་པར་བྱེའི། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ནི། །སེམས་ནི་ངལ་བསོ་
སོགས་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ག་ནས་ཕན་ཡོན་དུ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་མེན་གྱི། །རིམ་
པ་གཉིས་ཀའི་ཕན་ཡོན་ནི། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་གོང་དུ་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས།
མི་མཆོག་གང་ཞིག་ཀུན་སྤྱོད་པ། །སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ནུས་དག་པས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ས་ཐོབ་ཅིང་། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་བདེར་གསེགས་ཀྱི། །རིགས་སྐྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལྷན་འགྱུར། །ཇི་
ལྟར་སྟོན་བསགས་སྤྱི་པ་ཡི། །མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམན་པ་སྟེ། །གང་ཞིག་འདི་ནི་རྟག་སྟོམ་
པ། །སེམས་ལ་འདོད་པ་ཀུན་དབང་ཐུག །དཔེར་ན་མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོད། །མེ་ཡི་དངུས་སུ་བཞག་

པ་ནི། །མར་སར་སྤེང་དུ་ཞུ་གུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་གྱི་དེ་རུ་ཀའི། །མཆན་གྱིས་སྤྲིག་པ་འཇིག་
 པར་འགྱུར། །བསམ་གཏན་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་སམ། །སྒྲིག་ཅིང་ཁ་ཏོན་བྲིས་པ་ཡིས། །མཐོ་
 རིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐོབ་གྱུར་པ། །ཡང་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་འཐོབ། །ཅིས་པའི་འོག་དུ་ནལ་འབྱོར་
 པ་ནམས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་དང་།
 །དེ་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཐོབ་པ་ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཆོས་
 འདི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལུན་གྱི་ཀྱལ་པོར་འགྱུར་བ་དང་། །ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་སྤྲིག་ཀྱན་འདག་པ་དང་།
 །ལམ་འདི་ལ་བསམ་གཏན་བྲིས་པ་ཙམ་དང་། །སྤྲིགས་བམ་ལ་སྒྲིག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་དུ་འདོན་པ་
 དང་། །རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིགས་བམ་བྲིས་པས་ཀྱང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་སྤྱོད་དང་། །བྱད་པར་པ་འཁོར་སྐྱུར་
 འཐོབ་པར་བརྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཡོང་བས་མ་གྲུབ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་ཕན་ཡོན་ནི། །ལམ་འདི་ཡི་ནལ་
 འབྱོར་པ་ནམས་ལ་ནི་མུང་འདས་ཏེ་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་བརྟན་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། །བྱིམ་
 བཟང་པོ་ནས་བྱིམ་བཟང་པོ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བར་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་ངལ་བསོ་བ་དང་འབྲུ་བར་
 ཆོས་སྤྱོད་པའི་གནས་འདི་ནས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་བར་སྐབས་སུ་ནལ་འབྱོར་
 པ་སེམས་ངལ་བསོ་བ་ཙམ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་མོ། །དེས་ན་འཆི་བ་དོན་དམ་པ་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ནི། །འགྲོད་དགོས་པ་དང་སྤྱི་མར་འཇིགས་པའི་འཆི་བ་དེ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་
 འཆད་པ་ནི། །ལམ་འདིའི་ནལ་འབྱོར་པ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ས་རོལ་དུ་འཕོ་བའི་ཆེ་ནི་དཔལ་ཁྱག་འཐུང་སྤྱོད་རུ་ཀའདང་། །རྗེ་བཙུན་མ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔལ་པོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ལག་ན་མེ་ཏོག་དང་། །བདུག་སྤྱོས་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། །རྒྱལ་མཆན་
 དང་། །བ་དན་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། །སེལ་སྣན་གྱི་སྒྲ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྱི་མཆོད་
 པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས་མཁའ་སྤྱོད་
 འོད་གསལ་ལ་བྱས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་བར་བཤད་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་དུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱུར་ལས། །དོན་དམ་
 པར་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་བཏང་སྤྱོད་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ནལ་
 འབྱོར་པ་འགྲོའི་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་བཤད་པ་ནི་དང་དོན་གྱི་མཁའ་སྤྱོད་དོ། །དེས་ན་

འཆི་བ་ཞེས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ནཱ་པར་རྟོག་པས་བཞག་པ་སྟེ། ནཱ་འབྱོར་བ་བྱུང་པར་
ཅན་ནཱ་ས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་གནས་བཟང་པོ་གཅིག་བཏང་ནས། བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་ན་ཆོ་འདིར་ཁང་བཟང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བགྱོད་པ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།
དེའི་མཇུག་ཏུ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་འདྲའི་དཔའ་ཆེན་ནཱ་འབྱོར་མ། །ས་སྟང་ན་ནི་རྟེན་པར་དཀའ།
ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བན་ཡོན་དེ་ནཱ་ས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པའི་ནཱ་འབྱོར་
པ་དང་། ནཱ་འབྱོར་མ་ནི་སའི་སྟང་ན་གིན་ཏུ་དཀོན་པར་བསྟན་པས། འདི་འདྲ་བའི་རྟེན་དཀའ་
པའི་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ནི། གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། ལམ་
འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་སྟོན་པའང་ཡིན་པ་ནི་འདིའི་འོག་ཏུ་མགུལ་
རྒྱན་ཞེས་པ་ནས། གོ་འཕང་མཆོག་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་
ཀྱི་འོད་གསལ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
འདི་ཡི་གདམས་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷགས་འདིའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་བ་བཅད་དགོས་
པའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་མ་ཆང་བ་ཁ་སྐྱོང་བ་ནི། གཞུང་ནས་མ་བཟུང་ཀྱང་། ལ་བ་
པས་དེ་འདིར་སྤྱི་རེ་ལ་དང་། ལག་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་གསུངས་པས། རྩ་མ་ནི་ལག་པས་མཆོད་
པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་ལག་པ་ལ་མཆོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་བྱུང་པར་ཅིག་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ནས། དམ་ཆོག་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སྤང་པ་གལ་ཆེའོ། །འདི་
ལ་གཉིས། དམ་ཆོག་བརྒྱུད་སྦྱར་བཤད་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་གཡོན་པའི་དམ་ཆོག་བཤད་པའོ།
དང་པོ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་ནཱ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་ནི། རྟེན་དཀའི་དམ་ཆོག་ང་ཡིས་བཤད། །སྦྱོས་
པ་བྱུང་མེད་གཡོན་ནས་འགྲོ། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད། །བྱིམ་དང་ཞིང་དུ་ནཱ་གནས་
པ་དེ་ །གིན་ཏུ་རིང་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར། །སྤྱི་དེ་རུ་ཀ་ནཱ་འབྱོར་མཆོག་ །སྦྱོབ་དཔོན་ནཱ་
འབྱོར་མ་ཉིད་ཡིན། །རྒྱུད་འདི་རུ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ། །ལེགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །བརྟན་མི་
བྱ་ཞིང་སྤང་མི་བྱ། །ཀྱས་པ་ཡིས་ནི་མཆོད་པར་བྱ། །ཀླ་ཀླ་གདོང་སོགས་བརྒྱུད་པོ་ནི། །གྲོལ་
དང་དད་པ་འཕེལ་བྱེད་པ། །ཏྲག་པར་དངོས་གྲུབ་ནཱ་ས་ཀྱི་རྒྱ། །དམ་ཆོག་ནཱ་ས་ཀྱང་སྦྱོང་བར་
བྱེད་དེ་ །རྩ་མོ་གཞན་དང་ཀྱན་སྦྱོར་བའི། །ནཱ་བར་མོངས་པས་འདོད་པ་མིན། །གཉིས་སུ་འབྱེད་

དང་ཐོགས་མེད་མིན། །དམ་ཆོག་སྤྱད་པའི་སྤྱད་བྱ་བ། མི་མོའི་དབང་ཕྱུག་ལེགས་པར་སྤྱོད། །ཆངས་
 སྤྱོད་དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་ཏེ། །ཁྱོ་མེད་བྱ་གར་ཀྱན་དུ་སྤྱོད། །འདི་བརྒྱད་དམ་ཆོག་ཀྱན་སྤྱོད་
 ཡིན། །སྤྱོད་པ་ལ་ནི་གནས་པ་ཡི། །སྤྱོད་པ་བས་ནི་དྲག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱེས་པ་
 བྱད་མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པ་བཞིའི་དོན་ནི། །སྤྱེས་པས་བྱད་མེད་དམ་སྤྱེས་པ་མཐོང་བ་ན་གཡོན་
 གྱི་ཆ་ནས་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་དུ་རིང་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གསུ།
 སྤྱེས་པའམ་བྱད་མེད་ན་ལ་འབྱོར་མ། །བྱིམ་མམ་ཤིན་དུ་རིང་པོ་ན་གནས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་
 ལ་གཡོན་ནས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དཔལ་བོ་དོ་རྩེས། སྤྱེས་པའམ་བྱད་མེད་ན་ལ་འབྱོར་
 མ་མཐོང་ན་གཡོན་གྱི་ཆ་རུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བའོ། །རིང་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་རིང་ཡང་བྱིམ་མམ་ཞིང་
 དུ་གཡོན་པའི་སྤྱོད་པས་བྱ། །ཞེས་དང་། གཉིས་ཀའི་བཤད་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བྱད་མེད་ནི་ན་ལ་འབྱོར་
 མ་ལ་བཤད་པས། སྤྱེས་པ་ཡང་ན་ལ་འབྱོར་པར་ཤེས་ལ། །ཞིང་ན་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པས།
 གནས་བྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་ན་ལ་འབྱོར་པོ་མོ་ལ་བྱད་པར་མངོན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བྱད་
 མེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ན། །གཡོན་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བྱ་ཞིང་། །སྤྱི་བོས་ཕྱག་ནི་བྱས་
 ནས་ཀྱང་། །ལན་གསུམ་བར་དུ་གསོལ་བ་གདབ། །བྱོད་མ་བདག་ནི་བྱ་ཡིན་ཏེ། །འི་སྤྱོད་བྱང་
 རྒྱུ་འབྱུང་བར་དུ། །བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་རྒྱ་མ་ལས། །བྱང་བའི་རང་གི་འོ་མས་སྤྱོད་སྤྱོད། །ཞེས་
 ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གསོལ་གདབ་ནི། །བྱོད་མ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དངོས་སུ་མ་རྒྱས་ཀྱང་ཡིད་
 གྱིས་བྱ་དགོས་པའི་འདི་པའི་དམ་ཆོག་གོ། །མལ་ནས་བརྒྱད་པ་དང་། མར་དོས་རྒྱུད་འདིའི་ན་ལ་
 འབྱོར་པོ་མོས། འགྲོ་བའི་ཆེ་ཁྱད་པ་གཡོན་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་
 གནས་བྱད་པར་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་ན་ལ་འབྱོར་མས་རིང་མོ་ནས་ཀྱང་མཁྱེན་ནས་འཕྲད་ཅིང་ལྱང་
 སྤྱོད་པར་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། ཁྱད་པ་གཡོན་པ་སྤྱོད་དུ་འདོར། །ལག་པ་
 གཡོན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །གཡོན་གྱི་སྤྱོད་པས་རབ་མཆོད་བྱེད། །གཡོན་པས་འབྱུང་པ་ཅམ་དང་
 ནི། །གཡོན་པ་ཡིས་ནི་མཆོད་ཅིང་བ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 དོ། །སྤྱོད་པ་དཔོན་ནི་ན་ལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པས་ན་ལ་འབྱོར་མ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ།
 བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། སྤྱོད་པ་དཔོན་ལ་བརྒྱས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། སྤང་

བར་མི་བྱ་བར་ཅི་ལྟས་པས་མཆོད་དོ། །ཀྲུ་ཀྲུ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི། ལུ་བ་པ་དང་། ལྷ་
སྒྲུ་ཀྲུ་འབྲེལ་པར། དམ་ཆོག་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། ཐུ་མར་ཁྲ་སྒྲིགས་
སྔ་ཉ་བརྒྱད་པོ་ལ། ཁྲོལ་དང་དད་པ་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་འདོན་ནོ། འབྲེལ་པ་གཞན་ནམས་
ནས་སྒྲར་དངས་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ཡང་དམ་ཆོག་བརྒྱད་ལ་མི་འདྲེན་ནོ། །གཉིས་ཀའི་བཤད་
སྒྲུར་ལས། ཁྲ་གདོང་མ་ལ་སྒྲིགས་པ་མཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོས་ནལ་འབྱོར་མ་ནམས་ཀྱང་
མཆོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། མོས་དང་དད་པ་ཞེས་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བས་ཁྲ་གདོང་སྒྲིགས་
ལ་མོས་དང་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དམ་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲར་བཤད་པའི་
གཡོན་པའི་ཀུན་སྒྱུད་དང་། མི་བརྟན་གིང་མཆོད་པ་ནི་དམ་ཆོག་དང་པོ་འོ། །ལྷ་མོ་ཞེས་པ་གཉིས་
ནི་དམ་ཆོག་གཉིས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་གིང་མྱོངས་པས་སྔ་ཉ་མོ་གཞན་དང་སྒྲུར་བ་སྒྲོང་བའོ།
གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་པ་ནི་དམ་ཆོག་གསུམ་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་འབྱེད་པ་སྒྲོང་བ་ལ་
ལང་ཀ་དང་དཔའ་བོ་དོ་རྩེས་བཤད་པ་ནི། སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས། གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྒྲོང་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཐོགས་
མེད་པ་ནི་དམ་ཆོག་བཞི་པ་སྟེ། སྐལ་ལྷན་དང་ལང་ཀས་སྒྲ་སོར་བཞག་ཅམ་ལས་གཞན་མ་བཤད།
དཔའ་བོ་དོ་རྩེས། གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མི་ལྟས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཐུ་མ་སྒྲུ་མ་ནམས་ཐོགས་
མེད་མིན། ཞེས་བཏོན་ནས་དམ་ཆོག་མེད་པ་སྒྲིགས་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་
ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་མིན། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། འབྲེལ་པ་ནམས་ནས། གཉིས་སུ་མེད་
དང་ཐོགས་མེད་པ། ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་པས། དེ་ལྟར་དུ་བྱའོ། །ཅུ་རྒྱུད་ལས། སྔ་ཉ་མ་
གཏོགས་གཞན་དག་ལ། འདོད་ནས་མྱོངས་པས་བསྐྱོད་མི་བྱ། སྔ་ཉ་ལ་རྟོག་ཞེན་ཐར་པ། འདའ་
བ་ཡིས་ཀྱང་ལོངས་སྒྱུད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྔ་ཉ་ལ་ཐར་པའི་དོན་དུ་ཞེན་པས།
།རྟོག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་དེས་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྒྱུད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དེ་
འདྲ་བའི་ལམ་ལས་གང་གིས་ཀྱང་བཀྲི་བར་མི་ལྟས་པ་ལ་བྱའོ། །དམ་ཆོག་ཅེས་པ་གཅིག་ནི་དམ་
ཆོག་ལྔ་པ་སྟེ། དམ་ཆོག་ནི་ལྷ་མོ་ནམས་སོ། །སྒྱུད་པ་ནི་འདོད་པ་སྒྱུད་པའོ། །སྒྱུད་པ་ནི་དེ་བྱེད་
པའོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་གསུམ་པས་ནི་དེ་ལྟར་

བྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བར་སྦྱོད་པ་བཀག་ཅིང་། བཞི་པ་ས་ནི་ལམ་འདི་ལས་ཡིད་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། མི་ཞེས་པ་གཅིག་ནི་དམ་ཚིག་དུག་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཀོང་ཀ་ནས།
 རོ་རྩེ་དང་པར་འདུས་པའི་དུས་སུ་དབང་ཕྱུག་དང་བྲལ་བར་མི་བྱའོ། གཞན་དུ་དབང་ཕྱུག་ཉིད་
 དུ་བྱའོ། ཞེས་བཞེད་ལ། དཔལ་བོ་རོ་རྩེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད། ལང་ཀས། གཞན་འདྲ་བ་
 ལ་དབང་ཕྱུག་མ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱ་ ཞེས་བཤད་དོ། ལྷ་ལ་ལྷན་དང་དཔལ་བོའི་འགྲེལ་པར་བྱད་
 མེད་དབང་ཕྱུག་གིན་དུ་སྦྱོར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་ལང་ཀའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་
 དུ་སྦྱོར། ཞེས་འབྱུང་བ་གསལ་ཞིང་དོན་ནི་འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་
 བདེ་བ་འདྲན་པའི་རྣམ་པ་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཞེས་པའོ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། ཚངས་པར་
 སྦྱོད་པ་དེ་བཞིན་གཞི། ཞེས་འདོན་པ་ནི། དམ་ཚིག་བདུན་པ་སྟེ། ལྷ་ལ་ལྷན་གྱིས་གཞིར་གྱུར་
 པའི་བྱང་མེས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། ཚངས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱད་བར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་ལ། དཔལ་
 བོས་ཀྱང་གཞིའི་དོན་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད། ལང་ཀ་ཡང་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་ལ།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་པའི་དུས་སུ་ཞེས་བཤད་དེ། དོན་ནི་དུག་པ་ལ་མི་འབྲལ་བར་བཤད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོ་བོ་ནས་བྱང་མེས་འཛག་པའི་དུས་སུ་ཡང་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེ་ལས་སྦྱོ་རོལ་དུ་མི་
 འབྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཚངས་པར་སྦྱད་ཅེས་བྱས་པའོ། ལྷ་མ་ནཱ་ས་དུག་པ་གསང་གནས་སོགས་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་སོགས་དང་། བདུན་པ་ནི། དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་
 པའི་བསམ་གཏན། ཚངས་པ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། འགྲེལ་
 པ་གསུམ་ལྷར་ལེགས་སོ། ཁྱོ་མེད་ཅེས་པ་གཅིག་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། བྱ་གར་ཀུན་དུ་ས་སྦྱོད་པ་སྟེ་
 ཡུམ་གྱི་པར་ནས་བྱང་མེས་ལེན་པའི་དུས་སུ་ཁྱོ་བ་མེད་པར་སྦྱོད་པའོ། ལང་ཀས། བྱང་མེས་
 ལེན་པའི་དུས་སུ་སྤང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་དང་། ལྷ་ལ་ལྷན་གྱིས་ཁྱོ་ཞིང་སྤང་བར་མི་བྱེད་ཞེས་བཤད་
 པའི་དོན་ནི། དཔལ་བོས། བྱང་མེས་ལེན་པའི་དུས་སུ་བཙོག་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བྱ་བ་ལ་བཤད་
 པ་ལྷར་ཡིན་ཏེ་ཅོག་ཅིང་སྐྱུག་བྱོ་བའི་བསམ་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་ཆུབ་ཀྱིས་སྦྱོགས་པའི་མི་འདོད་པ་
 ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་ཞེས་གཞན་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། འགྲེལ་པ་གསུམ་ནས། ཁྱོ་
 མེད་ཆུན་གྱིས་ཀུན་དུ་སྦྱོད། ཅེས་འབྱུང་ཡང་། འགྱུར་སྤྲ་མ་ནཱ་པ་གསལ་ལ། ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་

ནི་ཕྱེས་སྒྲངས་ཏེ་འབྲུང་བའོ། །དམ་ཚིག་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་བྱེད་ལྷགས་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལྷགས་
སྤྲུམ་རྣམས་ལ་ཚུལ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། པརྟེ་ཏ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་སྤྲུམ་ལྟར་ཡིན་པས་ཡིད་
ཆེས་པར་སྤང་ངོ་། །འདི་རྣམས་བསྐྱེད་བའི་དམ་ཚིག་གལ་ཅན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་བཤད་
པ་ལ་མ་བརྟེན་ན་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཚུང་བས་མཁས་པ་གྲུང་བསྐྱེགས་ཏེ་ཞིབ་དུ་བཤད་དོ། །དམ་
ཚིག་འདི་བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་བདེ་མཆོག་གི་དམ་ཚིག་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་། གཡོན་
པའི་ཀྱན་སྦྱོང་མ་གཏོགས་པ་སྤྲུམ་པ་གཞན་དང་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་སྦྲུམ་
པོའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དང་། སྦྲུམ་པ་གཟུང་བསྐྱེག་གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ནང་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡང་
མང་བར་སྤང་བས་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་གི་གནང་བཤད་པ་དང་།
ལག་པའི་མཆོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་མང་
དུ་གསུངས་པའི་མཐར། །ཅུང་ཟད་གསུངས་དང་མ་གསུངས་པ། །དཔལ་ལྷན་ཁྲག་འབྲུང་གཡོན་
པས་སྦྱོང། །སྐྱབ་པོས་སྤྲེངས་འོག་ན། །བཟླས་དང་བརྟལ་ཞུགས་བྲལ་བས་ཀྱང་། །གཡོན་པས་
དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་པ་ལ་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་ལྷུང་དང་མངོན་བརྗོད་སོགས་ལས། སྦྱོང་བཅུད་
ཀྱན་གཡོན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པར།
རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། །བརྟན་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡི། །འགྲོ་ཀྱན་གཡོན་ལས་བྱུང་བས་ན། །གཡོན་
གྱིས་བཟའ་ཞིང་གཡོན་མཆོད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། གཡོན་པའི་
སྦྱོང་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། །གཡས་པ་དེ་བཞིན་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལས། གཡོན་
པ་ཤེས་རབ་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཤེས་རབ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་བྱས་པ་དང་།
དོན་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ། །དེའི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱོང་བཅུད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛོག་སྟེ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ནི། ཅ་
ཤེས་ལས། གང་ལ་སྦྱོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ད། །བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

བས་སྟོང་པ་ལ་ནི། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་བཅུ་ཐམས་ཅད་གཡོན་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་
 གྱི། བྱད་མེད་ལའང་གཡོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། གཡོན་
 བརྒྱུང་མ་ལས་བྱུང་བའི་དཀར་ཆ་ལས། ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ལག་པ་གཡོན་པ་ལས་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ནམས་ནས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བཤད་
 པ་མང་ངོ་། །ཡང་། སྐྱེ་དང་འཇིག་དང་རང་འབྱུང་བ། ་སྟོང་ཉིད་ཡི་ཤེས་འདི་ཁོ་ན་འོ། ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་སྟོང་བཅུད་བྱུང་བར་
 ཅན་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་འབྱེན་པ་དང་། རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས། བརྟན་གཡོ་
 ཐམས་ཅད་གཡོན་པ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ་དེ་ལྟར་བྱས་
 ན་གཡོན་པས་མཆོན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས། ལམ་དེའི་
 རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ད་ལྟ་ནས་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཡོན་པའི་ཀྱན་སྟོང་ནམས་
 བྱེད་དོ། ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་
 དང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་ཡང་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ལམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེལ་པ་གྲངས་མེད་པས་སངས་
 རྒྱས་འཐོབ་དགོས་པ་ལམ་འདིར་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་འཐོབ་པ་ནི། ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་དམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ། བདེ་བ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེམས་
 པ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བྱུ་ཁ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། ་མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་། ་བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། ་ཇི་སྒྲིད་སངས་རྒྱས་གང་འཐོབ་པ། ་གང་གིས་དམ་
 པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། ་སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་འཐོབ་བར་འགྱུར། ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ་དེ་རྒྱས་ཅི་
 ཞིག་བྱ་ཞེས་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་པས་ནི། ་ཞེས་པ་ནི། ་སྐྱེ་བ་འདིར་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར།
 ་ཞེས་པ་དང་སྐྱེལ་རྒྱུ་ཡིན་པས་ལམ་གཞན་ལྟར་གྱིན་དུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེལ་མི་དགོས་པར་འགྲུབ་པ་ཡང་
 དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཅོ། ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ལ་ཐངས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་དང་
 པོ་བའི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་མཆོན་མི་རྒྱས་པའི་ཆོ།
 པོ་ཉ་མོ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་མཆོན་དགོས་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ལས་ཀྱི་

ཕུག་ཀྱི་མཉམ་ལྗོངས་པས། འོ་རྩེ་པར་མཉམ་སྦྲེལ་བས། བདེན་པ་གསུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། འདི་
འདྲའི་སྒྲིམ་པ་གང་གསུངས་པ། དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ། ལས་ཀྱི་ཕུག་ཀྱི་གང་སྤངས་
ནས། སྤྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། གཞན་གྱིས་མཆོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོའི་
ལས་པས་རིག་པར་བྱས། ཐོགས་མ་བར་མཐའ་དྲི་མེད་པ། རིག་སྟེ་གཞན་དུ་རྒྱས་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། རྟེ་ལས་མཆོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན་རང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་ནས་འབྱོར་
བསྐྱེམས་པས། སྟོག་རྒྱ་ཏྲིར་ཚུད་པ་ལ་བདེན་ནས་ལྟན་སྦྱོར་སྦྱོང་པར་སྒྲིའིང་། དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱས་
པ་ནས་ཀྱང་ཕྱིའི་རྒྱུ་པ་ཉ་མོ་སྤྲུགས་སྦྱོར་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཞིང་སྦྱོར་དང་
ལྟན་སྦྱོར་གྱི་པ་ཉ་མོ་དང་འདྲ་བའི་སྐལ་བར་ལྟན་ན་ལམ་ཆེས་སྦྱར་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་
པས་ཐབས་དེ་གཙོ་བོའོ། རྟེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱིག་པ་ལ་ཡང་གཡོན་པའི་ཀྱན་
སྦྱོང་གྱི་དམ་ཆོག་ཆོས་གལ་ཆེའོ། རྟེ་ལ་དགོངས་ནས་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཕུག་ཀྱི་དང་བྲལ་གསང་
སྤྲུགས་ནི། ལུས་ཅན་ཆོས་ལ་འགྱུར་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཉ་ལེགས་འགྲོགས་
པས། སྦྱོབ་པ་པོ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། བཟླས་བཟོད་བསམ་གཏན་མཆོད་མེད་པར། ལྟར་
བཞིན་དུ་འགྱུར་པར་འགྱུར། སྤྲུགས་དང་ཕུག་རྒྱས་སྦྱོབ་པ་པོས། མཆོད་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འཇུག་
འོད་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་མེད་དེ། རྟེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ངེས་པ་ཡིན། ཕྱི་ཉའི་ལམ་ལ་དགའ་
ཆོས་ཀྱིས། སྦྱོབ་པ་པོ་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ནི། བ་རྒྱུད་མ་
རྒྱུད་ཀྱན་ནོ། རིས་པ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རྟེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དཔལ་
བོ་གང་ཞིག་ཕུག་ཀྱི་དམན། སྦྱོབ་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཕུག་མ་དོང་དང་མཚུངས་པ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཕྱི་ཉ་རལ་གྱིའི་སོ་འདྲ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་
པར་དགའ་བའི་དོན་དུ་ཀོང་ཀ་ན་པ་བཞེད་པ་ནས་རྟེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། ཆལ་འབྱོར་མེད་
པར་ཆལ་འབྱོར་ཆོས། ཕུག་ཀྱི་ལ་ནི་བཞུད་གྱུར་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། དཔལ་
བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་རྟེན་ཀྱན་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་དེ་ལྟར་
བྱེད་པ་ལ། ཉེས་དམིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཆོས་ཤེས་དགོས་སོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
རྟག་དུ་གཡོན་པ་ཡིས་ནི་བྱ། བྱད་མེད་ཆོས་ལ་མཐུན་པར་བྱ། རྟེ་ཡིས་ངེས་པར་རྟག་པར་

འབྲུང་། རྩུབ་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གི གསལ་ལྟོ་ཞིང་རི་མོ་འདྲི། ལག་པ་གཡོན་པས་
 རང་ཕྱོགས་ཀྱི། སྤྱི་བོ་ལ་ནི་འཕུག་པར་བྱེད། རང་ཡུལ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྟོན། རྟེ་ཡིས་
 རང་གི་རིགས་ནི་དྲན། རྩུབ་བོའི་ལུས་ལ་ཕན་པ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མའི་
 སྟོན་མོ་མང་པོ་ཞིག་གཡོན་པའི་ཀུན་སྟོན་ལ་དགེས་གིང་བྱ་བ་དེས་འཕུག་པས་གཡོན་པའི་ཀུན་སྟོན་
 དེ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱད་པས་དེ་དག་ཡིད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། རྒྱུད་པར་དུ་
 ལག་པ་གཡོན་པ་མཆོད་པའི་ཀུན་སྟོན་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་མོ་ཞིང་ལྟར་པར་ཅན་དང་འདུ་བ་ལ་སྟོན་དུ་བར་
 བསྟན་དགོས་ལ། བར་ཡང་ལག་པ་གཡོན་པས་བྱེད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་ལས། བར་ནི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་
 དག རྩུབ་བོའི་ཡིས་ལག་གཡོན་གྱིས། འདི་ནི་དཔའ་བོའི་གནས་ཡིན་ཏེ། བར་ཆོས་ལ་ནི་
 རང་འཕུག་པའོ། ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་དང་། འགྲོ་ཀུན་གཡོན་ལས་འབྲུང་བ་ཡིན། ཁྱེས་
 དང་། རྩེ་མ་འབྲུང་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ལག་གཡོན་གྱི་ནི་བར། མདོར་བསྟུས་འདི་ལ་བཤད་
 པར་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་པས་དེ་འདྲ་བའི་འདུ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ད་ལྟ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་
 མཆོད་པར་བྱེད་དེ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། ལག་པ་གཡོན་པའི་སྐྱེད་ཆོག་བྱས་ནས་དེས་དཀྱིལ་
 འཁོར་པ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོགས་ཀྱང་པར་ཅན་བདེ་སྟོང་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཆོས་ཐོགས་པར་སྦྲེ། ལག་པ་དེ་རྒྱས་ལྟར་དུ་སོང་བས་དེས་བྱ་བ་གཞན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཀྱང་
 པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། རྩུབ་འདི་དག་ལེགས་པར་གཤམ་ན་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་
 མའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གཤམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་བཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་སྟོན་མོའི་མཆོད་ཉིད་དང་བར་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་གནད་ལའང་ངེས་པ་
 ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་རོལ་མཆོད་པ་དང་། ལག་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་།
 ལག་མཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱའོ། རྟེན་པོ་ནི། སྤྱིར་རོལ་མཆོད་པ་འདི་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་
 བྱ་བ་ནི། ལུ་བ་པས། སྤྱི་རོལ་ལངས་ལ་ཁྱེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཏག་པའི་དོ་རྩིས་ཐོ་རངས་
 ལངས་པའམ་སྐབས་ཆེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁྱེས་བཤད་དེ། སྤྱི་རོལ་བྱན་གྱི་སྟོན་དུ་འམ་བྱན་གཞན་གྱི་
 བར་སྐབས་སུ་ཡང་རུང་ངོ་། བདག་བསྐྱེད་ནི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པས་ཁྱེས་
 གསུངས་པས་བྱན་བར་ཡིན་ན་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་གསལ་བཏབ་པས་

འགྲུབ་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་གྱི་བདག་བསྐྱེད་དམ་དག་པ་གསུམ་
གྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཚུལ་ནི་ས་སྤྲུགས་གཙང་མར་ཞལ་བཞི་པའི་
སྤགས་བརྗོད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དག་པའི་དོ་རྗེས་ས་སྤྲུགས་གཙང་མར་ལག་པ་གཏད་ནས་
སྤགས་བརྗོད་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གནས་དེའི་བཞགས་བསལ་བ་ཡིན་པས་དེས་བཞགས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །འདིར་མེ་ཏོག་འབུལ་བའི་སྡོན་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་སྦྱང་བར་གསུངས་པས་སྡོན་དུ་ལག་
པ་ལ་ལྟ་སྦྱོང་པའི་ཆོག་བྱས་ནས་བྱའོ། །བདུད་ཅི་ལྟ་དང་དྲི་བཟང་ལ་སོགས་པའི་གོང་བུའམ། དེ་
དག་ཆང་བ་མེད་ནའང་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་གཞན་གང་རུང་དང་བསྐྱེས་པའི་བ་ལང་གི་ཕྱི་བའི་གོང་བྱས་
མཚུལ་གྱི་བཞི་པ་དེ་ལག་པ་གཡོན་པས་བྱག་ །དེ་ནས་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཀྱང་ཆོག་འདིའི་མཐར་
དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རི་མོ་དབྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྲོན་གྱིས་གཙོ་
བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་ཡུམ་བཞིའི་གནས་སུ་དྲི་བཟང་པོས་གྱུ་བཞི་པ་རེ་དང་ལྟ་གནས་གཞན་ཆོས་སུ་
ལྷུ་མ་པོ་རེ་བྱས་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་རེ་ཡང་དགོད་དོ། །དེ་ནས་དེའི་དཀྱིལ་དུ་ལག་པ་གཡོན་པ་
བཞག་ལ། གནས་དེ་ཡུལ་ཉེར་བཞི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུར་བྱས་པའི་ས་བཅུར་མོས་བ་སྡོན་དུ་
བཏང་ནས་ཕུ་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉེར་བཞི་དང་། མི་ཕྱི་ཐ། ལུ་པ་ཕྱི་ཐ། ཁྱེ་ཏ། ལུ་པ་ཁྱེ་ཏ།
རྩུན་དོ་ད། ལུ་པ་རྩུན་དོ་ད་མེ་ལུ་ཀ། །ལུ་པ་མེ་ལུ་ཀ། སྤ་བྱ་ན། ལུ་པ་སྤ་བྱ་ན། ཞེས་པ་བཅུ་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདིའི་དོན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་གནས་དེར་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱང་མེ་རྩུ་སའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་། སའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསམ་པར་བྱའོ། །ལུ་བ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོ་རྗེའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་མ་བྱུང་ཡང་།
ཕརྒྱ་ར་ཁྱེ་ཏའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བས་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་མོ་འམ་པོད་དཔེ་རུང་མ་དག་པར་མངོན་ནོ། །ལྷ་
བཞི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དབྱངས་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཅན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ། འདི་
ཉེན་དང་བཙེན་པ་མངོན་བྱང་རྣམས་སྦྱོང་པ་བསྐྱེས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པ་དང་རྩུས་བསྐྱེས་
སོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྟེང་ཁ་ནས་ཡི་གེ་དྲུ་ཆད་ནས་སྒྲ་བྱག་གཡས་པ་ནས་བྱུང་སྟེ་ལྷ་བའི་དབྱུས་
སུ་བཞག་སྟེ། ཁ་དོག་ནི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ནོ། །ས་པོན་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་
ཤེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོན་བྱངས་ཏེ་དྲུ་ལ་བཅུག་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་

དང་བཅས་པ་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྟག་པའི་དོ་རྩེ་དང་བི་རྩུ་ཏིས།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པར་བཟུ་བར་བཤད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བའི་ཁ་དོག་གཉིས་དང་། དབྱངས་གསལ་གཉིས་
 ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ས་བོན་ནི་སོར་རྟོག་དང་། སྤྱོད་བསྐྱེད་སོགས་ནི་བྱ་བ་
 སྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ནས་དགྲིལ་
 འཁོར་གསལ་གདབ། རྒྱ་གཞུང་བཞིར་དེའི་རྩེས་སུ་གོ་ཆ་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་གཞུག་པ་དང་། དབང་
 བསྐྱར་བ་མ་བཤད་དེ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་ནའང་བྱེད་པ་ལ་མི་རུང་
 བ་མེད་དོ། །དེ་ནས་མཆོད་པ་ནི། ལུ་བ་པས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བའི་རིག་མ་
 བཅུ་དུག་དང་། ས་བོན་ལས་བྱང་བའི་བདུད་རྩི་ལྡ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པས་མཆོད་
 པ་དང་། དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱུངས་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་ཡི་
 གོ་གསུམ་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མེ་ཏོག་དབུལ། སྐར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་
 པོ་དང་། ཉེ་སྙིང་གིས་མེ་ཏོག་དབུལ། དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཤམ་རྩེ་འཛོམས་
 མའི་བར་ལ་སྤྲེགས་གཡོན་སྐྱོར་དང་། མཆོམས་གཡས་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས། གནས་ཇི་ལྟ་བར་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་མེ་ཏོག་དབུལ། དེ་ནས་ལག་པ་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་གནས་དེ་དག་དེར་ཨོྲ་ཏ་ལ་
 སོགས་པས་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ན་གནས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲེགས་
 བརྩོན་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དོར་ལ། སྤྱོད་བོར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་ལག་
 པའི་ལྟ་འཁོར་ལོ་དེ་རང་ལ་གཞུག་གོ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ནས་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀྱང་
 བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲེགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ལ།
 ཇི་ལྟར་རྣམས་པས་སྤྲེག་བཤགས་སོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། བཟླས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་
 གདབ་པ་སོགས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །གཞུང་གཞན་གསུམ་ཡང་རུང་བད་ཙམ་མ་གཏོགས་
 པ་འདྲའོ། །བོད་རྣམས་མཆོད་ཡོན་སོགས་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེར་སྤྱོད་སྤོན་དུ་བྱེད་དོ། །བདུད་རྩི་
 ལྡ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་སོགས་སྙིང་གའི་ས་བོན་ལས་བྱང་བར་བཤད་དེ། མཆོད་རྩེས་དེ་དག་
 ཐོགས་པའི་ལྟ་མོ་སྐྱུལ་བའོ། །སོགས་ཀྱི་སྐྱས་ནི་འདོད་ཡོན་སོགས་གཞན་རྣམས་བསྐྱེད། །བསམ་

གཏན་ནི་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལས་མདུན་གྱི་སྒྲ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་བདག་
འདུག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་མ་གྲུབ་ན་འདི་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་
ནས་ཆད་ལྷག་གི་ཉིས་པ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཅོད་པ་དང་། རྟིང་གའི་ཐུག་ཀྱང་རྒྱགས་
དང་བཅས་པ་བྱས་པའི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་རྒྱད་པ་ན་འབྱུང་པའི་ཚུལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སེ་གོ་ལ་བཅས་
ཅིང་སྤྲོད་ལག་གིས་ས་ལ་རེག་ལ། མོ་བཟླ་མུ་ཞེས་བཅོད་པས་རང་གི་གནས་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་
ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་གཞུག་གོ། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རི་མོ་དབྱེ་བར་བྱ་བར་ལེ་བ་པས་བཤད་པ་ལྟར་
གཞུང་གཞན་གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་ལ་མཆོད་པའི་དུས་ན་ལེ་བ་པ་
སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པས། ཆོགས་འཁོར་བྱེད་ན་ལག་པ་
ལ་མཆོད་པའི་ཆོག་སྟོན་དུ་བཏང་དགོས་ལ། དེ་མིན་པའི་སྐབས་གཞན་ཆེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དུས་
སུ་ཡང་བྱའོ། །རྒྱན་གྱི་བཟའ་བཏུང་གི་དུས་སུ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེལ་བྱ་པས། ཟས་
ཀྱི་དོ་རྩེ་སེམས་སོགས་དང་། རྟིང་ཁའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྲོད་སྟེག་བྱ། །ཞས་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་རྩོར་
སེམས་སོགས་སྐྱེད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དགོས་པ་གཞན་ནི། ཀྱན་སྐྱོད་ལས།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལག་མཆོད་ཀྱིས། །དབུལ་བ་ཡིས་ནི་འདོད་ཡོན་འགྱུར། །སེམས་ནི་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་ཉིད། །བཟའ་བཏུང་གོས་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྟག་དུ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིས། །ཡིད་
ལ་བསམས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྐང་པ་གསུམ་པ་ལ་འགྱུར་གཞན་ལས། སེམས་
ཀྱི་བསམ་པར་མ་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། སྤྲོད་ཅི་བསམས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷན་
པར་དུ་དབུལ་བ་སེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་བྱེད་པའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ལྟར་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྒོམ་
པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པའི་རྒྱགས་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེབ་སྤྲོད་ཀྱིས་ནང་མཆོད་སྒྲངས་ཏེ་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། དེ་
ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་བརྒྱས་པའི་མཐེ་བོང་ལ་ཟླ་གདན། སོར་མོ་གཞན་བཞི་ལ་
ཉི་གདན་རེ། བརྒྱས་པའི་སེན་མོ་ལ་ཡང་ཉི་གདན་བསམ་མོ། །མཐེ་བོང་ནས་སེན་མོ་བརྒྱས་པའི་
བར་དུག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩོར་སེམས་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མོ་དྲ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཡི་གེ་དགོད་པར་གཞུང་གསུམ་ལས་བཤད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་གསུམ། ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

ཕའི་དེ་རྒྱུ་ལྟ་དང་ས་པོན་སྒྲིམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་བཞད་ཅིང་། རོ་བོ་མ་ན་ཀ་གྲི་ཡང་ལྟར་སྒྲིམ་
 པར་བཞེད་ཟེར་བ་ལྟར་ཡང་ཆོག་པས་དོར་སེམས་སོགས་དུག་དྲུག་སྐྱེད་དམ། ཡི་གེ་ཙམ་
 ལས་སམ། ཡི་གེ་འབྱུང་པའི་ཕྱག་མཆན་ལས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་གང་རུང་བྱའོ། །ཡི་གེ་
 རི་ལོ་དེ་སོགས་སམ། ཡང་ན་དེ་ནས་དྲི་གི་བར་དུག་ལས་སྐྱེད་པར་ཡང་བཞད་དོ། །ཡབ་ཀྱི་
 གོ་ཆ་དུག་ཡུམ་དང་བཅས་པར་སྐབས་གཞན་དུ་བཞད་པའི་རིགས་པ་སྒྲིམ་ནའང་སྐྱར་བས་ཆོག་སྟེ།
 ལྟ་ཆུང་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནི་སྐྱར་བཞད་ཟེར་དོ། །ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེལ་
 དུ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གིས་པར་དམར་པོ་འདབ་མ་ལྟ་པ་གཅིག་བསམ་མོ། །དེའི་ཤར་གྱི་འདབ་མ་ནས་
 བཟུང་སྟེ། གཡོན་སྒྲིམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དྲི་ཡོ་སྒྲིམ་མོ་ནས་ཕྱེ་ཕྱེ་དུང་ཁའི་བར་ལྟ་བཞེད་ལ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞིན་རྒྱུ་མ་ནས་གདུམ་མོའི་བར་སྐྱེད་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། བཟུང་སྟེ་
 བར་ལོ་བྱི་དམར་པོ་དགོད་ལ་དེ་རྒྱུ་ཕག་མོར་བསམ་པར་གཞུང་གསུམ་ལས་བཞད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་
 གམ་། ཡང་ན་སྐྱར་བཞད་པ་ལྟར་ཕག་མོ་སོགས་དུག་དྲུག་སྐྱེད་དམ་ས་པོན་ཙམ་ལས་སམ།
 ཆོག་གསུམ་ལས་བཞེད་དེ། མདོན་བཞེད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་པད་མ་འདབ་མ་ལྟ་
 པའི་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ། དཔའ་མོ་དུག་བཞེད་ནས། དོར་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱིས་འབྱུང་
 པ་དང་། ཡབ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་དོ། །ལག་པའི་
 རྒྱུ་དུ་ཡང་སྐྱགས་སམ། ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བར་བསམ་པའམ། ཡང་ན་ལག་
 པའི་རྒྱུ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཆོགས་གསལ་བར་བཞེད་དོ། །ལག་པའི་རྒྱུ་ནི་བོལ་གོང་དོ། །དེ་
 ནས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བྱེད་མ་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱེད་དོ་བོར་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ས་པོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཁུ་བའི་རྒྱུ་
 ཀྱིས་བྱུག་པར་གཞུང་བཞི་ལས་བཞད་པས། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་བཞེད་ཅིང་།
 ལག་པ་གཡས་པས་ཁུ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེད་ནས་ལག་པ་གཡོན་པའི་སྐྱེ་ནང་མེད་པར་ལན་གསུམ་དུ་བྱུག་
 ཅིང་། ཆང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལག་མཐེལ་དེ་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་དོ་བོར་མོས་པར་བྱས་ལ། ཁུ་
 པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བཞད་དེ། ཁུ་བཞི་ཕྱག་པ་དང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་

གྲིས་ནི་གྲུང་བུའི་རྩེ་མ་གྲང་ཟན་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་དེ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་
ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་དབུལ་ལོ། །སྤྲུམ་རྣམས་ཡབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་གཡས་
སྒྲོར་དང་། ཡུམ་གྱི་གོ་ཆ་ལ་གཡོན་སྒྲོར་དང་། འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལ་ཕྱོགས་གཡོན་དང་། མཆོམས་
གཡས་སྒྲོར་གྲིས་ལན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཆང་གིས་ཀྱང་གོ་ཆའི་སྒྲགས་བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་
དུ་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྒྲགས་གྲིས་ལན་གསུམ་གསུམ་དབུལ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་
ཡང་དག་པར་མཆོད་དེ་ཞེས་པ་ནི། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་གྲིས་མཆོད་པ་ལ་སྤྲུམ་རྣམས་འཆད་
དོ། །དེ་ནས་ཆད་ལྷག་བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད། ཆོགས་འཁོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་
བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་གསོལ་པ་གདབ། སྐབས་གཞན་ཡིན་ན་སྐབས་དང་མཐུན་པར་འདོད་
དོན་ལ་གསོལ་པ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་པའི་འབྲེལ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ལ། རྩེ་དེ་རྩེ་གཞན་
དུ་འཇག་གཞན་དུ་ཡང་རུང་སྤྲུམ་ཞེས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཏག་པའི་དོ་རྩེ་སྤྲུམ་དེས་གཞན་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབ་པའམ་གང་ཡང་རུང་བར་བཞག་ལ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། དོན་ནི་ལག་པ་
ལ་མཆོད་པའི་རྩེ་དེ་རྣམས་ཆོགས་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་ངམ། རང་གི་བཟའ་བཏུང་ལ་བསྐྱེད་ལ་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབ་པའམ། ཡང་ན་སྤྲོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་གཞུག་ལ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་འདི་
ལྟར་བྱས་ནས་བཞག་ན་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་སྤྲུམ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །དེ་
ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་གོས་པའི་རྩེ་གཡོན་པའི་སྤྲོད་ལག་གིས་བཟུང་སྟེ། ལྷིང་ཁ་དང་། ལྷེ་
དང་། མགོ་བོར་རྩྱ་ལྷུང་ལོ་བརྗོད་པ་སྤྲོད་དུ་འགོ་བས་བྱུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལག་པ་གཡས་
པས་གཡོན་པ་ལ་འགོས་པའི་རྩེ་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ། གཡོན་གྱི་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག །དེ་ནས་དེ་
གཡོན་པའི་སྤྲོད་ལག་གིས་སྤངས་ནས་བྱེད་པར་སྤྲུམ་རྣམས་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ལག་པའི་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་བདག་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ། །འདི་ཡང་ཐོག་མར་པད་ཀོར་བྱས་ཏེ་མགོ་བོར་བཞག་ནས།
ཡི་གེ་བྱེད་རྣམས་བརྗོད་པས་ཞུ་ནས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་གོ་ཆ་ལ་ཐིམ་པས་ཁོན་དུ་གསལ་བར་བསམ་
ཞེས་སྤྲུམ་རྣམས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ལྷ་བ་པས། ཡང་ན་ཞེས་ཆོས་འབྱུང་བུ་གསུམ་
གྲིས་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་མཆོད་པ་གཅིག་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་དུ་ལག་མཆོད་
མ་གྲུབ་ན་ཆོག་འདི་བྱས་ནས་ཆོགས་བྱིན་གྲིས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་འདིའི་མཐར་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་གསེལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཚུལ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །དེའི་ཚུལ་ནི་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་བརྗོད་ཅིང་། ལག་པ་ལྟ་སྐྱེད་པའི་ཆོག་གས་དག་པར་བྱས་པའི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མིང་མེད་གྱིས་བདུད་ཅིའི་སྐྱེད་ཆོག་གིས་དག་པར་བྱས་པའི་ཁྱོས་བྱེད་གྱིས་མདུན་དུ་འཁོར་ལོ་གྲུ་གསུམ་པ་གཉིས་བྱུག་ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུ་པོ་གཅིག་བྱ། དེར་རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྒྱུན་དངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྱིང་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གྲུ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་ནི་གྲུ་གསུམ་བསྐྱེལ་མར་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་དོ་རྩེས་འཕྱི་བས་དུག་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱུར་དུག་བར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དོན་ནི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་དང་། དེའི་དབུས་ཀྱི་ལྷུ་པོ་ནི་འེ་ཡིག་གི་དོན་དང་། དང་པོ་ལ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན། ཤེས་རབ་མའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་ནཱ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱིང་པ་ཉིད་མཆོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །ཤེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་བདེ་འབྱུང་བྱེད། །ནཱ་དག་ཤེས་རབ་ལུས་ལ་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གནས་ནི་བ། །ལྟ་རྩེས་ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བདག་གིས་བསྟེན། །ཨེ་ཡི་ཆ་བྱད་བཟང་པོ་ལ། །དབུས་སུ་བྱིས་ནཱ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་པ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག། །རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་གང་གནས་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་གི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བྱི་ལྷུ་པོས་མཆོན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཆོས་འབྱུང་གཉིས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མཆོན་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་ཆོས་འབྱུང་དང་། དབུས་ཀྱི་ལྷུ་པོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ཚུད་པ་ནི། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེས་སྤུལ་པའི་ནཱ་འཕུལ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ཆོས་འབྱུང་མི་འགྱུར་ནི་བཤིད། །ཤེས་རབ་རང་གི་དངོས་དེ་སྤྱིད། །ཀྱན་ཏུ་ལྟ་རྩེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །སྤྱོད་པ་

མེད་ཅིང་དག་པ་ལས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་སྐྱུལ། །མཆོག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་ཆོས་དག་གང་།
སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ། །བཅོམ་མེད་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ཆོས་
འཕྱུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་གནད་ཤེས་ནས་དགྲེལ་འཁོར་སྤར་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་
པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་གོ་བ་མེད་པར་དགྲེལ་འཁོར་མཆོད་པ་ལས། ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས།
ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དགྲེལ་འཁོར་སྒྲིམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་
ནས་དགྲེལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གཏོར་མ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཞིན་དུ་བདུད་རྩི་
ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་པའི་བཟའ་བདུང་སོགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲགས་གྱིས་ཕྱུལ་ནས། ཐོད་པ་ན་གནས་པའི་ཚྭས་བྱེད་བདུད་རྩིར་བྱས་པ་ཡང་མཐེ་བོང་དང་། སྤེན་
ལག་གིས་བྲངས་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་རང་རང་གི་སྤྲིང་བོ་དང་། ཉེ་སྤྲིང་གིས་དང་། ལྷ་ལྷག་
མ་ཆོས་ལ་རང་རང་གི་སྒྲགས་གྱིས་ཕྱུལ་ཏེ། མཉེས་པར་བྱ་བར་བཤད་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཆོས་
དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲ་མའི་མཆོན་དང་། ལྷའི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་འབྱུགས་མ་བཟུངས་ནས་འབུལ་བ་
དང་། འཇིག་རྟེན་པ་གཞན་ལ་འང་འབུལ་བར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་བདུད་
རྩི་ལྡེའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཚྭས་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
ཡང་དག་པར་མཆོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རིག་མ་བརྩུ་དྲུག་སོགས་སྤར་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བཅོམ་པ་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ནི། ཕྱི་
རོལ་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ས་དེ་ལ་གནས་པའི་ཚྭས་བྱེད་གཡོན་
པའི་སྤེན་ལག་གིས་བྲངས་ཏེ། རྩུ་ལྷུ་མོ་ཀྱི་སྒྲགས་བཅོམ་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས། སྤྲིང་ཁ་དང་། ལྷ་
བ་དང་། མགོ་བོ་ཆོས་སུ་བྱུག་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་གཡོན་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་འཁོར་
ལྡེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་བརྟུན་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཆོག་དང་སྤོམ་པ་དག་པར་བྱས་
ཏེ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ནས་ཐུན་གྱི་བར་དུ་མཆོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེས་མཆོད་
པའི་དུས་བྱུང་པར་བཞི། ཀུན་སྤྱོད་ལས་དགུན་འབྱེང་ལ་སོགས་སྒྲ་བ་ཡི། །ཆོས་བརྩུ་ལ་ནི་གུས་
པས་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་བ་རེ་རེའི་ཡར་མར་གྱི་ཆོས་བརྩུ་གཉིས་དང་། བྱུང་
པར་དུ་ཀུལ་གྱི་སྒྲ་བའི་ཆོས་བརྩུས་ཡིན་པས་དུས་རྒྱུན་པ་དང་བྱུང་པར་བ་ཆོས་ལ། བཙུམ་ལྷན་

འདས་ཏེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་མཆོད་པ་ལ་བཙུན་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་ཏེ་རུ་
 ཀ་དང་རྗེ་བཙུན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་སྐྱེད་ཏུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འདུག་གི་དོན་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་
 མཆོག་གི་མངོན་པར་ཉོགས་པ། རྒྱལ་ཁྱེད་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་དཔལ་ལྷུ་མི་པའི་
 ཞལ་ལྷན་མཛད་པ་རྣམས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་མཛད་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པའོ། ། གཞུང་འདི་གང་གིས་
 བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་སུ་མ་ཏི་ཀྱི་རྒྱུ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞལ་ལྷན་དང་། ལྷ་
 བསྐྱར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བཙུན་པོ་མར་བཙོན་གྱི་དབང་ལྷུག ། གསང་མཆོན་འཇམ་པའི་དོན་རྗེ་ཞེས་པའི་
 ལུལ་དབུས་མ་ག་རྩེ་དཔེ་དང་སྐྱར་ནས་རྒྱ་ལས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། ཆོག་དོན་ལ་ཞུས་
 དག་བྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། ། ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་མཐར་མོན་པ།
 རྒྱལ་འབྱོར་ཆོན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡི། རྒྱལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས། ཤིན་ཏུ་ཉོགས་དཀྱིལ་རྒྱུད་དེ་ལས་བཏུས་ནས། ལྷལ་བཟང་རྣམས་
 གྱི་འདུག་དོགས་མཆོག་མཛད་པ། གཞུང་ཉུང་དོན་རྒྱས་གནད་ཀྱན་ལེགས་འདུས་པ། རྒྱལ་འབྱོར་
 དབང་ལྷུག་ལྷུ་མི་པ་ཡི་གཞུང་། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་རྩ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱན་དང་། རྒྱ་གར་མཁས་
 པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གཞུང་། ཀྱན་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་དང་། དམ་པ་སྤྲུམ་
 རྣམས་ལས་ལེགས་འོངས་པའི། བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་མན་ངག་དང་ལྷན་བར། ཤོ་སྤྲེའི་དག་གིས་
 གསལ་བར་བཤད་པ་འདི། ལམ་འདི་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་དང་། བདག་ཀྱང་ཆེ་རབས་
 ཀྱན་ཏུ་འདི་འདྲ་བའི། ལམ་བཟང་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བྱ་ཕྱིར་དང་། འོག་པར་བཤད་པའི་
 དྲི་མ་བསལ་བའི་ཆེད། དེ་ཕྱིར་བདག་ལ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོ་མས། བརྩེ་བཙུན་པོས་བཟོད་
 པ་མཛད་དུ་གསོལ། འདི་ན་ཡང་དག་པ་དང་ལྷར་སྒྲུབ་གི། བཤད་པ་རིམ་བཞིན་ཕྱིད་པ་ཆེས་དཀོན་
 ཞིང་། ། རྒྱུད་པར་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ཀྱན་ལ། རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་ན། ལེགས་
 བཤད་འདི་ལའང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། དེས་པ་རྟོད་པ་དཀའ་བར་སྒྲུབ་ནའང་། མཁས་
 པ་རིང་དུ་བརྟན་པའི་དཔྱོད་ལྷན་གྱིས། ལེགས་པར་བཤད་ན་དགའ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ལུང་
 དང་མན་ངག་རིགས་ལམ་ཕྱོགས་ཡིས། རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་བཞག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྩོམ་པ་

མཐོང་བའི་བྱིས་སྒོ་མི་གསལ་བས། རྟོངས་པར་གང་གྱུར་དམ་པའི་སྤྱན་སྒར་བཤགས། ནཱ་
དག་བསམ་པས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། རྩུལ་འདི་བསྐྱབས་པས་བསོད་ནཱས་གང་བོང་པ། རྟེས་
ནི་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ནཱས། སྒྲ་མེད་ཐེག་པའི་ལམ་འདིར་འཇུག་པར་ཤོག རེའོར་
བར་འཁོར་བའི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། རྟེས་ལུ་ལྷན་ནི་རུ་ཀ་དང་རྩེ་བཙུན་མས། རུ་ལྷར་བཙུ་
བ་ཆེན་པོས་རྩེས་བབུང་ནས། རྟང་དག་ལམ་འདི་གོགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག རེས་ནཱ་འབྱོར་
གྱི་དབང་ཕུག་ལུ་ཨི་པས་མཇུག་པའི་བཙུམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྩེ་ཆེར་བཤད་པ་འདོད་པ་འཇོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་དང་སྤགས་གྱི་སྤེ་སྤོད་འཇོན་
པར་ ལམ་འདི་ནིད་ནཱས་སུ་ལེན་པ་ལ་མོས་པ་མང་པོས་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་རྩེས་པ་
ཅིག་གིས་ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ་བདེ་མཆོག་གི་རྩེ་བ་དང་། བཤད་པའི་རྩེད་ཀུན་
དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་ནཱས་དང་། གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་དུག་དང་། སྐྱབ་ཐབས་གྱི་རྩེ་
གཞུང་གཞན་ནཱས་ལའང་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྟེལ་སོ་
སོ་བ་ཡང་མང་དུ་བཞུས་ནས་མང་དུ་བོས་པའི་དགོ་སྒོ་བསྒོ་བབུང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་
བོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་ནཱ་པར་རྩེལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགའ་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ།
མཁྲེལ། ॥ ॥

༡༡། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལྷ་མི་པའི་ལྷགས་གྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་

བདེ་མཆོག་གི་ཚིགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་

དངོས་གྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་མཁུ་མཁུ་བཤད་

ཐུག་པ་དང་ཆེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབང་ཕྱག་ལྷགས་གྱི་པའི་ལྷགས་པས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་
མཆོར་། དཔལ་པོ་དཔལ་མོའི་དབང་ཕྱག་མཁུ་ བྱེ་བའི་དབང་ཕྱག་ལྷགས་པོ་ལྷགས་། རབ་བཟུང་དེ་
རུ་ཀ་དཔལ་དང་། ཆེ་བཅུན་དེ་ཆེ་ལག་མོ་ཡི། རབས་ལ་སྒྲིང་ནས་ཕྱག་འཆལ་དེ། གྲུབ་ཐོབ་
ཆེན་པོའི་ཚིགས་པའི་རིམ། བྱིན་ཏུ་ཚིགས་པར་དཀར་བའི་གཞུང་། ཚིག་ཆད་ཕྱོགས་འདིར་ཅ་
བཤད་གྱི། རྒྱུད་སྒྲུབ་ལེགས་པར་མ་བཟུང་བ། བདག་གིས་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། རིང་དུ་
འཕད་ལས་སྒྲིང་གྱུར་པ། དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན། ལྷ་མི་པའི་ལྷགས་གྱི་ཚིགས་རིམ་
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆོག་དོན་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་ནས་དམིགས་སྒྲིང་
སྒྲིང་གྱུ་ད་ལྷའི་བར་དུ་འདུག་ནའང་། ཚིགས་རིམ་འདི་བདེ་མཆོག་གི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་
གང་གིས་ཇི་ལྟར་བཟུན་པ་སོགས་གྱི་སྒྲིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྲུངས་ལ་བཟུང་དེ་མཐའ་དག་པར་བཤད་
པའི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ། དེ་ལྟར་ནའང་རྣམ་དཔྱད་དང་དོན་གཉེར་
ཆེ་ཞིང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲིལ་ཇི་འདྲ་བ་ཅིག་ཡིན་པ་མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཅན་
རྣམས་གྱི་ལེགས་པར་ཅད་བཅད་པར་རིགས་དེ། ལྷ་མི་པའི་ལྷགས་འདི་འཕགས་ཡུལ་དུ་བདེ་མཆོག་
གི་ཅ་བ་རུ་གྲགས་ཤིང་། ཇེས་འབྲང་གི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དུ་མ་འདུག་པས་བྱིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཚིགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་འཆད་པ་ལ་ལྟ། ཚིགས་རིམ་
འདི་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་གང་གིས་བཟུན་པ་དང་། གཞུང་དེ་རྣམས་གྱིས་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་བཟུན་
པའི་ཚུལ་དང་། བཟུན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་རྒྱུད་
ལ་མངོན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ལ་བཟུན་ནས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། འདྲ་
པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་འབྲུང་བ་དང་། མངོན་བཟོད་སོགས་ནས་འབྲུང་བའོ། འདྲ་པོ་ནི། སྒྲུབ་

ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་མདུན་བསམས་ནས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ངལ་བསོ་བ། །ཟླ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚིགས་པ་ནི། །ཞེ་བའི་རྩ་བར་གནས་པར་བསྒྲུམ། །ཡི་གེ་མཆོག་གི་གནས་གྱུར་
 པ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་གནས་པར་བསམ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་མེ་ཅན། །ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་
 བསྒྲུམ་པར་བྱ། །གོང་བྱ་ལས་འདས་གྱུར་པ་དེ། །སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒྲུམ་མི་བྱ། །དེ་ཡང་བསམ་
 གིས་མི་བྱལ་བསམ། །སེམས་པ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། །བསམ་གྱི་མི་བྱལ་དེ་བསམས་ན། །དེ་
 ལས་གཟུངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདིའི་ཚིགས་རིམ་གྱི་གཞུང་ཡིན་ལ། །དེ་
 ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ལེའུ་བརྩུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་བཀོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བརྩུ་གཉིས་
 པར་གཞུང་སྤར་བྱངས་པ་དེའི་འཕྲོས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྷག་དང་བཅས་པ་དང་། སྤར་བྱངས་
 པ་ཡང་རྒྱང་པ་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྒྱས་བར་མངོན་བཅོམ་གྱི་ང་དུག་པ་ལས།
 ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་བཞུགས་པར། །གང་ཞིག་སྤར་ནི་བཤད་པ་ཉིད། །དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་
 ནི་ཡིན་པར་བཤད། །དེ་ནི་སྒོ་དགུ་དག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ཞེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་བ་ཞེས་བྱར་བཤད། །དོ་མེ་ཅན་ནི་དེར་བཞུགས་པ། །ཆ་མེད་ཆ་ནི་རྣམ་སྤངས་པ། །ལུས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རོལ། །ལུས་ལས་འདས་གིང་གོས་པ་མེད། །ལ་ལར་གཟུགས་ཅན་དག་ཏུ་
 བཞུགས། །ལ་ལར་སྤྲ་དང་ངག་དག་དང་། །ལ་ལར་རྩ་བ་སྤྲ་དག་དང་། །ལ་ལར་དོ་མེ་བྱི་ཆེན་
 རྩེ། །ལ་ལར་ཆོར་བར་བཅས་པའི་སེམས། །ལ་ལར་སྒྲིམ་དང་ལ་ལར་བཀེས། །ལ་ལར་ཁོ་
 དང་ལ་ལར་ཞི། །ཞེས་པ་ནས། ལ་ལར་ཁྱག་དང་པགས་པར་འགྱུར། །ལ་ལར་མྱ་ངན་གདུང་
 བ་དང་། །ལ་ལར་བསྐྱེད་པའི་མེ་དག་ཡིན། །ལ་ལར་མཐོ་རིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་
 འདི་ལྟ་བུ། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བཞུགས་འདི་ལ། །ལྷ་གང་ཆ་ནི་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་ཡི་སྐྱུ་
 མ་སྐྱེ་ཆོགས་འདི། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་ལ། །དེ་ནས། བརྟག་པ་མིན་པ་དོ་མེ་ཅན། །གཟུགས་
 མེད་པར་ནི་ལྷག་འེན་དང་། །ཞེ་བའི་ནང་ན་པར་ཆེ། །བརྩུ་དུག་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཡི་གེ་
 དང་ཡང་མཉམ་སྦྱར་བས། །ཁ་སྦྱར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན། །དེ་དབུས་རྟག་ཏུ་གསང་བ་ནི། །འབྲེན་
 དང་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་རང་ཉིད་དོ་མེ་ཅན། །གཅིག་ཕུ་རང་འབྱུང་ཆེ་བའི་ལྷ། །དེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་ཞེས། །མཆོན་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །གསང་བ་མཆོག་གི་དགེས་པ་

ན་། རྩམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་། རྩམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་བཤད་པ་ལམ། ཡང་
ན་མི་ཞིགས་ཀྱན་མཁྱེན་པ། སྒྲ་ཡི་ཉག་མ་བརྒྱ་ཡི་ཆ། མཆོག་གི་གཟུགས་ཅན་བསམ་པ་སྟེ།
སྟོང་པ་མ་ཡིན་དམིགས་སུ་མེད། ཡི་གེ་མེད་ཅིང་སྟོང་པ་འང་མིན། ཁོས་པ་མེད་ཅིང་ས་བོན་
མེད་། གཟུགས་མེད་མཆོན་མའང་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་དངོས་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཡེ་
ཤེས་དག་ཏུ་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་མཆོན་མ་
བརྒྱད་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། བརྟམས་པ་དགོད་པ་ལག་བཅངས་དང་། འབྱུང་དང་གཉིས་གཉིས་
ལ་སོགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབུགས་འབྱེན་གསུངས། དགྲུ་པ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་སྟེ། རྩམས་
ཅད་འདིར་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། རྣམ་པ་གཞན་དག་ཅ་དང་འདྲ། དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་
སྟོག་ རྟེན་ཉིད་མི་འགྱུར་དམ་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་རྩམས་ཅད་ཁྱབ་བྱེད་དེ། ལུས་ཀྱན་ལ་ནི་རྣམ་
པར་གནས། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྟེ་རུ་ཀ་དཔལ་ཡིན་པར་བཤད། རྟེས་པ་མ་
ནིང་ལ་སོགས་ཉིད། སྤྱ་བའི་སྟོང་པོ་འང་འཛིན་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་འབྱུང་དེ་ལ། གང་
ཞིག་ས་ལ་གནས་རྣམས་དང་། བརྟན་བཅོས་དག་ནི་མ་ལུས་དང་། རིག་བྱེད་གྲུབ་མཐའ་གནས་
པ་རྣམས། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། དེ་མེད་པར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། རིག་བྱེད་
གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ལ། འདི་ནི་སྟོང་པོར་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ནས་ལྷ་ལི་
ཀྱ་ལིའི་བསྟགས་པ་སོགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་མདུན་བསམས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོས་ངལ་བསོ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སེམས་ཉིད་དེ། སེམས་ཀྱང་བརྟག་པར་མི་བྱའོ།
སེམས་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མི་བསམས་སྟེ། དེས་ནི་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། གང་གིས་རྒྱད་ཀྱན་
ལས་གསང་བ། བྱིད་ལ་ཡང་ནི་བཤད་པ་ཡིན། འདི་ནི་འབད་པས་སྦྲ་བྱ་སྟེ། གཉིས་མེད་གཉིས་
སུ་མེད་པར་སྟོམ། རྣལ་འབྱོར་མ་སོགས་རྩམས་ཅད་དང་། དཔལ་བོའི་ཡན་ལག་རྩམས་ཅད་
ཀྱི་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་ལ། རྟེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་།
གང་གི་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཏུ་གསུངས། རྩམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་གནས། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞེས་སུ་བཟོད། སྟོན་གྱི་རུ་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། རྟེ་བའི་དབུས་ན་པར་ཆེ། རྩམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྲགས། དེ་ཡི་གནས་ན་དཔལ་བོ་གཞུགས། ཆ་མེད་ཆ་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། ལུས་

རྒྱལ་སྐྱོན་གྱིས་རྒྱལ་པར་ཅེ། །ལུས་བྲལ་ངེ་མ་མེད་པ་སྟེ། །ལ་ལར་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས།
ལ་ལར་སྒྲ་ཡི་གནས་ན་བཞུགས། །ཞེས་པ་ནས། །དེ་ལྟར་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་པར་དགེ། །སྒྲ་ཡིས་དེ་
སྟོན་གསུངས་པ་ཀྱན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །ཞེས་པའི་བར་དང་། །སྟེ་བའི་ཅ་
བར་པར་གནས། །གེ་སར་བཅས་ཤིང་འོད་དང་ལྡན། །རང་བཞིན་ཀྱན་ནི་ཤེལ་དག་ལྟར། །བཙུ་
དུག་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོར། །ཡི་གེ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་སྐྱར་བའི་བདག་ཉིད་
དོ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་སྟོང་པ་ཆེ། །སྟོང་བ་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །གང་གི་མིང་ནི་ཀྱན་རང་
བཞིན་། །གང་གིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའོ། །ཉི་མ་ལྷ་བ་རྒྱལ་དག་སྟེ། །འཆར་དང་རྒྱབ་པར་
བསྟན་པ་ཡིན། །སྟོན་པ་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་པར་གྲོལ། །བསྟོན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཅད་རྒྱལ་པར་འཕེལ།
པར་འཕེལ་སྒྲ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་ཅམ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཀྱན། །ཡིད་ཀྱིས་འདས་པར་ཡང་
དག་ལྟར། །ཕྱི་ཡི་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་པར་སྤངས། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །གཞན་གྱིས་
སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་གྲངས་པའི་མཆོན་མ་བརྒྱད་གསུངསོ།
མངོན་བརྗོད་ལས། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་བཞུགས་པར། །གང་ཞིག་སྤར་ནི་བཤད་པ་ཉིད།
ཅེས་གསུངས་པའི་སྤར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུད་དེའི་ལེའུ་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྟེན་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །དེ་
ཁོ་ནར་མི་བྱ་བར་ཅ་རྒྱུད་ལས། །གསང་བ་མཆོག་གི་དགེས་པ་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་
ཏུ་བཞུགས། །མཁའ་འགོ་ཀྱན་དངོས་སེམས་པ་ནི། །དོ་རྟེན་སེམས་དཔའ་བདེ་པའི་མཆོག་འདི་
ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་དཔལ། །མཁའ་འགོ་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་
དགོས་ཏེ། །དོ་རྟེན་མཁའ་འགོ་ལས། །བྱོད་ཀྱིས་སྤར་བཤད་གསང་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་བདག་
ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཡི་གེ་བཙུ་དུག་རིག་པ་ཆ། །བདེ་མཆོག་སྒྲ་མར་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་
གསང་བ་མཆོག་གིས་དགེས་པ་ན་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དེར་བཤད་པ་དང་། །བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་གཉིས་
ཀ་ལ་འང་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བར་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་
རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་གང་གིས་གསུངས་པ་ཀྱན་སྟོན་ན་མི་གསལ་ཡང་མངོན་བརྗོད་
ལས་གསལ་བར་བཤད་ལ། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་བའི་
ཅ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས། །རྟོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། །དེ་ཡང་ཀྱན་སྟོན་དང་མཐུན་པ་ནི། །མངོན་

བཟོད་ལས་གསུངས་གིང་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ཡང་མངོན་བཟོད་དང་བསྟན་དགོས་པར་སྒྲུར་དངས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བས་ཅུ་རྒྱུད་དང་མངོན་བཟོད་དང་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གསུམ་བསྒྲིགས་ཏེ་འདིའི་
 རྒྱུགས་རིམ་ཤེས་དགོས་ལ། བདེ་མཆོག་གི་གཞུང་གཞན་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བསྟེན་པའི་
 ཐབས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་སྤྱི་བསྟན་པའོ།
 དང་པོ་ནི། བསྟན་དང་ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱི་མདུག་ཏུ་ཀྱན་སྦྱོད་ལས། གོང་མའི་གོང་མ་མེད་
 པ་ཉིད། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །མེས་ཏེ་གཞན་དག་ཅུ་དང་འདྲ། །ཞེས་མར་དོའི་
 འགྱུར་ལས་འབྱུང་སྟེ། བསྟན་པ་སོགས་བཞི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་གོང་
 མ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ནི་གོང་ན་མེད་པའོ། །དགྲུ་པ་ནི་མཆོན་མ་བརྒྱད་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལམ་ནི་
 མེ་དང་འདྲ་ལ། རྒྱུད་སོགས་ནས་བཤད་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཅུ་དང་འདྲ། ཞེས་
 པ་དང་། དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དེའི་བསྟན་པ་བསྟན་ཏེ། ཀྱང་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་འབྱུང་དེ་ལ། ཞེས་པ་ལ་ནི་མངོན་བཟོད་དང་ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
 ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་ནའང་དོན་ནི་ཀྱན་སྦྱོད་མར་དོས་བསྟར་བ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་པའི་ཀྱང་
 པ་གསུམ་གྱི་མཐར། ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་
 དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། མངོན་བཟོད་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟོག་རྒྱ་ཏྲུ་ཏྲུར་བཙུད་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་ལ་གནས་པ་ནི་
 ས་བཙུ་ལ་གནས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་དང་། རིག་བྱེད་ནི་སྤྱི་པའི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། གྲུབ་མཐའ་ནི་ཉོན་ཐོས་པའི་སྟེ་སྟོད་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ར་གྱི་ཏས་བཤད་
 དེ། སྤྱི་ནང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལམ་མདོར་བསྟུས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 འགྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་ །ཅེས་པ་ནས། སྤྱིང་པོ་འང་འཛིན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་ནི་ཀྱན་སྦྱོད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཐ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྟུ་ཏ་དང་།

དང་པོ་བཞི་བརྟག་གཉིས་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། གྱི་དོ་རྗེ་དང་སལ་ཁྱུ་ཏ་ལས།
བརྟན་པས་ཡང་དག་གང་འབྱུང་བ། །སྒྲོབ་མའི་ཁར་ནི་བརྟུང་བར་བྱ། །རོ་མཉམ་སྒྲོབ་མའི་སྦྱིད་
ཡུལ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བྱ་བར་བྱ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རང་གཞན་ཡང་
དག་རིག་པ་སྤངས། །མཁའ་མཉམ་རྩལ་བྲལ་སྒྲོང་པ་ཉིད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་
མཆོག །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པར་འདྲེས། །དེ་
ཉིད་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོག །ཅེས་གསུངས་པས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ལས་མཆོན་པའི་
དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོག་ཏུ་
འགྱུར་ཚུལ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཅེས་པས་སྒྲོག་དང་འདྲ་བས་སམ། །དེའི་རང་བཞིན་སྒྲོང་པ་ཉིད་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དང་བྲལ་ན་མི་འཆོ་བས་སྒྲོག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
འགའ་ཞིག་བཞེད་དོ། །དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཐོག་མར་སྦྱེ་བ་དང་མཐར་འཛིག་པ་མེད་པའོ། །འདི་
ལ་བརྟག་གཉིས་དང་སལ་ཁྱུ་ཏ་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱར་བ་ནི་ཨ་ཏྲ་ར་སྦྱར་ཡེ་ཤེས་ལའང་འགྲོ་མོད་ཀྱང་འདིར་
ནི་མི་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཅེས་པས་སྦྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་།
ལུས་ཀྱན་ཞེས་པས་བརྟུད་ཀྱི་ངོ་བོར་བརྟན་པར་ཀྱན་སྦྱོད་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ཡང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲས་བུའི་ལྷན་
སྦྲེས་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ནི། འདུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་
རྒྱས་བསྟན། ཅེས་བུད་རྟའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་རུ་ཀ་དཔལ་
ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་དེ་རུ་ཀའི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དོན། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་སོགས་
ལྟར་ཆང་བའོ། །སྦྲེས་པ་དང་མ་ནིང་དང་སོགས་པས་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཕྱ་བ་དང་རགས་པའི་སྒྲོང་
པོ་སྒྲོ་ངོ་བོ་འཛིན་པ་སྒྲོ་འཛིག་དེན་པས་ངེས་པ་ཡང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེར་ཤར་བ་སྒྲོ། དེའི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཅིང་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་
རོལ་ཏུ་ཤར་པ་སྒྲོ། ངེས་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྤངས་པ་དེའི་སྦྱུ་མ་སྒྲོ་རོལ་
པ་སྦྱ་ཆོགས་པར་ཤར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཞུགས་པར་སྤར་བྱངས་པའི་ལུང་། ལ་ལར་
གཟུགས་ཅན་དག་ཏུ་བཞུགས། ཞེས་སོགས་རྒྱད་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་ རྣམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །འདི་

ཡང་བཟླ་བ་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །སྤྱི་མཐོང་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས།
 ཞེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར། །ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པ་བྱང་ཆུབ་བཟོད། །ཡང་ན་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདག་ །ཡང་ན་ཀུན་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྲིན་གྱིས་བྱང་བར། །ཡང་ན་ཞེས་པ་དང་གང་ཡང་
 ཞེས་པ་རྣམ་གངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀུན་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པས་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ། ཐུན་མོང་གི་བདེ་བ་གཉིས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཡང་ན་ཞེས་པ་རྣམ་གངས་གཞན་གྱིས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྤངས་པ་ནི་དགའ་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རང་རིག་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཉིད་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་དག་དང་བྲལ་བ་
 ལ་བཟླ་ནས་འདི་ཡིས་གསུམ་པོ་སྤངས་པ་ཞེས་སོ། །ཞེས་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཐུན་མོང་བ་སྤྱིར་
 མཆོན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དགའ་བ་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་
 ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བས་དགའ་བ་གསུམ་གྱིས་དེ་སྤངས་བར་བཤད་པ་ལྟར་དེ། རེས་འགའ་
 ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་དང་། རེས་འགའ་དགའ་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཀུན་ལ་བྱུང་པ་དང་། ལམ་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡང་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ནི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་དང་དྲི་བོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཀུན་ལ་བྱུང་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
 དེ་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་ཐ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན་དེ། ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་དམ་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོང་
 པོ་གསལ་བ་ལས། ཆོས་ཉིད་ནི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
 བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་སྟེ་ཆོས་

ནམས་དང་ཚེས་ཉིད་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་ཚེས་ལས་ཚེས་ཉིད་ཐ་མི་དད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོས་ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱུང་
པར་གསུངས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་ཐབས་དང་ལྡན་ན་ལུས་དེ་ལས་དེ་འབྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་
ནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མན་ངག་སྒྲེ་མ་ལས། འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་སྐད་མེས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བརྗོད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
པ་ནི་གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། རང་གིས་རིག་པའི་ལྟ་རྒྱུ་དེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་དགེ། །ཐ་
མ་ལ་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་བས་མཐོང་མི་འགྱུར། །མི་འགྱུར་བ་ཡི་རང་
ལུས་དེ། །སྤྱོད་གསལ་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །སྤྲོ་མའི་བཀའ་འདྲིན་གནས་པ་ལས། ཇི་སྐད་བཞིན་
ནམ་པར་གནས། །རྩ་ཤིང་འབྲེལ་ཤིང་ལ་སོགས་པ། །ཀྱན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །མི་ནི་
ཐབས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །མི་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཐབས་དང་བྲལ་ན་ནམ་དུ་ཡང་།
ལྟ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྲུང་བ། །གཉུག་མའི་ལུས་ལ་གནས་ན་ཡང་། །ཤེས་རབ་ཞན་པས་མཐོང་
མི་འགྱུར། ཇི་སྐད་བུར་ཤིང་བྱུང་བ་དང་། །ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་ཇི་སྐད་མར། །དེ་བཞིན་ལུས་ལ་
ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གནས། །ཞེས་ནལ་འབྱོར་པར་རང་གི་རིག་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ལྟ་རྒྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི།
ཤིང་ལ་མེ་དང་། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་སོགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ཐབས་དང་བཅས་
ན་རང་ལུས་ལས་འབྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གཞན་ཡང་
དོན་གྱི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པུན་ཚུན་དུ་འདྲ་བར་རོ་མཉམ་དུ་
ཞུགས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་ཡང་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྲུང་ལས། གང་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གནས། །དཔའ་བོ་འདི་ནམས་གསང་
ཆེན་པོ། །སྤྱི་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་གནས། །ཀྱན་ལ་བྱུང་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྟོང་། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་ཡང་། །དེ་དང་འདྲ་བར་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་

གཏིང་གསལ་བར་མན་སྒྲུབ་ལས་ཀྱང་། རྫོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྫོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྫོང་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་དེའི་
 ཕྱིར་དེ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བའི་
 རྫོང་ནས་ཆ་སོ་སོར་སྒྲུབ་ནས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཆུ་ལ་ནམས་ཤིང་ཤིང་། ཆོས་
 འདི་ལས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལྟར་པ་ནམས་ཀྱི་ཉག་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་འདྲ་བ་ལ་མིང་
 བཟང་པོར་བསྐྱར་བའི་ཆུ་ལ་ཁས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་ཀུན་ལ་
 ཁྱབ་པར་བཤད་ན། ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཅི་
 དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞན་གང་རུང་གཅིག་གི་རྫོང་ནས་ཀྱང་བཤད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་
 ན། དགོས་པ་དེ་ཅུ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེན་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆང་པ་ནི་རང་རྒྱུ་ལ་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་
 བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱངས་པའི་འོག་དུ་རྫོང་བཅུད་གཞན་དང་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་རྫོང་པ་གཉིས་མཆུངས་པའི་ཆུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྫོང་
 པ་ཉིད་དེར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་འགྲུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྫོང་པ་ཉིད་ལ་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་པའི་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་འང་རྣམ་རྒྱུ་ལྟར་བར་མོས་ནས། རྗེས་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱངས་པས་ཡུལ་
 རྫོང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆར་བའི་གྲགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ཅིང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་
 ཀུན་བདེ་རྫོང་སྒྲུབ་ཏེ་བསྐྱེད་པས་ནི་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟན་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འགྲུལ་
 དམ་པ་ལས། རྫོང་བ་མེད་ཅིང་གསལ་བ་ཅུ་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ། ཁྲི་སྤྱད་རྒྱས་པ་
 དེ་སྤྱད་དུ། ལྟན་མི་ཆོད་པར་བཞུ་བར་བྱ། ཡངས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་འགྲུལ་མའི་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མོས་པར་བྱའོ། ཡང་དང་ཡང་དུ་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱའོ། ཆོགས་བསགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུན་རིང་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་དངོས་གྲུབ་དུ་འགྱུར་རོ། སྤྱོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བྱུང་། ཁམས་གསུམ་ཡང་
 ནི་བདག་ལས་བྱུང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཁྱབ། འགྲོ་གཞན་རང་བཞིན་མི་རྣམས་
 རོ་རྩོམ་ རྩོམ་པོ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྣམ་འགྲུལ་པ། མཉམ་པར་བཞག་པས་གང་སྒྲིབ་པ། མི་དེ་བསོད་

ནམས་དམན་པ་ཡང་། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩལ་འདི་ནི་
བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་སོགས་ནས་བདེ་བས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་གནད་དམ་
བའོ། །མན་སྟེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པས། བརྟན་སོགས་གཞི་བ་དང་བཅས་པའི། །འགྲོ་
ཀྱན་བྱབ་པས་བྱབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བསྟོམ་པར་བྱ་བཞིན་
པས་ནི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་དག་རིགས་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བརྟག་པ་མིན་པ་དྲི་ཆེ་ཅན། །གཟུགས་
མེད་པར་ནི་རྩ་གའི་ནང་། །ཞེས་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ནི་དེས་མ་བསྐྱེད་པའོ། །དྲི་
ཆེ་ཅན་ནི་རྩན་སྐྱེས་སོ། །གཟུགས་མེད་པར་གཟུགས་སུ་མེད་པའོ། །རྩ་གའི་ཆོས་འབྱུང་འོད་
གསལ་ལོ། །དེའི་ནང་ནི་དེར་ཡེ་ཤེས་དེ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །གསང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ལ་དེར་བཞུགས་པ་ནི་རྩན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསང་བ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྟེ་དམ་པའི་ཡུལ་
དང་། །དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དགུས་པ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། །གསང་བ་དེ་ཡང་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། །དེར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་དེ་དེར་ནས་གང་དུ་ཡང་མ་བཞུད་
པའོ། །འདི་ལ་བཤད་རྩལ་མང་ཡང་འདིར་རྩན་སྐྱེས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་
ལྟར་རོ། །༧༩། ཉེ་བར་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་བསྐྱུར་བའོ། །ཨ་གི་ནི་གྲུ་གྲུར་འགྲོ་
བ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱབ་པར་འགྲོ་བས་ཉེ་བར་ཞེས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིའོ། །དེའི་ངེས་དོན་ནི་ནམ་
མཁའ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱབ་པར་འགྲོ་བའི་རྩན་སྐྱེས་སོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། ཉེ་བར་ཞེས་མཁའ་འགྲོ་བ་ཞེས། །སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས་ནམ་
པར་བརྟགས། །ནམ་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བས་ན། མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེས་བྱ་བར་བསྐྱེད། །མཁའ་འགྲོ་
མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ཕྱིར་དེ་ཡི་དངོས། །ཞེས་སོ། །དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དངོས་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །སེམས་དཔའ་ནི་འཁོར་བ་སྟེ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་
བོ་སྟེ། དྲི་ཆེ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའི་དོན་ཡང་དེའོ། །དྲི་ཆེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སྟོང་
པ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། དོར་སེམས་ཞེས་པའི་འོག་ཏུ་
བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་

གནས་པ་ནི་བདེ་བ་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལས་སེམས་དཔའ་ཞེས་
པའང་འཁོར་བ་ནི། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་ཕྱེད་ཕྱིར། །འདི་
ལ་དོན་སེམས་དཔར་བཟོད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་འོག་ཏུ། །བདེ་བའི་མཆོག་ཅེས་རྒྱད་ལས་གསུངས།
ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་དོ་
ནི་མཁའ་འགྲོར་བཤད་པ་གཞན་མཛད་པའང་ཡོད་པས་སྒོ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་སོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་
བ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ངོར་ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་འབྱུང་བས་རང་འབྱུང་ངམ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་རང་འབྱུང་དང་། །སྐལ་པ་ཕུན་ཆོགས་དང་ལྷན་པས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཅད་ནས་འབྱེན་པས་དཔའ་བོ་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་
པས་གཅིག་པུ་དང་། །ལུས་ལ་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་གསལ་ཞིང་རིག་པ་དང་སྐྱལ་བ་རྒྱས་
པར་བྱེད་པས་ན་ལྷ་སྟེ་ཆེ་བའི་ལྷ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱ་བ་ནི་རྩ་སོ་དྲུག་གི་ཆོགས་
ཡིན་ལ། །དེས་བསྐྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོམ་པ་ཞེས་བ་སམ་ལྟ་ར་སྟེ་བདེ་བ་མཆོག་གོ། །དེ་འདྲ་བའི་
ལྷན་སྐྱེས་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཐ་སྟོད་དུ་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་ལ་ཡང་
དམིགས་པ་མིན་ནོ། །དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དང་ས་བོན་རྒྱ་ད་ཅམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་།
དྲི་མས་གོས་པ་སྟེ་བསྐྱད་པ་མེད་ཅིང་། །གཟུགས་སུའང་མེད་ཅིང་གཉིས་སྤང་གི་མཆན་མ་ཡང་
མེད་པའོ། །མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་ནམ་ཤེས་རང་གི་སེམས་མཆན་མར་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་ངོ་། །སྟེ་བའི་གནས་སུ་དོན་ཅན་སོགས་བཞུགས་ཞེས་པའི་
དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། །ནམ་པར་ཅེ་བས་ནི་རོལ་པ་དང་། །ལུས་ནམས་ཀྱན་ནི་ལུས་ཅན་ནམས་
ཀྱི་ནང་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྟེ་བའི་དབུས་ན་གནས་པའི་གསང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
སྟོ་བའམ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལས་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། །མཐར་སྐྱད་ས་
ཡང་དེར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིར་དེ་མེད་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། །ཆོ་འདིར་མཆོ་བ་ཐོད་པ་ནི་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་པ་སྐྱར་བའི་མཐུ་ཉིད་དུ་ཟད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུའང་དེ་
མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ནི་སྟེ་བ་དུ་མར་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་མེད་པར་མི་འཐོབ་པའོ། །རིག་
བྱེད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་དང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའི་གཞུང་ནམས་སུ་སྟོང་བའི་དོན་

འཆོལ་བའི་བཙལ་བའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ནལ་འབྱེར་
 གླེང་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནམས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །
 སྒྲིང་པོའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དེ་ཡང་གསལ་བར་དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་གསུངས་ཏེ།
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ནམས་ལ། གླང་དང་དོར་བ་ག་ལ་ཞིག །གླང་བྱ་དང་ནི་དོར་བྱ་ཡི། །ཆོས་
 ཀྱན་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་
 དགའ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། །འདི་ནི་དངོས་མེད་བྱང་ཆུབ་པོ། །གཉིས་པོ་རོག་ཅིག་དབྱེར་
 མེད་པར། །དགའ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཤེས་རབ་སྒྲིང་རྗེའི་དབྱེ་བ་ནི། །སྒྲིན་མེ་དང་ནི་
 འོད་ཟེར་བཞིན། །འདི་གཉིས་མི་ཕྱེད་བདག་ཉིད་དོ། །རོག་ཅིག་དངོས་པོའི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
 རབ་ཐབས་ནི་མཉམ་སྦྱར་བས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་གླེང་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱན་ནམས་རབ་དུ་གཞུག །དབྱེར་མེད་ནམ་པར་ཡང་དག་རིག །གང་ཞིག་གནས་
 ན་དོ་རྗེ་སེམས། །རྗེ་སྤྱད་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར། །བདེ་བས་སྦྱོམ་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྦྱབ་
 པོ་བདེ་མཆོག་རྫོགས་བར་དུ། །དེ་སྤྱད་དེ་ནི་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་
 གྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནམས་གླང་དོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་ཡང་དེར་སྒྲང་བ་མི་ལམ་གྱི་གླང་
 དོར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །
 མཆོག་ནི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མ་བྱས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་རྫོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའོ། །
 དགའ་བ་བདེ་ཆེན་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཉིད་བསྒྲུམ་
 པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་རྫོགས་པ་ནི་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུམ་པའོ། །འགྱུར་གསར་ལས། དགའ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ།
 རྫོགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིང་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་གཉིས་རོག་ཅིག་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲིན་མེ་
 དང་དེའི་སྒྲང་བ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཐུག་པ་ཅམ་སྟེ་སྒྲིང་རྗེ་བདེ་ཆེན་དང་ཤེས་རབ་སྒྲིང་
 ཉིད་རྫོགས་པ་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་དངོས་པོར་སྦྱར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
 དུ་སྦྱར་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་མཐའ་དག་གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་

སྐུ་པའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲུར་གསར་ལས། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་མཐའ་དག་གི་
 རབ་ཏུ་གནས་པ་བྱ་ན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་དེ་རྗེ་དང་སེམས་དཔའི་དོན་ཆང་བ་ནི་སྐར་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ལས་
 བཏོད་པ་ནི་དཔལ་བདེ་མཆོག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལམ་འདི་ཉིད་བཏོད་པ་གཅིག་པར་
 ཉོན་པའོ། །འདི་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་ལམ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆེལ་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་
 སྐར་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་སྟངས་པོ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གྱི་སྟངས་པོ་ལ་སྐར་ཕྱགས་
 སྐུ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྩིས་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དགོས་མོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་
 སུ་སྟངས་ཕྱགས་བདེ་སྟངས་སྦྱར་བའི་ལམ་ཉིད་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་གཙོ་བོར་འཆད་པ་ལྟར་ཏེ་འོན་ཀྱང་
 དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྤྱི་དེ་ནི་སྟངས་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་མཛུགས་ཐོགས་
 སུ་སྐར་ཡང་བདེ་སྟངས་གི་ཐབས་ཤེས་གསུངས་པ་ནི། སྐུ་མའི་རྩ་འབྲུལ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཤེས་
 རིམ་ཞིན་ཉིད། །སྐྱེད་དང་དགའ་བ་མཐའ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རབ་སྦྱོང་ཅིང་། །འཛིགས་དང་འཛིགས་
 པར་བྱེད་མེད་བདེ་བ་འབྱུང་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རྗེས་འགོ། ཞེས་བདེ་བ་དང་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དང་འཛིགས་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 སྐུ་མ་ཤེས་པའི་སྐུ་མ་མཁན་ལ་སྐུ་མར་སྐར་བ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྐར་
 བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རིམ་ལྟར་གནས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་
 འགོ་བར་སྦྱོབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དེའི་མཛུགས་ཏུ། ཨེ་མའོ་བདེ་ཆེན་འདོད་པ་ཡིས། །ས་
 གསུམ་པོ་ནི་གང་བ་སྟེ། ཨེ་མའོ་ནི་བའི་བདེ་བ་འབབ། །སྐྱ་ཆོགས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་རྒྱས། ཨེ་
 མའོ་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་པོ། ཨེ་མའོ་རིམ་ལྟར་རིམ་ལྟར་བཟུང་། ཨེ་མའོ་ལྟན་སྐྱེས་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་ཀྱང་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་རེ་རེ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལའང་
 ཨེ་མའོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བར་གསུངས་པ་ནི་སྐར་བཤད་པའི་སྟངས་པ་དང་འདི་གཉིས་སྐར་ཏེ་
 བསྐྱེད་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡིད་འབྲུག་པར་སྟོན་པའང་ཡིན་པས་ལམ་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་
 མཆར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་སྟངས་པའི་ཕྱགས་
 བཤད་པ་དང་། ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱགས་བཤད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་

ལྟུ་ལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དེ་ཉིད་བཅུ་བཞིར་བརྟུན་
 པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་སྟོན་འགོ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་སྟོང་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་ཡིན། །རུ་ནི་བཀོད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཀ་ནི་གང་དུ་འང་
 མི་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ཨེ་ཨྱ་ལ་སོགས་
 གཉིས་མེད་པ་འདྲ་། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་དེས་བརྟུན། །དེ་ཡིག་སྟོང་ཁ་ནས་ཀུན་དུ། །དེ་རུ་ཀ་
 སོགས་རབ་འཁོར་འགོ། །སྟོམ་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལས། །འཛིན་པ་ལ་སོགས་རྣམས་བསྟུང་
 འགྱུར་། །དེ་ནི་རྒྱ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་
 མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱུང་གནས། །བཀོད་པ་གང་དག་བདག་མེད་པ། །རྟོག་པའི་
 ང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །རུ་ཡིག་རྒྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ནི་བདག་གི་བཀོད་བྲལ་བའོ། །སྦྲར་བརྟུན་
 ཀ་ནི་མ་ལུས་པའི། །བདག་གིས་གཉིས་བྱར་མེད་ཤེས་གང་། །གང་སྤྱིར་ཅི་ལ་འང་མི་གནས་པ།
 དེ་སྤྱིར་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟུན། །ཅེས་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། །རུས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དེ་ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས་དང་། །ཀས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་
 སྟུང་པར་སྟོན་ཏེ། མདོར་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་
 ལས་ཀྱང་། འགོ་བ་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་དེ་བཞིན་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐོས་པ་དང་ནི་བྲག་ཆ་གཅིག་དུ་
 ཡང་དག་འདུག །སེམས་ཀྱང་ཟུང་ན་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུར་བཏུ་བྱ་ཞིང་། །བཟའ་དང་བདུང་བ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུར་གང་གི་ཆོ། །བསྐྱམ་པ་དག་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དྲི་ལྟ་བུ། །ཟླ་བ་ཉི་མ་ཇི་བཞིན་
 སྟོར་བར་བྱེད་པའི་ཡིད། །ཡང་དག་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་རི་རབ་དེ་མཚུངས་ཏེ། །དམིགས་པ་
 གཞོན་ནུ་མ་ཡི་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྟོན་དག་ནི་རྒྱ་མ་མིག་འཕྱལ་ལྟ་བུར་གནས། །དེ་ལྟར་
 ཇི་བཞིན་ལྟན་སྟེས་བདེ་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 ལྟུ་། །རྟོག་དུ་འཆར་བ་བདེ་གཤེགས་ལམ་མཆོག་ཕྱག་འཆལ་བ་སྟོན། ཅེས་མཐོང་བའི་གཟུགས་
 རྣམས་ལུ་ཟླ་དང་། ཐོས་པའི་རྒྱ་རྣམས་བྲག་ཆ་དང་། བསྐྱམས་པའི་དྲི་རྣམས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
 གི་དྲི་དང་། བཟའ་བདུང་གི་རི་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་། དེག་བྱ་རྣམས་གཞོན་ནུ་མས་མི་ལམ་
 དུ་མིས་པའི་རེག་བྱ་བཞིན་དང་། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སྟོག་རྒྱའི་ཆུ་དང་མཚུངས་

བར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་ཡུལ་ལ་རྒྱག་པའི་ཡིད་ནི།
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་ཐོག་དུ་རི་རབ་དང་འདྲ་བ་མི་གཡོ་བར་ཡང་དག་པར་
 གནས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་དུ་བྱ་སྟེ་གང་འདོགས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་དང་། ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་གཞིན་ནུ་མས་མི་ལམ་
 དུ་བདེ་བ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་འཆར་བར་བྱ་བ་དང་། སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལྟར་
 དཔེ་དེ་རྣམས་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
 རི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་དག་དུ་
 འཆར་བའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བཤོད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་རྗེས་ཁལ་
 འགོ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའ་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་མེད། རྣམས་
 གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་པའི། འགོ་ཀུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཏན་པ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡི། འགོ་བ་
 དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་ནི་རིག་པའི་དངོས། ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་རི་བཞིན་ནོ། གང་
 གིས་བྱུན་པོ་འཆིང་གྱུར་པ། འདིར་དེས་མཁའ་རྣམས་རྣམ་པར་རོལ། ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱར་བ་འདི་
 ཡིས་ནི། ས་གསུམ་མ་ལུས་བཟའ་བར་བྱ། གཞན་དུ་གལ་ཏེ་སྦྱར་བ་ནི། མ་ཆང་མར་མེ་ལྟ་
 ཟུང་འདེམ། ཞེས་དང་། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་ཚུལ་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་མི་དོག་སེམས་ཀྱིས་སུ།
 མེ་ལོང་ལྟ་བུར་རབ་ཤེས་པ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་བཏན་པ་ཡིན། སྟོན་དང་ཆུ་བར་ལྟར་སྟེན་པ། གང་
 ཆེ་འདུས་བྱས་ཚུལ་རྣམས་ནི། གང་གིས་རི་ལྟར་མཐོང་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་བཏན་པ་ཡིན།
 མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ཁྱི་ལམ་སྐྱུ་མ་དྲི་བའི་གྲོང་། མིག་འཕྲུལ་མཚུངས་པར་
 གང་གིས་མཐོང་། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་ནི་
 ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བ་ཀྱང་ཙམ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡིན་པས་མཆོན་ཉིད་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མིང་ཙམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་
 མཁའ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་དང་མི་འདྲ་བས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པའི་འགོ་བ་ཀུན་
 ནི་རྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འགོ་བ་

ནམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་འགའ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ལ། འོན་
ཀྱང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱབས་བས་མཐོང་བ་མྱོང་བ་དང་། རེག་པ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
ནི་སྐྱུ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཡོ་བའི་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་དང་། བརྟན་པའི་འགྲོ་བ་དང་ནང་གི་ཕུང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་དེ། འདི་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་མི་སྣོད་པར་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །འདོད་
ཡོན་ལ་ཆགས་པ་གང་གིས་སྐྱུ་མ་པོ་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དེས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་མཁའ་པ་ནམས་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ནམ་པར་རོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་
མ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཡིས་ནི་ས་གསུམ་པོ་མ་
ལུས་པ་བཟའ་བ་སྟེ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་མི་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱར་བ་དང་བྲལ་
བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་པ་ལའང་འདི་དང་འབྲེལ་
ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་འབྲེལ་
པར་བྱེད་ན། མར་མེ་གི་བ་ལྟར་ཉོམས་མོངས་ཅམ་ཟད་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ལྷུང་
གི་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པོ། །ཤར་ཕྱེན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཕྱག་རྒྱའི་སྦྱར་བ་བརྟེན་ནས་མི་བསྐྱོམ་ཡང་
སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ནི་མཐར་མི་ལྷུང་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོབ་ནའང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་
ནང་ནས་སྤྲུམ་ལ་གཙོ་བོར་མི་སྦྱོབ་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོབ་པ་ཡང་ནི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་དེར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་
གི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་རབ་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པ་གནང་བ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་སྦྱར་
འདོད་ནས་བྱེད་པ་གཏན་མིན་པ་དང་དབང་དང་དམ་ཆོག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་སྦྱོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་
པ་དང་། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་རྣམས་དང་སྟེ་ནལ་འབྱོར་ལ་སྟོགས་པས་སྐྱངས་པའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱང་མེད་པས། ལམ་དེར་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱར་བས་ས་གསུམ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་མི་གསུང་ངོ་། །ཉན་
རང་གི་ལམ་དུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡང་མེད་ལ། ལྟན་སྦྱོས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པའི་སྦྱོར་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་པར་བྱེད་ན། མ་ཆང་མར་

མེ་ལྷ་བྱ་འདའ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་གཞུང་དེ་ནམས་ལ་ནམ་དཔྱད་
 ཅན་གྱིས་བརྟགས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེད་བྲེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཉིད་ཉིད་གསལ་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་མི་བྲེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་བྲེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་ནི་ཆོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་དང་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ལ་མཆོག་དམན་འབྱུང་བ་མིན་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་
 ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེམ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོབ་
 རྒྱལ་སྤར་ལྷར་མ་བྱས་ཀྱང་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་ནི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་འགོག་པས་
 ཡུལ་ཅན་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམས་ན་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱུངས་པས་ཆོག་པ་དང་།
 དེ་བསྐྱེམས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་དུ་མ་བྱད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཆེ་འདིར་འགྲུབ་
 པར་གོ་བྱས་པས་ལམ་གྱི་གནད་ནམས་ལ་རྟེན་ཆུགས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐྱ་ཐ་ཐ་
 དཔལ་། ཕྱག་རྒྱའི་སྒྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་མ་ཆང་ཞེས་པའི་གང་མ་ཆང་
 བ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་བཤད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། གཙོ་བོའི་དོན་
 སྤར་བཤད་པ་ལྷར་བྱ་དགོས་པ་ནི་གང་གིས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་དང་སྒྱུར་བ་ལས་ཤིན་དུ་གསལ་
 ལོ། །ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱོགས་བཤད་པའི་སྐབས་
 སུ་བཤད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདྲན་སོ་སོར་མ་
 ཕྲལ་བར་དངས་ན་གོ་བ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འདུས་བྱས་ནམས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ལྷར་རབ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། དེའི་གོང་དུ། གང་ཡང་
 ལས་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ། ཤེས་རབ་དང་ནི་སྒྱུང་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་པའི་གནས་སུ་སྒྱུར། དེ་
 འདིར་བདག་ཆེན་དཀའ་བྱུང་ཡིན། ཞེས་ལས་གང་བྲེད་པ་ལ་དུས་ཀྱན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉིད་གསལ་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་མ་གཏོགས་བར། གང་ཆེ་སེམས་
 གཞན་མི་གཡོ་ན། དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི། དེས་པར་སྟེར་བ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅིས་ཐབས་
 ཤེས་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་སྟེར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 སྒྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་དེ་རྩེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བྲེད་སྟེམ་པ་ལ་དེ་ལྷར་གསུངས་པའོ། །ཁུ་བུར་

[illegible]

རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་སྐུ་འཕྲུལ་འདི་བསྐྱོམས་ན། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོང་། །ཅེས་
 གསུངས་ལ། །རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། རང་བྱིན་རྒྱལ་པའི་རིམ་པ་ནི། །གང་གིས་སྒྲ་མ་ལས་མ་
 བསྐྱབས་། །མདོ་སྤེལ་བྱུང་དང་ཉོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་
 ཆེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། །བྱུང་པར་དུ་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟའི་ནལ་
 འབྱོར་བདག་བྱིན་རྒྱལ་པའི་བྲལ་ན་སྐྱེས་སྐྱོགས་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་གསུངས་པས་ནལ་འབྱོར་
 མའི་བྱུང་དཔལ་བདེ་མཆོག་ལ་ཡང་སྐུ་ལུས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །མངོན་
 བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་གོམས་ལས། །སྟོ་ཡི་སྤྱིང་པོ་སྐྱོམ་བྱེད་པ།
 དེ་ནི་མཆོད་པ་ཆེན་པོར་འདོད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། རང་བཞིན་བདག་མེད་ཆོས་རྣམས་ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྱི་མ་མེད། །སྤྱིང་ཉིད་ཡི་
 ཤེས་དོན་རྩིས། །སྤྱིང་ཉིད་ཉོག་དུ་བསྐྱོམ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཆོག་
 གི་རྩ་བ་དང་བཤད་པའི་བྱུང་ཀྱན་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་བདག་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་བསྐྱོམ་དགོས་
 པར་གསུངས་པས་བདེ་སྤྱིང་སྐྱུར་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད་
 པར་བཅུ་ལ་བར་བྱའོ། །སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་བཅུ་ལ་མི་དགོས་སམ་
 ལྟམ་པའི་ལོག་ཉོག་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། །འོ་ན་བདེ་སྤྱིང་སྐྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་རྩི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །འདི་ལ་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་མཐུས་
 ལུས་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ལས་རུང་དུ་སོང་ནས་ནང་དུ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཤིན་སྐྱངས་
 རྒྱེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་
 པའི་ས་ལས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་དང་། མདོ་སྐྱགས་
 གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་སེམས་མི་ཉོག་པར་འཛིན་པ་རིང་དུ་བསྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་སྟེ།
 དེའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་འདྲ་བའི་བདེ་བ་ཡང་འདིའི་བདེ་བ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་

ཆུང་འབྲུང་དུ་བཅས་པ་དང་། གུ་ཆུང་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་། སྤྱི་ཆུང་ནམ་སྤང་མངོན་
བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཆུང་ཕྱིར་ཆུ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་གཟུང་སྟེ་ལྟའི་ནལ་འབྲུར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིག་
ཚུལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། ནང་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་གནས་ནམས་སུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཆུང་གི་ནལ་འབྲུར་
ཡིན་པས། དེའི་བདེ་བ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་པར་བཤད་པའི་བདེ་བ་མིན་པས།
ཆུང་ནི་ཐེའི་བཞུས་པ་དང་། བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཚུལ་ནམས་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་
དཔོན་སངས་ཀྱས་གསང་བས་ཆུང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་གཟུང་སྟེ་ལྟ་བསྒྲུབ་པ་ནལ་འབྲུར་
ཆུང་ལའང་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ནལ་འབྲུར་ཆུང་མན་ཆད་ཀྱི་ཆུང་སྟེ་གསུམ་དང་། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའི་འཛིན་ཉིན་ལས་འདས་པའི་བླ་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་པོ་བཤད་མོད་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་གནས་ནམས་སུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་
ལས་ཆུང་དབུ་མར་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བའི་བདེ་བ་མ་བཤད་
པས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བའི་དོན་མེད་དོ། །མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། འོ་ན་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནམས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ནམས་བཞིན་དུ། བདེ་བར་ཉེ་བར་
བསྐྱུན་ན། བདག་མེད་པ་ཉིད་གཉིས་ཀར་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ན་རབ་རྒྱ་དགའ་
བ་ལྟག་པ་ཉིད་ལས་ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འདི་
ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་དང་
པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་སུ་གྱུར་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁབ་ཀྱི་བྱ་གཞི་ནམ་མཁའི་བྱ་གཞི་ཞེས་
པ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁའ་དང་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་མ་རྟོགས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཆུ་ཆེན་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན། བདག་མེད་གཉིས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཡུན་དུ་མའི་བར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་
བསྒྲུབས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ཡང་ས་དེར་བདེ་
བ་ཤིན་ཏུ་ལྟག་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པས་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བདེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་ཚུད་པ་བཀོད་པའི་ལན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པའི་

བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་མེན་པས་སྒྲ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོ་མེན་ལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་དངོས་སུ་འདྲན་
 པའི་ཐབས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ས་མཆོག་དུ་མ་གྱུར་པ་མེན་པར་གསུངས་
 མོ། ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་གང་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། འདི་གསུངས་མེད་འདིའི་ཐབས་བསྟན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟན་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་པོ་ཉི་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་རིམ་པ་འདི་ཁོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པར་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྟན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་
 རྒྱག་ཀྱང་ཐེག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དེ་
 ཡང་རྒྱད་གནས་པར། །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པར་གསལ། །སྒྲོས་པ་དུ་མ་རྒྱས་གྱུར་པ།
 གཞན་དུ་སྤྲོས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། །བྱ་བ་སྦྱོང་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་། །མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྦྱོང་ལ་སོགས་
 སུ། །མཆོག་དུ་དགའ་བ་གཅིག་ཕུ་ཉིད། །རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་གནས། །ཡུང་པོ་རིན་ཆེན་
 སྦྱོང་ཉིད་དུ། །ཤེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཉིད་འབད་པས་སྤྲོས་མཛད་ནས། །སངས་
 རྒྱས་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་ལྟན་ཅིག་སྒྲུབ་དགའི་དེ་ཉིད་དེ་རྒྱད་སྤེའོག་མ་དང་མདོ་
 སྤེ་རྣམས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྤྲོས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཆོག་དུ་དགའ་བ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དེ་
 རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆོག་དུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བྱི་བར་
 བཞེད་ནས། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་
 མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སུ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཏེ། གསང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་
 མིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་འདིར་སྤྲངས་པ་གཅིག་ཡིན་ན། སར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གོ་བ་རགས་
 པ་ཆགས་ནས་ཤེས་ལ། ཡང་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གིན་དུ་བརྟན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་མེད་པ་ནི། རྒྱད་སྤེའོག་མའི་གཞུང་ལ་གོ་བ་རགས་པ་

ཆགས་ནའང་ཤེས་པར་བྱས་མེད་ཀྱང་། རྩོམ་གྱི་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་
སྤར་བཤད་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་ཙམ་ལའང་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་བདེ་ཆེན་དུ་འཛིན་པ་ཤིན་
ཏུ་མང་བར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་
པ་ཡིན་ལ། རྩོགས་རིམ་པའི་དགའ་བ་དེ་ཐོག་མར་སྦྱེ་བ་ནི། །རོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཨ་ཤ་རྒྱུ་ཏྲིར་བཙུང་
པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་སྦྱེ་ལ། དེའི་བདེ་བ་དང་སྤར་བཤད་
པའི་བདེ་བ་ནམས་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་བས་མ་འབྲུལ་བར་སོ་སོར་བྱེད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་འདིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། །མན་ངག་
སྟེ་མ་ལས། ཐབས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མང་ངོ་། །ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་
བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྦྱོབ་ཚུལ་གྱི་ལམ་རྒྱས་པ་མེད་
ཀྱང་མདོར་བསྟུས་པས་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་བསྐླལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མར་བསྐྱབ་དགོས་
པ་ཡང་ལམ་འདིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སམྐུ་ཏ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་
བྱ། །མདོར་བསྟུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །བསྐླལ་པ་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་པས། །ཁི་སྟིད་སངས་
རྒྱས་གང་འཕྲོབ་པ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བ་ཁྱོད། །སྦྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དམ་པ་སྟེ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ནོ། །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་སྟེ། སྦྱོབ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་པས། །བརྟུལ་ཞུགས་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །བརྟུལ་
ཞུགས་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དམན་ན་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མཆོམས་
མེད་ལྡེ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །སྟིད་པར་ངལ་བར་བྱས་པས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ལྟན་ན་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་ཐབ་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་བྱ་ཡི་སྟོང་རྒྱུང་བསྒྲུམས་པ་མིན་ནོ། །ཀྱན་སྦྱོད་ལས། །དེ་ནས་བསྟུང་
ཆ་མེད་ཅིང་བཟའ་བ་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །སྤྲགས་བཟླས་
མེད་ཅིང་དགའ་བྱུང་སྦྱོན་སྟེག་མེད། །མདོར་ན་སེམས་དེ་འདུས་པའི་ཚུལ་ཙན་ཡིན། །ཞེས་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེར་ལམ་ཀྱན་འདུས་པའི་ཚུལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཙན་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོན་

བཟླ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ནི་བརྟག་གཉིས་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །སྤྱི་པ་
 ལ་སྤྱི་པ་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་རབ་དུ་བཟློ། །སྤྱི་པ་ལྷན་གྱི་བཞུགས་མེད་དཀའ་
 ཐུབ་མེད་དང་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་ཡང་ནི་མེད། །དེ་
 ནི་སྤྱི་པ་བཞུགས་དེ་དཀའ་ཐུབ་དང་དེ་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་ཅན་དང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་
 ཉིད་། །མདོར་བསྟུན་ན་ནི་སེམས་དེ་འདུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་པ་
 དང་སྤྱི་པ་རྗེ་ནི་སྤྱི་པ་བཤད་པ་ལ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱི་པ་བཤད་ཆུབ་སེམས་ཞེས་གསུངས་
 བཤད་པ། །དེ་ལ་སྤྱི་པ་བཞུགས་ནས་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་གྱི་བར་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་པ་བཞུགས་
 སོགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ནང་ངེས་དོན་གྱི་སྤྱི་པ་བཞུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆང་བར་སྤྱི་པ་ལ་ནི་དེ་ནི་སྤྱི་པ་
 བཞུགས་ཞེས་སོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྤྱི་པ་པས་སྤྱི་པ་
 དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱེད་པས་བཞུགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་དཀའ་
 ཐུབ་སྤྱི་པ་ལྷན་གྱིས་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཡུང་པོའི་སྤྱི་པ་རྗེས་འཛོམས་པས་སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་དང་། རེས་
 དོན་གྱི་དོན་རྣམས་འབྱུང་མ་དང་དེ་རུ་ཀ་འདུས་པས་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྤྱི་པ་ལོ་ལོ་པས་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་རོ། །མང་དུ་སྤྱི་པ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྤྱི་པ་མདོར་བསྟུན་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཆུ་ལ་ཅན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་
 པར་བྱ་སྤྱི་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པར་ཅན་ལས་བཤད་དོ། །
 གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ལས་ཆུ་ལ་ཅན་ཞེས་པ་འགྱུར་ལེགས་ལ། འདུས་པའི་ཆུ་ལ་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱི་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མི་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་སྤྱི་པ་བཞུགས་
 ནས་དེ་ལྟར་ལཱ་ལོར་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལམ་གཞན་ནམས་འདིར་འདུས་པར་བཤད་དགོས་
 སོ། །དེ་ནི་ལམ་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གང་འགྲུབ་ཐམས་ཅད་ལམ་འདིར་
 མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པ་དང་། ལམ་བདེ་བས་འགྲུབ་པའི་ཆུ་ལ་བྱེད་ལས་
 ཀྱི་སྤྱི་པ་འདིར་འདུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པའི་ལམ་མདོར་
 བསྟུན་དང་། དུས་ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་འཇུག་པ་གྱི་ཉིད་བདེ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་
 སྤྱི་པ་གྱི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་པ་དང་། སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་མཐར་ཆོགས་ཀྱི་བསགས་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་

བའི་བསོད་ནམས་དམན་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
བདག་མེད་པའི་དོན་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བས་བསྒྲུམས་པ་ལས་
ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་ལམ་ཐུན་
མོང་བས་རྒྱད་སྒྲུངས་གིང་ནམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོང་རུང་དུ་བྱས། དེའི་དུས་སུ་ཁས་
སྒྲུངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུངས་ནས་བསྒྲུད་རིམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
ཚོགས་རིམ་གྱི་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟོན་ནས་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་སྟོང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བར་སྦྱར་ནས་
པའི་སྐབས་ནས་ལམ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་པོ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྒྲུངས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་
མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱར་བྲལ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཨྱོ་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་
བཅུའི་སྟོང་གཞིའི་དོན་དུ་འདུས་ལ། དེའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཡི་གེ་ཨེ་ཨྱོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
དུ་འདུའོ། །དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱོ་དང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱོ་དང་། དེ་འདྲིན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱོ་
ལ་ཨེ་ཡིག་དང་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱེ་བས་གྲུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་བདག་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོན་
པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་གྲུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ཡང་མཆོན་པར་བྱེད་པས་
ཆོས་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
མཆོན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་ངོ། །དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་གནད་
དུ་བསྒྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་ན་སྔ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་བསྒྲུད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དང་བདེ་ཆེན་ཡུལ་ཅན་དུ་
བྱས་ནས་དེས་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངས་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་མེ་ཤེས་ན་ཐིག་ལའི་དོན་མ་ཆང་བས་
ཨེ་ཨྱོ་གྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྦྱར་བ་དགོས་གིང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་ལ་བྱུང་
པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱར་གསུངས་
ཏེ། དེ་རྗེ་འཕྲུང་བ་ལས། ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་བཞིན་སྔ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་། ཐིག་
ལའི་དེ་གཉིས་སྦྱར་ལས་བྱུང་། དེ་སྦྱར་བ་ཡི་ཆད་མཆོག་གོ། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་བྲི་བཞི་སྟོང་བྱུང་།

མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཉིད། །རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་
གསུངས་། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུད་གང་ལས་བཞེད་པ་དེ་ལ་
ནི་དེ་ཉིད་མཆོག་ཡོད་ལ་དེ་མི་སྟོན་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པ། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་ཇི་མི་ཕྱེད་པ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཞེད། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། །ཞེ་
མི་ཞེས་བྱའི་ཡི་གེ་གཉིས། །གང་ལ་འདི་གཉིས་མེད་པ་ནི། །དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དོན་འདི་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེ་
མི་ཡི་གེ་ལ་རབ་གནས། །སྐྱེ་གསུངས་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་དག་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡེམས་
པ་། །སྡོམ་པ་བདེ་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །བཞེད་པར་བྱ་མིན་བརྟན་དུ་མེད། །གསང་བ་སངས་
རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདུས་པ་སྡོམ་པ་དག་གི་མཆོག་ །ཅེས་སོ། །འོ་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
ཇིའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ཆུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྐྱེ་ཁ་ལས། རྒྱ་
དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྒྱུར་བ་ཡི། །གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ།
ཤེས་རབ་ཐབས་ཤེས་བྱ་བར་གྱགས། །ཞེས་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་གསུངས་
པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ནི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཅུང་ནས་
རང་གི་སྟོང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་རྣམ་འབྱུར་པས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་
ལ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྟོང་གཞན་ཞིག་ལ་བདེ་བས་རྒྱལ་འདེབས་པ་དང་། བདེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱལ་འདེབས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དཔེར་
ན་སྒྱུན་སོགས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་ཡང་སྒྱུན་སོགས་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་དེའི་ངོ་བོར་མི་སྒྱེ་བ་ལྟར་
སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྟུང་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྒྱེས་པ་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་
བའོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱི་ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འོ་མ་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་གཉིས་སྟངས་ཐུ་མོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ལྟན་སྒྱེས་མ་སྒྱེས་པའི་གོང་
དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་འདུག་པ་ཅུང་།

མོ། ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོག་པའི་སྟོང་དང་བདེ་
བ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ། སྟོང་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་
པའོ། ། ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བའི་ཐུག་ཐག་གཅོད་པའི་ལུགས་དབུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་ལྷག་པོ་མེད་
པས་ཐེག་པ་འདི་དག་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་དོ། ། དེས་
སྐྱེའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་པའི་སྟོབས་འདྲ་
བ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གང་གིས་དེས་པ་ལ་མེད་པས། སྟོང་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཐབས་བདེ་བས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། ། བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་དེས་ན་འཁོར་བ་
ལས་མི་གྲོལ་ལ། དེས་བྱེད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་ན་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་གི་གནད་མེད་པས་
རེ་རེས་མི་ཆོག་གི་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ས་ར་དམ། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཞུགས་པས། ། དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ། འོན་ཏེ་སྟོང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམས་ན་ཡང་།
འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ། གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྒྱུར་བར་རྒྱས་པ་དེ། ། འཁོར་
བར་མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོ་དུ་ལས་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་ལམ་ཀྱི་སྟོང་པོར་འཆད་པས་འདིའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱར་བཤད་
པ་ལྟར་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་རྣམ་རྟོགས་རགས་པ་རྣམས་ལོག་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་
གནས་པ་ངང་གིས་འབྱུང་བས་བདེ་བ་ཉིད་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེམ་པ་ཅམ་
སྟོང་པ་བསྐྱེམ་པའི་དོན་ཡིན་ན། ། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེམ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་
པར་མི་རིགས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དེས་ཤེས་སྟོང་དགོས་སོ། ། སྟོང་
མེད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་དུ་བདེ་བའི་ཕྱོགས་གསལ་ཞིང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཅམ་དུ་མི་གསལ་བ་དང་། ། ཁ་ཅིག་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གསལ་ལ་བདེ་
བའི་ཕྱོགས་དེ་ཅམ་དུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱ་ཡང་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་སྒྱུར་བ་དོན་དུ་གཟུང་གི་རེ་རེ་
བ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏམ་ནི་རྒྱང་ལྟར་རབ་དུ་གྲགས་ཀྱང་བདེ་
བ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་པའི་མཐར་
ཐུག་དང་སྒྱུར་ཚུལ་ཤེས་པ་ཤིན་དུ་དགོན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ས་ར་དམ། བྱིམ་དང་བྱིམ་ན་དེ་

ཡི་གཏམ་སྒྲུབ་པ་ཡང་། །བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཅུང་ཟད་
 རེས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་མི་བྱ་བར་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་དོན་འདི་ཉོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 འབད་པར་བྱའོ། །སྤར་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་ནལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་
 པ་མཇུག་པ་མང་པོས་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་དང་། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཅེས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་
 ལུགས་ཀྱི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ཡང་དེ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་
 ནི་སྤར་བཤད་པའི་དོན་ཀྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཅུ་ལ་བྱང་འཇུག་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། །འོ་
 ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འོད་གསལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱང་འཇུག་
 གི་སེམས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་
 ཤེས་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྦྱོན་གསལ་ལས། ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་
 ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སྦྱོར་བ་བྱང་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་དངོས་ནི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དང་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་སྦྱེ་བར་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཀྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་འདི་ལ་ཡང་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། བྱང་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་བཞི་པར་བཤད་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་
 པ་འཇུག་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྔ་པ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པའི་ཡ་གཅིག་
 ཡིན་པས་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ལྷན་སྦྲེས་ཅུ་མ་ཞིག་ནི་ཆུ་ལ་
 བཞིའི་མཐའ་དུག་གི་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གོང་
 ན་བྱང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་ཡོད་པས་ད་དུང་དེར་མ་སྦྱེ་བོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་གཞུང་གཞན་
 ནས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འདྲ་བས་འདིར་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་འཇུག་པའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཉིར་ལེན་ལས་གྲུབ་པའི་མཆན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ་དེའོ། །འདི་འདྲ་
 བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཨོ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་ནི་ཕ་ཡིག་གི་དོན་ཏེ་དབྱེར་

མེད་དུ་སྦྱར་བྱུང་། །སྦྱར་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་ཕྱི་མ་སྦྱར་རྒྱུ་ལོ་གཅིག་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ་ཐིག་ལེའི་
དོན་ནོ། །བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱས་བཏབ་འཁོར་ལོ། །མཁའ་བཞིན་
སྟོང་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དང་སྟོང་ཆེ་སྟོང་སྤྲུལ་
ཟུང་འབྲུག་གཉིས་མེད་སྟེ་གྲིས་འབྲུག་། །དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། །དེ་དང་རོ་གཅིག་པའི་སྟེན་
སྦྱོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཐབས་དང་སྟོང་ཆེའི་སྟོང་སྤྲུལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དེ་རུ་གྲུབ་
ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱུ་མའི་དེ་རུ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བཏག་
མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱས་བཏབ་འཁོར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་བཏབ་པ་ནི།
སྤྲུལ་བཤད་པ་གཉིས་སྦྱུ་དང་སྤྲུགས་སྦྱུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ། །སྦྱིན་གཉིས་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལའང་རྩིས་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་བཤད་པའི་ཟུང་འབྲུག་
ལ་བཤད་པ་སྤྲུལ་བཤད་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་། སྤྲུལ་དེ་རུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པར་བཤད་ཅེས་པའི་སྤྲུགས་སྦྱུ་གསུངས་པ་སྤྲུལ་བཤད་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱུ་དེ་རུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་། སྤྲུལ་སྤྲུགས་སྦྱུ་ལུས་གྱི་དེ་རུ་གྲུབ་དང་། སྟོང་
སྤྲུགས་བཤད་སྟོང་གི་དེ་རུ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་རྩིས་སྤྲུལ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་རྩིས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རྩིས་སྤྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྟོང་
གི་སྟེན་སྦྱོར་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྩིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཐོག་མར་དེའི་
གོ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དབྱུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་སྤྲུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བཏེན་
ནས་ངས་དགོས་སོ། །སྟེན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ནི་བདེ་བ་གཞན་གྱིས་མེ་ཆོག་པས་དེ་འདྲེན་
བྱེད་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཤྲོ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཨེའི་དོན་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞན་དང་། སྤྲུལ་དོན་ནི་དེ་ལ་
བཏེན་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་། བཏེན་པ་དོན་ལ་གནས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་སྟེན་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེ་སྟེ་སྤྲུགས་དཔའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །རྩི་
རྩི་འབྲེང་བ་ལས། །ཨེ་ནི་རྣམ་གཞི་མཆོན་ཉིད་དེ། །པར་ཏེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །བཏེན་པ་དོན་ཆེ་ཞེས་
ནི་གསུངས། །བཏེན་པ་དོན་ཆེ་འཆང་བ་ཡིས། །དེ་ལ་གནས་པ་ཐིག་ལེའི་གཟུགས། །སྤྲུལ་སྤྲུལ་

སྐྱུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡི་གནས། །རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེ། །ཞེས་
སོ། །དེས་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོ་གཉིས་སྐྱུར་བ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་བརྟན་
ཏོ། །དེས་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནང་གི་རང་གི་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱོ་
ཡང་སྐྱུ་ཁ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ལྟེ་བར་སོན་འཁོར་ལོ། །ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས།
སྟོང་ག་མགོན་པར་ཡང་དག་གནས། །ཨྱོ་གྱི་ཡི་གེ་འདྲ་བར་འདོད། །ཅེས་སྐྱེ་བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་
འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ཨེ་གྲུ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་དང་། སྟོང་ཁ་དང་མགོན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་
ཨྱོ་ཡིག་ལྷུ་མ་པོའི་དབྱིབས་སྤྱ་གནས་པ་ཨེ་ཨྱོ་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས།
ཡང་ན་ཨེ་ཡིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱུལ་པ་དང་ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན།
ལྟེ་བ་དང་མགོན་པ་ལ་ཨྱོ་ཡིག་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་
ཉིད་སྟོང་ཁ་དང་སྐྱེ་བོའི་གནས་ཀྱི་ཁ་སྐྱུར་བ་བསྟོམས་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་སེམས་གཟུང་བས་ལྟན་སྐྱེས་འདྲེན་པར་བཤད་པའི་དོན་
ཏོ། །རྩ་འཁོར་བཞི་ཨེ་ཨྱོ་དུ་འཛིག་ཚུལ་ནི་སྐྱུ་མ་དང་མི་མཐུན་པས་རུང་མ་དག་པའོ། །ལྟན་
སྐྱེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་སའི་གཙོ་བོ་ཡང་རྩ་ཨེ་ཨྱོ་རྩེ་ཏྲུ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་
འགྱུར་ལས། རུང་མ་རོ་མ་ལོགས་གཉིས་སུ། །ལྷ་ལི་ཀླ་ལའི་རང་བཞིན་ཅན། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་
རང་བཞིན་གྱིས། །དགའ་བ་བཞི་ཡི་གཟུགས་ཅན་མ། །ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དང་།
གཉིས་མེད་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་མ། །ཀུན་རྩོབ་ཀུན་ལྟ་བུ་སྟེ། །སྐྱེ་བམེད་བདེ་བའི་གཟུགས་ཅན་
མ། །ཞེས་ལྷ་ལའི་དོ་བོ་རུང་མ་དང་། །ཀླ་ལའི་དོ་བོ་རོ་མ་གཉིས་ལོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་
ན་གནས་པའི་མཆོག་གི་དབང་ཕྱག་མ་རྩེ་ཏྲུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། སྤྱ་
རྩེ་མ་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་འདིར་ནི་དགའ་བདེ་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བཞི་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་མ་རྒྱུད་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་དོ་བོ་དང་། རྩེ་ཏྲུ་ནས་
ཀུན་ལྟ་བུ་བབས་པ་ལ་སྐྱེ་བམེད་དེ་དོན་དམ་བདེ་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་སྟེ་ཚུལ་ཅན་སྐྱེ་བར་གསུངས་
སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་གཟུགས་ཀྱིས་ལ་ལོན། །རོ་མ་ཐབས་ཀྱི་ཡང་དག་གནས།

དེ་དག་དབྱས་སྤྱ་གནས་ལྟ་མོ། །ཨྱི་ཡིག་སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མ། །ལྟ་མོ་སྤྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་
ཅན་། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་སྒྲུབ་མ། །བདེ་ཆེན་རབ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་དྲུ་ཡང་
དག་བདག་ཕྱག་འཆལ། །ཞེས་སྟེ་བར་རོ་རྒྱུད་གི་དབྱས་ཀྱི་རྩུ་ཏྲིར་གཏུམ་མོའི་ངོ་བོ་ཨྱི་ཡིག་བསྒྲུམས་
པས་བདེ་ཆེན་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་རྩ་འཁོར་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེ་བའི་
རྩུ་ཏྲི་དང་རྩུ་ཏྲིའི་ཡར་སྒྲ་མར་སྒྲ་རྣམས་སྤྱི་ཡོག་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒྲུམས་
པས་སྟོག་རྩུ་ཏྲིར་ཚུད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རེ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའི་
མཇུག་ཐོགས་སུ། །གང་གང་གིས་ནི་བསྒྲུམས་པ་ཡིས། །མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཡང་དག་སྒྱུར། །དེས་
དེའི་རང་བཞིན་འགྱུར་ལྟ་མོ། །སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ནོར་བུ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིའི་
དོན་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །གཞུང་འདི་གྱུར་དང་ཀུན་སྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་མང་པོར་འབྱུང་བེད་གཞུང་
གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་བ་མང་པོ་ལ་བཤད་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྟོག་
རྩུ་ཏྲིར་བསྒྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་སྟེན་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་གང་དང་གང་གིས་
རྩུ་ཏྲིའི་གནད་ཆེ་བ་གང་དང་གང་དུ་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྟེ་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡིད་སྒྱུར་བ་སྟེ་གཏད་ནས་
བསྒྲུམས་ན་སྟེ་བའི་རྩུ་ཏྲིར་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་སྟེ་མོ་ཐག་མོའི་ངོ་བོ་ཨྱི་ཡིག་བསྒྲུམས་པ་དེས་རྩ་གནས་
དེར་རོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་རྣམས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་ཤེས་སྒྲོང་
རས་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ན་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་དོན་དེ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྒྲུམས་པས་གདམས་ངག་གིས་མཐུས་
གནས་དྲུར་རྒྱུད་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་རྣམས་པར་འགྱུར་པའི་ཁྱད་སྤངས་མཆོག་དུ་གྱུར་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ཇི་སྟེ་སྟེ་བ་བཞིན་པ་དང་། རང་
གི་ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ཇི་སྟེ་སྟེ་བ་བཞིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩུང་
དུའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲལ་གསང་སྤྲགས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་འགྱུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
ཤེས་རབ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བྲལ་ན་ལམ་གཞན་གྱིས་མི་འགྱུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་པོ་ཉ་ལགས་འགྲོགས་པས། །སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག། །བཟླས་
བརྟེན་བསམ་གཏན་མཆོད་མེད་པར། །སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་

སྐྱབ་པ་པོས། མཆོད་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་འདུག །འདི་ལས་གཞན་པའི་མཆོད་མེད་དེ། །དེ་ལྟར་
བསྟན་བཅོས་ངེས་པ་ཡིན། །པོ་ཉིད་ལམ་ལ་དགའ་ནམས་ཀྱི། །སྐྱབ་པ་པོ་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྱུར།
ཞེས་ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པས་པོ་ཉིད་ལམ་གྱིས་ཕྱི་བཟུངས་བཅོད་སོགས་དང་བྲལ་ཡང་
འགྲུབ་པ་དང་། ལྷན་བར་འགྲུབ་པ་ཡང་དེའི་མཐུས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེས་པ་དང་པོའི་སྐབས་
སུ་བཟུངས་བཅོད་སོགས་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །པོ་ཉིད་ལམ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི།
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་
དེ་ཡང་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ཀྱང་པ་བརྒྱད་པས་སྟོན་པར་
བཤད་དོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་ཉེར་བཞི་པའི་བར་གྱིས་
པོ་ཉི་མོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་འདུ་བའི་སྒོར་ཉིད་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་ལེའུ་མང་པོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ལ་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་
པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྟར་སྐྱེས་མཆོན་མི་རྒྱས་པའི་ཆེ་པོ་
ཉི་མོ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ལས་མཆོན་དགོས་ཏེ། །གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། །ལས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་ལུན་པས། །དྲི་རྩེ་པར་མཉམ་སྦྱར་བས། །བདེན་པ་གསུང་པས་མངོན་སུམ་དུ། །འདི་
འདྲའི་བསྐྱེད་པ་གང་གསུངས་པ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་
ནས། །དབྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། །གཞན་གྱིས་མཆོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། །དང་པོའི་
ལས་པས་རིག་པར་བྱ། །ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མེད་པ། །རིག་སྟེ་གཞན་དུ་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་མཆོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་ན། །རང་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནལ་
འབྱོར་བསྐྱེད་པས་སྟོག་རྩུ་རྩུ་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟར་སྐྱེས་བསྐྱེད་སྟེ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱས་
པ་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ལྟེན་པོ་ཉི་མོ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་བརྟེན་ན་ལམ་ཆེས་ལྷན་བར་འགྱུར་གྱི། །གཞན་
དུ་མིན་པས་ཐབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། །དཔའ་བོ་གང་ཞིག་ཕྱག་
རྒྱ་དམན། །སྐྱབ་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི། །ཕུབ་མ་བདུང་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དོན་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་ལས། །པོ་ཉི་ལྔ་པའི་གྱི་པོ་འདྲ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྟེན་པར་དགའ་
བའི་དོན་དུ་ཀོང་ཀ་ན་པ་བཞེད་པ་ནི། །དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། །ནལ་འབྱོར་མེད་པར་

ནལ་འབྱོར་ཆོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བཟོད་གྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཚུལ། །དཔལ་
བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཡུལ་དེན་ཀྱན་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་དེ་ལྟར་
བྱེད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ནམས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་བཏེན་པ་
དང་བྲལ་ན་མི་འགྲུབ་པར་ཅུ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་རྒྱུད་སྐྱུ་ཁ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་
གསུངས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མ་གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མ་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་བཟང་
མོ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་རེ་རེ་དང་ལྟན་པ་འདི་མ་གཏོགས་བར་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བར་མི་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཟང་མོ་ནི་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བཏེན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བཅུད་ཕྱག་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆིང་བར་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
རྩལ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བ་གྲང་གི་སྟེ་ལྟར་རྩལ་པའོ། །འཇམ་པ་ནི་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྲང་བ་
ནི་ཁུ་བ་སྒྲ་བ་སྟེ་གང་གི་ཁུ་བ་འཐས་པར་གྱུར་པའོ། །མངོར་པ་ཅན་ནི་དྲུང་ཅན་མ་སྟེ་པར་ཅན་ལ་ག་
མངོར་ཡོད་པའོ། །བྱེད་མེད་འདི་དག་ནི་བཅུད་འཆིང་བ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྤང་པོ་ཅན་དང་། གསུམ་པ་ནི་རི་མོ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྩལ་པ་དང་འཇམ་
པ་ནི་པར་ཅན་འོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་ལ་བཏེན་པའི་ཆེ་ཁམས་ཀྱི་བཅུད་འཆིང་བ་ནི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུང་
རྒྱ་རྒྱུར་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། མཁའ་
འགྲོ་རྒྱ་མཆོར། དེ་ནས་དེ་རྗེ་པར་ཅན་འདུ་བ། རི་བཞིན་བཤད་ཀྱིས་མཉམ་པར་གྱིས། རིན་
ཆེན་དེ་རྗེའི་རབ་སྒྱུར་བས། །ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་ཅན་དངོས་གྲུབ། །ནལ་འབྱོར་མ་ལ་ཡང་དག་རོལ། །དོན་
དམ་པ་ཡི་ཉམས་ལ་གནས། །དེ་ཡི་སྒྱུར་བས་རོལ་བར་ནི། །གཉིས་མེད་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་འགྱུར་
རོ། །ལུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བཞིན་པ། །བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འོང་། །དེ་ཡི་ག་དུག་པ་
དང་ལྟན་པའི། །ས་བོན་དེ་རྗེའི་ཞོར་བུ་དགོད། །ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུའི་རྩར་འབབ་སྟེ། །སྤང་དུ་ཁ་བཞུས་
དཔལ་བར་སོན། །བསྐྱུང་བའི་དུས་སུ་སྒྲོ་ལྟན་གྱིས། །རང་གི་ལག་པས་དེ་རྗེ་གཟུང་། །ཞེས་སོ།
རིན་ཆེན་ནི་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་པར་ཅན་འོ། །ཨ་ཤ་རྒྱ་རྒྱུ་ཅན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་
རྟོག་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་ནལ་འབྱོར་པའོ། །བྱིས་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་བདེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

[illegible]

ཅི་ལྟར་ཕྱི་མ་ཆེན་ལ་སོགས་རིམ། །སྒྲུབ་མའི་དུས་ཐབས་རིམ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ནི་ཆེགས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གནས། །ཞེས་ཀྱང་པའི་མཐོལ་ཕྱི་མ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབ་མའི་མན་
ངག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེགས་རིམ་དང་སྒྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གཤམ་སོ། །འདི་ཡང་
ཅ་ཅུད་ལས་ཅི་ལྟར་བརྟན་པ་ནི། མངོན་བརྗོད་ལས། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་བཞུགས་པར།
གང་ཞིག་སྒྱུར་ནི་བཤད་པ་ཉིད། །དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །དེ་ནི་སྒྲོ་དགུ་དག་ཏུ་
འགྱུར་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་མཆོག་གི་དགེས་པ་ན། །ཐམས་
ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་པའི་གསང་བ་ནི་ས་དང་། མཆོག་ནི་ཆ་དང་། དགེས་པ་
ནི་མེ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུད་དང་། རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བདེ་
བ་ཆེན་པོར་དེ་ཉིད་གསལ་བ་སོགས་ལས་གསུངས་ཏེ་སྐྱུ་ཁྲི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གསང་
བ་སོགས་ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྱུར་ན་འབྱུང་བཞི་རིམ་བརྟེན་དང་། ནང་ཆེགས་རིམ་ལ་སྒྱུར་ན་རྩ་
རྩའི་ལུས་སྟོན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་རི་རབ་ཀྱི་སྒྱུར་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་གཤམ་པར་བྱའོ། །མངོན་
བྱང་གི་ཨུ་ལི་ཀྱ་ལི་འགོད་པའི་གཞི་བརྒྱ་ནང་ལ་སྒྱུར་བ་ན། སྒྱུ་པོའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་སུ་སྐྱུ་ཁྲ་
ལས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། མགྱིན་པ་དང་སྟོང་ཁ་དང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འཁོར་
སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་ཀྱན་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱར་རུང་པ་ཡང་ཅ་ཅུད་ལས།
ཆོས་འབྱུང་བྱིས་པའི་དབུས་སུ་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲགས་བཏུ་བ་གསུངས་
པ་དེ་ལ་བཤད་ཅུད་སྐྱུ་ཁྲ་ནས་ནང་བཤད་མཛད་པ་ན། རྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་གསུངས་པའི་དོན་
མན་སྟེ་ལས། འདིས་ནི་རྟེ་བའི་པར་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསུངས་སོ་ཞེས་ཅ་འཁོར་གནན་ལ་ཡང་
བཤད་པ་དང་འབྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འབྱུང་བ་རིམ་བརྟེན་གས་
རི་རབ་པར་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དེ་ནང་ཆེགས་རིམ་ལ་བཤད་པ་ན། གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
པས་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་དེ་རུ་ཀ་འཆར་བའི་གཞི། ལུག་པའི་སྒྲོ་དགུ་པ་ཅན་གྱི་རྩ་རྩའི་ལུས་སྒྱུ་དང་བྲེ་བྲག་
གི་གནད་ནམས་སྟོན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུ་ཨི་པ་ལྟ་བུ་མངོན་བྱང་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུར་གྱི། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་དབུས་སུ་མངོན་
བྱང་ལས་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལུས་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞིར་སྐྱུ་

ཁར་བཤད་པས། རྒྱུ་ནས་གནས་ལས་ཁང་གི་བར་དང་། དབྱངས་གསལ་འགོད་པའི་གཞི་པར་
 ཚུན་ཆོད་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གཞི་དང་སྒྱར་བར་བཤད་དོ། །ཉག་དུ་བཞུགས་པའི་དོན་
 ནམ་མཁའི་ཁམས་བདེ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྱུར་ན། བདེ་ཆེན་འདྲན་བྱེད་མཆོན་པའི་
 དབྱངས་གསལ་ཟླ་བ་དྲུ་བཅས་དང་། བདེ་ཆེན་མཆོན་པའི་དེ་རུ་ཀ་ལ་བྱ་ཞིང་། རྒྱུ་གསལ་རིམ་ལ་
 སྒྱུར་ན། གང་དུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་སའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་
 སྒྱར་བ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་དེ་རུ་ཀ་ལ་ཡང་སྒྱར་རོ། །རྒྱང་ཕྱོགས་གྱི་དེ་རུ་ཀ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱང་པའི་ངང་ལས་ནྱ་དར་ལངས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ།
 སལྟ་ཁར་མངོན་བྱང་གི་དབྱངས་གསལ་ནམས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བའི་བྱང་སེམས་
 ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནད་གནས་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སལྟ་ཁར་དབྱངས་
 གསལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟླ་བ་ནང་ལ་སྒྱར་བ་ན་ཁྲད་པ་དང་། དྲུ་ཡིག་ནང་ལ་སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་
 དྲུ་ཡིག་ལ་བཤད་པ་ཡང་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་དེ། དེ་ཉིད་གསལ་བ་ལས།
 དེ་ཡི་རྩ་མོ་མགོར་གསུངས་དེ། །འདམ་སྤྱིས་འདབ་མ་སུམ་རུ་གཉིས། །དེ་ཡི་དབྱས་སུ་དྲུ་ཡིན་
 དེ། །ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་ལས་སྤྱུ་ལ་། །མེ་ཤིགས་གོ་འཕང་ཉམས་དགའ་བ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱར་བཅོད། །ཅེས་ལྷ་ལི་ཀྱ་ལིས་བསྐྱེད་པའི་ཟླ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཡང་གསུངས་པའི་བྱར་རོ། །དེ་
 རྩར་ངེས་དོན་གྱི་དེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ནི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཤད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱས་ཀྱི་དབྱུ་མ་དང་དེའི་ཡར་སྒྲ་མར་སྒྲ་སོགས་གནད་དུ་བསྐྱུན་ས་མང་ཡང་། ལུ་
 ཡི་པའི་ལུགས་འདི་ནི་ཀྱན་སྤྱོད་ལས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་གསལ་པ་ནི། །སྟེ་བའི་རྩ་བར་གནས་
 པར་བསྒྲུམ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟེ་བ་སྤྱུ་ལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 མཐུན་པར་མངོན་བཅོད་ལས་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །དེ་ནི་སྟོ་དགུ་དག་
 དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། །དོ་རྩེ་ཅན་ནི་
 དེར་བཞུགས་པ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོ་རྩེ་ཅན་ངེས་དོན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དེ་
 རུ་ཀ་སྟེ་བར་བཞུགས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་རྩར་གིང་ལ་མེ་གནས།
 །ཞེས་པ་རྩར་དེར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ལྟན་སྤྱིས་འབྱུང་པ་སྟེ། དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། དེ་

ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། རྟེ་བའི་ནང་ན་པར་ཆེ། །བཙུ་
དུག་ཐིག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །ཡི་གེ་དང་ཡང་མཉམ་པར་སྦྱར། །ཁ་སྦྱར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་རྟེ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེ་བ་སྦྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཙུ་འདབ་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་
པའི་དང་པོ་ལ་ཙུ་འདབ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་བཙུད། གསུམ་པ་ལ་ཙུ་འདབ་བཙུ་དུག་ཡོད་པའི་དོན་
དུ་བཤད་ཅིང་། བཞི་པ་ལ་དུག་ཙུ་ཙུ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ཙུ་འདབ་ཀྱི་རིམ་པ་གཞན་གསུམ་
ནི་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ལས། བཙུ་དུག་ལ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབ། ཞེས་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུས་
སོ། །ཡི་གེ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་ཡི་གེ་རྒྱུ་པ་བསྒྲུམ་པ་མིན་པར་རྟེ་བའི་ཙུ་འཁོར་གྱི་དབྱས་
ཀྱི་རྩུ་ཏྲིའི་ནང་དུ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་བསྒྲུམ་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཙུ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་མཉམ་
པར་སྦྱར་བ་བསྒྲུམས་པས་བྱ་བ་བྱས་ཚུལ་ནི། དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་ཁ་ཅིག་ལས། །ཁ་སྦྱར་འབྱེད་
པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྩུ་ཏྲིའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དབུ་
མའི་ཁ་བྱེ་ན་རོ་རྒྱུ་གི་ཁ་བྱུམ་པ་དང་། རོ་རྒྱུ་གི་ཁ་བྱེ་ན་དབུ་མ་ཁ་བྱུམ་པ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པས་
དབུ་མའི་ཁ་འབྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་རོ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུང་རྒྱུ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་སྦྱར་
བའི་བདག་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་འང་རྩུ་ཏྲིའི་ཁོང་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་འབྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་
ནོ། །དེ་ཉི་མ་ཟླ་བ་ནམ་དག་སྟེ། །འཆར་དང་རྒྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་དང་མཉམ་
པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ངེས་ཉི་མ་རོ་མ་ཟླ་བ་རྒྱུང་མའི་རྒྱུང་དག་པར་བྱས་དེ་ལྟར་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེས་འཆར་
བ་དང་། ཀུན་ཏྲོག་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །པརྒྱའི་སྣ་ཙུའ་ཡུངས་
ཀར་ཅམ། ཞེས་པ་ནི་པརྒྱ་ནི་ཙུ་འཁོར་ཡིན་དེ། དེ་རྗེ་ཕྱིང་བ་ལས། པརྒྱའི་མིང་ཅན་འཁོར་ལོ་
ནམས་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྣ་ཙུའི་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཡང་རྟེ་བ་སྣ་རུ་བཤད།
ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙུ་འཁོར་གྱི་རྟེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་རྩུ་ཏྲིའི་ནང་དོ། །ཡུངས་
ཀར་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དྲུག་ཡིག་དང་རྒྱུང་ལ་བྱའོ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་རང་
བཞིན་ཀུན་ནི་སྟོད་བཙུད་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཙུ་བ་རྒྱུང་དང་སེམས་མཆོན་པའི་དྲུང་དོ། །ཡིད་ཀྱི་
བཟུངས་པར་ཡང་དག་ལྟར། །ཕྱི་ཡི་དབྱངས་ནི་ནམ་པར་སྤངས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིའི་ངག་གི་བཟུངས་པ་
སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བཟུངས་པ་དེ་རྗེའི་བཟུངས་པའོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བཟུངས་མིན་གྱི་རྟེན་གས་

རིམ་པའི་རྒྱུ་ལྡུང་འབྲུག་གནས་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བ་ལ་དམིགས་པའི་དོར་བཞུས་སོ།
 ལྷ་མི་པའི་འགྲེལ་པར་ལྷ་བ་པས་སྟེ་བར་རྒྱུ་དོ་རྩེའི་བཞུས་པ་བཤད་པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་
 གྱིས་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་ཀུན་སྨྱོད་ལས་མི་གསལ་ཡང་དེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་མཐུན་ཏེ་དག་བཞུས་
 གྱི་ངས་དོན་བཤད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གནད་དུ་བསྒྱུན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་བྲངས་པ་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་
 ལྷན་སྒྲུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཏེ་དེ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་སྟེ་བ་སྒྲུབ་པའི་འཁོར་ལོར་རྗེས་གཞིག་གི་སྨྱད་
 རིམ་གྱི་བསྒྲུས་ཏེ་རྒྱ་ཡིག་དང་རྒྱ་ད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུ་དང་མཉམ་པར་སྨྱོར་བ་དང་། དེ་ཡང་མི་དམིགས་
 པར་སྨྱོར་བ་དང་། རྟེན་བར་རྒྱ་ཡིག་གམ་རྒྱ་ད་དཀར་དམར་ལས་ལྡང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་དོར་
 བཞུས་གྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་མའི་སྒྱུ་བསྒྱེད་པ་ལྷ་མི་
 པའི་རྩོགས་རིམ་དུ་བཤད་པ་ནི་ཅ་རྒྱུད་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ཀུན་སྨྱོད་དང་། མངོན་བརྗོད་དང་དེ་
 རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གསུམ་བསྒྲིགས་ཏེ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བསྒྲུན་པའི་དོན་
 དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཉམས་སུ་གྲང་བྱའི་གདམས་ངག་གི་ནམ་གཞག་དང་། རི་
 ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་མཆོག་ལ་ཡང་སྨྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་
 དང་། རིམ་པ་ལྡེའི་ནམ་གཞག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། སོ་སོར་སྨྱད་
 དང་དེ་བཞིན་དུ། །བསམ་གཏན་སྒྲིག་ཚུལ་འཛིན་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བྲན་དང་ཏིང་འཛིན་ཏེ། །སྨྱོར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ནམ་དུག་གོ། །ཞེས་དང་རང་གི་སྒྱུ་ནི་སྒྱུ་མ་མཉམ། །བདག་བྲིན་བརྒྱུ་འདི་ཐ་
 མོ་དང་། །དོ་རྩེ་བཞུས་རང་མཆོན་ཉིད་དོ། །རྩོགས་པའི་བྲང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར། །དེ་ལས་
 ལྷག་མ་བྱུང་འབྲུག་གོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྒྱུ་རྒྱུ་མ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པའི་བདག་
 བྲིན་བརྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་དཀའ་བས་ཐ་མོར་གྱུར་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པ་བདག་བྲིན་བརྒྱུ་ལས་ཀྱི་
 རིམ་པ་སྒྱུ་ལུས་སོ། །དོ་རྩེ་བཞུས་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་བཞུས་པའི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་དང་
 པོའོ། །མངོན་པར་རྩོགས་པར་བྲང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞི་པ་སྟེ་མིང་གཞན་འོད་གསལ་
 གྱི་རིམ་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གཏེར་ནི་སེམས་དབུན་ནམ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་གཉིས་

པའོ། །སྤྱི་བཤད་པ་བཞི་ལས་སྟག་མ་ནི་བྱང་འདུག་གི་རིམ་པ་སྟེ་རིམ་པ་ལྔ་པའོ། །བདེ་མཆོག་
འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། པར་མགོན་པོ་སྟག་མ་གོན་པོ་ལྔ་འབྱུང་བཤད་པ་ལྔ་པ། རྒྱུང་གི་དེ་ཉིད་སྟེན་
འགྲོ་བས། །སྟག་མ་གྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱུབ་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འབྱུར་ཞིང་། །ལས་
ཀྱན་བྱེད་པས་རྒྱུང་དུ་བརྗོད། །རྣམ་ཤེས་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་
འགྲོ་བ། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གསང་བ་ཡི། །ཐབས་དང་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུང་དང་
སྟག་མ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོར་བར་བཤད་ཅིང་། །ཏག་དུ་ཐོ་རངས་ལངས་ནས་རྒྱུང་། །སྟོང་ཕྱག་གཅིག་
ནི་བཟང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཏག་དུ་མཉམ་གཞག་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་
དེ་རྗེས་བཞུས་པ་གསུངས་ཡ། །ཀྱན་རྫོབ་སྟེ་བ་འབྱུང་བ་ལས། །དངོས་མེད་ཀྱང་མིན་ཆ་མེད་ཕྱིར།
རྣམ་སྟེས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྣམ་སྟེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དང་། །རང་བྱེན་བསྐྱུབས་
དང་རང་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་དང་། བདེ་ཆོན་མངོན་པར་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །དེ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་
ཆོན་པོ་མཆོག་ །ཅེས་སྟོམ་འབྱུང་ལས་སྤྱི་བཤད་པའི་བྱང་འདུག་བཤད་པའི་འབྲོ་ལ་གསུངས་
ཏེ། །ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྟེ་བ་ནི་རྒྱ་ལུས་བདག་བྱེན་བསྐྱུབས་དང་། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འོད་གསལ་
བ་ནི་རྣམ་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆོན་པོར་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་ཡང་རྫོགས་
པར་འབྱུར་རོ། །སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཁྲ་གདོང་
མ། །འུག་གདོང་མ་ནི་བསམ་གཏན་འདོད། །སྟོན་ཚུལ་དུ་ནི་གནས་པ་ཁྱི། །འཛིན་པ་ལ་ནི་
ཐག་མོའོ། །རྗེས་དྲན་གནས་པ་ཕོ་ཉ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདུན་མར་འདོད། །མཆེ་བ་མ་ནི་
རྒྱས་བརྟེན་ཐོབ། །འཛིན་མས་མ་འབྲས་བུ་ཀྱན་བདག་སྟེས། །འཁོར་བ་ལས་ནི་གྲོལ་གྱུར་པ། །ཞེས་
ཐག་གདོང་མ་མ་གཏོགས་པའི་སྟོམ་གསུམ་ཐག་མོ་དང་བཞི། །གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་མོ་དང་བདུན་མ་སྟེ་
མཆོམས་མ་གཉིས་དང་དུག་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དུག་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ཡ། །འགྲེལ་པ་ལས་དེ་
རྣམས་རྫོགས་སྟེ་བ་དང་སྟེ་མའི་ནལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། །ཡན་ལག་དུག་བདེ་མཆོག་
རྟོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་ལོ། །ལྷ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་
ལས། །ཤིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་ཆོན་པོའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
རིམ་པ་གཉིས་ནི། །རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དུག་པའི་གོ་རིམ་མཁོ་ནས་བསྟོམ་པར་བྱའི་གཞན་

དུ་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདུས་པ་སྤྱི་མ་ལས། བསྟེན་པ་ཡན་ལག་དུག་སྦྱར་བས། །སྦྱབ་
 པའི་མཆོག་ནི་བྱས་ནས་སྟུ། །བསྦྱབ་པར་བྱ་ཡི་གཞན་དུ་ན། །གྲུབ་པ་མཆོག་ནི་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་
 དངས་ནས་མཆོག་འགྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་རིམ་པ་སྦྱབ་དགོས་ཞེས་བསྦྱབས་ནས་ལུ་
 མི་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་ཡན་ལག་དུག་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱར་ཚུལ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་
 བེས་པ་ལྷ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་འདུག་པ་སོ་སོར་རྒྱད་པ་སྟེ་འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 སོར་རྒྱད་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱས་ནས་ནང་གི་ཕུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ནམས་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་དུ་རྟོགས་
 པ་ནི་རྟོག་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངེས་པ་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 ལྷ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་། དགའ་བས་བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་ལ་སིམ་པ་དང་བཅས་
 པའི་སེམས་ནི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས་ནམ་པ་སྦྱ་
 ཆོགས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཀླན་ཚོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལོག་པས་ལྷ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
 ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྟེ། །སྟོག་རྩེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྤྱི་མ་
 བཞི་རྟོགས་རིམ་དུ་བཤད་ཅིང་། འདི་ཁོ་ན་རྒྱད་དང་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་བཤད་
 པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་རུ་ཀ་ནས་དཔེ་མེད་མཆོ་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ཞིང་
 རྒྱད་ལས་ཀྱང་བཤད་ཅིས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ཡུང་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱད་
 ཀྱི་རྟོ་རྟེན་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་ཆད་ལྷན་གྱི་བཤད་པ་ཡིད་པས་བཤད་པ་སྟོགས་
 གཅིག་པ་རེ་རེ་ལ་ཞེན་ནས་གཞན་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །སྟོག་རྩེ་ལ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱད་འདི་ནས་རྩ་བ་སྦྱོམ་པ་
 དང་རྒྱང་བསྐྱེམ་པ་དང་ཐིག་ལེ་བསྐྱེམ་པ་དང་དྲོད་བསྐྱེམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་དང་
 མཆོན་བཅས་བསྐྱེམ་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྐྱེམ་པ་ནི་རྒྱུ་མ་
 ལྷ་བྱ་དང་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ནི་ད་བསྐྱེམས་པ་དང་བྱང་འདུག་བསྐྱེམ་པ་དང་གསུམ་སྟེ། སྟོག་ཨ་
 བ་རྒྱ་ཏྲུ་ཏྲུ་འདུག་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་བསྐྱེམ་པ་ནི་ལྷ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་བསྐྱེམ་པ་ནི་གསུམ་ཡིན་ཞེས་བདེ་མཆོག་གི་རྟོགས་རིམ་ལ་འདུས་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ཐ་

སྒྲིབ་པ་ལ་མང་དུ་བཤད་ཅིང་། རྩོག་ས་རིམ་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཐབས་གཅིག་དང་ཚུད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲིམ་པའི་སྐབས་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནི། བདེ་མཆོག་ཏུ་མ་བཟད་ཆུ་མེད་ཀྱི་རྩོག་ས་
རིམ་གཞན་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྦྱོར་
དུག་གི་ཡན་ལག་སྦྱི་མ་བཞི་བཤད་པ་ནི། ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་འབྱོར་ལ་དོ་རྩེ་བཟུངས་
པ་ལ་སོགས་བའི་རིམ་པ་ལྔ་ཡང་འདི་ལ་སྦྱོར་བར་གིན་ཏུ་རུང་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱུང་པར་
གསལ་བྱེད་ལས། ཉག་པོ་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལྟར་རིམ་པ་བཞིའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ནི། དེར་
རྩོག་ས་རིམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུགས་འདིའི་རྩོག་ས་རིམ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྩོག་ས་རིམ་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཆེ་བ་ནི་བདེ་མཆོག་སྦྱོད་འགྲེལ་
ནས་དུས་འཁོར་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་དང་། དཔེ་མེད་མཆོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་
སྦྱོར་དུག་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་དང་། འདུས་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མཛད་
པ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་བྱུ་པའི་རིམ་ལྔ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྩོག་ས་
རིམ་གཅིག་སྟེ་དུག་ཡོད་ལ། །བདེ་མཆོག་གི་ཡུམ་སྒྲོར་དང་ཡབ་སྒྲོར་ནས་ཀྱང་རྩོག་ས་རིམ་ཚུང་
བ་འགའ་རེ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོག་ས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ནི་སྤར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དག་པ་དམ་པའི་འོག་བཟུངས་པའི་གོང་དུ་བྱམ་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པ་རེ་བསྒྲིམ་ཞིང་།
གཙོ་ཆེར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བདུན་པ་ནས་གཙོ་ཆེར་རྩོག་ས་རིམ་
བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱུ་པ་དང་ལུ་བ་པས་དེ་ལྟར་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
བསྒྲིམ་པས་སེམས་བདུན་པར་གྱུར་པ་དང་རྩོག་ས་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །བསྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། །བསྐྱེད་རིམ་ལ་སེམས་བདུན་པོ་རྟེན་ན་མཆོམས་འདི་ནས་
བསྐྱེད་རིམ་ཞར་བྱུང་དུ་དང་གཙོ་བོར་རྩོག་ས་རིམ་བསྒྲིམ། དེ་ལྟ་མིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་མང་དུ་
སྦྱོབ་པ་སྤར་སོང་བ་ཡིན་ན། བྱམ་དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ལན་ཅིག་དང་། བྱམ་གཞན་གསུམ་
གྱི་དུས་སུ་བསྐྱབས་ནས་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ནི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བྱམ་འཆོམ་པ་རེ་བསྒྲིམ་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱམ་གྱི་མཐར་ལྟ་བསྐྱབས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ལངས་པའི་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་གསལ་གདབ་པར་བྱས་པ་བསྒྲིམ་སོ། །དེ་ནས་སྤར་དངས་པའི་སྦྱོབ་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་

[illegible]

པོར་ཟླ་བ་གནས་པར་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ལོ། །གང་དུ་ན་རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་ཙུ་བ་སྒྲུབ་
ནང་གི་དབུས་སུ་ལོ། །ཟླ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་སྤྱང་བ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་ལས་འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཚིགས་འཕྲོ་བ་ཅན་དག་དུ་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་གཡས་པའི་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་ནས་
སྤྱར་འཕྲོས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དག་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་གཡོན་པ་ནས་
ཞུགས་ནས་སྒྲུབ་པར་གནས་པར་བསམས་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚིགས་
པ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དབྱངས་གསལ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་གར་བ་བསམ་མོ།
ཟླ་བ་དེ་ཡི་དབུས་སུ་དྲུག་གི་ཡི་གེ་མཚོན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གནས་དེ་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་དཀར་ལ་དམར་
བའི་མདངས་ཅན་གནས་པར་བསམས་ལ། ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་བཅོམ་
ལྷན་འདས་སྒྲུབ་གསུམ་གྲགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཅན་ཏེ། དོ་རྗེ་གསུམ་མི་སྤྱད་པའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་དོག་
དཀར་པོ་གཡས་བརྒྱུད་གི་བཞུགས་པ། རྣམ་མཁའི་མངའ་ཚོན་སྒྲུབ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
ཀྱིས་དོར་དྲིལ་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་ལོ་གཟུགས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བྱིང་ཡུམ་དོ་རྗེ་ཕག་
མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྗེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་པ་དང་སྒྲོམས་པར་
འབྱུག་པར་བསམ་མོ། །གོང་དུ་ལས་འདས་གྱུར་པ་དེ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་ནི་གཟུགས་ལས་འདས་པ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལེགས་མོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་ཞུ་བྱིང་ཐིམ་པ་ལས་རྒྱ་དཔེ་
གཟུགས་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །དེ་ཡང་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་བཅུད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་
ཚུལ་ལ། ལུ་བ་པས་སྒྲུབ་མའི་དགའ་བའི་སྐྱས་ཡང་དག་པར་བཀྱག་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་རིམ་པས་ཐིམ་པར་བསྐྱེད་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་མའི་སྐྱད་
དོད་རོལ་པ་ལ་ཡང་འབྱུག་པས་ཡབ་ཀྱི་ཡུམ་ལ་རོལ་བའོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་
མ་སྒྲུབ་ཞེས་བསྐྱུར་པ་མི་ལེགས། དགའ་བའི་སྐྱ་ནི་གསང་གནས་གཉིས་སྤྱབ་པའི་སྐྱའོ། །དེས་
བཀྱག་ཅེས་པ་ཅོམ་ལས་འགྲུགས་ཚུལ་གཞན་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ལ། མར་དོས་འབྱུང་
པ་དང་འོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅེད་འཛོམས་གནས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་བྱ་དང་སྐྱར་བ་སྒྲུབ་དོ་
རྗེ་ཞོར་བྱར་བདེ་བ་མྱོང་བའི་ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་དོ་བོར་གནས་པར་བསམ་

དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལས་བདེ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱལ་པས་བདེ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། བསྐྱུ་བྱ་ནམས་འོད་གྱི་ནམ་པར་
 བསམས་ནས་སྤྱད་པར་བཞིན་དེ། མན་ངག་དེ་སྤྱར་བས་ཆོག་གོ། །ཇི་པོའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཉིང་
 རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོས་པས་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་
 ལྔར་བཞུས་ཏེ་སྤྱད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བཀྲ་ག་པའི་སྟོན་བཅུད་ནམས་དྲུར་བྲིད་ལ་ཐིམ། དེ་
 ནི་ཉིན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ། ཉིན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་སྤྱུ་འཁོར་ལ། དེ་
 གསུང་འཁོར་ལ། དེ་བྱུགས་འཁོར་ལ། དེའི་གར་ནས་གཡོན་སྟོར་གྱིས་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་བཞི་
 ནི་རིམ་པ་བཞིན་མཁའ་འགྲོ་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡོན་སྟོར་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཐིམ། དེ་ནས་མེ་ནས་
 བརྒྱམས་ཏེ་མཆོམས་ན་གནས་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ཅན་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྟོར་གྱིས་ལྷ་མོ་
 བཞི་ལ་ཐིམ། ཐོད་པ་བཞི་ཡང་གཟུགས་ཅན་མ་སོགས་བཞི་ལ་བསྐྱུ། ལྷ་མོ་བཞི་ཡང་རང་ངོས་
 གྱི་གཙོ་པོའི་ཞལ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱུ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུང་པ་བསྟོམས་
 པ་ཡིན་ན། སྟོན་བཅུད་ནམས་དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྐྱུ། དམ་ཆོག་པ་ཡབ་ཡུམ་ནི་སྟེ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཞུ་སྟེ། ཞུ་བ་དེ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སི་རྒྱ་རས་བྱུགས་པའི་མུ་ཏིག་ལྔ་བུའི་དྲུ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར། དེའི་ཨུ་ནས་རྒྱ་དེའི་བར་དུ་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། རྒྱ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཙེ་མོ་བརྒྱ་
 སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་གཟུང་ངོ་། །རབ་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡང་མི་དམགས་པར་བྱ་བར་འགྲེལ་
 པ་གསུམ་ག་ལས་བཤད་དོ། །སྤྲ་མ་ནམས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱུས་
 པ་ཡིན་ལ། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་གཟུགས་འདས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞུ་བ་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་གཟུགས་འདས་དང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་
 གཟུགས་འདས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་དྲུ་ཡིག་བསྟོམས་པ་ན་སྟེ་བའི་རྒྱལ་གཞུང་ལ་ཉེ་བའི་ནང་ངོས་སྤྱུལ་
 པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་བྱང་པོའི་རྒྱ་ཏྲུའི་ནང་དུ་དྲུ་ཡིག་གསལ་གདབ་ལ། དེའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སེམས་
 ཞུགས་པ་ལྔ་བུར་བྱས་ལ། སེམས་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བར་གཟུང་། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་ན། རྒྱ་
 དེ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཙེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་ཞིན་དུ་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཙམ་སྟེ། སེམས་

ཀྱིས་གསལ་གང་བཏབ་འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་ཅི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པ་དང་དམིགས་
པ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཕྱ་བ་ལ་ཡང་སེམས་འཛིན་རྒྱས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་སློག་རྒྱ་ཏྲུ་རྒྱུ་འབྱུང་པ་དང་།
ཞུགས་ནས་གནས་པ་དང་། དེར་ཐིམ་པ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་བཟོད་སྤར་བྲངས་
པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་བཤད་པ་འཇམ། །ཡང་ན་མི་ཤིགས་ཀྱན་མཁྱེན་པ། །སྐྱ་ཡི་
ཉག་མ་བརྒྱ་ཡི་ཆ། །མཆོག་གི་གཟུགས་ཅན་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་པ་
ནི་མངོན་བཟོད་གཞན་མང་པོ་ལས། མི་འགྱུར་བ་ཡི་ལམ་བཤད་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་
ལ། དོན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བ་མཆོག་གི་དགེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་དེ་དག་གི་དོན་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་
ཀྱི་རྒྱ་ཏྲུ་ཏྲུ་འི་ནང་དུ་ཡི་འགྱུར་པ་སྟེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དྲུ་ཡིག་སོགས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་བསྒྲོམ་
པ་ན། ལྷ་ད་སྤྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱར་གསེགས་པའི་ཆའི་གཟུགས་བསྒྲོམ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་དེ་བསྒྲོམས་པས་སློག་རྒྱ་ཏྲུ་ཞུགས་པ་ལས་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་
པའི་དོན་ཏེ། རབ་ཀྱི་ནི་ལྷ་ད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་འདོར་ཞེས་པའི་རབ་ནི་ལྷ་ད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ལ་སེམས་
བཏན་ནས་དེ་དམིགས་ཉེན་དུ་མ་བཞག་ཀྱང་དེར་དམིགས་ཉེན་གཞན་མེད་པར་སེམས་གཟུང་བས་
སློག་རྒྱ་ཏྲུ་རྒྱུ་ལྷུད་རྒྱས་པའོ། །དེས་ན་ལྷ་ད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ལ་སེམས་བཏན་པ་ན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་
དོར་ནས་སེམས་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡིད་དོར་རྩ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྤང་ཀྱན་སྤྱད་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་
གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཐད་སོ་དེ་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཏྲུ་ཏྲུ་འི་ནང་གི་ཐད་སོ་དེར་
མོས་ནས་ངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཅམས་སུ་དྲུ་ཡིག་
ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་འདྲན་པའི་ཆེད་དང་དེ་ལྟར་འདྲན་པ་ལ་སློག་རྒྱ་ཏྲུ་ཞུགས་པ་གཞུག་དགོས་
པས་དེའི་སྤྱིར་དུ་དེ་ཅམས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཏྲུ་ཏྲུ་འི་ནང་དུ་སེམས་འཛིན་དགོས་པའི་
གནད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་མེད་ན་དྲུ་ཡིག་སོགས་བསྒྲོམས་པས་སེམས་བདེ་གསལ་མི་ཉྐག་
པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཉེད་ཀྱང་། སློག་རྒྱ་ཏྲུ་ལྷུད་ནས་ལྟན་སྐྱེས་འདྲན་པ་མི་སྤྱིད་པས་གོང་གི་གནད་ཅམས་
ཤེས་དགོས་ནའང་ཇི་བཞིན་དུ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་བཤད་པ་བྲིས་པ་མི་སྤྱང་བས་ཤིན་ཏུ་ཉྐགས་དཀའ་
ཞིང་འདི་དང་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ཅམས་ལ་ཡང་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འདི་ཁྱད་པར་གསལ་

བྱེད་ལས། ཡང་ན་ལྟེ་བའི་པར་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་སྟུར་བའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ས་བོན་དྲུག་
 ལས་བྱེད་བའི་པར་ལ་ཕྱི་ལྷོ་ལོད་ཟེར་གྱི་རི་མོ་སེམས་བཟན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་གཉིས་ལ་
 སྒོ་གཞི་རྒྱ་བ་སྤངས་ནས་དབུ་མ་ལ་རབ་དུ་འདུག་པས་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་ལས་སྤྱི་བོའི་ཟླ་བ་ལྷན་
 ནས་འཁོར་ལོ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་
 པའི་དགའ་བ་བྱེད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དུས་གཅིག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་
 དམིགས་པར་བསམ། རིམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །རིམ་པ་ཡང་སྤར་གྱི་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། ཡང་ན་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒྲུམས་ནས་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་སོགས་བཞག་
 ནས་དང་པོ་ནས་དྲུག་ཡིག་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། །རྒྱ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷན་སྤྱོད་པར་
 བའི་ཆེ་ནི་དམིགས་པས་མ་བསྐྱུས་ཀྱང་རྒྱ་བ་ཐིམ་པའི་གནད་གྱིས་དུས་གཅིག་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་
 དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟེ་བའི་པར་ལ་ཞེས་སོགས་ནི། ལྟེ་བའི་ཕྱི་ལྷོ་ལོད་ཟེར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ནང་དུ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྟུར་གྱི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་དྲུག་ཡིག་བསྒྲུམ་པ་ཡིན་ལ། པར་ལྷོ་ལོད་ཟེར་
 གྱི་རི་མོ་ནི་ཕྱང་ཟད་རིང་བའི་སྤྱད་བྱ་ལྷོ་ལོད་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་གཟུང་ནས་བཟན་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་དེར་གསུང་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་མན་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ལྟེ་བའི་ཕྱི་
 འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་ཤིན་དུ་སྤར་བའི་དབུངས་གསལ་མཉམ་པར་སྟུར་བའི་དབུས་
 སུ་དྲུག་ཡིག་བསམས་ནས་དེ་ནས་ཡེ་གོ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་འོད་དུ་བལྟས་ནས་དབུངས་གསལ་སྟུར་བ་ལ་གཞུག། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་
 ཡུམ་འོད་དུ་བལྟས་ནས་སྤར་མ་བཞིན་གཞུག། ཡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཟླ་བ་དབུངས་གསལ་དྲུག་
 དང་བཅས་པ་འོད་དུ་བལྟས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པར་བཤད་དེ། དང་པོར་དྲུག་ཡིག་ལ་སེམས་
 བཟན་དུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་སྤྱད་རིམ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །འདི་ལ་དང་པོར་དམིགས་པ་བསྐྱུས་པའི་
 ཆེ་མོས་པ་ཅམ་མིན་པ་ཡིད་ངོར་ངེ་ལྷོ་བ་བཞིན་སྤྱད་མི་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་ནི་ལྟེ་བའི་ཕྱི་ལྷོ་ལོད་ཟེར་
 སུ་སྤར་ལྷོ་བསྒྲུམ་པ་བྱས་པས་ཆོག་ལ། ཡིད་ངོར་ངེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན་ཕྱི་ལྷོ་ལོད་ཟེར་
 རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོ་ལོད་ཟེར་གྱི་ཐད་སོར་མོས་ནས་བསྒྲུམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་རིམ་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 བཤད་ཀྱང་། སྤར་བཤད་པའི་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱང་ཟད་འདོར་ལེན་བྱས་པའོ། །སེམས་ཉིད་དུ་

ཡང་བསྐྱེད་མི་བྱ། ཁྱིམ་པའི་དོན་རྒྱ་དང་ཕྱ་རགས་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་དང་པོར་རྒྱུད་བརྒྱས་པའི་སྐབས་དང་། རྒྱུད་ཐིམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས་འདིར་དང་པོའོ། །ཡམ་
མཐོང་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷགས་འདི་ལ་དོར་བཞུས་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་རྣམས་ཡང་བྱེད་
པ་ལྷུ་མི་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། བྱེད་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱས་པ་ལ་སེམས་
པོར་དུ་གཟུང་བའི་མཐར་ཉེ་རུ་ཀ་ཡང་ཡུམ་དུ་ལངས་པའི་དུས་སུ། རྩེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་
རྒྱ་ཉྱེའི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་དཀར་དམར་གྱི་རྩེ་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གམ་རྒྱ་ད་དཀར་དམར་བསམས་ལ། རྒྱུད་ནང་
དུ་འདུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་ཉྱེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་གི་གདངས་ཨོ་ཡིག་གི་གདངས་སུ་འདུག་པར་བསམས་
ལ། རྩྱུ་ཡིག་གམ་རྒྱ་ད་ལ་གཞུག། །དེ་ནས་རྩེ་དུ་འདུག་གང་རུང་ཞིག་གི་ཡུན་ཆད་ཙམ་ཞིག་ཞུགས་
པ་དེར་བཟུང་ནས་དེའི་རང་གདངས་ཨུམ་ཡིག་གི་གདངས་སུ་བསམ། དེ་ནས་རྒྱ་ཉྱེའི་ནང་གི་རྩྱུ་མམ་
རྒྱ་ད་ལས་སྤར་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་རྒྱ་ཉྱེའི་ནང་ནས་སྤར་འགྲོ་བར་བསམ་ནིང་དེའི་ཆོ་རྒྱུད་གི་རང་གདངས་
འི་གི་གདངས་སུ་འདུང་བར་བསམས་ལ་མ་ཡིངས་པར་དེ་རྩེའི་བཞུས་པ་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་གསུམ་
པར་ཡི་གེ་གསུམ་བརྗོད་ནས་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་བྱ་བར་གསུངས་པས། རྩེ་དུ་འདུག་གནས་གསུམ་
ཀྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་སྐགས་གཉིས་སྦྱོར་བ་དགོས་
མོད། དེ་ནི་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། གདམས་ངག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་བཤད་པ་ཅིག་
ཡིན་ལ། རྩེ་དུ་འདུག་གནས་གསུམ་རྩ་དབུ་མའི་ནང་ནས་མ་བྱས་པར་སྦྱར་ཁོང་པའི་ནང་ནས་འགྲོ་
འོང་སྟེགས་བྱེད་པའི་དོར་བཞུས་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་སྟོག་དབུ་མར་བཅུད་པའི་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་ལས་རྩན་སྦྱོས་དངོས་སུ་བསྦྱེད་རྒྱས་པ་མི་སྤྱད་པས་དོར་བཞུས་ཀྱི་གནད་ཡི་མ་ཉོགས་པ་ཡིན་
ལ། རྩ་དབུ་མ་ནས་དོར་བཞུས་བྱེད་པ་ནི་གདམས་ངག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་གི་
རམ་པའོ། །རྒྱུད་སྤར་རྩེ་དུ་འོང་ཆོ་འཁོར་ལོ་སྤེའི་རྩ་ཆོགས་འསྦྱོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་།
འདུག་པ་ན་རྩ་རྣམས་རྒྱུད་སྐགས་དབྱེར་མེད་དང་རྩན་ཅིག་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཐིམ་པར་བསམ་པར་
འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་བཤད་དོ། །དེ་རྩེ་རྩ་རྩེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཉྱེའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་སྟེགས་
ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དེའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་ནས་དོར་བཞུས་བྱེད་པ་གཉིས་
པོར་ནི་ཡན་ལག་དུག་གི་སྟོག་རྩེལ་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྩེ་དེར་འགྲུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྲུར་

རོ། ། རྩོམ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བར་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་ལ་བཞད་
 པ་མ་མཛད་ལ། ལྷ་བཞི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་གདན་དང་། ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་ཆེན་པོ་ཡི་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཡི་གེ་མཆོག་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
 སྒྲིམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་དུ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྩོམ་བཏང་བ་ལ་སེམས་
 བརྒྱུམས་ཏེ་གདན་ནས་བསྒྲིམ་པ་ནི་རྩོགས་རིམ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕོ་ཉིའི་ལམ་ལས་གཞན་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ཕོ་ཉིའི་ལམ་ནི་གྲུ་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། ། འགྲེལ་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲིམ་མ་ལས།
 ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དབང་པོ་རབ་འབྱེང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱབ་ཐབས་
 གསུམ་དུ་བཞད་པ་དང་། དཔའ་བོ་རྩོམ་བྱས་ཟེར་བའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཆགས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞད་པ་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་བསྟུ་བའི་རྩོགས་རིམ་ལ་སྤྱར་
 ཏེ་འཆད་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་མི་སྦྱེ་བར་སྒྲུང་བས་མ་བོད་དོ། ། བཞི་པ་ཉམས་སུ་གྱུར་ས་པས་མངོན་
པར་རྩོགས་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱར་བཞད་པའི་ནལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱིས་སྟོག་རྒྱ་ཁྱོད་རྒྱ་
 ཐུབ་ལུགས་དང་། ནལ་འབྱོར་དེ་བསྒྲུམས་པ་ལས་སྟོག་དངུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་སྟོགས་དང་སྤྱོད་སྟོགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོ། ། དང་
 པོ་ནི། སྤྱར་བཞད་པའི་སྤྱོད་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པའི་དངུས་ཀྱི་དངུ་མའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་ལ་སོགས་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུམས་པས་ནི། རོ་རྒྱུང་ནས་རྒྱུང་བརྒྱས་ཏེ་སྤྱིར་ཐོན་པ་བསྒྲིག་ནས། དངུ་
 མར་རྒྱ་བར་བྱེད་པས་སྟོག་རྩོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོག་ནི་རོ་རྒྱུང་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་ཡིན་ལ། རྩོམ་པའི་
 རྒྱུད་དོད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འགོག་པའི་དོན་ལ་བཞད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། ། དེ་སྤྱིར་ཡང་བྱེད་པར་གསལ་
 བྱེད་ལས། འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅུ་སྟེ། ཉེ་བར་སྤྱབ་པའི་ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡིའི་སྤྱིར་བའམ། ཐུགས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་བའི་བསམ་གཏན་གང་དེ་ཡང་སྟོག་འཐོན་པ་བསྒྲིག་པའི་
 དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་རྩོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། བྱེ་བྱག་དུ་བསམ་གཏན་འདི་སྤྱིར་སྤྱོད་སྟོགས་ཀྱིས་རོ་མ་དང་
 རྒྱུང་མ་དག་གི་རྒྱ་བ་ལས་བསྒྲིག་ནས་དངུ་མར་སྟོག་རྒྱུང་གི་རྩོམ་པ་ནི་རབ་དུ་རྒྱ་སྤྱོད་འདི་ཡང་སྟོག་
 རྩོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་སྒྲིའི་སྤྱོད་སྟོགས་པས་རོ་རྒྱུང་ནས་སྤྱི་བྱག་དུ་རྒྱ་
 བའི་རྒྱུང་འབྱུང་འབྱུག་བཀག་ནས་དངུ་མར་འབྱུང་པས་རྒྱུད་སྤྱི་མར་དེ་སྟོག་རྩོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

དེ་ཡང་སྤྱོད་གས་ཙམ་མཆོན་པ་སྟེ། རྟེ་བ་དང་སྟོང་ཁ་སོགས་སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་
ནས་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་ཁིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ཙུ་འཁོར་
ཡོད་ས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་སོགས་འགོད་པའི་རྟེ་གས་རིམ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
ཤེས་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཞལ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ནས་
གསང་བའི་སྒྲ་རྩེར་རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒྲུབ་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་བཤད་པའི་དོན་བསྟུས་པ་ན།
དབུགས་དགག་སྟོང་པའི་ཡན་ལག་གི་ཞེས་སྒྲ་བྱུག་ཏུ་རྒྱུང་འབྱུང་འདུག་གི་སྤྱོད་བསྟུ་བྱེད་པ་འགོག་
ཅིང་། དེས་སྟོང་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་དེས་ནི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དབུགས་
འགོག་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ལ། ཐབས་དེ་རྩེ་རྒྱུང་ལ་རྒྱུང་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་
སྤྱོད་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟེ་བར་གནད་དུ་བསྟུན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ག་བ་རི་བས་ཀྱང་། དེ་ནས་རྟེ་བར་ཆོས་འབྱུང་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྒྱ་ད་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཆ་རུ་དམིགས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུང་གིས་བརྒྱ་གཉིས་འགག་ །དོན་
ཆེན་འགྲུབ་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་རྟེ་བར་རྒྱ་ད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྒྱུང་བརྒྱ་གཉིས་
འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དེ་ཁོ་
ན་ནི་ད་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་ཨོ་གི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་མོ་དང་། ཡུའི་རྣམ་པའི་དོན་
ཡོད་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ནི་རྒྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་སྟེན་ཅིག་འདྲན་པ་ལས་རྟེ་གས་པ་ནི་པོ་གྱི་ཡི་གེ་གཟུགས་
སུ་སྤྱལ་ནས་རྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལའོ། །འདི་ནི་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་
གཉིས་འགོག་པར་བྱས་པས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྦྱབ་ཐབས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་
ཡུན་རིང་པོར་བརྟན་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་ན་དེའི་རྩེ་རྟེ་བའི་བརྒྱར་གནས་པ་ནི་མ་དང་ཟླ་བ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་
དབུས་སུ་པོ་ཡིག་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་རིང་པོ་བརྒྱའི་སྤྱད་བྱ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་
བྱས་པའི་སྟོན་ས་རྩ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཐལ་བས་དབུས་སུ་ཞུགས་ནས་གདུམ་མོ་
འབར་བས་སྦྱུ་བོའི་ཟླ་བ་ཞུ་བ་ལས་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་ལ་བྱུང་བས་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབྱེ་བས་སྟེན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་བྱུང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་ཅིག་ཅར་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་པར་བརྒྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པར་བསམ་མོ་ཞེས་སྟེ་བར་བེ་ཡིག་དང་། དེའི་
འོད་ཟེར་ལ་སེམས་གཟུང་བས་རོ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གཉིས་འགོག་པར་བཤད་དེ། རྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་
དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཏྲུའི་ནང་དུ་སེམས་གཟུང་བའི་གདམས་ངག་གི་བྱད་ཆོས་སོ། །འདིའི་བྱད་ས་སྟོམ་འབྱུང་
ལས་གསུངས་པ་ནི་དྲངས་ཟིན་ལ། སམྐུ་ཏ་ལས་ཀྱང་། རོགས་གཙོད་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ།
སྟོང་པ་མཆོན་དུ་མེད་པ་ལ། ཡི་གེ་ན་ལ་འབྱོར་ལ་སོགས་ཅི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་
པ་། རྟེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོ་རྟོ་ཉིན། མཆོན་གཞི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཁྱེ་
ཁོང་ལས། སྟོང་པོ་བདུད་ཅི་འབྲས་བུ་ལྟར། འབྲས་བུ་ནམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ནི། ཞེས་པ་ནས།
ཇི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་ནི། དེ་ཡི་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལམ། ལྟར་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བསྟོམ་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
ལུས་ཀྱི་གནད་ནམས་སུ་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ན་ལ་འབྱོར་དང་། སོགས་ཀྱིས་བརྒྱས་པའི་
རྩ་དང་ཐིག་ལའི་ན་ལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་ལ་འདུག་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོམ་བཏགས་ནས་
བསྟོམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། ཁྱེ་ཁོང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཡིན་
ཀྱང་བདུད་ཅི་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་མངར་པོའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། སྟོམ་བཏགས་ནས་ཡི་གེ་
སོགས་བསྟོམ་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཁྱེ་ཁོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་
དེ་བསྟོམ་པ་ལས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་མངར་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ནམ་ཤེས་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་
ཉིད་དེ་མཆོན་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྔ་དང་དེ་ནམས་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་
བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ། ཡི་ཤེས་ནི་འདིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟོང་པ་དེ་རྟོགས་
པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའོ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་མཉམ་པར་སྦྱར་པའི་ཆུལ་དང་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་ན་ལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟོམས་པས་བདེ་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། མན་སྟེར། ན་ལ་འབྱོར་སྦྱོར་བ་དང་། སོགས་
ཀྱི་སྐད་དོད་དང་པོར་བྱས་ནས། དང་པོ་སྦྱོར་བས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་མཆོན་པར་

བྱས་ནས་དེའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོགས་གཙོད་དུ་མཛད་
པ་ནི་གཞུང་དེའི་གོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷན་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་ལ།
འོན་ཀྱང་འདྲིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྤྱིང་ཁའི་པར་ལྷན་དབྱུང་སུ་ཡི་གེ་བཞེད་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཆོན་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཏེ། དོགས་གཙོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་མཐོ། །ཆེགས་
རིམ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཅམས་སུ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་བཞེད་ནས་བསྒྲུབ་པ་
འདྲི་ནི་འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་དང་ལོ་ན་གྲིལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་མང་པོ་ནས་འདུང་བ་ལ།
ཐབས་འདིས་སློག་རྩྭ་རྒྱུ་རྒྱུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ཐེ་བཞིན་དུ་མ་ཉོགས་པས་འདི་ཅམས་ལ་
ཅེས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཅམས་ལ་ཡང་ཐེ་བཞིན་དུ་བོད་པའི་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ལ། ཁ་ཅིག་
ནི་དེ་འདྲ་བསྒྲུབ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཅམས་དངས་ནས་ཆོས་སྤྱིང་བར་
སྤྱང་བས་ཅམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་ཅམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཅུད་གཙད་པར་བྱའོ། །རྒྱང་ལ་ཐོར་བཞུས་
བྱེད་ལུགས་ནི། བདེ་མཆོག་སྤྱིད་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་སློག་ཅོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་
ན་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་ལམ་འགོག་པ་ལས་སློག་གི་རྒྱང་ཉག་དུ་དབྱུ་མ་ཨ་མ་མ་རྩྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲུ་
རབ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཨ་མ་རྩྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་དགང་བ་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་། དབྱུང་བའི་སྒྱུར་བས་ཨོ་
ཡིག་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྩྭ་ཡིག་གིས་འགོག་པ་དང་། ཨུཾ་ཡིག་གིས་དབྱུང་བ་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་
གཙན་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པ་ན་སློག་ཅོལ་གྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་གསུངས་
ལ། ཅིག་རོ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཟང་པོའི་འགྱུར་ལས་རྩལ་པ་དང་གནས་པ་དང་དབྱུང་བའི་སྒྱུར་བས་
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་དགང་བ་ནི། ནང་དུ་རྩལ་པ་དང་། བུམ་པ་ཅན་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི་རྒྱང་འཇུག་གནས་གསུམ་ག་རྩྭ་རྒྱུ་ནས་བྱེད་པར་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཐུད་
ཅམས་ལ་རྒྱང་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་སྒྱུར་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ངེས་གཟུང་
དུ་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱི་ལུགས་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བས་འགྱུར་བོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་ནས་སློག་
ཅོལ་བུམ་པ་ཅན་ལ་བཤད་པ་མང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མིན་གྱི་སྤྱིད་འབྲེལ་ལས་གསུམ་པ་ལྟར། ཐོར་བཞུས་
ཀྱང་རོ་རྒྱང་ལ་རྒྱང་རྒྱ་བ་བཞུག་ནས་རྩྭ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཇུག་པའི་སློག་ཅོལ་དུ་ཤེས་དགོས་པས་ཐོར་བཞུས་
སློག་ཅོལ་གྱི་སྤྱིན་འབྱོར་དང་གེགས་སེལ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་མ་ཉོགས་པའོ།

གྲི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་འདྲིར་ངེས་པའི་དོན་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་དང་། དུས་
 པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཇི་སྲིད་བར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནལ་འབྱོར་པས་འདུག་པ་དང་།
 འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནལ་འབྱོར་པས་མངོན་པར་མེས་པ་
 ལྷ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དེ། སློག་གི་བརྒྱས་པ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དེ་
 ལྷར་མི་སྤྱད་པའི་ཡན་ལག་སློག་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྤགས་བརྒྱས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་
 ཐམས་ཅད་ལས་དེ་ཆེའི་ཆོག་སྟེ་སྤར་བརྗོད་ཟིན་དོ། །ཞེས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱན་དུ་ནལ་
 འབྱོར་པས་དབུ་མ་ནས་རྒྱུད་འབྱུང་འདུག་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས་གིང་། ཚུལ་དེ་འདྲ་
 རྒྱུད་གི་དོར་བརྒྱས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་པར་གསུངས་སོ། །དུས་
 པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཇི་སྲིད་བར་ཞེས་པ་ནི་དུམ་པ་ཅན་དང་འབྲུ་བར་རྒྱུད་འབྱུང་འདུག་
 མི་བྱེད་པར་ནང་དུ་གནས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་དོར་བརྒྱས་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དེ། དོར་
 བརྒྱས་ཀྱིས་སློག་རྒྱ་ཏྲིར་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཆེ་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། མ་ཞིང་དག་གི་གནས་ཞུགས་པ། སྤགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་བརྒྱས། རྩི་གཙུག་
 དབུ་མའི་གནས་རྒྱུད་པར། སློག་གི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བརྒྱས། ཞེས་དབུ་མའི་གནས་སུ་རྒྱུད་
 པར་དོར་བརྒྱས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གྲི་མེད་འོད་ལས། གཡོན་དང་གཡས་དང་དབུ་མའི་
 སློག་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་དེ་ཆེ་བརྒྱས་པའི་རིམ་པ་དང་། མ་ཞིང་གི་བརྒྱས་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་
 ཅུ་གཡས་གཡོན་ནས་སློག་རྒྱ་བའི་དོན་དོར་བརྒྱས་སུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་དང་འགལ་
 བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ནི་ཅུ་གསུམ་ནས་སློག་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་
 ལ། ཅུ་གཡས་གཡོན་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཆེ་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ནའང་དངོས་སུ་རོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། དེ་དངོས་སུ་མི་འགོག་པར་དབུ་མ་ནས་འབྱུང་འདུག་བྱེད་པར་མེས་ནས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་
 བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ན་གཡས་རོ་མ་དང་གཡོན་རྒྱུད་མའི་དོར་
 བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཅུ་དེ་གཉིས་ནས་རྒྱུད་འབྱུང་འདུག་བྱེད་པར་མེས་པའི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་
 པ་མང་དུ་སྤྱང་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་གོལ་ས་ཆེ་གོས་ལ་གནས་པར་གོས་པར་གྱིས་གྱིག་
 གནས་ཡང་གྲི་མེད་འོད་ལས་དབུགས་འདུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤགས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུ་ས་

རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་བ་དང་ཉི་མའི་རང་བཞིན་ལྷགས་
དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རྟོན་
འགྲེལ་ལས། དབྱུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་འབྱུང་ལྡང་བྱེད་པ་ཡང་ཆེ་ཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །རྒྱང་སྤང་ཐག་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱང་གི་གདངས་
ཀླང་པ་དོན་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་མེ་ཏོག་རེ་རེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ཡིན་
ཀྱི། ཡིག་འབྱུང་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མིན་མོ། །རྒྱད་དེ་རྗེ་སྤང་བ་ལས།
སྤང་དང་ཐིག་ལེའི་མིང་དུ་བྱས། །རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་ནས་ནི། །མ་རིག་མདུད་པ་འབྱེད་པར་བྱེད།
ཅས་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་གཉིས་ལ་དོར་བཞུས་བྱས་པས་སྤྱིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རོ་རྒྱང་གིས་དཀྱིས་པའི་
མ་རིག་པའི་མདུད་པ་འབྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་མའི་སྤྱབས་འགགས་པ་ལ་བྱར་མ་
རིང་པོས་དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་འབྱུག་བྱས་པས་སྤྱིད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་འབྱེད་དོ། །རྒྱད་དེར་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོར་བཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཁུངས་བྱབ་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་འདིའི་
གནད་ཐོན་པ་ཡང་གིན་ཏུ་དཀའ་བར་བྱང་འདུག་པས་ལེགས་པར་ཅད་གཅད་པར་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་འབྱུག་བྱས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པ་ནི།
སྤར་ན་ལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་མྱོང་བ་ཅན་གཅིག་
ཡིན་ན། ཐབས་དེས་ཀྱང་སློག་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པར་འོང་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐབས་དེས་སྤྱད་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྟེན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མ་ཡོད་པའི་ཐད་དུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་
སོགས་ལ་སེམས་གཟུང་བ་བཟན་པ་ན་སློག་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པར་འབྱུར་དེ་ཡང་སྤྱད་རིམ་སྟོན་
དུ་མ་བཏང་ཡང་སེམས་སྤར་ལྟར་ཐིན་པ་གོམས་པ་ལས་རྒྱང་དབུ་མར་སྤྱད་རྒྱས་པ་འོང་མོད་ཀྱང་།
སྤྱད་རིམ་རེ་དང་སྤྲུགས་ནས་བྱས་ན་རྒྱང་སྤྱད་པར་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་སེམས་འཛིན་པ་ན་བྱིང་བ་སྤྱོད་མེན་མ་ཆོད་ན་རྒྱང་འདུ་བ་གིན་ཏུ་དཀའ་བས་བྱིང་བ་སྤྱོད་པ་གས་
ཀྱན་ཆོད་པར་བྱ། དེ་ཡང་སེམས་ལ་ངར་ཐོན་པ་མེད་ན་སེམས་གསལ་དངས་ཀྱི་ཏོག་མེད་དུ་གནས་
པ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་བ་སྤྱོད་མི་ཞེགས་པས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་གིམས་

ཆ་བསྐྱེད། དེ་བསྐྱེད་དགས་ན་སེམས་གནས་སུ་མི་ཉན་པས་ཚོད་ཟིན་པ་རང་གི་ཉམས་སྤངས་ནས་
 ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྤངས་ཚོད་དང་བུལ་བར་བསྐྱེད་ས་པས་འགལ་ཁྱེན་སྒོ་བྱར་བ་གཞན་མེད་ན་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་ལ་ཐུན་རེར་བྱས་པའི་ཐུན་འཁྱེད་ས་པ་བཏན་པོ་རྟོན་རྟོན་དུ་བསྒྲིམ། དེ་ལྟར་
 བསྒྲིམས་པས་རྒྱུང་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ནང་དུ་སེམས་ཟིན་པ་ན་རྒྱུང་
 ཡང་ཟིན་པར་འགྱུར་བས་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འདྲེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པས་སློག་དབུ་
 མར་ཚུད་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ཅན་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པ་ཅི་འདྲ་ཡོད་སྟེན་ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་འགའ་
 ཞིག་གི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཚུད་པའི་ཉམས་རྟགས་ལྡ་ལས་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྒྲིན་མཚམས་
 སུ་རྒྱུང་འདུས་ཤིང་གཙུག་རྟོར་དུ་བྱ་བ་དང་། འབྲིག་པ་སོགས་དང་། རྒྱུང་གི་རྟགས་ནི་དབུགས་
 རྒྱ་བ་མི་ཚོར་ཞིང་བཏགས་ན་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་ནས་ཤིན་ཏུ་དལ་བར་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟགས་
 ནི་ཤེས་པ་གསལ་སྤོང་རྟོག་མེད་དུ་གནས་པ་དང་། མཐོང་རྟགས་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་གསལ་ལ་
 བཏན་པར་སྒྲུང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་རྟགས་ནི་འཕྱར་བ་དང་རྟ་རྒྱག་པ་སོགས་མི་བ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེའི་རྟགས་དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་སེམས་འཛིན་པ་ལ་མོ་ཆེ་ལ་འབྱུང་ཞིང་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་སྒྲ་མོ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དུ་
 མ་འོང་བས་རྟགས་འབྱུལ་པ་ཅན་ནོ། །རྟགས་གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་སེམས་གནས་
 བསྐྱེད་ས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཞིང་། དེ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་བྱ་མི་དགོས་ལ། རྣལ་
 འཁྱོར་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སློག་དབུ་མར་བཙུག་པ་ནི་རྣལ་འཁྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་བྱས་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །
 རྟགས་བཞི་པ་ལ་ནི་སློག་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཙུད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆར་བ་གཅིག་དང་། སེམས་གནས་སྤྱི་ཙམ་
 པ་ལ་འཆར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་ཆེས་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་ལྔ་པ་ནི་རྟོང་ངོ་འཛིན་རྒྱུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་བསྒྲིམས་པ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ་པའི་རྟགས་སོ། །རྟགས་གཉིས་
 པ་རྒྱུང་གི་རྟགས་བཤད་པ་ལ་ནི་གཞི་རྒྱུང་ཟད་ཅིག་སྒྲུང་ངོ་། །དེས་ནི་མི་འབྱུལ་བའི་རྟགས་ངེས་
 པ་ཅན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འཁྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཁྱད་སྤངས་སྤུབ་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་སྒྲུར་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་ལ། དེས་ཐུན་འཁྱེད་ས་

པ་མ་བྱུང་བར་དུ་སྟོག་རྩུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་པ་དཀའ་བས་ཐུན་འབྲོངས་པ་ན་རང་གི་སྣ་བྲུག་གཉིས་གང་རུང་
རེ་རེ་བར་རྒྱ་བའི་འཕྲོ་མ་ཐག་པའི་སྐབས་ངོས་གཟུང་ལ། དེ་ནས་ལུས་གནད་དང་སེམས་ཀྱི་འཛིན་
ལུགས་སྒར་བཞིན་བྱས་པའི་མཐུས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྣ་སྟོབ་ཀླགས་པ་ན་རྩུང་མཉམ་རྒྱུར་ཐེངས་
པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་གཞན་མེད་ན་ངེས་
ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་པ་དང་། མཉམ་རྒྱུ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ་ཅིག་གོས་ཞན་པ་མིན་
པར་དག་ཞན་མེད་མཚུངས་སུ་རྒྱ་བ་འོང་བར་སྒྲུང་ན། རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩུང་དབུ་མར་
འཇུག་ལུས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་ལུས་མེད་ཀྱང་ལན་ཅིག་རྩུང་ཕྱིན་ཆད་ནས་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་
མི་འཕྲོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟོག་རྩུ་རྒྱུ་ལྟར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། རྩུ་རྒྱུ་ལྟར་གནས་པ་ནི་མཚམས་འདི་ནས་
དེ་ལ་ཏེ་བསྟོམས་པས་སྣ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་ཞན་དུ་སོང་བའི་མཐར་ཞིབ་དུ་བཀླགས་པ་ན་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་
སྟོག་པ་གཅིག་འོང་། རྟོག་རྩུ་ལ་དེ་ངེས་དཀའ་བར་བྱུང་ན། ལུས་དང་པོར་གཡོ་འགལ་མེད་པར་
བདེ་མོར་གནས་པའི་དུས་སུ་སྟོབ་འགལ་མི་འགལ་བཀླག །ཅུད་ཟད་འགལ་བར་སྒྲུང་ན་མ་ལོག་
པའི་ཀླགས་ཡིན། བཀླག་པ་འདི་བྱུད་པར་དུ་སྟོབ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྣ་སྟོར་འབྱུང་འཇུག་
བྱེད་མི་བྱེད་རྟོག་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྣ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་ལོག་པ་ལ་ཐིམ་དཀའ་སྟོགས་
ལས་༥ ཐིམ་དཀའ་ན་ཡུད་གཅིག་ལ་སྟོབ་རྩུང་གིས་ཁེངས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་
ལ༥ ཞི་མ་ཐག་སྟོབ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་མེ་གནས་པའི་ཐད་ནས་དྲོད་བྱུད་པར་ཅན་སྟེ། དེ་ནས་
རིམ་གྱི་ཞུ་བ་དེ་འདྲེན་ན་ནི། །སྣ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཡང་ལོག་པ་འདི་བྱེད་པ་སྤྲོ་མོ་མ་ཆོད་པར་
བསགས་པས་བྱེད་པ་གས་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་འོང་སྟེ། དེ་ནི་རྩུང་རྩུ་རྒྱུ་ལྟར་པ་དང་ཐིམ་པ་གང་
ཡང་མིན་པས་བྱུད་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །རྩུ་རྒྱུ་ལྟར་ཐིམ་པ་བྱུང་ཡང་སྒྲུར་རྩུང་ལངས་ནས་ཅ་གཉིས་
ལ་རྒྱ་བ་ནི་དུ་མ་ཞིག་འོང་ངོ་། །དོར་བཞུས་ཀྱི་སྟོང་བ་སྟེ་རྩུ་ལ་ནི། རེ་ཞིག་རྩུང་གི་གདངས་ལ་
སྐགས་སུ་མོས་པ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ཡང་། གོམས་པའི་མཐར་ཐར་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་མིན་པར་
རྩུར་ལ་རང་གི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འཆར་བའི་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕྲོ་མ་འབྱུང་
སྟེ་བསྟེན་རིམ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་རྩུ་རྒྱུ་ལྟར་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པར་མོས་པ་ཙམ་
ཡིན་ཀྱང་། གདངས་ངག་གི་གནད་ལེགས་པར་གོས་ནས་གོམས་པ་བསྐངས་ན་རྩུང་སེམས་འཇུག་

པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྩུ་རྩུ་འཛུགས་དངོས་སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་འོང་ངོ་། །འདི་ལ་ཡང་
 སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དང་པོར་སྣ་བྲག་རེ་རེ་བར་རྩུ་བཞིན་པ་ན་རྩོར་བཞུས་བྱས་པའི་མཐུས་སྤར་
 པོར་མཉམ་རྩུར་ངེས་ཅན་དུ་བྱེད་སྒྲིལ་འདུག་ན་རྩོར་བཞུས་ཀྱིས་རྩུང་རྩུ་རྩུར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ནས་སློག་དབུ་མར་གནས་པ་འོང་ལུགས་ནི། འབྱུང་འཇུག་གང་རུང་རེའི་ཡུན་ཆད་ཀྱིས་གནས་
 པ་ནི་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་གོམས་པ་ཡུན་བསྐངས་པ་ན་མཆོམས་གཅིག་ནས་ཆེད་དུ་
 བྱ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་གནས་པ་གཅིག་འོང་ངོ་། །དེ་བྱུང་བ་ན་སྤར་ཡང་གོམས་པ་
 བསྐངས་པས་གནས་པ་རྗེ་རིང་རྗེ་རིང་དུ་འགོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྷང་འཇུག་གཉིས་རྗེ་བྱུང་དུ་སོང་
 ནས་མཐར་རྩུང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྩུ་བ་སྤོ་ཡང་ལོག་ནས་གནས་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགོ་འོ། །འདི་
 ཡང་དྲི་མེད་འོད་ལས། དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་སྟོང་ལྟ་བུ་རྩུ་རྩུ་ཀྱིས་དབུགས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་སློག་གི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་རྩོར་བཞུས་བྱས་པས་རྩུང་སྤེ་ནང་
 གི་འབྱུང་འཇུག་གི་གཡོ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྩོར་བཞུས་ལ་ཡང་
 རིག་པ་ལ་ངར་ཐོན་པ་རྩུན་ལྟར་པ་མེད་ན་བྱེད་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་སོང་ན་སྣ་སྟེའི་འབྱུང་
 འཇུག་མི་བྱེད་པ་བྱུང་ན་ཡང་སྟོན་བསྟེན་པ་མིན་པ་ཡིན་ཏེ་མི་སྟོན་པས་བྱེད་པ་གཅིད་པ་གལ་ཆེ་འོ།
 སློག་དབུ་མར་གནས་པ་རྟེན་པའི་ཆེ། རྩུ་བའི་རྩུ་རྩུ་འཛུགས་གི་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་
 མཆོམས་གཟུང་བར་བྱས་པས་སྤར་པོར་རྩུང་རྩུ་རྩུར་བཅུ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནལ་འབྱོར་
 རྩུ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདིར་རྩུ་ཅིག་སྟོན་པའི་ཡི་གེས་བསྟེན་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་མཆོག་འགྱུ་བ་པ་ལ་
 སློག་རྩུ་རྩུར་སྟེན་པ་གཅིག་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་བྱ་མཆོ་ལས། ཨ་མ་རྩུ་རྩུ་འོ་སློག་
 གི་རྩུང་། །བཏན་པ་ཐག་སོགས་ནལ་འབྱོར་མ། །མ་བཏན་སློག་གི་རྩུང་རྩུ་ཀྱིས། །དངོས་
 གྲུབ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས་འདུས་པ་སྤེ་མ་བྱངས་པ་
 ནས་ཡན་ལག་དུག་དང་བྲལ་ན་མཆོག་མི་འགྱུ་བ་པར་གསུང་པའི་སློག་རྩུ་ལ་འཆད་པ་ན། གསང་
 གནས་དང་རྩུ་བ་དང་རྩུང་ཁ་དང་རྩུ་མཆོམས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་བཞིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་
 སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་སློག་རྩུ་རྩུར་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སློག་རྩུ་ལ་ཡིན་
 པས་། གཞུང་རྩུ་ཀྱིས་ལས་རྩུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩུ་འཁོར་གྱི་གནས་སྤོགས་རེའི་སློག་རྩུ་ལ་བཤད་པ་

ནི་མཆོག་པ་ཙམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་དུག་གི་ཐུག་འཕྲིད་གཅིག་ལས་
ཀྱང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིག་ཅི་ལ་སྒྲིག་ཅིང་བཏང་ན་སྒྲིག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
ཀྱི་དེ་ལྟ་མེད་པས་སྒྲིག་གཅིག་ནས་སྒྲིག་ཅི་ལ་དུ་བཤད་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་ན་ལམ་དེས་
འཆང་མི་སྒྲིག་པར་འཛིན་ན་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྒྲིག་ཅི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་སྒྲིག་ཅི་ལ་
ཀྱི་སྒྲིག་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་དག་གི་སྒྲིག་དབྱེ་མར་བཅུད་ནས་གཡོ་མེད་དུ་གནས་
པ་ཡང་དེ་ཙམ་ཅིག་འོང་ངོ་། དེའི་སྤྱིར་བདེ་མཆོག་སྒྲིག་འབྲེལ་ལས། དེ་ནས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་ཅི་ལ་བཤད་སྤྱོད་ཁ་དང་སྒྲིག་མ་དང་དཔལ་བཤད་དབང་ཆེན་དང་སྒྲིག་ཅི་ལ་དང་
སྒྲིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་སུ་འཇུག་པས་ཐིག་ལེ་ལ་སྒྲིག་གནས་ཤིང་སྤྱིར་མི་འབྱུང་བཞི་འཛིན་
པའི་ཡན་ལག་དུ་བརྟན་ཏོ། ཞེས་སྒྲིག་དབྱེ་མར་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ལ་འཛིན་པའི་
ཡན་ལག་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་འོང་ཞིང་དེ་མེད་པར་ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པའང་མི་
སྤྱོད་ངོ། འབྲེལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཟ་ཞིང་འབྱུང་ལ་གཉིས་སྒྲིག་གིས་དག་འཁོར་། འདྲ་དུ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགོངས། ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་འཛིན་ཏེན་པ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏོ། ཆོངས་
པའི་འཛིན་ཏེན་མགོ་བོར་དོག་པས་མནན་ནས་སོང་། ཀྱང་དུ་སྒྲིག་དང་སེམས་ནི་མི་སྒྲིག་ཞིང་། ཉི་
མ་ཟླ་བ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱུར་པ། མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབྱགས་སྤྱང་ཞིག མངའ་
བརྟན་གྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བརྟན་ནས་སོང་། ཞེས་སྤྱི་ཙམ་གི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བརྟན་པའི་
ཐབས་གྱིས་ནི་སྒྲིག་སྒྲིག་དུ་ཏྲིར་བཅུད་ཅིང་། བཅུད་པ་དེའི་འབྱུང་འཇུག་གི་སྒྲིག་པ་བཅད་པ་ལ་བཏེན་
ནས་གདུམ་མོ་འབར་བས་བཞུས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ལུས་བཀང་བའི་བདེ་སྤྱོད་སྒྲིག་ནས་སྤོངས་
པ་ཅུད་ནས་གཅོད་པ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བརྟན་པར་གསུངས་སོ། སྒྲིག་དབྱེ་མར་
འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་གི་དེར་ཐིམ་པ་ཡང་དགོས་ཏོ། འབྲེལ་ཆེན་
པོས་། སྒྲིག་དང་མེ་དང་སྒྲིག་དང་དབང་ཆེན་འགག་པ་ན། འབྱུད་ཅི་སྒྲིག་པའི་དུས་སུ་སྒྲིག་ནི་སེམས་
ལ་འཇུག འམ་ཞིག་སྒྲིག་བཞི་གནས་གཅིག་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ན། འབྲེལ་ཆེན་མཆོག་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་སུ་མི་ཤིང་ངོ་། ཞེས་སོ། དེ་ལ་སྒྲིག་བཞི་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྒྲིན་ལས། སྒྲིག་བཞིས་
བརྟན་པ་བརྟན་པ་སྒྲིག་དག ཞེས་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲིག་གི་སྒྲིག་བཞིས་སྒྲིག་དེ་དེ་ཡང་དགྲ་བརྟན་དེ་སྒྲིག་པར་བཤད་

ཕས་འབྱུང་བཞི་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་། །གནས་གཅིག་ནི་དབུ་མ་སྟེ་དེར་ཞུགས་པ་ལོ། །དེ་བཞི་སྔ་མ་སྟེ་མ་
 ལ་ཐིམ་པ་ནི། །མེ་དང་ཁུ་དང་དབང་ཆེན་སའི་རྒྱུང་འགགས་པ་ལོ། །རྒྱུང་གི་རྒྱུང་སེམས་སྤང་བ་
 དང་པོ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་རྒྱུང་ནི་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །བདེ་ཆེན་སྟེ་བའི་དུས་སུ་ནི་བདུད་ཅི་སྟེ་བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བ་སྟེ་འཛིག་པའི་དུས་ཏེ་གདུམ་མོ་འབར་བའི་མཐུས་སོ། །ཡང་དོ་ཏེ་ལས། མིག་ནི་མི་
 འཇུམ་སེམས་འགོག་དང་། །རྒྱུང་འགག་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་གླ་མས་ཏྟགས། །གང་ཆེ་རྒྱུང་རྒྱ་དེ་ནི་
 མི་གཡོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ཆེན་ཆལ་འབྱོར་མས་ཅི་བྱ། །ཞེས་གདམས་ངག་གི་གནད་ཏྟགས་པའི་
 གླ་མས་བརྟན་པ་ལས་སྟེ་གས་ལྟར་མིག་བརྟུམས་ཏེ་མི་བསྟོམ་པར་མིག་མི་འཇུམ་བའི་ལྟ་སྟངས་
 ལ་གནས་ཏེ། སྟོག་རྒྱ་ཏྲུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་ལ་སེམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བཀག་ནས་སེམས་བཟུང་
 བས་རྒྱུང་དབུ་མར་ཚུད་ནས་རྒྱུང་རྒྱ་བ་འགགས་པ་སྟེ་ཐིམ་ནས་མི་གཡོ་བར་གནས་ཏེ། འཆི་བའི་
 རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བའི་ཆེན་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གྲོགས་སུ་རྟལ་འབྱོར་མའི་
 རྒྱག་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ནི་དེའི་དུས་སུ་མི་དགོས་པར་
 རྟོན་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་རྒྱག་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་མི་འགོག་གོ། །རྒྱུང་ཐིམ་པ་དགོས་པ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་
 ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཁུ་འཛིན་གྱི་
 ཆོགས་རྒྱག་པོ་དངས་པར་གྱུར་པ་ན་གང་དུ་སོང་བ་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་འདི་ཡང་སྔར་རྒྱན་
 མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ན། མཆོག་ཏུ་སྟོག་ཅིང་ཆོམ་པ་ཐོབ་པས་
 གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྟོན་ཅིག་སྟེས་པའི་རྒྱུང་རང་གི་གནས་སུ་གནས་པས་ཏྟག་
 པའི་ཆོགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ཏྟག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་དང་སེམས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུང་
 ཐིམ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རྒྱུང་རང་གནས་སུ་གནས་པའི་དུས་སུ་རྟོན་སྟེས་
 འཆར་བར་གསུངས་སོ། །ཏྟགས་འཆར་ཚུལ་ནི། །སྐབ་ཐབས་གཙུག་ཁོར་ལས། དེ་ལས་གཟུངས་
 ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། དང་པོ་རི་དྲགས་སྟེད་བཞིན་སྤང་བ་སྟེ། །མཆོན་མ་
 གཉིས་པ་དུང་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན། །གསུམ་པ་སྟོན་བུ་མེ་བྱིར་དང་འབྲེལ། །བཞི་པ་སྟོན་མེ་འབར་
 བ་ལྟ་བུར་གསལ། །མཆོན་མ་ལྟ་པ་རྣམ་པར་མ་བཏགས་པར། །སྟོན་བུ་ལ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུར་

སྒྲུང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མཆན་མ་བོའ་ནས་ནི། །ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོ་བོའ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། །འདི་ནི་ཉེ་བར་སྒྲུར་ལྟར་སེམས་བཟུང་བ་ལས་དྲགས་ནམས་འཆར་བའི་སྐབས་ཏེ།
སྒྲིག་རྒྱ་ཏྲིར་སྒྱུད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲགས་འདི་ནམས་འཆར་རོ། །འདི་དྲགས་སྒྲིད་ནི་མིག་
རྒྱུ་ལོ། །དྲགས་བཞི་པོ་འདི་སྒྲུ་མ་ལས་སྒྲི་མ་གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་མིག་རྒྱ་སྒྲིགས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་
ཀྱི་དེ་ནམས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་མིན་ཞེས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་དྲགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟན་
གཞིའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་དུ་བ་སྒྲིགས་དང་འདྲ་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བ་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་
བྱུང་བ་ནི་སྒྲི་མ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུང་འདྲུ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་ལ་སྒྲིགས་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་
ཆུང་དང་བརྟན་མི་བརྟན་སྒྲིགས་སྒྲུ་ཆོགས་ཤིག་འཆར་བས་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་སོ། །དུ་བ་ལ་
སྒྲིགས་པ་འདི་ནམས་སྒྲིག་དབུ་མར་སྒྱུད་པའི་ཐབས་བྱུད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་འཛིན་དང་། །དེ་ལྟ་
བུ་མིན་པའི་སེམས་མི་རྟོག་པར་འཛིན་པ་བསྐྱུངས་པ་ནམས་ལ་འང་འབྱུང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱུད་པར་
ལེགས་པར་སྒྲིད་དགོས་སོ། །ཐབས་སྒྲུ་མ་ལ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་སྒྲིན་ཅི་ལོག་གི་སའི་རྒྱུང་ལ་སྒྲིགས་
པ་ནམས་སྒྲིག་རུང་དུ་སོང་བ་དང་། །རྒྱུང་བཟད་ལོག་པ་དང་། །བརྟན་ནས་ལོག་པའི་དྲགས་གསུམ་
ཡོད་པར་སྒྲིན་ཞབས་ཀྱི་བཤད་པ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒྲི་ནམས་ནས་སྒྲིར་ཏེ་ཅང་གཞིའི་པའི་རྒྱུང་རྒྱུང་བཟད་
ནང་དུ་སྒྲིག་པར་ཚིམ་པ་དང་། །རྒྱུང་བཟད་ལོག་པ་དང་། །དབུ་མར་རྒྱུང་བཟད་ཆུད་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་
དྲགས་ནས་བཟུང་སྟེ། །ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་དང་། །ལོག་དྲགས་བྱུད་པར་
ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། །འདིར་ནི་སྒྲིག་དབུ་མར་བེམ་པར་ཚིམ་པའི་བེམ་
རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། །སྒྲིན་རྒྱ་ནས་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་བར་ནམས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་
བའི་སྐབས་སོ། །^{2.10.98. (1)} །མཆན་མ་བཟུང་ནི། །མངོན་བརྗོད་ལས། །ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་སྒྲིན་མ་ནི།
དང་པོའི་མཆན་མ་དག་དུ་བཟུ། །གསལ་བྱེད་སྒྲིག་གི་ཆ་ཅུམ་སྟེ། །མཆན་མ་གཉིས་པ་དག་དུ་
བརྟན། །དཀར་པོའི་འོད་ཀྱི་ཆུལ་ཅན་ནི། །སྒྲིགས་བཟུ་དག་དུ་བཟུ་བྱ་སྟེ། །ཉིན་མོངས་འཛིན་
པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནམ་པར་བརྟན། །འདོད་པའི་སྒྲུ་ཡི་ཡོངས་སྒྲིད་ནི། །བཞི་
པ་ནམ་ཤེས་དག་དུ་བཟུན། །གཟུགས་དང་རིག་སྒྲིགས་སྒྲུ་མ་ནི། །སྒྲིགས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྒྲུ་པ་ཡིན།
དུག་པ་གཟུགས་མེད་ཡི་ཤེས་ཏེ། །བདུན་པ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །བཟུད་པ་རང་ཉིད་འདོད་

བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱལ་འབྲས་བུ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྟོན་བུ་མེ་བྱིར་
 དུ་མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་ལས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་དང་། སལ་ཁ་ཀྱི་དང་མཐུན་ནོ།
 གསུམ་པ་ལ་མངོན་འབྱུང་ལས། རུལ་ཕྱན་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་། །ཞེས་དང་། སལ་ཁ་ཀྱི་
 ཙ་ཀའི་དབྱིབས་སུ་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར། འདོད་ལྟོ་ལོངས་སྟོང་
 སྣང་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདོད་ལྟོ་ཁམས་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ནི་བདུད་ཅི་ཡིན་ལ་འདིར་ནང་གི་
 བདུད་ཅི་དཀར་པོ་ཅི་སྟོང་ཕྱག་དོན་གཉིས་ནས་འབབ་པ་མཐོང་བའོ། །ལྔ་པ་ལ་མངོན་བརྗོད་མང་
 པོ་ལས། །གཟུགས་དང་རིག་པོགས་ཀྱི་སྟེ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་ལྔ་ལྔ་མོའི་སྣང་བ་
 བྱུང་ནས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །མངོན་བརྗོད་ཁ་ཅིག་དང་། རྒྱུད་གཞན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཐོང་
 བར་བཤད་པ་དང་། མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོ་བདེ་བར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་ཁམས་པའི་སྟེ་རྣམས་སྟོན་འདོད་ཡིན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཁ་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ལྔ་ལ་ཁ་སྟོར་བཞུགས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་བཅིམ་
 པའི་སྐབས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ཏྲོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་བཅིམ་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གཟུགས་སྟེ་པོགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྣང་རགས་པ་བཅིམ་པའི་སྐབས་སོ། །འདི་ལ་མངོན་
 འབྱུང་ཁ་ཅིག་ལས། སྟོང་མེད་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་འཛིགས་པའི་ལོངས་སྟོང་ཅེས་
 ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དེ་ནས་སྟོང་པ་བཞི་ཤར་བའོ། །བརྒྱད་པ་རང་གི་
 འདོད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོང་པ་བཞི་པ་འོད་གསལ་ལ་སྒར་རྒྱུ་འཕེན་
 པ་བཏང་བ་བཞིན་དུ་བྱང་འདུག་གི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྱུར་ལངས་པ་སྟེ་སྟོང་པའི་བྱང་འདུག་གོ། །དགུ་
 པ་སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་ནི་མི་སྟོང་པའི་བྱང་འདུག་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་གོང་མ་སྟོང་པའི་བྱང་འདུག་
 ལས་སྒྲ་མ་སྟེ་གོང་མར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོང་སྟོགས་དང་སྣང་སྟོགས་ཀྱི་རྩོགས་
 རིམ་སྟེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། །སྟོང་སྟོགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་སྟེ་ཚུལ་དང་། སྣང་སྟོགས་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་
 སྟེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་ཁྱིམ་པའི་འགྲེལ་པ་རྩོད་པ་ལས། སེམས་སྣང་བ་གསུམ་རིམ་
 གྱིས་བཅིམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པའི་སྟེར། །དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་
 ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསམ་ནི་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། སེམས་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒྲུབ་མི་བྱ། ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་
ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཞི་འགྱུར་བྱུང་ཙམ་ཡིན་ལ། དེས་སེམས་སྣང་བ་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་དང་།
སྣང་བ་ཉི་ཤེས་ཐོབ་པར་གསུམ་བཞུག་ནོ། །དེ་ཡང་ས་ཁྱུ་ལ་ཐིམ་པ་དང་། ཁྱུ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་དང་།
མེ་རླངས་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་གསུམ་དུ་སྒྲིག་གྱུ་དང་དུ་བ་དང་མེ་བྱིར་དུ་སྣང་བ་གསུམ་དང་། ཀྱན་
ཏོག་གི་བཞུག་པའི་རླངས་སེམས་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་རླངས་མེད་པའི་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་
འབྱུང་། དེའི་རྒྱུ་མཆན་མ་ལྟར་པ་རྣམ་པར་མ་བཟོགས་པར་སྒྲིག་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྣང་
བ་ཡིན། ཞེས་སྤར་དངས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲིག་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟར་སྣང་བ་
ཡིན་ཞེས་པ་འདྲིའི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྟོང་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་འདིས་སྟོན་ནོ། །དེ་
ཡང་དཔེར་ན་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་དམར་སེར་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་
སྒྲིག་ནག་པོའི་ལྷན་པས་བྱུང་བ་དང་། དེ་སངས་ནས་ཟླ་བའི་འོད་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐབས་གསུམ་དང་།
ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་ཐོན་པའི་སྟོན་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཆད་པ་མེད་པར་
སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་གར་བའི་རྣམ་པ་ཅན། ཡུལ་སྣང་གཞན་མི་འཆར་བ་ནི་སེམས་
སྣང་བ། དང་པོ་སྟེ་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་ཡུལ་
སྣང་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་དམར་པོ་འཕེལ་དམར་སེར་གར་བའི་རྣམ་པ་
ཅན་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པ་སྟེ་གིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ། །དེ་ནས་སྣང་བ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་
བསྐྱུས་ནས་ཡུལ་སྣང་གཞན་མེད་པར་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་ནག་པོས་བྱུང་བ་འདྲ་བ་གཅིག་འཆར་
བ་ནི་ཉི་ཤེས་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་མ་ཆད་
པར་སྣང་བའོ། །དེའི་དུས་སུ་སྟོན་ལ་དྲན་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་མཆོམས་གཅིག་ནས་རླངས་ཐིམ་སྐུལ་
ཆེ་བས་དྲན་མེད་དུ་ཐིམ་གྱིས་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྒྱུའོ། །དེ་ནས་
ལྷན་ནག་ལྟར་སྣང་བ་དང་དྲན་མེད་དེ་སངས་བ་ན་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ཁ་དོག་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུ་སྟེ། ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ། །སྟོང་པ་བཞི་གའི་དུས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་

བདེ་སྤྱིང་སྤྱིར་བཏུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སོ། །བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བ་ནི། དེ་ལ་
 བྱ་པས། སྤྱི་དང་ནང་གི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་པོ་སྤྱི། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 ཅས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྤྱིང་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲོས་ཏེ་བསམ་
 མི་བྱུང་ཡིན་གྱི་སྒྲིག་གིས་ཀྱང་བསམ་པར་མི་རྒྱས་པ་མིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དེ་ཡང་བསམ་
 པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་ལྟར་ལས། གང་གི་ཆེ་ནི་དེ་ཉིད་རིག་ །བསམ་
 པ་ཐམས་ཅད་བསམ་དུ་མེད། །གང་དུ་བསམ་དུ་མེད་སེམས་པ། །དེ་ཆེ་བསམ་མི་བྱུང་པར་འགྱུར།
 ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་དོན་དེ་སེམས་པར་ཡང་གསུངས་གིང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་
 དུ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། སེམས་གང་གིས་ཀྱང་རིག་པ་དང་
 སེམས་པར་བྱར་མེད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡིད་མེད་ཡིད་ནི་བྱས་ནས་
 སུ། །རྩུང་བད་ཅོམ་ཡང་བསམ་མི་བྱ། །སྟན་ལ་གནས་བྱས་བྲམ་མ་ཡི། །དྲིན་གྱི་ཡང་དག་སྐྱར་
 བར་བྱ། །མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་མཉམ་དེ་བཞིན། །སེམས་ནི་རོ་མཉམ་བསྐྱེམ་བྱ་སྤྱི། །ཞེས་
 ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མཐར་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 གཏད་མ་ལུས་པར་བཞིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་རོ་མཉམ་བསྐྱེམ་པར་
 གསུངས་ལ། རྩུང་བད་ཀྱང་མི་བསམ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་མཆོན་པ་མིན། །ཞེས་པ་ནི་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་བོ་སྤྱི་དུ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཆོན་པ་སྤྱི་བརྟག་པ་མིན་ཞེས་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་མངོན་བརྗོད་ལས། སེམས་
 ཅན་ཉིད་ཀྱང་མི་བསམ་སྤྱི། ཞེས་པའི་སདྲ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྐྱུར་བྱ། པ་དང་ཅན་ནི་དོན་གཅིག་
 དུ་བསམས་ནས་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་མི་ལེགས་སོ། །བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་འདི་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གང་སྟོན་རྒྱུ་གིས་བརྟན་པར་
 གྱུར་པ་དེར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་རགས་པའི་སྟོན་རྒྱུ་གིས་ཐིམ་ནས་ཕྱ་བའི་སྟོན་རྒྱུ་བརྟན་པས་སེམས་
 འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་སྤྱིར་བཏུ་ཡིན་ལག་དུག་གི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བཤད་པ་ནི། འདུས་པ་
 སྤྱི་མ་ལས་རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་པ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། སེམས་ནི་

འགོག་པའི་དོན་རྒྱུ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འདོད་དེ། རྩོན་གསལ་ལས། རང་བཞིན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དགག་པ་སྟེ་བེམ་
ནས་དེའི་འོག་དུ་རིན་ཆེན་ཏེ་སེམས་སྟོག་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བཀག་ཅིང་རྒྱུ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་
བཞི་འཛིན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོད་གསལ་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། སེམས་རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་བེམ་པ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱིས་བེམ་པའོ། རྩིང་ཁ་དང་སྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་
སྒྲུ་ཅེར་སེམས་གཟུང་བ་ལས་སྒར་བཤད་པ་སྟེ་བུའི་སེམས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་
པའི་ཡན་ལག་དུ་བྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། རྒྱུ་དང་མར་ཞུགས་གནས་བེམ་གསུམ་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ནི། སྤྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་སྤྱིར་དགའ་བ་དེ་སྤྱང་བ།
སྤྱང་བ་མཆོད་པ་མཆོག་དུ་བཤད། རྒྱུ་དགའ་ཉི་བར་ཐོབ་པར་ཤེས། རྩོན་ཅིག་སྦྱེས་ཏེ་འོད་
གསལ་བའོ། ཞེས་དགའ་བ་བཞི་སྤྱང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཞིར་གསུངས་སོ། དེ་
ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། དགའ་བ་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མཆོག་དུ་དགའ་བ་མཉམ་པར་སྦྱོར། རྩིང་
བ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱོར། དེ་དག་ཆོ་གའི་རིམ་པའོ། ཐིག་ལེ་གཞུང་གི་སྦྱར་ཤེས་ན། སྤྱ་བས་
སྤྱར་བས་བརྩ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི་ཡས་བབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིར་ལ་
ཀང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐིག་ལེའི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲུམ་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཤེས་ནས་ཡི་གེ་
དང་ཐིག་ལེ་སྤྱོད་སྦྱོར་བ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་བསྒྲུམས་ནས་དགའ་བཞི་ཇི་སྟེ་བ་བརྩ་བར་བྱའི་ཞེས་
པའོ། རྩེ་འགྲེལ་པར་ནལ་འབྱོར་དང་རྩེ་སྤྱ་ནལ་འབྱོར་དང་ཤིན་དུ་ནལ་འབྱོར་དང་ནལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པའོ། ཞེས་འཆད་དེ་དགའ་བ་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།
ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། སྟེ་བ་སྤྱིང་པར་རྒྱ་མཐིང་དབུས། སྟེ་ཡི་རྩ་དང་མགོ་སྤྱིང་དུ། དགའ་བ་
དང་ནི་མཆོག་དགའ་ཉིད། དམ་པར་དགའ་དང་སྤྱིན་ཅིག་སྦྱེས། དང་པོ་འདབ་མ་དུག་ཅུ་བཞི།
གཉིས་པ་བརྒྱད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། བཞི་པ་སྤྱི་རྩ་རྩ་གཉིས་
འདབ་། རྩེ་མཐིང་སྟེ་བའི་རྩར་གནས་པ། སྤྱིན་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་བྱུང་མཆོག་ ཅིས་སྟེ་
བར་དགའ་བ་དང་། སྤྱིང་ཁར་མཆོག་དགའ་དང་། སྟེ་ཡི་རྩ་བ་སྟེ་མཐིན་པར་དམ་པ་སྟེ་བྱུང་པར་
ཀྱི་དགའ་བ་དང་། མགོ་པོའི་སྤྱིང་སྟེ་སྟེ་པོ་སྤྱིན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་བར་བཤད་པ་ནི་མས་བརྟན་

གྱི་དགའ་བཞིའི་རིམ་པའོ། །སྤྱིང་པད་ནི་སྤྱིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཏེ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྒྱུར་རོ། །སྤྱི་
 བའི་རྩ་བར་ཕག་མོ་ནི་གདུམ་མོ་ཨ་ཐུང་དང་། ལྷན་སྒྱེས་ཁྲག་འབྲུང་དུ་བཤད་པ་ནི་མས་བཏན་གྱི་
 ལྷན་སྒྱེས་བྱང་སེམས་གྱེན་དུ་ལོག་པ་སྤྱི་གཙུག་དུ་སྤྱིན་པ་ན་སྤྱི་བས་སྤྱི་གཙུག་གི་ཏི་ཡིག་ ཏེ་རུ་ཀར་
 བཏན་པའོ། །བྱང་སེམས་ཁྱུ་བས་གནས་གང་དུ་སྤྱི་བ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་སྤྱི་ཚུལ་ནི།
 རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྤྱིང་བ་ལས། དེ་རྗེས་ལྷགས་འབྲུང་བཤད་བྱ་སྤྱི། །བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། །དེ་
 ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། །འོངས་སྤྱིད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། །བྲལ་དགའ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོར་གནས། །སྤྱི་ལ་པའི་འཁོར་ལོར་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས། །དགའ་བ་ཉམས་སྤྱི་མྱོང་བར་བྱེད།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་མ་གྱིན་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བས་པ་ན་དགའ་བ་སྤྱི་ལ། དེས་གཞན་གསུམ་
 ལའང་གས་པར་བྱའོ། །ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་དེ་བཞིན་སྤྱིར་བ་བཞིར་བཤད་དེ། །མས་བཏན་
 གྱི་གནས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ནོར་བུ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ལོག་པ་ན་དགའ་བ་
 སྤྱི་སྤྱི། དེའི་རིགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྒྱུར་རོ། །མན་ངག་སྤྱི་མར་མས་བཏན་གྱི་བཞི་ག་ལྷན་
 སྤྱིས་ལ་ཆུང་དུ་དང་བར་མ་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་སྤྱི་བ་བཤད་དེ། །ཡས་བབས་ཀྱི་
 བདེ་བ་བཞི་ལས་ནི་མས་བཏན་གྱི་བཞི་བདེ་བ་ཆེ་བ་གཅིག་འོང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལྷགས་
 རྒྱུག་གི་སྤྱིང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་གསལ་སྤྱི་མི་རུང་ཡང་ལྷགས་རྒྱུག་གི་དགའ་བ་གཞན་
 གསུམ་ལྷན་སྤྱིས་སྤྱི་འཛོག་པ་གཅིག་བཤད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་མཐུན་གྱི་སྤྱིང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་
 དང་། དེ་གསུམ་དགའ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་འཛོག་ཀྱང་ལྷགས་མཐུན་
 ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པའི་སྤྱི་བས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མཛོན་
 རོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུང་དུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱང་བ་མིན་པའི་དགའ་བ་
 གསུམ་ནི་ལྷན་སྤྱིས་མཆོན་ཉིད་པར་འཛོག་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བཏག་
 གཉིས་ལས། རྒྱུགས་པའི་རིམ་པའི་སྤྱི་གསལ་ལ་ནི། །འདི་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་རྣམ་བཞི། །ཞེས་
 བསྤྱིད་རིམ་གྱི་སྤྱི་གསལ་ལ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་དགའ་བཞིར་འབྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུགས་རིམ་ལ་
 དེ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་དགའ་བ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྤྱིས་
 སྤྱི་འཛོག་པ་མིན་ཙོ། །ཡང་ཀྱང་དོར་ལས། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དེ། །ཡང་ན་ཀྱན་གྱིས་

ནམ་པར་སྤངས། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྱོགས་
ལ་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་སྤངས་པ་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟན་སྐྱེས་དགའ་བ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཁོན་དུ་རྟོགས་པར་
དགའ་ལ་གནད་ཆེ་བ་གཅིག་ཡིད་པས་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་ཙམ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་ཞིབ་དུ་གཤམ་
དགོས་སོ། །མས་བརྟན་གྱི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་གྱེན་དུ་ལོག་པ་སྤྱི་བོར་མ་བརྟན་བར་དུ་བདེ་བ་མི་
བརྟན་ལ། སྤྱི་བོར་བརྟན་ནས་བདེ་བ་བརྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་ནས་
ཕྱོག་གི་སྤྱི་དུ་ཡིད། དེ་མི་མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར། །པརྟའི་སྤྱི་བོར་དབྱུས་གནས་པ། །གང་
དེ་སྤྱི་ནས་བརྟན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཁྲི་ལྟར་བུ་ག་མེད་སྟོད་དུ། །ཁུ་ནམས་
ཟད་པ་མི་གནས་ལྟར། །དེ་ཆེ་བདེ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར། །བརྟན་པས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ།
དེ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་མི་ཟད་པ། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ངེས་པར་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །ཡིད་ནི་ཁྲུ་བ་
དང་མི་མཐུན་པ་ནི་ལྷགས་ཤིག་དང་། བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་བོར་ཡིན་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིར་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་ཕྱོག་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པ་ནི་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རག་ལས་པས་ན་
དེ་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་གལ་ཆེ་འོ། །དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། དེའི་འཆར་བ་ནི་ནོར་བུ་ནས་བརྩམས་ནས་སྟེ་
བ་ཁྲི་སྟོད་པ་སྟེ་མ་འཕྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བཞིན་པས་སྤྱི་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་ནོར་བུ་ནས་སྤྱིར་མ་འཕྲོས་ན་རང་ལོག་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དེ་མིན་
ཏེ། མ་འཕྲོས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་མར་འོང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་
བ་དང་། སྤྱིར་ལོག་ཀྱང་སྤྱི་བོ་བར་དུ་ཐལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་དམའ་མོ་ནས་
གྲམ་ནས་འགྲོ་བའང་འོང་བས་དེས་ན་ཡར་ལ་འགྲེལ་ནས་སྤྱི་གཙུག་བར་དུ་འགྲོ་བ་གཅིག་དགོས་
པ་ནི་ནལ་འབྱོར་པས་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་དོན་ཐེང་བ་ལས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་སོང་ནས།
དེ་ཉིད་སྤྱི་དུ་རྒྱ་བར་ནི། །ནལ་འབྱོར་པས་ནི་སྤྱབ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི།
དགའ་བ་ཞེས་བྱར་ནམ་པར་གཤམ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྤྱི་དང་། དེ་
ནས་ལོངས་སྤྱི་དུ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་དུ་འགྲོ་བ་ནལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཀྱན་སྤྱི་དུ་
ལས་ན་ ཡེ་གཤམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྱར་བ་ལས་ཀྱང་དགའ་བ་ཞི་སྤྱི་བར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དགའ་

བ་དཔལ་པོ་སྒྲེ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནལ་འབྱོར་མ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ལུས་ཉིད། །བདེ་དེ་
 ཐབས་དེ་ཀུན་རིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་འདྲོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་
 པར་དགའ་བ་གསུམ་སྒྲེ་བའི་གནས་བཤད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། དང་པོ་དཔལ་
 པོ་སྒྲེ་བྱ་དང་། གཉིས་པ་ནལ་འབྱོར་མ་སྒྲེ་བྱ་དང་། གསུམ་པ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆར་ལ་བཤད་
 དེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཁྱད་དགའ་འོ། །མ་ལུས་ཉིད་ནི་དགའ་བ་གསུམ་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནི་
 བདེ་དེ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དགའ་བ་དེའོ། །གསང་གནས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཀུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྭེ་རྩེ་མོར་བུའི་རྩེ་རྫོགས་པའོ། །རིག་པ་ནི་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་པའི་སྤྱི་བདག་ཉིད་ལྟ་སྒྲེས་སོ། །དེའི་ཆེ་བ་ནི། མཐོ་རིས་ས་སྤྱང་ས་འོག་ཏུ། །སྐད་
 ཅིག་གིས་ནི་ལུས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་ཏེ་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་
 དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གསུམ་པོ་ལུས་གཅིག་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་འགྲེལ་
 པས་བཤད་དོ། །ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་ཁྱད་པར་བ་བསྒྲུམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཀུན་ལ་རྒྱས་
 བཏབ་སྟེ་བསྒྲུམས་པས་ནལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་སྟོང་དུ་འཆར་བའི་དོན་དོ། །མར་དོས་སྐབ་པ་ནས་
 བཅུམས་ཏེ་དྭེ་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཡིན་པས་དཔལ་པོ་དང་། རོར་
 བྱ་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་ནི་ཕྱ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ནལ་འབྱོར་མ་དང་། རོར་བྱར་ཕྱིན་
 པའི་བདེ་བ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པས་ཁྱད་དགའ་དང་། རོར་བྱའི་རྩེ་མོར་སོན་པའི་བདེ་
 བ་ནི་ལྟ་སྒྲེས་དགར་འཆད་དེ། བྱང་སེམས་ལྷ་བ་དྭེ་རྩེ་མོར་བར་སྒྲེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་།
 དྭེ་རྩེ་མོར་མགྱུན་པར་སྒྲེབས་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། རོར་བྱ་ཕྱིན་པ་ན་ཁྱད་དགའ་དང་། རོར་བྱའི་
 རྩེ་མོར་སོན་པ་ན་ལྟ་སྒྲེས་སྒྲེ་བར་རྒྱ་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཕྱག་རྒྱ་
 གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པ་ལས་
 དགའ་བཞི་སྒྲེས་པ་མཉམ་གཞག་ལ་བདེ་སྟོང་སྤར་ཏེ་བསྒྲུམ། དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་བདེ་ཆེན་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒྲུམས་ན་དེ་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཐམས་
 ཅད་བདེ་བ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགོ་སྟེ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རབ་སྤྱོར་
 བས། རྟོན་མ་རེ་རེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དེ་ཡི་དུས་སུ་གང་མཐོང་བ། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བཏུང་བར་

བྱ་དོན་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བདག་ཉིད། །རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་ཏེ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །རྗེས་ཐོབ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་
པའི་འོག་ཏུ་སྒྲར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞི་ཆེན་པ་གཉིས་བསྐྱེད་
ལ་མཉམ་པར་བཞག། །དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་སྤེལ་བ་རྒྱན་ལྷན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་སྟེགས་ཀྱི་
ཆོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། རྟོང་པ་བཞིའི་སྒྲིན་ས་ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་ཏེ་འོད་གསལ་པོ་གནས་ནས་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐར་ལྷང་བ་ན་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྷང་ཞིང་
ལངས་པ་དེ་བསྒྲུམ་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཏེ། །བསམ་གྱི་
མི་ཁྲབ་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །དེ་བསམ་པ་ནི་སེམས་གསུམ་རིམ་གྱི་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་
པ་དེ་བསྒྲུམ་པའོ། །དེ་བསམས་ན་སྟེ་བསྒྲུམས་པ་དེ་ལས་གཟུངས་འཕྲོབ་པ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་འཕྲོབ་པའོ།
རྗེ་བོའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་དེ་བསམས་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་
གྱི་མི་ཁྲབ་པ་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་སྐྱར་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེའི་སྐྱར་དུན་
པ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་ལངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། སྐྱར་འོད་གསལ་གི་ངང་ནས་སྐྱེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལངས་པར་བྱའོ། །སྐྱུ་མ་པའི་འཕྲུལ་པ་དུན་
ནས་སྐྱེའི་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཟུངས་དུན་པར་བཞད་པ་དགོངས་སོ། །ལྷ་ཞི་
པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཡང་སྐྱེའི་བྱན་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
ལོར་མོས་པ་བྱས་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ལ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མོས་པ་ཡིང་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་
དེ་ལྟར་སྐྱུངས་པས་ཆོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ནུས་པ་སྐྱུ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་
ལས་གཟུངས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་བཞད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ནི་སྐྱུ་ལུས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་འབྱུང་
པའོ་དོ། །དེ་ཡང་མངོན་བརྗོད་ལས། །དེས་ནི་འཛིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བསྐྱུར་ཏེ། །རྟེན་པ་ནི་
འཛིན་པ་ལའང་བསྐྱུར་དུ་རུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་མཆན་གྱི་
སྟེགས་གཅིག་སྒྲིས་པའོ། །འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་དང་པོ་ཉེར་ཐོབ་དང་། །དེ་ནས་མཆེད་
པ་དང་། །དེ་ནས་སྒྲུང་བ་སྐྱེ་ལ། །དེ་ནས་མར་མེ་ལྟར་འབར་ནས་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་བཞི་ལུགས་ཆོག་
ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ལ་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་འབྱུང་ཡང་ལུས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྷང་

བའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལྷགས་འདིའི་ཆེགས་རིམ་གྱི་རྗེས་གཞིག་གི་རྒྱུད་རིམ་ལ་རྣམས་པ་ཐོན་པའི་མཆོམས་ནས་ལུས་དབེན་གྱི་སྒྲོར་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་ལ། རྗེ་རྗེས་བཟུངས་པའི་རིམ་པ་ནི་ཡིན་དུ་གསལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་རྣམས་པ་ཐོན་ནས་ལྷ་བའི་དབྱུ་མའི་མདུད་པ་ལེགས་པར་གྲོ་བའི་དབྱུས་སུ་རྒྱུད་བསྐྱུས་ཏེ། ཐིམ་པར་མི་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ནི་དོར་བཟུངས་གྱི་རིམ་པར་འདུ་ཞིང་། ཅ་མདུད་ལེགས་པ་གྲོ་ལ་ནས་སྐྱུ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་རྣམས་ཚུན་ཆད་ནི་སེམས་དབེན་དུ་བསྐྱེད། །སྐྱུ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་རྣམས་པ་ནས་དེ་ལ་བྱེད་བའི་བར་ནི་བདག་བྱིན་བརྒྱབ་གྱི་རིམ་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཉེ་བའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་འོད་གསལ་དང་མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྫོང་ལས། དེ་ཉིད་བསམས་ནས་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་འགག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མཆོན་དུ་འགྲོ། རྣམ་རྟོག་དང་ནི་ཡིད་ནི་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །ཁྲི་ལྟར་ལན་ཆ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་སེམས་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་བསྐྱེམས་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐིམ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སེམས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལྷགས་ལ་ཁྱགས་ཏེ། ལན་ཆ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་གྱུར་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བར་བཤད་པའི་འོད་གསལ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲེ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་མཆོམས་སུ་ནི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྱུར་ལ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་མཆོམས་སུ་ནི་སྐྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆུ་ལ་ཡོད་དོ། །རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། འདུས་པ་སྤྱི་མ་ལས། རྗེས་དྲན་གང་ཞིག་རྣམས་བསྐྱེམ་པ། དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲོ་བར་བྱ། རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྐྱར་ལྷགས་མཐུན་དུ་འདུག་པའི་དུས་སུ་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་སྤྱིས་ལྷགས་སྒྲོག་དུ་ལངས་པའི་ཆོ་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འཛིན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྐྱར་བསྐྱེམས་པའི་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་ལྡང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་རྩ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བ་ལ་རྗེས་དྲན་དུ་བཤད་དོ། །ཏིང་འཛིན་

གྱི་ཡན་ལག་ནི་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲིམས་འདུག་པས། འདོད་པོ་ཐམས་
ཅད་མདོར་བསྡུས་པ། གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་ནི། འདུས་སུ་གཟུགས་ནི་ནམ་པར་བསྒྲིམ།
ཡུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚིགས་བྱེད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲིན་
ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐབས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེའོ། ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་རོ་གཅིག་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། སྒྲིམས་པར་འདུག་
པ་ནི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའོ། འདོད་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བཏན་པ་དང་གཡོ་བའོ། འདོད་པོ་
བསྡུས་པ་གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་སྒྲིའི་སྐྱུ་ཕྱག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིཏ་བཅུད་
དེའི་དབྱས་སུ་བྱང་འདུག་ནི་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། རིམ་པ་འདི་ནི་དེ་གྱིས་སྐད་
ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་དུག་པར་བཤད་དེ།
སྒྲིན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ། སྒྲིཏ་བཅུད་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བྱང་འདུག་གི་སྐྱུར་གཅིག་
དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་བཏན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྐྱུང་དང་མེམས་ཅམ་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་བྱང་འདུག་
གི་སྐྱུར་གཅིག་དུ་བསྒྱེད་པའོ། རིམ་པ་འདི་ནི་དེ་ཅེས་པ་ནི། འོད་གསལ་ལས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྔ་དང་གི་
ཚུལ་དུ་བཞེངས་པའོ། སྐད་ཅིག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ནི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གྱིས་བར་
ཆོད་པ་གཅོད་དོ། སྐབས་འདིར་སྒྲིན་གསལ་ལས། སྐྱུ་འཕུལ་དུ་བ་ལས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་དང་། གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲིའི་ནལ་འབྱོར་གསུམ་གསུངས་པ་
ཁྱུངས་སུ་དངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲིའི་སྐྱུར་དགྲོངས་བསྒྱེད་བྱེད་པ་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་
པ་ལས་རིམ་གྱིས་བསྒྱེད་པ་དང་། བྱང་འདུག་གི་སྐྱུ་བསྒྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེའི་
དང་པོ་གཉིས་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྒྲིའི་སྐྱུར་བསྒྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་སྐྱུར་སྒྲིའི་སྐྱུ་
སྒྲིམ་པ་མིན་ནོ། སྒྲིན་གསལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་བྱང་གིས་ཀྱང་། ནམ་པར་རྟོག་མེད་ཟབ་པ་སྒྲིེ།
ཀྱི་ཆེ་སངས་ཀྱིས་ནམས་ཀྱི་སྐྱུ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་
དོན། ཤེ་སྒྲིའི་སོ་སོར་ཤེས་ནས་སུ། འདི་ནས་གཅིག་དུ་འདྲེས་བྱས་པའོ། ཟད་མེད་གོ་འཕང་
སྒྲིམ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། འབྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྒྲིན་གསལ་ལས་

བཤད་པ་བཞིན་ནོ། འིལ་བྱ་པས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 དང་རབ་ཏུགས་དང་། །བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་གཟུགས་ཚོགས་པའི། རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས་བརྒྱགས། །གང་ཡང་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རང་ཉིད་དོན་རྗེ་མཁའ་འགྱོར་འགྱུར། །རྩས་
 ཏེ་སྦྱོས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ས་པོན་མེད་པར་བསྒྲུལ་བྱ་སྟེ། །ཞེས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་
 བཤད་པ་ནི་སྦྱ་འཕུལ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཞེས་པ་བཞིན་ནི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་པའི་ལྟའི་
 སྦྱ་སྟོན་ལ། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི། ཡུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བྱེད་པ། ཞེས་པ་དང་དོན་
 འབྲེལ་བས་ཚོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱ་དང་སྦྱ་མའི་སྦྱ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱ་དགྲོང་ས་
 བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཏན་མ་ཏོགས་པའོ། །འདི་བདག་བྱིན་བརྒྱབས་སུ་
 བཤད་ཅིང་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ཡང་བཤད་པས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་ལ་གས་ཆེར་སྦྱོར་
 དགོས་མོད་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟ་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ལས་འཛིན་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་འཆང་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྦྱ་ལུས་དོན་རྗེ་འཆང་གཅིག་དང་ཟུང་
 འདུག་གི་དོན་རྗེ་འཆང་གཉིས་མེད་དོ། །ཁ་ཏྲེ་གནི་སྟེ་ཡི་སྦྱ། །ཤེས་རབ་ཏུ་མ་རུ་ཡི་སྦྱ། ཉིན་མོ་
 བཅོམ་ལྡན་དོན་རྗེ་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་མཆན་མོར་བརྟེན་ཅེས་པའི་ཀྱང་པ་བཞིའི་ངེས་དོན་བཤད་
 ན། །ཁ་ཏྲེ་གས་ནི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་སྟོན་ལ། ཏུ་མ་རུའི་སྦྱས་ནི་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་སྟོན་ནོ། །དེའི་
 ལྟ་མ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་རྗེ་ཅན་ཏེ་མཆན་དཔའི་ངེས་དོན་མཉམས་པས་ཉིན་མོ་སྟེ་ཐབས་སོ། །སྦྱ་
 མ་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་སྟེ་སྦྱ་བའི་སྦྱོས་པ་བསྐྱེད་པས་མཆན་མོ་སྟེ་ཤེས་རབ་བོ། །སྦྱ་ངན་འདས་སྤྱང་
 དཔའ་བོ་ནི། །དུག་པ་སེམས་གྱི་སྦྱལ་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་པ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱང་བའི་འགྲེལ་
 པར་། སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཆི་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱང་བ་ནི་དེ་ཐའི་སེམས་ཅན་བར་དོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་མཛོན་ཤེས་ལྟ་དང་མཆན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །དེས་
 ན་དུག་པ་སེམས་གྱི་སྦྱལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དཔའ་བོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་དེའི་གཟུགས་སུ་བསྒྲུབ་
 པར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉིན་མོངས་ཞི་བའི་ཆོས་དབྱིབས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱང་
 བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱའོ། །དུག་པ་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། སེམས་
 གྱི་སྦྱལ་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་སམ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོས་ནས་སོ་སོར་སྤྱང་བའོ། །ཞེས་བཤད་དོ།

འཆི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་ཅམ་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་
མཐའ་ཅམ་ལས་དེ་རུ་ཀའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞེངས་དེ། མཐའ་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུལ་
པ་འགྱེད་པའོ། །བཤད་པ་སྒྲུ་མའི་དུག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཆོག་པ་དུག་གི་དུག་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་
དུག་པ་ནི་ཡུལ་དུག་གི་དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྒྱུ་ལྡན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའོ། །ཇི་པོ་ཆེན་པོའི་
འགྲེལ་པ་ལས། སྒྱུ་ལྡན་ལས་འདས་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲུ་མ་གཉིས་སོ། །དེ་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ན་མཐའ་ཅམ་གསུམ་རྒྱུ་དང་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲུལ་པའོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་ཆེད་ཐོབ་
གསུམ་གྱི་མཐའ་ཅམ་གསུམ་རྒྱུ་དང་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲུ་མའི་སྒྱུར་ལངས་པར་བཤད་དེ་སྒྲོང་པ་བཞི་ལས་
དངོས་བརྒྱད་ཅི་རིགས་པར་བྱུང་པའོ། །ཆོག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཅམ་བཤད་པ་སྒྲུ་མར་བྱུང་
ཡང་དོན་ནི་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོང་པར་སྒྱུངས་པའི་ངང་ནས་
བར་དོ་མཆོན་པའི་རྒྱ་དར་ལངས་པའི་གནད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཤེས་དགོས་དེ། སྒྲུ་མའི་སྒྱུར་
སྒྲུ་མ་ཚུལ་མཐའ་དག་པ་ནི་ཤིན་དུ་ཉེ་གསལ་དཀའ་བར་ཡོད་པས་འཕགས་སྒྲོར་དུ་བྱས་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ནི། སྐབས་མའི་གཟུགས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན།
ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། དག་པའི་ཆོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྐབས་མའི་ཞེས་བཤད་དེ། སྐབས་
མ་ནི་འོད་གསལ་མཆོན་པས་དེའི་སྒྲུལ་པར་བཤད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་རུ་ཀ་ཡབ་
ཡུམ་དུ་ཤར་བའོ། །སྤྱི་ནི་ཞེས་པ་བཞིའི་རྒྱུ་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། མཐའ་ཅམ་གྱི་སྒྲུ་མ་ཆོས་ལས། ཨེ་
ཨྱ་ལ་སོགས་གཉིས་མེད་པའང་། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་དེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་དེ། སྤྱི་ཞེས་
བྱ་བའི་ཡི་གེ་དེས་ནི་བརྗོད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྒྲུ་ དེར་མ་ཟད་ཨེ་
ཨྱ་ལ་སོགས་པའང་ཡི་གེ་དེས་བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཨེ་ཨྱ་ལ་གཉིས་དེ་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། གཉིས་
ནི། ཨེ་ཡིག་གི་དོན་ཤེས་རབ་དོན་དམ་འོད་གསལ་སྟེན་ཅིག་སྒྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཨྱ་ཡིག་
གི་དོན་ཐབས་ཀུན་རྫོང་སྒྲུ་མའི་སྒྱུ་དང་། ཐེག་ལེའི་དོན་སྒྲུ་མ་ཐུགས་དང་སྤྱི་མ་སྒྱུར་ངོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་སྒྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་ཇི་པོ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པར། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ། ཞེས་པའི་
དོན་ཟུང་འདུག་ཐུག་གི་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྱུ་ཡང་

བཟུང་ངོ་། །དེའི་དོན་ནི་མཁའ་འགྲོ་གྱུ་མཆོ་ལས། དེ་ནི་གྱུ་སྟོང་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱུའི་བདག་
 ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པ་ལོ། །རང་བཞིན་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ནི་སྟོང་པའི་རྒྱ་ལ་འབྱེར་གནས།
 ཞེས་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་བདག་མེད་ལ་བཤད་ཅིང་། རྒྱུའི་དོན་ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། བཞོད་པ་གང་དག་བདག་མེད་པ། །རྟོག་པའི་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ནི། །རྒྱ་ཡིག་གུན་གྱི་
 བདུད་ཅི་ཅན། །དེ་ནི་བདག་གི་བཞོད་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལུས་ཅན་སྤྱད་པར་འཆིང་བའི་རྒྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེས་བཞོད་པ་སྟེ་སྟོ་བཏགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་བཤད་དེ། རྒྱ་ཡིག་བཞོད་པ་དང་བྲལ་བ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞོད་པའོ། །
 རྒྱ་ཆོགས་དང་བྲལ་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་ལྷ་ཁྱིའི་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་རྒྱུའི་དོན་བརྟུན་པ་དང་
 བྲལ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་བྲས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལྟར་བརྟུན་ཀ་ན་མ་ལུས་པའི།
 བདག་གི་གཉིས་སྒྱུར་མེད་ཤེས་གང་། །གང་སྤྱི་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ། །དེ་སྤྱིར་ཀ་ཞེས་བྲ་བར་
 བརྟུན་། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་ཡང་བརྟུན་པའི་ཀའི་དོན་ནི། ཤེས་བྲ་མ་ལུས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པར་
 བྲར་མེད་པར་སྟོན་པས་མཐུན་པ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ནི་བདེན་
 པའི་དམིགས་གཏད་ཅི་ལའང་མི་གནས་པ་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །དེ་ལྟར་ན་ཏེ་དང་རྒྱས་ཡུལ་
 བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་སྤྱེད་པ་སྟོན་ཏེ།
 གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་གོ། །སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་ལམ་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་འོད་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་བྲས་མ་བྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱི་
 མ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ལམ་དང་ཡང་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་
 ཏྲུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཀྱང་། བྱུང་མེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅི་བར་
 དུ་ཐབ་ནས་ཐུག་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 ལམ་གཅིག་དང་། སྤྱོད་རྒྱ་ཏྲུང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་རིམ་པའི་ལྟན་སྤྱིས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མ་གཉིས་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ལ་ནི་སྤྱིས་དོན་
 དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གྱི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་ལགས་པར་དམིགས་སྤྱེད་

པ་མེན་དུ་གཤམ་ཆེད་ལ། ཁ་ཏྲུ་གཞི། ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་འང་མི་གནས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་
ནམས་ལུ་ཨི་པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དག་པ་དཔན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མེད་ཀྱང་ཚིག་སྐད་
རིམ་གྱི་ཆ་ལ་བཞད་དུ་མེད་པ་མེན་ཏེ། རྩོམ་པའི་འགྲེལ་པར་བཞད་པ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཏྲུ་གཞི་ལྟ་བུ་
སྒྱུར་ཞེས་པ་ནས། ཀ་ནི་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའོ། ཞེས་པའི་བར་ལུ་ཨི་པས་སྒྱུབ་ཐབས་སུ་
བཀོད་པ་ནི་ཀྱན་སྒྱུད་ན་ཆང་བར་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་དཔན་འདས་བྱུང་ཞེས་པའི་ཤང་པ་གཉིས་ལ་འགྱུར་
མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྒྲུབ་། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མངོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་བཞད་པའི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་ཚིག་སྐད་རིམ་པའི་སྒྱུད་པ་ནམས་ལ་གོམས་པར་བྱས་བས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་འགྲུབ་པར་ཉེ་བ་ན་རྩི་ལྷ་འོང་བའི་ཚུལ་ནི།
རྩི་ལྷ་གྱུར་ལས། ཉི་མ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་འགྱུར་རམ། ཆོ་གས་ཉི་མ་གཉིས་ན་འམ། ཉིན་གསུམ་
རབ་དུ་སྒྱུར་བས་སམ། དེ་བཞིན་ཉི་མ་བཞི་ཡིས་སམ། ཉིན་ལྔར་རབ་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིས། འགྲུབ་
འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། མེ་ཏོག་སོགས་པས་མཆོད་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་གནས་སུ་རབ་
འདུག་སྟེ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་ལྷ་ཅིག་རབ་ཞུགས་ནས། རྩི་ལྷ་སྒྱུར་བ་ཡང་དག་བཅུམ། རྩི་ལྷ་ཉི་མ་
རྒྱབ་ནས་ནི། སྒྱུར་བ་འདི་ནི་རབ་བཅུམས་ན། སྒྱུར་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། འགྲུབ་འགྱུར་
འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཁྱེད་པ་འདིས་སྒྲོན་ལ། ལྷ་དཔན་པའི་དོན་མཁ་སྟེར། ཟླ་བ་དུག་དུ་རིག་མའི་
བརྒྱལ་ཞུགས་སྒྱུད་ནས་ཉི་མ་བདུན་རང་གི་ལྷ་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ། སྒྱུར་བ་རབ་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་ཤིང་
གང་གི་ཆོ་ཉིན་མཆོན་དུ་མར་མེའི་འོད་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་ཏྲག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་མངོན་
དུ་སྒྲུགས་པར་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ་ལྷ་ལྷ་ཅིག་སྒྱུད་པའི་ལྷ་གྲུ་དང་ལྷ་ལྷ་ཅིག་རྩི་ལྷ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་
པ་ནམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་ནས་བཅུམས་
ལ་ཚིག་སྐད་པའི་རིམ་པའི་ནལ་འབྱོར་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པར་
བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་ལྷ་གྲུ་པར་མོས་ནས་རྩི་ལྷ་ལྷ་གྲུ་བཞད་པའི་
ལྷ་གྲུ་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་ཞིང་། མར་མེའི་འོད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བྱར་ཏྲག་པར་ཉིན་མཆོན་
ཐོག་ཐག་གནས་པར་བྱའོ། དེ་ནས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་དགའ་བ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས། སྐྱེ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། སྐྱུ་བ་ཐབས་མཆོག་ནམས་ཀྱིས་
 ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མན་ངག་ཇི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་ཉེ་བའི་ཉིན་ཞག་ལ་སྟེ། བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་རངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་ཤིན་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ནི་རྩི་འཛིན་
 པའི་ཞེས་བཤད་དོ། རྩི་རྩི་ཉི་མ་ཞེས་པ་བཞི་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོན་གསལ་
 ལས་དེ་ བྱེ་ནང་གི་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། རྩི་རྩི་ཉི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་
 བྱགས་པའི་ཉི་མ་ཉིད་དོ། རྩི་རྒྱུ་པ་ནི་དམར་ཐག་ཆད་པའི་མཆོམས་སུ་ཡོད་བྱུད་ཅི་ཉིད་པས་
 གླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པའོ། རྩི་ནས་གླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཆོན་ཕྱེད་
 ན་དེ་ ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་རངས་འཆར་ཀའི་དུས་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་
 པའི་ལུང་ཐོག་པས་ཀྱང་མཆོག་འགྲུབ་པོ། རྟང་གི་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་ན། རྩི་རྩི་
 ཉི་མ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམས་པར་འདུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ། རྒྱུ་པ་ནི་དེ་འགགས་
 པ་ལ་བཤད་དོ། ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོན་དུས་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་
 མའི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་མཆོད་པའོ། རྩིས་མཆོན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཅིང་འགགས་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་བསྐྱུ་བ་པའི་སྒྲུང་བ་ཉེར་
 ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུར་བ་འདི་ནི་བརྩམ་པ་སྟེ་འབྱུང་བའོ། སྐྱེ་རངས་འཆར་བའི་མ་རིག་པ་ཉེར་ཐོབ་སྟེ། དེ་
 འདས་པའི་དུས་སུ་སྐྱུ་བ་པ་པོས་སྒྲོང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་བ་བསྒྲོམས་བས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་སྐྱུངས་
 ནས་ཐོ་རངས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐར་ཕྱག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མི་
 སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་སྐྱེ་མའི་སྐྱུར་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་བར་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གཡོ་བར་
 བཞུགས་སོ། རྩི་འདྲ་བའི་དགེ་བ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། རྩི་རྩི་ཉི་མ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་དེ་གཉིས་
 དོ་བོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་

ཞེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། གཟུགས་སྐྱེས་ངས་ཀྱིས་སས་མ་བརྩས་བར་གདུལ་བུའི་རྒྱད་
ཀྱིས་བརྩས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པོར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་
སྤྱི་ཡོད་ཞེས་མེད་པ་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ལོགས་པར་སྐྱེ་བ་མིན་པར་
ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འདུག་གི་སྐྱེ་དེས་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་པ་
དུ་མ་ཞིག་མཛད་དོ། །སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་ཡོད་ཞེས་ཀྱི་དེན་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ཐུགས་ཆོས་
སྐྱེ་དང་། གསུང་ལོངས་སྐྱར་མང་དུ་བཤད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱེ་ལ་པ་ལ་འདེས་སྐྱེ་ལ་པ་དང་། འདི་
སྐྱེ་ལ་པའི་བྱེད་པོ་དང་ལས་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེ་འདིས་ཆོས་ལ་ཆོགས་པར་ལོངས་
སྐྱོད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་ལོངས་སྐྱེ་དང་། བྱ་བའི་ཐབས་འདིར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་གསུང་ལ་ལོངས་སྐྱར་
བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱིས། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། །སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེ་གཉིས་མེད་པ། །མ་ཅིང་ཞེས་བྱར་བཅོམ་པ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ཟུར་འདུག་ཅེས་བྱར་བཅོམ་
སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་ཆོས་སྐྱེ་འདིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་
བཞིན་ཡང་དག་མཐའ་ལ་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་འདུག །ཀྱན་གྱང་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་
ཆོད་ །སྟོང་རྗེ་དང་ནི་རོ་གཅིག་ཡིད། འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཁྱུད་ཅིང་། །སྟོང་པ་ཉིད་བཞིན་
འདུག་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་ཡོད་ཞེས་ནི། །ཐབས་ཏེ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ །ཞེས་གསུངས་པས་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེ་འདྲ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོང་རྗེ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡོད་ཞེས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་བཤད་དེ། བར་སྦྱིར་
གྱི་ཐེག་པ་ནས་དྲི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བཤད་པ་ལ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལམ་འདིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ལྷན་རྗེ་ལྷན་འོང་བ་ནི། འདིའི་
བཤད་རྒྱུད་ས་སྐྱེ་ཏ་ལས། དེ་ན་གང་དུ་རིག་མའི་སྐྱེས་བུ་གྲུབ་པ་དེར་འདི་ལྟ་བུའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་འབྱུང་སྟེ། ས་འདི་དག་འཁྱིང་མགྱུ་ལ་རངས་པས་རྣམ་པ་དུག་དུ་གཡོས་ནས། བདུད་ཀྱི་གནས་
སྤྱི་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གྲགས་པ་དང་། ཐུགས་བརྩུར་བསྐྱེལ་བའི་མེ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་མདའ་རྒྱང་བ་དང་།
རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འཁྱུགས་པའི་སྐྱེ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གནམ་དོ་རྒྱང་བ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱེལ་
བའི་མེའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་ཡོད་ཞེས་ཀྱི་རྒྱང་བ་འབར་བ་དང་། ཐུག་བྱའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྟོང་པོར་ཁམས་

གསུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚངས་པ་དང་བྱུང་འདུག་དང་ཚུ་བདག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་།
 དྲག་པོ་དང་མེ་དང་སྒྲོབས་བཟང་པོ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་གྲུབ་པ་དང་དྲི་བ་དང་
 མེའམ་ཅི་དང་སྒྲོ་འཕྲེ་དང་སྒྲུའི་མཆོག་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་ཚུས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་
 གཞན་ཡང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དེར་འོངས་ནས་ཡང་དག་པར་དགའ་བས་མེ་
 ཏོག་གིས་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། བི་ཤིང་དང་། སྒྲེང་བུ་དང་། ཀླུ་སྒྲུན་སྒྲུ་དང་། ཏྲུ་ར་དང་། ཏུང་
 དང་། ཟངས་དུང་གི་སྒྲུ་དང་། རན་ཏི་དང་། པ་ཏ་ཏ་དང་། ར་རས་ནམ་མཁར་གནས་ཏེ་དེ་
 ཏུ་ཏུ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲུའི་བུ་མོ་དང་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གར་
 བྱེད་པ་དང་། སེལ་སྒྲུན་དུ་མ་བྱེད་པ་དང་། མེའམ་ཅི་དང་། གནོད་སྦྱིན་གྱིས་སྒྲུ་ལེན་པར་བྱེད་
 ཅིང་གར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཏུ་རོལ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། གང་ཞིག་གྲུབ་པ་ནམ་མཁར་གནས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་སོའི་རྣམ་བར་རབ་ཏུ་
 གསོལ་བར་མཛད་དོ། །གང་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་གནས་པའི་སྒྲ་རབ་མཆོག་དང་། གང་ཞིག་སྒྲུའི་
 བུ་མོ། རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། རོག་མེན་གྱི་བར་དུ་འོངས་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པའི་དྲི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དྲིའི་ཆར་དང་། བདུག་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསྐྱུ་
 བར་བུ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱེས་པའི་མཆོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་སྐྱར་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར།
 འཛིན་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མར་བཤད་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་དྲན་པའི་སྒྲུང་པ་དང་
 མན་སྒྲེར། མཆོག་གྲུབ་པའི་མཆོན་མར་བཤད་པ་ལེགས་སོ། །ཁ་སྐྱར་འགོས་འགྱུར་དང་། འགྲེལ་
 པ་གཞན་གཉིས་སུ་རིག་པའི་སྦྱེས་བུ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མན་སྒྲེར་དང་འབྲོག་འགྱུར་དུ་རིག་མའི་སྦྱེས་
 བུ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲེང་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱར་དུ་བྱུང་བའོ། །སྦྱི་མའི་དོན་ནི་འཆང་
 རྒྱ་བའི་རིག་མ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སྦྱེས་བུ་ལ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྦྱོན་གསལ་ལས། རིག་པ་ཆེན་
 པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །སྦྱེས་བུ་ནི། ཀླུ་རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱེས་བུ་རྣམས་སྒྲུའི་སྒྲུའི་སྒྲུ་ནི་རིག་

པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཏེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བུའོ། །འགོས་འགྱུར་
ལས་དྭ་ས་ཆེན་པོ་འདི་ནམ་པ་དུག་ཏུ་གཡེས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་ལ་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་དགའ་མགུ་མོགས་ནི་དགའ་བའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ལ་བུའོ། །གནམ་དོ་རྩེ་བཞི། བདུད་
ཀྱི་གནས་ཀྱན་དུ་དོ་ཆར་འབབ་པའོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། ཐུག་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མེ་འབར་བ་བསྐྱེད་མེད་ཁམས་གསུམ་པོ་སྣང་བར་མཛད་དེ་ཞེས་འབྱུང་ལ། མན་སྟེར་ཐུག་ཀྱི་
སྟེང་པོ་ནི་ཐུག་ཀྱི་དང་རྩེན་པ་ལ་བཤད་པའི་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འཕྲོས་བའོ། །ཁུས་
བུང་ནི། འགོས་ཀྱིས་མཆོ་སྟན་དུ་བསྐྱུར་རོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། འོག་མིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་
པའི་སྐྱ་ནམས་ཀྱང་འོངས་ནས། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནམས་མཆོག་གྲུབ་པའི་དུང་དུ་འོངས་པའི་
གནས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དེ་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
དགོངས་པས་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་པའོ། །འགོས་འགྱུར་ལས། སྐྱབ་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མན་སྟེར་བསྐྱབ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་བསྐྱབ་བུ་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའོ་
ཞེས་བསྐྱབ་བུ་ལ་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོས་དོར་སེམས་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་
སོད་ །འགོས་འགྱུར་ལས། ཁམས་གསུམ་ན་ཡིད་པའི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་བ་
བདེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཁམས་བས་མཆོད་ཚུལ་ནི། མན་སྟེ་ལས། ཁམས་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་
པ་ནི། གཟུགས་ཚུང་བ་ལ་གཟུགས་མེད་ཅེས་དགག་སྐྱ་བུས་པའོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་དགོས་པའི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་པ་ནི། ཐོག་མ་
མེད་པའི་བག་ཆགས་སད་ནས་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་དབང་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཆངས་མ་དང་ཆངས་
པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་མང་པོ་རིག་པ་ནམས་གསུང་ངོ་ཞེས་ལུགས་དེ་རྒྱ་གར་བའི་མང་པོ་
མཁྱེན་པ་ནམས་གསུང་བར་བཤད་དོ། །ཆངས་མ་བཞིན་ཞེས་བཞི་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་
ཆངས་པ་ལ་པོ་མོ་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡིན་པས་སོ་སྟུམ་པའོ། །མདོན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་པ་སྐྱ་ཁི་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། བུ་མོ་རྟེན་
པ་ཐུབ་པ་རྟེན་མེད་མ་ཞེས་པ་ལྟར་ཚུང་བ་ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་འདོད་པ་གཉིས་བཤད་
དོད་ །ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་འགའ་ཞིག་བསྟན་ནས་འོག་མིན་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་

གྱི་བཤད་པ་ནི་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་
 ལས་། མི་སྣ་ཁྱེ་ཡི་བྱ་བ་མེད། །དུས་དང་ཆོད་ལས་ནམ་བར་གྲོལ། །གཙང་སྒྲེའི་སྦྱོད་པ་ནམ་
 པར་སྤངས། །དེ་ཡི་གྲོང་བའི་ཆོས་སྦྱོད་དེ། །ཚོད་ལྡན་དུས་སུ་དངོས་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 ཚོད་ལྡན་ཡོན་ཏན་བཞི་ཉིད་དེ། །དངོས་གྲུབ་ཉིད་དུ་བློ་ཆོས་མེད། །ཅེས་ལམ་འདིས་དངོས་གྲུབ་
 འགྱུབ་པ་ལ་རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཞན་གསུམ་ལས་ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཉིད་བསྟགས་ལ།
 དེས་ན་ས་སྤྱུ་ཁ་ལས། དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཐབས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེ་བཅས་པས་བསྟགས།
 ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་སྦྱབ་པའི་ཐབས། །བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོད་པ་དཀའ་བྱུང་སྤངས། །དེ་ལྟར་བདུད་རྩི་
 རོ་རྩོད་ནས། །ཉོན་མོངས་གཞོམ་ཕྱིར་མི་བཙོན་གང་། །ཇི་ལྟར་དཀའ་བྱུང་བརྟུལ་ཞུགས་དེས།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱ་བར་རྒྱས། །རང་གིས་བདེ་བའི་ཐབས་རྩོད་ནས། །གང་ཞིག་བདེ་གདོན་
 མི་བྱེད་པ། །མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡི་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གང་དུ་འགྱུར། །ཡང་ནི་དེ་
 ནི་ཤེས་མི་འགྱུར། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྦྱོ་བོ་དམ་པས་མཐོང་བ་ཉིད། །ལས་
 ཀུན་མི་ལམ་སྦྱུ་མ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མི་ཤེས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དུ།
 ཇི་སྤྱད་མ་ཕྱིན་བར་དུ་བྱ། །ཞེས་འབྲོག་འགྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཡང་ནི་ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ། འགོས་
 འགྱུར་ལས། དེ་ནི་སྦྱར་ཡང་གར་འགྲོ་བ། །དེ་ཡིས་ཤེས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེ་བ་
 སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཆོགས་མེད་པར་ནི་རྩོད་པ་ཡི། །སྦྱོ་བོ་མཛེས་པ་ངེས་པར་འདིར། །ཐམས་ཅད་
 སྦྱུ་མ་མི་ལམ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བརྟུལ་ནས་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་འཛིགས་པ་ལས།
 ཇི་སྤྱད་མ་རྒྱལ་བར་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་བཀའ་ཡི་ཆོས་སྦྱད་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནམས་གྱི་
 དོན་ནི་བྱ་དཀའ་བས་ཡིད་གདུང་བའི་དཀའ་སྦྱོད་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ནམས་དོར་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་
 རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྦྱོད་པའི་ཤིན་ཏུ་བདེ་བས་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ལམ་འདི་འདྲ་བ་
 རྩོད་པའི་དུས་སུ་དེ་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་ན་བདག་ལས་མོངས་བ་སུ་ཞིག་ཡོད་སྟུང་པ་དང་། ད་
 རེས་འདི་ལ་མ་འབད་ན་དེ་ནས་བདག་ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་གར་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་སོ་སྟུང་དུ་བསམས་
 ལ། །བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྒོ་དུ་མས་བསྐྱེད་དེ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཆུ་དང་།
 བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་རྒྱུང་མཐའ་ཅམ་ལས་སྦྱུ་མའི་སྦྱར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་

དེ་རུ་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་བརྟུ་བ་ལ་འབད་དེ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བའི་
ཁུར་གྱིས་མི་ངལ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཐུན་མོང་བས་ལེགས་པར་རྒྱུད་སྦྱངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་དག་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་བ་གཞིར་བྱས་
ལ། ལམ་རིམ་པ་དང་པོ་ཐུན་སོ་སོ་ལ་བསྐྱངས་བའི་མཐར་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་
སྒྲིམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བདེ་སྤང་བ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེའི་མཐར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྡང་བ་སོགས་
མིས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱང་ངོ་། །འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་
འདིའི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་བྱས་ན་རྟེན་དཀའ་ལ་འཛིག་སྒྲ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལྷས་ལ་སྤྱོད་པོ་
ལོན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་འདྲན་མཆོག་ནི་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ། །དམིགས་མེད་བརྟེ་བས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །གདུལ་བུའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །མདོ་དང་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་ནལ་
འབྱོར་དང་། །གསང་མཐའ་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས། །བྱད་པར་བཟུང་མི་ནལ་
འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད། །དུང་ཕུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་དུག་གསུངས། །དེ་ཡི་ནང་ནས་རྒྱལ་མཆོན་
ཏོག་ལྟ་བུ། །དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད། །བཤད་རྒྱ་བཟང་ལ་མང་བས་གསལ་
བྱས་པའི། །རྗེ་གསལ་པའི་རིམ་པ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །ལམ་འདིས་མཆོག་བརྟེན་ལུ་ཨི་
བ་ཡི་ལུགས། །གསལ་མཛད་ལ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་ནི། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱང་བ་
དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཆེ་བ་ཀུ་མུ་ར་སོགས་ཀྱི། །འགྲེལ་པ་དུག་དང་བོད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། །རྒྱ་
གར་མཁས་པའི་བདེ་མཆོག་གཞུང་མང་ལ། །བརྟེན་ནས་རྩ་བཤད་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་རྣམས་ནི། །ལེགས་
པར་སྐྱར་ནས་བདེ་མཆོག་རྗེ་གསལ་རིམ་ནི། །ཀུན་གྱི་གནད་དོན་གསལ་བྱེད་འདི་བརྟེན་སོ། །རང་
ལུལ་དམན་ལ་ཆགས་པ་རིང་དུ་དོར། །གཞན་ལུལ་དུ་ཡང་རྣམ་གཡེངས་བསྐྱངས་ནས་ནི། །མདོ་
སྐགས་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེས་མཆོམ་པར། །ཐོས་བསམ་བསྒྲིམ་པའི་ངལ་པ་མང་བརྟེན་པས། །མང་
ཐོས་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཆེན་ནི། །དུ་མས་རིང་དུ་འབད་ཀྱང་རྗེ་གསལ་དཀའ་པའི། །མདོ་སྐགས་
ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་རྟེན་ནས། །རྟུར་སྒྲུང་ལམ་གྱི་བྱི་བར་མི་རྣམས་ཐབས། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་
པའི་ལམ་མང་བྱེ་བ་ལ། །ཁོངས་པར་གྱུར་ན་བསམ་པ་ཐགས་བས་འཆགས། །རྣམ་དཀར་དགེ་
བའི་ཕུང་པོ་ཅི་ཡོད་པ། །མར་གྱུར་འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ཕྱིར་བསྡོ། །ཟབ་ལམ་འདི་དང་

ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ནི་བ་དང་། །ཞིང་སྦྱིས་ལྷན་སྦྱིས་
 རྒྱགས་སྦྱིས་ནལ་འབྱོར་མའི། །གྲོགས་ལས་ལྷན་སྦྱིས་བདེ་ཆེན་ཚྭ་སྐུ་པར་ཤོག །ཅེས་ནལ་འབྱོར་
 གྱི་དབང་ཕྱག་ལུ་ཨི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚྭ་སྐུ་རིམ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་ནམ་བཤད་དངོས་
 གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ལམ་འདིའི་བསྐྱེད་ཚྭ་སྐུ་གཉིས་ཀ་སྦྱེལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་འདོད་
 པའི་བཤེས་གཉིན་མང་པོས་བསྐྱེལ་བ་དང་། །ལུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་གྱི་གཞུང་གི་རྩ་བ་ལུ་ཨི་པའི་ལྷགས་
 སུ་སྒྲུང་ཞིང་དེ་ལ་ཕྱོགས་འདིར་བཤད་པ་མཐའ་ཆོད་པ་མི་སྒྲུང་བར་མཐོང་ནས། །ཚྭ་སྐུ་རིམ་ལྷགས་
 གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་གི་དོན་དང་། །དམིགས་པ་སྦྱང་ལྷགས་ཀྱི་རིམ་པ་འགའ་ཞིག་མ་
 གཏོགས་པ་ལྷགས་གསུམ་གའི་ཚྭ་སྐུ་རིམ་གྱི་མཐའ་གཅིད་ནམས་མཐའ་ཆོད་པར་གྲུའི་དགོ་སྦྱང་
 དཔལ་འཁོར་ལོ་སྦྱོར་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། །འབྲོག་
 རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྦྱང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དཀར་བཞི་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ། །
 འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱི་དང་། །ཁྱད་པར་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་རིམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་བརྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག །སཌ་མཆོ་ལོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ནི།

ནམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ།
གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་བབས་སྒྲུང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ཇུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ནི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲུག་ཤུག་སང་གའི་རིང་ལུགས་
སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆོག་
དུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྒྲུབ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

